

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

LES VERSIONS GRECQUES
DES ACTES DES MARTYRS PERSANS
SOUS SAPOR II

LES VERSIONS GRECQUES
DES ACTES DES MARTYRS PERSANS

SOUS SAPOR II

TEXTES GRECS ET TRADUCTIONS

PUBLIÉS PAR

Hippolyte DELEHAYE

BOLLANDISTE

JAN - 8 1935

7487

PERMIS D'IMPRIMER.

Paris, le 8 Septembre 1905.

G. LEFEBVRE.

Vic. Gén.

PRÉFACE

Les martyrs de Perse, dont les actes nous ont été conservés surtout dans les collections hagiographiques syriaques¹ et arméniennes² et sur lesquels les historiens et les chroniqueurs de Byzance ont recueilli quelques renseignements³, occupent une large place dans la littérature religieuse des Grecs. Plusieurs pièces importantes, dont les rapports étroits avec les récits orientaux ont été reconnus depuis longtemps, font partie des anciens ménologes, et les nombreuses notices sur les martyrs persans insérées dans les synaxaires prouvent qu'à Byzance, vers le dixième siècle, la collection de leurs actes était notablement plus complète que celle qui nous est parvenue.

Les textes qui mentionnent des martyrs persans ne sont pas tous d'une égale importance. Les synaxaires, par exemple, enregistrent les commémoraisons d'une série de martyrs, dont les relations avec la Perse ne peuvent s'expliquer que par des erreurs de rédaction dont ces compilations offrent tant d'exemples.

La mention τοῦ ἁγίου Δομνίνου τοῦ ἐν Περσίδι, au 1er octobre⁴, est un doublet de Dominus de Thessalonique; celle qui paraît au 26 novembre : Σίλου ἐπισκόπου Κορίνθου τῆς Περσίδος⁵, n'est autre que l'annonce de saint Silas, disciple de l'apôtre saint Paul⁶, avec infiltration de la première notice du jour suivant Ἰακώβου τοῦ Πέρσου⁷. C'est aussi le voisinage d'un martyr persan qui a

1. S. E. ASSEMANI, *Acta sanctorum martyrum orientalium et occidentalium*, t. I, Romae, 1748; BEDJAN, *Acta martyrum et sanctorum*, t. II et IV, Paris, 1891, 1894. — La liste des martyrs persans à la suite du martyrologe syriaque de Wright, *Acta SS.*, nov. t. II, p. LXIII-LXV.

2. *Ἱστορικὴ β. ἀφ' ἡγουμένων ἰσλαμικῶν ἡρώων*, 2 vol., Venise, 1874. — *Ἱστορικὴ Ζωηλικὴ*, t. XX, Venise, 1854.

3. SOZOMÈNE, *Hist. eccl.*, II, 9-14; THÉODORET, *Hist. eccl.*, V, 39; THÉOPHANE, *Chronogr.*, ad an. 5817, DE BOOR, p. 25; NICÉPHORE CALLISTE, *Hist. eccl.*, VIII, 36, 37.

4. *Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanae*. PROPYLAEUM AD ACTA SANCTORUM NOVEMBRIS, p. 96.

5. *Synaxarium*, p. 260.

6. *Act.*, xv, 22, 27; xvi, 4-19, etc.

7. *Synaxarium*, p. 259.

transformé l'ascète Pierre, au 11 décembre, en Πέτρον... τοῦ ἐν Περσίδι¹. L'origine de la formule Ἰωάννου τοῦ ἐν Περσίδι au 29 novembre, est moins facile à établir. Celle du 15 mars Χριστήνης τῆς ἐν Περσίδι, qui semble, à première vue, assez suspecte, dérive vraisemblablement de la passion d'une sainte *Christina quae et Iazdoi*, dont il ne reste qu'un fragment insignifiant².

Nous ne citerons également que pour mémoire quelques passions de martyrs dont la trame est purement légendaire, et dont il nous est impossible de retrouver les héros en dehors du domaine littéraire. Sainte Irène est censée avoir terminé la longue série de ses supplices en Perse sous Sapor, qui l'aurait lui-même percée de sa lance³. Les actes fabuleux publiés sous le titre de Μαρτύριον τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Δάδζ, Γοβδέλαξ καὶ Κασδίης τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ⁴, sont la source unique de tout ce que nous savons sur ces martyrs. Le groupe τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀνεμποςδίστου, Ἀρθονίου καὶ Ἐπιδηρόρου, dont les actes nous sont parvenus sous diverses formes dans un nombre considérable de manuscrits⁵, n'a pas non plus d'attestation historique. Quant aux trois frères martyrs Manuel, Sabel, Ismael⁶, on pourrait s'abstenir de les citer ici, puisque l'auteur de leur légende, tout en les disant originaires de la Perse, les fait mourir à Constantinople sous Julien.

Les noms historiques à retenir se partagent en trois groupes. Le premier et le plus nombreux est celui des martyrs de la persécution de Sapor. Viennent ensuite les martyrs mis à mort sous Isdegerde; enfin ceux qui furent immolés par Chosroès.

Le groupe de la persécution d'Isdegerde et de Varam n'est représenté que par les saints Abdas et Benjamin, et par saint Jacques l'Intercis. La passion des saints Abdas et Benjamin, racontée par Theodoret⁷, ne se lit point dans les ménologes grecs que nous possédons encore. En revanche, les synaxaires en font mention à trois dates différentes, au 5 septembre, au 17 octobre, au 31 mars⁸. Saint Jacques l'Intercis est célèbre dans l'Église grecque, qui fait sa fête le 27 novembre. Ses actes existent en double recension. Les deux textes se lisent dans de nombreux manuscrits et sont inédits. Il faut se contenter,

1. *Synaxarium*, p. 299. — Sur Procope le Persan, voir *Analecta Bollandiana*, t. XXIV, p. 473.

2. BEDJAN, *Acta martyrum et sanctorum*, t. IV, p. 201.

3. A. WIRTH, *Danae in den christlichen Legenden* (Wien, 1892), p. 145.

4. *Acta SS.*, sept. t. VIII, p. 129-134.

5. *Acta SS.*, nov. t. I, p. 361-504.

6. *Acta SS.*, iun. t. III, p. 290-96.

7. *Hist. eccl.*, V, 39.

8. *Synaxarium*, pp. 17, 145, 574. Voir aussi la table des noms, p. 1041.

pour le moment, de la vieille traduction latine ¹, car saint Jacques est un des rares martyrs persans dont la renommée soit parvenue à l'Église d'Occident au cours du moyen âge ².

Trois martyrs de la persécution de Chosroès sont honorés par les Grecs, et sur tous les trois ceux-ci nous ont laissé des récits développés. M. A. Papadopoulos-Kerameus a publié, il n'y a pas longtemps, un *Μαρτύριον τῆς ἁγίας μάρτυρος Γολινδοῦχ τῆς μετονομασθείσης Μαρίας* ³, et un *Βίος καὶ πολιτεία* de la même sainte sous forme de panégyrique attribué à Eustratios, prêtre de la grande Église de Constantinople ⁴. Les actes de sainte Sira, une parente de sainte Golinduch, ont été édités par D. Papebroch ⁵. Nous avons enfin une série de textes sur saint Anastase ⁶, dont le plus important, la passion, a fait l'objet d'une double publication, l'une de M. Usener ⁷, l'autre de M. Papadopoulos-Kerameus ⁸. Cette pièce ne resta pas inconnue au moyen âge latin ⁹.

Nous négligerons, cette fois, tous les textes qui n'ont point pour objet quelque épisode de la persécution de Sapor. Si l'on en excepte la passion de saint Jacques l'Intercis, ils sont tous publiés dans des recueils aisément accessibles.

La littérature concernant la grande persécution est autrement difficile à réunir et à atteindre.

Voici d'abord, disposées par ordre chronologique, les mentions des martyrs dans les synaxaires. Les dates sont celles du synaxaire de Sirmond. On pourra, au moyen de la table de notre édition, se rendre compte des divergences des diverses recensions. Nous indiquons, en regard des noms, les textes syriaques correspondants, dans Assemani et Bedjan.

29 mars : Ἰωῶν καὶ Βαρβαρίσιου. A. 215-224; Bⁿ. II, 39-51.

17 avril : Συμεών, Ἀβδέλα, Γουσθαζζάτ καὶ Φουσίξ, καὶ ἐτέρων ἑκατὸν πεντήκοντα. A. 15-40; Bⁿ. II, 131-208.

17 avril : Χιλίων μαρτύρων καὶ Ἀζάτ. A. 45-50; Bⁿ. II, 248-254.

5 avril : Φερσούθης καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς καὶ τῆς παιδίσκης. A. 54-59; Bⁿ. II, 254-260.

13 novembre : Μίλη, Εὐβόρη, Πάπα καὶ Σενουί. A. 66-74; Bⁿ. II, 260-281.

19 octobre (et 20 février) : Σαδῶθ. A. 88-91; Bⁿ. II, 276-280.

1. *Bibl. hagiogr. latina*, 4100.

2. Voir aussi les martyrologes historiques au 21 avril et au 6 mai.

3. Ἀνάλεκτα τῆς ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας (Saint-Petersbourg. 1897), t. IV, p. 351-56.

4. *Ibid.*, p. 149-174. Variantes et additions dans le même ouvrage, t. V, p. 392-96.

5. *Acta SS.*, mai, t. IV, p. 172-183.

6. Voir l'énumération et les références dans notre *Bibl. hagiogr. graeca*, p. 6.

7. Dans un programme de l'Université de Bonn, 1894.

8. Ἀνάλεκτα ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας, t. IV, p. 126-148.

9. *Bibl. hagiogr. latina*, n. 408-411.

BQX
269
D3

20 novembre : Νηρσᾶ καὶ Ἰωσήφ. — Ἰωάννου, Σαβωρίου, Ἰσακίου καὶ Παπίου.
— Βοηθολέου καὶ Σασάνου. A. 97-101; Bⁿ. II, 284-289.

5 octobre : Μυμυλγθας. A. 101.

1 novembre : Ἰωάννου καὶ Ἰακώβου. Bⁿ. IV, 128-130.

5 février : Ἀβραμίου. Bⁿ. IV, 130-131.

1 décembre : Ἀναγίου. Bⁿ. IV, 131-132.

5 avril : Ἐξαπτόν εἴσοσι μαρτύρων. A. 105-109; Bⁿ. II, 291-295.

(9 juin) : Θείλης, Μαρτάρης, Μάρθας, Μαρίας καὶ Ἐννείμ. A. 123-127;
Bⁿ. II, 308-313.

11 décembre : Ἀειθαλᾶ καὶ Ἀψεῆ. Bⁿ. IV, 133-137.

11 septembre (et 4 août) : Ἰας. A. 134-139.

9 avril : Ἀγίων ἐν χύμα κλωσίζ τελειωθέντων. — Ἡλιοδώρου, Δοσᾶ, Μαρίας. A.
134-139; Bⁿ. II, 316-324.

17 avril : Ἰακώβου καὶ Ἀζῆ. Bⁿ. IV, 137-141.

16 mai : Ἀβδᾶ καὶ Ἀβδνησοῦ. A. 144-160; Bⁿ. II, 325-47.

15 mai : Βαχθισότι, Ἰσακίου καὶ Σουμειῶνος.

9 avril : Βαδύμου. A. 165-167; Bⁿ. II, 347-351.

3 novembre : Ἀκεψίμα, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ. A. 171-203; Bⁿ. II, 351-97¹.

Un bon tiers des notices que nous venons d'énumérer sont des résumés de passions, dont le texte développé existe encore, parfois en plusieurs recensions. Ce sont les passions des saints Ionas et Barachisius, Pherbuthe, Sadoth, Abraham, Ia, Bademus, Acepsimas, Ioseph et Aeithalas, lesquelles font l'objet de la présente publication.

Nous nous attacherons à en établir le texte aussi correctement que possible. C'est la forme la plus ancienne de ces récits qui mérite avant tout notre attention. Pourtant, les remaniements postérieurs ne pouvaient être négligés. Si ces textes secondaires n'ont qu'une importance médiocre au point de vue de l'histoire, ils sont loin de manquer d'intérêt au point de vue littéraire et hagiographique.

Bien des questions se posent à propos de la version grecque des actes des martyrs persans. Il conviendrait de rechercher si les différentes pièces de la série ont fait primitivement partie d'une collection, ou si elles ont été transmises aux Byzantins à l'état isolé. La question est d'autant plus difficile à résoudre que les fragments que nous possédons ne semblent pas tous représenter une recension primitive; elle se complique encore de la difficulté résultant de l'état defectueux des textes orientaux, tels que

1. J'exclus de cette liste la mention Ἐλευθέριου τοῦ Πέρσου, au 14 avril, à cause de son caractère problématique. Voir la notice du 13 avril dans S. p. 599, l. 49.

nous les ont livrés les divers éditeurs à qui nous les devons. Une revision complète de ces textes s'impose. Le travailleur qui voudra se charger de cette lourde tâche trouvera peut-être quelque secours dans notre publication. C'est le meilleur résultat que nous osons en attendre.

L'étude de nos actes au point de vue historique serait également prématurée, et ce n'est pas ici, d'ailleurs, que nous pourrions l'entreprendre. Nous nous abstenons donc cette fois de caractériser chacune des pièces que nous éditons, comme aussi de chercher à éclaircir les détails historiques qui pourraient attirer l'attention du lecteur. Ce travail a été ébauché par plusieurs érudits de mérite, et il serait malaisé de pousser plus avant les recherches, avec les instruments dont nous disposons. Après Assemani, on consultera utilement sur ces matières les travaux de S. de Vries ¹, de G. Hoffmann ², de F. Uhlmann ³, de V. Bolotov ⁴ et surtout le récent livre de M. J. Labourt sur le christianisme dans l'empire perse sous la dynastie Sassanide ⁵.

L'identification des noms propres, souvent défigurés par les rédacteurs et les scribes, présente des difficultés spéciales. Nous rejeterons dans la table toutes les remarques que la forme des noms pourra nous suggérer.

Voici les manuscrits qui ont servi à établir le texte de chacune des passions.

PASSIO SANCTORUM IONAE ET BARACHISII. — Il existe deux passions des saints Ionas et Barachisius. La plus ancienne (I) est attribuée à Isaïe, fils d'Adabus, officier de la suite de Sapor, témoin oculaire; la seconde (II) est anonyme, et dérive de la précédente. Chacune d'elles est représentée par un manuscrit unique.

M. Codex Venetus S. Marci 359. Volume en parchemin, 275 feuillets, 0^m,38 × 0^m,26. Écriture à longues lignes, du dixième-onzième siècle. Ménologe de mars-avril, contenant vingt-huit pièces ⁶, parmi lesquelles deux passions de martyrs persans : 1° Fol. 99^v-107 : Μαρτύριον τῶν ἁγίων ὁσιωμαρτύρων Ἰωνᾶ καὶ Βαρχησιίου, à la date du 29 mars. — 2° Fol. 133-135 : Μαρτύριον τῆς ἁγίας Θεοδοσῆς καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς καὶ τῆς παιδίσκης αὐτῆς, au 5 avril.

1. *Orientalio historico-ecclesiastica de origine et progressu religionis christianae in veteri Persarum regno* dans *MUSAEUM HAGANUM* III (Hagae Comitum, 1779), p. 289-446.

2. *Auszüge aus Syrischen Akten Persischer Martyrer* (Leipzig, 1880), p. 9-34.

3. *Die Christenverfolgungen in Persien unter der Herrschaft der Sassaniden*, *ZEITSCHRIFT FÜR DIE HISTORISCHE THEOLOGIE*, 1861, p. 2-162.

4. *Изъ учения Перскаго Супереведекоа*, Saint-Petersbourg, 1901.

5. Paris, 1904, XIX-368 pp. — Cf. *Analecta Bollandiana*, t. XXIV, p. 127-132.

6. *Catalogus codd. hagiogr. graecorum bibliothecae D. Marci Venetiarum*, *ANALECTA BOLLANDIANA*, t. XXIV, p. 190.

Nous avons publié la première de ces pièces dans les *Analecta Bollandiana* ¹. Elle a été soigneusement revue sur le manuscrit pour la présente édition.

La traduction latine est celle de P. F. Zino, publiée d'abord par Lipomani ² et reproduite dans les *Acta Sanctorum* ³. Bien qu'elle soit assez libre, nous n'y avons fait que des retouches tout à fait insignifiantes.

R. *Codex Mosquensis S. Synodi* 376. Volume en parchemin, 269 feuillets. Écriture sur deux colonnes, du onzième siècle. Ménologe de février-mars. Sur les cinquante-neuf vies de saints que contient ce manuscrit, cinquante-sept sont précédées d'une miniature se rapportant au texte. Le dépouillement complet du recueil se trouve dans le catalogue de Vladimir ⁴.

Deux passions de martyrs Persans font partie de ce recueil hagiographique : 1° Fol. 10^v : Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀβρααμίου τοῦ Πέρσου, dont nous parlerons plus loin. — 2° Fol. 247 : Μαρτύριον τῶν ἁγίων Ἰωνᾶ καὶ Βαρλααμίου καὶ τῆς συνόδου αὐτῶν, à la date du 28 mars. La pièce est inédite. Nous en devons la copie, exécutée par M. Popoff, à l'obligeante entremise de M. Chrysanthe Loparev.

PASSIO SANCTAE PHERBUTHIAE. — Nous désignons ici la sainte, dont le martyre est raconté dans la passion III, par le nom qui lui est donné dans le titre de la pièce et dans les synaxaires. Dans le corps même du récit, et ailleurs, son nom affecte des formes très diverses, que nous relèverons dans les variantes et dans la table.

M. *Codex Venetus S. Marci* 359. La description sommaire de ce manuscrit a été donnée à l'article précédent. Le P. Henschenius, premier éditeur de la passion de sainte Pherbuthe ⁵, s'est servi du manuscrit du Vatican, et semble n'avoir pas eu de copie de celui de Venise. La traduction latine de P. F. Zino, publiée par Lipomani ⁶, lui a tenu lieu de ce texte, que nous avons pris comme base de notre édition.

V. *Codex Vaticanus graecus* 1660. Volume en parchemin, 408 feuillets, 0^m,32 × 0^m,20. Écriture à longues lignes. Le manuscrit, daté de l'année 916, est l'œuvre d'un moine studite nommé Jean. Ménologe du mois d'avril, dont

1. T. XXII, 1903, p. 496-407.
2. *Septimus tomus vitarum sanctorum patrum* (Romae, 1559), fol. 40-42^v.
3. Mart. t. III, p. 771-73.
4. *Систематическое описание рукописей Московской синодальной библиотеки* (Moscou, 1894), p. 561-566.
5. *Acta SS.*, april. t. III, p. 1-11.
6. *Septimus tomus etc.*, fol. 48^v-49^v.

nous avons publié le dépouillement dans notre catalogue du Vatican¹, et qui contient deux passions de martyrs persans :

1° Fol. 63^v-68 : Μαρτύριον τῆς ἀγίας Φερβουθῆ παρθένου καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς καὶ τῆς παιδίσκης αὐτῆς, à la date du 6 avril. — 2° Fol. 191-194^v : Μαρτύριον Βαδῆμου ἀρχιμανδρίτου, à la date du 8 avril. Nous avons collationné le texte de la passion de sainte Pherbuthe sur le précédent, et rejeté les variantes au bas des pages.

La traduction latine que nous avons adoptée est celle de Sirlet, publiée par Henschenius² d'après le manuscrit latin du Vatican 6187. Bien qu'elle rende les leçons propres du ms. V, nous n'avons pas cru nécessaire de la retoucher. Un coup d'œil jeté sur l'appareil critique permettra au lecteur de se rendre compte des infidélités apparentes de la version de Sirlet.

PASSIO SANCTI SADOThI. — Nous n'en connaissons qu'une seule recension (IV) conservée dans quatre manuscrits.

W. *Codex Vindobonensis Hist. graec.* 3. Volume en parchemin, 390 feuillets, 0^m,41 × 0^m,27. Écriture à deux colonnes, du commencement du onzième siècle. Ménologe de février, dépouillé dans plusieurs recueils³. Fol. 186-188^v : Μαρτύριον τοῦ ἀγίου Σαδῶθ ἐπισκόπου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ραὴ' μαρτυρησάντων ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τοῦ διωγμοῦ, à la date du 20 février. Comme dans notre première édition de ce texte⁴, nous avons presque partout suivi le manuscrit de Vienne.

P. *Codex Parisiensis* 1452. Volume en parchemin, 227 feuillets, 0^m,32 × 0^m,23. Écriture à deux colonnes, du dixième siècle. Ménologe de février, décrit en détail dans notre catalogue hagiographique de la bibliothèque Nationale de Paris⁵. Deux pièces de ce recueil rentrent dans le cadre de notre publication. 1° Fol. 37^v : "Αθλησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀβραμίου ἐπισκόπου γενομένου Ἀρβήλ, au 24 février. — 2° Fol. 180-182 : "Αθλησις τοῦ ἀγίου ἱερομάρτυρος Σαδῶθ ἐπισκόπου γεγονότος καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ραὴ' μαρτυρησάντων ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τοῦ διωγμοῦ, au 24 février. Le texte de ce manuscrit est notablement inférieur au précédent, et souvent abrégé, comme on pourra s'en rendre compte par les variantes au bas des pages. Parfois il semble avoir gardé la vraie leçon. Ce n'est que dans ces cas exceptionnels que nous l'avons préféré au précédent.

1. *Catalogus codicum hagiographicorum bibliothecae Vaticanae*, edd. HAGIOGRAPHI BOLLANDIANI ET P. FRANCHI DE' CAVALIERI (Bruxelles, 1899), p. 153-155.

2. *Acta SS.*, april. t. III, p. 21-23.

3. LAMBECIUS-KOLLAR, *Commentar.*, l. VIII, p. 151-208; D. DE NESSEL, *Catalogus*, V, p. 5-12; *Analecta Bollandiana*, t. XVI, p. 118-119.

4. *Analecta Bollandiana*, t. XXI, p. 143-147.

5. *Catalogus codicum hagiographicorum graecorum bibliothecae Nationalis Parisiensis*, edd. HAGIOGRAPHI BOLLANDIANI ET HENRICUS OMONT (Bruxelles, 1896), p. 118-121.

O. Codex Ottobonianus 92. Volume sur papier, 451 feuillets, 0^m,355 × 0^m,24. Écriture à longues lignes, du seizième siècle. Nous avons eu à plusieurs reprises l'occasion de nous occuper de ce manuscrit¹, qui paraît copié sur W. Nous n'avons pas jugé utile de collationner la passion de saint Sadoth, fol. 213-215^v.

J. Codex Hierosolymitanus 1. Nous le décrirons à propos de la passion de saint Abraham. Il a été impossible de faire collationner la passion de saint Sadoth sur ce manuscrit.

La traduction latine est celle de Gentien Hervet, publiée par Lipomani²: elle répond au texte de W. Celle des *Acta Sanctorum*³ a été faite sur le manuscrit P.

PASSIO SANCTI ABRAHAE. — Il en existe une double recension. La plus ancienne (V) est représentée par deux manuscrits. L'autre (VI) nous est parvenue dans un manuscrit unique.

J. Codex Hierosolymitanus 1. Volume en parchemin, 209 feuillets, 0^m,405 × 0^m,27. Écriture sur deux colonnes, du dixième siècle. Ménologe du mois du février, composé de 37 pièces dont on trouvera ailleurs l'énumération⁴, et parmi lesquelles il faut signaler deux passions de martyrs persans : 1. Fol. 52-52^v : Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀβραχμίου ἐπισκόπου, μαρτυρήσαντος ἐν Ἀρβίλ τῆ πόλει, au 5 février. — 2. Fol. 123^v-125^v : Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Σαδῶθ ἐπισκόπου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ κατ' μαρτυρησάντων ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τοῦ διωγμοῦ, au 21 février. Je dois à l'obligeante intervention de M^{sr} Grallin une photographie des feuillets qui contiennent la passion de S. Abraham.

P. Codex Parisiensis 1452. Nous l'avons décrit plus haut. La passion de saint Abraham n'y est malheureusement pas complète⁵. Nous avons collationné le fragment qui en reste.

R. Codex Mosquensis S. Synodi 376. Décrit plus haut, à propos de la passion des saints Jonas et Barachisius. La recension (VI) de ce manuscrit dépend de la précédente qu'elle paraphrase librement. L'allusion à l'empereur, βασιλεὺς ἑσθροδόξω καὶ φιλομαζευρι, à la fin de la péroraison, n'est pas transparente pour nous.

1. *Analecta Bollandiana*, t. XVI, p. 119; *Catal. codicum hagiogr. graec. bibl. Vaticanae*, p. 257-260.

2. *Tonus quintus vitarum sanctorum patrum* Venetis, 1556, p. 573-74.

3. *Acta SS.*, febr. t. III, p. 176-177.

4. A. PAPADOPOULOS-KERAMEUS, *Ἱεροσολυματικὴ βιβλιοθήκη*, t. I, Saint-Pétersbourg, 1891, p. 1-8.

5. Nous avons dit dans notre catalogue, p. 118, que le manuscrit a garde le commencement fol. 37^v et la fin fol. 38^r de la passion de S. Abraham. Depuis, nous avons reconnu que le second fragment est la fin de la passion de S. Papias et de ses compagnons.

PASSIO SANCTAE IAE. — Sur les trois manuscrits qui renferment une passion de sainte Ia, deux sont étroitement apparentés, et nous n'avons pas hésité à les rapprocher (VII). Le troisième contient un texte (VIII) entièrement différent, et appartenant à une tout autre catégorie de pièces hagiographiques.

I. *Codex Vaticanus* 1671. Volume en parchemin, 406 feuillets, 0^m,305 × 0^m,20. Écriture à longues lignes, du dixième siècle, de la main d'un moine studite nommé Timothée. Ménologe du mois d'août, dont nous avons détaillé le contenu ailleurs ¹. Fol. 87^v-91^v : Μαρτύριον τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰας, au 5 août. Le P. Pien, premier éditeur de la pièce ², a combiné assez malheureusement le texte de ce manuscrit avec celui du manuscrit de Vienne, dont la recension est notablement différente. Nous avons rejeté dans les variantes les particularités de cette seconde recension.

E. *Codex Vindobonensis Hist. gr.* 45. Volume en parchemin, 313 feuillets, 0^m,40 × 0^m,24. Écriture sur deux colonnes, du onzième siècle. Ménologe du mois d'août, contenant soixante-six pièces dont on trouve les titres dans les catalogues de Lambek ³ et de Nessel ⁴. Fol. 45-48^v : Μαρτύριον ἐν συντόμῳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Δωσᾶ πρεσβυτέρου καὶ Ἰας τῆς παρθένου, μαρτυρησάντων ἐν Ἡερσίδι, à la date du 3 août. Sa Grandeur Mgr Fischer Colbric, a bien voulu collationner à nouveau ce manuscrit en vue de notre publication. Les variantes du manuscrit de Vienne sont assez nombreuses pour donner à son texte le caractère d'une recension nouvelle. Ses développements n'ajoutent aucun détail au récit. Il faut le considérer comme une simple paraphrase du texte du Vatican.

La traduction latine est celle des *Acta sanctorum*, dûment retouchée ⁵.

F. *Codex Florentinus bibl. Nat.* 1214. Volume en parchemin, de 257 feuillets. Écriture sur deux colonnes, du quatorzième siècle. Recueil de vies de saintes femmes, dont nous avons donné les titres ailleurs ⁶. Fol. 214-227 : Μαρτύριον μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου γεννημένου μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου μάρτυρος Ἰας. Le texte du manuscrit unique de cette pièce (VIII) laisse à désirer en plus d'un endroit, et nous n'avons essayé d'y porter remède qu'avec une extrême discrétion.

Comme on pourra s'en rendre compte, la passion de sainte Ia, racontée

1. *Catalogus codicum hagiogr. graec. bibl. Vaticanae*, p. 161-164.

2. *Acta SS.*, aug. t. I. p. 329-333.

3. LAMBECIUS-KOLLAR, *Commentar.*, t. VIII, p. 214-467.

4. *Catalogus*, p. 82-96.

5. *Loc. cit.*, p. 329-333.

6. *Analecta Bollandiana*, t. XV, p. 406-408. Nous avons cru reconnaître dans quelques cahiers de ce manuscrit la main d'un copiste de date plus récente, qui aurait remplacé un certain nombre de feuillets. En y regardant de plus près, nous avons constaté depuis que les deux écritures sont de la même époque.

par le moine Macaire, ne se rattache au précédent récit que par un lien assez lâche. L'auteur est un rhéteur qui donne libre carrière moins à ses facultés d'invention qu'à la manie du développement par les lieux communs, qui a été celle d'un grand nombre d'hagiographes. Une fois (n. 7) il cite l'histoire de sainte Ia : ἡ περὶ αὐτῆν ἱστορία, qui n'est probablement qu'un court résumé de la pièce VII; car il dit ailleurs (n. 53) : τὸ τοῦ χρόνου μῆκος τὰ μὲν ὑπομνήματα, ὅσα ἐγράφη τῆι μάρτυρι, ἴσχυσε διαφθεῖραι.

Les derniers paragraphes de la passion présentent un certain intérêt pour l'histoire du culte de la sainte. Après la persécution, un des pieux empereurs (l'auteur ne cite pas son nom) transféra ses reliques à Constantinople, et bâtit un sanctuaire en son honneur (n. 51). Ce dernier détail est exact, car nous savons par Procope que Justinien fit restaurer l'église de sainte Ia : ἐν ἀριστερῇ δὲ εἰσιόντι εἰς τῆς Χρυσᾶς καλουμένης Πύλας τῆς ἀγίας Ἰας μαρτύριον εὐρὼν καταπεπτωκὸς πολυτελεῖχ τῆι πάσῃ ἀνεκνώσατο¹. L'antique église fut détruite lors de la prise de Constantinople par les Latins, et le saint corps transporté dans le monastère de Mangana (n. 52). L'auteur atteste qu'après tant d'années, il était demeuré sans corruption, et que lui-même l'avait considéré plus d'une fois avec admiration (n. 53).

Le moine et prêtre Macaire qui composa le panégyrique de sainte Ia appartenait au monastère de Mangana (53). Il écrivait sous le règne d'Andronic († 1328), successeur de Michel Paléologue († 1282).

PASSIO SANCTI BADEMI. Il ne nous reste de cette passion (IX) qu'un seul manuscrit.

V. *Codex Vaticanus* 1660. C'est le manuscrit dont nous avons déjà tiré la passion de sainte Pherbuthe. Le P. Henschenius a publié d'après le même manuscrit la passion de S. Bademus², dont nous donnons un texte soigneusement collationné et revu.

La traduction latine est empruntée aux *Acta Sanctorum*³.

PASSIO SANCTORUM ACEPSIMAE, IOSEPH ET AEITHALAE. — La tradition manuscrite de cette pièce est beaucoup plus compliquée que celle des précédentes, et il en existe un fort grand nombre d'exemplaires. Nous avons cru devoir distinguer au moins cinq recensions différentes, que nous avons disposées en quatre groupes. Toutes, sauf la dernière (XIII), sont inédites.

La première recension (X) est la seule qui ait gardé le long prologue de la passion syriaque⁴. Nous l'avons trouvée dans deux manuscrits.

1. *De Aedificiis*, I, 9.

2. *Acta SS.*, avril. t. I, p. LXXXV-LXXXVI.

3. *Ibid.*, p. 825-826.

4. ASSEMANI, *op. cit.*, t. I, p. 171-181.

K. *Codex Vaticanus* 1669. Volume en parchemin, 424 feuillets, 0^m,39 × 0^m,195. Écriture à longues lignes, du dixième siècle. Ménologe de la première moitié de novembre¹. A la date du 3, fol. 53-73 : Μαρτύριον τῶν ἁγίων Ἀλεψιμᾶ ἐπισκόπου καὶ Ἰωσήφ πρεσβυτέρου καὶ Ἀειθαλᾶ διακόνου. Notre édition reproduit intégralement le texte (X) de ce manuscrit, accompagné d'une traduction latine littérale, que nous devons à la complaisance du P. Alfred Lemaire S. J.

H. *Codex Vaticanus* 866. Volume en parchemin, 414 feuillets, 0^m,38 × 0^m,30. Écriture sur deux colonnes, du douzième siècle. Grand recueil de vies de saints, contenant 116 pièces², parmi lesquelles, fol. 133^v-140 : Μαρτύριον τῶν ἁγίων Ἀλεψιμᾶ ἐπισκόπου, Ἰωσήφ πρεσβυτέρου καὶ Ἀειθαλᾶ διακόνου, au 3 novembre. Le texte est identique à celui du manuscrit précédent. On pourra s'en rendre compte par les variantes de la préface. Nous n'avons pas cru devoir nous encombrer des autres variantes; elles se réduisent presque toutes à des erreurs de copiste. Très vraisemblablement le manuscrit H dérive de K sans intermédiaire.

C'est bien une nouvelle recension du texte précédent que renferme le manuscrit dont nous allons parler. Ses nombreuses variantes ne sont pas simplement de discrètes retouches. Il n'est pour ainsi dire pas une phrase du récit qui n'ait reçu quelque développement; mais les additions sont en général purement verbales.

G. *Codex Parisiensis* 1468. Volume en parchemin, 405 feuillets, 0^m,366 × 0^m,260. Écriture sur deux colonnes, du onzième siècle. Ménologe de septembre à novembre³. Fol. 192^v-206 : Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀλεψιμᾶ τοῦ ἐπισκόπου καὶ Ἰωσήφ τοῦ ὁσιωτάτου πρεσβυτέρου καὶ Ἀειθαλᾶ τοῦ ἁγιωτάτου διακόνου. Nous avons rejeté toutes les variantes de ce manuscrit au bas des pages. On verra que l'auteur de cette recension a suivi pas à pas son modèle, et qu'il a essayé de lui donner un tour plus élégant.

Il est aisé de constater que cette passion est une paraphrase, et qu'il n'est pas possible de la considérer comme un texte primitif dont serait issu, par voie de réduction, celui des mss. K, H. Nous ne citerons qu'un indice, qui nous paraît décisif.

Voici ce que nous lisons dans le ms. K à la fin du chapitre 30 : μετὰ δὲ ἡμέρας τρεῖς ἐκλάπη τὸ ὄσιον αὐτοῦ λεύψανον ἀφορμῇ θυγατρὸς βασιλίσκου τινὸς τῶν Ἀρμενίων, phrase qui répond bien au texte syriaque correspondant. Or, voici ce qu'en a fait l'auteur du texte G : Μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας ἐκλάπη τὰ ὄσια

1. *Catal. codicum hagiogr. graec. bibliothecae Vaticanae*, p. 158-161.

2. *Ibid.*, p. 83-93.

3. *Catal. codicum hagiogr. graec. bibl. Nationalis Parisiensis*, p. 143-147.

αὐτοῦ λέει· ἀνακ' ὑπὸ Ἀφορμῆς τινος οὕτω καλουμένης θυγατρὸς βασιλέως τῶν Ἀρμενίων. On trouvera facilement d'autres passages qui prouvent en faveur de l'antériorité de K.

Nous groupons sous le n° XI une série de manuscrits qui ont d'étroites affinités avec le texte X, mais qui représentent néanmoins, comme le début suffirait à le montrer, une recension distincte. Le travail de rédaction a été fort superficiel et n'a point porté sur toutes les parties de la pièce. Dans la catégorie constituée par les manuscrits B, D, L, N, Q, il faut distinguer trois différentes classes : NB, LD, Q. Ce dernier manuscrit a beaucoup de leçons propres, mais il se rapproche plutôt de LD que de NB. Nous avons pris pour base de notre édition le ms. N. Les leçons des autres manuscrits ont été rejetées au bas des pages, sauf certains cas où l'accord BDLQ contre N semble imposer le choix de la leçon commune.

N. *Codex Parisiensis* 1519. Volume en parchemin, 768 pages, 0^m,375 × 0^m,265. Écriture sur deux colonnes, du onzième siècle. Ménologe de la première moitié de novembre¹. Fol. 45-74 : Ἀθλήσεις τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων Ἀλεξίμᾳ ἐπισκόπου, Ἰωσήφ πρεσβυτέρου καὶ Ἀειθαλᾶ δικαίου. Nous avons presque partout suivi le texte de ce manuscrit.

B. *Codex Vindobonensis Hist. gr.* 5. Volume en parchemin, 324 feuillets, 0^m,36 × 0^m,24. Écriture sur deux colonnes, du onzième siècle. Ménologe de novembre, contenant vingt-trois pièces². Fol. 20^v-22^v : Μαρτύριον τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἀλεξίμᾳ ἐπισκόπου, Ἰωσήφ πρεσβυτέρου καὶ Ἀειθαλᾶ δικαίου.

L. *Codex Oxoniensis Laud.* 68. Volume en parchemin, 334 feuillets. Écriture sur deux colonnes, du onzième siècle. Ménologe de septembre à novembre³. Fol. 161-174 : Μαρτύριον τῶν ἁγίων Ἀλεξίμᾳ, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾶ ἐν Περσίδι μαρτυρησάντων ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως. Le texte est surchargé de quelques corrections d'une main plus récente. Nous n'avons pas cru nécessaire de les relever toutes. Elles concordent souvent avec les leçons adoptées.

D. *Codex Vaticanus* 807. Volume en parchemin, 315 feuillets, 0^m,405 × 0^m,27. Écriture sur deux colonnes, du dixième siècle. Ménologe de novembre⁴. Fol. 26-36 : Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀλεξίμᾳ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ ἐν Περσίδι μαρτυρησάντων ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως.

1. *Catal. codicum hagiogr. graec. bibl. Nationalis Parisiensis*, p. 211-212.

2. LAMBECIUS-KOLLAR, *Commentariorum*, t. VIII, p. 558-596; NESSEL, *Catalogus*, pars V, p. 13-19.

3. H. O. COXE, *Catalogi codicum manuscriptorum bibliothecae Bodleianae*, pars prima (Oxonii, 1853), col. 548-552.

4. *Catal. codicum hagiogr. graec. bibliothecae Vaticanae*, p. 50-53.

Q. Codex Parisiensis 1537. Volume en parchemin, 143 feuillets, 0^m,275 × 0^m,25. Écriture sur deux colonnes, du onzième siècle. Fragment de recueil hagiographique ¹. Fol. 121-138^v : Μαρτύριον τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων μαρτύρων Ἀεψιμᾶ, Ἀειθαλᾶ καὶ Ἰωσήφ. Il manque quelques lignes à la fin de la passion.

Le texte XII, qui nous est parvenu dans deux manuscrits incomplets, représente un nouvel essai de remaniement de la passion des trois saints. Nous ne pouvons guère comparer les deux exemplaires que pour un petit nombre de chapitres. Mais des indices certains nous permettent de conclure que leurs versions respectives ne concordaient point dans toutes leurs parties et que la refonte de l'original n'a pas été de part et d'autre également complète. On peut comparer à cet égard le chapitre 10, pour lequel l'un des manuscrits a gardé une bonne part du texte de la version primitive, tandis que l'autre le présente sous une forme remaniée.

C. Codex Oroniensis Clarke 43. Volume en parchemin, 162 feuillets. Écriture du douzième siècle. Recueil incomplet de vies de saints depuis septembre jusqu'à la fin de novembre ². Fol. 108^v-114 : Μαρτύριον τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἀεψιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ. Nous n'avons ici que deux fragments de la pièce, les chapitres 1-10, 51-57.

V. Codex Venetus S. Marci 349. Volume en parchemin, 332 feuillets, 0^m,325 × 0^m,25. Écriture sur deux colonnes, du onzième-douzième siècle. Ménologe de novembre, comprenant trente et un numéros ³. Fol. 33^v-48^v : Μαρτύριον τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων Ἀεψιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ. La pièce est incomplète de la fin; elle s'arrête un peu avant le dernier chapitre.

La passion XIII est la seule qui fût publiée jusqu'ici ⁴, et aussi celle dont il existe le plus grand nombre de manuscrits. Elle fait partie, en effet, du ménologe de Métaphraste qui fut répandu à tant d'exemplaires. Nous avons cru pouvoir nous contenter d'un choix de manuscrits. Le texte semble, d'ailleurs, parfaitement fixé, et le recours à de nouveaux témoins assez superflu. Plusieurs détails caractéristiques (voir, par exemple, les chapitres 2, 48, 50, 52, 54) donnent à penser que la passion XIII dérive du texte XII ou d'un autre étroitement apparenté à ce dernier.

T. Codex Parisiensis 1481. Volume en parchemin, 226 feuillets, 0^m,308 × 0^m,235. Écriture sur deux colonnes, du onzième siècle. Ménologe de Méta-

1. *Catal. codicum hagiogr. graec. bibl. Nationalis Parisiensis*, p. 236.

2. *Catalogus sive notitia manuscriptorum qui a cel. E. D. Clarke comparati in bibliotheca Bodleiana asservantur*. Pars prior (Oxonii, 1812), p. 94-98.

3. *Analecta Bollandiana*, t. XXIV, p. 175-179.

4. *Acta SS.*, april. t. III, p. II-VII; *P. G.*, t. CXVI, p. 832-860.

pliraste du 1er au 15 novembre ¹. Fol. 16^r-30^r : Ἀθλησις τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἀεψιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθλιᾶ. Le texte de ce manuscrit est celui de la Patrologie grecque, t. CXVI, p. 832-60. Il a été collationné pour nous par Mlle Rösler.

X. *Codex Parisiensis* 1020. Volume en parchemin, 344 feuillets, 0^m.29 × 0^m.22. Écriture sur deux colonnes, du onzième siècle. Ménologe de Métaphraste du 1er au 17 novembre ². Fol. 36-53^r : Ἀθλησις τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἀεψιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθλιᾶ. Nous devons la collation de ce texte à M. H. Grégoire.

Y. *Codex Parisiensis* 1487. Volume en parchemin, 276 feuillets, 0^m.315 × 0^m.255. Écriture sur deux colonnes, du onzième siècle. Ménologe de Métaphraste du 1er au 13 novembre ³. Fol. 22-39 : Ἀθλησις τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἀεψιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθλιᾶ. La collation de ce manuscrit est due à M. P. Raingeard.

Z. *Codex Parisiensis* 1522. Volume en parchemin, 356 feuillets, 0^m.33 × 0^m.235. Écriture sur deux colonnes, du onzième siècle. Ménologe de Métaphraste du 1er au 15 novembre ⁴. Fol. 25-45 : Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀεψιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθλιᾶ. M. H. Lebègue a bien voulu se charger de relever les variantes de ce texte. C'est également sous la direction de cet habile paléographe que les manuscrits T, X, Y ont été collationnés. Qu'il veuille recevoir ici mes meilleurs remerciements.

Je dois également une vive reconnaissance à Mgr R. Graffin qui m'a procuré plusieurs photographies, et à M. Éd. Kurtz, de Riga, qui a bien voulu partager avec moi la tâche de la revision des épreuves. Le contrôle de l'éminent helléniste m'a été d'un précieux secours pour éclaircir les difficultés de nos textes. Je suis redevable à mon collègue, le P. Paul Peeters, d'avoir pu me référer à un certain nombre de publications orientales notamment dans la table, où les formes originales des noms se trouvent notées.

Vu l'insuffisance de la tradition manuscrite, il a fallu renoncer, la plupart du temps, à établir le texte des passions que nous allons publier. Nous avons ordinairement reproduit, le plus correctement possible, celui du meilleur manuscrit, en nous abstenant de le retoucher par conjecture ou d'y introduire les leçons des autres, sauf dans les cas de nécessité évidente. Les variantes des autres exemplaires ont été soigneusement notées dans l'appareil critique.

1. *Catal. codicum hagiogr. graec. bibl. Nationalis Parisiensis*, p. 162-63.

2. *Ibid.*, p. 61-62.

3. *Ibid.*, p. 169-170.

4. *Ibid.*, p. 215-216.

On constatera que nous n'avons pas jugé utile de l'encombrer de variantes purement orthographiques : *v* final, permutations de voyelles (ϵ , i , o respectivement avec xi , η , ω ...) et ainsi de suite. Il n'a été fait exception que pour les noms propres, dont toutes les formes ont été exactement relevées.

TABLE DES SIGLES

A = S. E. ASSEMANI, *Acta SS. martyrum orientalium et occidentalium*, t. I, Romae, 1748.

B^a = P. BEDJAN, *Acta martyrum et sanctorum*, Paris, 1891-1897.

B = Cod. Vindobonensis Hist. gr. 5.

C = Cod. Oxoniensis Clarke 43.

D = Cod. Vaticanus 807.

E = Cod. Vindobonensis Hist. gr. 45.

F = Cod. Florentinus B. N. 1214.

G = Cod. Parisiensis 1468.

H = Cod. Vaticanus 866.

I = Cod. Vaticanus 1671.

J = Cod. Hierosolymitanus 1.

K = Cod. Vaticanus 1669.

L = Cod. Oxoniensis Laud. 68.

M = Cod. Venetus Marc. 359.

N = Cod. Parisiensis 1519.

O = Cod. Ottobonianus 92.

P = Cod. Parisiensis 1452.

Q = Cod. Parisiensis 1537.

R = Cod. Mosquensis 376.

S = *Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanae* Bruxellis, 1902.

T = Cod. Parisiensis 1481.

U = Cod. Venetus Marc. 349.

V = Cod. Vaticanus 1660.

W = Cod. Vindobonensis Hist. gr. 3.

X = Cod. Parisiensis 1020.

Y = Cod. Parisiensis 1487.

Z = Cod. Parisiensis 1522.

LES

VERSIONS GRECQUES

DES ACTES DES MARTYRS PERSANS

SOUS SAPOR II

I

MARTYPION' TON AΓIΩN OΣIOMAPTYPΩN IΩNA KAI BAPAXIΣIOY.

I. * Έτους ὀκτωκχιδεκάτου ἄρχοντος καὶ βασιλέως Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν, αὐτὸς * M, fol. 99'
Σαβώριος διωγμὸν ἐποίησε κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν σεβόντων τὸν παν-
τοκράτορα Θεόν· καὶ ἐκέλευσε τοῖς ἀσεβεστάτοις μάγοις τὰ ἅγια τοῦ Χριστοῦ θυσιαστήρια
καταστρέφειν καὶ τὰ μοναστήρια τῶν χριστιανῶν * πυρὶ ἀναλίσκεσθαι· τοὺς δὲ εὐρισκομένους * Fol. 100
χριστιανούς ἐκέλευσε κατέχεσθαι καὶ καταναγκάζεσθαι θύειν καὶ πείθεσθαι τοῖς θεοῖς, καὶ
τοὺς μὲν πειθομένους καὶ θύοντας ἐπὶ μεγίστης τιμᾶς ἀναφέρεισθαι, τοὺς δὲ μὴ πειθομένους
πικρᾶς τιμωρίας καὶ διαφόροις βασάνοις ὑποβάλλεσθαι. Κατὰ δὲ τὴν καιρὸν ἐκεῖνον τοῦ
διωγμοῦ εὐρέθησαν ἐν τῇ γῶρᾳ τῶν Περσῶν ἐν κώμῃ τινὶ καλουμένῃ Ἰασὰ δύο ἀδελφοί,
10 Βαρχίσιος καὶ Ἰωνᾶς ὀνόματι καλούμενοι, ἄνδρες δίκαιοι, πεπληρωμένοι πίστεως καὶ

Tit. — I. *pravit* καὶ τῷ αὐτῷ κθ' (*videlicet* μαρτίῳ) M.

PASSIO SANCTORUM MARTYRUM IONAE ET BARACHISII.

I. * Saborius Persarum rex XVIII anno regni sui adversus ecclesias * Fol. 99'
Christi et eos, a quibus Deus omnipotens colebatur, persecutionem exer-
cuit. Iussit enim magis ut sancta Christi templa diruerent et christianorum
monasteria * incenderunt; praeterea imperavit, ut christiani conquirerentur, * Fol. 100
inventique cogerentur diis sacrificare, et qui parerent, magnis afficerentur
honoribus; qui vero parere recusarent, variis tormentis et suppliciis gravis-
simis exeruciarentur. Eo tempore erant in regione Persarum, in quodam
vico, qui vocatur Iasa, duo fratres Ionas et Barachisius, viri iustitia fideque
10 pleni, qui magna cum reverentia mandata Domini observabant. Hi sancti,

φιλίσσοντες τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου μετὰ φόβου πολλοῦ. Οὗτοι τοίνυν οἱ ἅγιοι ἀκούσαντες τὸν διωγμὸν τῶν χριστιανῶν, καταλιπόντες αὐτῶν τὴν μονὴν ἐπερεύθησαν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου οἱ ἀσεβέστατοι μάγοι πάντας τοὺς χριστιανούς ἐκλίμαζον πιερῶς.

2. Παρκαγενομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ κώμῃ Βαρδιαβόχ καὶ ἐγγίσαντες τῷ δεσμοπηγίῳ, ὅπου πάντες οἱ χριστιανοὶ ἐκρίνοντο κατακεκλεισμένοι ὑπάρχοντες, προσπεσόντες τῷ δεσμο- 5
φυλάκι ἐθέοντο αὐτοῦ εἰσελθεῖν ἐν τῇ φρουρᾷ πρὸς τοὺς κρινομένους χριστιανούς. Εἰσελθόντων δὲ αὐτῶν ἐν τῷ δεσμοπηγίῳ εὗρον ἄνδρας ἐννέα κρινομένους καὶ ἀντιλέγοντας τῷ δόγματι τοῦ ἀσεβεστάτου βασιλέως Σαβωρίου. Ἰδόντες οὖν οἱ ἅγιοι Ἰωνᾶς καὶ Βαραχίσιος ἐν θλίψει τοὺς ἄνδρας ὑπάρχοντας, ἀσπασάμενοι αὐτοὺς ἤρξαντο παραμυθεῖσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· 10
« Μηδὲν φοβηθῶμεν, ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀλλ' ἐν ὀνόματι τοῦ σταυρωθέντος ἀθλήσωμεν μίαν ῥοπήν, ἵνα ἀπολάβωμεν τὸν αἰώνιον στέφανον, καθὼς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ ἀθληφόροι μάρτυρες ἀπέλαβον. » Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ αὐτοὶ μάρτυρες ἰδόντες τοὺς ἁγίους Ἰωνᾶν καὶ Βαραχίσιον καὶ προθυμότεροι γενόμενοι ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ αὐτῶν, τὰ αὐτὰ καὶ ἄλλα 15
πλείονα ἀντιπαρήκουσιν τοῖς ἁγίοις καὶ ἀλλήλοις ὡς ἔπος εἰπεῖν τῷ τῆς χάριτος ἐλαίου πρὸς ὑπομονὴν τῶν βασάνων καὶ τελειότητα τοῦ μαρτυρίου ἐπαλείφοντες ἐπίσχυρον. Τῶν δὲ ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν τῷ δεσμοπηγίῳ βεβλημένων τὰ ὀνόματά εἰσι ταῦτα Ζανίθας, Λάζαρος, Μαρουθᾶς², Νέρσης, Ἠλίος, Μάρις, Ἀβίβος, Συμβεεθῆς καὶ Σάβας. Οὗτοι τοίνυν ἐμαρτύρησαν τότε πολλὰς ὑπομείναντες θλίψεις καὶ ἐν τῷ ἀγωνίσματι τοῦ μαρτυρίου ἐτελειώ-

2. — 1. προθυμεῖσθαι M, cohortabantur A, p. 216. — 2. Μαρωθᾶς hic M; Μαρουθᾶς infra, n. 19.

audita christianorum persecutione, mansionem suam reliquerunt, et ad eum locum, ubi impii magi christianos omnes acerbissime exercebant, profecti sunt.

2. Cum autem essent in vico, qui dicitur Bardia Boch, et ad carcerem, in quo christiani inclusi tenebantur, accessissent, orarunt carceris custo- 5
dem, ut sibi ad christianos damnatos ingredi permitteret. Cumque ingressi essent, novem invenerunt viros condemnatos, qui impii regis Saborii decretis adversabantur. Cum igitur sancti Ionas et Barachisius vidissent eos in crucia-
tibus et salutassent, coeperunt illos cohortari ac dicere : Fratres ac patres, 10
nihil timeamus, sed in nomine crucifixi certamen unum sustineamus, ut coronam assequamur sempiternam, quemadmodum et fratres patresque nostri martyrio ipsam quoque sunt assecuti. Hac sancti Ionae Barachisiique ora-
tione illi magis adhuc confirmati, * se mutuo cohortabantur, et gratiae, ut ita 15
dicam, oleo se vicissim ad patientiam et tormentorum atque martyrii perfec-
tionem ungebant et corroborabant. Sanctorum autem martyrum, qui in car-
cere vincti erant, nomina haec sunt : Zanithas, Lazarus, Maruthas, Nerses, Elias, Mares, Abibus, Simbeethes et Sabas. Hi pro Christi nomine cum multis cruciatus pertulissent, et in ipso martyrii certamine vitae cursum praeclare confecerunt, firmam fidem servantes, incorrupta atque immortali

θησαν, τὸν δρόμον καλῶς τελέσαντες, τὴν ἀλλοτῆ πίστιν τηρήσαντες, καὶ τὸν τῆς ἀθλήσεως ἄφθοarton καὶ ἀμαρτανίνων μετὰ δόξης πολλῆς ἀνεδήσαντο στέφανον.

3. Μαρτυρησάντων δὲ τούτων τῶν ἀγίων καὶ ἀναπετασθέντων εἰς οὐρανούς καὶ ταῖς ἀγγελικαῖς ἐγκαταταγέντων χροστασίαις, μετὰ ταῦτά τινες τῶν μάγων διέβηλλον τὸν ἅγιον Ἴωνᾶν καὶ Βαραχίσιον πρὸς τοὺς τρεῖς ἀρχιμάγους Μασδράθ καὶ Σερώθ καὶ Μααρ-
 νησί· τοὺς κρίναντας τοὺς ἁγίους, λέγοντες· « Οἷτοι οὔτε θύουσιν οὔτε πειθονται τοῖς
 προστάγμασι τοῖς βασιλικαῖς οὔτε προσκυνεῖν ἀνέχονται τῷ ἡλίῳ καὶ τῷ πυρὶ καὶ τῷ
 ὕδατι. » Καὶ πρὸς τούτοις ἔλεγον, ὅτι οἱ ἑννέα ἄνδρες ἐκεῖνοι διὰ τοῦτο οὐκ ἐπέισθησαν τῷ
 δόγματι τοῦ βασιλέως, ὅτι ὑπὸ τούτων τῶν δύο ἦσαν ἀνατραπέντες.

4. Τότε πλησθέντες θυμοῦ πολλοῦ οἱ ἀρχιμάγοι ἐκέλευσαν ἀχθῆναι αὐτούς. Τῶν δὲ
 εἰθνητων καὶ σπάντων ἐπὶ τῶν ἀρχιμάγων, λέγουσιν αὐτοῖς οἱ ἀρχιμάγοι· « Ἐνορρίζομεν
 ὑμᾶς κατὰ τοῦ ἀπητήτου ἡμῶν βασιλέως τῶν βασιλέων Σαβορίου ἀψευδῆ ἀποκρίνασθαι
 ἡμῖν πρὸς ἃ ἐπιρωτᾶσθε παρ' ἡμῶν. Ποιεῖτε τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως καὶ πειθαρχεῖτε τῷ
 προστάγματι αὐτοῦ καὶ προσκυνεῖτε τῷ ἡλίῳ καὶ τῷ πυρὶ καὶ τῷ ὕδατι κατὰ τὸν νόμον
 καὶ δόγμα τοῦ βασιλέως ἡμῶν ἢ οὐ; » Ἀποκριθέντες οἱ ἅγιοι Ἴωνᾶς καὶ Βαραχίσιος
 λέγουσιν αὐτοῖς· « Ἀλάσωμεν ἡμεῖς, ὑμεῖς δὲ ἀκούσατε ἡμῶν ὡς ἄρχοντες καὶ κριταὶ
 τοῦ βασιλέως Περσῶν, διότι ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ ἐστε δικαιοκρίται, καὶ διὰ τοῦτο ἐξελέξατο
 ὑμᾶς καὶ τὴν κρίσιν παῶσαν ἑαυτοῦ εἰς χεῖρας ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν, ἵνα δίκαια κρίνατε¹ καὶ
 μὴ ἀδικίαν ἐργάζεσθε¹. νῦν ὑμεῖς οἱ ἐπίδοξοι κριταὶ οὐκ ὠφείλετε ἀπὸ τοῦ ἐπιγείου βασιλέως

* Fol. 101

20 3 — 1. * Ex uno eodemque Hormisdatsciro magorum principe duos fecit, alterum Masdrath, alterum Seroth perperam appellans. » A, p. 225.

4 — 1. ita M; *rectius legas κρίνατε...* ἐργάζεσθε.

martyrii corona magna cum laude redimiti, in caelum ad angelorum choros advolarunt.

3. Post haec autem quidam magi sancti Ionam et Barachisium apud tres magorum principes, Masdrath et Seroth et Maarnesem, a quibus sancti
 5 damnati fuerant, accusarunt, quod neque immolarent, nec regis mandatis oboedirent, nec solem et ignem et aquam adorare vellent, quodque novem illi martyres eorum sermonibus adducti, regis decretis non obtemperassent.

4. Tunc magorum principes indignatione pleni, eos ad se adduci ins-
 10 serunt, atque ita allocuti sunt : Adiuramus vos per nostrum regem regum Saborium, ut vere nobis ad ea, de quibus fueritis interrogati, respondeatis. Paretisne regis voluntati, et oboeditis decretis eius et adoratis solem et ignem et aquam, ut iubet ipse rex, an non? Responderunt sancti Ionas et Barachisius : Loquemur * vobis; vos autem ita nos audite, ut principes et
 15 regis Persarum iudices decet. Vos enim delegit iudices, et omne iudicium suum in manibus vestris collocavit, ut iuste iudicetis. Nonne debetis, prae-
 clari iudices, magis quam terrenum regem timere eum, qui vobis sapientiam et intellegentiam dedit, et Deum, qui caeli et terrae atque omnium spirituum

* Fol. 101

φροεῖσθαι ἐκεῖνον τὸν δώσαντα ὑμῖν σοφίαν καὶ ἔννοιαν καὶ γνωρίζειν τὸν Θεὸν τὸν ἔχοντα ἐξουσίαν οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ πάσης πνοῆς, ὅστις ἔθετο διορίαν καὶ ἠλλάξεν ὥρας καὶ δωρεῖται σοφίαν καὶ ἔδωκεν ὑμῖν φρόνησιν, ἵνα τῇ φρονήσει ὑμῶν διακρίνητε τοὺς κατὰ σάρκα ὁμοίους ὑμῶν; ἐνορκίζομεν οὖν ὑμᾶς ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ, εἶπατε ἡμῖν. ποῖον Θεὸν ἀρεθισομεν ἀρνήσασθαι, τὸν ἐπουράνιον ἢ τὸν ἐπίγειον, τὸν αἰώνιον ἢ τὸν πρόσκαιρον; ἡμεῖς τούτων πιστεύομεν εἰς τὸν Θεὸν τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ οὐ πιστεύομεν ἀνθρώπῳ φαρτῷ. Οὐ δύναμέθα οὖν πιστεῦσαι ἀνθρώπῳ, ὅστις πρὸς ὄλιγον ζῆ καὶ ἀποθνήσκει καὶ θάπτεται ὡς καὶ ἡμεῖς καὶ ἐγκαταριθμεῖται μετὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ. »

5. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἀρχιμάχοι παρ' αὐτῶν, ὀργισθέντες ἰσχυρῶς καὶ πλησθέντες θυμοῦ μεγάλου καὶ ἀσεβείας πολλῆς μεστωθέντες, ὅτι ἕβρισθη ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ὁ παρώνουρος διὰ τὸ ῥῆμα, ὃ εἶπαν, ὅτι ἀποθνήσκει, ἐκέλευσαν ἀχθῆναι ῥάβδους ῥοῶν ἀκαθάρστους ἔχοντας τὰς ἀκάνθας εὐτόνους πρὸς βάσανον τῶν ἁγίων Ἰωνᾶ καὶ Βαρχιμισίου καὶ ἀφορίσαντες αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἑκάτερος αὐτῶν τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἑτέρου καὶ ἐνισχυθῆ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ Χριστοῦ. προκαθίσαντες δὲ ὁ Μασδράθ καὶ Σηρόθ καὶ Μααρνησί¹, οἱ τρεῖς ἀρχιμάχοι, εἰς τὴν ἐρώτησιν τῶν ἁγίων, ἐκέλευσαν ἐν θυμῷ εἰσάγεσθαι τὸν ἄγιον Ἰωνᾶ μόνον. Εἰσαχθέντος δὲ τοῦ ἁγίου Ἰωνᾶ, εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιμάχοι « Τί δοκεῖ σοι; ἢ μὴν² σέβη καὶ προσκυνοεῖς καὶ ἐπιθύεις τῷ ἡλίῳ καὶ τῷ πυρὶ καὶ τῷ ὕδατι καὶ ἀποπληροῖς πάντα τὰ προσταχθέντα παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν βασιλείων Σαβωρίου; ἐπεὶ ὑποβάλλομέν σε βασάνοις σκληραῖς καὶ τιμωραῖς δεινοτάταις. Μὴ νομίσης δὲ

5. — 1. *supra* n. 3, *not.* 1. — 2. εἰ μὲν M.

imperium habet, agnoscere, quique temporum distinguit varietates, atque omnia moderatur, et vobis prudentiam largitus est, ut iudicetis eos, qui in carne sunt similes vobis? Adiuramus igitur vos, ut vere sincereque dicatis nobis, quem Deum abnegare debeamus: caelestemne an terrenum, aeternum an caducum? Nos enim credimus in Deum, qui fecit caelum et terram; non autem mortali homini credimus. Neque enim debemus homini credere, qui exiguo vivit temporis spatio, et moritur, ac sepelitur, quemadmodum nos, et in aliorum hominum numero ponitur.

5. His auditis, magorum principes vehementer indignati, atque impio furore pleni, quod rex ipsorum contumelia esset affectus a sanctis, qui mortalem eum assererent, virgas asperas e malis puniceis atque spinosas afferri iusserunt, ut caederentur. Sed imperarunt prius ut separarentur, quo neuter posset, quid ab altero dictum esset, intellegere, atque ita in Christi certamine confirmari. Cum Masdrath et Seroth et Maarneses, tres magorum principes, considentes ut de sanctis quaestionem haberent, iracunde iusserunt ut sanctus Ionas solus adduceretur. Quo quidem adducto: 'Quid tibi, inquit, faciendum sit, dispice. Si deos veneraris et adoras, solique et igni et aquae sacrificas, et quae a rege regum Saborio iussa sunt perficis, liber eum honore dimitteris; alioqui te acerbissimis tormentis et supplicis

* Fol. 101^v ἄγιον Ἰωνᾶ μόνον. Εἰσαχθέντος δὲ τοῦ ἁγίου Ἰωνᾶ, εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιμάχοι

* Fol. 101^v inquit, faciendum sit, dispice. Si deos veneraris et adoras, solique et igni et aquae sacrificas, et quae a rege regum Saborio iussa sunt perficis, liber eum honore dimitteris; alioqui te acerbissimis tormentis et supplicis

κατὰ σεαυτόν, ὅτι ἡμεῖς βουλόμεθα σέ τι κακόν ὑπομεῖναι· ἡμεῖς οὐ θέλομεν σοι κακῶς, ἐάν
 μὴ σὺ αὐτὸς θελήσῃς σαυτῷ κακόν κατὰ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας προξενῆσαι. » Ἀπειρήθη δὲ ὁ
 ἅγιος Ἴωνᾶς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· « Ἐγὼ ταύτης τῆς σωτηρίας οὐ δέομαι διὰ τὴν ζωὴν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ· παρέρχεται γὰρ καὶ οὐδέποτε μένει· ἔνεκεν οὖν τούτου οὐδέποτε ἀρνηθῆναι
 5 τὸν κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστόν τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ἡ ἐλπίς πάντων
 τῶν χριστιανῶν καὶ οὐ κταισχύνονται οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν, διότι αὐτὸς ἐπηγγείλατο
 ἡμῖν λέγων· Ἀμήν, ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅστις ἀρνήσεται με ἐπὶ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων, κἀγὼ
 ἀρνήσομαι αὐτόν ἐπὶ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων.
 Ἐρχεσθαι γὰρ μέλλει ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν
 10 ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων. Καὶ ἤδη ἠτοιμάσται τοῦ ἀποδοῦναι ἐκάστῳ ἀνθρώπῳ κατὰ
 τῆς πράξεως αὐτοῦ. Νῦν οὖν ταῦτα ἀκούσαντες τὸ κέλευμα, ὃ προσετέθητε ποιεῖν εἰς ἐμέ,
 ταχέως διαπραξάσθε· μὴ γὰρ νομίσητε, ὅτι καταλιμπάνομεν τὸν οἶκον Κυρίου καὶ ἀπειλοῦμεν
 αὐτόν ἐν τίνι, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς διακονεῖν αὐτῷ <ἐν τῷ³> οἴκῳ τῷ ἁγίῳ καὶ
 εἶπεν ἡμῖν· Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου· καὶ πάλιν εἶπεν ἡμῖν· Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς
 15 γῆς· ἐάν τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται τὰ ἀλιζόμενα; Ἐάν οὖν, καθὼς ὑμεῖς λέγετε,
 τῷ κελεύματι τοῦ βασιλέως τῶν βασιλέων ὑμῶν ὑπακούσωμεν καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ¹
 ποιήσωμεν, οὐχ ἡμεῖς ἠρνησάμεθα τὸν Κύριον ἡμῶν μόνον, ἀλλ' ἡ ἡμετέρα ἀρνήσις
 πάντων ἀτίως γίνεται καὶ τὸ ἡμέτερον αἶμα πάντων ὀλισθός καθίσταται. »

* Fol. 102

3. *supplevi, om.* M. — 4. αὐτῶν M.

gravissimis alliciemus. Neque vero putes nos tibi esse inimicos. Ipsi enim
 tibi nihil mali faciemus, nisi tute salutis tue male consulueris. Respondit
 sanctus Ionas : Istius, inquit, ego salutis non egeo propter Iesu Christi
 vitam : praeterit enim nec unquam permanet. Quamobrem nunquam negabo
 5 Dominum meum Iesum Christum viventem in saecula quoniam ipse est spes
 omnium christianorum nec confunduntur qui sperant in eum : sic enim nobis
 pollicitus est : Amen, amen, inquit, dico vobis, quisquis me negaverit co-
 ram filiis hominum, et ego negabo eum coram Patre meo qui in caelis est et
 coram sanctis angelis¹. Veniet enim in nubibus caeli² in gloria Patris sui et
 10 angelorum atque archangelorum iamque paratus est ut unicuique homini
 reddat secundum opera ipsius. Quae eum ita sint, facite in me quod vobis
 mandatum est : neque enim putetis nos domum Dei relicturos, aut ab eo ul-
 lis terroribus defecturos, qui nobis concessit, ut sanctae domui eius servi-
 remus, et nobis dixit : Vos estis lux mundi. Et rursus : Vos, inquit, estis
 15 sal terrae³ : quod si sal evanuerit, in quo salientur ea quae salienda sunt?
 Quare si, ut suadetis, vestro regi regum obtemperemus, et iussa eius facia-
 mus, non solum negabimus Dominum nostrum, sed causa erimus ut vos
 omnes illum negetis, et perniciem * omnibus afferemus.

* Fol. 102

1. Cf. Matth., x, 33 : Luc., ix, 26. — 2. Matth., xvi, 27. — 3. Matth., v, 14, 13.

6. Ταῦτα ἀκούσαντες παρ' αὐτοῦ οἱ ἀρχιμάχοι, θυμωθέντες ἰσχυρῶς ἐκέλευσαν δεθῆναι αὐτὸν νόμῳ περσικῷ καὶ διέβαλον ῥάβδον μετὰξὺ τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ τῶν σκελῶν καὶ ἦν καθήμενος ὁ ἅγιος ἐν τῷ ἑδάρει καὶ κείμενος ὡσπερ λίθος ἀργός. Καθεζομένου δὲ αὐτοῦ, ἐβασάνιζον αὐτὸν οἱ δῆμιοι ῥάβδοις βῶν ἀκαθάρσιτων ἔχουσι· τῆς ἀκάνθας ἰσχυράς. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἐβασάνισαν αὐτόν, ἕως οὗ ἐγυμνώθησαν αὐτοῦ αἱ πλευραὶ. Ὁ δὲ βασανιζόμενος οὐκ ἀντέλεγεν, ἀλλὰ δοξάζων τὸν Θεὸν ἔλεγεν· « Δόξα σοι, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν Ἄβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ ἐξαγαγὼν ἡμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, ὅτι κατηξίωσας καὶ ἡμᾶς ἀγάγαί εἰς τὴν ἀγάπην καὶ εἰς τὴν πίστιν σου τὴν ἀγίαν, ὅτι διὰ τῆς πίστεως τοῦ δικαίου Ἄβραάμ ἐγνωμεν τὴν πίστιν σου τὴν ἀγίαν, καὶ τοῦτο ἀντὶ πολλῶν ὀλίγα παθόντες. Καὶ νῦν, Κύριε, δὸς ἡμῖν ὑπομονήν, ἵνα ποιήσωμεν καὶ πληρώσωμεν πάντα, ὅσα ἐνετείλατο ἡμῖν τὸ ἅγιόν σου πνεῦμα, διότι προέφη καὶ ἄσμα κανόν ἤνεσε διὰ στόματος τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβίδ. Καὶ πάλιν, καθὼς λέγει, οὕτως ἀξίωσον ἡμᾶς διαπραξάσθαι. Λέγει γάρ· Μίαν ἠτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ζητήσω, τουτέστι τὸ αἶναι εἶναι σὺν σοί, δέσποτα· ὅπερ καὶ ἀξίωσον διὰ τῆς τοῦ μαρτυρίου τελειώσεως, τοῦτο γὰρ καθ' ἐκάστην ἐκδέχομαι. » Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ ἅγιος Ἰωνᾶς, λέγει φωνῇ μεγάλῃ τοῖς ἀρχιμάχοις· « Ἐγὼ ἀπὸ τοῦ ἄρχοντος ὑμῶν τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ὄντων αὐτοῦ, οἵτινες εἰσιν οἱ ἄρχοντες τοῦ Σατανᾶ, ἀρίσταμαι καὶ ἐξαρνοῦμαι πάντας αὐτούς καὶ ἀπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης καὶ τῶν ἀστροῦν καὶ ἀπὸ τοῦ πυρός καὶ τοῦ ὕδατος, οὓς

6. — 1. ἔχοντας M. — 2. *supra lin. add. M.*

6. Haec cum audivissent magorum principes, ira concitati, iusserunt, ut lege persica vinciretur. Traiecta igitur virga inter manus et crura, iners humi iacebat vir sanctus tanquam lapis; ministri autem cum virgis e malo punica spinosis verberabant, nec prius destiterunt, quam eius lacerata sunt latera. Ipse vero dum vapularet, non repugnabat, sed Deum laudans dicebat: Gloria tibi, Deus patrum nostrorum, Abraham, Isaac et Iacob, qui eduxisti nos ex hoc mundo, et dignatus es nos ad amorem et fidem sanctam tuam adducere; nam per fidem Abraham iusti cognovimus fidem sanctam tuam, cum tamen pauca pro multis patiamur. Et nunc, Domine, da nobis patientiam, ut perficiamus omnia, quae nobis Spiritus sanctus tuus praecepit, qui et canticum novum cecinit per os patris nostri David. Fac nos dignos, qui faciamus ea quae dicit; ait enim: Unam petii a Domino, hanc requiram¹, id est, ut semper sim tecum, Domine. Hoc mihi, Deus, quod exspecto cotidie, per martyrium elargire. Haec sanctus Ionas cum dixisset magna voce magorum principibus: Ego, inquit, a rege vestro peccatore, et omnibus amicis eius quicumque sint — sunt enim omnes Satanac principes — discedo et omnes ipsos abnego, et a sole ac luna et stellis atque igne et aqua, quos esse deos asseritis, alienus sum, nec ullo modo illos adoro: sed credo in Pa-

1. Ps. xvi, 1.

λέγετε εἶναι θεούς, ἀλλότριός εἰμι καὶ οὐ προσκυνῶ αὐτοῖς τὸ σύνολον· ἀλλὰ πιστεύω ἐγὼ εἰς Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, τὴν ἄχραντον τριάδα, τὴν σφύζουσαν ἅπαντα κόσμον· * οἷτινες καὶ τοὺς θεοὺς ὑμῶν ἐδημιούργησαν, οὓς ἀναγκάζετε ἡμᾶς προσκυνῆσαι. » * Fol. 102^v

7. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς ἐκέλευσαν σχοινίον βληθῆναι αὐτοῦ ἐν τῷ πῶδι καὶ ἐλκυσθῆναι αὐτὸν ἔξω εἰς τὴν πύλιν καὶ τὸν παγετὸν καὶ μείναι αὐτὸν ἐν τῷ κρύει ὅλην τὴν νύκτα — ἦν γὰρ ὁ χειρὸς χειμῆρις — καὶ παρατηρηθῆναι αὐτὸν τὸ τί ἔρα ἕνεκεν τοῦ κρύους ποιήσει. Οἱ δὲ ἐποίησαν οὕτως καὶ ἐφύλαξαν αὐτὸν μετὰ φόβου πολλοῦ εἰσάσαν τε αὐτὸν ἐκεῖ ἕως τῆς αὔριου.

8. Πάλιν ἐκαθέσθησαν οἱ ἄνομοι πρὸ τοῦ βήματος αὐτῶν καὶ κελεύουσι τοὺς ὑπηρέτας ἐνεθῆναι πρὸ προσώπου αὐτῶν τὸν ἅγιον Βαρχίσιον. Εἰσελθόντος δὲ τοῦ ἁγίου καὶ σπάντος ἐν τῷ σεκρέτῳ, εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς· « Τί ἦν ἰ; τί δοκεῖ σοι, Βαρχίσιε; θύεις καὶ σέβῃ καὶ προσκυνεῖς τῷ ἡλίῳ καὶ τῷ πυρὶ καὶ τῷ ὕδατι, καθὼς πεισθεὶς προσεκύνησε καὶ ὁ ἀδελφός σου Ἴωνᾶς, ἢ δέχῃ ἀγῶνα βασάνων ἐν τῷ σώματί σου; » Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἅγιος Βαρχίσιος εἶπεν αὐτοῖς· « Καθὼς Ἴωνᾶς ὁ ἀδελφός μου προσεκύνησεν, ὡς προσεκύνησεν, ἐγὼ περισσότερον προσκυνῶ καὶ δοξολογῶ καὶ ὑπερυψῶ αὐτόν· ὑμεῖς ἠρνήσασθε ψευδῆ περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' ἢ ἀλήθεια οὐ συνεχώρησε τοῦτο αὐτὸν διαπραχῆσθαι. Τίς γὰρ ἐδύνατο τυφλῶσαι τὴν ἔννοιαν τῆς καρδίας αὐτοῦ, ἵνα προσεκύνησεν ἐκείνῳ τῷ ὑπηρετοῦντι τοῖς ἀνθρώποις ποιήματι καὶ ἐγκατέλιπε τὸν ποιήσαντα αὐτόν; εἰ ἦν ἔργον τίμιον, ἐνδόξως

8. — 1. τι' εν ita M; cf. infra n. 11.

trem et Filium et Spiritum sanctum, veram Trinitatem, quae servat mundum universum, * fecitque deos etiam vestros, quos nobis per vim adorandos cen- * Fol. 102^v
setis.

7. Haec audientes magorum principes, iusserunt ut pes eius funiculo vinciretur, atque ita in pruina et glaciem extraheretur, ibique totam noctem iaceret — erat enim hyems — observareturque, quid frigoris causa faceret. Ministri fecerunt imperata, et illic eum usque ad sequentem diem reliquerunt.

8. Iniqui iudices rursum considentes in tribunali, sanctum Barachisium adduci imperarunt. Quo adducto et coram ipsis consistente : Quid agis, in-
quiunt, Barachisi? Immolasne et solem atque ignem et aquam adoras et veneraris, quemadmodum et frater tuus Ionas, mutato consilio, fecit, an tormentorum certamen vis in corpore tuo suscipere? Respondit sanctus Barachisius : Quemadmodum frater meus adoravit, sic ego adoro et veneror et
15 colo. Vos de ipso falsum retulistis : nam veritas non permisit, ut id faceret. Quis enim mentem eius excaecare potuisset, ut relicto eo a quo ipse creatus est, adoraret ea quae creata sunt ut hominibus serviant? Si adoranda essent, non servirent hominibus, sed homines illis inservirent : dedecus

ἂν ὑπὸ βροτῶν ἐξυπηρετεῖτο καὶ οὐχ ὑπηρετεῖ ἡμῖν· ὕβρις γὰρ ἦν αὐτῷ τῷ πυρὶ τὸ ὑπηρε-
 τεῖν ἡμῖν τάξει δουλικῇ. Ἰδοὺ γὰρ νῦν ὀρῶμεν, ὅτι πλούσιοι καὶ μέτριοι καὶ κακοὶ καὶ
 ἀγαθοὶ ἐξ αὐτοῦ ὑπηρετοῦνται, καὶ δοῦλόν ἐστι τὸ πῦρ ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων, ὑπὸ τοῦ
 κρείττονος καὶ ποιήσαντος αὐτὸ οὕτως ὀρισθῆν ἡμῖν. Ὡστε οὖν ἄδικόν ἐστι τὸ κατα-
 ναχαζέειν ἡμᾶς, ἵνα προσκυνήσωμεν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ κόσμου, ὅπερ ὁ Θεὸς εἰς δουλείαν 5
 * Fol. 103 αὐτὸ * τὸ πῦρ ἔδωκεν ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἀρνήσασθαι τὸν Θεὸν τὸν ποιήσαντα
 τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ἀλλὰ πρέπει
 μᾶλλον ἐκείνῳ ὕμνον καὶ προσκύνησιν καὶ πᾶσαν τιμὴν παρὰ τε βασιλέων καὶ ἀρχόντων
 καὶ ἡγουμένων καὶ πάσης πνοῆς ἀναφέρεσθαι, ὥς ἐποίησε τὰ ὕψη καὶ τὰ βᾶθη, οὗ τὴν
 βαθεῖαν βουλὴν οὐδεὶς ἰσχύει καταλαβεῖν οὐδὲ παρακύψαι· ἱκανεὶ εἰς τὸ ὕψος τῆς δόξης 10
 αὐτοῦ, διότι αὐτοῦ χρεῖαν ἔχομεν πάντες οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων· αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ὁ τρέφων
 πᾶσαν τὴν οἰκουμένην καὶ οὐδενὸς ἐπιδικάζεται ποτε, ἀλλὰ πάντα αὐτὸς μόνος κατα-
 σκευάζει τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ. Τοῦτο δὲ μόνον χρεῖζει παρ' ἡμῶν, ἵνα γινώσκωμεν τὸ ἄνομα
 τοῦ Κυρίου πάντες αὐτοῦ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ μὴ ματαίως ἔργοις καὶ πλάναις
 ἀπατώμεθα. Αὐτὸς γὰρ εἶπεν· Μὴ ποιήσητε ἐξουτοῖς εἰδῶλα ὑμῶν μηδὲ προσκυνήσητε τοῖς 15
 ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν, μήτε ἄλλη κτίσει τινί. διότι ἐγὼ εἰμι· κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν,
 ἀπ' ἀρχῆς ὑπάρχων καὶ μέχρι τέλους διαμένων, καὶ οὐκ ἐστὶν ἄλλος Θεὸς πλὴν ἐμοῦ
 καὶ τὴν δόξαν μου ἐτέρῳ οὐ δώσω οὐδὲ τὰς ἀρετὰς μου τοῖς γλυπτοῖς οὐδὲ τὴν τιμὴν μου
 παράσω τοῖς εἰδώλοις. Ἐγὼ ἀποκτένω καὶ ἐγὼ ζωοποιῶ καὶ οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἐκφεύξεται
 τὰς χεῖράς μου. » 20

enim esset igni, si nobis servili ordine deserviret. Nunc autem videmus
 homines non solum divites, verum etiam pauperes, non bonos tantum sed et
 malos, ignis uti servitio. Cum igitur ignis constitutus sit servus noster ab eo
 qui fecit illum, iniquum est velle vos cogere ut ignem adoremus quem
 * Fol. 103 Deus ad humanos usus creavit * et abnegemus ipsum Deum qui fecit caelum 5
 et terram et mare et omnia quae in eis sunt. Aequum est potius ut gloria et
 adoratio atque omnis honor a regibus et principibus et ducibus et omni
 spiritu tribuatur ei, a quo et sublimia et profunda facta sunt, cuius arcana
 consilia nemo potest comprehendere, neque valet ad sublimitatem gloriae
 eius pervenire, cum tamen auxilio ipsius egeant omnes filii hominum. Ipse 10
 enim alit omnes, nullius indiget, omnia moderatur; illud tantum a nobis
 requirit ut nomen Domini cognoscamus nec sinamus nos figmentis et erro-
 ribus decipi. Sic enim iubet : ne feceritis vobis idola¹, nec adoraveritis
 opera manuum vestrarum, nec ullam aliam rem procreatam : quoniam ego
 sum Dominus Deus vester, qui a principio sum et sine fine permaneo, et non 15
 est alius Deus praeter me, et gloriam meam alteri non dabo², neque virtutes
 meas sculptilibus neque honorem meum idolis. Ego occido et vitam praebeo³,
 et non est qui manus meas possit effugere.

1. Cf. Exod. XX, 4. Deut. V, 6. — 2. Is., XLII, 8. — 3. I Reg. II, 6.

9. Τότε θυμωθέντες οἱ ἀρχιμάχοι ἀκούσαντες τὰ ῥήματα ταῦτα παρ' αὐτοῦ, ἤρξαντο
 θαυμάζειν αὐτούς καὶ τὴν καρτερίαν αὐτῶν καὶ λέγειν· « Μὴ ἂν ἄρτι εἰς τὴν κρίσιν τούτων
 καθίσωμεν, ἵνα μὴ τις τῶν σεβόμενων καὶ προσκυνούντων τῷ ἡλίῳ καὶ τῷ πυρὶ καὶ τῷ ὕδατι
 ἀκούσῃσι τοὺς τοιούτους λόγους αὐτῶν καὶ ἀρνήσωνται καὶ αὐτοὶ αὐτούς καὶ ἀποστῶσι τοῦ
 5 ἐπιθύειν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀκούσωμεν αὐτῶν διὰ νυκτός, ὅτε πάντες ἐν ἡσυχίᾳ καθεύδουσιν, ἵνα
 μηδεὶς νοήσῃ μηδὲ τὰ παρ' αὐτῶν λεγόμενα μηδὲ * τὰ παρ' ἡμῶν πραττόμενα. » Καὶ * Fol. 103^v
 ἐγένετο οὕτως, καὶ ἀνέστησαν τοῦ κρῖνειν τότε. Καθίσαντες δὲ νυκτός καὶ ἡσυχίας οὔσης
 πολλῆς ἐκέλευσαν ἐνεχθῆναι τὸν ἅγιον Βαραχίσιον. Τοῦ δὲ ἐνεχθέντος καὶ ἀσταλαξίας οὔσης
 διήκωσον αὐτοῦ. Πολλὰ οὖν τῶν ἀρχιμάχων ἀνακρινόντων αὐτὸν καὶ τοῦ ἀγίου διὰ τῆς θείας
 10 σοφίας ὑπερνικήσαντος αὐτούς, θυμωθέντες οἱ ἄνομοι ἐκέλευσαν ἐνεχθῆναι βώλους χαλκοῦς
 καὶ ἐποίησαν πυροθῆναι αὐτούς πλεῖον τοῦ πυρός. Καὶ πάλιν ἐκέλευσαν ἐνεχθῆναι στήμονας
 πεπυρωμένους δύο· καὶ ἐνεχθέντων αὐτῶν ἔστησαν ὑπεράνω τῶν δύο στημόνων τὸν ἅγιον
 Βαραχίσιον καὶ τοὺς δύο βώλους τοὺς πεπυρωμένους ὑπέθηκαν ὑπὸ τὰς μασχάλας αὐτοῦ τὰς
 δύο· καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιμάχοι· « Μὴ τὸν στέφανον τοῦ βασιλείως τῶν βασιλείων
 15 Σαβωρίου, ὅτι ἐὰν ἀπὸ τῆς μασχάλας σου ἐξελάσῃς ἓνα τῶν πεπυρωμένων βώλων καὶ πε-
 σεῖται εἰς ἓξ αὐτῶν χυμαί. ἵνα οἶδας, ὅτι ἔχομεν ἀσφαλῶς, ὅτι ἀπηνήσω τὸν Θεόν σου. »
 Ἀπεκρίθη ὁ ἅγιος Βαραχίσιος καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· « Ὑπηρέται τοῦ Σατανᾶ καὶ ἄρχοντες
 ἡμαρτωλοί, μὴ τὴν σωτηρίαν τοῦ Θεοῦ μου καὶ τὴν ἀπόλειαν τοῦ Σατανᾶ τοῦ πατρὸς
 υμῶν, οὐ μὴ φοβηθῶ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ υμῶν, οὔτε ἓνα τῶν βώλων ῥίψω χυμαί, ἀλλὰ διὰ
 20 τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ μου κρατήσω αὐτούς. Ἐγὼ δὲ νῦν ὀρχίζω ὑμᾶς κατὰ τοῦ ζῶντος
 Θεοῦ, πρὸς ταύτη τῇ βρασάφῃ καὶ εἴ τι ἄλλο μείζον ἔχετε κριτήριον καὶ οἶδατε, ὅτι δεινὸν

9. Tunc irati magorum principes, coeperunt eos admirari et ipsorum
 constantiam, ac dicere : Ne iudicemus illos hoc tempore, ne qui eorum qui
 pii sunt, et solem et ignem et aquam adorant, auditis eorum sermonibus, a
 religione nostra deficiant, et immolare recusent ; noctu potius illos audiamus.
 5 cum omnes dormiunt et conquiescunt, ne quis cognoscat, quae ab ipsis di-
 cuntur aut * quae fiunt a nobis. Tunc igitur iudicium intermiserunt. Nocte * Fol. 103^v
 autem, cum magna esset quies, considentes iusserunt sanctum Barachisium
 adduci, et magno cum silentio eum audiebant. Cumque multa ultro citroque
 dicerentur, et in ea disputatione sanctus Barachisius, divina sapientia muni-
 10 tus, victor existeret, indignati iusserunt duas glebas aeneas ardentissimas
 sub axillas ipsius admoveri et dixerunt ei : Per regis regum Saborii coro-
 nam abice alteram e glebis in terram, ut intellegamus te Deum tuum abne-
 gasse. Respondit sanctus Barachisius : Ministri Satanae et principes scele-
 15 regem vestrum, et neutram glebarum in terram abiciam, sed utramque
 propter nomen Christi perferam. Quin etiam vos adiuro per viventem Deum,
 ut ad hunc cruciatum maiores alios, si quos habetis, adiungatis. Quis enim

ἔστιν, ἐπαγγέγετέ μοι· τίς γάρ ἐστιν ὁ εἰσερχόμενος εἰς ἀγῶνα πολέμου καὶ οὐκ ἐκδίδωσιν αὐτὸν προθύμως εἰς θάνατον, ἵνα λάβῃ ὄνομα μέγα καὶ δόματα παρὰ τοῦ βασιλέως πολλὰ καὶ κληρονομίην τόπων ἀρχόντων; »

10. Ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἀγίου Βαραχισίου, ἀνοίξαι πολλῆν κρατηθέντες οἱ ἀρχιμάχοι ἐκέλευσαν λυθῆναι μολιβδον καὶ βληθῆναι εἰς τὰ βλέφαρα καὶ εἰς τὰς ῥίνας αὐτοῦ. Καὶ 5
* Fol. 104^a πάλιν ἐκέλευσαν ἐπιχρῆθῆναι μολιβδον * ἐν τῷ λάρυγγι αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἰκούῃ μήτε λαλῆ. Καὶ μετὰ τοῦτο προσέταξαν τοῖς ὑπηρέταις λέγοντες· « Λαθόντες αὐτὸν ἀπαγγέγετε αὐτὸν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ καὶ ἀπὸ ἐνὸς ποδὸς κρεμάσατε αὐτὸν ἐκεῖ. »

11. Καὶ ἐποίησαν οὕτως· καὶ ταῦτα εἰπόντων αὐτῶν, ἐκέλευσαν πάλιν οἱ ἀσεβεῖς ἀρχιμάχοι ἀχθῆναι πρὸ προσώπου αὐτῶν τὸν μακχάριον Ἰωνᾶν. Τοῦ δὲ ἐλθόντος, λέγουσι 10
πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιμάχοι· « Τί ἦν, Ἰωνᾶ; πῶς τὸ σῶμά σου φαίνεται σοι καὶ πῶς διήξας τὴν νύκτα ἐκείνην πᾶσαν σταθεῖς ἐπάνω κρύους καὶ πανδείνου ψύχους; » Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ μακχάριος Ἰωνᾶς καὶ εἶπεν· « Γινώσαστε, ἄρχοντες τοῦ βασιλέως, ὅτι ὁ Θεὸς μου, ὅπου εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου, ἐξ οὗ ἔτεκέ με ἡ μήτηρ μου καὶ μένημαι καὶ οἶδα, οὐδέποτε 15
τοιαύτην καλὴν ἐχάριστό μοι νύκτα· οὐδὲ μένημαι ἀκμὴν, ἀφ' οὗ εἶμι ἐν ἀνθρώποις καὶ γινώσκω τί ἦν αἴσθησις, ὅτι τοιαύτη ἀναπεπαυμένη¹ παρῆλθεν ὑπεράνω μου νύξ· ἦλλε γὰρ μοι ἀποφορὰ τοῦ ξύλου τοῦ ἀγίου, ὅπου ἐσταυρώθη ὁ κύριός μου Ἰησοῦς Χριστός. »

12. Ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἀγίου Ἰωνᾶ, ἀνταπεκρίθησαν οἱ παράνομοι ἀρχιμάχοι καὶ

11. — 1. τοιαύτην ἀναπεπαυμένην M.

ad bellum proficiscitur, et in praelium ingreditur, qui non promptus sit mortem oppetere, ut magnam gloriam et praemia multa et locum principis a rege consequatur?

10. Haec cum a sancto Barachisio dicerentur, ingenti dementia victi magorum principes, iusserunt plumbum liquefieri et in palpebras eius et nares 5
* Fol. 104^a conici; rursumque liquefieri plumbum iusserunt,* et in fauces eius et aures infundi, ne audire loquive posset. Post autem ministris illum tradiderunt, dicentes : Abducite eum in carcerem, ibique uno pede suspensum includite.

11. Time imperarunt, ut beatus Ionas iterum ad conspectum suum adduceretur. Quo quidem adducto : Quomodo, inquit, se habet corpus tuum? 10
et quomodo noctem illam totam glaciei et frigori expositus transegisti? Respondens beatus Ionas : Nullam, inquit, mihi credite, regii principes, Deus meus, in quo animus meus conquiescit, noctem unquam mihi aeque tranquillam largitus est, ex quo me peperit mater mea; nec meminī unquam, ex quo seire potui quid sensus sit, ullam omnino noctem ita mihi quiescenti 15
suavem extitisse; consolatio enim mihi praesto fuit ex sancto illo ligno, cui allixus fuit Dominus meus Iesus Christus.

12. His auditis iniqui magorum principes dixerunt : Atqui frater tuus

- εἶπεν αὐτῷ· « Ὁ ἀδελφός σου Βαρχαχίσιος ἠρνήσατο τὸν Θεόν σου, καὶ σὺ ἐπιμένεις ἔτι εἰς αὐτόν; » Ἀποκριθεὶς ὁ ἅγιος Ἰωνᾶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· « Οἶδα καὶ γὰρ, ὅτι ἠρνήσατο εἰδικῶς τὸν διάβολον καὶ πάντας τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ τῷ δεσπότη, Χριστῷ τελείως ἑαυτὸν προσεκόμισεν. »
- 5 Ἀέγρουσιν αὐτῷ οἱ ἀρχιμάγοι· « Μὴ ἀπολέσης κακῶς τὴν ψυχὴν σου. Συμφέρει γὰρ σοι μᾶλλον τοῦ ἀποστήναι τοῦ Θεοῦ σου. » Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς Ἰωνᾶς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· « Τυφλοὶ καὶ μωροὶ, πῶς λέγετε ὑμεῖς ἑαυτούς, ὅτι φρόνιμοὶ ἔσμεν καὶ τῇ φρονήσει ἡμῶν ἐξερעυνῶμεν τὴν ἀλήθειαν; δύναται ἄνθρωπος ἔχων τὸν σῖτον ἑαυτοῦ ἐν τῷ ὠρεῖῳ ἀποκειμένον καὶ φυλάττων αὐτὸν ὑετοῦ καὶ² νιφετοῦ καὶ βροντῆς καὶ ἀστραπῆς καὶ τῆς λοιπῆς τοῦ ἀέρος ἐπιφορᾶς μὴ λαμβάνειν ἐκ τοῦ σίτου χαίρων ἐν ταῖς χειρσὶν αὐτοῦ καὶ σπειρεῖν ἐν ὀνόματι Κυρίου; καὶ σπείρας προσδοκᾷ ἐρχομένου τοῦ θερισμοῦ γεμίσει τὴν ἀλωνὰ ἐκ τοῦ ὀλίγου ἐκείνου οὗ ἔσπειρε διὰ τὴν ἐλπίδα αὐτοῦ, ἣν ἔσχεν εἰς τὸν Χριστόν. Ἐάν τις ἀρῆσῃ τὸν σῖτον κείσθαι εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ καὶ μὴ σπείρῃ ἐξ αὐτοῦ, λείψει μὲν ὁ σῖτος, περισεύειν δὲ οὐ δύναται. Οὕτω καὶ ἐν ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις ἔστι· συνιδεῖν ἐάν τις ἀπολέσῃ αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν
- 10 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ, ὅτε φαίνεται ἡμῖν καὶ ἔρχεται ἀνανεοῦν τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνους τοὺς ἐλπίζοντας ἐπ' αὐτόν καὶ ποιοῦντας τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀνανεοῦ αὐτούς ἐν ἐκείνῳ τῷ φωτὶ αὐτοῦ, ὅπερ οὐ παρέρχεται οὔτε λύεταί ποτε· καὶ τοὺς καταφρονοῦντας τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ καὶ τῶν προσταγμάτων ἐμβλαθεῖ αὐτούς ἐν τῷ πυρὶ τῷ ἀσβέστῳ, καθὼς γέγραπται· οὐκ εἰσὶν ἄνθρωποι τοῦ πυρός αὐτῶν καὶ φῶς οὐκ ἔχει ἢ φλόξ αὐτῶν. »
- 20 **12.** — 1. *hic in margine primo manu adscriptum est καθ' ὄλου M.* — 2. *κάν M.*

- Barachisius Deum tuum abnegavit, et tu adhuc in sententia permanes obstinate? Respondit sanctus Ionas: Scio, inquit, et ego fratrem meum abnegasse diabolum et omnes angelos eius, seque perfecte Christo Domino addixisse. Nonne, dixerunt magorum principes, magis expedit tibi, ut a Deo tuo deficias quam ut vitam amittas? Respondit sanctus Ionas: O caeci et stulti, quomodo vos esse prudentes iactatis? Expendite, quaeso, pro vestra prudentia* veritatem. Non potest homo qui triticum habet in horreo reconditum * Fol. 104r et servat illud, quamvis et imbres et nives et fulmina et reliquae aeris iniuriae vigeant, sibi temperare, quin ipsum triticum sumat et manibus suis in terram iaciat, seminans in nomine Domini; sperat enim ex semine exiguo se messis tempore, Christo favente, aream repleturum. Quod si triticum in horreo suo reliquerit, et non seminaverit, deficiet et crescere non poterit. Idem in hominibus licet considerare. Si quis in hoc mundo pro nomine Domini nostri Iesu Christi animam suam perdiderit, in novo mundo, cum venerit ad hominum filios renovandos, eos, qui in ipsum credunt et voluntatem eius faciunt, renovabit in lumine suo, quod nunquam praeterit neque dissolvitur; eos vero, qui praecepta ipsius mandataque neglegunt, in ignem coniciet qui nunquam extinguitur; neque enim carbones habet ignis ipsorum, ut scriptum est, nec lucem habet eorum flamma.

13. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ οἱ ἀρχιμάχοι λέγοντες· ταῦτα, ἐφιμώθησαν ἐπὶ ὄραν
 ικανήν, τοὺς λόγους αὐτοῦ θαυμάζοντες. Ὑστερον δὲ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· « Μὴ
 πλανῶ, Ἰωνᾶ, καὶ ἀκολούθει γραφαῖς· πολλοὺς γὰρ ἀπατῶσιν αἱ γραφαί. » Ἀπεκρίθη δὲ ὁ
 μακάριος Ἰωνᾶς καὶ λέγει αὐτοῖς· « Καλῶς εἶπατε, ὅτι πλανῶσιν αἱ γραφαί, ἀλλ' ὑμῶν
 τῶν ἐλλήνων· οὐ πλανᾷ δὲ ἄλλο τι τοὺς ἀνθρώπους εἰ μὴ ὁ βίος τοῦ κόσμου τούτου· ὅστις
 δὲ γεύεται θλίψιν Χριστοῦ, οὐ πλανᾷται ποτε. Ὅσπερ γὰρ πλούσιός τις ἄριστον μέγα τοῖς
 φίλοις αὐτοῦ ἐτοιμάσας καὶ ἀποστείλας ἐπὶ τοὺς κληθέντας ὑπ' αὐτοῦ, ἐξερχόμενοι οἱ
 * Fol. 105 κληθέντες ἕκαστος ἐκ τοῦ οἴκου ἑαυτοῦ οἶδασιν ἀκριβῶς, ὅτι ἀπέρχονται εἰς εὐφρασίαν, καὶ
 προθύμως ἐπὶ τὸ ἄριστον παραγίνονται· εἰσελθόντες δὲ εἰς τὸ ἄριστον καὶ ἀνακλιθέντες ἐν
 τῇ τραπέζῃ, γευσάμενοι τοῦ ποτοῦ, ἐν ἡδὺν τὸν οἶνον ἴδωσιν ὄντα, εὐφραίνονται γνησίως
 ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς μέθης οὐ δύνανται ἀπελθεῖν ἑαυτοῖς² εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν. ἐπειδήπερ
 πολὺ ἔπιον ἡδυνθέντες τοῦ οἴνου, μέχρις οὗ ἔθλωσιν οἱ διαφέροντες αὐτοῖς καὶ παρακρατή-
 σωσιν αὐτοὺς καὶ ἀγάγωσιν εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν· οἵτινες τὸ πρῶτ' ἐξυπνίζουσι, ὅτε πέλωσι
 τὸν οἶνον, ἀγέλλονται σφοδρῶς, ὅτι πρὸς τοὺς ἰδίους ἔμεινον· οὕτω καὶ οἱ δοῦλοι τοῦ Χρι-
 στοῦ, ὅταν ἴδωσιν, ὅτι καλοῦσιν αὐτοὺς οἱ ἄρχοντες εἰς τὰ δικαστήρια, οἶδασιν, ὅτι εἰς
 ἀγῶνα καὶ εἰς βάσανα³ ἔρχονται. Ὅτε οὖν ἀπέλθωσι καὶ πίωσι καὶ μεθύσῃσι· τῶν βασιλέων
 καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, οὐκέτι μέμνηται· οὔτε οἴκου οὔτε τέκνων οὔτε ὑπολήψεως
 οὔτε δύνανται κτήσασθαι χρυσίον ἢ ἄργυρον ἢ ἄλλο τι τοῦ κόσμου τούτου, ἀλλὰ κατα-
 φρονοῦσι καὶ βασιλείων καὶ ἀρχόντων, ἐκδεχόμενοι ἓνα καὶ μόνον βασιλεῖα μέγαν τὸν Χριστόν,

13. — 1. λέγοντες M. — 2. ἑαυτοῖς, *id est sine adiutorio*. — 3. *ita* M. βασιλέων *et respectes*.

13. Haec ille cum dixisset, diu magorum principes obmutuerunt, ser-
 monem ipsius admirati. Postea vero dixerunt ei : Ne erres, Iona, neque scrip-
 turas sequaris; multos enim scripturae decipiunt. Respondit beatus Ionas, et :
 Recte, inquit, dixistis, scripturas decipere; decipiunt enim scripturae Grae-
 corum, nec aliud magis homines decipit, quam vita mundi huius: quisquis
 * Fol. 105 accedunt, sciunt enim se ad laetitiam invitari: cum autem discubuerint ac
 vinum degustarint, si suave sit, gaudent et largius bibunt. nec postquam
 ebrii facti sunt domum reverti possunt, sed eorum domestici apprehendunt
 illos, domumque deducunt; postridie autem mane, cum iam vinum edor-
 mierint, et crapulam exhalarent, valde laetantur, quod apud domesticos suos
 sint; sic et Christi servi, cum se a principibus in carcerem vocari sentiunt,
 se ad certamina et tormenta ire non ignorant; cum igitur accesserint et
 biberint et cruciatibus atque amore Christi ebrii evaserint, nec familiae nec
 liberorum amplius nec famae recordantur, nec aurum aut argentum aut quic-
 quam aliud curant: sed reges et principes aspernantur. et regem unum expec-

οὐτινος στρατός ἐσμεν ἡμεῖς, εἰς γενεάς γενεῶν διαμένοντες αὐτῷ, οὐτινος ἡ βασιλεία οὐ παρέρχεται, ἀλλὰ μένει εἰς αἰῶνα αἰῶνος. »

14. Ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἁγίου Ἰωνᾶ, ἐκέλευσαν αὐτὸν τότε οἱ ἀρχιμάνχοι ὡς ἅτε πολλὰ
 λαλήσαντα δακτυλοκοπηθῆναι καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ δῆμιοι καὶ ἐκοψαν τοὺς δακτύλους
 αὐτοῦ ἀμφοτέρους τῶν ποδῶν καὶ τῶν χειρῶν καὶ ἔρουψαν καὶ ἐσκόρπισαν αὐτοὺς ἔμπροσθεν
 τοῦ ἁγίου Ἰωνᾶ καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιμάνχοι « Ἴδου ὄραξ, πῶς διεσπείραμεν τοὺς
 δακτύλους σου ἐπὶ τῆς γῆς; ἐκδέξαι οὖν καὶ ὅτε ἔρχεται ὁ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ, ἤξουσί σοι
 πολλοὶ δάκτυλοι. » Ἀνταπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἅγιος Ἰωνᾶς καὶ εἶπεν « Ἐγὼ πολλῶν χειρῶν * Fol. 105r
 οὐ δέσμαι, ἀλλ' ἐστὶ Θεὸς ὁ πλάσας με, ὅστις πάλιν ἀνανεῖ με ἐν τῇ ἀνανεύσει αὐτοῦ, ἣν
 10 μέλλει ποιεῖν εἰς ἡμᾶς. »

15. Ταῦτα ἀκούσαντες παρ' αὐτοῦ οἱ ἀρχιμάνχοι, θυμοῦ πλησθέντες ἐκέλευσαν λυθῆναι
 πίσσαν ἐν μεγάλῳ χυλκίῳ καὶ προσέταξαν τοῖς δῆμοις ἐκδεῖραι περικύκλω πᾶσαν τὴν
 κεφαλήν αὐτοῦ, ἐνθα αἱ τρίχες εἰσὶ, καὶ πρὸς τούτοις γλωσσοτομήσκη αὐτόν. Καὶ ἐποίησαν
 οὕτως. Καὶ προσέταξαν οἱ ἄνομοι, καὶ ἐνέβαλον ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ ἁγίου τὸ δέρμα τῆς
 15 κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὴν γλῶσσαν εἰς τὸ χυλκίον τῆς πίσσης, ὕστερον δὲ μετὰ τοῦτο καὶ
 ἐνέβαλον καὶ αὐτὸν τὸν ἅγιον εἰς τὴν πίσσαν ἐν μέσῳ τοῦ χυλκίου, φλάζοντος ἄσφραγτως
 τοῦ σκεύους. Βληθέντος δὲ τοῦ ἁγίου ἐν τῷ χυλκίῳ τῆς πίσσης, εὐθὺς ἐξέδραμεν ἔξω τοῦ
 χυλκίου πᾶσα ἡ πίσσα καὶ οὐχ ἤψατο αὐτοῦ οὐδὲ ὄλωσ ἠδίκησεν αὐτὸν ἐν τινι.

15. — 1. φλάζοντος; M. γλάζοντος *correxi*, *melius* παρλάζοντος, *nisi* *malueris* βράζοντος. *ut habet* B.
 20 *infra*, II, 7.

tant magnum Christum, cuius nos milites sumus in saecula saeculorum per-
 manentis, cuiusque regnum non praeterit, sed manet in aeternum.

14. His auditis, iusserunt magorum principes, ut sancto Ionae, tan-
 quam plura quam opus esset locuto, digiti manuum ac pedum praeciderentur.
 5 Quod quidem ministri cum effecissent, amputatos digitos in conspectu ipsius
 proicientes, dixerunt: Ecce nunc quomodo digitos tuos in terra dissemi-
 navimus; expecta igitur, et cum messis tempus advenerit, aderunt tibi
 multi digiti. Respondit sanctus Ionas: * Ego digitorum et manuum non egeo * Fol. 105r
 10 multitudo; Deus, a quo factus sum, mea, in ea renovatione, quam in
 nobis est effecturus, ipse renovabit.

15. Audientes haec magorum principes, iracundia pleni, iusserunt
 picem in magno vase liquefieri, et caput eius a ministris abradi, tum ipsum
 sanctum in saccum ita coniei ut caput extaret. Fecerunt iniqui ministri
 quod fuerat imperatum, et sancti viri cutem capitis ac linguam in vas picem
 15 plenum immiserunt, deinde totum etiam ipsum sanctum in picem in medio
 vasis vehementissime aestuantis coniecerunt. Verum sancto Iona in vas
 coniecto, statim tota pix e vase defluxit, ita ut eum non attingeret, nec ulla
 in parte laederet.

16. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀσεβεῖς τὸ γινόμενον θαῦμα καὶ ξηροσθέντες καὶ καταπλαγέντες, ὅτι οὔτε ὄλωσ ἠδίκησεν αὐτὸν ἢ τοιαύτη βλάσαν ἐκέλευσαν ἐνεχθῆναι κοχλίαν καὶ βληθῆναι αὐτὸν ἐν αὐτῇ καὶ περισφρηθῆναι ἰσχυρῶς, ὅπως πρίσωσιν αὐτόν. Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ δῆμοι καὶ περιέσφρηξαν αὐτὸν ἐν τῇ κοχλίᾳ καὶ συνέτριψαν αὐτοῦ πάντα τὰ ὀστέα καὶ μετὰ τοῦτο ἔπρισαν αὐτὸν κατὰ μέσον· πρισθέντος δὲ αὐτοῦ, ἐκέλευσαν οἱ ἀσεβεῖς ἀρχιμάχοι βληθῆναι τὸ πτώμα αὐτοῦ ἐν λάκκῳ βαθυτάτῳ καὶ ἀσφαλῶς φυλάττεσθαι αὐτό· καὶ ἐγένετο οὕτως.

17. Τελειωθέντος οὖν οὕτως τοῦ ἁγίου Ἰωνᾶ, ἐκέλευσαν πάλιν πρὸς ἐρώτησιν ἐνεχθῆναι τὸν ἅγιον Βαραχίσιον. Τοῦ δὲ ἐλθόντος, λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἀρχιμάχοι· « Φεῖσαι τῶν μελῶν σου, Βαραχίσιε, καὶ μὴ θελήσῃς ἀκαίρως κατακρῖναι ἑαυτόν. » Ἄνταπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἅγιος καὶ εἶπεν· « Οὔτε ἐγὼ εἶμι ὁ πλάσας ἑμαυτόν * οὔτε ἐγὼ ἀφανίζω ἑαυτόν· ἀλλ' ἔστιν ὁ ποιήσας με Κύριος καὶ αὐτὸς ἀνανεοῖ με τῇ δυνάμει αὐτοῦ καὶ αὐτὸς με ῥύεται καὶ φυλάττει ἅμωμον ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν καὶ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἄρχοντος ὑμῶν τοῦ ἐξουθενωμένου, ὅστις τὸν ποιήσαντα αὐτὸν Θεὸν οὐ γινώσκει, ἀλλὰ τὰ θελήματα τοῦ διαβόλου ἀγωνίζεται καὶ σπουδάζει πληροῦν. » Ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἁγίου Βαραχισίου, εἶπον οἱ δύο ἀρχιμάχοι Μασδράθ <καὶ> Σηρώθ πρὸς Μααρνησί² τὸν ἀρχιμάχον· « Ἡμεῖς ἐσμεν οἱ ὑβρίζοντες τὸν βασιλεῖα τῶν βασιλέων Σαβώριον· οὗτοι γὰρ εἰς τὴν πλάνην ἑαυτῶν θαρροῦντες οὐ προσποιοῦνται τινα. » Ταῦτα εἰπόντων αὐτῶν, θυμῷ πλησθέντες πολλοῦ,

17. — 1. om. M, sed cf. supra n. 3. not. 1. — 2. Σηρώθ... Μααρνησί hic M.

16. Rem mirabilem ac novam admirati homines impii, et videntes virum sanctum nullum ex tanto tormento damnum accepisse, cochleam afferri iusserunt, et in ea sanctum poni vehementerque comprimi ac dissecari. Fecerunt ministri imperata ipsumque in cochlea compresserunt, et omnia illius ossa confregerunt, deinde ipsum medium disseuerunt. Cum autem dissectus esset, imperarunt impii magorum principes, ut corpus eius in lacum profundissimum conicerent ac diligenter observarent. Atque ita factum est.

17. Sancto igitur Iona martyrii coronam assecuto, iusserunt rursus ad quaestionem sanctum Barachisium adduci, atque ita eum allocuti sunt :
Parec membris tuis, Barachisi, et noli intempestive teipsum perdere. Respondit eis vir sanctus : Neque ego, inquit, meipsum formavi neque perdam. Dominus, a quo factus sum, me virtute sua renovabit eripietque me e manibus vestris et e manibus principis vestri nequissimi, qui opificem suum Deum non agnoscit, sed diaboli voluntatem defendit studetque perficere. Haec cum a sancto dicta essent, duo ex magorum principibus Masdrath et Seroth ad Maarnesem conversi : Nos, inquit, regem regum Saborium adlicimus ignominia. Isti enim errore suo confisi, neminem verentur.

ἠλλοιωθήσαν τὰ πρόσωπα ἀμφοτέρων ἐπὶ τῷ μακκρίῳ Βαραχισίῳ· καὶ ἐκέλευσαν σφῆραι αὐτὸν εἰς ἀκάνθας. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐκέλευσαν ἐνεχθῆναι καλὰμους καὶ σχίσαντες κατὰ μέσον ἐποίησαν τεθῆναι αὐτοῦς ἐπὶ τὴν σάρκα αὐτοῦ. Καὶ προσέταξαν σχοινίῳ λεπτῷ περιπλέξαι αὐτὸν καὶ κατασφίγγαι αὐτόν, ἕως οὗ χωσθῶσιν οἱ καλάμοι εἰς τὴν σάρκα αὐτοῦ. Καὶ ἐκέλευσαν οὕτως ἐκσυρῆναι τοὺς καλάμους ἀπ' αὐτοῦ, ὅπως τὰς σάρκας αὐτοῦ μελίζοντες καταγάγῃσι· καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ δῆμιοι καὶ ἐκσύροντες τοὺς καλάμους κατέσυραν τὰς σάρκας αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκέλευσαν οἱ ἀσεβεῖς, καὶ ἐνέβαλον αὐτὸν εἰς τὸν κοχλίαν, ὅπου ἐπρίσθη ὁ ἅγιος Ἰωνᾶς, καὶ συνέτριψαν ἐκεῖ πάντα τὰ ὀστέα αὐτοῦ. Συντριβομένων δὲ τῶν ὀστέων αὐτοῦ, ἐκέλευσαν τοῖς δημίσις οἱ ἀρχιμάχοι, καὶ ἤνεγκαν πίσσαν καιομένην καὶ ἐπέδωκε τὴν ψυχὴν ὁ ἅγιος Βαραχισίος, καὶ ἤθλησε καὶ οὕτως μετὰ τῶν ἁγίων πάντων.

18. Ἀκούσας δὲ τις ἀνὴρ εὐλαβῆς ὀνόματι Ἀβδισσότας, ὅτι ἐτελειώθησαν οἱ ἅγιοι Ἰωνᾶς καὶ Βαραχισίος, παρεγένετο * καὶ ἐξηγόρασε παρὰ τῶν φυλασσόντων τὰ σακνώ- * Fol. 106v
ματτα τῶν ἁγίων μιλιαρσίῳν περσικῶν πεντακοσίων καὶ τριῶν ὀλοσηρίων· οὐ μόνον δὲ
15 τῶν δύο, Ἰωνᾶ καὶ Βαραχισίου, ἐξηγόρασε τὰ σώματα, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἑνέα τῶν
ἤδη μαρτυρησάντων πρὸ αὐτῶν. Ὁμοσε δὲ ὁ ἀνὴρ τοῖς πωλήσασαι τὰ σώματα ὅτι· « Οὐδεὶς
τῶν ἀρχόντων ὑμῶν οὐ μὴ μάθῃ τὸ γινόμενον, ἐπειδὴ ἐξ ἀρχῆς φίλος γνήσιός εἰμι τῶν
ἀνδρῶν τούτων τῶν τελειωθέντων. » Ἀπήτησαν γὰρ αὐτὸν τὸν ἀνδρα ἄρκον οἱ φυλάσ-
20 στοντες τὰ σώματα ἐν τῷ μέλλειν αὐτὸν ἀγοράζειν αὐτά, ὅτι οὐδεὶς μανθάνει τὸ γινό-
μενον, « ἵνα μὴ κινδύνῳ περιπέσωμεν. »

Ita locuti, ardentēs ira vultus suos ad beatum Barachisium converterunt, iusseruntque ipsum in spinas conici, deinde arundines afferri findique medias et sancti viri carni admoveri, tum funiculo tenui ipsum circumvinciri atque comprimi, donec arundines in carnem penetrarent; post autem imperarunt,
5 ut arundines extraherentur ut eius carnes dilacerarent. Sic igitur fecerunt ministri, et carnes ipsius dilaniarunt. Tunc in cochleam, in qua sanctus Ionas sectus fuerat, inici iusserunt impii, atque ibi omnia ossa eius perfringi: quae cum essent confracta, magorum principes ministris imperarunt, ut in fauces ipsius picem ardentem conicerent; atque ita beatus Barachisius
10 animam reddidit, et ad sanctorum martyrum numerum ascriptus est.

18. Cum autem vir quidam pietate insignis, nomine Abdissotas, sanctos Ionam et Barachisium martyrio coronatos intellexisset, accessit, * et sanc- * Fol. 106v
torum tabernacula quingentis miliarisiis daricis et tribus vestimentis seriis emit ab iis a quibus servabantur. Neque vero sola sanctorum Ionae et Barachisii corpora mercatus est, sed illorum etiam qui ante ipsos martyrium pertulerant. Iuravit autem emptor, neminem e principibus resciturum, custodes sanctorum corpora vendidisse, dixitque se illorum, qui martyrio essent affecti, veterem amicum esse. Custodes enim iusiurandum exegerant, reveriti ne, si res ad principum aures pervenisset, in aliquod periculum inciderent.

19. Ἔστι δὲ τῶν ἁγίων ἀπάντων τῶν τελειωθέντων τότε τὰ ὀνόματα ταῦτα: Ἴωνᾶς καὶ Βαραχίσσιος, Ζανίθας¹, Λάζαρος, Νέρσης, Ἠλίας, Ἀβίβος, Μάρσις, Μαρουθᾶς, Σιμβεθηθῆς² καὶ Σάβας. Οὗτοι οἱ ἕνδεκα ἀθλοφόροι καὶ καλλίνικοι μάρτυρες ἠγωνίσαντο μέχρι τέλους διὰ Χριστόν, κρίσει κρίναντες στρεβλωθῆναι διαφόροις βασάνοις καὶ μόνον τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν φυλάττει ἀκλινη, ἵνα γένωνται τύποι καὶ ἕσπερον καὶ εἰκὼν λαμπρὰ ταῖς μεταγενεστέραις γενεαῖς. Οὗτοι οἱ ἅγιοι καὶ τρισμακάριοι ἀθλοφόροι τοῦ Χριστοῦ γενναίως ἀγωνισάμενοι ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ ἰσχυρῶς ἀντιπαλάσαντες δι' αὐτόν, τὴν στολὴν τοῦ φωτὸς ἐνεδύσαντο καὶ τὸν ἀμαράντινον στέφανον ἀνεδήσαντο παρ' αὐτοῦ, νικήσαντες κατὰ κράτος τοὺς ἐναντιωμένους αὐτῷ τῷ Χριστῷ ὄντινων ἁγίων ταῖς εὐχαῖς καὶ ταῖς προσευχαῖς ἐλεθῶμεν ἅπαντες. Ἐτελειώθησαν δὲ οἱ ἅγιοι μάρτυρες Χριστοῦ, οἱ μὲν ἑννέα μηνὶ μαρτύρ κ'ς', οἱ δὲ δύο μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ'.

20. Συνέγραψε δὲ τὰ ὑπομνήματα ταῦτα τῶν ἁγίων Ἡσαΐας τις ὀνόματι, υἱὸς Ἀδάβου. ἀπὸ γῶρας ὑπάρχων Ἀρζανινῶν, ἱππεὺς ὑπάρχων τοῦ βασιλείως τῶν Περσῶν Σαβωρίου ὃς ἦν παραγενόμενος μετὰ τῶν ἀρχιμάγων ὡς ἀκουατὴς μόνον καὶ θεωρητὴς τῶν πραττομένων ὅστις παραγενόμενος ἐν τῇ ἀθλήσει καὶ πάντα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀκριβῶς ἀκούσας καὶ θεωρήσας, ἐσπούδασεν ἀσφαλῶς συγγράψαι εἰς οἰκοδομὴν καὶ εἰς ὠφέλειαν καὶ σωτηρίαν πολλὴν πᾶσι τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐκδοῦναι, πρὸς τὸ καὶ ἄλλους ζηλωτὰς γενέσθαι τῆς τοιαύτης περὶ Χριστόν ἀρετῆς, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς αἰῶνα αἰῶνος διαμένει. Ἀμήν.

19. — 1. Ζανίθας hic M; cf. supra n. 2. — 2. Σιμβεθηθῆς hic M; cf. supra n. 2.

19. Sanctorum, qui martyrii palmam tulerunt, nomina haec sunt, ut superius diximus: Ionas et Baraclisius, Zanithas, Lazarus, Maruthas, Nerses. Elias, Mares, Abibus, Simbeethes et Sabas. Undecim hi pugiles gloriosique martyres ad finem usque pro Christo decertarunt, passique sunt se variis cruciatuum generibus torqueri, ut in Christi fide constantes apparerent et praeclarum virtutis specimen et exemplum ac formam posteris relinquerent. Hi sancti beatissimi et Christi milites invicti strenue pro duce suo pugnantes et victoriam de Christi hostibus reportantes, stolam lucis induti sunt et incorruptam ab ipso gloriae coronam obtinuerunt: et nos omnes eorum precibus et supplicationibus apud Deum adiuvemur. Interfecti sunt novem ex iis Christi martyribus VI. calendas aprilis, reliqui autem duo IV. calendas eiusdem mensis.

20. Hanc autem sanctorum martyrum historiam conscripsit Esaias Adabi filius, <Arzanita,> qui cum eques esset regis Persarum Saborii, et cum magorum principibus, ut auditor tantum et spectator eorum quae fiebant, interesset atque ita omnia quae in hoc certamine contigerunt ab initio ad finem usque audisset et perspexisset, ea ad omnium aedificationem atque utilitatem et salutem litterarum monumentis mandavit, ut talem pro Christo virtutem omnes studeant imitari, cui gloria et imperium in saecula saeculorum. Amen.

II

ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΙΩΝΑ ΚΑΙ ΒΑΡΑΧΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΙΑΣ ΑΥΤΩΝ.

1. * Σαθώριος ὁ Περσῶν βασιλεὺς δεινὸν κατὰ χριστιανῶν πνέων καὶ μανικῶν τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἀρχι- * R. fol. 247
 μάχοις ἐκέλευσε τὰ θυσιαστήρια Χριστοῦ πάντα τὰ κατ' ἐκείνην τὴν χώραν πυρὶ παραδίδοσθαι καὶ τοὺς
 εὐρισκομένους ἐν αὐτῇ Θεὸν κηρύττοντας τὸν Χριστὸν πειθόμενους μὲν καὶ θυσίας ἤλιψ προσά-
 5 γοντας καὶ πυρὶ τιμαῖς δεξιούσθαι καὶ δώροις, τοὺς δὲ γε μὴ κατανεύοντας τιμωρίας ἐκδίδοσθαι καὶ
 βασάνους πικραῖς. Κατὰ γούν τοὺς χρόνους ἐκείνους ὅτε δὴ καὶ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας τῶν ῥωμαϊκῶν
 διίθυνε σκήπτρων τὴν ἐπικράτειαν, τοῦ περσικοῦ διωγμοῦ μέγα κατὰ χριστιανῶν, ὡς εἴρηται, πνέον-
 10 τος, ἡ καλλίστη θυὰς τῶν ἁγίων, Ἰωνᾶ φημι καὶ Βαραχησίου, κώμην τινὰ κατοικοῦντες Ἰασσαν καλου-
 μένην, τὰ περὶ τῶν διὰ Χριστὸν ἀθλούντων μανθάνοντες, οἷαις τε κολάσσει μὴ θύειν * πειθόμενοι παρα- * Fol. 247*

2. Κώμη δὲ ἦν οὕτω Βαρδιαβῶλ καλουμένη, ἐν ἣ τῇ τὴν τήρησιν ἐπιτετραμμένῳ τῶν ἁγίων
 προσεντυχόντες, δώροις πείθουσι τοῦτον εἰς ἐπίσκεψιν αὐτῶν τὴν φυλακὴν εἰσελθεῖν καὶ δὴ καὶ εἰσελθόντες
 15 ἄνδρας εὗρον ἑννέα τὸν ἀριθμὸν, ὧν ἀναγκαῖον παραστήσαι καὶ τὰ ὀνόματα ἦσαν γὰρ Ζανιθᾶς, Λάζα-
 ρος, Μαρουθᾶς, Μάρης, Ἡλίας, Μέρσης, Ἄθιθος, Σιμβεθήθης καὶ Σάβθας οἱ τρισμακάριοι. Τούτους οὖν
 ἀσπαράμενοι καὶ τὰ διὰ Χριστὸν αὐτῶν καταφιλήσαντες τραύματα καὶ μακαρίους ἀποκαλέσαντες καὶ
 δὴ καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους ἀλείψαντες, τοσοῦτον ἤδρασαν εἰς τὴν πίστιν, ὥστε καλῶς τὸν τοῦ μαρτυρίου
 δρόμον αὐτοὺς διανύσαντας ταῖς οὐρανίαις ἀρτι σκηναῖς ἐμφιλοχωρεῖν.

3. Τί οὖν τὸ ἐντεῦθεν; διαβάλλονται πρὸς τοὺς ἀρχιμάγους, ὡς οὔτε θύουσιν οὔτε τὰς προστάξεις
 20 Σαθωρίου τελοῦσιν οὔτε προσκυνεῖν ἀνέχονται πυρὶ καὶ ἡλίῳ καὶ ὕδατι, καὶ ὡς οἱ περὶ τὸν Ζανιθᾶν
 ὑπὸ τούτων ἠπάτηνται. Καὶ εὐθὺς ἄγονται πρὸς αὐτοὺς καὶ εἰς ἐρώτησιν ἔρχονται, τίνες ἄρα καὶ εἶεν
 καὶ ὅπως κατονομάζονται. Τῶν δὲ πάντα τὰ κατ' αὐτοὺς γνωρισάντων καὶ ὅτι χριστιανοὶ καὶ μοναχοὶ
 καὶ ὁ μὲν Ἰωνᾶς ὀνομάζοιτο, * ὁ ἄλλος δὲ Βαραχῆσιος, οἱ ἀρχιμάγοι: « Ποιεῖτε οὖν, εἶπον, τὸ θέλημα * Fol. 248
 τοῦ βασιλέως, προσκυνεῖτε ἡλίῳ καὶ πυρὶ καὶ ὕδατι ἢ οὐ; » Καὶ οἱ ἅγιοι: « Καὶ τίνα δεῖ προσκυνεῖν,
 25 εἶπον, ὃ οὗτοι, καὶ τίνα φοβεῖσθαι, τὸν ποιητὴν τῶν στοιχείων τούτων Θεὸν ἢ τὸν ὁμόδουλον αὐτοῖς
 βασιλέα; πάντως τὸν Θεὸν νοῦν ἔχων ἄνθρωπος εἶποι: ὁ μὲν γὰρ ἀθάνατος καὶ ἀνώλεθρος καὶ οὐποτε
 λήγων: ὁ δὲ γε βασιλεὺς ὑμῶν καὶ θνητὸς καὶ ζῶν πρὸς ὀλίγον. »

4. Θυμῶνται τούτων ἀκούσαντες οἱ μάγοι καὶ βάρδοις βῶων ὄζοις ἠκανθωμέναις διαστήσαντες τοὺς
 30 μάρτυρας ἀπ' ἀλλήλων τύπτεσθαι κελεύουσιν οἱ κατάρται. Τούτου δὲ γενομένου καὶ δεινῶς τῶν μαρ-
 τυρικῶν ἐκείνων σωματίων καταζαινομένου ταῖς βάρδοις, ὁ Ἰωνᾶς μόνος τῷ βήματι τούτων αὔθις
 προσάγεται καὶ λόγοις πάλιν ἐκκαλεῖται παρὰ τῶν μάγων πρὸς τὴν ἀσέβειαν. Καὶ ἐπεὶ μὴ ἀρνήσασθαι
 πώποτε Χριστὸν ὁ καλὸς ἔλεγε μάρτυς, ὅτι αὐτός ἐστι, φησί, ἡ ἐλπίς ἡμῶν καὶ τὸ στήριγμα, δεσμεῖται
 νόμῳ περσικῷ γείρας ἄμα καὶ πόδας ξύλου μέσον παρελαθέντος τῶν σχοίνων καὶ ἦν οὕτω τῷ ἐδάφει
 35 βῶων ἠκανθωμέναις τυπτόμενος χαλεπῶς, ἕως αἰ πλευραὶ τῶν σαρκῶν γυμνωθεῖσαι τὰ ὀστέα παρεδῆλθον,
 καὶ δὴ καὶ αὐτὰ τὰ τοῦ μάρτυρος ἔγκρατα. Πικρῶς οὖν οὕτω τιμωρούμενος ὄζον ἐδίδου Θεῷ καὶ
 * μεγάλη φωνῇ τὸν Σαθωρίον ἀδικὸν ἀπεκάλει καὶ τοὺς ὑπηρετούμενους αὐτῷ καὶ δὴ καὶ τὰ στοιχεῖα * Fol. 248*
 μὴ Θεοῦ ἔλεγεν εἶναι, ἀλλ' εἰς δουλείαν τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ τοῦ μεγάλου καὶ ἀληθοῦς παραστρεθῆναι!
 Θεοῦ τούτων οἱ ἀσεβεῖς ἀκούσαντες, σχοίνιον αὐτοῦ τῶν ποδῶν ἐξαρτῶσι καὶ τῆς κόμης ἐλκοῦσιν ἕξω
 40 καὶ τῷ παγετῷ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἐπιμεῖναι καταδικάζουσι, χειμερίου τότε τῆς ὥρας οὔσης καὶ πνοῆς
 βορέου δεριμείας τὴν ὑγρὰν φύσιν εἰς λίθου μεταποιούσης ἀντιτοπίαν καὶ τὸ ἐμψυγον ἅπαν ἐπιειγούσης
 πρὸς θάνατον.

5. Οὕτως οὖν αὐτοῦ διανυκτερεύσαντος, τῆ ἐπαύριον οἱ μάγοι τὸν Βαραχῆσιον εἰς τὸ βῆμα προάγουσι καὶ πρὸς αὐτόν· Ἰδοὺ, Βαραχῆσιε, λέγουσιν, ὑπέιξε τῷ θελήματι τοῦ βασιλέως ὁ Ἰωνᾶς· ὅσον τῶν αὐτῶν καὶ ἀπαλλάττου τῶν κολαζόντων σε. » Καὶ ὁ ἅγιος· « Ὅσω καθὼς Ἰωνᾶς, ἔφη, τὴν αὐτὴν αὐτῶν προαίρεσιν ἔχων. » Ἐγνων ὡς οὐκ ἔλαθον οἱ μάγοι καὶ τότε μὲν αὐτὸν τῆ φυλακῆ παραδίδουσι. Νυκτὸς δέ, καθὰ δὴ καὶ Ἰουδαῖοι τὸν ἐμὸν Ἰησοῦν, ἐπὶ βήματος ἵστῶσι καὶ περὶ τῶν αὐτῶν ἀνακρίνουσι καὶ ἐπεὶ μὴ ἔπειθον, βόλους δύο χαλκοῦς ἐνεχθῆναι κελεύουσι πυρωθέντας σφοδρῶς καὶ οὓς βάσεις πε-
 * Col. 249 πρὸς αὐτόν· « Τεκμήριον ἔστω σοι, Βαραχῆσιε, τοῦτο, ὡς εἶγε τῶν βόλων εἰς ἐκπεσεῖται * σου τῶν
 μασχαλιῶν, ὡς ἀρνούμενος κατακριθῆσθαι Χριστόν. » Καὶ ὁ μάρτυς· « Ὁ μὲν τὸν Χριστόν, οὐ τὸ πῦρ ὑμῶν
 χυνοῦσαί μου τὸν τόνον ἰσχύσει· γενναίως δὲ στήσομαι καὶ τὴν καυσίαν ὑπομενῶ δι' αὐτόν. Πλὴν ὀκλήσω
 ὑμᾶς κατὰ τοῦ βασιλέως ὑμῶν, εἴ τινα μείζονα ταύτης ἔχετε βάσανον, καὶ ταύτην μοι τάχος προσα-
 γαγεῖν. » Τότε θυμῷ πλησθέντες οἱ ἀσεβεῖς μόλυβδον πυρὶ λυθέντα τοῖς βλεφάρους αὐτοῦ καὶ τῆ βινί καὶ
 τῆ φάρυγγι φεῦ ἐγγεθῆναι κελεύουσιν· εἶτα τῷ δεσμοκτηριῷ πέμπουσι καὶ ποδὸς ἐξ ἑνὸς ἀπαρτῶσιν
 αὐτόν.

6. Γίνεται ταῦτα καὶ τὸν Ἰωνᾶν εἰς δικαστήριον ἄγουσιν· ἐρωτῶσὶ τε περὶ τῆς χαλεπῆς ἐκείνης 15
 νυκτὸς, ὡς διήγαγε ταύτην· εἶτα καὶ πείραν αὐτῆ προσάγουσιν· « Ὁ ἀδελφός σου, λέγοντες, Βαραχῆσιος
 ἠρνήσατό σου τὸν Χριστόν. » Καὶ ὁ ἅγιος· « Οἶδα σαφῶς, ὡς τὸν ἀρχηγὸν ὑμῶν ἠρνήσατο δαίμονα καὶ τέλεον
 τῷ Χριστῷ προσηνέθη. » Καὶ οἱ τύραννοι· « Μὴ ἀπολέσης σου κακῶς τὴν ψυχὴν, εἶπον, ἀλλὰ ποίησον τὸ
 τοῦ βασιλέως πρόσταγμα καὶ ἀπολυθῆσθαι τῆς ἐνοχῆς. » Ἐπεὶ οὖν πλείστα πρὸς αὐτοὺς διδάσκων ὥσπερ
 καὶ παιδεύων ἔφησε καὶ « ὅτι περ ἐπ' εὐλογίαις σπεῖρω, ἐπ' εὐλογίαις δὴ καὶ θείω — καὶ τέλος 20
 συγκεφαλαιώσας τὸν λόγον· « Οὐκ ἠρνήσομαι τὸν Χριστόν μου, εἶπεν, μὴ γένοιτο· οὐ ὅσω ἡλίω καὶ
 πυρὶ καὶ ὕδατι. » Ἐπεὶ ταῦτα γενναίῳ φρονήματι πρὸς τοὺς ἀρχιμάγους ἐλάλησε, τέμνεται φεῦ τῶν
 * Col. 249 χερῶν * ἀπηνῶς καὶ τῶν ποδῶν τοὺς δακτύλους· εἶτα καὶ λόγοις παρὰ τῶν κακούργων εἰρωνικῶς
 βάλλεται· « Ἐξείεις, εἰπόντων, πολλοὺς δακτύλους, Ἰωνᾶ, κατὰ τὸν τοῦ θέρους καιρὸν. » Καὶ ὁ πρὸς
 αὐτοὺς· « Ὁ πλάσας με, Θεός, εἶπεν, ἄρτιον αὐτὸς ἐν τῇ ἀναστάσει ποιήσει, καθὰ δὴ καὶ μὴ ὄντα 25
 παρήγαγε. »

7. Πλησθέντες οὖν ἐπὶ τούτοις θυμῷ, λέθητα πίσης βραζούσης ἐνεχθῆναι κελεύουσιν, αὐτοῦ δὲ 30
 τοῦ ἁγίου τὴν δορὰν περιαιρεθῆναι τῆς κεφαλῆς, εἶτα καὶ τὴν γλῶσσαν τμηθῆναι καὶ ταῦτα τῷ λέθητι
 προσαφθεθῆναι, πρὸς τούτοις καὶ αὐτὸν τοῦτον ἐναπορριφῆναι τῆ πίση, δεινὸν οἶον ὡς εἴρηται βραζούση
 καὶ φοβερόν. Τί οὖν γίνεται, ὡς μεγάλα, Κύριε, < καὶ! > θαυμαστά σου τὰ ἔργα καὶ οὐδεὶς λόγος 35
 ἐξαρκεῖ πρὸς ὑμῶν τῶν θαυμασίων σου. Ἐκχυθεῖσα γὰρ ἡ πίση τοῦ λέθητος ἀθλασθῆ τὸν μάρτυρα
 διεσώσατο. Τότε τοίνυν οἱ ἐπὶ κακίᾳ περιβόητοι μάγοι κοχλίᾳ τοῦτον ἐμβάλλουσι καὶ συντρίβουσι,
 αὐτοῦ δεινῶς τῆ περιστροφῆ τὰ ὀστέα· εἶτα καὶ πρίουσιν αὐτόν κατὰ μέσον καὶ λάκκῳ τοῦτον χωνύουσιν
 φθονοῦντες πάντως χριστιανοῖς τῆς τιμῆς. Τοῦτο τὸ τέλος καὶ τοιοῦτον τοῦ προφητευσμοῦ τούτου
 μάρτυρος Ἰωνᾶ, τοιοῦτοι οἱ ἄγωνες, τοιαῦτα δὴ καὶ τὰ σκευμάτα. Ἄλλ' ἐπανιτέον πρὸς τὸ προκει- 35
 μενον.

8. Ὁ καλὸς μετὰ ταῦτα Βαραχῆσιος ἐπὶ βήματος ἵσταται, πρὸς δὲ οἱ μάγοι· « Μὴ θελήσης, 40
 * Col. 250 ἔφησαν, Βαραχῆσιε, κακῶς καὶ σὺ τὸ ζῆν ἀπορρῆξαι· ἀλλὰ ποίησον τὸ τοῦ βασιλέως πρόσταγμα καὶ
 ζήσον καλῶς. » « Οὐκ ἂν ἔγωγε, πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Βαραχῆσιος, ἀνὴρ ἑξουθενηκένου καὶ παράνομα
 πράττοντος προστάγμασιν εἶξαι ποτέ. » Θυμὸς ἐπὶ τούτοις ἔτχε τοὺς μάγους δεινός. Καὶ τί ποιοῦσιν; 45
 ἔλκουσιν ἐν ἀκάθαις τὸν μάρτυρα, καλὰ μους σχίσαντες κατὰ τῶν αὐτοῦ τιθοῦσι σκευῶν, λεπτοῖς ἱμάσι
 περισφιγγουσι τούτους, ἐξίχουσι σὺν βίᾳ τῶν δεσμῶν τοὺς καλὰ μους καὶ συνεξίχουσι τούτοις καὶ τὰς
 τοῦ μάρτυρος σάρκας· εἶτα τῷ κοχλίᾳ, ᾧ τὸν Ἰωνᾶν ἐνέβαλον, ἐμβάλλουσι τοῦτον καὶ συντρίβουσι
 φεῦ μέλος ἅπαν αὐτοῦ καὶ ὑπτοῦν, — ὡς πονηρὰ σου, διαβολε, τὰ τεχνάσματα, — καὶ πίσησαν βραζού- 50
 σαν ἐγγέουσιν αὐτοῦ τῷ λαίμῳ· οὗ δὴ γενομένου, θαυμασίαι καὶ καλλίνικαι μάρτυς, καὶ αὐτὸς εἰς χεῖρας
 Θεοῦ ζῶντος· τὸ πνεῦμά σου παρέθου καὶ τὸν ποθούμενον Ἰωνᾶν τὸ τάχος μηδὲ μικρὸν ἐθέλων ἀπολειφθῆναι
 κατέλαβες.

9. Ἄνθρωπος δὲ τις φίλος ἐς τὰ μάλιστα τὰ πάντα ὑμῶν ἐξωνησάμενος σώματα μιλιαρῆσιων τριῶν
καὶ πεντακοσίων περσικῶν, καὶ ὅλη καὶ τῶν προμεμαρτυρηκότων ἐννέα, οὗς ὁ λόγος προλαβὼν ἐδήλωσε,
φιλοτίμῳ ταφῇ παραδέδωκε καὶ θεσσαρῶν θαυμασίων ἀνέλειπτον χριστιανῶς ἐχαρίσατο. Εὐλοστοῦν ὁμόθυρον
ἔστρεψεν ὁ μάρτυς μὲν, καὶ νῦν οἰκοῦντες τοὺς οὐρανοὺς, ὡς παγγέραστοι, καὶ τῷ δεσποτικῷ περιστάμενοι
5 θρόνῳ νέμειτε καὶ βασιλεῖ ἡμῶν τῷ φιλομάρτυρι καὶ πιστῷ καὶ τὰ πάντα καλῶ μῆκος ζωῆς ἀπὸ
μονοῦ καὶ καλῶν ἀφρονίαν, ἵσθ' ὅτι κατ' ἐλθρῶν καὶ τρόπαια καὶ νίκαις, χεῖρα δυνατῆν κατ' αὐτῶν καὶ
γενναίαν, ἀύλων μόνων πρὸς τοῦτοις κατοικίαν, ἡλίου φαῦσιν τοῦ νοητοῦ καὶ θεοῦ λειμῶνων, θεῶν τῆν
ἡδυστάτην τέλει, πάντων τῶν καλῶν τῆν μετέληψιν ὁσῶς καὶ βασιλείας οὐρανῶν κληρουσίαν, ὅτι
Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν πρέπει ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.
10 Ἀμήν.

III

MARTYRIUM ' THS AGIAS PHERBOYTHI² KAI THS ADELPHIS
AUTHS KAI THS PAIDISKHS AUTHS.

1. * Τῷ καιρῷ τῶν διωγμῶν ἡμῶν ἰσθ' ἐνήθησεν ἄρνω ἡ βασίλισσα. Ἐπειδὴ δὲ πλήρης ἦν *M, fol. 133
ἡ καρδία αὐτῆς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, τοὺς ἐλθρῶς τοῦ σταυροῦ, ἡδέως δὲ αὐτῶν ἤκουεν
15 ἕκαστα, λέγουσιν αὐτῇ προσελθόντες: « Διὰ τὸ ἀνηρῆσθαι τὸν ἐπίσκοπον Συμεῶνα, τὸν
ἐπίκλην Ἰωνθαράϊον², αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ἐποίησάν σοι φάρμακα, ἵνα ἀποθάνῃς. » Ὡς δὲ
ἔφρασε τὸ φῆμα εἰς τὸν βασιλέα, παραχρῆμα κατεσχέθη ἡ ἁγία Θερβοῦς³ σὺν τῇ ἀδελφῇ
καὶ παιδίσκῃ αὐτῆς. Ἦν δὲ ἡ Θερβοῦς ἀσκουμένη, ἀλλὰ καὶ ἀμρότερη πολιτείαν ἐκέ-
κτηντο καλλίστην ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ κατεπήχθησαν δὲ ἐν τῷ παλατίῳ ἐρωτηθῆναι. Ἐξήλθεν
20 δὲ κατὰ κηλεύσιν τοῦ βασιλέως μαυπτᾶς⁴, ὃ ἐστὶν ἀρχιερεὺς τῶν μάγων, καὶ δύο μετ'
αὐτοῦ ἄρχοντες, ἐπὶ τὸ ἰκοῦσαι αὐτῶν. Ὡς δὲ παρέστη ἔμπροσθεν αὐτῶν ἡ ἁγία Θερβοῦς⁵

Tit. — 1. μηνὶ τῷ αὐτῷ ε' (scil. april. 5) praecit in M; τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ V. — 2. in lemmate Φερβοῦθῃ V, Φερβοῦθῃ M, in corpore Φερβοῦς V, Θερβοῦς M; παρθένου *add.* V.

1. — 1. τὸ V. — 2. Ἰωνθαράϊον M; Ἰονθαράϊον V, lege υἰὸν βασιλέων. Cf. A, 59, n. 2. — 3. Φερβοῦς V. —
25 4. μαυπῆς hic V, dein μαυπτῆς; μαυπτᾶ hic M. — 5. Φερβοῦς V.

PASSIO SANCTAE PHERBUTHAE ET SORORIS EIUS
ET ANCILLAE EIUS.

1. * Tempore persecutionis nostrae, subito regina ipsa aegrotare coepit. * Fol. 133
Quoniam vero eius animus in Iudaeos, crucis Christi inimicos, admodum erat
5 propensus, ac libenter quaecumque illi dixissent audiebat; reginam eum
Iudaei audissent, illi suggesterunt, quoniam episcopus Symeon, cognomento
Gnapheus, interfectus fuerat, propterea illius sorores venena reginae commi-
scuisse, quo ipsa mortem obiret. Ut vero sermo hic ad aures imperatoris
pervenit, statim sancta Pherbuthe cum sorore et ancilla sua comprehensa fuit.
10 Erat autem Pherbuthe illa virtutis exercitatione praestantissima; quin imo
non minus eius soror, quam ipsa, vitae institutionem in Christo Iesu pulcher-
rimam adepta fuerat. Ductae igitur illae sunt ad palatium, ut de re illa inter-
rogarentur. Exiit igitur imperator iussu mauptes, cuius nominis interpretatio

μετὰ τῶν σὺν αὐτῇ δύο, εἶδον τὸ κάλλος αὐτῆς — ἦν γὰρ ἀληθῶς ἡ ἀγία τῷ εἶδει ὠραία
 σοφῶδρα — καὶ παραχρῆμα ἐνεθυμήθησαν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἕκαστος ἐπιθυμίαν πονηράν.
 κρύψαντες ἀπ' ἀλλήλων τὸ τοιοῦτον. Εἶπον δὲ αὐταῖς: « Ἴνα τί ἐποιήσατε φάρμακα τῇ
 βασιλεύσει⁶ καὶ δεσποίνῃ τῆς ὅλης⁷ οἰκουμένης; διὸ ἔνοχοι θανάτου ἐστέ. » Ἀποκριθεῖσα
 δὲ ἡ ἀγία Θεοδοῦς⁸ ἔφη: « Διὰ τί ἐπήγαγεν ἡμῶν ἀφροσύνη τοιαύτην ὁ

* Fol. 133^v Σατανᾶς,¹⁰ ἥτις ἀπέχει πολὺ τῆς ἀληθείας; καὶ ἵνα τί^{*} ἀδίκως συκοφαντῆσαι ἡμᾶς βού-
 λεσθε; εἰ γὰρ τὸ αἶμα ἡμῶν διψᾶτε, τίς ἐστὶν ὁ κωλύων ὑμᾶς τοῦ πιεῖν αὐτό; καὶ εἰ
 ποθεῖτε τὴν σφαγὴν ἡμῶν, ἰδοὺ καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὰς χειρὰς ὑμῶν μολύνετε εἰς αὐτήν,
 ἡμεῖς δὲ διὰ τὸν Θεὸν ἡμῶν χριστιανῶς ἀποθανούμεθα, μὴ ἀρνησάμεναι αὐτόν, ὅτι αὐτός
 ἐστὶν ἡ ζωὴ ἡμῶν, καθὼς γέγραπται ἡμῖν, ἕνα Θεὸν προσκυνεῖν καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύειν:
 οὕτω γὰρ καὶ ποιούμεν· ἀλλὰ καὶ ἐν ἐτέρῳ γέγραπται: Γόης διὰ χειρὸς τοῦ λαοῦ ἀποθη-
 σκέτω. Πῶς οὖν ἡμεῖς φάρμακα ἐποιήσαμεν; χειρὸν γὰρ τῆς εἰς Θεὸν ἡμῶν ἀρνήσεώς
 ἐστὶν τοῦτο καὶ γὰρ καὶ περὶ ἐκατέρων ὁμοίως θάνατος τοῖς ἐνόχοις ἠπερίηται.¹¹ »

2. Ἦκουον δὲ αὐτῆς ἠδέως ἐπὶ τοσοῦτον ἀμρότεροι καὶ ἀπὸ τῆς ἐκστάσεως τοῦ τε
 κάλλους καὶ τῆς σοφίας αὐτῆς οὔτε λαλήσασι ἠδύναντο, ἀλλ' ἕκαστος αὐτῶν ἐλογίζετο ἐν
 ἑαυτῷ λέγων: « Ἐγὼ παρακαλῶ τὸν βασιλέα, καὶ βυστάμενος αὐτὰς τοῦ θανάτου, λήψομαι

6. V, βασιλείη M. — 7. (τ. ὁ.) πάσης τῆς V. — 8. Θεοδοῦς V. — 9. εἶπεν V. — 10. ὁ Σ. V, om. M. —
 11. ἠπερίητο V.

est, pontifex magorum, et duo una cum illa magistratus, ut eas mulieres
 audirent. Ut vero coram illis stetit sancta Pherbuthe una cum duabus feminis,
 quae cum ipsa erant, viderunt eius pulchritudinem (erat enim revera sancta
 illa virgo specie admodum egregia) statimque suo quisque pravam animo
 concepit libidinem, inter se tamem talem libidinosam cogitationem occulta-
 bant. Illis igitur dixerunt: Quare vos machinatae estis veneficia reginae et
 dominae totius orbis terrarum? ob id nunc morti estis obnoxiae. Quibus
 sancta Pherbuthe respondit: Quare eam cogitationem Satanas vobis in
 mentem coniecit, quae a veritate multum abhorret? et quare^{*} iniuste vultis nos
 calumniari? Si nostrum sanguinem sititis, quisnam est qui prohibeat vos eum
 bibere? Si nostram caedem cupitis, ecce singulis diebus vestras manus coin-
 quinas? Nos vero propter Deum nostrum, ut christianos deceat, morimur, non
 cum negantes quoniam ipse est vita nostra, quemadmodum scriptum est, ut
 unum Deum adoremus, et illi soli serviamus¹, ita enim et facimus. Quin et
 alibi scriptum est: Veneficus per manum populi sui moriatur². Quomodo igitur
 nos veneficia machinatae sumus, cum non minus malum hoc sit, quam si Deum
 nostrum negaremus? Etenim pro utriusque peccati poena, illis qui huiusmodi
 criminibus obnoxii sunt, mors proposita est.

2. Cum haec Pherbuthe virgo diceret, libenter eam uterque audiebat.
 Cumque eius pulchritudinem et sapientiam illi obstupescerent, loqui non
 poterant, sed quisque secum ita cogitabat: Ego regem precabor, ut liceat a

1. Deuteron., vi, 13. — 2. Exod., xx, 27.

ταύτην ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα. » μάλιστα δὲ ὅψ' ἔγωγε ποτε ὁ μυυπτὰς ἔφαρ πρὸς αὐτήν· « Εἰ
 καθὼς λέγεις οὐκ ἔξεστιν ὑμῖν φάρμακον ποιῆσαι, ἵνα μὴ τις παραβήτης εὐρεθῆη, ἀλλὰ γε
 ὑμεῖς διὰ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ ὑμῶν θάνατον ὑπεραλγοῦσαι πεποιθήκατε. » Καὶ πρὸς ταῦτα ἡ
 5 ἀγία Φερβούς² εἶπεν· « Τί γὰρ κακὸν ἔπαθεν ὁ ἀδελφός μου, ἵνα δι' αὐτὸν ἀπὸ Θεοῦ
 ζῶντος τὴν ζωὴν ἡμῶν ἀπολέσωμεν; εἰ γὰρ καὶ ὑμεῖς διὰ τὴν ὑμῶν πονηρίαν καὶ τὸν
 ζῆλον αὐτὸν ἀπεκτείνατε³. ἀλλ' ἐκεῖνος ζῆ καὶ ἀγάλλεται εἰς τὴν ἐπουράνιον βασιλείαν,
 ἥτις βασιλεία τὴν ὑμῶν ἐξουσίαν καὶ βασιλείαν⁴ καταργεῖ. » Καὶ ταῦτα αὐτῆς εἰπούσης,
 ἐκέλευσεν αὐτὰς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἀγῆθῃν καὶ φυλάττεσθαι.

3. Γενουμένης δὲ πρωίας, ἐπεμψεν ὁ μυυπτὰς πρὸς αὐτήν λαθραίως καὶ εἶπεν αὐτῇ·
 10 « Θέλεις παρακλέσω τὸν βασιλέα, καὶ φύσωμαι ὑμᾶς τοῦ θανάτου* καὶ γένη¹ μοι εἰς
 γυναῖκα; » Ἡ δὲ ἀθλοφόρος² ἀκούσασα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἔξέστη καὶ ἐροδύθη σφόδρα·
 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν· « Φράζον τὸ στόμα σου, κύων³ ἀκάθαρτε, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καὶ
 πάσης ἀληθείας, καὶ μηκέτι προσθήῃς τοῦ λαλῆσαι τὸ ἀκάθαρτον ῥῆμα τοῦτο εἰς τὴν ἐμάς
 15 τῷ δεσπότη Χριστῷ καὶ τὴν παρθενίαν μου αὐτῷ φυλάττω τὴν τε πίστιν καὶ τὴν ἀλή-
 θειαν αὐτῷ διατηρεῖσαι σπουδάζω· δυνατός δὲ ἔστω ὁ μόνος ἀναμάρτητος φύσασθαι με ἐκ
 τῶν ἀκαθάρτων ὑμῶν χειρῶν καὶ λογισμῶν ῥυπαρῶν, ὧν ἐλογίσασθε κατ' ἐμοῦ. Οὐ μέντοι

2. — 1. μύπτας V, μυυπτὰς M *et ita deinceps*. — 2. Φερβούς V. — 3. ἀπεκτείνατε αὐτόν V. — 4. βασι-
 λείαν καὶ ἐξουσίαν V.

20 3. — 1. γίνη M. — 2. ἀθλοφόρος M. — 3. κύων V.

morte illas eripere: itaque hanc uxorem ducam. Tandem maupes illi hoc
 dixit: Quamvis, ut ipsa dicis, non liceat vobis veneficia commiscere, ne legem
 vestram violetis, tamen fratris vestri mortem dolentes, hoc fecistis. Et quod-
 nam malum, inquit Pherbuthe, frater passus est, ut eius causa vitam illam,
 5 quae a Deo vivente proficiscitur, nos perdere vellemus? Nam etsi vos propter
 vestram pravitatem atque invidiam cum interfecistis, ille tamen vivit, et in
 caelesti regno exultat; quod regnum vestro imperio ac potestati sic praestat,
 ut prae illo vestrum istud inane quiddam sit. Haec cum illa dixisset, iussit
 illas in carcerem duci et custodiri.

3. Cum autem dies illuxisset, maupes ille clam ad Pherbutem misit,
 qui dicerent se paratum esse regem precari, et a morte illam et quae cum
 ipsa erant liberare, * modo eius uxor esse vellet. Virgo autem illa ἀθλοφόρος
 10 fortis et victrix cum haec audisset obstupuit. Ad eum autem: Comprime,
 inquit, os istud, canis impurissime, Dei et omnis veritatis inimice, neque am-
 15 plius perge impura ista verba ad aures meas loqui, neque enim animus meus illa
 patitur. Deus avertat ne hoc unquam fiat, quoniam semel copulata sum cum
 Domino meo Christo, et virginitatem meam ipsi custodio, fidemque et veritatem
 ei praestare studeo. Ille enim, qui solus peccato liber est, me potest eripere
 ex impurissimis vestris manibus et sordidis cogitationibus, quas contra me

φοβοῦμαι ἀποθανεῖν οὐδὲ τὴν σφαγὴν δεδιῶ· ἡ δὲ ἰδὸς, ἣν⁴ θέλετέ με πέμψαι, αὐτὴ ἀπάγει με πρὸς τὸν ἀδελφόν μου καὶ ἐπίσκοπον ἀγαπητὸν Συμεῶνα⁵, ἵνα ἐκεῖ παρακληθῶ ἀπὸ τῶν θλίψεόν μου καὶ στεναγμῶν, ὧν εἶδεν⁶ ἡ ψυχὴ μου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ. » Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ δύο ἄρχοντες ἐπέμψαν πρὸς αὐτὴν τὸ αὐτὸ τοῦτο δηλοῦντες· καὶ ὡσαύτως πάλιν μετὰ θυμὸν καὶ ὀργῆς ἀπεκρίθησα καὶ τούτοις, ἀπεκρούσατο αὐτούς⁷. 5

4. Ἰδόντες οὖν ἀμφοτέρω, ὅτι ἐνικήθησαν καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτῶν ἐματαιώθη, ἐποίησαν συμβούλιον οἱ τρεῖς καὶ ἐλάλησαν ἑμῶν καταμαρτυρήσαντες αὐτῶν ἀδίκως καὶ εἶπον πρὸς τὸν βασιλέα οὕτως¹. « Γοήτριά εἰσιν. » Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας, ἐκέλευσεν ἵνα, ἐάν προσκυνήσωσι τῷ ἡλίῳ, μὴ ἀποθάνωσιν. Ὡς δὲ ἐπηγγέθη αὐταῖς κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως προσκυνήσαι τῷ ἡλίῳ, ἀπεκρίθησαν αἱ ἄγναι καὶ εἶπον². « Ἡμεῖς Θεόν 10 τὸν ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς προσκυνοῦμεν καὶ τὴν αὐτοῦ τιμὴν τῷ κτίσματι αὐτοῦ τῷ ἡλίῳ οὐ προσφέρομεν, ἀλλ' οὐδὲ ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ τὴν ἀπειλὴν ὑμῶν χωρισθῆναι δυνάμεθα. » Ὡς οὖν εἶπον ταῦτα, ὁμοθυμαδὸν * Fol. 134^v * οἱ μάγοι ἐβόησαν, φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· « Ἀπολέσθωσαν αὐταὶ ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανό· αὐταὶ γὰρ ἐποίησαν τῇ βασιλίδι φάρμακα, ὥστε ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν. » Καὶ 15 παραχρῆμα ἐδόθη κατ' αὐτῶν ἀπόφασις τοιαύτη, ἵνα, ὡς ἂν βούλωνται² θανάτῳ οἱ μάγοι ἀποθανεῖν αὐταῖς, ἀποθάνωσιν· ἔλεγον γὰρ οἱ ἄνόσοι καὶ μαγροί, ὅτι, ἐάν μὴ ἀσπῆ τῆ

4. εἰς ἣν V. — 5. Συμαιῶνα V. — 6. ἴδεν M, εἶδεν V. — 7. αὐτούς M.

4. — 1. εἶπαν V. — 2. βούλωνται V.

cogitastis. Equidem mori non timeo, neque caedem formido. Haec enim via, in quam me vultis immittere, ducet me ad fratrem meum et episcopum dilectum Symeonem, ut illic gemitus et aerumnarum mearum consolationem inveniam; quibus aerumnis anima mea post eius obitum affecta est. Similiter autem et duo magistratus ad eam miserunt illud idem significantes, quibus irato animo 5 et asperis verbis respondens, eos a se repulit.

4. Cum igitur uterque se victum sensisset ac suam libidinem non id assecutam, quod frustra tentaverat, animadvertisset, tres illi consilio inuito adversus eas feminas locuti sunt, et iniustum testimonium dixerunt, quod mulieres illae essent veneficae. Cum imperator haec audivisset, praecepit ut, 10 si solem adorarent, mortem evaderent. Ut autem nuntiatum illis fuit quod imperator iusserat ut solem adorarent, sanctae illae feminae hoc responderunt: Nos effectorem caeli et terrae adoramus eiusque honorem soli offerre nolumus, quippe qui eius Dei opus est quem nos colimus, quin etiam minae vestrae nunquam facient ut a caritate salvatoris et domini nostri Iesu Christi 15 nunquam separari possimus. Ut igitur haec illae eodemque animo dixerunt, * Fol. 134^v * magi voce magna clamantes: Dispereant, inquit, istae de terra, quae reginae venena paraverunt, ut in morbum illa incideret et interiret. Statimque talis sententia contra illas lata est, ut qua morte vellent magi, feminae illae morentur. Dicebant enim nefarii atque impuri homines quod nisi earum corpora 20

σωματα αὐτῶν εἰς δύο καὶ παρέβη ἡ βασίλισσα διὰ μέσου αὐτῶν, θεραπευθῆναι οὐ δύναται.
 Ὡς δὲ ἐξέβηλον αὐτὰς ἵνα ἀποκτείνωσι, πάλιν ὁ μαυπτὰς ἀπαγομένων αὐτῶν ἔπειθε
 πρὸς τὴν ἄγιαν λέγων· « Ἐὰν θέλῃς μου ἀκούσαι, οὔτε σὺ ἀποθνήσκεις οὔτε αἱ νεάνιδες. »
 Ἡ δὲ ἄγια μετὰ φωνῆς μεγάλης ὑβρίσασα αὐτὸν εἶπεν· « Κύν³ ἀκάθαρτε, τίνος ἔνεκεν
 5 τοιαῦτα φλέγγη, ἃ μὴ ἀνέχομαι⁴ ἀκούσαι; ἐγὼ γὰρ τελείως εὐχομαι ἀποθανεῖν, ἵνα ζήσω
 εἰς τὸν αἰῶνα· σὺ μὲν γυνώσκεις ἐμαυτὴν εἰς τὴν ζωὴν τὴν πρόσκαιρον ταύτην, ἵνα μὴ
 ἀποθῶ ἠάνακτον τὸν αἰῶνα. »

5. Ἐξαγαγόντες οὖν αὐτὰς πρὸ τῆς πόλεως, μιᾶ ἐκάστη αὐτῶν προσέπηξεν δύο
 πάλους, εἰς μὲν τὸν ἕνα τὸν τράχηλον δῆσαντες, εἰς δὲ τὸν ἕτερον τοὺς πόδας, καὶ δια-
 10 τεύαντες αὐτὰς εἰς αὐτοὺς ἐκάστην, κατενέγκαντες πρίονα τεκτονικῶν ἔπρισαν αὐτὰς εἰς
 μέρη δύο· καὶ πήξαντες ξύλα μεγάλα, τρία μὲν τῆς ὁδοῦ ἐντεῦθεν καὶ τρία ἐντεῦθεν,
 ἐκρέμασαν ἐπ' αὐτῶν τὰ ἄγια σώματα. Ὡ τοῦ φοβεροῦ καὶ φοβεροῦ θάνατος· πλήρης
 γὰρ¹ δακρύων καὶ κατανύξεως ἐκπλήξεώς τε καὶ στεναγμῶν τὰ γεγονότα. Εἴ τις οὖν ἔχει
 15 δάκρυα, ἐλθέτω καὶ κλαυσάτω, κατανύξεως βρέχων τὸ σῶμα δάκρυσιν. Ἴδού γὰρ σώματα
 τερπνὰ καὶ ἄγια θείαμβρος ἐγένοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἐφ' ἃ ἐφυλάχθη σεμνότης² καὶ
 παρθενία εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον τῆς ζωῆς αὐτῶν· ἡ ἐλευθερία ἐδόθη εἰς ὀνειδισμὸν τῶν
 τε πρῶτότετα καὶ δικαιούστων ἐν ἰδίῳ θαλάμῳ ἀκηρασῶν ἰδού ἡ δόξα πρόκειται εἰς ὕβριν. * Fol. 135
 Ὡ πόσον μακροθυμεῖ ἡ δικαιοκρισία, ἀλλ' ὅταν ἀναστῆ τοῦ ἐκζητήσαι, οὐκέτι συγ-

3. κύνων V. — 4. ἀνίσχομαι M.

20 5. — 1. δακρύων γὰρ V. — 2. ἐφυλάχθησαν ἐν σεμνότητι V.

in duas partes secta fuerint, et regina ipsa per medias illas partes transierit,
 eurari non poterit. Ut igitur eas eiecerunt interficiendas, denuo mauptes,
 dum mulieres abducerentur, mittens ad sanctam virginem Pherbutem : Si
 vis, inquit, me audire, neque tu morieris neque puellae quae tecum sunt.
 5 Sancta vero Pherbuthe magna et aspera voce : Quare, inquit, impure canis, ea
 loqueris, quae ego audire non possum? Ego enim perfecte mori cupio, ut
 aeternam vitam habeam : nunquam huius brevis vitae causa remissior fiam,
 ne moriar morte sempiterna.

5. Cum igitur ante urbis portas mulieres illas duxissent, singulis duos
 10 palos fixerunt, in quorum uno collum ligantes, in altero vero pedes, et earum
 unamquamque illis protendentes, fabrilem serram inferentes, in duas partes
 eas secuerunt. Cumque ligna tria magna hinc et alia tria illinc in terram
 fixissent, sancta illa corpora in eis suspenderunt. O terribile et horrendum
 spectaculum! O factum lacrymis, compunctione, stupore et gemitibus plenum!
 15 Si quis lacrymas desiderat, veniat, eiulet et prae compunctione corpus
 lacrymis madefaciat. Eū ut corpora iucunda et sancta, velut triumphus quidam,
 in via proposita sunt. Corpora, inquam, illa in quibus sanctae feminae per
 totum vitae suae tempus honestatem et virginitatem servaverunt. Libertas
 data est in opprobrium earum, quae mansuetudinem et iustitiam in proprio * Fol. 135

χωρεῖ ἢ οὐκ αἰτεῖται. Ὡς πόσα τοῖμα ἢ ὑπερηφανία, ἀλλ' ὅταν πέσῃ, οὐκ ἔχει θεραπείαν ἢ ὑπόστασιν. Ὅντως τὰ ζύλα ταῦτα τῶν ἀγίων καρπὸς δικαιοσύνης εἰσὶ καὶ ὄντως οὗτοι λύκοι τῆς Ἀραβίας ἀσπλαγγνοι καὶ ἀμωπῆται, οἱ πρόσαντες σημι καὶ κρημάσαντες. Ἐνταῦθα κατανοήσας ὁ μακάριος προφήτης εἶπεν· Ἄρα ζῶντας ἂν κατέπιον ἡμᾶς ἐν τῷ ὀργισθῆναι τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς; ζῶντας εἰς ἄδην κατήγαγεν ἡμᾶς; Ἄρα ἐλάρη τις ἐπὶ τῷ φρεσῶν τούτῳ ἔργῳ ἢ ἡδέως ἔσχεν τις τὸ φρικτὸν τοῦτο θέαμα; Ἄρα ἐνέβλεψέν τις, κἂν προσεῖδεν αὐτοῖς, ἀδακρυτί; Ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι· εἰ δὲ καὶ ἄρα τοῖμα τις προσέσχεν ἐπὶ τῷ τοιούτῳ, τῆς ἡμετέρας οὐκ ἔστι φύσεως, ἀλλ' οὐδὲ τὸ γένος αὐτοῦ ἐκ τοῦ Ἀδάμ.

6. Ἦνεγκαν δὲ τὴν ἀθλίαν βασιλίδα τῆ ὁδοῦ ἐκείνη, καὶ παρήλθε διὰ τῶν ἀγνῶν σωμάτων καὶ πᾶσα παρεμβολὴ ὑπίσω αὐτῆς· προκένσον γὰρ εἶχεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Ἐπελειώθη δὲ ἡ ἀγία Θεοδοῦς² σὺν τῇ ἀδελφῇ καὶ τῇ παιδίσκῃ αὐτῆς τῇ πέμπτῃ τοῦ ἀπριλλίου μηνός, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ³ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

6. — 1. *om.* V. — 2. Φερεβοῦς V. — 3. δόξα καὶ τὸ κράτος καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις M.

thalamo exercuerunt. En ut gloria in ignominiam proposita est! O quantum Dei iustum illud iudicium patiens est! Sed cum exsurrexerit ut rationes inquirat, non amplius condonabit neque miserebitur. O quantum audet superbia! Sed cum ceciderit non habet medicinam, neque consistit. Vere ligna haec, quibus sancta corpora fuere suspensa, fructus iustitiae sunt; isti autem vere lupi illi Arabiae, immisericordes, duri, et sanguinis voratores; illi, inquam, qui ea secuerunt et suspenderunt. Talem saevitiam beatus ille propheta considerans dicebat: Forte vivos deglutissent nos¹. Et cum iratus esset, furor ipsius in nos, viventes in infernum deduxit nos². Numquid aliquis re illa terribili laetatus est, aut aequo animo tulit spectaculum illud horribile? An aliquis ea sine lacrymis aspexit aut videre potuit? Opinor certe nemo. Quod si quis ea videre potuit, illum humanae naturae non opinor esse participem.

6. Tulerunt igitur miseram illam reginam in eam viam, feceruntque ut per casta et sancta illa corpora transiret, omnisque turma eam sequebatur; illo enim die imperator censum recipiebat. Consummata est sancta Pherbuthe cum sorore et ancilla quinto die mensis aprilis, in Christo Iesu Domino nostro, cui gloria et imperium et honor et adoratio in saecula saeculorum. Amen.

1. Psalm. CXXIII, 3. — 2. Numer., XVI, 30.

IV

MARTYΡΙΟΝ' ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ² ΣΑΔΩΘ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ³ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΤ' ΑΥΤΟΥ
ΡΚΗ' ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΔΕΥΤΕΡΩ ΕΤΕΙ ΤΟΥ ΔΙΩΓΜΟΥ.

1. * Μετὰ τὸ τελειωθῆναι τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Συμεῶνος ἐκκληρονόμησεν τὸν ἀριθμὸν⁴ αὐτοῦ ὁ ἅγιος Σαδῶθ ἐν τῇ καλουμένῃ πόλει Σαλῆκ καὶ Κτησιφῶντι τῶν βασιλευουσῶν παρὰ
5 Πέρσαις πόλεων· ὅς ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἶδεν⁵ ὄραμα φοβερὸν καὶ καθ' ἑαυτὸν θαυμάσια
συνεκέλευσεν² τὸν κληρὸν αὐτοῦ, πρεσβυτέρους τε καὶ διακόνους· ἦσαν γὰρ κεκρυμμένοι διὰ
τὸν φόβον τοῦ βασιλέως. Καὶ ἀρξάμενος διηγεῖσθαι αὐτοῖς εἶπεν· « Εἶδον ὄραμα ἐν τῇ νυκτὶ
ταύτῃ τοιοῦτον³, κλίμακα μετὰ δόξης πολλῆς ἵσταμένην³, ἧς ἡ ἀρχὴ ἦν εἰς τὸν οὐρανόν.
Ἰστατο δὲ ἐπ' αὐτῆς ὁ ἅγιος ἐπίσκοπος Συμεὼν μετὰ δόξης πολλῆς³ καὶ³ ἀπειροῦ· ἐγὼ δὲ
10 ἵσταμην κάτω⁴ εἰς τὴν γῆν. Καὶ καλέσας με³ μετὰ χαρᾶς μεγάλης εἶπέν μοι· « Ἄνελθε
« πρὸς μί, Σαδῶθ, ἄνελθε, μὴ φοβοῦ· καὶ γὰρ κἀγὼ⁵ χθὲς ἀνέβην, σὺ δὲ σήμερον ἀνε-
« λεύσει. » Καὶ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης ἐπίστευσα, ὅτι εἰς τὴν τιμίαν³ καὶ³ καλλίστην τοῦ
Χριστοῦ⁶ ὁμολογίαν καταλείψομαι· τὸ δὲ εἰρησθαι παρ' αὐτοῦ ὅτι· ἐγὼ χθὲς ἀνέβην, σὺ
δὲ σήμερον ἀνελεύσει, σημαίνει ὅτι αὐτὸς μὲν³ πέρουσι⁸ ἐμαρτύρησεν, ἐγὼ δὲ ἐφέτος⁹

15 Tit. — 1. ἄβησις P. — 2. μεγαλομάρτυρος add. P. — 3. γεγονότος add. P.

4. — 1. ἴδεν W, P. — 2. συνεκαλέσατο P. — 3. om. P. — 4. (i. κ.) κάτω εἰστήκειν P. — 5. ἐγὼ P. —
6. corr. supra lin. P. — 7. W, P, forte legendum καταλείρομαι. — 8. πέρισυ W. — 9. ἐφέτως P, ἐφέτω W.

MARTYRIUM SANCTI SADOth EPISCOPI

ET CENTUM VIGINTI OCTO QUI CUM EO SUBIERE MARTYRIUM IN
SECUNDO ANNO PERSECUTIONIS.

1. * Postquam sancti Symeonis fuit perfectum martyrium, eius loco suc-⁴ cessit sanctus Sadoth in civitate quae dicitur Salec et Ctesiphon, quae sunt
5 regiae apud Persas civitates. Is quodam die vidit visionem terribilem; et
apud se miratus, convocavit clerum suum, presbyteros et diaconos; erant
enim occulti propter timorem regis. Et incipiens eis narrare, dixit: Vidi
haec nocte in somnis scalas stantes cum magna gloria, quarum principium
10 erat in caelo; super eas autem stabat sanctus episcopus Symeon cum magna
et infinita gloria. Ego vero stabam infra in terra, et me vocans cum
magno gaudio, dixit mihi: Ascende ad me, Sadoth, ascende, ne timeas; ego
enim heri ascendi, tu autem eras ascendes. Ab illa vero hora credidi fore ut
assumar ad venerandam et pulcherrimam Christi confessionem. Quod autem
15 dixit: Ego heri ascendi, tu vero eras ascendes, significat eum quidem anno
superiore subiisse martyrium, me autem hoc anno futurum martyrem et

μαρτυρήσω καὶ ἀποκτανθήσομαι. » Καὶ ἤρξατο νουθετεῖν αὐτούς καὶ¹⁰ παρακαλεῖν¹¹ ἐκ τῶν θείων γραφῶν, ἔλεγεν δὲ οὕτως· « Ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ πατέρες¹², τὸν Θεὸν ἀγαπήσωμεν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ τὸν κύριον¹³ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξ ὅλης τῆς διανοίας· καὶ ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως οὐ φοβηθήσόμεθα ἀπὸ παντὸς κακοῦ. Ὁ θάνατος δὲ καὶ ἡ σφαγὴ ἐὰν ἔλθῃ καθ' ἡμῶν καὶ φθάσῃ ἡμᾶς, μὴ δειλιάσωμεν, ἀλλ' ἕκαστος ἡμῶν ὡς 5 δυνατὸς καὶ ἰσχυρὸς πολεμησάτω καὶ ὡς τέλειος ἀγωνιστῆς ἀγωνισάσθω¹⁴· εἰ γὰρ¹⁵ καὶ ἀποθάνωμεν, ὡς τέλειοι ἀποθάνωμεν· καὶ τε ζήσωμεν, ὡς δίκαιοι ζήσωμεν· εἰ δὲ καὶ ἀποθάνωμεν¹⁶, ἀποθάνωμεν διὰ τὸν σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· ἐφ' ὅσον οὖν¹⁷ τὸ ζῆρος ζωὴν δίδωσιν, δεῦτε, καὶ ἀρπάσωμεν· καὶ ὡς ἡ ῥομφαία ἀυγάζεται, σπουδαίως πλουτήσωμεν τὴν αἰώνιον ζωὴν¹⁸. Ἐν ὅσῳ γὰρ¹⁹ ἐστὶν ἡμέρα, ὅξυποθήσωμεν εἰς τὴν 10 μονὴν τῆς ἐπουρανοῦ βασιλείας, ἵνα τιμὴν περισσοτέραν¹⁷ καὶ δόξαν αἰώνιον¹⁷ κληρονομήσωμεν καὶ πάσῃ τῇ ἐρχομένῃ γενεᾷ τὸ ὄνομα ἡμῶν καὶ τὴν δόξαν καταλείψωμεν. Εὐζώμεθα, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ ἡμῶν τάχιον πληρῶσαι τὸ ὄραμα²⁰ τοῦτο ἡμῶν· καὶ γὰρ μετὰ χαρᾶς καὶ πόθου καὶ ἀγάπης πολλῆς¹⁷ δέχεται ὁ πνευματικὸς τὴν παρουσίαν τοῦ τοιοῦτου θανάτου· καὶ οὐ δεδιέναι²¹ ἂν τις ἕτοιμος καὶ ἐμπράσκειος ὑπάρχων. Φοβερὰ δὲ καὶ φορικτὴ 15 ἐστὶν σαρκικῶς ἡ τοῦτου παρουσία· ὁ πνευματικὸς οὐ δέδιε²² τὸν θάνατον, πολιτεῖαν πνευματικὴν κεκτημένος· ὁ δὲ σαρκικὸς ἠλιγχιᾶ καὶ τρέμει, σαρκικὴν ἔχων καὶ²³ τὴν πολιτεῖαν. Οἱ πρόθυμοι καὶ σπουδαῖοι κατεδιώξαν τὸν τοιοῦτον θάνατον, ἵνα ζωὴν ἀπ'

10. v. α. καὶ om. P. — 11. αὐτούς; add. P. — 12. ἀγ. καὶ π. om. P. — 13. ἡμῶν add. P. — 14. ἀγωνισάτω W, P. — 15. δὲ P. — 16. (καὶν-δὲ καὶ ἀποθάνωμεν) om. P. — 17. om. P. — 18. τ. α. ζ. om. P. — 19. δὲ P. — 20. ὄραμα W. — 21. W, P, forte δεδιείη. — 22. δεδειεν W, δεδιέναι P. — 23. om. P.

occidendum. Coepitque eos admonere et adhortari ex sacris scripturis, dicens : Fratres mei dilecti et patres, Deum amemus ex tota anima¹, et Dominum Iesum Christum ex tota mente, et induti lorica fidei², non timebimus omne malum. Mors autem et caedes si ad nos venerit, non formidemus, sed unusquisque nostrum bellum gerat pro viribus, et decertet ut perfectus 5 athleta. Nam sive moriamur, moriemur ut perfecti, sive vivamus, vivemus ut iusti. Quod si etiam moriamur, moriamur propter nostrum servatorem Iesum Christum. Cum ergo ensis det vitam, adeste et eam rapiamus: et quando micat gladius, aeternae vitae opes nobis comparemus. Quamdiu enim est dies, celeri pede pergamus ad mansionem regni coelestis, ut abundantiore honorem et gloriam aeternam consequamur, et omni futurae generationi nobis nomen et gloriam relinquamus. Fratres, oremus Deum nostrum, ut cito nobis impleat hanc visionem. Nam cum gaudio et desiderio et magno amore accipit spiritalis adventum talis mortis, neque timuerit aliquis qui fuerit praeparatus. Carnali autem est terribilis et formidandus eius adventus. 10 Spiritalis non timet mortem, ut qui vitam possideat spiritalem. Carnalis vero caligat et tremit, ut qui carnalem vitam habeat. Qui sunt viri boni promptoque et alacri animi studio, talem mortem persequuntur, ut ex ea 15

1. Matth., XXI, 37. — 2. Ephes., VI, 14, 16.

αὐτοῦ τὴν αἰδίων κληρονομίῃσιν· οἱ δὲ χαῦνοι καὶ ὀνηροὶ ἰδόντες αὐτόν, ἀπεκρύβθησαν· οἱ ἀγαπῶντες τὸν Θεὸν πρὸς τὸν Θεὸν ἀπεδήμησαν, οἱ δὲ τὸν κόσμον, ἔμειναν ἐν τῷ κόσμῳ, οἱ μὲν εἰς εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν ἀναλύσαντες, οἱ δὲ εἰς θλίψεις καὶ στεναγμοὺς ἀναμείνοντες. »

5 2. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ² τοίνυν ἔπει τοῦ διωγμοῦ ἡμῶν παρεγένετο Σαδῶριος ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν¹ ἐν τῇ λεγθείσῃ πόλει Σαλήκ καὶ Κτησιφῶν³ καὶ κατηγορήθη αὐτῷ ὁ ἐπίσκοπος καὶ ἀθλοφόρος⁴ Σαδῶθ, ὅπερ ἐστὶν μεθερμηνεύμενον φιλοβασιλεύς· οὕτως γὰρ ἦν ἀγαπήσας τὸν ἱπουράνιον βασιλέα Χριστόν⁵ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ δυνάμεως. Ὅσιος γὰρ ὁ ἅγιος Σαδῶθ⁶ καὶ τέλειος, ἐγκρατὴς καὶ πλήρης πίστεως καὶ δικαιοσύνης ὑπάρχων⁷,
10 μιμητὴς γέγονε⁸ τοῦ ἁγίου Συμεῶνος, ὅπερ καὶ ἦν διάδοχος. Πέμψας οὖν ὁ βασιλεὺς Σαδῶριος⁹ ἐκράτησεν αὐτόν σὺν τῷ κλήρῳ αὐτοῦ μετὰ καὶ ἑτέρον κληρικῶν τῆς περιουίδους καὶ ἀσκητῶν καὶ ἀσκητριῶν τὸν¹⁰ ἀριθμὸν¹¹ ἑκατὸν εἴκοσι ὀκτώ. Καὶ πάντες ὁμοῦ δεθέντες ἀλύσεσιν σιδηραῖς κατεκλείσθησαν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ¹² ἐν τόπῳ σκοτεινῷ καὶ πικρῷ ἐπὶ μῆνας πέντε, θλίψεις μεγάλας καὶ πικρίας ἀνάγκας ὑπομείναντες. Οἱ γὰρ ἄθεοι καὶ ἄνομοι¹³
15 περιθέντες αὐτοῖς σχοινία εἰς τὰς κνήμας καὶ ψύας καὶ τοὺς ὤμους καὶ κατασσίγγοντες ξύλοις, ἐπὶ τοσαῦτον συνέτειναν αὐτοῖς καὶ ἐβαρύνισαν¹⁴, ὥστε τὰ ὁσπ¹⁵ αὐτῶν οἰσνεὶ φορτία ξύλων σφιγγόμενα τρισμὸν ἀποτελεῖν καὶ μέγιστον πόνον ἐμποιεῖν¹⁶. Βασανίζοντες δὲ αὐτοὺς σφοδρῶς καὶ ἀνελεημένως¹⁷ ἐπέλεγον αὐτοῖς· « Προσκυνήσατε τῷ ἡλίῳ καὶ ποιήσατε τὸ

2. — 1. om. P. — 2. οὖν add. P. — 3. Σ. ὁ βασιλεὺς· παρεγένετο P. — 4. W, P, supra, n. I Κτησιφῶντι. — 5. (ἐ. κ. ἀ.) ἀθλοφόρος ἐπίσκοπος P. — 6. γεγονὸς P. — 7. ἐν τῷ δ. κ. P. — 8. ἄνομοι καὶ ἄθεοι. P. — 9. κ. ἐ. om. P. — 10. καὶ μ. π. ἐμπ. om. P. — 11. σφ. κ. ἀν. om. P.

vitam aeternam possideant. Qui sunt autem ignavi et pigri, iis ea visa se abscondunt. Qui Deum diligunt, ad Deum excesserunt; qui vero mundum, manent in mundo, illi quidem resoluti ad laetitiam et exultationem, hi autem ad afflictiones manentes et suspiria.

5 2. Secundo autem anno nostrae persecutionis venit Sapores rex Persarum in dictam civitatem Salec et Ctesiphontem; et apud eum fuit accusatus episcopus et athleta Sadoth, quod quidem interpretatum idem est quod regis amicus; revera enim dilexerat caelestem regem Christum ex tota anima sua et totis viribus. Sanctus enim Sadoth et cum esset perfecte continens,
10 plenusque fide et iustitia, fuit imitator sancti Symeonis cuius erat successor. Mittens ergo rex Sapores, eum comprehendit cum clero suo et cum aliis clericis finitimae regionis et monachis, numero centum viginti octo, et omnes simul vineti catenis ferreis inclusi sunt in carcere, in loco obscuro et tetro, quinque mensibus sustinentes magnas afflictiones. Impii enim eorum tibiis
15 impositis funibus lumbisque et umeris, lignisque constringentes eos usque adeo contenderunt et torserunt, ut ossa eorum non secus atque ossa lignorum quae constringuntur, stridorem emitterent, et magnum eis dolorem afferrent. Eos autem valde torquentes et immisericorditer, eis subinde dictabant :

θέλημα τοῦ βασιλέως καὶ ζήσεσθε. » Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἅγιος Σαδὼθ ὡς ἐκ στόματος πάντων εἶπεν· « Ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ¹² εἰς μίαν πίστιν καὶ μίαν δύναμιν καὶ ἀλήθειαν <ὁμοίως μίαν¹³> πιστεύομεν καὶ ἐν μαρτύριον μαρτυροῦμεν καὶ ἓνα θεὸν προσκυνοῦμεν τὸν ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ αὐτῷ λατρεύομεν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς⁵ δυνάμεως ἡμῶν· τῷ δὲ ἡλίῳ κτίσματι αὐτοῦ ὄντι οὐ προσκυνοῦμεν, ἀλλ' οὐδὲ τὸ πῦρ τιμῶμεν — ὁ γὰρ ποιήσας αὐτὰ Θεὸς⁵ αὐτὸς ἔδωκεν εἰς λειτουργίαν ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις — καὶ παραβάται κατὰ τὸ πονηρὸν σου διάταγμα ἡμεῖς οὐ γινόμεθα· ὅθεν¹⁴ παρὰ σοῦ μὲν¹⁴ ὁ θάνατος, παρ' ἡμῶν δὲ¹⁴ ἡ ζωὴ αὐτῆ ἢ πρόσκαιρος. Μὴ οὖν μακροθυμίας ὦραν μίαν ἐν τῇ σφαγῇ ἡμῶν μηδὲ φείσῃ τῶν ὀφθαλμῶν σου ἐκχέαι τὸ αἷμα ἡμῶν. Ἡ γὰρ ἐφ' ἡμᾶς μακροθυμία σου καὶ φειδῶ ἀπωλείας πρόξενος ἡμῖν γίνεται. » Πάλιν οὖν¹⁴ ἐρρέθη 10 τοῖς ἁγίοις¹⁵ ὡς ἐκ στόματος τοῦ βασιλέως· « Ἐάν τὸ θέλημά μου μὴ ποιήσητε καὶ τῶν προσταγμάτων μου μὴ ἀκούσητε, ἰδοὺ ἐφρασεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ κακίστη ὦρα τῆς ἀπωλείας ὑμῶν. » Καὶ ἀποκριθέντες οἱ ἅγιοι ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος εἶπον· « Ἡμεῖς οὐκ ἀπολλύμεθα παρὰ¹⁴ τῷ Θεῷ ἡμῶν οὐδὲ ἀποθνήσκομεν ἐν¹⁴ τῷ Χριστῷ αὐτοῦ, ἀλλὰ¹⁴ ζωοποιεῖ¹⁶ ἡμᾶς τῇ μακαρίᾳ καὶ¹⁷ αἰωνίῳ αὐτοῦ ζωῇ καὶ δίδωσιν ἡμῖν εἰς κληρονομίαν καὶ ἀνά- 15 παυσιν τὴν ἀθάνατον καὶ ἀτελεύτητον αὐτοῦ βασιλείαν¹⁸. Τὸ λοιπὸν¹⁹ ὁξέως ἐπάγαγε ἐν ἡμῖν τὸν θάνατον²⁰, ἐτόίμως καὶ προθύμως ἔχουσιν διὰ τὸν Θεὸν ἡμῶν ἀποθανεῖν. Οὕτε

12. οἱ χ. om. P. — 13. P, om. W. — 14. om. P. — 15. αὐτοῖς P. — 16. γὰρ add. P. — 17. μ. κ. om. P. — 18. (καὶ ἀνάπ.- βασιλείαν) τὴν βασιλείαν αὐτοῦ P. — 19. (τ. λ.) τὸν οὖν θάνατον P. — 20. τ. θ. om. P.

Adorate solem, et facite voluntatem regis et vivetis. Respondens vero sanctus Sadoth tanquam ex ore omnium dixit: Nos Christiani in unam fidem et unam potentiam et veritatem credimus, et unum testamur testimonium et unum Deum adoramus, et factorem caeli et terrae, et ei servimus ex tota anima et potestate nostra. Solem autem qui fuit ab eo creatus non adoramus. Sed nec ignem honoramus. Qui enim ea fecit Deus, ipse ad ministerium dedit nobis hominibus, nec ex tuo scelerato edicto evadimus transgressores ex quo mors nobis a te imminet, quae nos ab hac caduca vita liberans ducit ad vitam aeternam. Ne ergo vel tantillum distuleris nos occidere neque pareas ante tuos oculos effundere nostrum sanguinem. Tua enim in nos lenitas et patientia nobis procurat interitum. Rursus ergo dictum est sanctis tanquam ex ore regis: Si voluntatem meam non feceritis, et edicta mea non audieritis, ecce ad vos pervenit pessima hora vestri interitus. Respondentes autem sancti tanquam uno ore dixerunt: Nos non perimus apud Deum nostrum, neque morimur in Christo eius, sed nos 15 vivificat beata et aeterna sua vita et dat nobis ad haereditatem et requiem, immortale regnum et quod nunquam terminatur. De cetero nobis celeriter affer mortem, qui parati sumus prompto et alacri animo mori propter Deum nostrum. Neque enim solem adoramus, neque ignem,

γὰρ τῷ ἡλίῳ προσκυνῶμεν οὔτε τῷ πυρὶ οὔτε²¹ ταιούτων ἀνόμων²² προσταγματικῶν ἀκούομεν τοῦ βασιλέως²³, ἐπεὶ²⁴ θανάτου²⁵ καὶ ἀπωλείας γέμουσιν. »

3. Ἰδόντες τὸ στερρὸν καὶ ἀκλίνας τῆς πίστεως αὐτῶν καὶ ὁμολογίας, ἔδωκαν κατ' αὐτῶν τὴν ἀπόφρασιν¹. Ἀκούσαντες δὲ οἱ τρισμακάρριοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες², ὅτι ἐδόθη κατ' αὐτῶν ἡ διὰ τοῦ³ ζήρους ἀπόφρασις, ὥστε πάντας ὁμοῦ ἀποσημῆθαι, ἠτοίμασαν ἐπισχύσαντες ἑαυτοὺς πρὸς τὴν σφαγὴν καὶ τὸν θάνατον. Οἱ δὲ τοῦ βασιλέως ἄρχοντες καὶ πιστικοὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς δεσμώτας ἔξω τῆς πόλεως· οἱ δὲ ἄγιοι⁴ μάρτυρες⁵ μετὰ χαρᾶς πολλῆς⁶ καὶ εὐφροσύνης⁷ ἐψάλλον καὶ ἔλεγον οὕτως⁸. « Κρῖνον ἡμῶν⁹ ὁ Θεὸς καὶ δίκασον τὴν κρίσιν ἡμῶν ἐξ³ ἔθλους οὐχ ὁσίου καὶ ἀπὸ ἀνθρώπων δολίων καὶ αἱμαποτῶν σώσον ἡμᾶς, ὅτι σὺ ὁ Θεὸς κρατεῖωμα ἡμῶν³ εἶ καὶ ἐλπίς⁶. » Καὶ ὡς ἔρθησαν τὸν τόπον, ἔβη ἡμελλῶν τελειοῦσθαι, ὁμοθυμαδὸν ἀνοίξαντες τὰ στόματα αὐτῶν εἶπον· « Εὐλογητός εἶ, ὁ Θεὸς, ὁ καταξιώσας ἡμᾶς εἰς τὴν χάριν ταύτην καὶ μὴ ὑπεριθῶν τὴν δέησιν ἡμῶν, ἀλλὰ δὸς ἡμῖν τὸν πολῦτιμον τοῦτον⁷ στέφανον τοῦ μαρτυρίου⁸. οἷδ' ἄς γὰρ, δέσποτα, πῶς αὐτὸν ἔζητοῦμεν. Καὶ εὐλογητός ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ μονογενὴς υἱὸς τῆς σῆς ἀγαθότητος, ὁ σώσας ἡμᾶς καὶ καλέσας εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Μὴ οὖν⁹ ἐάσης ἡμᾶς, Κύριε³, ὀλιθῆναι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, ἀλλὰ βεβαιώσον¹⁰ ἐνώπιόν σου εἰς τὸν αἰῶνα διὰ τὴν σὴν φιλανθρωπίαν, καὶ καταξιώσον¹¹ ἡμᾶς εἰς τὸ τίμιον³ βάπτισμα τοῦ αἵματος ἡμῶν

21. τ. π. οὔτε om. P. — 22. τ. β. ἀκούομεν P. — 23. ἐπὶ P, W. — 24. θανάτω P, W.

3 — 1. (ἰδόντες-ἀπόφρασιν) om. P. — 2. (οἱ-μάρτυρες) om. P. — 3. om. P. — 4. οὕτως add. P. — 5. ἴτα P, W. — 6. ἡμῶν add. P. — 7. π. τ. om. P. — 8. (τ. μ.) τοῦτον P. — 9. (μὴ οὖν) καὶ μὴ P. — 10. βεβαιώσας P. — 11. καταξιώσας P

neque audimus haec iniqua iussa regis, quoniam sunt plena morte et interitu.

3. Cum autem vidissent stabilitatem et constantiam eorum fidei et confessionis, tulerunt in eos sententiam. Cum vero audivissent beati Christi martyres in se datam esse sententiam, ut omnes simul gladio ferirentur, se forti animo pararunt ad caedem et ad mortem. Regis autem magistratus eos vinctos eiecerunt extra civitatem. Sancti vero martyres cum magno gaudio et laetitia sic psallebant et dicebant: Iudica nos Deus et discerne causam nostram a gente non sancta et ab hominibus dolosis et qui bibunt sanguinem
5
10
15
serva nos, quoniam tu es fortitudo nostra et spes nostra¹. Cum autem pervenissent ad locum in quo erant consummandi, uno animo ora sua aperientes dixerunt: Benedictus es Deus qui nos dignatus es hac gratia, et non nostras preces habuisti contemptui, sed dedisti nobis hanc pretiosissimam coronam martyrii. Scis enim, Domine, nos eam quaesivisse. Et benedictus
Deus noster unigenitus filius tuae bonitatis, qui servavit nos et vocavit ad vitam aeternam. Ne sinas ergo nos, Domine, affligi in hoc mundo, sed confirma coram te in aeternum propter tuam clementiam, et dignare nos lavari in pretioso baptismo sanguinis nostri, quoniam tu es solus Deus

1. Psalm. XLII, 1, 2.

λούθησαι, ὅτι σὺ μόνος ὑπάρχεις δεδουλωμένος Θεός καὶ ὁ μονογενής σου Υἱός καὶ τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. » Ταῦτα τοίνυν εὐχόμενοι οἱ μακάριοι ἀνηρσύντο ὑπὸ τῶν παρανόμων, καὶ οὐκ ἐπέσαστο ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν ἡ δοξολογία, ἕως οὗ καὶ ὁ πάντων ἔσχατος ἀνηρέθη¹².

4. Ἐτελειώθησαν δὲ οἱ ἅγιοι ρητῆ¹ μάρτυρες μὲν φεβρουαρίῳ εἰκάδι². Τὸν δὲ τίμιον καὶ ἑνδοξόν ἐπίσκοπον καὶ ἀθλοφόρον Σαδῶθ³ ἀνήγαγον δεδεμένον εἰς πατρίδα ἑτέραν, καλουμένην Βεθούζαν, ἐν πόλει καλουμένην Βηθλαπάτ· καὶ ἐκεῖ αὐτοῦ ἀπέτεμον τὴν τιμίαν καὶ ἀγίαν⁴ κεφαλήν. Ἐτελειώθησαν δὲ⁵ πάντες οἱ ἅγιοι καὶ⁵ ἑνδοξοὶ μάρτυρες ἐν εἰρήνῃ, ὑμνοῦντες καὶ δοξολογοῦντες τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, ἅμα τῷ Πατρὶ σὺν τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς⁶ αἰῶνας τῶν αἰῶνων, ἀμήν.

12 (λουθησαι-ἀνηρέθη) καὶ ἕως οὗ ὁ πάντων ἔσχατος ἀνηρέθη οὐκ ἐπέσαστο ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν ἡ δοξολογία P.

4. — 1. οἷοι P. — 2. εἰκάδι β τοῦ φεβρουαρίου μηνός P. — 3. (τὸν δὲ-Σαδῶθ) τὸν ἀθλοφόρον δὲ ἐπίσκοπον P. — 4. τ. καὶ ἁγ. om. P. — 5. om. P. — 6. (ἅμα-τοὺς) μεγαλωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια εἰς τοὺς ἐξεῖς ἀπαντας P.

V

* J, fol. 52

MARTYΡΙΟΝ ΤΟΥ ἉΓΙΟΥ¹ ΑΒΡΑΜΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ² ΑΡΒΗΑ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΔΟΣ³.

15

1. * Ἐν τῷ πέμπτῳ ἔτει τοῦ καθ' ἡμᾶς διωγμοῦ κατεσχέθη ὁ ἀγιώτατος ἐπίσκοπος Ἀβράμιος τῆς πόλεως Ἀρβήλ κατὰ κέλευσιν τοῦ ἀρχιμαγού Ἀδερφορᾶ⁴, τῆς πατρίδος δὲ

Tit. — 1. ἀλλοίσις τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν P. — 2. ita P, μαρτυρήσαντος ἐπὶ J. — 3. τῆς Περσίδος om. P, ἐλλόγησαν πάτερ add. J.

4. — 1. Ἀδερφορᾶ P.

20

glorificatus, et unigenitus tuus filius, et sanctissimus tuus spiritus in saecula. Amen. Haec cum peccati essent beati, interempti fuerunt ab iniquis neque cessavit ex ore eorum glorificatio, donec ultimus fuit interfectus.

4. Consummati sunt autem CXXVIII martyres vicesimo mensis februarii. Venerandum vero et gloriosum episcopum et athletam Sadoth duxerunt⁵ vinctum in aliam patriam, quae vocatur Bethusa, in civitate quae vocatur Bethlapat, et illic amputarunt venerandum et sanctum eius caput. Consummati sunt autem omnes sancti et gloriosi martyres in pace, laudantes et glorificantes Dominum nostrum Iesum Christum, quem decet omnis gloria, honor et adoratio cum Patre et sancto Spiritu, nunc et semper et in saecula¹⁰ saeculorum. Amen.

PASSIO SANCTI ABRAMI EPISCOPI ARBELAE IN PERSIDE.

* Fol. 52

1. * Anno quinto persecutionis apud nos, prehensus fuit sanctissimus Abramius episcopus civitatis Arbel, iubente Aderphora magorum principe, ex patria

Ἰάε². Ὅστις ἀρχιμάγος ἀναγκάζων αὐτὸν τὸν ἄγιον Ἀβράμιον προσκυνῆσαι τῷ ἡλίῳ, καὶ μὴ θέλοντα αὐτὸν τοῦτο ποιῆσαι, τὸ πᾶν σῶμα αὐτοῦ ταῖς βασάνοις ταῖς δειναῖς κατέφθειρεν, βρωῶντος αὐτοῦ τοῦ ἁγίου ἐν ταῖς ἀσρορήτοις ἐκείνοις κίκισμοῖς καὶ λέγοντος ὅτι
 « Χριστιανὸς εἰμι καὶ ἓνα Θεὸν τὸν ἀληθινὸν προσκυνῶ καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύω καὶ ἐν τῇ
 5 πίστει αὐτοῦ τῇ ἀγίᾳ καὶ ἀληθινῇ μέγχι θανάτου ἐγκαρτεροῦ καὶ μὴ κατανάγκάζέ με κτίσμασιν καὶ ποιήμασιν προσκυνεῖν³. »

2. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ βρωῶντος τοῦ ἁγίου ἐν ταῖς βασάνοις, λέγει αὐτῷ ὁ ἀσεβής· « Ποίησον τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως καὶ ζήθι. » Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ * Ἀβράμιος * Fol. 52· εἶπεν αὐτῷ· « Καὶ σὲ καὶ τὸν ταλαίπωρόν σου ἄρχοντα ἐξουθενῶ καὶ τοῦ βασιλέως σου
 10 καὶ αὐτοῦ ὡς πικρῆς τυγχάνοντος καταρροῶ καὶ ἐκμυκτηρίζω τοὺς θεοὺς αὐτοῦ. Ὅσον δὲ ἠθέλησεν τῇ ἀλλοτριᾷ αὐτοῦ καταπατῆσαι τὴν ταπεινοφροσύνην ἡμῶν ὁ βασιλεὺς καὶ καταργῆσαι τὴν ἀλήθειαν ἡμῶν τῇ αὐτοῦ ἀσεβείᾳ, ἰδοὺ πολλῷ πλείω ὑψοῦται τὸ ταπεινὸν ἡμῶν σχῆμα καὶ μεγαλύνεται περισσῶς τὰ καθ' ἡμᾶς πρὸς τὸν Θεόν, αὐτὸς δὲ ταλαιπωρεῖ καὶ ἐξουθενεῖ τὰ παρ' αὐτῷ· καὶ ἡ μὲν ἀλήθεια ἡμῶν πληθυνομένη δοξάζεται, ὁ
 15 δὲ ἐκμυκτηριζόμενος ἀτιμάζεται· καὶ καθ' ἐλάχιστην ἡμέραν ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν συμπατοῦμεν αὐτόν. » Ἀκούσας δὲ ὁ τύραννος τὰς ὕβρεις τοῦ βασιλέως, τὰς παρὰ τοῦ ἁγίου λεγθείσας, ἐκέλευσεν αὐτὸν εὐθείως ἀποτμηθῆναι· καὶ παραγγῆμα ἀνηρέθη ὁ μακάριος Ἀβράμιος ἐν κόμῃ λεγομένῃ Θελάμ. Ἐτελειώθη δὲ μηνὶ φεβρουαρίῳ² πέμπτη, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 20 αἰῶνων. Ἀμήν.

2. *ita J, P.* — 3. *hic des. mutil. P.*

lab. Qui archimagus cum compelleret sanctum illum Abramium solem adorare, ille autem hoc agere renneret, totum corpus eius diris tormentis excarnificavit. Clamabat autem sanctus inter intolerabiles illos cruciatus et dicebat : Christianus sum et unum verum Deum adoro et ipsi soli servio et in fide
 5 eius sancta et vera ad mortem usque persevero, neque me coge creaturas et effectus adorare.

2. Haec illi clamanti dum torqueretur dixit impius : Fac voluntatem regis et vives. Respondens autem martyr Christi* Abramius dixit ei : Et te
 et miserum tuum praesidem contemno, et regem tuum ipsum ut improbum
 10 despicio et deos eius derideo. Quantum autem voluit rex arrogantia sua humilitatem nostram conculcare et veritatem nostram sua impietate abolere, ecce eo magis extollitur humilis nostra condicio et egregie augentur res nostrae apud Deum; ipse autem affligit et adspernit quae apud illum sunt; et veritas quidem nostra crescit et glorificatur; qui autem deridet nos contemnitur, et
 15 cotidie pedibus nostris conculcatur. Audiens autem tyrannus contumelias in regem a sancto prolatas, iussit illum statim decollari; et confestim occisus est beatus Abramius in pago dicto Thelam. Consummatus est autem mense februario, die quinto, in Christo Iesu Domino nostro, cui gloria et potestas nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

VI

ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΑΒΡΑΜΙΟΥ² ΤΟΥ ΠΕΡΣΟΥ

- * R, fol. 10^v 1. * Ἄρτι τῆς Περσικῆς ἀπονοίας ὄλω θυμῷ χωρούσης κατὰ χριστιανῶν, καὶ ὁ μακαρίτης Ἀβράμιος, ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Ἀρβήλ γεγονώς, συλλαμβάνεται καὶ τῷ τοῦ ἀρχιμάγου Ἀδεφορᾶ προσάγεται βήματι. Καὶ αὐτίκα τοῦτον ἐκεῖνος, μεθ' ὁ μαθοὶ ὅστις εἶη καὶ ὡς χριστιανὸς τὸ σέβας καὶ τῆς αὐτῶν προεστῶς ἐκκλησίας, ἀπαλλῶς μὲν τὰ πρῶτα καὶ θωπευτικῶς· εἶτα καὶ θρασέως καὶ αὐστηρῶς· « Εἰ μὴ γε θύσεις, εἶπεν, ἡλίω καὶ τῷ φανοτάτῳ πυρὶ, ποικιλιαῖς σου ἴ πρότερον, Ἀβραμιε, τὸ σῶμα κολάσει παραδούς, οὕτω σε καὶ πυρὶ παραδώσω· νῦν γοῦν εἴ μοι πείθῃ τὰ λυσιτελεῖ συμβουλευόντι, τὸ προσταττόμενον ποίει· εἰ δ' οὐκ ἀλλὰ γνώσῃ πάντως, ὡς οὐκ εἰς συμφέρον σοὶ τὰ τῆς ἀπειθείας προθήσεται. » « Οὐ λυσιτελεῖ τυγχάνει τὰ κελεύόμενα, πρὸς τὸν μάγον ὁ δίκαιος εἶπεν, ψυχροβλαβῆ δὲ καὶ Θεοῦ πόρρω βάλλονται· τίς γὰρ νοῦν ἔχων ἄνθρωπος τὸν ἡλίου καὶ πυρὸς λιπὼν ἴ ποιητῆν τὰ ποιήματα προσκυνεῖν ἀνάσχοιτο; λοιπὸν ὁ βούλει ποίει· Ἀβράμιος γὰρ οὐ σοὶ τὸ πκράπαν πεισθεῖν μὴ συμπερόντως διδάσκοντι. Γί δέ μοι καὶ πῦρ ἀπειλεῖς τὸ ἰομόδουλον, ὁ νεύματι τοῦ ποιήσαντος ψυχρότερον χιόνος φανήσεται· ἄλλως τε δὲ καὶ σῶμα μὲν ἴσως παραβλάψαι δυνήσῃ ψυχῆν δὲ τὴν ἐμὴν οὐμενοῦν οὐδαμῶς· μὴ φοβηθῆτε γὰρ, ὁ διδάσκαλος ἡμῶν ἐν τοῖς εὐαγγελίοις φησίν, ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσει ἐν γέννησι. »
2. Τούτων οὕτω βρῆθέντων ὑπὸ τοῦ μάρτυρος, ὁ ἀρχιμάγος τοσοῦτον αὐτὸν ταῖς μάστιξι κατὰ παντὸς τοῦ σώματος ἔκοψεν, ὡς αἵματος μὲν πληρωθῆναι τὸ ἔδαφος, θέαμα δὲ τοῦτον ἐλέους ἄξιον οἰκτιρμοσιν ὀφθαλμοῖς προκεισθαι καὶ συμπαθεῖ ψυχῆς· ἀλλ' ὁ δεινὸς ἄρχων ἐκεῖνος, καίπερ οὕτως ἔχοντα βλέπων τὸν ἀθλητῆν, ὅμως θυμομαγῶν πρὸς ἄρνησιν ἐξεκαλεῖτο Χριστοῦ καὶ θύειν ἡλίω κατηγάχαζε καὶ πυρὶ. Τοῦ δὲ χριστιανὸν ἑαυτὸν διαρρηθῆν ὁμολογοῦντος καὶ μὴ ἂν ἀρνήσασθαι ποτε τὸν Χριστὸν εἶ τι καὶ γένοιτο λέγοντος, ὁ ἀρχιμάγος τί τῶν δεινῶν οὐκ ἐπῆγεν αὐτῷ; μάστιξιν αὐτὸν ἤλιξε, σιδηροῖς ὄνουζιν ἔξαινε, λαμπάσι πυρὸς κατέφλεγε, θηρίοις ὑπέβαλλε, πᾶν εἶδος αὐτῷ ἰ χλεπῶν βασάνων ἐπέφερε· « Ποίησον, καθ' ἑκάστην τῶν κολάσεων ἐπιλέγων, Ἀβράμιε, τὸ τοῦ βασιλέως πρόσταγμα· θῦσον τοῖς θεοῖς καὶ ἀπαλλάττου τῶν τιμωρούντων σε. » * Ἐφ' οἷς ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς· « Καὶ σέ, τύρανε, εἶπε, καὶ τὸν ἀσύνητον βασιλέα σου ὡς παρανόμους καὶ ἀσεβεστάτους περιτροπῶν· καὶ τοὺς θεοὺς ὑμῶν διαπτύω καὶ καταρῶμαι, ὅτι ἐπικατάρτοι εἰσι καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ σεβόμενοι αὐτούς. Καὶ γὰρ ὅσῳ σπουδάζετε τὴν Χριστοῦ ποίμνην ἐκτρέψαι, τοσοῦτω πλέον καὶ κρατύνεται καὶ προστίθεται. Ὑμεῖς δὲ προσταλαιπωρεῖτε ἀνηνῆυτοῖς ἐπιχειροῦντες καὶ παρὰ πᾶσιν ἐξουθενημένοι καὶ ἐστέ καὶ δρᾶσθε. »
3. Τούτων ἀκούσας ὁ τύρανος τῶν κατὰ βασιλείας καὶ θεῶν καὶ αὐτοῦ χλεπωπιτάτων ὕβρειν, αὐτίκα θυμῷ ληφθεὶς ἀσχέτω, ζήφει κελεύει διακοπῆναι τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν. Ἦλθης οὖν, ὦ πανήριστε ἱερομαρτυς, πρὸς τὸν τῆς τελειώσεως τόπον, Θέλαμον ἐγγυρῶς ὀνομαζόμενον, δέχη τὴν ποθεινὴν ἐκείνην σοὶ προθυμίας τομὴν καὶ χερσὶ Θεοῦ παραδίδως τὸ πνεῦμα, τρίτην ἀναθαίνοντος τοῦ φεβρουαρίου μηνός. Καὶ νῦν ταῖς οὐρανίαις ἐμφιλομηρῶν σκηναῖς σὺν ἅπασιν τοῖς δικαίοις, τῶν πολλῶν σου τούτων καμάτιον ἀπολαμβάνεις τὰς ἀμοιβάς. Χάρισαι οὖν ταῖς πρὸς Χριστὸν εὐχτικαῖς ἰκεσίαις σου, ὑπὲρ οὗ τὸν μαρτυρικὸν τοῦτον ἦνυσας δίαυλον, οὗ καὶ θύτης καὶ μύστις μυστικῶς ἐλχημάτισας, βασιλεῖ ἡμῶν τῷ ὀρθοδόξῳ καὶ φιλομαρτυρι μονῶν αἰδίων τὴν κατοικίαν ἴλεων αὐτὸν καὶ συμπαθῆ καὶ ἡμερον τὸν ἀδέεκαστον καὶ φοβερὸν δικαστῆν, χορείας ἀγγέλων τὴν ζυναυλίαν ἀγαθῶν ἀνεκλείπτων τὴν μετουσίαν, ἡλίω δοξῆς τὴν φαίδραν κληρουσίαν, παντὸς τέρποντος ἀθανάτου τὴν δόσιν καὶ τὸν φωτισμὸν τῆς θείας λαμπηδόνας, ὅτι Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν πρέπει ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Tit. — 1. *supra in marg.* μηνὶ τῷ αὐτῷ γ' R. — 2. Ἀβραμίου *hic tantum* R.1. — 1. *su* R.

2. — 1. αὐτῶν R.

VII

MARTYRIUM THS AGIAS MARTYROS IAS¹.

1. * Ἐν τῷ πεντηχοστῷ <τρίτῳ> ἔπει τῆς βασιλείας Σαβωρίου * τῶν² Περσῶν * 1, fol. 87^v
 βασιλείως, ἀνῆλθεν ὁ αὐτὸς Σαβώριος εἰς τὰ κάστρα καὶ εἰς τὰ μεθόρια τῶν Ῥωμαίων,
 ποιήσας³ φωσκατον μετὰ τοῦ στρατοπέδου αὐτοῦ· ἦλθεν δὲ καὶ ἐπὶ⁴ κάστρον¹ προσαγο-
 5 ρεούμενον Βιζαῖδιον⁵, καὶ ἠδυνήθη κατακυριεύσαι αὐτοῦ καὶ διακράτους⁶ αὐτοῦ γενέσθαι
 καὶ τὰ τεῖχη καταστρέψαι· οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ πλῆθος⁷ τῶν⁸ Ῥωμαίων ἐκεῖ⁹ ἠδυνήθη διὰ τῆς
 τιμωρίας τῶν ξιφῶν ἀνελεῖν, παρθήσας¹⁰ ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας¹¹ ὡσεὶ πεντήκοντα
 χιλιάδας· ἄμα¹² δὲ καὶ τὸν¹³ ἐπίσκοπον Ἡλιόδωρον σὺν Δόσσα¹⁴ καὶ Μαρεάβη πρεσ-
 10 βυτέροις γηραλέοις καὶ ἄλλοις πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις ἀγιωτάτοις ἄνδράσι μετὰ συστή-
 ματος ἁγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν κανονικῶν¹⁵ ἀειπαρθένων¹⁶, πάντας αἰχμαλώτους¹⁷
 ἔλαθεν· καὶ¹⁸ ἐν τῷ ἀποσφάρισθαι αὐτοῦ εἰς τὴν χώραν τὴν λεγομένην Οὐζαίνων, συνέβη
 αὐτοῦ¹⁹ εἶλθαι ἐν μονῇ λεγομένην Βισακέρ²⁰. Ἐγένετο²¹ δὲ²¹ ἄρρωστίχῃ περιπεσεῖν τὸν
 ἀγιώτατον ἐπίσκοπον Ἡλιόδωρον²². Μετῶν δὲ²³ τελευτῶν²¹ ἐχέροτόνησε²⁵ Δόσσαν²⁶
 τὸν προρηθέντα πρεσβύτερον ἄντ' αὐτοῦ²⁷ ἐπίσκοπον²⁸, θεοσεβῆ τυγχάνοντα· οὐ μὲν

15 **Tit.** — 1. τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ (αυγ. 4) μαρτύριον ἐν συντόμῳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Δωσᾶ πρεσβυτέρου καὶ Ἰα^ς
 τῆς παρθένου μαρτυρησάντων ἐν Περσίδι E.

1. — 1. E, om. 1. — 2. τοῦ E. — 3. καὶ ἐποίησεν E. — 4. τὸ add. E. — 5. Βιζαδέον E. — 6. ἐν διακροχῇ
 E. — 7. ποῦ add. E. — 8. πολυμαρχῶν τῶν add. E. — 9. om. E. — 10. καὶ παρθῆσαι E. — 11. (τ. κ. γ.) μετὰ
 20 γυναικῶν E. — 12. ἀλλὰ γὰρ E. — 13. ἀγιώτατον add. E. — 14. (σ. Δ) ἄμα Δοσᾶ E. — 15. καὶ add. E. —
 16. παρθένων E. — 17. (π. α.) αὐτοῦ πάντας E. — 18. om. E. — 19. αὐτοῖς E. — 20. Βισακερᾶ E. — 21. om.
 E. — 22. καὶ add. E. — 23. om. E. — 24. ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος Ἡλιόδωρος add. E. — 25. ἄντ' αὐτοῦ add. E.
 — 26. Δωσᾶν E. — 27. ἄνδρα δίκαιον καὶ E. — 28. om. E.

PASSIO SANCTAE MARTYRIS IAE.

1. * Anno regni Saporis, Persarum regis, quinquagesimo tertio, abiit ipse * Pol. 87^v
 Sapor in castra et in confinia Romanorum fecitque fossam cum exercitu suo.
 Ivit autem etiam ad castrum appellatum Bizaideon potuitque illud superare
 5 atque in potestatem redigere murosque evertere; quin immo multitudinem Ro-
 manorum illie potuit per supplicium gladiatorum e medio tollere et perdere
 viros ac mulieres quasi quinquaginta millia. Simul vero episcopum Helio-
 dorum cum Dossa et Mareabe presbyteris aetatis devexae, aliisque presbyteris
 et diaconis, sanctissimis viris, cum coetu sanctorum virorum ac mulierum sub
 10 perpetuae virginitatis tenore viventium, omnes captivos tenuit. Et dum illi
 in regionem quae dicitur Ouzainorum abducerentur, contigit ut venirent in
 mansionem dictam Bisacer. Factum est autem ut in morbum incideret sanctis-
 simus episcopus Heliodorus. Moriturus autem ordinavit Dossam praedictum
 presbyterum religiosum virum, ut suo loco episcopatum gereret. Et vero

ἀλλὰ καὶ τὸ θυσιαστήριον, ὅπερ ἦν λαβὼν ἐξεργόμενος εἰς αἰχμαλωσίαν, παρέδωκεν αὐτῷ τῷ ὁσιωτάτῳ Δόσσῳ²⁹, ἵνα ἱερατεύῃ ἐν αὐτῷ ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ἐνώπιον

* Fol. 88^v Κυρίου· αὐτὸς δὲ ὁ³⁰ θεοφιλέστατος³¹ Ἡλιόδωρος ἀνεπήλ³² ἐν Κυρίῳ³².

2. Τὸ δὲ τίμιον¹ αὐτοῦ λείψανον ἐτάφη ἐκεῖ παρὰ χριστιανούς ἀνδράσι² μετὰ τιμῆς πολλῆς καὶ δόξης· ἐν δὲ τῷ ἀπέρχεσθαι αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ, ἀποκινήσαντων³ τῶν τόπων ἐκείνων⁴, συνηθείσθησαν ἐν τινι⁵ τόπῳ, καὶ ἔψαλλον καὶ ὕμνουσαν δοξολογοῦντες τὸν ἅγιον⁶ Θεόν⁷, καθ' ἑκάστην ἡμέραν⁸ ἐκτελοῦντες τὴν διακονίαν ταύτην. Οἱ δὲ⁹ μάχοι διὰ τὸ ψάλλειν¹⁰ καὶ λειτουργεῖν¹¹ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν¹² θυμοῦ μεγάλου ἐπλήσθησαν, καὶ αἱ καρδίαι αὐτῶν καὶ αἱ ψυχαὶ ἐταράχθησαν δεινῶς¹³, καὶ¹⁴ ἤρξαντο καταλογεῖν καὶ συσκευάζειν¹⁵ τοὺς τῷ Θεῷ λειτουργεῦντας¹⁶ χριστιανούς πρὸς Ἀδελφῆρ¹⁷ τὸν ἀρχιμάρτυρον, τὸν καὶ πρότερον αἵτιον γενόμενον αἰματεκχυσιῶν πολλῶν χριστιανῶν καὶ ἀβλοφόρων μαρτύρων τοῦ ἁγίου¹⁸ Θεοῦ, τῶν μαρτυρησάντων ἐν τῇ ἀνατολῇ. Καὶ ὀπίσθηθαι Ἀδελφῆρ¹⁷ ὁ ἀρχιμάρτυρος τοῖς ὄπλοις τοῦ ἀντικειμένου, εἰσῆλθεν πρὸς τὸν βασιλεῖα¹⁹ καὶ λέγει αὐτῷ· « Ἀγαθὲ βασιλεῦ, ἀνὴρ τίς ἐστίν²⁰ ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ ταύτῃ, πρῶτος ὑπάρχων τῶν χριστιανῶν, ἔχων τὴν προσηγορίαν Δόσσας²¹, καὶ πολλοὺς συναρπάζει πρὸς αὐτὸν²² ὄχλους ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας, ὁμοπίστους καὶ ὁμόφρονες αὐτῷ τυγχάνον-

29. Δωσᾶ E. — 30. θεῖος *add.* E. — 31. ἐν εἰρήνῃ τοῦ τῆδε βίου E. — 32. ἀνεπαύσατο E.

2. — 1. καὶ ἅγιον *add.* E. — 2. χριστιανῶν ἀνδρῶν E. — 3. ἀποκινήθητας ἐκ E. — 4. τοῦ τόπου ἐκείνου E. — 5. ἐνί E. — 6. *om.* E. — 7. ἀλλὰ καὶ *add.* E. — 8. οὐκ ἐπαύσατο *add.* E. — 9. ἄθλιοι καὶ πονηροὶ *add.* E. — 10. αὐτοὺς *add.* E. — 11. ἀενάως τῷ ἁγίῳ ἡμῶν *add.* E. — 12. *om.* E. — 13. σφόδρα E. — 14. ἰσχυρῶν *add.* E. — 15. ἐνδιαβάλλειν E. — 16. λειτ. τ. Θεῷ E. — 17. Ἀδελφῆρ E. — 18. *om.* E. — 19. Σαθῶριον *add.* E. — 20. ἐστίν τις ἀνὴρ E. — 21. Δωσᾶς E. — 22. ἐαυτὸν E.

altare, quod acceperat ingrediens captivitatem, tradidit ipsi sanctissimo Dossae, ut sacerdotio sancte et juste et inculpate in eo fungeretur coram Domino.

* Fol. 88^v Ipse vero Dei amantissimus Heliodorus requievit * in Domino.

2. Venerandum autem eius corpus sepultum est illic a christianis viris multo cum honore et gloria. Dum autem abirent illi, in via, ex isto digressi loco, congregati sunt in loco quodam, et cantabant ac hymnos dicebant, glorificantes sanctum Deum, singulis diebus perficientes illud ministerium. Verum magi quia psallebant et publice ministrabant Christo Deo nostro ira magna impleti sunt, et corda eorum et animi graviter turbata sunt et coeperunt maledicere, et criminari christianos, Christe publice ministrantes, apud Adelphe, magorum principem, qui antea auctor fuerat effusionis sanguinis multorum christianorum, et gloriosorum martyrum sancti Dei, qui martyrio affecti sunt in Oriente. Et armatus Adelphe, magorum princeps, armis adversarii ingressus est ad regem, et dicit illi : « Bone rex, vir quidam est in captivitate hac, qui inter christianos primatum tenet, habens nomen Dossae, et multas rapit ad se turbas ex captivitate viros ac mulieres idem credentes, et ipsi consentientes et convitiuntur vestrae potestati, abominantes vestrum

τας, καὶ λοιδοροῦσι τὸ ὑμέτερον κράτος βδελυσσόμενοι τὴν ὑμέτεραν βασιλείαν²³. καὶ ἑκάστην δὲ²⁴ ἡμέραν τοῦτο²⁵ διαπράττονται²⁴. Παρήγγειλα * δὲ²⁵ αὐτοῖς²⁶ μὴ ποιεῖν ταῦτα²⁷, * Fol. 89
καὶ οὐ παύονται²⁸. ἀλλὰ γὰρ καὶ περισσώτερος ἀτιμᾶζουσι τὸ²⁹ ὑμέτερον βασιλικὸν
μέγεθος³⁰ καὶ³¹ οὐ μικρῶς βλασφημοῦσι³² κατὰ τῶν θεῶν τῶν Περσῶν. » Ταῦτα³³ ἀκούσας
ὁ βασιλεὺς³⁴ ἐκέλευσε³⁵ τὴν κεφαλὴν τοῦ μακαρίου Δόσσα³⁶ τοῦ ἐπισκόπου³⁷ ἀποτμηθῆναι.

3. Μετὰ δὲ τὴν¹ ἄθλησιν τοῦ μακαρίου ἐπισκόπου Δόσσα², διεβλήθη³ ἡ τοῦ Θεοῦ
δούλη ἡ⁴ οὐσα ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς παραληθρείας, ὡς ζῆλον πολλὸν ἔχουσα περὶ τὴν
πίστιν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν⁵ Χριστοῦ. ἦν γὰρ καὶ τὰς ἀγίας γραφὰς ἀκριβῶς ἡσκημένη⁶
διὰ τὸν πόθον, ὃν εἶχε πρὸς⁷ τὸν δεσπότην Χριστόν. καὶ γὰρ ἐν⁸ τῇ ἀγάπῃ τοῦ Χριστοῦ
10 πυρουμένη ἠναντιοῦτο ἐκάστῳ περιπίπτοντι⁹ καὶ ἐχθραίνοντι τῷ τῶν χριστιανῶν λαῷ¹⁰
ἀντιτιθεῖσα¹¹, καὶ¹¹ διδάσκουσα¹² τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ¹³ καὶ εἰς τὰ ὅσα αὐτοῦ¹⁴
ἐνσπείρουσα τὴν διδασκαλίαν τοῦ Θεοῦ¹⁵. Πολλοὺς οὖν ἐκ τῆς πλάνης τῆς εἰδωλικῆς τοῦ
ἐλληνισμοῦ¹⁶ ἐπέστρεφεν πρὸς χριστιανισμόν¹⁷. Κατὰ τὸν καιρὸν δὲ¹⁸ ἐκεῖνον¹⁹ ἦκησεν²⁰
εἰς τὴν Ζαϊνῶν χώραν²¹ καὶ πολλοὺς προσήνεγκε τῷ Χριστῷ. αὕτη δὲ ἡ ἀγία²² πρὸς τὰς
15 γυναικας²³ ἐν ἀγάπῃ ἤρχετο ἀεὶ καὶ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐδίδασκεν αὐτάς²⁴ καὶ ἀπὸ
τῶν ἀγίων γραφῶν ἐνουθέτει καὶ παρεκάλει αὐτάς²⁵. Θεασάμεναι δὲ αἱ γυναῖκες²⁶ τὸ

23. καὶ οὐ μόνον ἀπαξ τοῦτο διαπράττονται; ἀλλὰ καὶ *add.* E. — 24. *om.* E. — 25. καὶ παρήγγειλαν E. —
26. πολλάκις *add.* E. — 27. τοῦτο E. — 28. οὐκ ἐπαύσαντο E. — 29. τὸν E. — 30. ὁρόνον E. — 31. *om.* E. —
32. δὲ ἐβλασφημοῦσαν E. — 33. δὲ ἀλλὰ μὴν καὶ *add.* E. — 34. καὶ μανείας σφόδρα *add.* E. — 35. παραχρῆμα
20 *add.* E. — 36. Δωσα E. — 37. ξίφει *add.* E.

3. — 1. τιμίαν καὶ ἐνδοξον *add.* E. — 2. Δωσα E. — 3. καὶ *add.* E. — 4. ἀγία Ἴα *add.* E. — 5. Ἰησοῦ *add.*
E. — 6. ἐξησκημένη E. — 7. περὶ E. — 8. καὶ ὄθη E. — 9. ἀντιπίπτοντι E. — 10. τοῖς τοῦ Χριστοῦ δούλοις E. —
11. *om.* E. — 12. αὐτοῖς *add.* E. — 13. Θεοῦ E. — 14. *om.* E. — 15. Χριστοῦ E. — 16. τῶν εἰδωλῶν E. —
17. εἰς χ. ἐπέστρεφεν E. — 18. *om.* E. — 19. ἡ μακαρία μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἴα *add.* E. — 20. δὲ *add.* E. — 21. ἐν
25 τῇ Οὐζαίνων χώρᾳ E. *Cf. infra n. 11.* — 22. ἐν ἀγάπῃ *add. hic* E. — 23. τῶν μεγάλων *add.* E. — 24. καὶ
ἐδ. αὐτάς τ. λ. τ. Θ. E. — 25. (ἐν. καὶ π. α.) ἔλεγεν αὐταῖς E. — 26. ἐκεῖναι *add.* E.

regnum. Singulis autem diebus hoc faciunt. Admonui * ipsos ne hoc facerent * Fol. 89
et non quiescunt. At enim vehementius etiam dedecore afficiunt vestram re-
giam magnitudinem, et non parum blasphemant contra deos Persarum. Haec
ubi audisset rex iussit caput beati Dossae episcopi amputari.

5 3. Post certamen vero beati episcopi Dossae, delata est Dei ancilla,
quae erat ex captivitate, quae tenebatur, ut quae magno erga fidem salvatoris
nostri Christi studio flagrabat. Erat autem in sacris scripturis accurate exer-
citata per desiderium, quod habebat erga Christum Dominum. Nam Christi
amore succensa, adversabatur omni resistenti et odienti christianum po-
10 pulum se opponebat, docens verbum Christi, et auribus eius inferens doc-
trinam Dei. Multas igitur ex errore idololatrico gentilitatis convertit ad
christianismum. Per illud autem tempus habitabat in Zainorum regione, et
multos adducebat ad Christum. Ipsa vero sancta ad mulieres veniebat semper
in charitate, et verbum Dei illas docebat, et ex sanctis scripturis admone-

πρῶτον²⁷ τῆς ἀγίας Ἰαε²⁸ καὶ ἀκούσασαι τὸν κεχαρισμένον αὐτῆς λόγον²⁹. ἠδὲως αὐτὴν
 * Fol. 89^v προσεδέχοντο³⁰, * καὶ ἐνώπιον τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν προσεκόμεζον³¹ αὐτὴν διηγουμένα³² τὰς
 διδασχὰς καὶ τοὺς λόγους τῆς ἀγίας³³.

4. Οἱ δὲ ἄνδρες αὐτῶν ἀκούσαντες¹, ὀργῆς μεγάλῃς μεστοὶ γεγονῆσιν. καὶ ἕτερος τῶ
 ἐτέρῳ ἔλεγε τὰ ῥήματα τὰ λεχθέντα ὑπὸ τῆς ἀγίας Ἰαε ταῖς γυναῖξιν αὐτῶν, ῥάσκοντες
 πρὸς ἀλλήλους καὶ λέγοντες² ὅτι: « Ἡ γυνὴ αὐτῆ διὰ τῆς μαγείας αὐτῆς τὰς γυναῖκας
 ἡμῶν ἀποστρέφει καὶ ἀλλοτριοῖ ἅψ' ἡμῶν³. » Μιᾶ οὖν⁴ γνώμη γενόμενοι ἅπαντες⁵,
 ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἔστησαν καὶ⁶ εἶπον: « Βασιλεῦ ἡμῶν ἀγαθέ, εἰς τοὺς αἰῶνας⁷
 ζήην γυναῖκα μίαν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἠνεγκεν τὸ κράτος ὑμῶν, γένος οὖσαν τῶν Ῥω-
 μαίων⁸, ἣτις⁹ μαγείας τελεῖ ἐν ταύτῃ τῇ πατρίδι τῇ οὖσῃ ὑπὸ τὴν βασιλείαν¹⁰ σου¹¹ καὶ
 10 πολλὰς ψυχὰς ἀποστρέφει¹² ἀπὸ τῆς προσκυνήσεως τῶν θεῶν¹³. τοὺς γὰρ¹⁴ θεοὺς ἡμῶν¹⁵
 ἀτιμᾶζει, καὶ καταφρονεῖ πάντων τῶν νόμων ὑμῶν¹⁶. » Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς μεγάλως
 ὀργίσθη καὶ θυμοῦ πολλοῦ πλησθεὶς ἐκέλευσεν, καὶ ἐκλήθησαν δύο ἀρχιμάχοι, ὧν ἦν ἡ προσκ-
 ηγορία αὐτῆ¹⁷. ὁ μὲν εἰς¹⁸ ἐκλείτο¹⁵ Ἀδερσαθῶρ, ὁ δὲ¹⁹ ἕτερος Ἀδελφῆρ²⁰. καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς²¹. « Ἐκείνη²², περὶ ἧς λέγουσιν, ἐάν μὲν²¹ προσκυνεῖ τοὺς θεοὺς καὶ
 15 τιμᾶ τὸν ἥλιον καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ κράτος μου²³ καὶ τὴν βασιλείαν,

27. τὸν λογισμὸν E. — 28. ὄντα πρῶτον καὶ κεχαριστόμενον *add.* E. — 29. (καὶ-αὐτῆς) *om.* E. — 30. προσεδέ-
 χαντο E. — 31. ἐνεκόμεζον E. — 32. λέγουσαι E. — 33. Ἰαε *add.* E.

4. — 1. ταῦτα *add.* E. — 2. (τὰ ῥήμ. — λέγοντες) *om.* E. — 3. ἅψ' ἡμ. κ. ἀλλ. τότε E. — 4. *om.* E. — 5. οἱ
 πάντες E. — 6. μιᾶ φωνῇ *add.* E. — 7. τὸν αἰῶνα E. — 8. αἰχ. ἡγάγες τῶν Ῥωμαίων ἐνταῦθα E. — 9. πολλὰς
 20 *add.* E. — 10. ἐν τῇ βασιλείᾳ E. — 11. καὶ διδάσκει θεῶν ἕτερον *add.* E. — 12. *om.* E. — 13. ὧν σεβεται τὸ
 κράτος ὑμῶν καὶ τιμᾶ ἀποστρέφει *add.* E. — 14. καὶ τοὺς μεγίστους E. — 15. *om.* E. — 16. (καὶ-ἡμῶν) καὶ τὸ
 κράτος ἡμῶν διαπτύει καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τὴν ἐμπερίαν βασιλείαν δεινῶς
 ἀτιμᾶζει καὶ καταφρονεῖ πάντων E. — 17. αἱ προσκηγορία E. — 18. εἰς μὲν E. — 19. καὶ ὁ E. — 20. Ἀδερσῆρ
 E. — 21. *om.* E. — 22. ἡ γυνή E. — 23. θεοὺς καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τιμᾶ καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ κράτος μου οὖν ἀτιμᾶ-
 25 ζει E.

bat et consolabatur eas. Mulieres autem lenitate visa sanctae lae, et audito
 * Fol. 89^v gratioso illius sermone, libenter eam admiserunt, * et coram viris suis adduxe-
 runt, doctrinas et sermones sanctae < lae > narrantes.

4. Viri autem illarum haec audientes, ira magna repleti sunt, et alter
 alteri retulit verba dicta a sancta la uxoris suis, habito inter se sermone
 dicentes: Mulier illa per magiam suam uxores nostras avertit et abalienat a
 nobis. Eiusdem igitur sententiae facti omnes coram rege steterunt, et dixe-
 runt: Rex noster bone, in saecula vive. Mulierem unam ex captivitate ad-
 duxit maiestas vestra, genere Romanam, quae magias perficit in hac patria,
 quae est sub regno tuo et multas animas avertit ab adoratione deorum; deos
 10 enim nostros dedecore afficit et contemnit omnes leges vestras. Haec audiens
 rex, magnopere iratus est, et furore multo repletus praecepit: et vocati sunt
 duo magorum principes, quorum erat haec appellatio: unus quidem voca-
 batur Adersabor, alter vero Adelpher. Et dixit illis rex: Illa de qua lo-
 quantur, siquidem adorat deos, et honorat solem et ignem et aquam et poten-
 15

ἦν²⁴ διδάσκει, οὐ²⁵ πράττει²⁵, οἰκίσει ἐν τῇ πατρίδι· τὰ ἄλλα²⁶ καὶ²⁷ τιμὴν ἔξει παρ' ἡμῶν· εἰ δὲ * οὐ προσκυνεῖ τοὺς θεοὺς²⁸ καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ²⁹ καθὼς κελεύουσιν οἱ θεοὶ * Fol. 90 ἡμῶν καὶ³⁰ οἱ ἡμέτεροι νόμοι, πᾶσαν τιμωρίαν³¹ ἐπαγγέγετε αὐτῇ³². »

5 Ὡς Δεξάμενοι δὲ¹ τὸ κέλευμα τοῦτο², ἐξεληθόντες προσέταξαν³ κατασχεθῆναι τὴν ἀγίαν
 δούλην τοῦ Θεοῦ⁴. Ἐνεχθείσας⁵ δὲ⁶ αὐτῆς⁷, κραυγὴν καὶ θόρυβον ἐπ' αὐτῆς⁸ ἐποίησαν⁹.
 Καὶ εἶπον αὐτῇ¹⁰: « Χριστιανὴ ὑπάρχεις; » Ἡ ἀγία¹¹ ἀποκριθεῖσα εἶπεν¹²: « Χριστιανὴ
 εἰμι¹³. » Καὶ¹⁴ ἀπεκρίθησαν¹⁵ οἱ παράνομοι¹⁶ λέγοντες¹⁷: « Θάνατον χρεωστέεις, ὅτι ἔφη
 εἶναι χριστιανὴ¹⁸. » Ἡ δὲ ἀγία¹⁷ Ἰα ἱερῶ φωνῇ ἐβόησεν λέγουσα: « Χριστιανὴ ὑπάρχω
 10 καὶ ἐνὶ ζῶντι Θεῷ δουλεύω, τῷ πᾶσαν ὕλην κτίσαντι, ἐξ οὗ καὶ οὗς λέγετε θεοὺς ὑμῶν
 κατεσκευάσθησαν, ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ· πάντα γὰρ ἔργα χειρῶν
 αὐτοῦ ὑπάρχουσιν¹⁸. »

6. Τότε¹ ἐκέλευσαν ἀποδύθῃναι τὴν² ἀρνάδα τοῦ Χριστοῦ, καὶ σχοίνους ἔβαλον³ ἐν
 ταῖς χερσὶν αὐτῆς καὶ ἐν τοῖς ποσίν, καὶ πάντες ἄνδρες πάνυ⁴ ἰσχυροὶ ἕκαστον μέλος αὐτῆς
 εἶλκον, καὶ ἄλλοι ἄνδρες⁵ νεανίσκοι μετὰ σαρακηνικῶν μαστιγῶν τύπτοντες τὸ σῶμα αὐτῆς

15 24. ἐπίσταται οὐ *add.* E. — 25. *om.* E. — 26. τῇ πίωνι *add.* E. — 27. εὐθαλεῖ καὶ τὴν πρέπουσαν *add.* E. — 28. ἡμῶν *add.* E. — 29. οὐ τιμᾶ E. — 30. οἱ-καὶ *om.* E. — 31. καὶ κίλασιν ἢν παρακλύουσιν οἱ νόμοι *add.* E. — 32. ἐπάτατε αὐτήν E.

5 5. — 1. οἱ ἀσεβεῖς ἀρχιμάγοι *add.* E. — 2. παράνομον τοῦτο κ. E. — 3. ἐκέλευσαν παραχρῆμα E. — 4. Ἰαν *add.* E. — 5. καὶ ἐνεχθῆναι E. — 6. *om.* E. — 7. αὐτὴν εἰς τὸ δεσμοτήριον· μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας καθεσθόντες οἱ ἀρχιμάγοι ἐκέλευσαν ἀγῆναι τὴν ἀγίαν ἔμπροσθεν αὐτῶν· ἀγείσῃ; δὲ αὐτῆς E. — 8. κατ' αὐτῆς E. — 9. ἤγειραν E. — 10. ἀστρηῶ τῇ φωνῇ *add.* E. — 11. ἡ δὲ ἀγία τοῦ Χριστοῦ μάρτυς· Ἰα E. — 12. αὐτοῖς *add.* E. — 13. τότε *add.* E. — 14. *om.* E. — 15. ἐξαφθόντες τῷ θυμῷ εἶπον αὐτῇ *add.* E. — 16. γρ. εἶναι E. — 17. τοῦ Χριστοῦ μάρτυ; *add.* E. — 18. (δουλεύω-ὑπάρχουσιν) λατρεύω καὶ αὐτῷ μόνω προσκυνῶ καὶ σεβομαι πάντα ἐκ μὲ σιτων συστηραμένω E.

25 6. — 1. ἑμμανεῖς γενόμενοι οἱ τύραννοι σρόδρα *add.* E. — 2. ἐσθῆτα αὐτῆς καὶ ἐκαθῆναι τὴν *add.* E. — 3. ὡς ἐπὶ πόκον καὶ εἰθ' οὕτως ἔβαλον σχοίνους E. — 4. *om.* E. — 5. πάντες πάνυ ἰσχυροὶ καὶ *add.* E.

tiam meam, et maleficium, quod docet, non facit, habitabit in hac patria et honorem habebit a nobis. Si vero * non adorat deos et ignem et aquam * Fol. 90 sicut dii nostri ac nostrae leges praecipunt, omnem poenam ei inferte.

5 5. Cum accepissent hoc mandatum, egressi iusserunt comprehendī sanctam ancillam Dei. Adducta illa, clamorem et tumultum adversus illam concitarunt, et dixerunt ipsi : Christiana es? Sancta respondens dixit : Christiana sum. Et responderunt iniqui dicentes : Mortis rea es, quia dixisti te esse christianam. Sancta vero la sacra voce exclamavit dicens : Christiana sum et uni viventi Deo servio, qui omnem materiam creavit, a quo, 10 quos deos vestros dicitis, constructi sunt sol, luna, ignis et aqua. Omnia enim opera manuum eius sunt.

6. Tunc iusserunt exui agnam Christi, et iuncea lites iniecerunt manibus illius et pedibus; et quinque valde fortes viri omnia eius membra trahebant et alii viri iuvenes saracenicis flagellis verberantes, corpus illius labe-

διέσθαιρον⁶. Ἡ δὲ ἀγία⁷ Ἰα ᾠδὴν⁸ ἀνέπεμπεν⁹ πρὸς τὸν Κύριον¹⁰. Καὶ γὰρ¹¹ εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἐπάρασα τοὺς ὀφθαλμούς¹², μετὰ παρησίας τὸν ἐαυτῆς δεσπότην¹³ ἐπεκαλεῖτο λέγουσα· « Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, υἱὲ τοῦ ἀληθινοῦ¹⁴ Θεοῦ, ἐνδυνάμωσον¹⁵ τὴν δούλην σου εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον¹⁶, εἰς ὃν νῦν εἰσῆλθον¹⁷, καὶ ῥῦσαί με ἀπὸ * τῶν¹⁸ λύκων¹⁹ τῶν διασπαρκατόντων με²⁰. »

7. Ὅτε δὲ ἐτυπηθήη¹ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε γενέσθαι αὐτὴν ἄλλαιον, ἐκέλευσαν² ἐμβληθῆναι αὐτὴν εἰς τὴν φυλακὴν³. Καὶ μετὰ δύο μῆνας ἐκέλευσαν, καὶ ἤχθη ἐνώπιον αὐτῶν ἡ ἀγία Ἰα, καὶ λέγουσιν αὐτῇ⁴. « Ἐν ποίῳ δικαιοῦ⁵ ἔμενας τὸν⁶ τοσοῦτον χρόνον ἐν τῇ εἰρατῇ; ἄρα ἐνουθέτησας ἐαυτὴν εἰς τὸ⁷ ῥῦσαι τοῖς θεοῖς καὶ σέβεσθαι τὸν βασιλεῖα καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸν ἥλιον καὶ οἰκῆσαι ἐν τῇ πατρίδι ταύτῃ καὶ παρ' ἡμῶν δέξασθαι δωρεάς¹⁰ καὶ δόματα μεγάλα, ὥστε⁸ τιμὴν σοι παρασχεθῆναι κατὰ τὸ θέμισμα τοῦ βασιλεύου τῶν⁹ βασιλευόντων⁹, ἢ εἶναι χριστιανήν; » Τότε ἡ¹⁰ πιστοτάτη καὶ ἀγία¹¹ ἀποκριθεῖσα εἶπεν¹². « Ἐγὼ τὴν δίκαιοισιν ἔσχω¹³, ἵνα εἰς τὴν χάριν, ἣν ἐκλήθην, ἰσχυρῶς ἀγωνίσωμαι καὶ τὸν Θεόν μου τὸν ἀληθινόν μὴ ἀντικαταλλάξω¹⁴ τοῖς δοκῶσι¹⁵ θεοῖς· τοῖς γὰρ¹⁶ ματαίοις¹⁷ ἡμῶν σεβάσμεσιν οὐ προσκυνῶ¹⁸. »

8. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ¹ ἀρχιμάχοι, μετ' ὀργῆς² καὶ θυμοῦ μεγάλου ἐκέλευσαν ἐνε-

6. διέσχιζον καὶ κατεδάπανον E. — 7. μάρτυς τοῦ Χριστοῦ add. E. — 8. ὄλη E. — 9. om. E. — 10. ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἦν add. E. — 11. om. E. — 12. (ἐπ. τ. ὁ.) ἠτένιζεν καὶ E. — 13. Χριστὸν add. E. — 14. καὶ ζῶντος add. E. — 15. ἕως τέλους add. E. — 16. om. E. — 17. ἐστέκα E. — 18. πικρῶν καὶ πονηρῶν add. L. — 19. τούτων add. E. — 20. τὰς σάρκας μου ὅτι εὐλογητὸς εἰ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν E.

7. — 1. ἡ μακαρία add. E. — 2. οἱ μάχοι πάλιν add. E. — 3. ἐν τῇ τροιστῶ E. — 4. καὶ ἤχθη-αὐτῇ οἱ τύραννοι ἀχθῆναι πάλιν ἐπ' αὐτῶν τὴν ἀγίαν Ἰαν· τῆς δὲ ἀχθείσης εἶπον αὐτῇ· εἶπε ἡμῖν τὸ ἀληθές γυναι E. — 5. οὐσα add. E. — 6. ἔμενες E. — 7. (ἄρα-τὸ) ἐπέισθης ἄρα E. — 8. καὶ E. — 9. om. E. — 10. ὄντως add. E. — 11. τοῦ Χριστοῦ μάρτυς add. E. — 12. τοῖς ἀρχιμάχοις add. E. — 13. ἦν εἶχον ἐξ ἀρχῆς τὴν αὐτὴν καὶ ἔχω E. — 14. ἀντικαταλλάξομαι E. — 15. οὐκ οὐσι E. — 16. om. E. — 17. καὶ βεβήλοις add. E. — 18. (ὑμῶν-προσκυνῶ) om. E.

8. — 1. δειλοὶ καὶ ἐμβρόντητοι add. E. — 2. καὶ ἀπειλῆς add. E.

factabant. Sancta vero la canticum transmisit ad Dominum. Etenim sublatis in altitudinem caeli oculis, cum fiducia Dominum suum invocabat, dicens : Domine Iesu Christe, fili veri Dei, corrobora ancillam tuam ad certamen istud, in quod nunc ingressa sum, et erue me * a lupis illis, qui me discerpunt.

7. Cum autem verberaretur eo usque ut loqui non posset, iusserunt immitti illam in custodiam. Et post duos menses iusserunt, et adducta est coram illis sancta Ia, et dicunt ipsi : Quaenam tibi fuit mens tanto tempore in carcere? Num in animum induxisti tuum sacrificare diis et honorare regem, ignem ac solem, et habitare in hac regione nec non accipere a nobis dona et magnas domos, ut honor tibi detur iuxta mandatum regis regnantium, an esse potius christianam? Tunc fidelissima et sancta mulier respondens dixit : Ego mentem habui ut per gratiam, qua vocatus sum, fortiter certem et Deum meum verum non commutem cum falsis diis; nam vana vestra simulacra non adoro.

8. Haec audientes magorum principes, ira et furore magno iusserunt

χθῆναι ἀπὸ τοῦ παραδείσου κλάθῃ³ βρωῶν μεστότερα⁴ ἀκαθάριστα⁵ τεσσαράκοντα, καὶ⁶
 ἐξείπεν αὐτὴν ἄνδρες δώδεκα καὶ ἔτυπτον αὐτὴν δεινῶς⁷ ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν· καὶ
 τὸ σῶμα αὐτῆς⁸ ἔρρεεν⁹ τὸ αἷμα ἐπὶ τὴν γῆν¹⁰, ὁμοίως καὶ αἱ σάρκες αὐτῆς¹¹, μέχρι οὗ¹²
 οἱ ἐκτείνοντες αὐτὴν ἐπληρώθησαν¹³ τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ¹⁴ θειασόμενοι¹⁵, ὅτι ὅλη αἷμα- * Fol. 91
 5 τωμένη¹⁶ ἐστίν καὶ αἱ σάρκες αὐτῆς ἐδαπανήθησαν¹⁷, ἐκέλευσαν αὐτὴν ἀρθῆναι ὥσπερ
 σκηνώμα νεκρῶν¹⁸, καὶ ῥιθῆναι αὐτὴν¹⁹ εἰς τὴν φυλακὴν. Καὶ μετὰ ἕξ μῆνας ἐκέλευσαν
 αὐτὴν²⁰ ἀρθῆναι πρὸς αὐτοῖς²¹, καὶ μετακαλεσόμενοι οἱ ἀρχιμάχοι τὴν ἀγίαν μάρτυρα
 τοῦ Χριστοῦ Ἰαν, ἠρώτησαν αὐτὴν²² λέγοντες· « Ἔτι τῷ φρονήματι τῶν χριστιανῶν δια-
 μένεις²³; » Ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπεν αὐτοῖς²⁴. « Χριστιανὴ ὑπέρχω καὶ Θεὸν ἀληθινὸν
 10 φοβούμαι καὶ²⁵ προσκυνῶ²⁶. »

9. Οἱ ἀρχιμάχοι εἶπον· « Οὐκοῦν ἀληθινὰ ἐστίν, ἃ ἤκουσαι περὶ σοῦ, ὅτι διδάσκεις ἐν
 τῇ πατρίδι ταύτῃ ἐναντία τοῦ βασιλείως τῶν βασιλευόντων; » Ἡ δὲ ἀγία² ἀποκριθεῖσα
 εἶπεν³. « Εἴ τι ἐάν⁴ ἐρρήθῃ περὶ ἐμοῦ ὑπὲρ⁵ Χριστοῦ, ἀληθὲς τυγχάνει⁶, ἀσφαλῶς δὲ ἕνα
 Θεὸν μόνον κηρύττω τοῖς ἀνθρώποις⁷, ἵνα μετανοήσωσι καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῶν
 15 ὁδῶν αὐτῶν⁸ τῶν⁹ πονηρῶν¹⁰, καθὼς περιέργουσιν αἱ ἄγιοι ἡμῶν γραφαί. » Καὶ¹¹ ταῦτα¹²
 ἀκούσαντες οἱ ἀρχιμάχοι ἐθυμώθησαν οὐ μικρῶς¹³ καὶ ἐκέλευσαν τοῖς ὑπαρέταις καὶ ἐποίη-

3. κλάδους E. — 4. μεστοτέρους E. — 5. ἀκαθάρστους E. — 6. τότε E. — 7. καὶ ἀπανθρώπως add. E. —
 8. (καὶ-αὐτῆς) om. E. — 9. δὲ add. E. — 10. αἷμα ἐκ τοῦ σώματος αὐτῆς ποταμηδόν E. — 11. ἐπιπτον κατ'
 ἔμπροσθεν ἐπὶ τῆς γῆς; add. E. — 12. καὶ add. E. — 13. ἐκ add. E. — 14. om. E. — 15. δὲ οἱ ἀλητῆριοι καὶ
 20 ἀμμοχαρεῖς ἀρχιμάχοι add. E. — 16. αἰμαγεμένη E. — 17. ἀπὸ τῶν ἀκαθάρτων βράδων add. E. — 18. ἀφυγον
 E. — 19. om. E. — 20. πάλιν add. E. — 21. ἐπ' αὐτῶν E. — 22. (καὶ-αὐτὴν) τῆς δὲ ἐθούσης ἐρώτησαν αὐτὴν
 οἱ ἀρχιμάχοι E. — 23. παραμένεις ὡ γύναι E. — 24. ἐγὼ εἶπον ὑμῖν καὶ πάλιν ἦδη λέγω ὅτι add. E. — 25. αὐτὸν
 μόνον add. E. — 26. καὶ σέβωμαι add. E.

9. — 1. om. E. — 2. μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἰα add. E. — 3. αὐτοῖς add. E. — 4. ἂν E. — 5. τοῦ add. E.
 25 — 6. ἐγὼ γάρ add. E. — 7. πιστεύειν add. E. — 8. κακῶν αὐτῶν ὁδῶν E. — 9. καὶ E. — 10. πράξεων add. E.
 — 11. om. E. — 12. τοῖνον add. E. — 13. λίαν E.

afferri ex pomario ramos malorum punicarum densiores et immundos quadra-
 ginta. Et extenderunt eam viri duodecim et verberabant eam graviter antror-
 sum et retrorsum, et ex corpore eius fluebat sanguis in terram; similiter et
 carnes ipsius, donec qui illam extendebant impleti sunt sanguine ipsius. Et * Fol. 91
 5 conspicati quod tota sanguinolenta esset et carnes illius consumerentur,
 iusserunt eam tolli sicut cadaver mortuum et proici in custodiam. Et post sex
 menses iusserunt illam adduci ad se. Et postquam accessivissent magorum
 principes sanctam Christi martyrem Iam, interrogaverunt eam dicentes :
 Etiamnum in opinione christianorum permanes? Illa vero respondens dixit
 10 ipsis : Christiana sum, et Deum verum timeo et adoro.

9. Principes magorum dixerunt : Nam igitur vera sunt, quae audita
 sunt de te, quod haec in regione doceas contraria regi regnantium? Sancta
 vero respondens dixit : Si quid de me dictum sit super Christo, verum est;
 certe unum Deum solum praedico hominibus, ut poenitentiam agant, et con-
 15 vertantur ad ipsum a viis suis malis, sicut complectuntur sacrae nostrae
 scripturae. His auditis magorum principes non parum commoti sunt ira.

σαν¹⁴ καλάμους ἐνεχθῆναι μεγάλους καὶ διασχισθῆναι αὐτοὺς καὶ ἐπιτεθῆναι¹⁴ τῇ ἀγίᾳ
καθ' ὄρου τοῦ σώματος αὐτῆς καὶ¹⁵ σχοινίοις λεπτοτέροις¹⁶ σφιγγθῆναι αὐτήν¹⁷, μέγρις οὖ
* Fol. 91^v αὶ ἄρμονίαι αὐτῆς μετὰ τῶν μελῶν¹⁸ ψόφον¹⁹ ἐποίησαν. Καὶ²⁰ ἐκέλευσαν²¹ ἕνα καθ' ἓνα
κάλαμον ἀποσύρσθαι ἀπ' αὐτῆς.

10. Καὶ¹ ἡ σάρξ μετὰ τοῦ αἵματος κατέρρει ἐπὶ τὴν γῆν, ἕως οὗ τὰ ὀστά αὐτῆς καὶ
τὰ ἐντὸς ἐφάνη· μετὰ δὲ ἡμέρας δέκα ἐκέλευσαν ἐκταθῆναι τὴν ἀγίαν καὶ ἐν σραγγέλλαις
χαλκαῖς τὰ ὀστά αὐτῆς κατακλασθῆναι. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ εἰς τὸ ἔδαφος ὡς νεκρὰ
ἔκειτο πρὸ αὐτῶν² καὶ ἐκέλευσαν³ ἐνεχθῆναι πραισώριον⁴ καὶ⁵ ἐκρέμασαν αὐτήν ἐν αὐτῷ·
καὶ ἐκύκλουν⁶ ἄνδρες σφίγγοντες ἐπὶ πολὺ, ἕως ὅτου⁷ τὰ μέλη αὐτῆς χωρισθέντα ἀπ'
ἀλλήλων ἔπεσον χαμαί.

11. Θεασάμενοι δέ¹, ὅτι λοιπὸν ἄλλος ὑπῆρχεν² καὶ³ τὰ μέλη αὐτῆς⁴ διαλυθέντα
ἔπεσον⁵, τότε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἀποτμηθῆναι ἐκέλευσαν ζίσει. Παρήγγειλαν δέ⁶ τοῖς
τηροῦσι φυλαχθῆναι⁷ τὸ⁸ λεῖψανον αὐτῆς⁸, ἵνα μηδεὶς ἐνταράσῃ αὐτήν, ἕως οὗ τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ κατέλθωσι καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς καταράγωσιν, ἐπειδὴ περ οὐκ ἦν⁸ ἔθνος⁹ Πέρσαις

14. ἐπιεντεθῆναι E. — 15. (τῇ-καὶ) τὴν ἀγίαν Ἴαν καὶ εἰθ' οὕτως E. — 16. λεπτοτάτοις E. — 17. ἐπὶ τοσοῦ- 15
τον *add.* E. — 18. καὶ τὰ μέλη E. — 19. μέγιστον *add.* E. — 20. μετὰ δὲ ταῦτα E. — 21. οἱ ἄνθρωποι *add.* E.

10. — 1. Τοῦτου δὲ γενομένου ὁμοίως πάλιν καὶ E. — 2. (ἕως-αὐτῶν) ὅθεν ἐκ πολλοῦ καὶ ἀνυποπίστου πόνου καὶ
τῆς ὀρυμνιάτης ἀληθῆνός ἐπεσεν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐκείτο ὡσπερ νεκρὰ εἰς τὸ ἔδαφος· ἐπ' αὐτὸν τῶν
σαρκῶν καὶ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκρέμασαντος ἐξ αὐτῆς· μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν E. — 3. οἱ ὅμοιοι ἄσπλαγγνοι ἐκείνοι θῆρες
add. E. — 4. ὑπὸ πιεστήριον E; πραισώριον = pressorium. — 5. τοῦτου ἐν τάχει ἐνεχθέντος *add.* E. — 6. οἱ *add.* 20
E. — 7. (ἐπι-ότου) αὐτὴν ἐπὶ τοσοῦτον ἕως οὗ E.

11. — 1. αὐτήν οἱ τρεῖς κατάρτοι ἀρχιμάγοι *add.* E. — 2. ἐκ τῆς βίας τῶν ἀνυποπίστων κολάσεων *add.* E. —
3. ὅτι *add.* E. — 4. παντελῶς θρασθέντα καὶ *add.* E. — 5. χαμαί *add.* E. — 6. (τότε-δὲ) τότε ἐκέλευσαν τὴν κεφαλὴν
αὐτῆς ζίσει· ἀποτμηθῆναι· τοῦτου δὲ μετὰ πολλοῦ τοῦ τάχους γενομένου καὶ τῆς τιμῆς καὶ ἀγίας αὐτῆς ψυχῆς εἰς χεῖρας
θεοῦ ἀπενεχθείσης ἐκέλευσαν οἱ αἰμοθῆροι ἀρχιμάγοι E. — 7. φυλάξει E. — 8. *om.* E. — 9. ἐστὶν *add.* E. 25

et praeceperunt ministris et curarunt arundines magnas inferri, casque
discindi, et infligi sanctae per totum corpus suum et funibus tenuioribus eam
stringi donec corporis compages una cum membris strepitum facerent. Et
* Fol. 91^v insserunt arundinem * unam post alteram ab ipsa avelli.

10. Et caro cum sanguine diffluebat in terram, donec ossa illius et
intestina apparerent. Post decem vero dies iusserunt extendi sanctam, et fla-
gellis aereis ossa illius frangi. In illa autem hora in pavimento quasi mortua
iacebat ante ipsos. Et iusserunt afferri pressorium, et suspenderunt eam in
illo. Et in orbem agebant viri stringentes multum, donec membra illius sepa-
rata a se invicem humi deciderent.

11. Dum autem viderent quod deinceps profari non posset, quodque
membra illius dissoluta cecidissent, tunc caput illius amputari iusserunt
gladio. Praeceperunt vero custodibus ut custodiretur corpus eius, ut nemo
sepeliret illam, donec volatilia caeli venirent et corpus illius comederent,
quandoquidem Persis non erat in more positum sepelire mortuos, ut non con- 15

θάπτειν νεκρούς¹⁰, ἵνα μὴ μολύνῃται, φησὶν¹⁰, ἡ γῆ. Τινὲς δὲ ἄνδρες χριστιανοὶ κρυφῶ¹¹ τὸ¹²
 λείψανον τῆς ἁγίας¹³ Ἰας χροήματα δόντες ἐξηγοράσαντο παρὰ τῶν τηρούντων καὶ ἐνεπα-
 φίασαν¹⁴ μετὰ τιμῆς, καθὼς ἔπρεπεν. Ἐμαρτύρησεν δὲ ἡ ἁγία Ἰα¹⁵ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῇ
 Ἰουζαινῶν¹⁶, τῇ οὐσῇ ἐν Περσίδι, μηνὶ αὐγούστῳ πέμπτῃ¹⁷, βασιλεύοντος τῶν Περσῶν
 5 Σαθωρίου, κατὰ δὲ ἡμᾶς βασιλεύοντος¹⁸ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα καὶ
 τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

10. *om. E.* — 11. *χροήματα δόντες ἐπιμελῶς add. E.* — 12. *τίμιον καὶ καρτερικὸν αὐτῆς add. E.* — 13. *μάρτυρος add. E.* — 14. *αὐτὸ add. E.* — 15. *καὶ ἐνδοξὸς μάρτυρ τοῦ Χριστοῦ Ἰα μηνὶ αὐγούστῳ τετάρτῃ E; Ἰα supra lin. 1.* — 16. *Οὔζαινῶν E; cf. supra n. 3.* — 17. *(μ. αὐγ. ε') om. E; — 18. μὲν add. E.*

taminetur, inquit, terra. Quidam vero viri christiani occulte corpus sanctae
 Iae, pecunias dantes, redemerunt a custodibus et sepelierunt eo, quo decebat,
 honore. Martyrio autem affecta est sancta Ia in regione Iuzainorum, quae est
 in Perside, mense augusto die quinta, regnante apud Persas Sapore, apud
 5 nos vero regnante Domino nostro Iesu Christo, cui gloria et potestas in sae-
 cula saeculorum. Amen.

VIII

10 ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΙ ΗΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ
 ΚΑΙ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΙΑΣ.

1. Ἐξ τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς εἰς μέγα δυνάμειος ἀφικμένης, ἥδη τῆς τῶν Μακεδόνων παυσαμένης, *F, fol. 214
 ὡς μὴ μόνον τοῦδε τοῦ ἔθνους ἢ τοῦδε κατάρχειν δυναμένης ἀλλὰ σχεδὸν παγκόσμιον τὸ κράτος
 κεκτεμένης, Ὀκταβίου τοῦ τηρικαῦτα, ὃς καὶ Αὐγούστος ἐκαλεῖτο, τὴν δυναστείαν ταύτης περιεζωισμένου,
 15 ἦν δὴπου καὶ βράβδον σιδηρᾶν ἄνωθεν ὁ θεὸς προσέειπε Δαβὶδ, πεντακοσιοστοῦ πρὸς τοῖς πενταχιλιούσις
 ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἀπὸ δὲ γε Ἀλεξάνδρου ἀρχῆς ἐξακοσιοστοῦ ἔτους συμπερινομένου¹, ὁ συναΐδιος
 καὶ παντέλειος καὶ δημοσύσιος τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ Θεοῦ λόγος ὁ δημιουργὸς πάσης ὁρατῆς καὶ ἀοράτου
 φύσεως ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας ὑπὲρ ἡμᾶς γέγονε καθ' ἡμᾶς καὶ τὴν ἐν σαρκὶ
 γέννησιν ἔσχηκε καὶ πᾶσαν τὴν οἰκονομίαν ἀναμαρτήτως τετελεσῶς καὶ εἰσειργάσατο θαυμασίως²
 20 Θεὸν ἑαυτὸν ἀριδύλως ἀποδείξας, εἶτα καὶ σταυρὸν τῷ φθόνῳ τῷ ἰουδαϊκῷ ὑπομείνας ἐκουσίως διὰ
 τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν καὶ τριήμερος τῶν νεκρῶν ἀναστὰς καὶ τοῖς οἰκειοῖς ὄφθεις μαθηταῖς καὶ ἐπ'
 ἱκανὸν αὐτοῖς συναλιθθεῖς χρόνον καὶ τρανοτέραν τὴν περὶ αὐτοῦ γνώσιν ἐνθεῖς αὐτῶν ταῖς ψυχαῖς, εἶτα
 καὶ εἰς οὐρανὸς ἀναληθθεῖς καὶ ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς καθεσθεῖς ἐκεῖθεν κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν
 25 τὸ πανάγιον αὐτοῦ πνεῦμα τοῖς ἑαυτοῦ ἐπεμψε³ μαθηταῖς, ὃ δὴ καὶ ὡς ἐν εἰδει πυρίνῳν γλωσσῶν αὐτοῖς
 ἐπέληθον καὶ ἐπικαθίσταν καὶ πάσης σοφίας καὶ τῆς τῶν σημείων δυνάμειος ἐμπλήσαν αὐτοὺς πρὸς
 πᾶσαν ἀπέσταλκε τὴν ὑπ' οὐρανόν, οἱ δὴ καὶ ταύτην διαδραμόντες, πᾶσαν μὲν τὴν τῶν δαιμόνων κατήρ-
 γησαν δυναστείαν καὶ τὴν τῶν εἰδώλων λατρείαν ἠφάνισαν, τὰ ἔθνη δὲ πάντα πρὸς τὴν ἀληθινὴν ἐχειρα-
 γοῖγχαν πίστιν, σημείοις καὶ τέρασι τὸν τῆς εὐσεβείας πιστωσάμενοι λόγον.

2. Ἐπεὶ δὲ χρόνος παρίππευσε συγῆς, συνεστάλη * μὲν ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχή, ηὐξήθη δὲ ἡ τῶν * 1 fol. 214

30 1. — 1. καὶ *add. F.* — 2. *θαυμασίως F.* — 3. *Kurtz, πέμφε F.*

Περσῶν· ἦνίκα καὶ Διοκλητιανὸν μὲν τὸν κάκιστον συνέβη οἷς οἶδε Θεὸς κρίμασιν ἐπειληθῆναι τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς, τῆς τῶν Περσῶν δὲ Σαβώριον τὸν μικρόν. Τοῖν δυοῖν τοίνυν βασιλείοις παρανόμως τε καὶ ἀθέως τῆς ἀρχῆς Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν ἐπειλημμένοι, βαρῦς διωγμὸς κατὰ τῶν εὐσεβούντων ἀνά πᾶσαν ἐκινεῖτο τὴν οἰκουμένην. Τότε τοίνυν καὶ ἡ καλλιπάρθενος καὶ θαυμαστὴ μάρτυς Ἰα — δεῖ γάρ με πρὸς αὐτὴν ἔλθειν, δι' ἣνπερ καὶ τὸν παρόντα ἰ λόγον ἐνεστησάμην — ἱστορήσεται τοῖς πρὸς ἡμῶν μὴ μόνον ἐν παρθενίᾳ καὶ τῇ προσηκούσῃ ἤδη ἰ διηγουμένη τὸ βίον, ἀλλὰ γε δῆπου καὶ τὸν μαρτυρικὸν ἀνδρικόως δίκαιον ὑπὲρ τε τῆς τοῦ Χριστοῦ δοξῆς διαδραμεῖν καὶ διπλοῦν τὸν τῆς δικαιοσύνης κομισασθαι στέφανον.

3. Ταύτης τοίνυν τὴν ἀρετὴν, ἣν παρθενία καὶ ἀσκήσις καὶ οἱ ὑπὲρ τῆς ἰ εὐσεβείας ἀγῶνες ὑπερφυεῖς καὶ ἄθλοι μαρτυρικοὶ συνεστήσαντο, προηρημένος ὑπογράψαι τῷ λόγῳ καὶ ὡς ἀρχετύπον τινα πίνακα τοῖς μεθ' ὕστερον παραδοῦναι, ὡς ἂν ἕκαστος πρὸς αὐτὴν βλέπων ἀπειθύνῃ τὸν βίον, πρῶτον μὲν εὐζαμίην ἂν τῷ Θεῷ αἰσίως μοι συμπερᾶναι τὸν λόγον καὶ κατὰ σκοπὸν τῆς ψυχῆς καὶ τῶν ἀξιωσάντων ἐκπληρῶσαι τὸ βούλευμα· ἔπειτα δὲ συμβουλεύσασθαι ἂν καὶ πᾶσι τοῖς τῶν καλῶν ἐρασταῖς προσεσχέ- κέναι τῷ λόγῳ τὸν νοῦν· καὶ γὰρ ἂν θαυμάσαιεν καὶ τὸν Θεὸν ἐπὶ τούτῳ δοξάσαιεν διηγουμένη τῆς θαυμαστῆς μάρτυρος Ἰας τὰ κατορθώματα καὶ πρὸς τὸν ὁμοιον διεγεροθῆναι ζῆλον θελήσαιεν, οὐ μόνον διὰ τὸ ὑπερφυῆ ταῦτα εἶναι, ἀλλὰ γε πολλῷ μᾶλλον διὰ τὸ καὶ θήλος καὶ ἐπὶ τοσοῦτον εἰς ἀνδρίας ἰκέσθαι ὑπερβολὴν τῷ τε τῆς ψυχῆς εὐσταθεῖ καὶ τῷ τῆς προαιρέσεως εὐγενεῖ, ὡς καὶ πολλοὺς τῶν ἐν τοῖς μαρτυρικοῖς ἄθλοις διαλαμπάντων θείων ἀνδρῶν ὑπερβαλεῖν· εἰ δέ γε καὶ οἱ ἄλλως ἔχοντες βουληθεῖεν διαναστῆναι καὶ πρὸς τὸ φῶς διαβλέψαι τῆς μαρτυρικῆς ἀρετῆς, ἀποτιναζάμενοι ὄσσην ἐπιζά- νουσαν ταῖς ψυχαῖς κέκτηνται βραθυμίαν, ἰ τάχ' ἂν καὶ οὗτοι τὸν βίον πρὸς τὸ κρεῖττον δυνθνήντες μεταβεί- ναι γένοιεν ἂν ἰ ἀξιοῖ τῆς θείας χάριτος μετασχεῖν.

4. Ἔστι μὲν οὖν τῆς ἀρετῆς δῆπου τῶν ὄντων κρεῖττον οὐδέν, ἀλλ' οὐδὲ τῷ Θεῷ οἰκειότερον τῶν μετιόντων αὐτὴν· ἐπαινήτης δὲ ταύτης ὁ λόγος, συνεπαίρων καὶ τοὺς κατορθοῦντας αὐτὴν· καὶ γὰρ οὐδὲν οὕτω διατίθῃσιν ἀρετῆς φίλον ἀνθρωπῶν καὶ πρὸς πόθον ταύτης ἀνάπτει, ὡς λόγος δῆπουθεν ὑπεξαίρων αὐτὴν καὶ οἰκειότατον δεικνύς εἶναι κτήμα Θεοῦ, ὡς καὶ τὰ τοῦ σώματος ἐντεῦθεν ὑπερορᾶν καὶ συνοδᾶ τῷ προφήτῃ βραῦν, οὐ μόνον τοῦθ' ὅτι « ἐν τῷ τοῦ Θεοῦ ἐξελεξάμενη οἴκῳ παρρηπιτεῖσθαι » ἀλλ' ὅτι καλλίστων διηγημάτων μᾶλλον ἀκροάσασθαι, ὅσαπερ τὸ κέρδος οἶδε φέρειν ἐς τὴν ψυχὴν. ἤπερ ἱστοριῶν, αἷς οἰκοδομῶν μεγέθη καὶ πόλειων θέσεις καὶ ἀέρων κράσεις καὶ εὐθηνίαι πραγμάτων ἐκφέρονται· οὕτω μὲν οὖν ὁ τῆς ἀρετῆς φίλος ἀνθρωπῶν καλῶς ἐνοήσας λέξει καὶ ἑαυτὸν ἀναπερῶσει πρὸς ἀρετὴν· ἂν δὲ καὶ γυναῖκα μάθοι ἐργάτιον γεγενῆσθαι τῆς ἀρετῆς ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ μαρτυρικοῖς στεφανοῖς κοσμηθῆναι ταύτην πρὸς τοῦ Θεοῦ, ὄσσην ἂν τὴν ἡδονὴν κτήσασθαι καὶ πρὸς ἀρετὴν ἐπίδοσιν· Ἐγὼ δὲ ἐπειδὴπερ προϋθέμην τῆς θαυμαστῆς καὶ καλλιπαρθένου μάρτυρος Ἰας τὴν ἀρετὴν τῷ λόγῳ διαλαβεῖν καὶ ὡς ἐνὸν ὑπογράψαι ταύτην τοῖς βουλομένοις οἰκειωθῆναι Θεῷ, ἤδη πρὸς αὐτὴν βαδισῶμαι τὴν τῆς ὑποθέσεως ἀρχὴν.

5. Σαβωρίου τοῦ ἀσεβοῦς βασιλέως Περσῶν διωγμὸν κατὰ πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτὸν γῶραν κεκινηκό- τος, τῆ τοῦ πονηροῦ ματιᾶς συνισχημένου, ὡς ἤρημένου τὸ τῶν χριστιανῶν ἅπαν ἐκτρέψαι γένος, μάλιστα μὲν καὶ δι' ἑαυτοῦ τοῦτο ποιεῖν ἔσπευδε, μάλιστα δὲ καὶ διὰ τῶν ὑπηρετουμένων αὐτῷ, ἔτι γε μὴν καὶ διὰ τῶν μάγων, ὧν ὁ τοῦ πυρὸς ζῆλος περιφρονουμένου τὰς ἀσεβεῖς ἐξέκατε ψυχὰς. Ἐντεῦθεν ἦν ὄρᾳν θέαμα ἑλεεινὸν καὶ οὐδ' αὐτοῖς τοῖς κακοῖς φορητόν, μὴ ὅτι γε τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπεικίσει τὸν τρόπον· ὡς γὰρ ὑπὸ θηρίων τῶν ἀσεβῶν Περσῶν συνηρπάζοντο μὲν τοῖς ἀνδράσιν ἁμῶν καὶ γυναῖκες καὶ παρθένοι σὺν νεανίσκοις· καὶ οὐδ' αὐτῆ τῶν βρεφῶν ἢ αἰῶρος ἡλικίας παιδοῦς ἤτιοῦτο, ἀλλὰ μυρίαίς ὑπεβάλλοντο ταῖς κολάσεσι καὶ πικροῖς θανάτοις τῆς ζωῆς ἀπῆλλάττοντο. Ὅσοι δὲ διαδραμεῖν τὴν ἔφοδον τῆς τῶν ἐκείνων χειρὸς ἴσχυσαν, τὴν ἔρημον ἐποιῶντο πατρίδα καὶ τὴν μετὰ τῶν θηρίων ἠσπάζοντο οἴκησιν, θηρᾶί μᾶλλον κρινόντες συνοικεῖν, ὀλίγα ἢ οὐδὲν τὰ σώματα βλάπτουσιν, ἢ ἀνθρώποις μὲν τὴν φύσιν θηρίων δὲ χυλεπωτέροις οὔσι, σὺν τοῖς σώμασι καὶ τὰς ψυχὰς χωρίζουσι τοῦ Θεοῦ.

2. — 1. παρόν Γ'. — 2. *ita* Γ': ἀσκήσει *vel quid simile expectes*.

3. — 1. τῆς ὑπὲρ Γ'. — 2. γένοιτ' ἂν Γ'.

6. Οὕτω μὲν οὖν ἐρούσης τῆς τῶν Περσῶν ἀρχῆς καὶ οὕτω πασχόντων ὅπως ὑπέκρου ἦν, οὕτω δὲ καὶ εἰ κρατηθεῖεν αἰκίζομένους, εἰς δύο μὲν τὸ πρῶτον¹ ἐτέμοντο τότε ἀσεβῆς τε καὶ εὐσεβῆς· καὶ τὸ μὲν κολάζον² ἦν, τὸ δὲ κολαζόμενον· καὶ τῶν κολαζομένων, ὡς ὑπὲρ εὐσεβείας ἀγωνιζομένων, οἱ μὲν ἀθλίως ὑπέκλυτον τὰς ἀνοπίστους βασιάνους καὶ τοὺς θεινοὺς θανάτους μὴ φέροντες· οἱ δὲ τὰς ἐρήμους ἐπόλιζον, οἱ δὲ τοῖς ἀσεβέσιν γενναίως ἀντιπατόμενοι καὶ τὰ πολυειδῆ τῶν τιμωριῶν μηχανήματα ὡς οὐδὲν λογιζόμενοι ἀλλὰ καὶ μέχρι θανάτου τὴν καρτερίαν ἐπιδεικνύμενοι τοὺς τῆς νίκης στεφάνους ἀξίως ἐναμαθῶνον πρὸς Χριστοῦ.

7. Τότε τοίνυν καὶ ἡ θαυμαστὴ καὶ καλλιπάρθενος μαρτυρῶσα Ἰα ἐν τοῖς μεθορίσις Ἀρμενίων τε καὶ Περσῶν ἐγνωρίζετο ἐν τούτοις· καὶ γὰρ, ὡς φασι, ἐστὶ φρούριον, ᾧ Βυζαντίς μὲν τοῦνομα, θέσεως δὲ καὶ τόπου καὶ ἐρυμνότητος εὖ ἔχον. Τούτο τὴν μακαρίαν ἤνεγκεν Ἰαν καὶ ὅσα καὶ πατρίς αὐτῇ ἐχρημάτισε, καθὼς ἄρα καὶ ἡ περὶ αὐτὴν ἱστορία ἀγλοῖ· ἐν τούτῳ τοίνυν γεννηθεῖσα, πατρίσιν μὲν ἐχρήσατο τῆς ἀρετῆς ταύτης ἀξίως, εἴπερ ὁμῶς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκειται. Αὐξήθησα δὲ καὶ παιδευθεῖσα καὶ πρὸς ὄραν ἡλικίας ἐλθοῦσα, τὰ πάντα ἦν εὐγενής, τὴν ὄψιν περικαλλής, τὴν τῆς ἡλικίας ἀναδρόμῃν ἰσχυτενής, καὶ ἔτι γε μὴν τὴν τῆς ψυχῆς ἀρετὴν διαυγής, ὡς καὶ διὰ ταύτην πρὸς τὴν ἀρετὴν εὐσθενής.

8. Οὕτω μὲν οὖν ἐρούσης, καὶ ὅσα δὴ τῇ Θεῷ οἰκειοὶ¹ τὸν φιλοῦντα τὴν ἀρετὴν, συνόδραμεν ὡς αὐτήν. Καὶ γὰρ ὡσπερ τι θεμέλιον πρῶτον μὲν τὴν εὐσεβείαν ὑποθεμένη, ἔπειτα δὲ τὰς ἀρετὰς ἐπιθεμένη, οἷον τινα συνεστήσατο ὄλακμον, ὡσπερ τινὰς χρυσοῦς κίονας τὴν παρθενίαν τε καὶ τὴν μαρτυρικὴν ἀθλήσιν πηξάμενη. Ἐν τούτοις γὰρ οὖν ὅσα καὶ οὕτω τὸν βίον ἀνούσα, ὡς δοκεῖν ἐνδείκασθαι ταῖς ἀρεταῖς καὶ τὴν ζωὴν τὴν ἀμείνου φαντάσθαι καὶ προσκεῖσθαι ταῖς τῶν καλῶν ἀναβάσει καντεῦθεν καὶ πρὸς τὸ ἄκρον τῶν ἐρετῶν ἐπαναγέσθαι καὶ τούτῳ μάλα καλῶς οἰκειοῦσθαι, οὐ μόνον εἰς τὸ μέτρον τῆς κατὰ Χριστὸν ἐφθασεν ἡλικίας, ἀλλὰ γε καὶ τῆς τοῦ σώματος, ὡς αὐτὸν ἤδη τὸν δαυτικὸν τῆς ζωῆς ὄρον ἐλθοῦσα.

9. Τῆνικαῦτα τοίνυν, ὡς μοι καὶ λέλεκται, Σαθωρίου τοῦ δυσσεβοῦς τὸν διωγμὸν κατὰ τῶν εὐσεβούντων κινούντος, καὶ τὸ φρούριον, ὃ φθίσαντες ἔφαμεν, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ ἀγία Ἰα ἐποιεῖτο τὴν οἴκησιν, τοῖς Πέρσαις ἐάλω, καίπερ οὕτως ἔχον θέσεως τε καὶ ἐρυμνότητος. Ὁ γὰρ τοι¹ μικρὸς ἐκεῖνος Σαθώριος παρά τισιν ἀναμαθῶν, ὅτι οὐ μόνον πολλὸν φέρει τὸν πλοῦτον, ἀλλ' ὅτι καὶ χριστιανῶν πολὺ τι κέκτηται πλῆθος, ἐκστρατεύει κατ' αὐτοῦ καὶ συγκατῆς ἡμέρας χύμασί τε καὶ πολλοῖς ἐτέροις μηχανήμασι πολιορκήσας² καὶ ἐγκρατῆς γενόμενος — τῆς ἀνοχῆς σου, Χριστέ βασιλεῦ, καὶ τῶν ἀνεφίκτων σου καὶ ἀκαταλήπτων κριμάτων, οἷς προνοίας χαλινοῖς διεξάγεις τὰ πάντα — καὶ πολλῶν ἀνδρῶν χιλιάδας ἀνδραποδισάμενος σὺν γυναίξιν καὶ παισὶ καὶ τοὺς μὲν αἰχμαλώτους θέμενος τοὺς δὲ παρανάλωμα ξιφῶν ποιησάμενος, οὕτω πρὸς τὴν ἰδίαν ἐπανεζεύξαι χύραν³. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ παρθένος Ἰα, γηραιὰ ἤδη ὅσα τὴν ἡλικίαν, αἰχμαλώτος ἀπήχθη σὺν τοῖς λοιποῖς.

10. Ἄλλ' οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς δουλείαν, ὅσα τὰ τῆς αἰχμαλωσίας, διεσπάρησαν· ἡ δὲ θαυμασιὰ μαρτυρῶσα παρτηθεῖσα τῆς τε ἀρετῆς καὶ τῆς εὐσεβείας εἰς ἄκρον ἐλθλακέναι καὶ ὅτι τῶν ἀμφοτέρων κέκτηται τὴν διδασκαλίαν καὶ ὡς οὐ μόνον τὰ τῶν οἰκείων τῆς πίστεως φρονήματα ἐπιστηρίζει, ὡς γενναίως τῆς τε ἀρετῆς καὶ εὐσεβείας ἀντέχεσθαι καὶ μέχρι θανάτου ὑπὲρ τούτων διαγωνίζεσθαι, μάχιστα μὲν οὖν καὶ δι' αὐτὸ δόξου τὸ καλὸν καὶ τὸ αὐτῶν ἐπιθυμητὸν τε καὶ ἐπέραστον, μάχιστα δὲ καὶ διὰ τὴν τῶν ἐπιζομένων ἀγαθῶν ἀμοιβήν, ὡστ' ἐν μηδενὶ τῶν παρόντων ἡττᾶσθαι¹ μήτε τοῖς τερπνοῖς² ἐπιχάσκειν μήτε μὴν τοῖς λυπηροῖς ἐπιπάσχειν ἀλλ' ἐπιθυμητικῶς³ πρὸς τὴν ὄντως ζωὴν ἐπερείδειν τὸν νοῦν, ὡσπερ τὸ κάλλος ἀμάραντον καὶ ἡ τῆς ἡδονῆς ἀπολαυσις καθάπερ ἀπέραντος, ἀλλὰ καὶ τινὰς τῶν Περσῶν ἀπὸ γε τῆς σφετέρως θρησκείας ταῖς συνεχέσι διδασκαλίαις μεθαρμόζουσα τε καὶ μεταβάλλουσα, πείθει ἐκείνην⁴ μὲν χαίρειν μᾶλλον δὲ οἰμώζειν ἔαν, τῆς δὲ γε εὐσεβείας, ἧς αὐτὴ διδασκαλος εἶναι βούλεται, ἀντιποιεῖσθαι καὶ χριστιανούς ἀντὶ πυρσολάτρως τε καὶ ἡλιολάτρως γίνεσθαι, ὡς

6. — 1. πρῶτον? F. — 2. κολάζειν F.

8. — 1. οἰκειοῦν F.

9. — 1. τι F. — 2. πολιορκήσας F. — 3. χύρα F.

10. — 1. ἡττᾶσθαι F. — 2. τερπνοῖς F. — 3. ἀπεπιθυμητικῶς F. — 4. ἐκείνη F.

ἐντεῦθεν καὶ τῶν ἀθέσμων ἔργων ἀπέχεσθαι, οἷς φησι συμβαίνει καὶ τοὺς μάγους καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν Περσῶν ἀλίσκεσθαι καὶ τὴν ὀργὴν ἐντεῦθεν τοῦ ὄντως Θεοῦ εἰς ἑαυτοὺς ἐπισπάσασθαι.

11. Ταῦθ' ὁ τύραννος¹ ὁ κατάρατος τε καὶ ἀσεβέστατος Σαθωρίος ἀκηκόως, πρὸς ἐξέτασιν τοῖς μάγους ἐκδίδωσι τὴν ἀγίαν· οὗτοι γὰρ τὸ τηρικᾶδε ἐτίθειεν τε καὶ ἐξετάζειν τὴν ἐξουσίαν εἰλήφεσαν² πρὸς τοῦ Σαθωρίου. Ἐδόκει καὶ γὰρ δεισιδαιμονεστεροὺς εἶναι τῶν ἄλλων. Ἀχθεῖσα τοίνυν ἡ μάρτυς³ καὶ κατενώπιον τοῦ πρώτου τῶν ἄλλων σταθεῖσα — καὶ γὰρ ἦν οὗτος τῶν πάντων μιαιώτερός τε καὶ ἀσεβέστερος καὶ πρὸς τὸ κολάζειν πικρότερος καὶ τοῖς τῶν χριστιανῶν αἵμασι μᾶλλον τερπόμενος — καὶ γὰρ εἰκὸς ἦν πλείω τοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνου διαδόλου τὴν ἐνέργειαν εἰς τὴν μιανὰν φέρειν³ ψυχὴν· τοῦτω τοίνυν βήματος ἀρθέντος, ἡ καλλιπάρθεος Ἰα παρασταθεῖσα ἤρωτάτο καὶ ἐξήτάζετο, οὐχ ὅτι τι * Fol. 217 τῶν ἀθέσμων πεποίηκεν ἢ συνήργησέ τισιν εἰς τὸ * πράττειν κακῶς, ὣν δὲ τῶν ἁμαρτημάτων τὸ πλῆθος⁴ εἰσάγεται, ἀλλ' ὅτι μᾶλλον καὶ διδάσκουσα ἦν καὶ ἔργοις καὶ λόγοις παραινῶσα τοῖς πᾶσι κακίας μὲν καὶ ἀσεθείας ἀπέχεσθαι, ἀρετῆς δὲ καὶ εὐσεθείας ἀντιποιεῖσθαι.

12. Ἐκειῶν μὲν γὰρ λόγος ὅλως οὐκ ἦν τῷ κατάρατῳ τυράννῳ· οἷς γὰρ ἐκεῖνος συνισχημένος ἦν, ἡγάπα μᾶλλον τούτων καὶ τοὺς ἄλλους ἀντέχεσθαι. ὣν δὲ μακρὰν ἀπῆν, τούτοις ἐμβλέπειν οὐδαμῶς ἐκεῖνοις¹ προσῆν· διὸ καὶ πρὸς τὸ κολάζειν μᾶλλον ἠπειέγετο ἐλεγχόμενος, οἷς ἡ μάρτυς πράττουσα καὶ διδάσκουσα ἦν. Ἠτάζετο οὖν ἡ ἀγία τοῖν δυοῖν εὐθυνομένη, ὅτι τε οὐ λατρεύει τῇ κτίσει ἀφισταμένη Θεοῦ καὶ ὅτι πρὸς ἀρετὴν ἀλείφει καὶ διερεῖρει τοὺς τῆς ἀληθείας προσκυνητάς.

13. Διὰ τοι τοῦτο ὁ πονηρὸς ἐκεῖνος δικαστής, τῆς οἰκείας ἀσεθείας καὶ τῶν αἰσχρῶν ἐκείνου πράξεων ἀντιποιούμενος, πρὸς τὴν πανθαύμαστον μάρτυρα τῆς θυμῷ τὴν καρδίαν πυρούμενος καὶ τὴν γλῶτταν ὀξείαν μάχαιραν φέρων ἠκονημένην θρασύτερον ἔλεγε· « Ἰηραῖον γύναιον καὶ ὡς δρωῖ πονηρὸν » ὁ μιαιώτης² πρὸς τὴν καθαρὰν, ὁ ἐναγῆς τε καὶ βέβηλος πρὸς τὴν ἀγίαν τὴν καὶ εὐνοῖαν ἀγιασμοῦ σαφῶς ἀποπέουσαν « τί, φησίν, οὐ προσκυνεῖς, οἷς ὁ βασιλεὺς αὐτὸς ἀπονέμει τὸ σέβας καὶ τὴν τιμὴν καὶ ἡ περὶ αὐτὸν σύγκλητος καὶ ὁ τῶν Περσῶν ἄπας λαός· ἀλλὰ ξένον καὶ τῶν συνήθων παρελλαχμένον¹ εἰς τὸν βίον εἰσάγεις δόγμα, ἐσταυρωμένον Θεὸν ἀνακηρύττουσα καὶ τοῦτον τοὺς πολλοὺς ἀναπειθουσα σέβεσθαι² τε καὶ προσκυνεῖν, ὡς ἐγὼ μὰ τὸ πῦρ καὶ τὸν ἥλιον, οἷς τὸ πᾶν διευγάζεται, αἰσχύνομαι Θεὸν ἐσταυρωμένον ἀκούων. Εἰ μὲν οὖν ἐχέσεις κηρύττειν, οἷς τοὺς πολλοὺς ἀπατᾶς καὶ ἃ δὲ ὡσπερ κωθωνιζομένη κἄθη, συμπλάττουσα γραῖδῃ λογιόδρια, ὡς ἐντεῦθεν βούλεσθαι σε μεγαλύνειν ὡς Θεὸν ἀντικρυς ἀνθρωπῶν βιοθανῆ, ὃν παῖδες Ἑβραίων ὡς κακοῦργον μυρίοις καθυπέσθαι τοῖς δεινοῖς καὶ τελευταῖον σταυρῷ προσηλώσαντες θανάτῳ παρέδωκαν· εἰ δ' οὖν, ἀλλ' ἐγὼ σε καὶ ἄκουσαν ἀναγκάσω ἐκεῖνον μὲν ἀπαρνησάσθαι, * Fol. 217 τοῖς ἡμετέροις δὲ συνθέσθαι²· καὶ τῆς θεῆς πυρὶ καὶ τῆς φανοτάτης ἡλίου ἀποδοῦναι τὸ σέβας.

14. Οὕτω μὲν οὖν ὁ κακίστος ἐκεῖνος διώκτης¹ διέβαλλέ τε καὶ ἠπειλεῖ τὴν τοῦ Θεοῦ δούλην καὶ μεταθέσθαι πείσειν διευγυρίζετο, ἀνοηταίων ἢ μᾶλλον τῷ σκότῳ τῆς ἀσεθείας τυφλώτερον καὶ μηδὲ εἰδέναι δυνάμενος, ὅσα τις ἦν ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ· διὸ καὶ τοῦτο μὲν ἐπαγγελίας ἀγαθῶν τὴν παρθένον ἀπατᾶν ἐπεχείρει, ὅσων καὶ πλοῦτον ἐπαγγελόμενος² καὶ σωρείαν μυρίων ἀγαθῶν καὶ βασιλείας οἰκιοτήτα μητρικὴν καὶ τὰ πρωτεῖα φέρειν εἰς τὴν βασιλικὴν μεγαλειότητα καὶ μηδενὶ παρισσοῦσθαι³ τῶν ἄλλων. Τοῦτο δὲ τὰ τῶν κολάσεων εἶδη τῷ λόγῳ προβάλλετο, λιμόν, στρεβλώσεις σώματος, βραδισμούς, ξέσεις σαρκὸς καὶ ἄλλα « ὡς ἡμεῖς οἶδαμεν κολάζειν τοὺς ἀπειθοῦντας, φοβερά, ὦ γύναι, εἰς ὄψιν καὶ μόνον ἐρχόμενα ». Ταῦθ' ὁ μὲν ἔλεγε καὶ δι' ἀμφοῖν τὴν ἀπάτην πλέκων, τὴν μάρτυρα συνθέσθαι τῇ ἀσεθείᾳ κατήπειγεν.

15. Ἢ δὲ πρῶτον μὲν ἠσπάζετο τὴν σιωπὴν καὶ τὴν πρόπουσαν θεοσεβείᾳ γυναιξίν ἡσυχίαν ἐφύλαττεν· ἔπει δὲ πλειεστάχως ἠναγκάζετο λέγειν καὶ πρὸς βίαν ἔνθεν κἀκείθεν εἰλκετο¹ τοῖς ὁμοίοις τῆ σεμνῆ παρθένας, σεμνῶς τὸ στόμα διάρρασα καὶ τὴν θεῖαν ἐκείνης καὶ ἡγιασμένην γλῶτταν κινήσασα, ἥτις καὶ

11. — 1. τύραννος F. — 2. Kurtz, εἰληθέναι F. — 3. φέρει F.

12. — 1. ἐκεῖνος F.

13. — 1. παρελλαχμένον F. — 2. συνθέσαι F.

14. — 1. καὶ add. F, delerit. — 2. ἐπαγγελλόμενος F. — 3. περισσοῦσθαι F.

15. — 1. Kurtz, εἰλετο F.

πολλά μὲν ἐν τε τοῖς κρίμασι καὶ δικαιώμασιν ἐμελέτησε τοῦ Θεοῦ. μυρία δὲ τῶν ἀγαθῶν καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπέθετο καὶ τὴν δόξαν διετράνωσε τοῦ ὄντως Θεοῦ ἡγεμονεύοντος τοῦ θείου ταύτης νοῦ, ἐκεῖνα διελάλησε καὶ διεβεβαιώσατο, οἷς καὶ ἄγγελοι προσσχόντες² ἠδέσθησαν ἅν, καὶ ὁ ἀνόητος ἐκεῖνος δικαστὴς ἀσπίς ἦν ἀντικρυς βύθιον τὰ ὕδα καὶ οὐκ ἐθέλων κισθῆσθαι τῶν λεγομένων. « Ἐγὼ μὲν, »
 5 ἡ μάρτυς πρὸς τὸν δικάζοντα ἔφη, « κρεῖττον ἡγοῦμαι σιωπᾶν ἐφ' οἷς ἀναγκάζεις ἡμᾶς ἀποκρίνασθαι. Ἐν γὰρ τοῖς ἀνόητοις ἐρωτήμασιν ἢ σιωπῇ κρεῖττων τοῦ λέγειν καὶ τοῦ ἐσπουδακέναι πρὸς ἀντιλογίαν χωρεῖν. Τῶν γὰρ βδελυρῶν λόγων καὶ ἀνοσιῶν — τί δὲ βδελυρώτερον ἀσεβείας; — τὸ θῶως ἀκούειν τοῖς ἐθέλουσιν εὐσεβεῖν οὐ φορητόν, μὴ ὅτι γε καὶ πρὸς ἀντιλογίαν ἐκείνων ἐθέλειν ἀντιτάττεσθαι, οἴκοθεν * Fol. 218 ἐρότων τὸν ἔλεγχον.

16. « Ἐπεὶ δὲ αὐτὸς σπεύδεις, ὦ δικαστά, ἀπαιτῶν τὴν ἀπόκρισιν, ἐκεῖνό σοι πρῶτον ἀποκρινούμαι, ὃ καὶ παλαι τοῖς θεοσεβείαι τρισὶ παισὶν ἤρκεσεν εἰς ἀπολογίαν, ὅτι τῷ θεῷ σου τούτῳ τῷ ἀναισθητῷ πυρὶ οὐ λατρεύσω· μυρία γὰρ ἀντικρυς, μᾶλλον δὲ καὶ ἐσχάτη παραπληξία τῷ μηδὲ αἰσθῆσθαι ἔχοντι, ὅποιαν δὴ καὶ ἡ τῶν ἀλόγων ζῶων ἔλαχε φύσις, θεϊκὴν ἀπονέμειν τιμὴν· ὅτι δὲ καί, τῶν οὖο εἰ θεατέρῳ γρηῃσάτο τις, δύναιτ' ἂν αὐτὸ ἀφανίσαι, δῆλον ἐκεῖθεν ἅν τε γὰρ αὐτῷ μὴ προσφέρῃ τὴν ἀρμόζουσαν ἴλην, ἅν τε ὕψωρ ἐπαφῆ, οἴχεται καὶ ἀπόλλυται. Ἐπειτα δὲ οὐδὲ τῷ ἡλίῳ προσκυνήσαμεν ἅν, εἰ καὶ κάλλιστον ἄστρον ὀράται, κτίσματι ὄντι τοῦ ἐμοῦ Θεοῦ. Ἐχεις τοίνυν τὴν ἀπολογίαν τῆς σῆς παραπληξίας. Λέξω σοι δὲ καὶ περὶ τοῦ ἐμοῦ Θεοῦ, τοῖς αὐτοῦ ἐκουσίως ἐγκαυχωμένη παθήμασιν, ὅτι Θεὸς ὢν ἀναρχός τε καὶ ἀίδιος, αἰτίαν ἔχων μόνην ἀρχῆς τὸν γεγεννηκότα Θεὸν καὶ πατέρα ἀνεκφραστον καὶ ἀκατάληπτον, οὗτος τὰ πάντα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος πεποίηκε τὰ τε ἀπλᾶ τῶν σωματικῶν καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν γεγεννημένα.

17. « Οὗτος τὸν ἄνθρωπον ἐδημιούργησε καὶ βασιλέα τῶν ὀρωμένων κατέστησε· τοῦτον ὑπὸ τοῦ πονηροῦ δαίμονος ἀπατηθέντα καὶ τῆς ἀθανάτου δόξης στερηθέντα οὗτος ὁ ἐμὸς Χριστὸς ὡς ἀγαθὸς ὢν καὶ φιλόανθρωπος ἐλεήσας, ἦδη πρὸς τὰ τέλη τῶν αἰώνων ἐκ παρθένου ἀγίας καὶ πνεύματος ἀγίου Θεὸς ὢν τέλειος καὶ ἀψευδὴς τέλειος γέγονεν ἄνθρωπος καὶ μυρίοις θαύμασι σημεῖοις τε καὶ τέρασιν υἱὸν Θεοῦ καὶ Θεὸν εἶναι ἑαυτὸν τοῖς πᾶσι παρέστησεν, εἶτα καὶ σταυρὸν ἐκουσίως κατεδέξατο, τῷ φθόνῳ καὶ τῇ κακίᾳ τῶν πονηρῶν Ἐβραίων εἰς σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως χρησάμενος, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τῷ σταυρῷ προσηλωμένος ἐκλόνησε μὲν τὴν γῆν, διέρρηξε δὲ τὰς πέτρας, ἐσκότισε δὲ τὸν ἥλιον, ὃν καὶ αὐτὸς ὡς Θεὸν προσκυνεῖς, καὶ εἰς νύκτα τὴν ἡμέραν * μετέβαλε, καὶ νεκροὺς τῶν τάφων * Fol. 218 ἀνέστησε καὶ τριήμερος τῶν νεκρῶν ἀναστὰς καὶ εἰς οὐρανὸς ἀνεβῆναι καὶ ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς καθεσθῆναι καὶ τὸ πανάγιον αὐτοῦ πνεῦμα ἐξαποστείλας τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς δι' αὐτῶν τῆς τῶν δαιμόνων μανίας τὴν οἰκουμένην ἐλυτρώσατο καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἐπεσπάσατο. Ταῦτα τοίνυν, ὦ δικαστά, οὐ διαβολῆς ἀλλ' ἐπαίνων ἀξία πέφυκεν ὄρᾳς, ὅσον γέγονε τὸ τῆς οἰκονομίας κέρδος· ὄρᾳς, πῶς τῆς πλάνης ἀπέστημεν καὶ ἔμπροσθεν τῆς ἀληθείας ἕστημεν· ὄρᾳς, πῶς ἡμῖν τὸ τῆς θεογονίας φῶς ἀνέτειλε καὶ τὸν ποιητὴν οὐρανοῦ τε καὶ γῆς διεγνώκαμεν. Νῦν ἡμῖν ἥλιος οὐ προσκυνεῖται, νῦν σελήνη, οὐ θαξάσσεται, νῦν τὸ πῦρ οὐ λατρεύεται¹.

18. « Τί δ' ἂν εἶπες περὶ τῆς τῶν ἄλλων κτισμάτων εὐτελείας, ἐφ' οἷς οἱ δαίμονες τοὺς ἀνόητους ἀπατήσαντες εἰς λατροῦς¹ τοῦ Θεοῦ τὴν τιμὴν ἐπεσπάσαντο; μὴ τοίνυν, δικαστά, εἴπερ ἐθέλεις δίκαιος εἶναι δικαστής, ἐξ ὧν ἀκήκοας παρ' ἡμῶν, παρίθης μὲν τὴν ἀλήθειαν, ἀντιποιήσῃ δὲ τῆς ἀσεβείας τοῦ ψεύδους, ἀλλὰ διανίστηθι καὶ πρὸς τὸ τῆς εὐσεβείας βλέψον φῶς· καὶ ἀποθαλοῦ μὲν τὴν ἀπάτην, ἐθέλησον δὲ συνθέσθαι τῇ εὐσεβείᾳ καὶ σὺν ἡμῖν δοξάζαι τὸν ὄντως ὄντα Θεόν. Εἰ δ' οὖν, σὺ μὲν ἔχου τῆς οἰκείας δόξης, ἵνα μὴ λέγω καὶ ἀνοήτου ἀπάτης, ἡμᾶς δὲ ἕασον μένειν ἐν οἷς μεμαθήκαμεν καὶ τῆς οἰκείας ἔρῃσθαι σωτηρίας. »

19. Οὕτω γὰρ τῆς μάρτυρος ἀπολογισαμένης καὶ τοὺς φληνάφους λόγους ἐκείνου ἀνασκευασάσης καὶ διελεγχάσης τῶν σεβασμάτων αὐτοῦ τὴν ἀπάτην, ἐκεῖνος πολλοῦ γε καὶ δέω εἶπεν, ὅτι συνῆκεν οἷς ἡ μάρτυς εἶρηκε πρὸς αὐτόν, ὅπου γε ἀνοηταίων ὅσα καὶ ὄνας πρὸς λύραν τὸ τοῦ λόγου ἐδόκει·

2. προσχόντες F.

17 — 1. (νῦν λατρεύεται) bis scribit F.

18. — 1. ita F.

καὶ πῶς γὰρ ἔμελλε συνιέναι, ἀσύνετος ὢν καὶ ὡσπερ τις παραπλήξ ἔκφρων καὶ μηδὲ ἐπιστροφῆν
 * Fol. 219 ὦν * ἔροιτο τῆ μάρτυρι ποιεῖσθαι βουλόμενος; οὕτω κακὸς ἦν οἰκοθεν καὶ τὸ συνοῖσον μὴ ἐθέλων κα-
 τασχέιν εἰς ψυχῆν. Ἐπιστραφεῖς γὰρ πρὸς τοὺς συνόντας αὐτῷ διηρώτα, ὡσπερ εἰ μὴ παρὼν τοῖς
 λεγομένοις τῆ μάρτυρι, « Τί βούλεται τῷ γυναιῷ ταυτί καὶ τὸ εἰρῆσθαι ταύτη τοσοῦτον ὄγλον βήμα-
 των, ὡς καὶ τὰς ἀκοὰς ἐμοῦ βαρυνθῆναι; καὶ νῆ τὸν ἥλιον τὸν ἐμοὶ προσφύλῃ, μικροῦ δεῖν καὶ εἰς
 ὕπνον κατενεχθῆναι μοι γέγονε. »

20. Οἱ δὲ μὴ εἰδότες οἷς ἐκεῖνος ἔπασχε, πρὸς ἀλλήλους διηπόρουσαν ὁρῶντες ὁμοῦ μέντοι πρὸς αὐτὸν
 ἀπεκρίναντο· « Οὐκ οἶδαμεν, ὅπως προβάλλῃ τὴν ἀγνοίαν δοκεῖς! γὰρ ἡμῖν πρὸς δοκιμὴν οὕτω προσποιεῖ-
 σθαι τὸν ἀγνοοῦντα· εἰ δ' οὖν, ἀλλ' ἐγγιστα τὸ γύναιον ἔστηκε καὶ εἰ βούλει ταύτην καὶ αὖθις ἄγε
 πρὸς τὴν ἐρώτησιν· καὶ γὰρ πάρεστιν ὁρᾶν, ὅτι ἐμπρόνως τὴν ἀπολογίαν ἐποίησατο· καὶ πάντως οὐκ
 ἀπορήσει καὶ αὖθις, ὡς εἰκός, ἀπολογηθῆναι. » Καὶ ἔς· « Ἐγὼ μὲν ἠρόμην ταύτην, διὰ τί οὐ νέμει
 τιμὴν τοῖς ἡμετέροις θεοῖς καὶ διὰ τί τὸν ἐσταυρωμένον ὡς Θεὸν θέλει τιμᾶν; Αὐτὴ δὲ τὸ πρῶτον
 μὲν τὴν σιωπὴν ἠσπάζετο ὡς ὑπεκρίνετο καὶ ἀναυδὸς ἦν, ἔπειτα δὲ τὰ χεῖλη διάρρασα καὶ ὡς γυνὴ
 τὴν ἀπολογίαν δόξασα ποιήσασθαι βήτορος ἀντικρυς μεγαλοφωμίαν καὶ πιθανολογίαν ἐπεδείξατο, ὦν
 ἐγὼ τοῖς ψόφοις τὰ ὄντα καταβροντηθεὶς ὀλίγου δεῖν ἕτερος γέγονα ἀνθ' ἑτέρου, ὡς μοι καὶ λέλεκται ». 15
 « Ἄλλ' ὦ γύναι », ἐπιστραφεῖς πρὸς τὴν μάρτυρα εἰρηκεν, « εἰ μὴ θελήσεις τὴν πλάνην καταλιπεῖν.
 ἧ² συνισχημένη τυγχάνεις, καὶ τὴν πολυθρύλλητον ταύτης κακόνειαν, εἰς πείραν πάντως ἤξεις ὦν σοι
 καὶ πρότερον κολάσεων εἴρηκα. »

21. Ἦ δὲ μάρτυς· « Οὐδαμῶς, δικαστά, δεῖ με πάντως τὸ τῆς εὐσεβείας καταλιπεῖν φῶς, πρὸς δὲ
 τὸν ζῶπον τῆς σῆς ἀσεβείας ἐλθεῖν καὶ ἀψύχοις κτίσμασι θεϊκὴν ἀποδοῦναι τιμὴν. » Ἦντεῦθεν δὲ δικάζων 20
 * Fol. 219^a τῷ θυμῷ ὑπερξέσας καὶ ἤτιων τῆς ὀρμῆς γεγονώς· « Πονηρότατον, ἔφη, γύναιον, * οὐ βούλει τὸ καλὸν
 συνιδεῖν; οὐχ ὄρθς βασιλεία ἐμπρονα καὶ μέγαν τὴν τιμὴν τοῖς θεοῖς ἀπονέμοντα κἀντεῦθεν τὴν εὐήμεριαν
 λαμβάνοντα καὶ δόξῃ καὶ πλοῦτῳ βριθοντα καὶ αὐξανομένην ἔχοντα τὴν ἀρχήν, ὡς πᾶσι περιρρεῖσθαι!
 τοῖς ἀγαθοῖς, καὶ μὲν δὴ καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν τεταγμένους ὅσοις φαιδρύνονται τοῖς τερπνοῖς; ἀλλὰ δὴ καὶ
 αὐτοὺς ἡμᾶς οὐχ ὄρθς ὀπόσην πλουτοῦμεν σοφίαν, δι' ἧς τὰ ὄντα γινώσκωμεν καὶ ὅσα ἐξ αὐτῶν τίκτεται; 25
 εἰ γοῦν βασιλεὺς αὐτὸς καὶ ἡμεῖς, οἱ τοσαῦτα εἰδότες καὶ τηλικαῦτα, τοῖς θεοῖς ὑποκῦπτομεν καὶ τὸ σέβας
 αὐτοῖς ἀπονέμομεν, οὐ τίς εἶ καὶ πρὸς τίνα θαρροῦσα τοσοῦτον ὑποδεέχθαι πόλεμον βούλει, λόγους
 ματαίοις ἠπατημένη καὶ ὑποτυφωμένη, καὶ τῆς τῶν παρόντων γλυκείας ἡδονῆς κολάσεις ἀνθαιῶν, αἳ σε
 ὑποδέξονται πάντως, εἰ μὴ προσελθοῦσα τοῖς ἀθανάτοις θύσεις θεοῖς· πρόσθε τοῖνον, ἵνα μὴ πειραθεῖσα
 ὦν εἴρηται καὶ ἀκουσα τηλικαῦτα ποιήσεις τὸ κελεύμενον, ἤνικα τάχα οὐδὲ χάρις σοι κείσεται παρ'
 ἡμῶν. » Καὶ ταῦτα μὲν δὲ τῆς κακίας ἐργάτης.

22. Ἦ δὲ γενναῖα καὶ μεγαλόφρων ἐκεῖνη παρθένος· « Τί σοι! ταυτί βούλεται, φησί, δικαστά;
 ὡς γὰρ ὁρῶ καθάπερ παιδίος τισὶ προσομιλῶν κάθη μορμολύττων ἡμᾶς καὶ οἶεἰ ἡμᾶς ἀπατήσιν
 τοῦτο μὲν ἐπαγγελίας ἀγαθῶν, τοῦτο δὲ φοβήσιν κολάσεων ἀπειλαῖς· κἀντεῦθεν φαίην μᾶλλον παιζῶν,
 οὐ σπουδάζων, οἷς ἔδει σε μᾶλλον αἰσχύνεσθαι ἢ παρρησιάσεσθαι· ὦν γὰρ τὸ φρονεῖν ἀπερίτρεπτον 35
 καὶ ὦν ἡ ψυχὴ ἐπὶ τῆ τῆς πίστεως πέτρα ἰσχυρῶς ἤδρασται, τούτοις οὐδὲν τῶν παρόντων μέγα ἢ
 φοβερὸν εἶναι δοκεῖ· ἐπίσης γὰρ τὰ τε ἡδέα τὰ τε λυπηρὰ τοῦ παρόντος ἡγγίνεται βίου. τῆς πρὸς
 Θεὸν εὐσεβείας μόνης ἀντιποιούμενοι καὶ τῆς ἐλπίδος τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν, ὦν καὶ αὐτὴ εἶναι
 σπεύδουσα μετὰ τοῦ προφήτου βοῶ· οὐ μόνον ἀπηνήγατο παρακληθῆναι ἡ ψυχὴ μου ἐν τοῖς ἡμετέ-
 * Fol. 220 ροῖς ἀγαθοῖς, ἀλλὰ κἀν τοῖς ἐναντίοις ἰσχυροτέρη καὶ σιῶντου παντὸς εὐρεθήσεται. * Τοιγαροῦν μὴ 40
 μέλλε, ἀλλὰ κολάζε· ἡμᾶς γὰρ οὐχ αἰρήσεις, ὅτι δ' ἂν καὶ ποιήσης. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐτι τῆς μάρτυρος
 ἐχομένης τοῦ λόγου ἐγκόψας καὶ ἐπιγελάσας δὲ ἀσεβῆς δικαστής· « Τί ταῦτα, ὦ γύναι; ὡσπερ, ἔφη,
 νῆθουσα ἀναλύειν ἐθέλεις τοὺς λόγους καὶ τὰ ἡμέτερα μὲν ἐξουδενεῖν τὰ οἰκεία δὲ ὑπερθυμάζειν
 σπουδάζεις; πρόσθε τοῖνον². ὄψσον μεθ' ὅσης τῆς εἰλικρινείας, ἵνα μὴ πειραθῆσῃ ὦν πολλῆς
 εἰρήκειν. »

20. — 1. δοκεῖ F. — 2. ἦς F.

21. — 1. περιρεῖσθαι F.

22. — 1. τί σοι F. — 2. τοῖνον F.

23. Εἶπε καὶ ὑπ' ἀπορίας ἤτων γενόμενος τοῦ θυμοῦ διαταθῆναι κελεύει τὴν μάρτυρα καὶ βλάβοις ἀνηλεῶς ὄλον τὸ σῶμα μαστίζεσθαι. Παθίζομένης τοίνυν σφοδρῶς καὶ τοῦ αἵματος τοῦ σώματος καταρρέοντος, καὶ τούτῳ φρονισσομένης τῆς γῆς, μετάμελον λαμβάνειν ὁ τύραννος συνεχῶς ἐπεθόα, εἰ βούλοιο συγγνώμης τυγεῖν καὶ μὴ κακῶς ἀπολέσθαι. Ἡ δὲ οὔτε φωνὴν ἤφει οὔτε πτε-
 5 ναγμὸν οὔτε δάκρυον, ἀλλ' ὡσπερ ἐτέρου πάσχοντος οὕτω διέκειτο καὶ τὸν νοῦν¹ εἶχε πρὸς τὸν Θεὸν κακέϊψεν προσομιλεῖν εἴηκε καὶ τὴν βοήθειαν παρ' ἐκείνου ἐπιζητεῖν, τοῦ ταχινού πρὸς ἀντίληψιν, τοῦ ἀγαθοῦ πρὸς ἐπικουρίαν, τοῦ ὑπερασπίζοντος καὶ χεῖρα ὀρέγοντος τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτόν.

24. Ἐπεὶ δὲ ἡ τιμωρία ἐφ' ἱκανὴν ὄραν ἐπιταθεῖσα, νεκρωθῆναι τὴν μάρτυρα ἔδοξε, τοῖς μαστίζουσι δὲ τύραννος ἀνεθῆναι ταύτην ἐκέλευσεν, οὐκ ἔλεος ταύτης λαβῶν, οὐ συμπάθειαν οὔτε μὴν
 10 σπλάγγνα οἰκτιρμῶν — πῶς γὰρ ἀπηνῆς ὦν καὶ πρὸς τὸ κολάζειν θηρίου παντὸς ἀγριώτερος; — ἀλλὰ θατέρου προσδοκῶν τοῖν δυοῖν ἐπιτεύξεσθαι² καὶ γὰρ ὑπελάμβανεν³ ἡ λόγους αὐτὴν τῆς ἐνστάσεως καθυφεῖναι πείσαι ἢ μὴ ἀπὸ πρώτης βασιάνου ἀποθανεῖν², πρὶν πολλαῖς τιμωρίαις προσομιλήσασαν οὕτω τῆς παρούσης ἀπαλλαγῆναι ζωῆς. Τοιγάρτοι καὶ φυλακῇ ταύτην δίδωσι καὶ βραχύν τινα πρὸς διάσκεψιν χρόνον³...

25. Ἡ δὲ καθειργηθεῖσα τῶν συνήθων πρὸς Θεὸν εἶχετο εὐχῶν τε καὶ ψαλμωδιῶν, ἐν συντετριμμένη καρδίᾳ καὶ πνεύματι ταπεινώσεως * ἴλουμένη τούτων. ὥστε πρὸς τοὺς προκειμένους ἀγῶνας δύναιεν * Fol. 220^v
 15 χορηγεῖσθαι εἰς τὸ εὐψύχως τὸν τοῦ μαρτυρίου δάκρυον διανύσαι καὶ πρὸς αἴσιον τέλος κατανητῆσαι καὶ μὴ ἀποστογγῆσαι τὸν τῆς δικαιοσύνης ἀναδῆσασθαι στέφανον· οὕτως οὖν τὸν Θεὸν ἐξευμενισαμένη, εἰς δεξιὸν τέλος ἀπέβη ταύτη τὰ τῆς εὐχῆς· οὕτω γὰρ εὐεπήκων τὸν ταύτης νυμφίον ἔσχε Χριστόν, ὡς καὶ τῶν πληγῶν καὶ τῶν μολώπων τῇ τούτου δυνάμει ἀπαλλαγῆναι καὶ ὄλην ἀνθηρὰν καταστῆναι καὶ εὐψυχίαν ἀναλαβεῖν καὶ ἰσχυροτέραν γενέσθαι πρὸς τὰς μελλούσας ἐπάγεσθαι ταύτη κολάσεις. Ἄλλ' οὕτω μὲν ἡ παρθένος καὶ μάρτυς θαυμασίας τῆς ἀντιλήψεως ἔτυχε τοῦ Χριστοῦ.

26. Ὁ δὲ γε δεισιδαίμων ἐκεῖνος δικαστὴς μεθ' ἡμέρας τινὰς συνδιασκεψάμενος μεθ' ὧν καὶ τὴν ἀρχὴν εἶχεν, εἰς ἐξέτασιν καὶ αἴθρις ἐξάγει τῆς φυλακῆς καὶ τῷ οἰκίῳ παρίστησι βήματι ἢ δὴ καὶ
 25 κατενώπιον στήθα τοῦ ἀπηνόως δικαστοῦ, ὄλη φαιδρὰ καὶ ἔνδοξος τοῖς παροῦσιν ἐδείκνυτο, ὄλη χαρίεσσα, ὄλη ἀτεργῶς ὑπερφυῆς καὶ τὴν ὄλην περικαλλῆς. Οὕτως οὖν ἔχουσιν ὁ τύραννος τούτην ἰδὼν ἐκπλήττεται μὲν τοῦ κάλλους αὐτὴν καὶ ἐν θαύματος λόγῳ ποιεῖται, καὶ μὴν δὴ καὶ οἱ συμπρόντες οὕτω συνδιατίθενται, ὡς καὶ¹ ὑπολογίζεσθαι μὴ ταύτην ἐκείνην εἶναι δοκεῖν τὴν διενεγκοῦσαν τὴν πικρὰν βάσανον.

27. Ὅμως μέντοι τῆς ἐκπλήξεως ἀνεγκίων ὁ μωρόνους ἐκεῖνος δικαστὴς τοιαυτὸ πρὸς τὴν μάρτυρα εἶρχεν· « Τί τοῦτο, γύναι; πολλήν σοι βλέπω τὴν λαμπρότητα μετὰ τὴν βάσανον γενομένην, οὐκ οἶδ' ὅθεν καὶ ὅπως. Λέγε τοίνυν αὐτή, πῶς οὕτω βράβιως μεταβληθεῖσα πρὸς ἣν φαίνῃ κατέστης εὐπρέπειαν· καὶ γὰρ ὑπόνοιαν ἡμῖν δίδως ὑπολαμβάνειν μαγγανείαις σέ τισι χορήσασθαι· ἔπειτα δὲ λέγε καί, εἰ μεταμέλειά τις ὑπεσῆλθέ σοι εἰς τὸ ἀποθέσθαι μὲν τὴν πλάνην ὑφ' ἧς κατέχευ, συθεσθαι δὲ
 35 τῇ τοῦ βασιλέως ἀληθεστάτῃ θρησκείᾳ¹. Δύο καὶ γὰρ σοι τὰ κάλλιστα * ἔσται, εἰ τὸ ἀληθὲς ἐξείπηξ * Fol. 221^v
 ἡμῖν, ἐν μὲν ὅτι τῶν μελλουσῶν σε βασιάνων ἐκδέχεσθαι ἐκφεύξῃ τὴν πείραν, δεῦτερον δὲ ὅτι καὶ ὧν πολλάκις εἰρήκειν ἀγαθῶν ἐπιτεύξῃ. »

28. Οἷς ἡ μάρτυς προσσχεῖσα¹ τὸν νοῦν, συνετῶς μάλα τοῦτο πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο· « Αὐτό σε², ὦ δικαστά, τὸ παρ' ἐμοῦ ζητεῖν τὸ ἀληθὲς μαθεῖν παρίστησι μηδέποτε κρεῖττον ἢ κάλλιον ἢ
 40 διανοηθῆναι ἢ καὶ εἰπεῖν. Λέγω γοῦν σοι, ὁ καὶ πολλάκις ἀληθεύουσα εἶρηκα, ὅτι θεοσεβῆς ἐγὼ καὶ μόνῳ τῷ ζῶντι λατρεύω Θεῷ, μαγγανείαις³ δὲ οὐ γινώσκω· αὐταὶ γὰρ τῶν ὑμετέρων⁴ εἰσὶ θεῶν, παρ' ὧν ὑμεῖς διενεργούμενοι καταλιμπάνετε μὲν τὸν ἀληθῆ Θεόν, αὐτοῖς δὲ ὅσα καὶ θεοῖς προσανέχετε. » Τούτων ὁ κάκιστος ἐκεῖνος δικαστὴς ἀκηκῶς, καίπερ τὸ ἀληθὲς μαθεῖν ἐπιζητῶν, μᾶλλον ὄλος ἐφωράθη

23. — 1. τὸ νοῦν F.

24. — 1. ὑπελάμμ // εν F. — 2. ἀποθανοῦσαν F. — 3. nonnulla deesse videntur.

26. — 1. μὴ add. F.

27. — 1. θρησκείαν F.

28. — 1. προσχεῖσα F. — 2. αὐτός σε F. — 3. μαγγανείαις F. — 4. ὑμετέρων F.

τοῦ ψεύδους· οὐ γὰρ ἀπεύθυνε τὸν νοῦν πρὸς τὸ φέγγος τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὡς τόσον στρεβλὸν πρὸς τὴν ἰδίαν μετεστράφη κακονοίαν· ἔδει μὲν γὰρ ἐκείνον μαθόντα τὸ ἀληθὲς ἢ πιστεῦσαι καὶ τῆς οἰκείας μεταβαλέσθαι δυσσεβείας ἢ τὴν μάρτυρα ἔλασαι ἀπίεσαι, ὅποι καὶ βούλοιο.

29. Ὁ δὲ τοῦτο μὲν οὐ πεποιήκει τῷ πονηρῷ διενεργούμενος δαίμονι, τὰ χαλεπώτατα δὲ τῇ μάρτυρι προσαπειλησάμενος καὶ τοῖς θυμοῖς ὡσπερ τις λέβης ἀνακαλλάσας καὶ ἤπτων τοῦ πάθους γενόμενος σφοδρῶς ἀνεβόα· « Πῶς ταῦτα, ὦ γύναι, πῶς ταῦτα λέγεις; ἕτερα ἂνθ' ἐτέρων ἀποκρίνη, οὐ δέδοικας οὐδὲ τρέμεις, ἀλλὰ τῆς ἡμετέρας ἐθέλεις κατατρυφᾶν ἡμερότητος καὶ τὸ τοῦ δικαστηρίου φιλάνθρωπον ἐξουθενεῖν; ἢ οὐκ οἶσθα, ὅτι δι' ἅπερ λέγεις παρ' ἡμῶν κολάζῃ καὶ εἶτι σε καὶ σῶθις κολάζειν βουλόμεθα; ἡμεῖς γὰρ καταλιπεῖν σε τὸν ἐσταυρωμένον καὶ τὰς μαγγανείας δυολογῆσαι καὶ συγγνώμης τυχεῖν ἀναγκάζομεν, σὺ δὲ τὸναντίον ἅπαν ποιεῖς· καὶ γὰρ κρύπτεις μὲν ταύτας, αὐτὸν δὲ ἀνακηρύττεις καὶ Θεὸν ὁμολογεῖς ἄντικρυς. »

* Pol. 221^v 30. Πρὸς ταῦτα ἡ μάρτυς συνेतῶς ἅμα καὶ πεπαιδευμένως καὶ τῆς ἐκείνης μεγαλονοίας ἀξίως ἀπεκρίνατο· « Ἡκιστα μοι δοκεῖς, ὦ δικαστά, εἰπεῖν τὸ ἀληθὲς ἐθέλειν μαθεῖν ἢ παντελῶς ἀπηλλάχθαι τοῦ ψεύδους, ἀλλὰ τοῦ μὲν ὡσπερ τινὶ ἀμβλυοπία πονηρᾷ συνηχημένος τὸ φῶς οὐκ ἐθέλεις ἰδεῖν, τοῦ δὲ ἀπάξῃ τὸ σκότος! καὶ μιγνύειν σπεύδεις τὰ ἄμικτα, ἐμὲ μὲν ἀναγκάζων καταλιπεῖν τὸν ἕνα Θεὸν ἀψύχους δὲ καὶ ἀναισθητοῦς κτίσματος τὴν θεϊκὴν ἀπονεῖμαι τιμὴν, σὲ δὲ πείθων ὄλωσιν ἰσχύσειν ἡμᾶς μεταπεισεῖν· καίτοι γε ἔδει σε τῆς οἰκείας αἰσθέσθαι φύσεως, μᾶλλον δὲ τῆς κοινῆς, καὶ δι' αὐτῆς τὸν ταύτης ἐπιγνώσθαι δημιουργόν. ὅτι διὰ ταύτην τὴν ὀρωμένην οὗτος ἐτεκτίνατο κτίσιν· καὶ γὰρ τῷ ὄντι ἐκ ταύτης ἐθαυμαστώθη ἡ τοῦ ὄντως Θεοῦ γνῶσις· οὐ δὲ τοσοῦτον ἀπέχρεις τοῦ ἐπιγνώσθαι τὸν ὄντα Θεόν, ὅτι καὶ ἡμᾶς ἀναγκάζεις τῇ σῇ συνθέσθαι μανίᾳ. Μαινομένων γὰρ οὐκ ἀπέοικας οὕτω τῆς ἀσεβείας ἀντιποιοῦμενος. »

31. Ἐνταῦθα ὁ μιαιφόνος σφοδρότερον κινηθεὶς, πρὸς τὸ κολάζειν καὶ αὔθις ἐχώρει. Κελεύει τὸίνυν πῶτον μὲν βουνεύροις ταύτης τὰς σάρκας καταξανθῆναι, ἔπειτα δὲ καὶ καλάμοις περιδεθεῖσθαι καὶ εἰς τὸ ἄκρον τούτοις πιεσθεῖσθαι — πονηρὰ δὲ τις περσικὴ τοῦτο βάσανος — ἐπὶ τοσοῦτον ἔλθεῖν, ὡς καὶ τὴν ψυχὴν ἀποβαλεῖν. Ἄλλ' ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ, ὑπὲρ οὗ καὶ ἀποθανεῖν εἴλετο, καὶ αὔθις ταύτην ἐνδυναμοῦσα ἀνωτέραν ἐφύλαττε τῆς τοιαύτης κολάσεως· ἐπεὶ δὲ ἰκανῶς ἐδόκει τῷ τυράννῳ τὴν βάσανον εἶχειν, λύειν μὲν τῶν πιεζόντων καλάμων, μεταφέρειν δὲ καὶ αὔθις πρὸς τὴν φρουρὰν ὡσπερ τινα ἀψυχον φόρτον βασταζομένην ἐκέλευε.

32. Ἄλλ' οὐκ ἡμέλει σου πάντως Θεός, ἀξιάγαστε μάρτυς, ἐπ' ὃν ἤλπισας καὶ οὗ τὸν ἔρωτα διηλεκτῶς εἰς τὴν ψυχὴν ἐσχηκας· καὶ πῶς γὰρ ἔμελλε, φιλάνθρωπος ὢν καὶ τοὺς δοξάζοντας ἀντιδοξάζειν εἰδῶς; παρῆν τοίνυν καὶ αὔθις ἀοράτως καὶ θεραπεῖας ὑπερφυοῦς ταύτην ἠξίωσε· διὸ καὶ ὄλη τῆς θεῆς ἀπολαύσασα χάριτος * φαιδροτέρα καὶ ὠραιοτέρα κατέστη καὶ τὴν ἐκείνου ἐδοξάζεν ἀκαταμάχτην δύναμιν· « Εὐλόγω σε, λέγουσα, καὶ δοξάζω τὸ ὄνομά σου, πολυμήντη κύριε, ὅτι ἐξηγαγες ἐκ τῶν ἀναγκῶν τὴν ψυχὴν μου καὶ ἐρρύσω με ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν μου τῶν τὴν σὴν ὁρῶν ἀθετούντων! καὶ τοῖς δαίμοσι ταύτην περιπατόντων. Καὶ νῦν, φιλάνθρωπότατε κύριε, καὶ εἶτι μου πρόστηθι καὶ εἰς τέλος ἐνίσχυσόν με καταβαλεῖν τὸν ἐχθρὸν καὶ τῆς σῆς ἀξιώσῃναι χαρᾶς. »

33. Οὕτως οὖν τῆς θεῆς μάρτυρος εὐχομένης καὶ τὸν ἀπαντων δοξάζουσης Θεόν, ἤδη τοῦ ἡλίου ἀνίσχοντος, ταύτην ἀποθανεῖν ὁ δικάζων!... ἔδοξε μὲν αὐτῇ ἔξω που τῆς πόλεως ῥίψαι ταύτην βορὰν τοῖς κυσὶ καὶ πρὸς τοῦτο τοὺς δημίους προσέταττεν. Οἱ δὲ ἐλθόντες καὶ ὑγιῆ ταύτην εὐρόντες καὶ ὄλην φαίδραν καὶ τοῦ θεοῦ προσώπου φῶς ἀπαστράπτουσαν, μετ' αἰδοῦς καὶ ἐκπληξείως πρὸς τὸν δικάζοντα ἤγαγον. Ὁ δὲ ταύτην ἰδὼν καὶ ὡς εἰκὸς ἐκπλαγείς, τῷ οἰκείῳ βήματι καὶ αὔθις ταύτην παρίστησιν, οὐκ ὀλίγους καὶ τῶν μάγων συνεδρῶς ποιούμενος· καὶ γὰρ ὑπελάμβανε πρότερον ἐν τοῖς ζῶσι μὴ εἶναι· εἰ δὲ καὶ τοῦτο, ἀλλὰ μὴ μέντοι καὶ ὄλωσιν δύνασθαι κινεῖσθαι. ἐδόκει γοῦν αὐτῇ παράδοξον τὸ πραχθῆναι καὶ φυσικῆς ἀνώτερον πίσεως δυνάμεως· καὶ ὅπως ἔρει, ἀκριβέστερον κατεμάνθανε καὶ

30. — 1. τοῦ σκότους F.

31. — 1. καὶ λέγει F. — 2. τυράνῳ F.

32. — 1. ἀθετούντων F.

33. — 1. aliquid dicit F, v. gr. ἐκέλευσε κ. τ. λ.

τοῖνον ἐν θαύματος λόγῳ ταύτην² ἐποιεῖτο· ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς οἰκείους ὤμνω θεοὺς ὡς ἐκείνους εἶναι τὸ αἷτιον τοῦ³ παραδοξοῦς οὕτω συμβαίνειν τῇ μάρτυρι θεραπείας ἀξιοῦσθαι, ὡς καὶ τῶν ὑμαινόντων κρείττονός ἐχειν ὁρᾶσθαι, ἢ, εἰ μὴ τοῦτο, γοητείαις τισὶ καὶ περιεργίαις πρὸς ὃ φαίνεται μεταβάλλεσθαι.

5 34. Πρὸς ἅπερ εἶπεν ἂν ὁ τῆς ἀληθείας πρὸς αὐτὸν λόγος· « Ψευδεὶς τὰς δόξας τοῦ σοῦ νοός ἢ ματαιότης κέκτηται, μάταιε. Τῆς γὰρ ἀληθοῦς δόξης ἢ πλάνη σε τοῦ ψεύδους μακράν που ἀπεσκοράχισεν· οὔτε γὰρ ἀναισθήτων στοιχείων τοῦτο οὔτε περιεργῶν ἢ μαγαγεῶν, ἀλλὰ τοῦ ζῶντος Θεοῦ ἔργον τοῦ τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα καλοῦντος καὶ ζῶντῃ τοῖς πᾶσι παρέχοντος. » Ἄλλ' ὁ μὲν τῆς ἀληθείας λόγος οὕτως. Ὁ δὲ πόθεν ἂν ἀλλαχθῆναι, εἰ μὴ ἐκ τῶν ἀναισθήτων αὐτοῦ Θεῶν, ὅμοιος ἐκεῖ- * Fol. 22v

10 νοις σχεδὸν ὦν, ὠρμήθη ἕτερ' ἄττα ἢ ἐννοῆσαι ἢ εἰπεῖν τῆς ἀληθείας ἐχόμενα, εἰ μὴ τὰ τῇ ἀναισθησίᾳ ἐκείνου προσήκοντα; Ὁ μὲν οὖν οὕτως ἐπὶ τοῖς ὀριζόμενοις εἶχε καὶ οἱ συμπαρόντες αὐτῷ.

35 35. Ἡ δὲ μάρτυς οὕτως αὐτοὺς ἔχοντας καθωρῶσα καὶ τὴν γλῶτταν κινήσασα, ἐκεῖνα πάντως ἐφθέγγετο, ἅπερ ὁ τὸν θεῖον ταύτης κινήων νοῦν ἢ αὐτοσοφία Χριστὸς ἐδωρήσατο· αὐτὸς γὰρ ἐπηγγείλατο λόγον καὶ σοφίαν διδόναι, ἥνικα πρὸς ἡγεμόνας καὶ βασιλεῖς ἀρθήσονται οἱ τῆς πρὸς ἐκεῖνον πίστεως ἐχόμενοι, οἷς οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν πάντες οἱ ἀντικείμενοι· ὃ δῆτα καὶ ἐπὶ τῆς ἀγίας γέγονε τηνικαῦτα.

36. « Ἐμοὶ μὲν, ἔφησεν, ὦ δικαστά, ἔπεισι θαυμάζειν, ὅπως ἐκὼν τῆς ἀληθείας ἐκπίπτειν ἐθέλεις καὶ ἀπιστεῖν ἐπὶ τοῖς οὕτω καὶ τυφλῷ τὸ τοῦ λόγου δῆλοις τυγχάνουσι, καὶ ταῦτα ἑαυτὸν σοφὸν οἰόμενος καὶ τῶν πολλῶν ἀμείνω τὴν γνώσιν κεκτῆσθαι, ὡς καὶ τὴν τῶν μεταρσίων εἶδέναι φύσιν καὶ ἐτέρων 20 δῆπου πολλῶν ἀδελφῶν ὄντων, εἶτα ἐν μὲν τοῖς τοιοῦτοις οἶει εὐδοκιμεῖν, ἐν δὲ τοῖς ἀληθεσί καὶ φανεροῖς τὸν ἀγνωσῶντα ὑποκρίνη· ἢ οὐχ ὁρᾶς ἐν ἐμοὶ τὸν ἐμὸν ἐνεργῶντα Χριστόν; ἀλλ' ἠλίψω καὶ πυρὶ καὶ γοητείαις κᾄθη περιάπτων τὴν ἐν ἐμοὶ φαινομένην θεῖαν ἰσχύν· ἅπαγε τῆς τοιαύτης ἐρεσχελίας· μὴ τοῦτο οἶου, τὸ τῷ ψεύδει περικαλύπτειν τὸ τῆς ἀληθείας φῶς· τὸ μὲν γὰρ σὸν ψεῦδος μακράν ἀπεληλαται, τὸ δὲ τῆς ἡμετέρας ἀληθείας φῶς τοῖς βουλομένοις πάρεστι καθωρᾶν.

25 37. « Ποῦ γὰρ σοὶ τῶν μαστίγων οἱ μώλιωπες, ποῦ τῶν βραδισμῶν αἱ πληγαί, ποῦ τῶν αἱμάτων οἱ βύακες, ποῦ τῶν ἄρθρων καὶ τῶν συνδέσμων καὶ τῶν ἰνῶν αἱ παραλύσεις καὶ συντριβαί; πάντα οἴχεται, πάντα ἡφάνισται, τῆς κρείττονος· ἰ δυνάμεως καὶ θεϊκῆς ἐπιλαμψάσης ἡμῖν· εἰ μὲν οὖν ἐθέλεις, πρόσθι τῇ ἀληθείᾳ, τὸ τῆς πλάνης σκότος μακράν ἀποθέμενος· εἰ δ' οὖν, αὐτὸς μὲν τῶν οἰκείων ἔργων ἔχου, παρ' ὧν πάντως· τὰ ἔσχατα πείσῃ, ἀλλὰ μὴ ὀργίζου, ἥνικα γυμνός καὶ τετραχλις- * Fol. 23r

30 μένος ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ τοῦ τῶν ὄλων Θεοῦ στήσῃ βήματος καὶ τοὺς λόγους ὑπέξεις οὐ μόνον² ὦν διεπράξω κακῶν ἀλλὰ καὶ ὦν εἰς τοὺς εὐσεβοῦντας εἰργάσω δεινῶν, καὶ σε τὸ μὴ σβεννύμενον κίονιον ἐκδέξεται πῦρ, ὡς μὴ ἐθελήσαντα ἐπιγυῶναι τὸν ὄντως Θεὸν καὶ ἀποστῆναι τοῦ φθοροῦ καὶ ἀναισθητου πυρός. »

38. Τούτων ἀκούσας ὁ παράφρων ἐκείνος καὶ βδελυρὸς καὶ μὴ ἐνεγκῶν τὴν τῶν λόγων ἀλήθειαν, 35 μᾶλλον δὲ τῶν πραγμάτων αὐτῶν, πρὸς τὸ κολάζειν καὶ κῶθις ἐχώρει τὴν μάρτυρα, ὡσπερ ἐπίτηδες τῆς οἰκείας μανίας ἀντιποιοῦμενος, κάλαμος ὡσπερ πρὸς πῦρ ἢ κατὰ πρανοῦς ὡσπερ βύαξ φερόμενος· ἡμέλει τοι καὶ μικροῦ καὶ αὐτοχειρὶ τιμωρεῖσθαι ἡπέειπε τὴν ἀγίαν· ὅμοιος μέντοι ἐκ τε τοῦ οἰκείου ἀξιώματος κωλυθεὶς, ταύτην καὶ αὐθις παραδίδωσι τοῖς δημίοις καὶ καινοτέραν προστάττει κόλασιν εἰς τιμωρίαν ταύτης εὐρεῖν.

40 39. Τί οὖν τὸ ἐντεῦθεν; οἱ πονηροὶ καὶ πρόχειροι πρὸς τὸ κολάζειν καὶ τοῖς σφετέροις¹ ἀμύνειν θεοῖς, φοβερὰν καὶ πικρὰν τὴν βίασαν ἐξευρίσκουσι· φακέλοι γὰρ γελκοῖς ὄλον τὸ σῶμα περιλαβόντες συνθλάττουσι μὲν ἐντεῦθεν τῆς σαρκὸς τὴν διάπλασιν, συντριβουσι δὲ τὰ ὅσα καὶ ἰσχυρῶς ὄλου τοῦ σώματος τὴν ἀρμονίαν πιέζουσιν, ὡς μηδὲ τι μέρος τούτου ὄλων τῆς βιασάνου ἐκτὸς εὐρεθῆναι· οἷδ' ὅτι καὶ οἱ παρόντες ἐκεῖσε ἔπαθον ἂν τὰς ψυχὰς καὶ οὐδὲ τῶν νῦν² ἀκούοντων ἐκτὸς πά- 45 θους γένοιντο· ἂν³ αἱ ψυχαί· ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἡ μάρτυς, ὡς ἐγῶμαι, μᾶλλον δὲ καὶ τὸ τῆς ἀληθείας

2. ταύτης F. — 3. τὸ F.

37. — 1. κρείττων F. — 2. μόνως F.

39. — 1. σφετέροις F. — 2. νοῦν F. — 3. γένοιντο ἂν F.

παρίστησι φῶς, ἀγεννές ἰ τι καὶ ἄνανδρον ἔπαθεν, ἀλλ' ἐρρωμένην⁴ μὲν ἔφερε τὴν ψυχὴν, εἰ καὶ τὸ σῶμα κατάκοπος ἦν. τὸν δὲ νοῦν ἀνήγε πρὸς τὸν Θεόν· χεῖρας γὰρ ἐπαίρειν οὐκ ἦν οὐδ' ὀφθαλμοὺς ὑπὸ τοῦ σκαίου πιεζομένη καὶ ὀλεθρίου ἐκείνου μηχανήματος· ἐπεκαλεῖτο δὲ τὸν Θεὸν ἀοράτως αὐτῆς ἐπιλαβέσθαι καὶ κουφίσει· τῶν ὀδυνῶν καὶ τῆς τοιαύτης ἀνωτέραν δεῖξει βασιάνου καὶ θαυμαστὸν ἐν-
 * Fol. 223^v τεῦθεν φανῆναι καὶ Θεὸν ἀληθῆ κηρυχθῆναι καὶ τινὰς πρὸς τὸ τῆς ἀληθείας βλέψαι φῶς· ὃ ὄντα κατ' εὐχὴν ἀπηγγέχει τῇ μάρτυρι.

40. Λύεται μὲν γὰρ αἴφνης — τῆς θαυμαστῆς σου, Χριστέ, δυνάμει — δεσμοῦ τοῦ πιέζοντος· ἀνίσταται δὲ καὶ τοῖς πᾶσιν ὑγιῆς καὶ φαεινὰ καθορᾶται· ἐντεῦθεν ἡὐχαρίσται τῷ σεσωκότι Θεῷ· « Εὐχαριστῶ σοι, λέγουσα, ποιητὰ τῶν ὄλων καὶ δημιουργέ, ὅτι καὶ αὐθις ἐκ θανάτου ἐρρώσω μου τὴν ψυχὴν, καὶ τὴν θαυμαστὴν σου ἐδείξω δυναστείαν ἐν ἐμοί. » Καὶ εἶπ'· « Ἀγαθότατε, εἰς τέλος ἀντιλαβοῦ καὶ ἐνίσχυσον τὸν τῆς ἐμῆς ἀθλήσεως τελειῶσαι ὁρμόμον καὶ πρὸς σὲ καταπαῦσαι τὴν ἀλη-
 10 θινὴν ζωὴν καὶ ἐπέραστον. » Οὕτω τῆς μάρτυρος εὐχομένης καὶ τὸν τῶν ὄλων ὑμνοῦσης καὶ δυσω-
 πούσης Θεόν, συναρπάζεται τοῖς δημίοις καὶ πρὸς τὸ τῆς ἀσεβείας ἀνδράποδον τὸν ποιητὸν καὶ αὐθις
 φημί δικαστὴν ἄγεται.

41. Καὶ ὅς ταύτην ἰδὼν, τοῦ ὀρωμένου μόνον ἐγένετο, καίτοι γε καὶ πρὸς τὸ νοοῦμενον ἔδει δια-
 15 βλέψαι καὶ ἐπιγινῶναι ὡσπερ τὴν φύσιν τοῦ σώματος ὑγιαίνουσαν, οὕτω καὶ τὴν θείαν ἐνεργεῖαν, ἥτις ἀοράτως καὶ τὸ θαῦμα ἐνήργησε, καὶ ἀποθέσθαι μὲν τὸ δυσσεβές φρόνημα, ἐλίσθαι δὲ τὸ σεδα-
 σθῆναι τὸν ὄντα (Θεόν)· ὃ δὲ πολλοῦ γε καὶ δεῖ, μάταιος ὢν καὶ ταῖς ματαιότησι συνισχημένος τοῦ
 ψεύδους, ὅθεν καὶ μᾶλλον ἐπὶ πλέον ἐγένετο τῆς κακίας ἤπερ τῆς ἀληθείας· διὸ καὶ πῆ μὲν ὑπὸ τῆς
 ἀληθείας ἐλεγχόμενος ἐπειρᾶτο καὶ ἄκων ταύτην ὁμολογεῖν, πῆ δὲ ὑπὸ τῆς ἀνοίας κρατούμενος καθῆστο
 20 ἀμηχανῶν.

42. Εἶπ' αὐθις ἀναλαμβάνων ἑαυτὸν « Εἰπέ μοι », ἔλεγε πρὸς τὴν μάρτυρα, « πῶς ταῦτα ποιεῖς,
 ὦ γύναι; καὶ αἴφνης τῶν πληγῶν μεταβάλλη καὶ βράδιος οὕτως ὑγιαίνουσα φαίνη καὶ πάντας ἐκπλή-
 τεις, ναὶ δὴ μὰ τοὺς θεοὺς καὶ ἐμὲ δήπου τὸν ἔμπρονα νοῦν ἔχοντα, ὡς μικροῦ με μηδὲ δύνασθαι
 * Fol. 224^v ἐσκέψαι, πῶς σοι συμβαίνει τὸ μετεστράφθαι οὕτω βράδιος ἀπὸ τῶν χειρόνων ἢ πρὸς τὰ βελτίω· εἰ
 25 ὁὖν θέλησεις τὸ ἀληθές ἡμῖν ἐξειπεῖν καὶ ἀφελέσθαι τῶν ἡμετέρων ψυχῶν τὸ περὶ αὐτὸ ἐσφάλλαι,
 χάρις ἔσται σοι παρ' ἡμῖν, μᾶλλον δὲ παρά τε βασιλεῖ καὶ αὐτοῖς δήπου τοῖς θεοῖς· εἰ δ' ὁὖν, ἐπεὶ
 οὐ δυνατόν μοι, ὡς γε ὀρθῶς ἐξ ὧν ἐργάζῃ, μήτε μὴν πείσαι σε μεταβαλέσθαι μήτε μὴν ἐξαρκεῖν με
 κολάσεις ἐπινοεῖν, τῇ τελευταίᾳ τιμωρίᾳ τῷ θανάτῳ σε παραδώσω· τυχὸν γὰρ ἂν οὕτως ἡμῖν συμβαίη
 ἀπηλλάχθαι σου τῶν τε ἐπινοῶν καὶ μαγανειῶν· καίτοι γε δέδοικα καὶ οὕτω μοι περιεργείαις τιτὶ
 30 χρησαμένη, ζῶσα καὶ αὐθις ὀφθήσῃ καὶ τοὺς πλείους ἐντεῦθεν ἐξαπατήσεις ».

43. Οὕτω μὲν ὁὖν ὁ κατάρατος ἀστρολόγος ἐκεῖνος, τοῖς οἰκειοῖς διενεργούμενος δαιμοσι, φλυαρός
 τις εἶναι ἐξ ὧν ἔλεγεν ἐγνωρίζετο, ἐπεὶπερ πολλάκις οὐ μόνον ἐωράκει ἀλλὰ καὶ ἠκροῦσε τῆς μάρτυ-
 ρος περὶ τῶν τοιούτων ποιουμένης τὴν ἀπολογίαν, ὥστε οὔτε μαθεῖν οὔτε ἐπιγινῶναι ἕνεκά γε τὸ
 ἀληθές προυβάλετο τὴν ἐρώτησιν, ἀλλ' ἐπαπορῶν ἐφ' οἷς οὐκ ἠδύνατο ἐπιτυχεῖν, ὡσπερ ἐν κυκλίαις
 35 τισίν ἑαυτὸν συστρέψων, τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τῶν αὐτῶν διηρώτα.

44. Ἢ δὲ γε καλλιπάρθενος μάρτυς· « Τί πλειστάκις περὶ τῶν αὐτῶν ἐρωτᾷς, ἀσυνείδητος ὢν
 καὶ μὴ θέλων τὸ ἀληθές συνιδεῖν; οὔτε γὰρ διὰ τὸ μαθεῖν προβαλλῆ τὸ ἀγνωεῖν οὔτε διὰ τὸ ἐπιγινῶναι
 τὸ ἀληθές ἐρωτᾷς, ἀλλ' ὡσπερ ἐθέλει λαθᾶς λαμβάνειν πρὸς τὸ τιμωρεῖσθαι ἡμᾶς καὶ τὴν οἰκειάν
 ἀσέβειαν συνιστᾶν, ἐπεὶ πολλάκις ἐγνώκῃ τὴν τοῦ ἐμοῦ Χριστοῦ δύναμιν, ἐφ' οἷς σὺ μὲν ἰμῶις καὶ ἀπαν-
 40 θρώπως ἡμᾶς ἐτιμωρήσω, ἐκεῖνος δὲ εὐεργετῶν οὐ διελιπεν, ὡς καὶ πᾶσαν πρόφασιν τῆς σῆς κακομη-
 γάνου ψυχῆς ἀφαιρέσθαι ἢ τίνα γὰρ λόγον ἔχειν δοκεῖς ἐμὲ ὑπολαμβάνειν, ἐν δεσμοῖς οὔσαν καὶ τὰ
 ἀνήκεστα πάσχουσαν, μαγανειάις ἢ περιεργείαις ἀποτίθεσθαι μὲν τοῦ σώματος τὰς πληγὰς, ἐπενδύεσθαι
 δὲ τὸ ὑγιαίνειν ἐξαίφνης καὶ κρείττω φαίνεσθαι ἤπερ καὶ προτερον; ποίει τοῖνυν ὃ βούλει, ἐπεὶ γε, ὡς
 * Fol. 224^v ὀρθῶς, ἐκὼν τυφλώτων τυγχάνεις· ἐπεὶ τίνα εὐεργεσίαν αὐτὸς ἢ πρὸς τῶν σῶν λαμβάνεις θεῶν, ὡσπερ
 45 ἄρα ἐμὲ ὀρθῶς πρὸς τοῦ ἐμοῦ εὐεργετουμένην Χριστοῦ; τάχα γὰρ, ἂν ἐγνωρισαιμὲν ἰ σε εὐεργε-

4. ἀγεννές F. — 5. ἐρρωμένην F.

44. — 1. ἐγνωρίσαι μὲν F.

τούμενον παρ' αὐτῶν, εἴποιμεν ἄν, ὅτι εἰκότως τῆς ἐκείνων ὑπεραγωνίῃ δόξης· πρόσθε τοίνυν τῷ
 σῷ θεῷ καὶ ἐκτεινόν σου τὴν δεξιάν καὶ πάντως οἴμαί γε λήψῃ, εἰ μὴ τί γε ἄλλο, τὴν αὐτῆς ἀπό-
 λειαν· εἰ δέ γε καὶ σεαυτὸν ἐμβλαλεῖν βουλευθείης, ταχὺ πάντως τροφὴ ἐκείνῳ γενήσῃ καὶ τὴν² ἀμοιβὴν
 πάντως ἔξεις ἄξιαν τοῦ σοῦ θεοῦ. Πῶς οὖν τῷ τοιούτῳ φαρτικῷ πυρὶ ὅσα καὶ θεῷ προσανέχεαι,
 καὶ ταῦτα ἐν καλῷ σοι διῆχυρίξῃ ἐστάναι τὴν γνώσιν; ἐμοὶ γάρ, ὡς πολλάκις εἰρήκειν, τὰ πάντα
 Χριστὸς ἐστίν ὁ τοῦ Θεοῦ υἱὸς καὶ Θεός, καὶ οὐκ ἂν ποτε τὸν ἐμὸν ἀρνηθῆϊν δεσπότην καὶ κύριον,
 κἂν δέη εἰ οἷόν τε μυρίους θανάτους ὑπὲρ τῆς δόξης ἐκείνου ἀποθανεῖν. »

45. Ὑπολαβῶν δὲ ὁ δικαστής· « Ὁρᾷς », ἔφη, « ὃ γύναι », ἐν πολλῷ θυμῷ, « ὄρᾳς, ὅπως ἡμᾶς
 ἐρεθίζεις τῷ θανάτῳ σε τάχιον παραπέμψαι· καὶ γὰρ παρ' ἡμῶν ἡμέριος ἐρωτησιμένη, θρασεῖς αὐτῇ
 τοὺς λόγους ποιῆ. » « Οὐ θρασεῖς », ἔφη, « δικαστά », ἡ μάρτυς, « ἀλλ' ἀληθεῖς, εἰ καὶ αὐτὸς δια-
 βᾶλλειν ἐθέλεις· ἡμᾶς. » « Πῶς οὖν, φησί, διαβάλλω, γύναι; αὐτῇ μὲν γὰρ τὴν οἰκίαν ἀγωνίῃ
 συνιστᾶν δόξαν καὶ ὅλη ὑπὲρ ταύτης γίνῃ, τὰ δὲ ἡμέτερα ἐξουθενεῖς καὶ τῷ τοῦ σοῦ Θεοῦ διῆχυρίξῃ
 κολασθησομένους πυρὶ, καὶ ταῦτα οὐκ ἐνταῦθα, ἀλλ' ὥσπερ ὀνειρώττουσα ἕτερόν τινα μέλλοντα αἰῶνα,
 ἀδελγόν τε καὶ ἀφανῆ, συνιστῶσα· κἀκεῖσε ἡμᾶς κολασθῆναι δεδίτῃ· εἰ μὲν οὖν τὸν βᾶθρον ὕπνον τῆς
 ἀνοίας ἀποτιναξαμένη καὶ τῆς τοιαύτης ὀνειρώξεως ἐκτὸς γινομένη, προσελθοῦσα τοῖς θεοῖς ὕσει, εὖ
 ἂν ἔξεις πρὸς πάντα· εἰ δ' οὖν, ὡς καὶ πολλάκις εἰρήκειν, τῇ ἐσχάτῃ τιμωρίᾳ παραπέμψω, καὶ τότε
 ἂν τυχόν ἡμᾶς ἔτι μαθήσῃ ἀπειλεῖν καὶ κολάζειν. »

46. « Ὅτι μὲν οὖν », ἡ μάρτυς ἔφη πρὸς τὸν δικάζοντα, « εἰ μὴ τῆς πλάνης ἀπαλλαγῆναι
 θελήσεις καὶ τῆς σῆς διανοίας τοὺς σοὺς θεοὺς ἀποπτύσεις * καὶ τῷ μόνῳ ζῶντι προσελθεῖν Θεῷ, τῷ * Fol. 225
 ἐμῷ ὀηλατῇ Χριστῷ, εὐδοκήσεις, τὰ ἔσχατα πείσῃ καὶ δίκην δώσεις ἐν τῇ τῆς γέννησις πυρὶ, ὅηλον
 ἐκείθεν· ἀφ' ὧν¹ καὶ γὰρ ἔγνωσ εἰς ἐμὲ θαυμασίῳ τῷ ἐμῷ τελεσεθέντων Θεῷ, τὸν ἐμὸν συνίστημι
 λόγον. Ὁ γὰρ οὕτως εὐεργετῶν κἀντεῦθεν ἑαυτὸν τῶν θλων δημιουργὸν παριστῶν, εὐδελον δῆπου
 ὅτι καὶ κολάζειν δύναται, κἂν ἐν τῇ παρόντι μακροθυμῶν φαίνεται, ἀγαθὸς ὢν καὶ πάντας ἐθέλων
 σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ὥσπερ ἄρα καὶ σέ, εἰ βουλευθείης ἐπιγνώσῃαι τὸ ἀληθές· ἢ
 τί ἂν ἀπειρῆξ τὸν πάντα δυνάμενον, δεηθείσης ἐμοῦ, χάναι σοι τὴν γῆν; καὶ πρὸς τὰ κατώτατα σε
 ταύτης διαβιβάσειεν, ὥσπερ ἄρα καὶ τὸν Δαθῆν καὶ Ἄθειρων παθεῖν ἐγνωκάμεν παρ' αὐτοῦ· τὸ δὲ
 γέ με ἀποθανεῖν, κἂν μὴ αὐτὸς ἐπενέγκῃς, ἀλλ' ἡ φύσις πάντως ἐπόσει μοι, τοὺς οἰκίους νόμους
 φυλάττουσα, ὥστε, κἂν αὐτὸς κἂν ἐκείνη τοῦτο ποιήσῃτε, τὸ ἐμοὶ ποθεινὸν πληρωθῆναι συμβήσεται·
 τοῦ γὰρ σώματος χωρισθεῖσα γενήσεται πάντως πρὸς τὴν ὄντως ζωὴν ἐπανελθεῖν καὶ τῷ Θεῷ μου
 ἐντεῦθεν πάντως συνέσομαι καὶ τῆς παρ' ἐκείνου εἰς τὸ διηκεκὸς ἀπολαύσομαι² χαρᾶς. »

47. Οὕτω μὲν οὖν ἡ καλλιπάρθεος μάρτυς μετὰ παρρησίας ἀκριβοῦς καὶ γνώμης εὐθεβοῦς τὴν
 οἰκίαν ὁμολογίαν ἔμπροσθεν πάντων διαβεβαιωσαμένη ὥσπερ τις εἰστέχει Ὀλυμπιονίκης, τὸν τῆς
 δικαιοσύνης στέφανον ἐκδεχομένη παρὰ τοῦ δικαίου κριτοῦ, τὸν ὑπὲρ ἐκείνου θάνατον ὑπομένουσα. Ἢ
 δέ γε φαύλη ψυχὴ, ὁ ἐναγῆς δικαστής, ὅσα καὶ βέλη εἰς τὴν ἀσύνητον καρδίαν τοὺς λόγους δεξιάμενος
 ἐξωγκούτο μὲν τῇ τῆς ἀλαζονείας ἐπέχρῃ, ἐξεκαίετο δὲ τῷ θυμῷ καὶ πῦρ ἀποπάλλειν ἐδόκει τῶν
 ὀφθαλμῶν καὶ πρὸς τοὺς συνόντας συνεχῶς ἐπιστρεφόμενος ἔλεγεν· « Ὁρᾶτε, ὃ παρόντες, τοῦ γυναιῶ
 τούτου τὸ ἀναιδέες ὄρᾳτε, ὀπόσης μὲν τυγχάνει τῆς ἡμερότητας παρ' ἡμῶν, ὀπόσης δὲ ἡμῶν καταχέει
 τὰς λοιδορίας· * καὶ ἀνιρρητορεύειν πειρᾶται καὶ διδάσκειν καὶ μεταφέρειν πρὸς τὴν οἰκίαν Ὀρησκείαν· * Fol. 225
 τούτων δὲ πάντων οὐκ ἄλλος ἀλλ' αὐτὸς ἐγώ εἰμι αἴτιος· φιλανθρωπίᾳ γὰρ χροόμενος καὶ δι' ἡμερότητας
 καὶ συμπαθείας ἐθέλων τοῦ γραιδίτου τούτου περιγενέσθαι, ἐμπαίζομαι τε παρ' αὐτοῦ καὶ καταγελωμαι·
 ἀλλ' οὐ μὰ τὴν ἔσφορον δίκην τῶν σφετέρων θεῶν τὴν ἐμὴν ἐκρύψῃς, γύναιον, ἐσχάτην ἀπόφασιν,
 ἀλλὰ τὸ ξίφος σοι πάντως ἐπιστομίσει τὴν γλῶτταν· καὶ τότε γνώσει σαφῶς τὸν τῆς σῆς παραπροσύνης
 καρπόν. »

48. « Εὐδαίμων ἄν », ἡ μάρτυς ἔφη, « τοῦτό μοι τάχιον γενέσθαι καὶ πρὸς τὸν οἰκίον ἐπανελθεῖν
 με δεσπότην. » « Γενήσεται σοι », φησὶν ὁ χἀκίστος δικαστής. Καὶ τοῦτ' εἰπὼν τοῖς δῆμοις κελεύει

2. τὸν F.

45. — 1. ἐθέλειν F.

46. — 1. ἀφ' ὧ F. — 2. ἀπολαῦσαι F.

λέγων· « Λάβετε ταύτην τῶν ἐμῶν μακρὰν ὀφθαλμῶν· οὐ γὰρ βίως ἀνέχομαι ταυτήν οὕσαν ὄραν· καὶ τῷ ξίφει τὴν ταύτης ἀφέλεσθε κεφαλὴν, ἵν' οὕτω τὴν ἐσχάτην σιωπὴν σιωπήσασα οὐκ ἂν δυνηθεῖ κατὰ θεῶν καὶ βασιλείως καὶ ἡμῶν πολλὰ βλασφημῶς φθέγγεσθαι. » Ταῦθ' ὁ μικρὸς ἐκεῖνος καὶ φονικὸς κελεύσας καὶ ἀναστάς ὤρετο κατηγορούμενος¹ καὶ ἡττημένος, ἐσχάτην ὀφλήσας αἰσχύνην, μὴ δυνηθεὶς περιγενέσθαι γηραιῶς γυναικὸς καὶ πρὸς τὸ ἴδιον ἐπαγαγέσθαι βούλημά τε καὶ σέβασμα. 5

49. Ἢ δὲ καλλιπάρθενος μάρτυς πρότερον μὲν τοὺς θημίους αἰτησαμένη δοῦναι καιρὸν πρὸς τὸ δεηθῆναι τοῦ οὕτως Θεοῦ καὶ λαβομένη ἠῤῥατο ἕλειν γενόμενον, τὸ ταύτης δεζάμενον αἷμα, ἀντικέραν μὲν γενέσθαι ποιῆσαι¹ τῶν ἀργῶν τε καὶ ἐξουσιῶν τοῦ σκότους καὶ τῆς αὐτοῦ δόξης τυχεῖν ἀξιῶσαι², ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς τηνικαῦτα πειραζομένοις χριστιανοῖς ἄνεσιν παρασχεῖν καὶ πάσης αὐτοῦ ἐξελέσθαι δυσχερείας τε καὶ κακώσεως, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν ὄνῳ τῷ κόσμῳ οὕσι καὶ αὐτὸν προσκυνώσιν καὶ μόνον Θεὸν γινώσκουσι καὶ λατρεύουσι· καὶ οὕτω μετὰ τὴν εὐχὴν ἐπὶ τοῖς παρελθούσιν ἀγῶσι τὴν τελευταίαν δεζαμένη πληγὴν, τὸν τῆς ἀθλήσεως ἀνεδήσατο στέφανον. Καὶ οὕτω χερσὶν ἀγγέλων τὸ ταύτης θεῶν πνεῦμα πρὸς τὸν *πατέρα τῶν φώτων ἀνηρέθη Θεόν, χοροῖς ἀγγέλων τε καὶ ἀρχαγγέλων καὶ τῶν λοιπῶν δυνάμεων συνεσόμενον, καὶ τοῦ ἀκροτατοῦ ἀπολάειν³ τῶν ἐρετῶν. 10

50. Τὸ δὲ γε θεῶν καὶ πολυάθλων ταύτης σῆμα μετὰ γε τὴν ἐκτομὴν τῆς τιμίας κεφαλῆς χριστιανοὶ τινες ἀνελόμειοι κάκεινῃν αὔθις αὐτῇ συναρμόσαντες, ἐν ἐπισήμῳ τόπῳ κατέθεσαν ὑπερφυῆ δέ τινα καὶ θαύματος ἄξια ἐκμηθείσης τῆς ἱερᾶς παρηκολούθησε κεφαλῆς· τὸ καταρρεῦσαν θεῶν αἷμα ἐκ τῆς πληγῆς ἤρδουσε μὲν τὴν γῆν καὶ ὡσπερ σπόγγον διέθηκε· τοὺς δὲ γε παρόντας καὶ ὄρωντας τρόμος εἶλε καὶ συνεκλόνησεν· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ὁ ἀὴρ εὐνοδίας ἐπληρώθη ξένης καὶ θαυμαστῆς. Ὁ δὲ γε ἥλιος ἀνιῶθεν ὡσπερ ἐπιστυγνύσας τῇ μαρτυρικῇ καὶ θείᾳ σπαγῇ ἐπ' ἱκαναῖς ταῖς ὥραις τὰς ἰδίαις ἀκτίνας ἀπέκρυψε καὶ ἔτι γε μὴν ἐπαύζων τὴν στυγνότητα ζόφον περιεβάλετο. Οὕτως οἶδε δοξάζειν Θεὸς τοὺς αὐτὸν δοξάζειν προσηρημένους. 15

51. Ἢ μὲν οὖν καλλίνικος μάρτυς Ἰα οὕτω ξένως καὶ ὑπερφυῶς βίωσασα, ὡσπερ ὁ λόγος ὑπέγραψε, καὶ οὕτω τὸν τῆς ἀθλήσεως δρόμον τελέσασα καὶ τοὺς ὄρατους καὶ ἀόρατους ἐντεῦθεν ἐγθροὺς κατασχύσασα καὶ μετὰ τελευταίην πολλοῖς τοῖς τῶν ἱαμάτων χαρίσμασι δοξασθεῖσα πρὸς τοῦ Θεοῦ, οὕτω πρὸς ἣν ἐπόθει ἐπανῆλθε ζωὴν. Μεθ' ὕστερον δὲ παρά του τῶν εὐσεβῶν βασιλέων, ἡνίκα ἡ πυρκαϊὰ μὲν ἐσβέσθη τῆς ἀσεβείας τῇ δυνάμει Χριστοῦ, τὸ τῆς εὐσεβείας δὲ ἠῤῥασε φῶς, πρὸς τὴν ὀλθιωτάτην ἀνεκομισθῆ Κοινσταντινούπολιν τὸ ταύτης πολυάθλων λείψανον· καὶ ναὸς αὐτῇ ἱδρῶνθη περικαλλῆς καὶ ἐν αὐτῇ κατετέθη, πολλὰς τῶν ἱαμάτων τοῖς αὐτῇ προσερχομένοις πιστῶς χάριτας ἀναβλύζον. 25

52. Ἐπεὶ δὲ κρίμασιν οἷς οἶδε Θεὸς ἡ πόλις ἐάλω τοῖς Ἰταλοῖς, Ἀλεξίῳ μὲν, οὗ ἐπώνυμος Ἄγγελος, τηνικαῦτα τῆς τῶν Ῥωμαίων ἐπειλημμένου ἀρχῆς, τὸν ἴδιον δὲ ἀδελφὸν Ἰσαάκιον ταύτης ἐξοστρακίσαντος, ἅπαν μὲν τὸ κάλλος ἀπέσθη τῆς πόλεως, ὅσον ἐν οἴκοις λαμπροῖς, ὅσον ἐν οἴκοις ἱεροῖς, ὅσον ἐν εὐαγείαις σεμνείαις· σὺν τούτοις πᾶσι καὶ τὸ ἱερὸν τέμενος τῆς μάρτυρος Ἰας διαφθάρειν, ἐπὶ τῇ τῶν Μαγγάνων μονῇ τὸ θεῶν ταύτης λείψανον μετετέθη, ἡνίκα καὶ αὔθις Θεὸς τοῖς Ῥωμαίοις τὴν πόλιν ἀπέδωκεν, ὅσα καὶ σπαράκτας κόρακας ταύτης ἐκδιώξας τοῦ Ἰταλοῦ, τῆς αυτοκρατορικῆς ἀρχῆς τοῦ Παλαιολόγου Μιχαὴλ κατέχοντος τὰς ἡνίας. Τούτου δὲ τῆς βασιλείας διάδοχος, οὐμενοῦν τῆς γνώμης καὶ τῆς περὶ τὸ θεῶν σέβας δόξης, γέγονεν υἱὸς ὁ μεγακλεῆς καὶ μέγας Ἀνδρόνικος, τὸ τῆς εὐσεβείας ὠραιότατον στήριγμα, τὸ τῆς ἐκκλησίας ἀσφαλέστατον καὶ περικαλλές ἐδραῖωμα, τὸ πάσης ἀρετῆς καὶ καλοκαγαθίας περιδοξὸν ἄκουσμα. 30

53. Τηνικαῦτα τοίνυν καὶ ὁ παρὼν τῇ θείᾳ μάρτυρι λόγος ἐγράφη, τοῦ γράψαντος ἐν τῇ τῶν Μαγγάνων περικαλλεῖ εὐρισκομένου μονῇ, ἐπειδὴ τὸ τοῦ χρόνου μῆκος τὰ μὲν ὑπομνήματα, ὅσα ἐγραφε τῇ μάρτυρι, ἴσχυσε διαφθεῖραι, τὸ δὲ ταύτης θεῶν λείψανον οὐκ ἠδυνήθη λυμάνασθαι, καὶ ταῦτ' ἐννακοσίων ἡλιακῶν κύκλων περιδρομότων, οὕτω τοῦ Θεοῦ τὴν καλλίνικον μάρτυρα καὶ πρὸ τῶν τῆς ἀθλήσεως ἀγῶνων κἄν τοῖς ἀγῶσι καὶ μετὰ τούτους δοξάσαντος, δεικνύντος οἶμαι, οἷας ἔτυχε παρ' αὐτοῦ δόξης ἢ θείᾳ ταύτης ψυχῇ· εἰ γὰρ ὁ πῆλινος χοῦς οὕτω καὶ ἐπὶ τούτων ἐδοξάσθη, ὡς ἐπὶ τούτοις χρόνοις μονοῦ καὶ ἐμφυχοῦ εἶναι δοκεῖν, — ὅς γε καὶ πολλὰκις ἐξέπληξεν, ὡς ζῶντα 35

48. — 1. κατηγορούμενος F.

49. — 1. ποιῆσαι F. — 2. ἀξιῶσαι F. — 3. ἀπολάειν F.

τοῦτον θεασάμενον, ἀσινεῖς τοὺς ὄνυχας ἔχοντα — καὶ πολλαῖς ταῖς χάρισιν ἐλλαμπρόνεσθαι, πόσης εἰκὸς ἔννοσιν χρῆ τὴν ἱερὰν ψυχὴν τῆς δόξης ἀπολαύειν παρὰ Θεοῦ; ἐγὼ μὲν οἶμαι, οὐκ ἀγγελικῆς οὐδ' ἀρχαγγελικῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ γεροϋθικῆς καὶ τῶν ὑψηλοτέρων ταγματῶν, ὡς καὶ ἐκ δεξιῶν ἐστάναι οἷα παρθένος καὶ μάρτυς τοῦ τρυφῆς νομίου Χριστοῦ.

5 54. Ταύτης τοίνυν ἡμεῖς, ὅσοι ἐν μεθέξει βουλόμεθα τῆς δόξης γενέσθαι Θεοῦ, τὴν ἀρετὴν μιμώμεθα καὶ τὴν ἀθλήσιν· καὶ γὰρ καὶ νῦν πάρεστιν ὁ διώκτης καὶ ἐχθρὸς τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος διάβολος, ὁ ἀοράτως διηνεκῶς ἡμῖν ἐπάγων τὸν πόλεμον· εἰ γοῦν ἐβελήσαιμεν νικητὰ τοῦ ποηροῦ φανῆναι, τὸ ἐμποδῶν * ἔσται οὐδέν· καὶ γὰρ πρῶτον μὲν τὴν τοῦ Θεοῦ κεκτημέθα * Fol. 227
χάριν, βοηθῶσαν ἡμῖν καὶ πρὸς τὴν ἐκείνου συμπλοκὴν ὑπαλείφουσαν καὶ τῆ πίστει καὶ ἐλπίδι βου-
10 νύουσαν, ἔπειτα δὲ καὶ τὴν θείαν μάρτυρα ἡμῖν συνεργῶσαν καὶ τὸν κοινὸν ὑπὲρ ἡμῶν δυσωποῦ-
σαν δεσπότην· ἀλλ' ὡδὲ τοῦ λόγου γενόμενον καὶ πρὸς τὸν τῆς σιωπῆς λιμένα τὸ τοῦ λόγου ἱστῶν
χαλάσει βουλόμενον, ὀλίγ' ἄττα δεῖ με πρὸς τὴν δσιομάρτυρα φηέγξασθαι.

55. Ὁ σεβασμιωτάτη καλλιπάρθενε μάρτυς· δεῖ γὰρ με ὡς παροῦσάν σε προσφωνῆσαι· καὶ γὰρ
ἀοράτως ἡμῖν ὡς πιστεύομεν πάρεῖ· ὃ σεμνῶν παρθένων ἀγλάισμα, ὃ μαρτύρων ἐνθέων ἠράισμα,
15 ὃ ἀσκητῶν ἐντρύφημα χαριέστατον, ὃ νοεραῖς πάσης τε καὶ θείας φύσεως ἰσοστάσιε, δέδεξο τὸν
παρόντα λόγον, ὃν σοι ὡσπερ τι ὄδιον προσφέρομεν, τῆς ἀσκητικῆς σου καὶ μαρτυρικῆς διὰ Χριστὸν
ἀθλήσεως τὰ παλαίσματά τε καὶ ἀγωνίσματα ὡς ἐνὸν ἱστορήσαντες, καὶ ἴλεον ἡμῖν δυσώπει γενέσθαι
ὃν τοῖς ἰδίῃς ἀγῶσι καὶ καμάτοις ἐθεράπευσας φιλανθρωπότατον κύριον, νῦν τε καὶ εἰς τὸν αἰῶνα
τὸν μέλλοντα, ἵνα καὶ πάντες ὁμοθυμαδὸν τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν ἐπιτύχοιμεν τῇ αὐτοῦ φιλανθρωπίᾳ
20 καὶ χάριτι, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάργῳ αὐτοῦ Πατρὶ καὶ τῷ πανα-
γίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

54. — 1. μάρτυραν F.

55. — 1. ὅσοι F.

IX

MARTYRIUM ' ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΔΗΜΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ.

25 1. * Ἐν τῷ καιρῷ τῆς τελειώσεως τῶν τεσσαράκοντα ἁγίων μαρτύρων, συνελήφθη ὁ * V. Fol. 191
ἅγιος Βάδημος ὁ ἀρχιμανδρίτης σὺν μαθηταῖς αὐτοῦ τισιν ἑπτὰ καὶ κατελείσθη ἐν φυλακῇ
κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως Σαβωρίου. Ὁρμηᾶτο δὲ οὗτος ὁ ἅγιος Βάδημος ἀπὸ πόλεως
Βηθλαπάτ, γένους πλουσίου σφόδρα ὑπάρχων· ἀξιώθεις δὲ τῆς πολιτείας τῶν μοναχῶν,
πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ διένειμεν πτωχοῖς καὶ οἰκοδομήσας μοναστήριον ἔξω τῆς

30 1. — 1. praeit μὴν τῷ αὐτῷ η' (scil. april. 8) V.

PASSIO SANCTI BADEMI ARCHIMANDRITAE.

1. * Quo tempore quadraginta illi sancti martyres interfecti sunt, com- * Fol. 191
prehensus fuit Bademus, sanctus archimandrita, una cum septem quibusdam
suis discipulis, et regis Saporis iussu in carcere conclusus. Bademus autem
5 ille ortum ducebat ab urbe Bethlapat, ex familia admodum divite. Cum vero
monachorum institutionem sequi coepisset, omnia sua pauperibus distribuit.

πόλειως ἐκαθέζετο ἐκεῖσε ἐν αὐτῷ, ἐν ἅπασιν σπουδαίων εὐαρεστεῖν τῷ Θεῷ καὶ τὸ θελημα αὐτοῦ πληροῦν². ἦν γὰρ πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας ὑπέρχων ὁ ἀνὴρ καὶ σκεῦος ἐκλογῆς ἐτύγγανεν τοῦ Θεοῦ.

2. Οὗτος οὖν ὁ ἄγιος ἐν τῇ φρονήσει αὐτοῦ τῇ θείᾳ καὶ τελείᾳ ἀνῆλθεν εἰς τὸ ἕρος τοῦ Κυρίου καὶ κατεσκήνωσεν ἐν τόπῳ ἀγίῳ αὐτοῦ καὶ εὐλογίαν ἐδέξατο παρὰ Θεοῦ³ σωτήρος αὐτοῦ καὶ ἐθέσαστο τὸ πρόσωπον⁴ τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ. Οὗτός ἐστιν ὁ καταλεισθείς μικρὸν ἄζυμον ἐν τοῖς καιροῖς ἡμῶν ἀπὸ τῆς τελείας ἐκείνης ζύμης τῶν ἐν ἀρχῇ τελειωθέντων ἁγίων μαρτύρων· ἐστερεώθη δὲ διὰ τοῦ αἵματος τῆς σφαγῆς αὐτοῦ τοῦ ἁγίου ἡ χυνοῦτος τοῦ καιροῦ ἡμῶν. Οὗτός ἐστιν ὁ ὄντως λίθος πιστός, ὁ λατομηθείς ἀπὸ τοῦ ἔρους τῶν ἀρχῆθεν πιστῶν· ἡρπάγη γὰρ ἐπὶ τὸ μυστήριον, ἵνα γένηται πᾶσιν ἡμῖν⁴ σωτήριος ὁδός. Τοιαύτην γὰρ γεννάει τὴν προαίρεσιν αὐτοῦ περὶ τὸ μαρτύριον ἐπέδειξατο καὶ τοιοῦτον ζῆλον παρέστησεν εἰς Θεὸν καὶ οὕτως ἀπὸ παντός βύπτου καὶ σπίλου καὶ μολυσμοῦ διὰ τῶν ἔργων καθαρὸν ἔδειξεν ἑαυτόν, ὡς μὴ δύνασθαι λοιπὸν τὰς πονηρὰς πράξεις ἀντοφθαλμίσαι εἰς αὐτόν. Ἡ γὰρ ἀρπαγὴ εἶδεν αὐτόν, καὶ ἔφυγεν· ἡ ἐπιθυμία ἐθέσαστο αὐτόν, καὶ ἐτελεύτησεν· ὁ μαμωνᾶς ὁμοίως κατανοήσας αὐτόν, ἐποτήθη· ὁ⁵ χρυσὸς εἶδεν αὐτόν, καὶ ἀπεκρύβη· ὁ πλοῦτος ἐνέβλεψεν εἰς αὐτόν, καὶ συνεπίση παρεθύ·⁶

* Fol. 192 ἡ ἀλαζονία κατεῖδεν¹ αὐτόν, καὶ κατεκλήσθη παρὰυτᾶ· ἡ ὑπερηφανία ἀντοφθαλμίσεν αὐτόν, καὶ ἐταπεινώθη παρὰυτᾶ· ἡ ὑψηλοφροσύνη καθόρασεν εἰς αὐτόν, καὶ ὡς κόνις συνε-

2. πληροῦν V.

2. — 1. καθίδεν V.

Cumque monasterium extra urbem aedificasset, illie residebat, studens in omnibus Deo placere, et quae divinae voluntati grata sunt, ea perficere; erat enim vir ille gratiae et veritatis plenus, et divinae electionis vas¹.

2. Hic igitur vir sanctus, divina quadam et perfecta prudentia ductus, ascendit in montem Domini et habitavit in loco sancto eius, benedictionem-² que accepit a Deo Salvatore suo, et aspexit faciem³ Dei Iacob². Hic, qui nostris temporibus fermenti loco relictus fuit, ex perfecto illo sanctorum martyrum fermento³, qui ab initio perfecti fuerunt; eius autem sancti viri caede ac sanguine nostrorum temporum imbecillitas firmata est. Hic vere lapis fidelis sectus est a monte⁴ illorum, qui a principio fideles extiterunt;⁴ aptus enim fuit mysterii causa, ut nobis omnibus esset salutis via. Ita generosum et constans propositum in martyrio subeundo praestitit, ac talem animi ardorem in Deum ostendit, sicque ab omni sorde, labe ac macula purum se praebuit, ut prava facinora adversus illum nihil loci habere possent. Rapina ipsa statim procul ab eo fuit; cupiditates omnino extinctae nihil contra illum⁵ poterant; mammonas eius virtutem cognoscens, obstupuit; aurum se ab eo abscondit, divitiae statim ab eo spretae sunt; arrogantia confestim apud illum⁵ fracta est, superbia in eius conspectu⁶ subito humiliata; tumor et animi elatio, ut pulvis, in eius oculis conculcata est; paupertas vero ad eius pedes

1. Jo., 1, 14; Act., 18, 15. — 2. Psalm. cxiii, 3-6. — 3. Gal., 5, 9. — 4. Dan., 11, 34.

πατήθη· ἡ μέντοι πενίχ᾽ ἀπὸ τοῦ πόδαυ αὐτοῦ ἐπάγη δυνάμει διούλου καὶ ἡ παρόπις
 ταῖς πλευραῖς αὐτοῦ περισσφιγγθη ἢ τε ἀλήθεια ἐπ' αὐτὸν ἀνέτειλεν καὶ ἡ δικαιοσύνη
 διεκυψεν εἰς αὐτόν, ἡ ἀγάπη αὐτὸν περιεπτύξατο καὶ ἡ εἰρήνη κατεφιλήσεν αὐτόν καὶ
 ἔλασεν· ἡ δὲ ἰσμήνη ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ ἐφυτεύθη· καὶ πάντων τῶν καρπῶν τῆς
 5 δικαιοσύνης πλήρης ὑπῆρχεν ὁ ἀνὴρ, πᾶσαι τε αὐταὶ αἱ ἀρεταὶ ἐνώκουν² ἐν αὐτῷ, ἐπειδὴ
 ἡ ἰσμή τῆς εὐωδίας τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὑπερβαλλόντως καθεκάστην εὐφραίνει αὐτάς, καὶ
 τὸν καρπὸν αὐτοῦ τῶν ἀγαθῶν ἰδέειν ἤσθιον.

3. Ὡς οὖν τετραμηνιαῖον χρόνον ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐποίησεν δεδεδεμένος σὺν τοῖς
 10 ἐπιτῶν μαθηταῖς αὐτοῦ, θλιβόμενος καὶ μαστιζόμενος συνεχῶς, πάντα δὲ προθύμως ὑπο-
 μένων διὰ τὴν εἰς τὸν Κύριον ἐλπίδα καὶ διὰ τὴν πίστιν τῆς ἀληθείας αὐτοῦ, ἣν τις ἔχει
 κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ὀνόματι Νηρσάν ἄρχων τῆς πόλεως Ἀρίων τυγχάνων οὕτω λεγομένης,
 ἐνορίας δὲ Βηδγερμῆ. Οὗτος τοίνυν ὁ Νηρσάν χριστιανὸς ὑπάρχων ἠναγκάζετο παρὰ τοῦ
 βασιλέως τοῦ προσκυνῆσαι τῷ ἡλίῳ, μὴ βουλόμενος δὲ ἀθετῆσαι τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ
 ἐν δεσμοῖς γενόμενος κατὰ κλειστός ἐτύγγανεν ὕστερον δὲ χυνοθεῖς τὸν λογισμὸν αὐτοῦ
 15 καὶ πτωθεὶς τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, δειλία τοῦ μαρτυρίου κρατήθεις, διὰ τὰς μελλούσας ἐπά-
 γασθαι αὐτῷ τῶν βασάνων ἀνάγκης οὐ συνεφώνησεν ἕως τέλους τῇ ἀγαθῇ αὐτοῦ ἀρχῇ,
 ἀλλ' ἐπεθύμησεν μᾶλλον τὸν πρόσκαιρον τοῦτον κτήσασθαι κόσμον, ἀποφυγὸν τὰς θλίψεις
 τῶν βασάνων. Ἄλλ' ὅμως ἀμφοτέρω ἐνθυμούμενος ὁ ἄθλιος, τῶν ἐκατέρων ἐξέπεσεν· καὶ
 γὰρ τὴν εἰς Θεὸν ζωὴν ἀπώλεσεν, ἀποφυγὸν τὸ μαρτύριον, τοῦ κόσμου τούτου οὐκ

20 2. ἐνώκουν V.

omnino fixa et corroborata est; mansuetudo latera ipsius fuit amplexa, veri-
 tas in eo exorta, et iustitia erecta; caritas illum amplexata et pax osculata
 5 eoque gavisata est; concordia in ipsius ovili posita, omnibusque iustitiae
 fructibus vir ille plenus fuit. Omnes hae virtutes in eo viro habitabant,
 quoniam odor suavis ipsius animae mirum in modum singulis virtutibus iu-
 cundus erat, et ex illius candore animi tanquam fructum quemdam libenter
 percipiebant.

3. Cum igitur quattuor menses in carcere confecisset una cum septem
 10 illis discipulis vinctus, afflictus et assiduis flagellis verberatus, omnia prompto
 animo perpessus est, propter suam in Deum spem, veritatis fiduciam. Erat
 autem tempore illo quidam, nomine Nersan, princeps urbis, quae Aria dice-
 batur, in territorio Bedgerme. Hic Nersan, cum esset christianus, a rege
 ipso cogebatur solem adorare; sed cum nollet contra Christi fidem facere,
 in vinculis detinebatur. Postea vero animo remissiore factus, et corde percul-
 15 sus, martyriique formidine detentus, propter tormenta quae violenter in
 illum inferenda erant, non ita ut coeperat ad extremum usque perseveravit;
 sed mortalis et brevis huius mundi amore captus, tormentorum augustiis
 succubuit; sicque miser ille, cum utrumque appeteret, ab utroque excidit.
 Nam divinam vitam perdidit, martyrium fugiens, et huius mundi volupta-

1. Psalm. LXXXIV, 11, 12.

ἀπαύλαυσεν, τῆς ἐπιγείου δόξης ἐρασθεῖς. Τὴν γὰρ τοῦ προσκαίρου καὶ ἐπιγείου βασιλέως
 * Fol. 193 τμηλὴν ἀγαπήσας * μᾶλλον ὑπὲρ τὴν τοῦ αἰωνίου καὶ ἐπουρανίου Θεοῦ, ὠμολόγησεν ποιεῖν
 τὸ θέλημα τῆς ἀποστασίας καὶ ὑπείκειν εἰς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ.

4. Ὡς δὲ ἔγνω ταῦτα ὁ βασιλεὺς περὶ τοῦ Νηρσά, ἐλάρη σφόδρα καὶ παραυτὰ ἐν
 νῶ λαβὼν τὸν ἄγιον Βάδημον, ἐκέλευσεν λυθέντα αὐτὸν τῶν δεσμῶν εἰς τὴν αὐτὴν 5
 ἀγθῆναι τοῦ παλατίου διὰ τῆς πλαγίας θύρας. Εἰσῆλθον οὖν, ἔνθα ἦν ὁ Νηρσάν δεδε-
 μένος, καὶ λέγει ὁ βασιλεὺς πρὸς δύο τινὰς τῶν ἀρχόντων ὅτι· « Ἐὰν ἀποκτενεῖ
 Νηρσὰς τὸν Βάδημον, λυθήτω τῶν δεσμῶν καὶ ἀπολαβέτω τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ » ἦν 10
 γὰρ κελεύσας τὰ αὐτοῦ πάντα τῷ ταμείῳ παραπεμθῆναι. Καὶ ἔστησαν παραχρῆμα τὸν
 ἄγιον Βάδημον πρὸ τοῦ Νηρσά· ὁ δὲ ἄθλιος τοῦτο ἀκούσας παρὰ τοῦ βασιλέως λεγθῆν 15
 καὶ ὑπεγόμενος τῶν προσκαίρων, λαβὼν τὸ ξίφος ἤλθεν τοῦ ἀποσφάξαι τὸν μάρτυρα τοῦ
 Χριστοῦ. Ἐντρομος δὲ γενόμενος, θείων καταγαγεῖν κατὰ τοῦ ἁγίου τὴν πλαγίαν, ἐπάγη
 * Fol. 193 ὡσεὶ λίθος εὐθύς. Ἀνέβλεψεν δὲ εἰς αὐτὸν ὁ τοῦ Χριστοῦ δούλος καὶ εἶπεν· * « Ἔως τούτου 20
 ἔφθασεν τὸ τέλος τῶν κακῶν σου, ὦ Νηρσά, ὥστε μὴ μόνον ἀρκεῖσθαί σε τὸν Θεὸν σου
 ἀρνήσασθαι, ἀλλ' ἤδη καὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ἀποσφάπτειν ἀγωνίζεσθαι· οὐαί σοι, οὐαί σοι, 25
 ταλαίπωρε, τί ποιήσεις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ; ἢ ποῦ φύγῃς ἀπὸ τῆς φοβερᾶς κρίσεως, ὅταν στῆς
 ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου βήματος, τῷ μεγάλῳ καὶ αἰωνίῳ Θεῷ ἀπολογουμένος;
 Ἐγὼ μὲν τοῖνον, ὦ τρισάθλιε, ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ Χριστοῦ μου προθύμως τελειοῦμαι,
 πλὴν δὲ διὰ τῆς χειρὸς σου οὐκ ἤθελον ἀποθανεῖν, διὰ δέ τινος ἄλλου ἤθελον ὑπομείναι. »

tibus frui non potuit, terrenam gloriam appetens. Cum enim caduci et terreni
 * Fol. 193 regis * magis quam aeterni et caelestis Dei honorem amaret, se a Deo ipso
 velle deficere professus est, et omnibus quae rex vellet se obtemperare.

4. Rex igitur, ut audivit Nersan eo animo esse, valde gavisus est et
 statim de sancto Bademo cogitavit iussitque illum vinculis exsolutum in atrium 5
 palatii per obliquam ianuam duci. Bademo autem eo ingresso ubi Nersan
 vincetus detentus fuerat, rex duobus quibusdam principibus viris haec dicit :
 Si Nersan Bademum interficit, a vinculis solvatur et accipiat eius bona.
 Iusserat enim rex ipse omnia ipsius bona in fiscum conferri. Confestim igitur
 sanctum Bademum in medium constituerunt. Ille autem miser Nersan, ut 10
 audivit quod a rege dictum fuerat, cum caduca mundi bona appeteret, stricto
 ense ad Christi martyrem interficiendum profectus est. Sed tremore quodam
 correptus, cum plagam in virum sanctum infligere vellet, tamquam lapis
 * Fol. 193 statim immotus permansit. At Christi servus ad eum oculos erigens : * Usque 15
 eo, inquit, o Nersan, malitia tua progressa est, ut non solum tibi satis sit
 quod Deum tuum negaveris, sed et servos ipsius interficere contendas? Vae
 tibi, infelix. Quid facies in die illo, aut quo fugies a terribili iudicio, cum
 steteris ante horrendum illud tribunal, magno et aeterno Deo rationem red-
 diturus? Ego quidem, o miserrime, martyrio Christi mei prompto animo
 conficiar; at nollem tamen manu tua confici, sed ab alio quopiam mortem 20
 sustinere voluissem.

5. Ὁ δὲ μήτε τοῖς λόγοις τούτοις καμφοίς μήτε τὸ κελευσθὲν αὐτῷ ἰσχύων τελείως ἐργάσασθαι, παρέστησεν μὲν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ λίθον καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἔθετο σιδηρᾶ· ἐκρούσεν δὲ τὸν ἄγιον τετρακίς τῷ ξίφει καὶ οὔτε ἄπαξ ἐπέτυχεν κυρίαν δοῦναι αὐτῷ τὴν πληγὴν καὶ ἀνελεῖν αὐτόν· λίαν γὰρ ἔτρεμεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ. Ἐν μὲν
 5 οὖν τοιαύτῃ θλίψει παρεδῶκεν * τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ὁ μακάριος Βάδημος, κακιστάτως * ταῖς * Fol. 194
 πληγαῖς ἀποκλιῶν τοῦ ξίφους, ὡς πάντας τοὺς παρεστῶτας ἕλληνας θαυμάσαι τὴν ἄσθεον ὑπομονὴν τοῦ ἁγίου μάρτυρος, ὅτι οὕτως ἐστὼς ὡς στύλος ἀσάλευτος τὰς βιαιάς τῶν πληγῶν ἐπιφορὰς ἐδέχετο καὶ ἔμενον τῇ καρδίᾳ ἀκίνητος· τὸν δὲ φρονεῖα ἐκαῖνον διὰ τὴν ἀδράνειαν αὐτοῦ καὶ χαυνότητα ἐξεμυκτήρισαν καὶ ἐβδελύζαντο. Ἀλλὰ δὴ καὶ
 10 οὗτος ὁ Νηρσάν μετ' οὐ πολὺ τῆς ἀξίας ἀμολύθῃς ἀπήλαυσεν, ἧς ἐπεδείξατο εἰς τὸν μάρτυρα τοῦ Χριστοῦ, πολλοῖς κακοῖς καὶ διαφόροις συσχεθεῖς καὶ διὰ ξίφους δεινῶς ἀπολλύμενος.

6. Ἐτελειώθη δὲ ὁ ἄγιος Βάδημος μηνὶ ἀπριλλίῳ ὀγδόῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Τὸ δὲ ἄγιον λαΐψανον αὐτοῦ ἔξω ῥίψεν τῆς πόλεως, ἀνείλαντο αὐτὸ ἄνδρες εὐλαθεῖς
 15 λαθραῖως καὶ κατέθεντο μετὰ πάσης ἐπιμελείας. Οἱ δὲ ἑπτὰ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐποίησαν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ ἐγκατάκλειστοι ἔτη * τέσσαρα· καὶ μετὰ τὴν τελευταίην Σαβωρίου * ἐν * Fol. 194
 εἰρήνῃ ἀπελύθησαν ἐν τῇ πίστει αὐτῶν, χάριτι Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

5. — 1. κακιστάτως V.

20 6. — 1. ἔτη V.

5. Ille vero neque his sermonibus erubescens, neque quod iussus fuerat
 valens perficere, faciem suam, ut lapidem, firmavit, et cor ferreum ac durum
 habens, sanctum virum saepius ense illo percussit. Sed nec semel opportu-
 nam plagam infligere neque eum interficere potuit, eius enim manus valde
 5 tremebat. At beatus Bademus, cum eiusmodi angustiis affligeretur, * spiritum * Fol. 194
 suum emisit, ensis ictibus tot tantisque confectus, ut omnes gentiles firmam
 sancti martyris patientiam admirarentur, quod velut columna quaedam im-
 mobilis persistens, violentos plagarum impetus exciperet et corde stabilis
 maneret, homicidam vero illum propter imbecillitatem et lentitudinem irri-
 10 dderent et execrarentur. Sed et hic Nersan non multo postea mercedem recepit
 his dignam, quae in martyrem Christi commiserat, multis et diversis malis
 oppressus, et ense male perditus.

6. Sanctus autem Bademus martyrio consummatus est mense aprili,
 die octavo, in Christo Iesu Domino nostro. Eius vero reliquias extra urbem
 15 eiectas sustulerunt clam viri religiosi, et omnem diligentiam adhibentes illas
 reposuerunt. Eius autem septem discipuli in carcere conclusi quattuor annos
 manserunt, et post mortem Saborii regis * in pace dimissi sunt; permis- * Fol. 194
 sumque fuit ut in sua ipsorum fide permanerent, gratia domini nostri Iesu
 Christi, cui gloria est in saecula saeculorum. Amen.

X

MARTYΡΙΟΝ¹ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ² ΑΚΕΨΙΜΑ³ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙ⁴ ΙΩΣΗΦ⁵
ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΕΙΘΑΛΑ⁶ ΔΙΑΚΟΝΟΥ⁷.

* V, fol. 53 * Ἰδοῦ⁸ δὲ εἰσέρχομαι εἰς φοβερὸν τοῦ μαρτυρίου πέλαγος, εἴ γε δυνηθῶ διαπεραιωθεὶς
φθάσαι εἰς τὸν τούτου λιμένα, καὶ εἰς τὰ μεγάλα αὐτοῦ περιπλέω κύματα, εἴ γε καταντήσω
εἰς τὸν αἰγιαλὸν αὐτοῦ. Ἐπεὶ δὲ τὸ βάθος αὐτοῦ ἄπειρον καὶ ὁ χειμὼν φοβερός, εἰς τὸ
σκάφος τῆς πίστεως τῶν γενναίως ἀθλησάντων τοῦτο τὸ μαρτύριον καταρρεύω καὶ εἰς
τὰ ὕψηλα τῆς νίκης αὐτῶν, ἵνα σωθῶ ὄντως γὰρ σκάφος τοῦτο στερεόν, ὅπερ οἱ τρεῖς σοφοὶ
κατεσκεύασαν τέκτονες καὶ τρεῖς πρεσβύτεροι ἔντεχνον ἀρίστως ἐτελείωσαν διὰ τῶν οἰκείων
βασάνων γενναίως κατασκευάσαντες· καὶ ἔχρισαν μὲν αὐτὸ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν τῷ αἵματι τῆς
σφαγῆς αὐτῶν, ἵνα μὴ κινήθῃ ὑπὸ τῆς ζάλης τοῦ πελαγίου διωγμοῦ· ἔστησαν δὲ κατάρτιον
ἐν αὐτῷ τὴν ἀλήθειαν τοῦ Χριστοῦ, ἰστίον τὴν πίστιν αὐτοῦ, κυβερνήτην τὴν ἀγάπην
αὐτοῦ· διὸ καὶ ἀκινδύνως ἔπλει ἐν τῷ κλύδωνι τοῦ σφοδρωτάτου πελάγους καὶ ἐνθα πλοῖα
πολλὰ καὶ σκάφη διερράγη⁹ καὶ ὑποβρύγια ταῖς καταιγίσι τῶν σφοδρῶν ἀνέμων τοῦ
διωγμοῦ κατέστη, εὐμαρῶς τοῦτο καὶ ἀφόβως ἔδραμεν διὰ τῶν κυμάτων διὰ τὴν
στερεότητα αὐτοῦ. Οἱ γὰρ τέκτονες· τούτου τοῦ σκάφους παρὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος τοῦ ποιήσαν-
τος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ¹¹ μεμαθήκασιν.

1. *praefit* μηνὶ νοεμβρίου γ' K, μηνὶ νοεμβρίου γ' H. — 2. τοῦ ἀγίου ἱερομάρτυρος G. — 3. Ἀκεψιμᾶ H, τοῦ *add.* G. — 4. *om.* H. — 5. τοῦ ἁγιωτάτου *add.* G. — 6. Ἀειθαλᾶ H, K, τοῦ ἀγιωτάτου *add.* G. — 7. εὐλόγησον πάτερ *add.* K, κύριε εὐλόγησον πάτερ *add.* H. — 8. *prologum om.* G. — 9. διερράγη H *et prius* K, *qui postea scripsit* διερράγησαν. — 10. *om.* H. — 11. αὐτὸν H.

PASSIO SANCTORUM ACEPSIMAE EPISCOPI, IOSEPH
PRESBYTERI ET LEITHALAE DIACONI.

* Fol. 53 * Ecce iam tremendum martyrii pelagus ingredior siquidem transfretare
et ad portum appellere contigerit; et magnis eius fluctibus me committo,
siquidem accedam ad litus. Cum autem eius altitudo immensa sit et tempestas
terribilis, ad navigium fidei eorum, qui hoc certamen fortiter sustinuerunt, et
ad arma victoriae eorum confugio, ut salvus sim. Vere enim firma est illa ratis,
quam sapientes tres architecti et in arte industrii senes optime et fortissime
suis tormentis construxerunt; et linierunt illam intrinsecus et extrinsecus
suae maclationis sanguine ne procella persecutionis quateretur; et posuerunt
in illa malum veritatem Christi, velum autem fidem eius, gubernatorem eiusdem
charitatem. Quare segura navigavit in saevissimi maris tempestate, et
ubi multae naves et cymbae diffractae dissipataeque sunt, obluetantibus per-
secutionis procellis, feliciter illa et intrepide per fluctus cursum tenuit propter
firmitatem eius. Qui enim navigium construxerant * ab architecto, qui fecit
caelum et terram, artem didicerunt.

1. Gen., vi, 14.

Ὁ μὲν οὖν κύριος αὐτῶν καὶ τῆς οἰκουμένης ἀπάσης Χριστὸς λόγῳ ἐπετίμησεν τῇ
 καταγίδι καὶ τῇ θαλάσῃ, καὶ ἐσίγησεν· αὐτοὶ δὲ διαγωνισάμενοι πρὸς τὴν ζήλῃν καὶ τὰς
 καταγίδας τοῦ διωγμοῦ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ περιεγένοντο τῶν ἀντιπάλων. Τῶν δὲ
 5 τριῶν τούτων ἀθλητῶν ἓν ἦν τὸ σκάφος, ἐπειδὴ καὶ ἡ πίστις αὐτῶν ὑπῆρχεν μία· εἷς ἦν
 ὁ βοηθὸς αὐτῶν, ἐπειδὴ καὶ οἱ τρεῖς ἓνα σταυρὸν ἐβάσταζον· καὶ ἅμα¹² ἡ ὁδὸς αὐτῶν, ἓν γὰρ
 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐξ οὐρίας ἔπνει ἐν αὐτῷ· καὶ τρεῖς οἱ ἔμποροι οἱ ἐν αὐτῷ ἐμπορευόμενοι,
 ἐπειδὴ καὶ ὁ πλοῦτος αὐτῶν ἦν ἡ τριάς· ἐπληθύνθη ἡ ἐνθήκη αὐτῶν, ὡσπερ οὖν καὶ αἱ
 βραχίονα αὐτῶν ἐπλεόνασαν· καὶ ἐμεγαλύνθη ἡ ἐμπορία αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐμεγαλύνθησαν καὶ
 αἱ θλίψεις αὐτῶν· ἐλιπύνθη τὸ κέρδος αὐτῶν, ὡσπερ οὖν ἐπιπύνθησαν καὶ αἱ ἀνάγκαι αὐτῶν·
 10 ἐραυδρύνθη καὶ ἐδόξασθη ὁ θησαυρὸς αὐτῶν, ἐπειδὴ καὶ λίαν ἐδάμασεν αὐτοὺς τὸ δεσμω-
 τήριον ἐν τῷ σκάτει αὐτοῦ διὰ δὲ τὴν σπουδὴν τῆς προθέσεως αὐτῶν οὖν ἀγαλλιάσει καὶ
 πολλῇ παρησίχῃ ὑπεισλήθεν τὸν τῆς ζωῆς λιμένα, ὃν οὖν ἠκοδόμησαν¹³ ἐν πολυτελείᾳ * βα- * Fol. 54
 σιλεῖς τῆσδε τῆς οἰκουμένης οὐδὲ περνῆται τῆς γῆς τῆ ἐαυτῶν πολυπειρίχῃ εἰς ὕψος ἀνήγειραν
 οὐδὲ ἐδόξασαν αὐτὸν σαρκικοί· εἷς δὲ ἔστι σταυρὸς ὁ κοσμήσας αὐτὸ καὶ ὑψώσας εἰς
 15 παντῶν ἀνθρώπων σωτηρίαν· διὰ τούτων τῶν τριῶν ἐγαλλίασε τὸ μαινόμενον τοῦ διωγμοῦ
 πέλρατος· διὰ τούτων κατεστρεβλή¹⁴ τὰ κορυφούμενα τῆς μανίας αὐτοῦ κύματα· καὶ διὰ
 τούτων ἐδέθη τὰ στόματα τῶν θηρίων τῶν ἐν αὐτῷ, ἵνα μὴ ἀποκτένωσιν, καθάπερ
 ἀπέκτενον· διὰ τούτων ἐρράγη τὸ στόμα τοῦ δράκοντος, ὅπως μηκέτι διασείρη¹⁵, καθάπερ
 διέσφειρεν· διὰ τούτων ἐσβέσθη ὁ θυμὸς αὐτοῦ τῶν ἀσπίδων τοῦ μηκέτι ἀπολλύειν. ὡσπερ οὖν
 20 12. ἅμα K, H. — 13. corr. prius ἠκοδόμησεν H. — 14. κατεστρεβλή H. — 15. διέσφειρε H.

Illorum quippe et totius mundi dominus Christus verbo imperavit procel-
 lae et mari, et siluit¹; illi vero contra motum procellasque persecutionis
 luctantes eius fortitudine adversarios superaverunt. Iam, horum trium athle-
 5 tarum, una fuit navis quia et una fides erat; unus erat auxiliator, quia unam
 crucem omnes gestabant; una quoque erat via quia unus Spiritus sanctus
 eisdem afflabat; tres etiam erant mercatores simul negotiabantur, quia una
 erat rerum copia, videlicet Trinitas; tantum multiplicata est sors eorum
 quantum tormenta augebantur; et cum angustiis cresebat eorum negotiatio,
 et lucrum cum suppliciis dilatabatur. Splendebat et celebrabatur thesaurus
 10 eorum, quia carcer suis tenebris eos vehementer afflixerat; per studium
 autem propositi eorum cum gaudio et fiducia magna intravit in portum vi-
 tae, quem non exstruxerunt in magnificentia sua * reges terrae, neque huius * Fol. 54
 mundi artifices peritia sua in altum excitarunt neque laudarunt homines car-
 nales; una est crux quae illum ornavit et exaltavit ad salutem omnium ho-
 15 minum. Per illos tres furens persecutionis mare quievit; per illos sedati
 sunt eius furoris fluctus altissimi; per illos ligata sunt ora marinarum
 bestiarum ne homines occidere pergerent; per illos obstructum est os dra-
 conis ut eius infestationes cohiberentur; per illos exstincta est ferocia ser-
 pentium eius ne interitum amplius inferrent. Ex profundo huius maris varias

1. Matth., viii, 26.

ἀπόλλυνεν· ἐκ δὲ τοῦ βυθοῦ τοῦ πελάγους τούτου πολυτίμους ἀπηνέγκαν μαργαρίτας¹⁶ καὶ ἐν τῇ μεγίστῃ αὐτοῦ ζάλῃ ἐντίμους ἀνεκομίσαντο λίθους καὶ ἐν τῇ σφοδρᾷ αὐτοῦ καταγίθῃ ἀμέτρητον ἔμποριαν ἐκομίσαντο· οὗτοι ἔμποροι σοφοὶ εἰθισμένοι εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν ἔμπορεύεσθαι· οὗτοι ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ κατελλθόντες εἰς θάλασσαν ἐν πλοίοις καὶ ποιήσαντες ἐργασίαν ἐν ὕδασι πολλοῖς· ὧν εἰς τοὺς τραχεῖς καὶ φοβεροὺς τόπους ἐπλατύνθη καὶ ὑψώθη ἡ ἔμπορία.

* Fol. 54^r Τριγαροῦν ἱκετεύω σε, Κύριε, διὰ τοὺς οἰκτιρισμούς σου, δὲς μικρὸν συνέσεως καὶ σοφίας διηγήσασθαι τὸ πάθος τοῦ μαρτυρίου αὐτῶν, οὐχ ἵνα δοξασθῶ, δέσποτα ἀγαθέ, ἀλλ' ὅπως ὠφελήθῃς ὠφελήσω, οὔτε ἵνα καυχῆσωμαι, ἀλλ' ἵνα οἰκοδομηθῶ καὶ οἰκοδομήσω καὶ φωτισθῆ· ἡ δικάσιό μου ἡ ἐσκαστισμένη καὶ ὁ λόγος μου σχοῖνι πλάτος τε καὶ εὐροίαν, πλησθεῖς συνέσεως τῆς παρὰ σοῦ καὶ γνώσεως, ἀγάπης τε καὶ προθυμίας καὶ ἐλπίδος κτήσονται δύναμιν καὶ βοήθειαν καὶ ὑπερσπισμὸν σωτηρίου καὶ ἐκ τοῦ παραδείσου τῶν βασάνων αὐτῶν λάβω ἄνθη καὶ πλέξω στέφανον τῆς ἀληθείας αὐτῶν, ἔκ τε τοῦ θησαυροῦ τῆς ἐρωτήσεως αὐτῶν ἄρω¹⁷ χρώματα καὶ τελείαν εἰκόνα γράψω τῆς ἀνδρείας αὐτῶν.

Πῶς ὑμᾶς καλέσω, μαχηταὶ γενναῖοι, καὶ πῶς ὑμᾶς ὀνομάσω, ὧ ἀθλοσφόροι προσβύται· καὶ ἰσχυροὶ ἀγωνισταί· οἵτινες στεράνους ἰδόντες καὶ δόματα βασιλικὰ ἐνεδύσασθε νεότητι εἰς πόλεμον καὶ θεασάμενοι βραβεῖα καὶ δῶρα ἐπουράνια εἰσῆλθατε¹⁸ προσβύμως εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν δι' αἵματος· ἡ σμικρότης μου οὐ χωρεῖ τὰ νεανικὰ παλίσματα ὑμῶν δικ-

16. πολυτίμους μαργαρίτας ἀπηνέγκαντο II. — 17. ἄρω K, II. — 18. εἰσῆλθετε II.

margaritas extulerunt, et in vehementissima procella collegerunt gemmas et immensas opes in violenta tempestate congregarunt. Hi sapientes negotiatores in vitam aeternam negotiationem exercere solebant. Hi sunt qui descendunt mare in navibus et laborant in aquis multis¹, quorum negotiatio dilatata est et elevata in asperis et horrendis locis.

* Fol. 54^r Quapropter, supplico te, Domine, per misericordiam tuam, da mihi parum intelligentiae et sapientiae ad narrandam passionem martyrii eorum, non ut laudem colligam, magister bone, sed ut ipse utilitatem colligens aliis et praestem; non ut inani gloria fruam, sed ut ipse aedificatus alios aedificem et illuminetur mens mea obscurata et sermo meus copioso et facili cursu fluat, repletus intelligentiae, quae est a te et scientia: amore et studio et spe concilium mihi fortitudinem et auxilium et defensionem salutaris et ex horto cruciatuum eorum colligam flores et coronam certaminis eorum texam, et ex thesauro quaestionis eorum desumam colores, perfectamque fortitudinis eorum imaginem depingam.

Quomodo vos vocabo, bellatores egregii, et quo nomine vos compellabo, o invicti senes et athletae fortissimi! qui videntes coronas et dona regia induistis iuventutem ad bellum, et aspicientes praemia et bona caelestia, alaeri animo inistis certamen per sanguinem. Parvitas mea iuvenilia vestra

1. Psalmo. cxi, 23.

γῆσασθαι, ἀλλ' οὐδὲ τῆς νίκης ὑμῶν ἐφικέσθαι δύναται· ἡμεῖς γὰρ ἔστε οἱ μεγιστᾶνες
 τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, οἵτινες διὰ τοῦ μαρτυρίου εἰς τὴν τιμὴν τῆς βασιλείας προσεκύηκατε
 καὶ εἰ καὶ¹⁹ ἐγὼ τὸν ἀγῶνα ὑμῶν καθὼς ἔστιν οὐχ οἷός τε εἶμι διηγήσασθαι, ἀλλ'
 ἰδοὺ ἡ σφαγὴ ὑμῶν²⁰ καὶ τὸ αἷμα ὑμῶν²¹ ὑπὲρ ὑμῶν φλέγγεται· καὶ ἐπειπερ τέλειοί
 5 ἔστε²², οὐκ ἀθετεῖται μου ἡ σπουδὴ τῆς προθέσεως οὐδὲ ἡ ἰδιωτεῖα μου ἐξουθενεῖται· εἰ
 γὰρ καὶ τὰ χρώματά μου στυγνά, αὕτη ἡ εἰκὼν τῆς ἀθλήσεως ὑμῶν τελεία καὶ φαεινὰ
 ὑπάρχει.

Ἀρχομαι τοίνυν ζωγραφεῖν τὴν εἰκόνα τοῦ νεανικοῦ φρονήματος ὑμῶν καὶ ὑψόσας ταύτην
 τῇ οἰκουμένῃ²³ ἀναστήσω, ἵνα προσέχωσιν αὐτῇ γενεαὶ καὶ ἐργόμεναι καὶ δοξασθῆ ὁ Θεός
 10 διὰ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν, ἐπαινεθῆ δὲ καὶ τὸ γῆρας ὑμῶν μετὰ τῆς προθέσεως καὶ
 μεγαλυνθείη²⁴ ἡ ἀθλιεὶς ὑμῶν, ἵνα ἡ διήγησις ὑμῶν εἰς προθυμίαν ἐγείρη σοφοὺς πολλοὺς
 καὶ γνωρισθῆ ὁ πόλεμος ὑμῶν τῇ οἰκουμένῃ καὶ κηρυχθῆ ὁ ἀγὼν ὑμῶν εἰς τὰ πέρατα τῆς
 γῆς δυναμωθῶσί τε πολλοὶ καὶ ἐλιγόψυχοι πολλοὶ στεροροποιηθῶσιν καὶ οἱ πεπτωκότες
 ἀναστῶσιν.

Δεῦρο οὖν ἄκουσον σὺν πολλῇ προθυμίᾳ, ὃ ἀκρατά, καὶ καμῶν ψήφισον ὄρας τε καὶ
 15 ἡμέρας καὶ μῆνας τριῶν ἡμισυ ἐνιαυτῶν, ὧν ἐν τοῖς δεσμοῖς ἐποίησαν, καὶ κατέγων τὴν
 ποσότητα τοῦ χρόνου ἐν τοῖς δακτύλοις σου μακροθύμως ἄκουσον παρ' ἐμοῦ μετὰ συνέσεως,
 ὅτι οὐ παρεῖληθεν ἡμέρα²⁵ χωρὶς θλίψεως αὐτῶν οὐδὲ ἐπληρώθη ἔνευ βασάνων αὐτῶν· καὶ

19. *supra lin.* II. — 20. *corr. prin.* σφαγῆ μῶν II. — 21. *om.* II. — 22. *τελειοίστε* II. — 23. *τὴν οἰκουμένην*
 K. II. — 24. *μεγαλυνθῆ* II. — 25. *om.* II.

certamina narrare nequit, sed neque assequi vestram victoriam. Vos enim
 estis principes catholicae ecclesiae, qui per martyrium ad honorem regni
 pervenistis; et si ego quoque vestro certamini enarrando impar sum, ecce
 caedes et sanguis vester pro vobis loquitur; et siquidem perfecti estis,
 5 propositi mei studium non spernetur neque imperitia mea contemnetur. Si
 enim colores mei exsanguis, ipsa imago vestri certaminis perfecta et splen-
 dida est.

Incipio igitur simulacrum pingere iuvenilis animi vestri, illudque elevans
 in orbe terrarum constituam, ut in illud intendant generationes venturae et
 10 glorificetur Deus propter vestram patientiam, laudeturque senectus vestra
 cum proposito et magnificetur certamen vestrum, ut vestra narratio ad ala-
 critatem excitet multos sapientes et cognoscatur bellum vestrum toto orbe
 et praedicetur praelium vestrum usque ad fines terrae, corroborentur et fir-
 mentur multi pusillanimes et surgant qui ceciderunt.

Tu igitur, sedulo ausculta, o auditor; adesto animo et diligenter supputa
 horas et dies et menses annorum trium cum dimidio quibus in custodia detenti
 sunt; et postquam numerum digitis computatum tenueris, patienter a me aus-
 culta et intellege nullum praeterisse diem sine vexatione eorum neque cru-

* Fol. 55^r ἐσπέραν γὰρ ἀπειλή σὺν αὐτοῖς ἐκάρθευden καὶ πρωὶ μάστιγες αὐτοῦς διεδέχοντο· τοῦ δὲ μινὸς ἀρχομένου καὶ μεσοῦντος, περιβάλλοντες αὐτοῖς σχοινία κατὰ τῶν ψυῶν καὶ κνημῶν καὶ ὤμων μετὰ ξύλων ἄνδρες ἰσχυροὶ περισφίγγοντες ἀνήρωτων αὐτούς, ὥστε τὰ ὅσῃ αὐτῶν πάντα συντρίβεσθαι καὶ τὰ μέλη αὐτῶν ἀπὸ ἀλλήλων διαίρεισθαι· ἐν λιμῷ τε καὶ δίψει ἐδάμαζον αὐτούς καὶ ἐκάστην τῆ ἀπὸ ἄρου καὶ ὕδατος ἐνδείξ συναγῶς τε τοῖς λίθοις ἐβαλλον. Τούτων οὖν, ὧν τοσαύτη ἡ ὑπομονή, πόση ἄρα ἡ ἀνταπόδοσις; καὶ ὧν τοσαύτη ἡ καρτερία, πόσος ὁ μακαρισμὸς αὐτῶν; ὧν τε τοιαύτη ἡ ἀγάπη, πόση ἡ κληρονομία τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν; καθὼς ὁ κύριος εἶπεν· Μακάριοι οἱ διωγόμενοι· ἐνεκεν ἐμοῦ, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

I. Ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ ἔτει τοῦ διωγμοῦ ἡμῶν ἀνεκκινίσθη¹ τὰ των συμφορῶν ἡμῶν². Ἐξῆλθεν γὰρ δόγμα σκληρότατον³ καὶ ἐξουσία ἐδόθη⁴ τοῖς ἀρχιμάχοις, ἵνα πάντας τοὺς χριστιανοὺς τιμωρήσονται κατὰ τὸ ἀρέσκον αὐτοῖς. Οἱ μέντοι⁵ ἅγιοι⁶ καὶ γενναῖοι τοῦ Χριστοῦ ἀγωνιστὰί⁷ κατεφρόνησαν⁸ καὶ τοῦ βασιλείως καὶ τῶν διακρίσεων αὐτοῦ καὶ τῶν ἀρχόντων πάντων⁹, ἐγκαρτεροῦντες τοῖς διωγμοῖς καὶ πᾶσαν βίασαν ὡς¹⁰ οὐδὲν λογιζόμενοι. Θεασάμενοι οὖν οἱ ἀρχιμάχοι, ὅτι τὸ τοῦ βασιλείως ἐξουθενεῖται δόγμα πολλὰ¹¹ ψυχαὶ ἀπὸ τῆς πλάνης αὐτῶν ὑπὸ τῶν τοῦ κυρίου δούλων ἐπὶ τὸν Θεὸν ἐπιστρέφουσι¹², * διδασκόμενοι¹³ αὐτῷ μόνῳ λατρεύειν καὶ μήτε τῷ ἡλίῳ μήτε τῇ σελήνῃ.

1. — 1. πάλιν *add.* G. — 2. καὶ ἀνερπίσθη τὰ τῆς ταραχῆς καὶ ἀνῆρθη καθ' ἡμῶν ἡ ποιηρὰ τῶν ἀρχόντων *manía add.* G. — 3. ἐχρηάτατον G. — 4. παρὰ τοῦ βασιλείως Περσῶν πᾶσι *add.* G. — 5. (ἀρέσκον-μέντοι) ἀρεστὸν τῆ ψυχῇ αὐτῶν· τούτου οὖν οὕτως τοῦ ἀνῆμου ἐκφωνηθέντος δόγματος οἱ G. — 6. οὔτοι *add.* G. — 7. οὐκ ἐρυθρίασαν τὸ σύνολον ἐν τινι ἀλλὰ *add.* G. — 8. ἐπι *add.* G. — 9. ἀπάντων G. — 10. εἰς G. — 11. καὶ πολλὰ G. — 12. αὐτῶν ἀποστρέφουσι καὶ ὑπὸ τῶν τοῦ Χριστοῦ δούλων κατηγόμενοι ἐπὶ τὸν Θεὸν ἐπιστρέφουσι G. — 13. παρ' αὐτῶν τοῦ *add.* G.

ciatu; singulis enim vesperis minae eum ipsis decumbebant, et mane flagella ipsos excipiebant. Mense autem ineunte et mediantē, iniciētes ipsis funes in lumbis et tibiis et umeris eum lignis, viri validi eos constringebant suspendebantque, ita ut omnia ossa eorum contererentur et membra eorum discerperentur; in fame et siti eos cotidie panis et aquae penuria cruciabant, atque assidue lapidibus contundebant. Illorum igitur, quorum tanta fuit patientia, quanta est merces? et quorum tanta fuit tolerantia, quanta est beatitudo? Quorum tantus amor, quanta hereditas regni caelorum? Sicut dicit Dominus: Beati qui persecutionem patiuntur propter me, quia ipsorum est regnum caelorum¹.

I. Trigesimo septimo contra nos persecutionis anno, iterata est calamitatum nostrarum series. Emissum enim est decretum durissimum et potestas a rege Persarum archimagis facta est ut in omnes christianos animadverterent prout sibi visum fuerit. Sancti autem et ingenui Christi athletae et regem et edicta et magistratus omnes spreverunt, fortī animo persecutiones sustinentes omnemque cruciatum pro nihilo reputantes. Videntes ergo archimagi nihili fieri regis decretum et multas animas ab eorum errore converti ad Deum, a Christi servis edoceri Deum unum colere et nec solem neque

1. Matth., 5, 10.

προσκυνεῖν μήτε τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ τιμᾶν, μὴ¹⁴ γαρκεῖν¹⁵, ἀλλὰ μᾶλλον ἀγνεῖαν ἀρεῖσθαι¹⁶ καὶ ταύτην φυλάττειν¹⁷ καὶ μετὰ βασιλείως εἰς πόλεμον μὴ ἐξίεναι μήτε¹⁸ χρόνους μιαινεσθαι καὶ αἵμασιν ἀνθρώπων¹⁹, πάντα δὲ τὰ εἰς βρωσιν τῶν τετραπόδων νενομισμένα καὶ²⁰ πετεινῶν χωρὶς διαλογισμῶν θῆειν τε καὶ ἐσθίειν, ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς νεκροὺς θάπτειν καὶ γνορίζειν²¹, ὅτι περ καὶ τὰ ἄγρια ζῶα καὶ πάντα τὰ τετράποδα²² καὶ ἐρπετὰ μὴ τὸν σατανᾶν πεποιθήναι, ἀλλὰ τὸν Θεόν²³. εἰσελθόντες²⁴ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ²⁵ πάντα αὐτοῖς ἀνέθεντο.

2. Οἱ δὲ ἀκούσαντες¹, ὡς περ πῦρ ἐν δρυμῶ ὄτω² τῷ θυμῷ κατὰ τῶν χριστιανῶν ἐξεκλήσαν³. Ἐν τῷ καιρῷ οὖν τούτῳ⁴ κατεσχέθη ὁ ἀγιώτατος ἐπίσκοπος Ἀκαψιμάς⁵, ἀπὸ πατρὶδος Ἀνιθα⁶ καλουμένης⁷, πρεσβύτης πάνυ⁸, ὀγδοηκοστὸν⁹ ἔτος¹⁰ ἄγων¹¹ τῷ μέντοι σώματι ἰσχυρὸς¹² καὶ ὠραῖος τῷ εἶδει σφόδρα¹³, γένους τε μεγάλου¹⁴ καὶ¹⁵ πλουσίου, καὶ ἀγάπην¹⁶ πολλὴν πρὸς τε ξένους καὶ¹⁷ πτωχοὺς κεκτημένος καὶ διὰ¹⁸ τῆς συνούσης αὐτῷ χάριτος πολλοὺς ἑλλήνας ἐπέστρεφεν εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας· ἦν δὲ καὶ εἰς πάσας¹⁹ τὰς ἐντολάς τοῦ κυρίου ἄμεμπτος²⁰, ἐγκαρτής τε²¹ οὐκ ἀπὸ ἄρτου καὶ ὕδατος μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ παντὸς πονηροῦ²² πράγματος. Ἐν δὲ τῇ κατανύξει τοσοῦτος²³ ἦν ἐν ταῖς * Fol. 56^v προσευχαῖς²⁴, ὥστε πάντα τόπον²⁵ βρέχειν²⁶ τοῖς δάκρυσιν²⁷ εὐχόμενον.

14. μήτε G. — 15. μήτε ἄλλο τι εἰς ἀρετὴν τοῦ Θεοῦ συντείνων ποιεῖν *add.* G. — 16. προαιρεῖσθαι G. — 17. ἀσφαλῶς *add.* G. — 18. καὶ G. — 19. ἐγκυλίεσθαι *add.* G. — 20. τῶν *add.* G. — 21. τοῦτο *add.* G. — 22. τε *add.* G. — 23. δεδημιουργηκέναι αὐτὰ *add.* G. — 24. οἱ μικροὶ ἀρχιμάχοι *add.* G. — 25. αὐτῶν G.

20 2. — 1. ταῦτα *add.* G. — 2. ἡ ὡς θηρίων ἀπάνθρωπον αἶμα δεῖψων οὕτως G. — 3. ἐξεκλύθησαν G. — 4. τοῦ διωγμοῦ *add.* G. — 5. ἦν δὲ οὗτος ὁ ἅγιος *add.* G. — 6. Ἀνιθα G. — 7. οὕτω G. — 8. τῆ πολὺ καὶ τοῖς χρόνοις ὑπάρχων G. — 9. γὰρ *add.* G. — 10. ἔτος ἦν G. — 11. ἐν τῇ ἡλικίᾳ αὐτοῦ *add.* G. — 12. ὑπῆρχεν *add.* G. — 13. σπ. τ. εἶδη ἐτύγγανεν G. — 14. ἦν *add.* G. — 15. σφόδρα *add.* G. — 16. ἀγάπην τε G. — 17. τοὺς *add.* G. — 18. ἦν δια δε G. — 19. (ἦν-πάσας) καὶ εἰς G. — 20. ἀμέμπτους εἶναι παρεσκευάζεν αὐτοῦ G. — 21. δε ἦν ἅγιος οὗτος G. — 22. κακοῦ G. — 23. αὐτοῦ τοσοῦτον G. — 24. ἐν ταῖς προσευχαῖς *om.* G. — 25. σχεδὸν *add.* G. — 26. αὐτὸν *add.* G. — 27. αὐτοῦ *add.* G.

lunam adorare, neque ignem et aquam honorare neque uxorem ducere, sed potius castitatem eligere eamque custodire, nec ad bellum cum rege proficisci nec homicidiis nec hominum sanguine inquinari, omnia vero quae cibandis quadrupedibus et avibus usui veniunt absque dubitatione immolare et etiam
5 edere, sed et mortuos sepelire et exploratum habere fera animalia et quadrupedia et reptilia non a satana sed a Deo creata esse; ingressi ad regem et magistratus eiusque primates, omnia eis exposuerunt.

2. Quae cum audissent, sicut ignis in silva ita iracundia adversus christianos accensi sunt. Hoc ergo tempore arreptus est sanctissimus episcopus
10 Acepsimas, ex patria quae dicitur Anitha, provecta aetate, octogesimum annum agens; corpore tamen robustus erat et forma admodum decorus; generis autem excelsi erat et divitis; amore magno erga advenas pauperesque tenebatur, et propter insitam sibi gratiam multos convertit gentiles ad veritatis cognitionem; irreprehensibilis erat in omnibus Domini mandatis, neque tantum
15 modice pane et aqua utebatur * sed et ab omni opere malo abstinebat. In com- * Fol. 56^v
punctione vero tantus erat ut, cum oraret, totum locum lacrimis rigaret.

3. Πρὸ δὲ τοῦ κρατηθῆναι αὐτὸν¹ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν συνέθη παιδίον μικρὸν ἀνατε-
 θραμμένον² ὑπ' αὐτοῦ, λεγόμενον Πάπαν, φθειρίζειν τὴν κεφαλὴν τοῦ μακαρίου³ καὶ⁴ φιλήσαι
 αὐτὴν καὶ εἰπεῖν· « Μακαρία αὕτη ἡ φιλία⁵, ἣς διὰ τὸν Χριστὸν εἰς μαρτύριον⁶ ἔχει
 προσφορῆσαι », καὶ⁷ γὰρ ἦν⁸ φαλακρὸς⁹ ὁ ἄγιος. Ὁ δὲ περιλαβὼν ἐρίλησεν¹⁰ τὸ παιδίον καὶ
 εἶπεν· « Εἰσακουσθήεις, τέκνον, καὶ ταχέως πληρώσει ὁ Θεὸς τὴν προφητείαν σου¹¹, καὶ
 5 δώη μοι τὴν μερίδα ταύτην τὴν μεγάλην¹² τὴν ἐξελθούσαν ἐκ¹³ τοῦ στόματός σου¹⁴. »
 Ἔτερος δὲ ἐκλήθητο ἐκεῖ¹⁵ ἔλθων εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ μακαρίου¹⁶ καὶ ἀκούσας ταῦτα¹⁷, ἐγέ-
 λασεν¹⁸ καὶ εἶπεν πρὸς τὸ παιδίον· « Τέκνον, εἰ οὖν¹⁹ οἶδας²⁰ καὶ περὶ ἐμοῦ, εἰπέ²¹, τί μοι
 ἀπόκειται. » Καὶ²² λέγει πρὸς αὐτὸν τὸ παιδίον²³. « Ὡς ἀπέρχη αὐτὸς εἰς τὴν πόλιν σου,
 οὐκ ἔχεις φθάσαι εἰς αὐτήν, ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ²⁴ τῇ καλουμένῃ Ἀθραδαρᾷ²⁵ ἐκεῖ ἔχεις τελευ-
 10 τῆσαι. » Καθὼς δὲ²⁶ εἶπεν τὸ παιδίον, οὕτως ἐξέβη²⁷. Ὁ μὲν γὰρ μακάριος Ἀεψιμᾶς
 ἐμαρτύρησεν²⁸ ὁ δὲ²⁹ κατὰ τὴν ὁδὸν ἐτελεύτησεν³⁰.

4. Ὡστερον δὲ μετὰ τὸ κρατηθῆναι αὐτὸν¹, παρῆει δεδεμένος διὰ τῆς οἰκίας αὐτοῦ.
 * Fol. 57 Καὶ² λέγει τις³ πρὸς αὐτὸν ἐν μυστηρίῳ· « Ἐντειλαί περὶ τῆς οἰκίας σου, ἵνα μὴ ἐρη-
 μωθῇ. » Καὶ⁴ ἐκτεινάς τὴν χεῖρα αὐτοῦ⁵ εἶπεν· « Αὕτη ἡ οἰκία οὐκ ἔστιν ἔτι⁶ οἰκία μου
 15 καὶ αὕτη ἡ κληρονομία μου οὐκ ἔστιν⁷ κληρονομία μου, ἀλλ' οἰκία καὶ κληρονομία μου ὁ
 Χριστὸς ἔστιν, ὅτι πλὴν αὐτοῦ ἕτερον οὐδὲν ἠγάπησα. »

3. — 1. τὸν μακάριον Ἀεψιμᾶν *add.* G. — 2. ἀναθρεπτάριον αὐτὸν ὡν ὀνόματι G. — 3. αὐτοῦ G. —
 4. φθειρίζων *add.* G. — 5. ἡ φ. αὕτη G. — 6. καλὸν *add.* G. — 7. *om.* G. — 8. ἦν γὰρ G. — 9. ἀναρῆλας G. —
 10. κατεβώθησε G. — 11. εἰς ἐμέ *add.* G. — 12. σχεῖν *add.* C. — 13. διὰ G. — 14. τοῦ ἁγίου *add.* G. — 15. ἐκεῖσε
 20 ἐπίσκοπος G. — 16. τούτου Ἀεψιμᾶ *add.* G. — 17. τὰ λεχθέντα *add.* G. — 18. γὰρ *add.* G. — 19. *om.* G. —
 20. τοῦτο ἀκριβῶς μέλλειν συμβαίνειν αὐτῷ εἶπε *add.* G. — 21. *om.* G. — 22. ἀποκρῆν δὲ G. — 23. τὸ π. λ. π.
 αὐτὸν G. — 24. μονῆ G. — 25. Ἄδραν G. — 26. οὖν G. — 27. καὶ συνέθη γενέσθαι τοῖς ἑκατέρωθεν G. — 28. κατὰ
 τὸν λόγον τοῦ παιδίου *add.* G. — 29. ἄλλος *add.* G. — 30. κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ τοῦ παιδίου *add.* G.

4. — 1. τὸν Ἀεψιμᾶν *add.* G. — 2. τις τῶν συναπερχομένων αὐτῷ *add.* G. — 3. *om.* G. — 4. τοῦτο εἰπόν-
 25 τος ἐκεῖνος *add.* G. — 5. ὁ ἄγιος ἐπὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ *add.* G. — 6. (ο. ἐ. ἔ.) οὐκέτι G. — 7. οὐκέτι G.

3. Antequam apprehenderetur, quadam die contigit puerulum quendam eius
 alumnum, nomine Papan, a pediculis purgare caput beati illudque osculari et
 dicere : O beatum calvitium quod propter Christum ad pulchrum martyrium
 incedet. Erat enim calvus sanctus. Qui puerum complectens deosculatus est
 et dixit : Exaudiaris, puer, et mox impleat Deus prophetiam tuam et det mihi
 5 partem illam magnam quam expressit os tuum. Alter vero sedebat illic qui
 venerat ad invisendum beatum; hisque auditis risit et dixit puero : Fili, si et de
 me nosti, dic quid mihi reservetur. Et dixit ei puer : Cum abieris tu ad civita-
 tem tuam, ad ipsam non pervenies, sed in via, quae dicitur Athradara, moritu-
 rus es. Sicut autem locutus est puer, ita res evenit. Beatus enim Aepsimas
 10 martyrium subiit secundum verbum pueri; alter vero per viam mortuus est.

4. Ulterius, postquam captus fuisset <Aepsimas>, vincetus transibat per
 * Fol. 57 domum suam. Et dixit ei aliquis secrete : Cave ne domus tua deseratur. Et
 extendens manum suam dixit : Haec domus non amplius est domus mea,
 et haec hereditas mea non amplius hereditas mea; sed domus et hereditas
 15 mea Christus est, quia praeter ipsum nihil aliud dilexi.

5. Ὡς δὲ παρέστησαν αὐτὸν ἐν¹ πόλει Ἀρβήλ ἐνώπιον Ἀδραρχόσχαρ² τοῦ ἀρχιμάγου, εἶπεν πρὸς αὐτόν³· « Χριστιανὸς εἶ; » Ὁ δὲ⁴ φωνῆ μεγάλη ἀποκριθεὶς εἶπεν⁵· « Χριστιανὸς εἰμι, καὶ ἓνα Θεὸν τὸν ἀληθινὸν προσκυνῶ. » Καὶ⁶ ὁ ἀρχιμάγος· « Οὐκ οὖν⁷ ἀληθῆ ἔστι⁸ πάντα ὅσα⁹ ἀκήκουα περὶ σοῦ, ὅτι πρὸς ἐναντίωσιν ἕκαστα διαπράττει τοῦ βασιλέως Σαβωρίου ἐν τῇ γῆ ταύτῃ, διδάσκων ἓνα σέβεσθαι Θεὸν καὶ αὐτῷ μόνῳ προσκυνεῖν; » Ὁ¹⁰ ἐπίσκοπος¹¹ εἶπεν¹²· « Πάντα, ὅσα ἤκουσας περὶ ἐμοῦ, ἀληθῆ¹³ ἔστιν καὶ ἐν παρρησίᾳ ἓνα Θεὸν τὸν ἀληθινὸν κηρύσσω¹⁴ προσκυνεῖν αὐτόν¹⁵ καὶ σέβεσθαι¹⁶ καὶ μεταννεῖν¹⁷ καὶ τὰ ἄρεστὰ αὐτῷ πράττειν¹⁸ καθὼς¹⁹ γέγραπται ἐν ταῖς ἀγίαις ἡμῶν γραφαῖς. »

6. Ὁ¹ ἀρχιμάγος² εἶπεν³· « Ἐγὼ περὶ σοῦ ἤκουσα, ὅτι περὶ ἀνὴρ φρόνιμος εἶ καὶ τέλειος⁴· καὶ πρὸς τούτους δὲ νῦν γηράσας ὀφείλεις ἐν τελειωτέρῳ τυγχάνειν καταστάσει· καὶ πῶς καθάπερ παιδίον πλανᾶσαι καὶ οὐ προσκυνεῖς τῷ ἡλίῳ οὔτε τιμᾶς τὸ πῦρ καὶ τὰ ὕδατα⁵ ὃν τρόπον ἡ γῆ τῶν Περσῶν πᾶσα⁷ σέβεται αὐτά; » Ὁ⁸ ἀγιώτατος ἐπίσκοπος⁹ εἶπεν¹⁰· « Πολλὰ μωραίνει ἡ γῆ τῶν Περσῶν¹¹, ἐγκαταλείψασα γὰρ τὸν ποιητὴν¹² τῷ¹³ ποιήματι αὐτοῦ καὶ κτίσματι προσκυνεῖ· ἐπειδὴ ἐπλανήσατε αὐτὴν ὑμεῖς¹⁴ ἐν τῇ ἀκαθάρτῳ ὑμῶν¹⁵ διδασχῇ ψευδίζοντες θεοῦ πολλοῦς, κτίσματα ὑπάρχοντας¹⁵ τοῦ μόνου Θεοῦ καὶ ποιητοῦ τῶν ἀπάντων. »

5. — 1. (α. ἐν) αὐτῷ οἱ δῆμοι ἐν τῇ G. — 2. Ἀδραχουσίθ G. — 3. ὁ ἀρχιμάγος *add.* G. — 4. ἄγιος *add.* G. — 5. (ἀ. ε.) λέγει πρὸς αὐτόν G. — 6. ἔφη πρὸς αὐτόν G. — 7. χριστιανὸς εἶ καὶ *add.* G. — 8. εἰσὶν G. — 9. ἓ G. — 10. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ G. — 11. Ἀκεψιμάς *add.* G. — 12. αὐτῷ *add.* G. — 13. ἀληθεῖς G. — 14. καὶ αὐτόν μόνον *add.* G. — 15. *om.* G. — 16. παραγγέλω *add.* G. — 17. ἀπὸ τῆς πλάνης ὑμῶν τοῦ ἀνθρώπου διδάσκαο καὶ ἐπιστρέφειν πρὸς τὸν Θεόν *add.* G. — 18. διαπράττειν καὶ καταγγέλειν G. — 19. καὶ *add.* G.

6. — 1. δὲ *add.* G. — 2. ἀκούσας ταῦτα *add.* G. — 3. αὐτῷ *add.* G. — 4. ὅτι G. — 5. περὶ τὸ νοεῖν *add.* G. — 6. το ὕδωρ G. — 7. *om.* G. — 8. καὶ ὁ G. — 9. Ἀκεψιμάς *add.* G. — 10. αὐτῷ *add.* G. — 11. ἀρχιμάγε *add.* G. — 12. τῶν ἀπάντων *add.* G. — 13. οἱ ἀκάθαρτοι μάγοι *add.* G. — 14. καὶ βλαβερᾶ *add.* G. — 15. ὑπάρχοντα H, G.

5. Cum autem sisterent eum in urbe Arbel coram Adarchoschar archimago, dixit ille ad sanctum : Christianus es? Qui voce magna respondens dixit : Christianus sum et unum Deum verum adoro. Et archimagus : Nonne igitur vera sunt omnia quae de te audiavi te omnia fecisse Saborio regi adversa in hac terra, docendo unum colere Deum et eum solum adorare? Episcopus dixit : Omnia, quaecumque audisti de me, vera sunt, et aperte unum Deum verum praedico, ipsumque adorare et colere hominesque poenitere et quae placita sunt ei facere doceo, sicut scriptum est in nostris sanctis scripturis¹.

6. Archimagus dixit : Ego audiavi te hominem prudentem esse et perfectum. Nunc vero senex factus debes in perfectiore versari statu. Quomodo ergo tanquam puer in errorem induceris et non adoras solem neque colis ignem et aquam sicut universa terra Persarum? Et sanctissimus episcopus dixit : Multa stulte agit terra Persarum: derelicto enim auctore, opus eius et creaturam adorat. Vos namque decepistis eam impura vestra doctrina, stantentes deos multos esse quae creaturae solius Dei et auctoris omnium sunt.

7. Ὁ ἀρχιμάγος λέγει². « Ἄκλιθαρον λέγεις τὴν ἀγνὴν καὶ ἀληθῆ διδασχίν. ἦν ὁ βασιλεὺς κατέχει πάσης τῆς γῆς, ὦ καθόθινατε; » Ἐρη πρὸς αὐτὸν ὁ ἐπίσκοπος³. « Καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ ἀγνότης καὶ ἡ ἀλήθεια καθὼς εἶπες τῆς διδασχῆς ὑμῶν. ὁπότε ἴ τὸν ἀληθῆ Θεὸν ἀρνείται καὶ τὰ κτίσματα αὐτοῦ θεοῦ ὀνομάζουσα⁵ προσκυνεῖ; » Ὁ ἀρχιμάγος εἶπεν⁷. « Τέως ἄρτι ποιήσον τὸ θέλημα⁸ τοῦ βασιλεῶς καὶ προσκύνησον τῷ ἡλίῳ φειδόμεν γὰρ τοῦ γέροντος σου. Εἰ δὲ μὴ ποιήσεις⁹ σὺν αἵματι αὐτοῦ¹⁰ καταφέρω εἰς τὸν ἄδην. » Ὁ ἀγιώτατος ἐπίσκοπος¹¹ Ἀκεψιμάξ εἶπεν « Φράξον τὸ στόμα σου, κύν ἀκλίθαρε, καὶ μηκέτι προσθήξ¹² λαλῆσαι τοῦτο τὸ δυσσεβὲς ῥῆμα. Ἐγὼ γὰρ ἀπὸ νεότητός μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ τῆς¹³ Χριστοῦ πίστεως ἀνεστράφη¹⁴, καὶ νῦν περισσώς¹⁵ ἐν τῷ γέροντι¹⁶ μου στεροροποιῶμαι καὶ ἐξουθενῶ τοὺς λόγους σου καὶ βδελύττομαι¹⁷, ἵνα λάβω τὸν ἄκλιθαρον στέφανον¹⁸ εἰς ζωὴν αἰώνιον. »

* Fol. 58

8. Ἀπειρου δὲ ἑμοῦ πλησθεὶς ὁ ἀσεβὴς ἐκέλευσεν τείνεσθαι αὐτὸν εἰς μάστιγας. Καὶ οὕτως² δεινῶς καὶ ἀπανθρώπως ἐμάστιζεν, ὥστε³ τὸ αἷμα αὐτοῦ τὴν γῆν πληρώσαι⁴, καὶ δῆσας⁵ αὐτὸν ἀλύσει διὸς ὁ μιαιώτατος⁶ λέγει πρὸς αὐτόν « Ποῦ ἐστὶν ὁ Θεός σου⁷; ἐλθέτω καὶ ῥυσάσθω σε⁸ ἐκ τῶν χειρῶν μου. » Καὶ ὁ⁹ μακάριος Ἀκεψιμάξ εἶπεν¹⁰. « Ὁ Θεός μου, ὦ¹¹ ἀκλίθαρε, ἐν τῷ σὺρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ ἐστὶν καὶ δυνατός ἐστι

15

7. — 1. ὁ δὲ G. — 2. αὐτῷ add. G. — 3. Ἀκεψιμάξ add. G. — 4. (καθὼς-ὁπότε) τῆς διδ. ὑμ. καθὼς σὺ λέγεις ἢ τίς G. — 5. ὀνομάζει καὶ G. — 6. δὲ add. G. — 7. αὐτῷ add. G. — 8. πρόσταγμα G. — 9. γέροντος-ποιήσεις) γέροντος εἰ δὲ μὴ ποιήσεις τοῦτο αὐτῷ τὸ γέροντος σου G. — 10. om. G. — 11. ὁ ἀγ. ἐπ. om. G. — 12. μὴ προσθεῖς ἐτι τοῦ G. — 13. τοῦ add. G. — 14. ἀνεστράφη G. — 15. περισσώτερος G. — 16. γέροντι G. — 17. αὐτοῦ add. G. — 18. πρὸς Θεοῦ add. G.

8. — 1. (ὁ δὲ) ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἀγίου G. — 2. οὕτως δὲ G. — 3. (ἔμ. ὥστε) αὐτὸν ἐμάστιξαν οἱ δῆμοι καὶ ἐπὶ τοσοῦτον αὐτὸν ὡμῶς ἐμασάκησαν ἕως ὅτε G. — 4. ἐπλήρωσεν G. — 5. κελύφας δεθῆναι G. — 6. ἀρχιμάγος add. G. — 7. Ἀκεψιμάξ add. G. — 8. νῦν add. G. — 9. ὁ δὲ G. — 10. αὐτῷ add. G. — 11. om. G.

7. Archimagus autem dixit : Impuram dicis sanctam veramque doctrinam, quam rex tenet omnis terrae, o misere moriens ! Dixit ei episcopus : Et ubi est puritas et veritas, sicut dicis, doctrinae vestrae, quae Deum verum negat et creaturas eius deos nominat et adorat ? Archimagus dixit : Usque modo fac voluntatem regis et adora solem : pareo enim senectuti tuae. Nisi vero hoc feceris, cum sanguine illam dimitto ad infernum. Sanctissimus episcopus Acepsimas dixit : Obtura os tuum, canis impure, et noli amplius hoc impium verbum loqui. Ego enim a iuventute mea in veritate fidei Christi nutritus sum, et nunc in senectute mea magis stabilior et nihili facio sermones tuos, et execror eos, ut accipiam incorruptibilem coronam in vitam aeternam.

* Fol. 58

8. Iracundia autem repletus impius iussit eum extendi ad flagra; et adeo atrociter et inhumaniter eum flagellavit ut sanguine eius terra impleretur. Et cum iussisset eum ligari catena duplici homo scelestissimus dicit ad eum : Ubi est Deus tuus ? Veniat et eripiat te ex manibus meis. Beatus autem Acepsimas dixit : Deus meus, impure, in caelo et in terra est et potens est eripere me ex manibus tuis. Nunc autem de quo te iactas, superbus et

15

ῥύσασθαι με ἐκ τῶν χειρῶν σου¹². νῦν δὲ κατὰ τίνος ἀλάζονούη καὶ ὑπερφανεύη¹⁴
 νεκρὸς ὢν καὶ ἐν τῇ ζωῇ σου¹¹ μὴ πιστεύων Θεῷ¹³ ζῶντι μήτε¹⁶ προσκυνῶν αὐτῷ;
 Ὡσπερ δὲ ἄνθρως¹⁷ ἀγροῦ, οὕτως ἐκπέσει¹⁸ καὶ ζήρανθήσῃ καὶ ἀποθάνει¹⁹ τούτων τὸν
 φαινόμενον θάνατον· καὶ πάλιν ἐγερεῖ σε ὁ Θεὸς μου εἰς αἰώνιον κλάσιν²⁰, ὥστε ἐν τῷ
 πυρὶ, ὃ²¹ νῦν σέθῃ, δαμάζεσθαι καὶ κατακαίεσθαι²² τὴν ψυχὴν σου²³ καὶ τὸ σῶμα. »
 Καὶ²⁴ λίαν θυμωθεὶς²⁵ ὁ ἀσεβέστατος²⁶ ἐκέλευσεν ἐν²⁷ ἐτέραις ἀλύσειν βραχίαις²⁸
 σφόδρα δεθέντα αὐτὸν βληθῆναι εἰς τὴν σκοτεινὴν²⁹ φυλακὴν³⁰.

9. Τῇ δὲ ἐξῆς¹ κατεσχέθη Ἰωσήφ ὁ ὁσιώτατος πρεσβύτερος, ἀπὸ κώμης Βηθλαθουθᾶ
 ἐρμηνηνομένης² Καλλιγράφου, καὶ αὐτὸς³ γέρον ὑπάρχων⁴. ἐβδομηκοστὸν⁵ γὰρ ἔτος
 ἦγεν⁶, ὠραῖος⁷ ὢν⁸ πᾶν τῷ εἶδει, μέγαν τε⁹ ζῆλον ἔχων εἰς¹⁰ τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὴν
 λειτουργίαν τῆς ἱερατείας αὐτοῦ. Ἐν ταύτῃ τῇ¹¹ ἡμέρᾳ κατεσχέθη καὶ ὁ εὐλαδέστατος
 διάκονος Ἀειθαλᾶς, ἀπὸ κώμης¹² λεγομένης Βηθνοεδαρα¹³, καὶ αὐτὸς πρεσβύτερος¹⁴, ἐξη- * Fol. 58v
 κοστὸν ἄγων ἔτος πλήρης¹⁵ ὑπάρχων τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. ἐξ ὅλης γὰρ¹⁶ ψυχῆς ἠγά-
 πησεν σφοδρῶς¹⁷ τὸν κύριον, ζῶν¹⁸ τῷ ἀγίῳ πνεύματι¹⁹, αὐστηρὸς δὲ²⁰ καὶ ἐλεγκτικὸς
 τῷ λόγῳ καὶ τῷ²¹ προσώπῳ²² φαιδρὸς²³ καὶ τῇ διανοίᾳ²⁴ ἐπεικὴς. Παρέστησαν δὲ
 ἀμφοτέρους²⁵ ἐνώπιον τοῦ ἀρχιμάγου ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Ἀρβήλ.

12. τῶν ἀνόμων καὶ οὐκ ἀδυνατεῖ ἐν τινι G. — 13. ὑπ. καὶ ἂ). εἰπέ μοι G. — 14. ταύτη add. G. — 15. τῷ
 θ. τῷ G. — 16. εἰς τοὺς αἰῶνας μὴδὲ G. — 17. τοῦ add. G. — 18. ἐκπέσει K, ἐκπέσης G. — 19. ἀποθάνει G. —
 20. κρίσιν G. — 21. τούτῳ ὃ G. — 22. (α. κ.) om. G. — 23. αὐτῶν add. G. — 24. ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἀγίου add.
 20 G. — 25. κατ' αὐτοῦ add. G. — 26. ἀρχιμάγος; add. G. — 27. om. G. — 28. βραχιῦταις G. — 29. σκοτεινοτέραν
 G. — 30. οἱ δὲ δῆμοι ἐποίησαν τὸ προσταχθέν add. G.

9. — 1. ἡμέρα add. G. — 2. (ἀπό-ἐρμ.) ὁ ἀπὸ τῆς πόλεως Βηθλαθουθᾶ, ἧτις ἐρμηνηνομένη λέγεται G. — 3. ὃς
 ὁ ἅγιος Ἰωσήφ add. G. — 4. ὑπᾶρχον G. — 5. ἐβδομηκοστοῦ G (sic). — 6. ἐν τοῖς χρόνοις αὐτοῦ add. G. —
 7. δε add. G. — 8. ἦν G. — 9. δὲ G. — 10. εἶχεν πρὸς G. — 11. τῇ αὐτῇ δὲ G. — 12. ὑπάρχων add. G. —
 25 13. Βηθνοεδαρα G. — 14. πρεσβύτερος ὢν G. — 15. ἔχων ἔτος ἐν τοῖς χρόνοις αὐτοῦ πενήτηρα G. — 16. αὐτοῦ τῆς
 add. G. — 17. σφόδρα G. — 18. ζέων G. — 19. αὐτοῦ add. G. — 20. πᾶν τῷ G. — 21. (α. τ.) αὐτοῦ περὶ
 τοὺς ἀμαρτάνοντας καὶ ἀδικούντας ὑπᾶρχον· τῷ δὲ G. — 22. αὐτοῦ add. G. — 23. ἐτύχωνεν add. G. — 24. αὐτοῦ
 σφόδρα add. G. — 25. οἱ δῆμοι add. G.

mortuus cum sis, nec in vita tua Deo viventi credens in saeculo nec adorans
 eum? Sicut autem flos agri sic excides et arebis, et morieris hanc visibilem
 mortem; et iterum suscitabit te Deus meus ad supplicium aeternum, ita ut
 in hoc igne, quem nunc colis, affligantur et comburantur anima tua ipsa et
 corpus. Et valde iratus impiissimus iussit aliis catenis gravioribus vinctum
 eum proiei in obscurum carcerem.

9. Postridie autem comprehensus est Ioseph sanctissimus presbyter ex
 pago Bethchathoba, quod interpretatur Calligraphi, et ipse senex; septua-
 gesimum enim annum agebat, eratque forma valde decorus, magnumque
 studium in Deum habebat et in officium sacerdotii sui. Eadem vero die ap-
 prehensus est et religiosissimus diaconus Aeithalas, a pago oriundus dicto
 Bethnoedara. Et ipse senex erat sexagesimum agens aetatis annum, repletus * Fol. 58v
 amore Dei; ex tota enim anima diligebat vehementer Dominum, sancto Spi-
 ritu vivens, austerus, potens in reprehensione, facie vero hilaris et animo
 lenis. Stiterunt autem utrumque coram archimago in eadem civitate Arbel.

10. Ὁς¹ ἔρη πρὸς αὐτούς· « Ὁ καθολύνατοι, ἵνα τί πλανᾶτε τοὺς ἀδρανεῖς² τῆ γοητεία τῆς ὑμῶν διδασχῆς³ ποιῶντες⁴ αὐτούς χριστιανούς; » Ἀποκριθεῖς ὁ ἄγιος Ἰωσήφ εἶπεν⁵· « Ἡμεῖς ἀληθεῖς ἐσμὲν⁶ καὶ γοητεῖαν οὐκ οἶδαμεν, ἀλλὰ⁷ ἀλήθειαν πάντα ἀνθρώπων διδάσκουμεν, ἐπὶ τὸ γινῶναι⁸ τὸν ζῶντα⁹ Θεόν. » Ὁ¹⁰ ἀρχιμάχος εἶπεν· « Καὶ¹¹ ποία διδασχὴ μεγάλη¹² ἐστίν, ὃ ἀνόητοι; αὐτὴ ἦν ὁ βασιλεὺς κρατεῖ¹³ μετὰ¹⁴ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, ἢ ἡ ὑμετέρα ἡ¹⁵ τῶν εὐτελῶν καὶ μετρίων; » Ἐρη δὲ¹⁶ ὁ μακάριος Ἰωσήφ· « Ὁ Θεὸς ἡμῶν οὐκ εὐδοκεῖ ἐν τῇ ἀλαζονείᾳ καὶ ὑπερηφανεῖα καὶ¹⁷ ἐν τῷ πλούτῳ τοῦ κόσμου τούτου διὰ τοῦτο¹⁸ ἡμεῖς ταπεινοῦμεν ἑαυτοὺς καὶ πτωχεύομεν, ἵνα εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ¹⁹ ζῶν τὴν αἰώνιον καταξιωθῶμεν <εἰσελθεῖν²⁰>. »

11. Ὁ ἀρχιμάχος εἶπεν¹· « Ἐπειδὴ διὰ τὴν ὀκνηρίαν ὑμῶν οὐ θέλετε ἐργάζεσθαι ἀλλὰ περιέρχεσθαι οἰκίαν ἐξ οἰκίας, τούτου χάριν καυχᾶσθε εἰς τὴν πτωχείαν ὑμῶν. » Καὶ πάλιν² ὁ ἄγιος Ἰωσήφ πρὸς αὐτόν³· « Ἐπειδὴ ὠνείδισας ἡμᾶς⁴ καὶ ἐκάλεσας⁵ ὀκνηρούς, ἐρώτησον, ὃ⁶ ταλαίπωρε, καὶ μάθε, ὅτι εἰ ἠθελήσαμεν κτήσασθαι⁷ τὸν κάματον μόνον τὸν ἀπὸ τῶν χειρῶν ἡμῶν, μείζων ἦν τοῦ πλούτου σου τούτου τοῦ συναχθέντος⁸ ἀπὸ τῆς⁹ ἀρπαγῆς¹⁰ τῶν πενήτων· ἡμεῖς μὲν γὰρ¹¹ διὰ τὸν Χριστὸν διδάχαμεν¹² τοῖς πτωχοῖς¹³,

10. — 1. καὶ ἰδὼν αὐτοὺς ὁ ἀρχιμάχος G. — 4. ἀνθρώπους *add.* G. — 3. διδ. ὑμ. G. — 4. καὶ ποιεῖτε G. — 5. αὐτῶ *add.* G. — 6. χριστιανοὶ *add.* G. — 7. ἀλλ' G. — 8. ἐπιγινῶναι αὐτούς G. — 9. καὶ ἀληθινὸν *add.* G. — 10. καὶ ὁ G. — 11. αὐτῶ G. — 12. μεῖζον G. — 13. πάσης τῆς οἰκουμένης *add.* G. — 14. πάντων *add.* G. — 15. *om.* G. — 16. πρὸς αὐτόν G. — 17. ὑπ. καὶ ἀλ. οὐδὲ G. — 18. δ. τ.) ἀλλ' ἐν τοῖς ταπεινοῖς καὶ εὐτελεῖσι καὶ φοβουμένοις αὐτόν τούτου οὐκ ἔνεκεν G. — 19. τὴν *add.* G. — 20. G, *om.* K.

11. — 1. ἀπεκρίθη ὁ ἄ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς G. — 2. (κ. π.) ἀπεκρίθη G. — 3. (π. α.) καὶ εἶπεν αὐτῶ G. — 4. *om.* G. — 5. ἡμᾶς *add.* G. — 6. *om.* G. — 7. κτᾶσθαι G. — 8. ὄνπερ ἐπερείδη ἔχειν τὸ συναχθέν σοι G. — 9. *om.* G. — 10. καὶ πλεονεξίας *add.* G. — 11. (μὲν γὰρ) τοῖνον G. — 12. διδόμεν G. — 13. τὰ ἡμέτερα *add.* G.

10. Qui dixit eis : O misere orientes, quare in errorem inducitis infirmos homines doctrinae vestrae praestigiis, facientes eos christianos? Respondens sanctus Ioseph dixit : Nos veri sumus et praestigias nescimus, sed veritatem omnem hominem docemus ut cognoscant Deum viventem. Archimagus dixit ei : Qualis doctrina maior est, o stulti? ipsaue quam rex tenet cum omnibus suis magnatibus, an vestra quae hominum vilium et medioerium est. Dixit autem beatus Ioseph : Deus noster non gloriatur in arrogantia nec in fastu nec in divitiis mundi huius. Quapropter nos humilium nosmetipsos et pauperes sumus, ut in gloriam suam et in vitam aeternam digni iudicemur ingredi.

11. Archimagus dixit : Quoniam propter pigritiam vestram non vultis laborare sed circumitis de domo in domum, propter hoc gloriamini in paupertate vestra. Et rursus sanctus Ioseph dixit ei : Quoniam vituperasti nos et pigros vocasti, interroga, miser, et discet quia si voluissemus comparare solum fructum laboris manuum nostrarum, maiorem futurum fuisse his tuis divitiis ex rapina in pauperes collectis. Nos enim propter Christum pauperibus nostra damus; vos vero propter avaritiam vestram rapitis res pau-

ἡμεῖς δὲ διὰ τὴν πλεονεξίαν ἡμῶν ἀρπάζετε τὰ τῶν πτωχῶν. » Ὁ ἀρχιμάγος εἶπεν¹¹.
 α Ἡολὸ ἐπιθυμητός ἐστὶν ὁ πλοῦτος, καὶ οὐδεὶς ἐστὶν¹² ὁ μισθὸν αὐτῶν· ἀλλ'¹³ ἀγαπᾶται
 παρὰ πάντων¹⁴. Τίς οὖν σοὶ πιστεύει¹⁵ λέγοντι μισεῖν αὐτόν; »

12. Ἰωσήφ¹ εἶπεν· « Οἱ² μαθόντες, ὅτι οὐ μένει³ ἀλλ' ὡσπερ σκιὰ⁴ παρέργεται⁵.
 οὔτε γὰρ προσμένει τὸν ἀγαπῶντα⁶ αὐτόν⁷, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν πλουτούντων⁸ φεύγει⁹.
 ἡμῶς δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων ἡ ἐξουσία¹⁰, καὶ¹¹ γίνεσθε ἐν τῷ ἄδῃ γῆ καὶ σποδός¹². »

13. Ὁ ἀρχιμάγος εἶπεν¹. « Ἔλασον ταῦτα πάντα, ὅτι² ἐμοὶ³ περισσά ἐστὶν⁴, ἀλλ'
 ἐν τούτῳ ὅπερ ἐρωτῶ⁵ σε, εἰπέ μοι· ποιεῖς τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως καὶ προσκυνεῖς τῷ
 μεγάλῳ θεῷ ἡλίῳ καὶ σφύζεις σεαυτὸν ἀπὸ πικρῶν βρασάνων, ὧν ἐτοίμως ἔχω προσενέγκαι
 10 σοι, ἢ οὐ; » Καὶ ἀπεκρίθη ὁ μακάριος Ἰωσήφ· « Εἰς⁶ τούτῳ μόνον μὴ πλανῶ, ὃ τρισάθλιε,
 ἵνα ἐγὼ⁷ τὸν Θεὸν μου καταλείψας⁸ τῷ κτίσματι αὐτοῦ⁹ προσκυνήσω¹⁰, φημί δὲ τῷ ἡλίῳ,
 περὶ οὗ¹¹ πλείστους ἐδίδαξα ἐγὼ ἀποδεικνύων¹² μὴ εἶναι αὐτὸν Θεόν¹³. »

14. Τότε¹ θυμοῦ μεγάλου πλησθεὶς ὁ ἀσεβέστατος, κελεύει αὐτὸν ταθῆναι εἰς μάστι- * Col. 39

14. πρὸς αὐτόν *add.* G. — 15. ἐν ἀνθρώποις *add.* G. — 16. ἀλλὰ G. — 17. ὡς ἄτε καὶ δι' αὐτοῦ πάντων διαι-
 15 κουμένων *add.* G. — 18. πιστεύσει G.

12. — 1. ἀποκριθεὶς ὁ ἅγιος Ἰ. G. — 2. αὐτῶ G. — 3. ἐν τοῖς ἀνθρώποις οὐδὲ ἴδρυται ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ *add.* G.
 — 4. ὡσαύ G. — 5. καὶ ὡς σκιὰ διδῆνὴ παρατρέχει *add.* G. — 6. τῷ ἀγαπῶντι G. — 7. οὔτε πρὸς τὸν μισοῦντα αὐτὸν
 ἀπέργεται ὀσφύγως εἰδώς, ὅτι μισεῖται παρ' αὐτοῦ. ἀλλὰ πρὸς πάντας· τέχνη καὶ δόλο ἀπέργεται καὶ πᾶσιν ἀπάτην
 καὶ πλάνην συνυγγάνει τοῖς μὲν ἀγαπῶσιν αὐτὸν εὐκρινῶς σπανιστέρως ἐγγίξει πρὸς τὸ πλῆθον ποθεινῆσαι ὑπ' αὐτοῦ.
 20 τοῖς δὲ μισοῦσιν αὐτὸν θαφιστέρως πολὺ καὶ συριστέρως σπουδάζει ὁρᾶσθαι παρ' αὐτῶν πρὸς τὸ εἰς πόθον αὐτοῦ διε-
 γίρει αὐτούς· καὶ οὐ μόνον δὲ τούτοις οὐκ προσπαραινένη τελείως *add.* G. — 8. αὐτῶν *add.* G. — 9. πολλὰ καὶ δὲ
 καὶ ἐπιβουλεύσας αὐτοῖς ἀναγορεῖ *add.* G. — 10. ἀποδρᾶ *add.* G. — 11. ἀποθνήσκειτε πάντες οἱ μεγιστάνες γυμνοὶ
 μηδὲν ἐπιφέρεισθαι δυναμένοι τοῦ πλοῦτου τούτου καὶ τῆς δυναστείας καὶ ἀποθνήσκοντες *add.* G. — 12. μηδὲν ὀφει-
 θέντες ὑπὸ τοῦ πλοῦτου ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἁγίου Ἰωσήφ εἶπεν πρὸς αὐτόν *add.* G.

25 13. — 1. *om.* G. — 2. Ἰωσήφ G. — 3. γὰρ *add.* G. — 4. ὅσα λαεῖς *add.* G. — 5. ὃ ἐπερωτῶ G. —
 6. (κατεῖς) ὃ δὲ μακάριος Ἰ. ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ εἰ καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ πλανᾷς ὃ ἀρχιμάγε εἰς δὲ G. — 7. (ὡ
 ἐγὼ) ἐγὼ γὰρ G. — 8. οὐκ ἐγκαταλείπω καὶ G. — 9. οὐ G. — 10. προσκυνῶ αὐτοῦ G. — 11. καὶ *add.* G. —
 12. *om.* G. — 13. μήτε προσκυνεῖσθαι ὡς Θεόν *add.* G.

14. — 1. ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀρχιμάγος G.

perum. Archimagus dixit : Valde desiderabiles sunt divitiae et nemo est qui
 oderit eas, sed amantur ab omnibus. Quis igitur tibi credit dicenti te ipsas
 odisse?

12. Ioseph dixit : Quid didicerunt eas non permanere sed tanquam um-
 5 bram praeterire. Non enim permanent illi qui eas amat, sed et a divitibus
 fugiunt; similiter autem et a magistratibus potestas, et fiunt in inferno terra
 et pulvis.

13. Archimagus dixit : Omittite haec omnia, mihi enim redundantia
 sunt; sed hoc unum quod a te peto, dic mihi : facis-ne voluntatem regis et ado-
 10 ras magnum deum solem salvasque teipsum ab acerbis tormentis, quae pa-
 ratus sum tibi inferre an non? Et respondit beatus Ioseph : In hoc uno non
 errabo, miserime, quod Deum meum non derelinquam nec opus eius ado-
 rabo, solem, inquam, quem plurimos docui non esse Deum.

14. Tunc iracundia magna repletus impiissimus, iubet eum *extendi ad * Col. 39

γας· καὶ ἔτειναν αὐτὸν δέκα ἄνδρες ἰσχυροὶ καὶ βάρβδοις βροῶν ἐγούσαις τὰς ἀκάνθας ἔτυπτον αὐτὸν οὕτω² δεινῶς³, ὡς μικροῦ καὶ⁴ ἀποπνεῦσαι αὐτόν. Ὁ δὲ γενναῖος ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ⁵ οὐδὲν ἐλάλει τὸ σύνολον, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν οὐρανὸν ἐώρα καὶ τὸν Κύριον ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ ἐπεκαλεῖτο εἰς βοήθειαν, ἵνα παράσχῃ αὐτῷ ὑπομονὴν⁶ καὶ δύναμιν.

15. Ὡς δὲ ἐβάβη ὄλον τὸ σῶμα αὐτοῦ τῇ χύσει τοῦ αἵματος, ὑψώσας¹ τὴν φωνὴν αὐτοῦ εἶπεν « Εὐχαριστῶ σοι, Κύριε² ἡ ἐλπίς μου³, ὅτι κατηζήωσάς με τοῦ δευτέρου βαπτίσματος⁴, ἵνα λουσάμενος καθαρισθῶ⁵ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁνομιῶν μου⁶. » Οἱ δὲ βασανίζοντες αὐτόν ταῦτα ἀκούσαντες⁷, λίαν ἐθυμώθησαν⁸ καὶ⁹ ἐπὶ τοσοῦτον¹⁰ αὐτὸν ἐμάστιζαν¹¹, ἕως ὅτε¹² οὐκ ἔμεινεν τόπος ὑγιᾶς τοῦ σώματος¹³ αὐτοῦ. Ἐἶτα¹⁴ δῆσαντες αὐτόν ἀλύσειν εἰσήνεγκαν αὐτόν¹⁵ εἰς τὸ δεσμοκτήριον¹⁶ εἰς¹⁷ τὸν τόπον, ἐν ᾧ ὁ ἅγιος ἐτύγχανεν ὢν¹⁸ Ἀκεψιμάς.

16. Καὶ φησιν αὐθις¹ πρὸς τὸν ἅγιον Ἀειθαλᾶν ὁ τύραννος²: « Σὺ τί λέγεις³; ποιεῖς τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως καὶ προσκυνεῖς τῷ μεγάλῳ θεῷ ἡλίῳ καὶ τρωγεις αἶμα⁴ λαμβάνεις τε⁵ γυναῖκα καὶ σφῆζεις σεαυτὸν⁶ ἀπὸ θλίψεων καὶ ἀναγκῶν⁷ ἢ τοῖς ὁμοίαις⁸ ἐπιμένεις⁹ τῷ πρὸ σοῦ¹⁰; » Ἀποκριθεὶς δὲ¹¹ φωνῇ μεγάλῃ ὁ ἅγιος Ἀειθαλᾶς¹⁵

2. om. G. — 3. οὕτως δὲ ἐτύπησαν αὐτόν οἱ δῆμοι add. G. — 4. δεῖν G. — 5. καὶ ἰσχυρὸς ἀγωνιστῆς οὕτως ἀπείρως βασανιζόμενος add. G. — 6. ἐν τοῖς ἁγῶσι add. G.

15. — 1. τότε add. G. — 2. Χριστέ G. — 3. υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος add. G. — 4. ἐμπλισθῆναι add. G. — 5. ὑπ' αὐτοῦ add. G. — 6. καὶ τῶν ἁμαρτιῶν μου add. G. — 7. παρ' αὐτοῦ add. G. — 8. κατ' αὐτοῦ add. G. — 9. ἐπέμειναν ἰσχυρῶς αὐτόν βασανίζοντες add. G. — 10. δὲ add. G. — 11. ἐμ. αὐτόν G. — 12. ἴδαν ὅτι G. — 13. ἐν τῷ σώματι G. — 14. μετὰ δὲ τὸ μαστῆσαι αὐτούς ἀφορίτως τὸν ἅγιον G. — 15. om. G. — 16. καὶ ἐνεβάλον αὐτόν add. G. — 17. ἐκεῖνον add. G. — 18. om. G.

16. — 1. βληθέντος οὖν τοῦ ἁγίου Ἰωσήφ εἰς τὴν φυλακὴν, λέγει πάλιν G. — 2. ἴδε, Ἰωσήφ, μὴ θελήσας ποιῆσαι τῷ θελήματι τοῦ βασιλέως καὶ προσκυνῆσαι τῷ ἡλίῳ, ποίας μάστιγην ἐμαστῆθη πονηραῖς add. G. — 3. πρὸς ταῦτα add. G. — 4. καὶ add. G. — 5. om. G. — 6. ἐαυτὸν G. — 7. πολλῶν add. G. — 8. λογισμοῖς add. G. — 9. καὶ σὺ καὶ ἐφομοιοῦσαι add. G. — 10. βασανισθέντι γέροντι add. G. — 11. om. G.

flagra; et extenderunt eum decem homines robusti et virgis malorum punicarum spinas habentibus eum tam atrociter ceciderunt, ut parum abfuerit quin animam efflaret. Ingenuus vero athleta Christi nihil proferebat omnino, sed tantum ad caelum aspiciebat et Dominum in mente sua invocabat ad auxilium obtinendum, ut praestaret sibi patientiam et robur.

15. Cum autem totum corpus eius effuso sanguine tinctum esset, elevans vocem suam dixit: Gratias ago tibi, Domine, spes mea, quod me altero baptisate dignum iudicasti, ut lotus munder ab omnibus iniquitatibus meis. Qui eum torquebant, his auditis, multum irascebantur, et adeo illum flagellaverunt ut non permaneret locus sanus in corpore eius. Postea autem, ligaverunt eum catenis, induxeruntque in carcerem in quo detinebatur sanctus Acepsumas.

16. Et ait iterum sancto Acithalae tyrannus: Tu quid dicis? facisne praeceptum regis adorasque magnum deum solem et comedis sanguinem et ducis uxorem et salvas teipsum ab afflictionibus et calamitatibus, an in similibus consiliis perseveras quibus ille qui praecessit? Respondens autem

εἶπεν¹²· « Σὺ φάγε αἷμα, κύν ἀκάθαρτε, καὶ σὺ ἴδωσιν τὴν ἡλιάν, τυφλὲ¹⁴ ἀνόητε· * Fol. 60
 οὕτω¹⁵ γὰρ ἐτυφλώθη, ὅτι οὐκ ἠδυνήθη κατανοῆσαι εἰς τὸ φαιδρὸν καὶ ἐνδοξόν φῶς¹⁶
 τὸ λαμπρὸν εἰς τὴν οἰκουμένην, ὅσπερ¹⁶ ἐξήλθεν τὸ εὐαγγέλιον εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς·
 ἐμοὶ δὲ συμφέρει διὰ τῶν χειρῶν σου ἀποθανεῖν, ἵνα ζήσω εἰς τὸν αἰῶνα. »

5 17. Ἐπὶ τούτοις¹, ἠλλοιώθη ὁ ἀσεβέστατος² τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θυμοῦ·
 καὶ ἐγκατεσχόμενος ἀπὸ τῆς ὀργῆς εἶπεν πρὸς αὐτόν· « Ὁ³ μισῶν τὴν ζωὴν καὶ ἀγαπῶν
 τὸν θάνατον, τίς ἀκούων πιστεύει⁴ τοῖς ὑπὸ σοῦ λεγομένοις, ἵνα τὴν ζωὴν ἀποστραφεῖς
 ποθήσῃ⁵ τὸν θάνατον, καθάπερ ὑμεῖς⁶, ὦ ἀνόητοι; » Ὁ δὲ ἄγιος Ἀειθαλᾶς⁷ πρὸς
 10 αὐτόν· « Σεαυτὸν⁸ κἀλεῖ ἀνόητον καὶ μωρόν, μὴ⁹ γνωρίσας¹⁰ τὴν ἀλήθειαν τοῦ Χριστοῦ.
 Ὁ γὰρ κύριος ἡμῶν¹¹ οὕτως ἔγραψεν ἡμῖν ἀγαπήσαι¹² τὴν ζωὴν, ἣν ὑμεῖς θάνατον
 λέγετε, καὶ μισῆσαι¹³ τὸν θάνατον, ὃν ὑμεῖς ζωὴν προσαγορεύετε. »

18. Τότε¹ ἐκέλευσεν² ὁ δυσσεβὴς καὶ δεσμεύουσιν³ αὐτοῦ τὰς χεῖρας ὑπὸ τὰ γόνατα καὶ
 ξύλον παχὺ εἰσενέγκαντες διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ πατοῦσιν⁴ ἄνδρες ἰσχυροὶ ἐξ ἐντεῦθεν καὶ⁵
 15 ἐντεῦθεν ἐξ⁶, καὶ ἕτεροι ἐξ ἐμάστιζον αὐτὸν ῥάβδοις ῥοῶν ἐργόσας τὰς ἀκάνθας⁷. Δεινὴ
 δὲ ἦν⁸ ὄντως ἡ θλιψίς αὐτῆ καὶ ἄνευ οἰκτιρισμῶν. Καὶ ὁ⁹ ἄγιος Ἀειθαλᾶς ὁ ἀκαταγώνιστος

12. αὐτῶ *add.* G. — 13. καὶ *add.* G. — 14. οὕτως G. — 15. τοῦ Χριστοῦ ἡμῶν *add.* G. — 16. πᾶσαν οὐτι-
 νος G.

17. — 1. ταῦτα ἀκούσας παρ' αὐτοῦ G. — 2. ἀσεβής G. — 3. ὁ Ἀειθαλᾶ G. — 4. ἀκούσας πιστεύσει G. —
 5. μᾶλλον *add.* G. — 6. ποιεῖτε *add.* G. — 7. λέγει *add.* G. — 8. εαυτὸν G. — 9. ὦ ἀρχιμάγε ὅτι οὐκ G.
 20 — 10. ἐγνώρισας G. — 11. μου G. — 12. μισῆσαι K, ἀγαπήσαι ἡμᾶς μᾶλλον G. — 13. ἀγαπήσαι K, μισῆσαι G.

18. — 1. *om.* G. — 2. ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἁγίου Ἀειθαλᾶ κελύει G. — 3. κ. δ. τοῖς ὑπερέταις αὐτοῦ δεσμοῖς
 αὐτὸν καταδέχται· οἱ δὲ εὐθίως δεσμεύουσιν G. — 4. καὶ ἐπάτησαν εἰς αὐτὸ ῥάβδον G. — 5. τοῦ ξύλου καὶ ἐξ G. —
 6. *om.* G. — 7. αὐτῶν *add.* G. — 8. ὄντως ἦν G. — 9. ἡ μάστιγς αὐτῆ ἐτύγγανεν· ὁ δὲ G.

voce magna sanctus Aeithalas dixit : Tu sanguinem comede, canis impure,
 et tu ἴδωσιν solem, caece insensate; sic enim excaecatus es ut non possis
 5 aspicere fulgentem gloriosamque lucem quae splendet in orbe terrarum et
 cuius evangelium exivit ad terminos terrae; mea vero interest tuis manibus
 10 mori ut salver in aeternum.

17. His auditis iracundia mutatus est vultus impiissimi: et cohibens iram
 dixit ei : Tu qui oderis vitam et mortem amas, quis, cum, te audierit, cre-
 det iis quae dixisti ut, vita contempta, potius appetat mortem sicut vos,
 o stulti? Cui sanctus Aeithalas : Teipsum appella stultum et fatuum, quod
 10 non cognoveris veritatem Christi. Dominus enim noster sic nobis praescripsit
 amare vitam, quam vos mortem dicitis, et odio habere mortem quam vos
 vitam vocatis.

18. Tunc, iubente impio, ligant manus eius sub genibus et, trabe crassa
 per manus eius illata, homines robusti sex hinc et inde trabem calcaverunt
 15 et alii sex flagellaverunt eum virgis malorum punicarum spinas habentibus.
 Horrenda plane vexatio ista et absque misericordia. Sanctus autem Aeithalas

* Fol. 60^v ἀγωνιστής¹⁰ ἔθθα¹¹ ἐξυβρίζων τὸν ἀρχιμάχον ἐπιλέγων¹² οὕτως· « Μιὰρὲ καὶ αἰμοπότα¹³, κύν ἀκάθαρτε καὶ κόραξ¹⁴, ἀνοσίως τρώγων πᾶν σκῆνωμα¹⁵, οὐ φοβούμαι τὰς βασάνους σου. οὕτε¹⁶ σοῦ αὐτοῦ τινα ποιούμαι λόγον, μιαιφώτατε καὶ τρισάθλιε. »

19. Ἐβρουγεν¹ δὲ² τοὺς ὑδόντας ὁ ἀσεβῆς καὶ³ ἄνομος καὶ⁴ πρὸς τοὺς μαστίζοντας⁵ ἔλεγεν⁶· « Διὰ τί πεφεισμένως⁷ μαστίζετε⁸ καὶ παρασκευάζετε αὐτὸν ἐξυβρίζειν οὕτως⁹ ἀναίδην ἡμᾶς⁹; » Τοῦ δὲ τρισμακαρίου¹⁰ ἀπὸ τῆς τάσεως τῶν¹¹ δεσμῶν καὶ τῶν πληγῶν¹² οἱ βραχιόνες¹³ κατεκλάσθησαν καὶ πᾶσαι αἱ τῶν ὀστέων ἀρμονίαι ἀπ' ἀλλήλων διεσπασθησαν. Βαστάσαντες οὖν¹⁴ αὐτὸν¹⁵ εἰσήνεγκαν καὶ ἔρριψαν¹⁶ ἐν τῷ δεσμοωτηρίῳ, ἐνθα καὶ οἱ ἐπαῖροι αὐτοῦ ἐτύγγχον ὄντες¹⁷.

20. Καὶ πάλιν μετὰ¹ ἡμέρας πέντε ἐξαγαγόντες αὐτοὺς ἐκ² τοῦ δεσμοωτηρίου, ἤγαγον³ εἰς τὸν παράδεισον, οὗ³ πλησίον ὑπῆρχεν ναὸς⁴ πυρός, ἐνθα⁵ προσεκάθισεν ὁ ἀσεβῆς⁶ καὶ παμμίαρος ἀρχιμάχος τοῦ ἐρωτῆσαι⁷ αὐτούς. Καὶ φησὶ⁸ πρὸς αὐτούς· « Εἴπατε δὴ μοι, ἔτι⁹ εἰς τὸν κἀκιστον ἐκείνον ἐγκαρτερεῖτε λογισμὸν, τοῦ μὴ ὑπακοῦν¹⁰ τῷ θεσπίσματι τοῦ βασιλέως, ὃ κακογύητες; » Οἱ δὲ ἄγιοι ὡς ἐξ ἐνός στόματος ἀπεκρίθησαν ἅμα καὶ

10. (ἀκ. ἀγ.), ἀληθινὸς γήγας ὑπάρχων τοῦ Χριστοῦ ἐν ταῖς ἀφορήτοις ταύταις βασάνοις γενόμενος (i. — 11. λέγων καὶ *add.* G. — 12. παρησία *add.* G. — 13. καὶ *add.* G. — 14. ταλαίπωρε *add.* G. — 15. ἀνθρώπου *add.* G. — 16. μὴ νομίσης ὅτι G.

19. — 1. ταῦτα ἀκούσας παρ' αὐτοῦ. καὶ μάλιστα ἐν τοσοῦτοις βασάνοις ὑπάρχοντος αὐτοῦ ἔβρουγεν G. — 2. *om.* G. — 3. (ἀ. κ.) *om.* G. — 4. ἄθεος *add.* G. — 5. αὐτὸν καὶ μετὰ ἀπειλῆς *add.* G. — 6. αὐτοῖς *add.* G. — 7. φειδομένως G. — 8. αὐτὸν *add.* G. — 9. ἡμᾶς οὕτως ἀναιδῶς G. — 10. καὶ ἀγίου Ἀειθαλῆ *add.* G. — 11. βραίων ἐκείνων *add.* G. — 12. τῶν ἀφορήτων *add.* G. — 13. αὐτοῦ *add.* G. — 14. λελομένων *add.* G. — 15. οἱ δῆμοι *a* *add.* G. — 16. αὐτὸν *add.* G. — 17. *om.* G.

20. — 1. (κ. π. μ.) μετὰ δε G. — 2. *om.* G. — 3. (τ. π. οὐ) εἰς κηπὸν τινα οὕτως G. — 4. τοῦ *add.* G. — 5. καὶ *add.* G. — 6. δυσσεβῆς G. — 7. ἐπερωτῆσαι G. — 8. (κ. ρ.) εἰσαχθέντων δὲ τῶν ἀγίων ἐνώπιον αὐτοῦ λέγει G. — 9. εἰ ἀμὴν G. — 10. ὑπακοῦσαι G.

invictus athleta, clamabat, conviciis afficiens archimagum, et dicebat : Scelerate et *potor sanguinis, canis impure et corve, qui impie rodis omne tabernaculum; non timeo tua tormenta, neque te alicuius facio, sceleratissime et miserrime. »

19. Frendebat autem dentibus impius et iniquus et eis a quibus caedebatur dicebat : Quare parce caeditis et inducitis eum ad nos tam impudenter convitiis afflictiendos? Viri autem beatissimi intensione vineulorum et plagis brachia contracta et omnes ossium compages distracti erant. Portantes igitur eum intulerunt detruseruntque in carcerem ubi et socii eius versabantur.

20. Et rursum post dies quinque educentes eos e carcere, duxerunt ad hortum quemdam, iuxta quem erat templum ignis, ubi impius scelestissimisque archimagus ad interrogandos eos in conspectu consedit. Et ait eis : Dicite mihi utrum adhuc in illo pessimo constantes maneatís consilio non obsequendi oraculo regis, o pravi incantatores? Sancti vero uno veluti ore simul responderunt et dixerunt : Nos in uno consilio optimo et in uno studio bono perseveramus et in sola vera fide Dei nostri strenue sistimus, unum

εἶπον¹¹. « Ἡμεῖς¹² εἰς ἓνα λογισμὸν τὸν κάλλιστον καὶ εἰς μίαν προθυμίαν ἀγαθὴν ἐγκατα-
 ρουμένω καὶ εἰς τὴν μόνην ἀληθῆ πίστιν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν στήκομεν ἐν¹³ Θεῷ¹⁴ ποιητῇ οὐρανοῦ
 τε¹⁵ καὶ γῆς λατρεύοντες· τῶν δὲ ἐντολῶν τοῦ ἀσεβοῦς¹⁶ βασιλέως¹⁷ οὐκ ἀκούομεν· ὅσας
 δὲ ἐὰν¹⁸ θελήσῃς¹⁹ ἐν τῇ πικρίᾳ σου ἐπενεργεῖν²⁰ ἡμῖν θλίψεις²¹ καὶ βασάνους, ἐτόίμως
 5 ἔχομεν ταύτας ὑποδέξασθαι καὶ νικῆσαι σου πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα, ὦ τύραννε. »

21. Αἶψάν δὲ ἐπὶ τούτοις παραχθείς¹ ὁ ἀσεβὴς ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι σχοινία λεπτὰ καὶ
 περιέβαλον² αὐτὰ κατὰ τῶν ὤμων καὶ³ ψυῶν καὶ κνημῶν τῶν ἀγίων, ζύλους τε⁴ ἔσφιγγαν
 ἀνδρες ἰσχυροὶ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε τὰ ὀστά αὐτῶν πάντα συντριβῆναι καὶ φωνὴν τρισμῶ
 ἀποτελέσαι. Ἐπέλεγεν δὲ⁵ αὐτοῖς ὁ παμμίαιρος⁷. « Ποιήσατε τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως καὶ
 10 ζήσεσθε. » Οἱ δὲ ἄγιοι⁸ ἀντιφθγγόμενοι φωνῇ μεγάλῃ ἔλεγον⁹. « Ἡμεῖς τὸ θέλημα τοῦ
 Θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν ποιούμεν, τοῦ δὲ βουλήματος τοῦ ἀνόμου
 βασιλέως¹⁰ καταπτύομεν. »

22. Ἀπὸ δὲ τρίτης ὥρας ἕως ἑκτης στρεβλοῦντες αὐτούς¹ τῇ τῶν σχοινίων ἀνάγκῃ
 τὴν ἐρώτησιν αὐτῶν ἐποιοῦντο· καὶ ὅμως εἰς τῆς τοσαύτας² ἀνάγκας τῆς δυσποσίτου³
 15 ἢ ὑπομονῆ αὐτῶν ἐμεγαλύνθη καὶ ἡ νίκη αὐτῶν ἐθαυμάσθη⁴, καὶ ὁ Θεὸς αὐτῶν⁵ ἐδοξάζθη.
 Βαστάσαντες οὖν⁶ αὐτούς πάλιν διὰ τὸ ἤδη⁷ νεκροῦς⁸ ὑπάρχειν, ἔροιψαν οἱ ἀκάλυκτοι

11. *corr.* *ex* εἶπαν K, εἶπον αὐτῶ G. — 12. ὑμεῖς G. — 13. (στ. ἐνί) γενναίως ἰστάμεθα ἐν ἡ G. — 14. μόνῳ
add. G. — 15. *om.* G. — 16. ἀσεβοῦ σου G. — 17. ὑμεῖς *add.* G. — 18. *om.* G. — 19. θελεῖς G. —
 20. ἐπενεργαί G. — 21. τε *add.* G.

20 21. — 1. ὀργισθεῖς G. — 2. αὐτούς *add.* G. — 3. τῶν *add.* G. — 4. δὲ G. — 5. αὐτούς *add.* G. — 6. δια-
 φθειρομένων δὲ αὐτῶν ὑπὸ τῶν πικροτάτων βασάνων, ἐπέλεγεν G. — 7. τύραννος οὗτος *add.* G. — 8. μάρτυρες *add.*
 G. — 9. αὐτῶ *add.* G. — 10. σου *add.* G.

22. — 1. οἱ δὲ ἄγιοι *add.* G. — 2. καὶ τοιαύτας *add.* G. — 3. (τ. δ.) δυσποσίτου G. — 4. ἐθαυμαστόθη G. —
 5. ἐν αὐτοῖς *add.* G. — 6. ἐπάραντες οὖν αὐτούς οἱ δῆμοι τοῦ ἐδάφους βαστάσαντες G. — 7. (δ. τ. ἡ.) δὴ τῶ εἴδη
 25 G. — 8. αὐτούς *add.* G.

Deum factorem caeli et terrae colentes; mandatis autem impii tui regis non
 obtemperamus. Quae vero volueris in amaritudine tua nobis inferre * afflicti- * Vol. 61
 nes cruciatusque parati sumus suscipere, et superare omnes artes tuas, o
 tyrannē.

5 21. Multum autem hisce turbatus impius, iussit adhiberi funiculos tenues
 et circumiecerunt eos circa umeros et lumbos tibiasque sanctorum, eosque
 trabibus homines robusti ita strinxerunt, ut ossa eorum omnia contunderentur
 et sonum stridoris emitterent. Dicebat autem eis scelestissimus: Facite
 voluntatem regis et vivetis. Sancti autem martyres respondentes voce magna
 10 dicebant: Nos placitum Dei nostri et salvatoris animarum nostrarum faci-
 mus; voluntatem vero iniqui regis tui despuimus.

22. A tertia autem hora usque ad sextam funiculorum supplicio eos dis-
 torquentes quaestionem in eos exercebant; ad tanta vero supplicia pa-
 tientia eorum magnificabatur et victoria eorum mirabilis erat, et Deus eorum
 15 glorificabatur. Portantes igitur eos iterum, quia iam videbantur mortui, in-

μάγοι ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ καὶ οὐ συνεχώρουν τινὶ εἰσελθεῖν πρὸς αὐτοὺς τοῦ δοῦναι ἄρτον αὐτοῖς⁹ ἢ περιβόλαιον¹⁰, τοῦ ἀρχιμάγου τοῦτο¹¹ προστάξαντος καὶ ὄρον ἐπιθέντος, ὅτι, * Fol. 61^v ἔάν τις εὐρεθῆ¹² πρὸς αὐτοὺς εἰσερχόμενος ἐπισκέψεως ἡ χάριν, λαμβάνειν αὐτὸν μάστιγας ἕως ἑκατὸν ῥάβδων καὶ κόπτεσθαι αὐτοῦ τὰ δύο ὠτία καὶ τὴν ῥίνα.

23. Ἄλλ' οἱ γενναῖοι ἀθληταὶ τοῦ Χριστοῦ¹ προθύμως ὑπέμεινον τὰς διαφόρους ἀνάγκας τε καὶ θλίψεις, γυμνητεύοντές τε² καὶ διψῶντες, ἐπὶ τριετῇ χρόνῳ³ κατὰκλειστοὶ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ὄντες⁴. Πρὸς παραμυθίαν δὲ τοῦ λιμῶ⁵ ἐξερχόμενοι καὶ προσαιτουῦντες, οἱ σὺν αὐτοῖς⁶ δεσμῶται μετεδίδουν⁷ αὐτοῖς δι' οἴκτον⁸ ἀρ' ὃν⁹ συνήχον¹⁰ καὶ ἑκάστην μικρὰν τινα καὶ εὐτελεῆ τροφήν¹¹, ὡς καὶ τοὺς φύλακας¹² τοῦ δεσμωτηρίου ἔρωντας αὐτῶν τὰς θλίψεις καὶ τὸ ἐλεεινὸν γήρας ἀποδύρεσθαι καὶ κλαίειν αὐτούς¹³.

24. Μετὰ δὲ τὰ δεσμὰ καὶ τὰς ὀδύνας αὐτῶν τοῦ τριετοῦς χρόνου παραγίνεται Σαβώριος¹ ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν² καλουμένην πατριδα³ Βηθμαδαί⁴, καὶ ἐκβαλὼν αὐτοὺς οὕτως ἐν τοῖς δεσμοῖς⁵ σχεδὸν μήτε ἀνθρώπου ἔχοντας εἰδέαν ὁ ἀρχιμάγος⁶ διὰ τὸ ἐκτακῆναι⁷, ὥστε καὶ τοὺς πάντοτε ἀσπλάγγητους θεασαμένους⁸ κλαίειν ἐπ' αὐτοῖς⁹, ἀπῆγαγεν αὐτούς ἐν τῷ παλατίῳ καὶ ἔστησαν¹⁰ ἐνώπιον Ἀδερσαβωρίου¹¹ τοῦ ἀρχιμάγου πάσης τῆς γῆς τῶν 15

9. ὁ. αὐτοῖς ἄρτον εἰς διατροφήν G. — 10. τῶν σωματίων αὐτῶν *add.* G. — 11. τοῦτο G. — 12. εὐρεθῆ G.

23. — 1. τ. X. ἀθ). ταῦτα τοῦ τυράννου προστάξαντος περὶ αὐτῶν G. — 2. πεινῶντες G. — 3. χρόνω G. — 4. ὄντες ἐν τῷ δ. G. — 5. διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τινα ἐνεγκαι αὐτοῖς εἰς διατροφήν μήτε αὐτοὺς πάλιν δύνασθαι ἐξελεῖν καὶ περινοῆσαι *add.* G. — 6. ὄντες *add.* G. — 7. μετεδίδον G. — 8. κατ' οἴκτον μικρὰν τινα καὶ εὐτελεῖαν τροφήν G. — 9. αὐτοὶ *add.* G. — 10. ἄρτον *add.* G. — 11. [μικρὰν-τροφὴν] τοσοῦτον δὲ ἐξετάκῃσαν τῷ λιμῶ G. — 12. αὐτοὺς *add.* G. — 13. καὶ ἡμέραν *add.* G.

24. — 1. Σαβώριος K. — 2. πατριδα G. — 3. *om.* G. — 4. Βηθμαδαῖαν G. — 5. (ο. ἐ. τ. δ.) ὁ ἀρχιμάγος οὕτως αὐτοὺς ὄντας G. — 6. (ὁ ἀ.) εἶτε μορφήν G. — 7. ἐκτετῆχθαι αὐτοὺς εἰσάπαξ τῷ λιμῶ καὶ βασάνῳ, τοσοῦτον γὰρ ἐξετάκῃσαν G. — 8. αὐτοὺς *add.* G. — 9. αὐτοὺς G. — 10. παρέστησαν αὐτοὺς G. — 11. Ἀδερσαβῶρ G, *et infra* K.

iecerunt eos impuri magi in carcerem nec permiserunt aliquem ad eos ingredi qui daret eis panem vel pallium, praeicipiente archimago legemque imponente * Fol. 61^v ut, si quis inveniretur ad eos ingredi invisendi gratia, flagrorum centenis plagis afficeretur et amputarentur eis auriculac et nasus.

23. Sed ingenui Christi athletae alacri animo diversa supplicia cruciatu- 5
susque sustulerunt, nudi et sitiētes per triennii spatium in carcere inclusi. Ad levandam autem famem egrediebantur et mendicabant qui cum ipsis erant captivi et impertiebantur eis misericorditer ex iis quae cotidie congregabant modicum et vilem cibum, eo pacto ut custodes carceris videntes eorum cruciatus et miserabilem senectutem lamentarentur et flerent.

24. Post vincula autem et acrumnas eorum per triennium, advenit Sabo- 10
rius rex in patriam quae dicitur Bethmadae. Et eiciens eos qui in vinculis erant vixque, tabe consumpti, hominis speciem habebant, ita ut etiam homines plane immites ex eorum aspectu flerent, adduxit eos archimagus in palatium et stiterunt eos coram Adersalor archimago totius regionis Persarum. 15
Sedebant autem prope ipsum omnes magnates regis aliique archimagi multi;

Περσῶν. Ἐκαθέζοντο δὲ ἔγγιστα αὐτοῦ¹² πάντες οἱ ἀρχιμεγιστᾶνες¹³ τοῦ βασιλείως καὶ ἔτεροι ἀρχιμάχοι πολλοί· καὶ εἰσελθόντες οἱ ἄγιοι οὐ προσεκύνησαν αὐτούς. Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς ὁ¹⁴ ἀσεβὴς Ἀδερσαβὼρ¹⁵· « Λέγετέ μοι¹⁶, χριστιανοί ἐστε¹⁷; » * Καὶ οἱ¹⁸ ὄσιοι καὶ * Fol. 62 γενναῖοι μάρτυρες ἀποκριθέντες εἶπαν¹⁹· « Ναί, χριστιανοί ἐσμεν καὶ τῷ²⁰ ἐνὶ καὶ ἀμόμῳ λατρεύομεν Θεῷ²¹ καὶ αὐτῷ μόνῳ προσκυνοῦμεν. »

25. Ὁ δὲ πάλιν πρὸς αὐτούς ἔφη¹· « Ἴδού δὴ ἄνδρες πρεσβύται ἐστέ καὶ ὄρω², θλίψεις μεγάλας καὶ πόλλας παρεληλυθέναι³ δι' ὑμῶν, καθὼς αὐτὰ τὸ εἶδος ὑμῶν μαρτυρεῖ⁴. διὸ δὴ συμβουλεύω ὑμῖν ἀκούσαί μου⁵ φείσασθαι τε⁶ ἑαυτῶν καὶ μὴ ἀποθανεῖν πικρῶ⁷ θανάτῳ, ἀλλ' ὑπακούσαι⁸ τοῖς τοῦ βασιλείως προσταγμασι⁹ καὶ προσκυνῶντας τῷ ἡλίῳ ζῆσαι· ἀπόφρασις γὰρ δέδοται ζήρους κατὰ παντός ἀνθρώπου περιπατοῦντος ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ τῶν χριστιανῶν¹⁰. »

26. Ἀποκριθεὶς¹ ὁ ἄγιος Ἀκεψιμᾶς εἶπεν²· « Ἐπίσταμαι, ὅτι πολλὴν σπουδὴν καὶ φροντίδα ἔχεις ἐν³ τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ⁴ τῇ καταργουμένῃ⁵· μὴ σὺν ἐνδιατρύφῃς μήτε χρονίῃς⁶ εἰς τὴν⁷ παράνομον σου ταύτην βουλὴν μήτε⁸ ὄλωσ' ἔλθῃ εἰς τὴν διάνοιάν σου τοῦτο ὅτι ἐξ ἡμῶν τις γκυνωθεὶς ἀκούει⁹ σου τῶν τοιούτων λόγων· ἀλλὰ εἴτε¹⁰ βούλει εἰς θάνατον εἴτε εἰς μάλιστα γὰρ ἄγειν ἡμᾶς¹¹, μὴ βραδύνης· οὔτε γὰρ αἰ ἀπειλαί σου φοβῶσιν ἡμᾶς, οὔτε αἰ

12. τοῦ ἀρχιμάχου *add.* G. — 13. μεγιστᾶνες G. — 14. (αὐτοῦς ὁ) αὐτῷ ὁ δὲ G. — 15. ἰδὼν ὁ ἐποίησεν οἱ ἄγιοι εἶπεν πρὸς αὐτούς *add.* G. — 16. ὑμεῖς *add.* G. — 17. ἢ οὐ *add.* G. — 18. οἱ δὲ G. — 19. εἶπον αὐτῷ G. — 20. *om.* G. — 21. (ἀμ. λ. Θ.) μόνῳ Θ. παντοκράτορι λατρεύομεν G.

20 25. — 1. ἔφη πρὸς αὐτούς λέγειν G. — 2. ὅτι *add.* G. — 3. μεγάλας καὶ πόλλας παρεληλυθασιν G. — 4. *om.* G. — 5. αἰ εἰδέαι G. — 6. μαρτυροῦσι G. — 7. τοῦ *add.* G. — 8. *om.* G. — 9. κακίως πικροτάτω G. — 10. ἡμᾶς μᾶλλον *add.* G. — 11. ἤξει ὑμᾶς *add.* G. — 12. τοῦ ἀποθνήσκειν ὑπ' αὐτοῦ *add.* G.

26 — 1. δὲ *add.* G. — 2. πρὸς αὐτὸν *add.* G. — 3. ταύτη *add.* G. — 4. σου G. — 5. τοῦ ἀπολέσαι ἡμᾶς *add.* G. — 6. διατρύφῃς μηδὲ ἐγχρονίῃς G. — 7. τοιαύτην *add.* G. — 8. (τ. β. μ.) συμβουλήν μηδὲ G. — 9. (ἔλθῃ -ἀκούει) μηδεὶς ἀκούσει G. — 10. εἴ τι G. — 11. (εἰς-ἡμᾶς) εἰς μάλιστα γὰρ ἄγειν ἡμᾶς εἴτε εἰς θάνατον καταφέρειν G.

et ingredientes sancti eos non adoraverunt. Impius autem Adersabor dixit eis : Dicite mihi, christiani estis? * Sancti ingenuique martyres respondentes * Fol. 62 dixerunt : Utique, christiani sumus et unum immaculatamque Deum colimus eumque solum adoramus.

5 25. Qui vero iterum dixit eis : Ecce senes estis et video vos afflictiones magnas et multas sustinuisse sicuti ipsae facies vestra testatur. Quapropter igitur vobis suadeo ut me audiatis et vobis ipsis parcatis nec obcatis acerbissimam mortem. Sed obtemperate potius regis praeceptis solemque adorantes vivete; mors enim gladii indicitur in omnem hominem qui ambulaverit in via ista christianorum.

15 26. Respondens sanctus Acepsimas dixit : Scio te magnum studium curasque habere in hac vana potentia; ne ergo tempus teras neque cuncteris improbum hoc tuum consilium exsequi, neque omnino in mentem tibi veniat fore ut glorietur aliquis nostrum tales sermones tuos audiendo; sed si vis ad mortem vel ad flagra nos ducere, ne moreris; etenim minae tuae terrorem vobis non iniciunt neque tormenta tua nos terrent, sed in sancta fide

βλάσανοι προσῴσιν¹² ἡμᾶς, ἀλλ' ¹³ ἐδραῖοι ὄντες καὶ στερεοί¹⁴ εἰς τὴν ἀθλήσιν τοῦ κυρίου¹⁵ ἡμῶν ἐγκρατεροῦμεν καὶ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλείως σου οὐ ποιούμεν. »

* Fol. 62^v 27. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ἀσεβής¹. * « Οἶδα, ὅτι ὁ θάνατος ἀνάπαυσις ὑμῶν² ἐστίν, καὶ ἐπίσταμαι, ὅτι τοῦτο ποθεῖτε· ἀλλὰ³ τοῦτο οὐ δίδωμι⁴ ὑμῖν⁵, ἕως οὗ ποιήσω⁶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν θεάσασθαι τὸν πικρὸν ὑμῶν βίον. Καὶ μετὰ ταῦτα⁷ ζήρει ὑμᾶς ἀποκατεῶ. ἵνα πάντες οἱ γόητες οἱ⁸ χριστιανοὶ ἀφ' ὑμῶν⁹ ῥοδηθῶσιν. » Καὶ ὁ ἄγιος πρὸς αὐτὸν Ἀκεψιμᾶς· « Οὐτε¹⁰ τὰς βασάνους σου δεδίαμεν οὔτε τὸν διὰ¹¹ ζήρους θάνατον ἀπειλούμενον ἡμῶν ὑπὸ¹² σοῦ προσόμεθα. Ὁ γὰρ Θεὸς ἡμῶν ὁ δυναμώσας¹³ ἡμᾶς εἰς τὰς θλίψεις καὶ¹⁴ βασάνους τῶν ἀγαθῶν σου ἐπαίρων¹⁵ ἕως¹⁶ σήμερον καὶ τὰ νῦν αὐτὸς βοηθεῖ ἡμῖν εἰς τὰ παρὰ σοῦ καθ' ἡμῶν μηχανώμενα· πείρασον τοιγαροῦν¹⁷ τὸ γῆρας ἡμῶν τὸ ἐν Θεῷ δυνατὸν καὶ λάθε τὴν δοκιμὴν ἡμῶν¹⁸, ὃ ταλαίπωρε, καὶ ἔργῳ μαθήσει, ὡς νικηθήσει· τῇ ὑπομονῇ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν καὶ κατασχυνθήσει¹⁹ τῇ ἀοράτῳ στεροῦται ἡμῶν, ἢ τε πλάνη σου ἐλεγχθήσεται²⁰ ὑπὸ τῆς ἀληθοῦς πίστεως ἡμῶν²¹. »

28. Τότε ὁ ἀσεβής μεγάλου πλησθεὶς θυμοῦ¹ ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι ἐπὶ ζυγᾶς ὠμοθύρων² καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· « Ὅμνυμι τὸν μέγαν θεὸν ἡλίου καὶ τὴν τύχην τοῦ βασιλείως τῶν βασιλείων Σαβουρίου³, ὅτι, εἰ μὴ ποιήσητε⁴ αὐτοῦ τὸ πρόσταγμα, εἰς ταῦτα ὑμᾶς⁵

12. σου θροῦσιν G. — 13. ἡμεῖς add. G. — 14. (κ. σ.) ἐν τῇ πίστει τῇ ἀγία στεροῦς G. — 15. Θεοῦ G.

27. — 1. ἀρχιμάχος add. G. — 2. ἡμῶν G. — 3. (τοῦτο-ἀλλὰ) τοῦτου χάριν ζητεῖται αὐτόν· ἀλλ' ὅπως ποθεῖται G. — 4. παρέχω G. — 5. ἀλλ' ἕως τοσούτου ἐκθλίψω ὑμᾶς add. G. — 6. ὑμᾶς add. G. — 7. ἐν τῷ ὀμοθυροῦσθαι ὑμᾶς τότε add. G. — 8. om. G. — 9. ἡμῶν G. — 10. (πρὸς-οὔτε) Ἄ. ἐρη· πρὸς αὐτὸν οὐδέ G. — 11. τοῦ add. G. — 12. (ἡμῖν ὑπὸ) ἀπὸ G. — 13. ἐνισχύσας G. — 14. τὰς add. G. — 15. ἔργων G. — 16. τῆς add. G. — 17. ὃ ἀσεβέστατε καὶ μιαιώτατε add. G. — 18. αὐτοῦ G. — 19. καὶ κατ. ἵνα γινῶσιν νικᾶσιν τῇ ἐλπίδι Χριστοῦ τῇ ὑπομονῇ ἡμῶν καὶ κατασχύνῃ G. — 20. ἵνα ἐλεγηθῇ G. — 21. ἡμῶν π. G.

28. — 1. ἀκούσας ταῦτα παρὰ τοῦ ἀγίου Ἀκεψιμᾶ θυμοῦ πλησθεὶς G. — 2. ὠμοθύρων G. — 3. Σ. τ. β. τῶν β. G. — 4. ποιεῖτε G. — 5. om. G.

25

constantes et firmiter in certamine Domini nostri perseveramus, nec praeceptum regis tui exsequimur.

* Fol. 62^v 27. Dicit ei impius : * Scio mortem requiem vobis esse et video vos eam desiderare; sed illam non dabo vobis antequam oculis vestris contemplandam praebuero acerbam vitam vestram. Et post haec gladio vos interficiam, ut omnes incantatores christiani a vobis terreamur. Sanctus vero Accepsimas respondit ei : Neque tormenta tua timemus neque necem per gladium, quam nobis minaris, pavemus. Deus enim noster qui nobis vires dedit ad cruciatus et tormenta impurorum sociorum tuorum usque ad hodiernam diem ferenda, etiam nunc nos adiuvat ad sustinenda quae contra nos machinatus es. Tenta proinde senectutem nostram in Deo potentem et nos proba, o miserime; et te ipsa cognosces te vinci patientia spei nostrae et erubesces invisibili firmitate nostra, et error tuus vera nostra fide redarguetur.

28. Tunc impius, ira vehementi repletus, inssit septem gemina flagra e rudi corio adhiberi, et dicit ei : Iuro per magnum deum solem et fortunam Saborii regis regum, nisi praeeptum eius feceritis, me vos perditurum esse

15

διαρθερῶ⁶ καὶ μολύνω τῶν αἰμάτων⁷ τὰς πολλὰς ὑμῶν μὴδεμίαν φειδῶ⁸ ποιούμενος ὑμῶν⁹.
 καὶ τήχιον¹⁰ ἀπορροήξτε τὰς ψυχὰς * μαστίζόμενοι¹¹, νεκρὰ¹² ἐν αὐτοῖς ὑμῶν¹³ κατακόπτω * Fol. 63
 τὰ σώματα. » Ἀπεκρίθη ὁ ἅγιος¹⁴ Λαβιψιμᾶς καὶ λέγει¹⁵ πρὸς αὐτόν· « Ἐπειδὴ εἰς μὴ
 ὄντα Θεὸν ὤμοσας¹⁶, φροῦμαι μὴ¹⁷ οὐ πληρώσης τὸν ὄρκον σου· ἰδοὺ¹⁸ ἤκουσας¹⁹ ὅτι ἐν
 5 μιᾷ ἡμερῆς²⁰ τῇ ἀληθεῖ πιστεῖς²¹ ἐστίνκαμεν καὶ ὅτι τὰ σώματα ἡμῶν παρεδίδουμέν σοι²²,
 τὰς δὲ²³ ψυχὰς ἡμῶν ὁ Θεὸς λαμβάνει. Ὁ Θεὸς οὖν²⁴ ποιεῖ²⁵ συντόμως²⁶, ἡμεῖς γὰρ
 ἔτοιμοί ἐσμεν²⁷. »

29. Ἐκραξεν δὲ ὁ μιαιφόνος¹ σὺν ὀργῇ μεγάλη κινηθεὶς τοῦ ἐκτείναι² αὐτόν³. καὶ⁴ τεί-
 νουσιν⁵ αὐτὸν τριάνκοντα ἄνδρες ἰσχυροί, δεκαπέντε ἐντεῦθεν καὶ δεκαπέντε ἐντεῦθεν⁶ καθ'
 10 ἕκαστον βραχίονα⁷ εἰς ὄρθρον καὶ ἔτυπτον αὐτόν⁸, δύο κατὰ τῆς γαστρὸς καὶ δύο κατὰ
 τοῦ νότου, ἐπὶ τοσοῦτον⁹, ἕως οὗ αἱ σάρκες αὐτοῦ σὺν τῷ αἵματι¹⁰ ἐπὶ τὴν γῆν¹¹ κατέρ-
 ρουσαν. Ἐτεροι δὲ¹² ἐπερώουσι¹³. « Πόησον τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως καὶ ζήθι. » Ὁ δὲ
 ἅγιος μέχρις ὅτε¹⁴ ἠθύνατο λαλεῖν, ἐβόα λέγων· « Ἐγὼ τὸ θέλημα τοῦ ἀνόμου βασιλέως¹⁵
 15 ἐξουθενῶ καὶ εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μου ἐγκαρτερῶ¹⁶. » Καὶ μετὰ¹⁷ τὸ μὴ δύνασθαι¹⁸
 λαλεῖν, ταῖς ὀρθαλμοῖς αὐτοῦ ἐνένευεν¹⁹ τὴν εἰς Θεὸν ἀκλινῆ²⁰ ὁμολογίαν²¹, ἕως οὗ
 ἐγκαρτερῶν ταῖς βασάνοις μακαρίως παρέδωκεν²² τὴν ὄσιαν αὐτοῦ²³ ψυχὴν.

6. διαρθερῶ τὰ σώματα ὑμῶν G. — 7. τῶ αἵματι G. — 8. φειδῶ G. — 9. εἰς ὑμᾶς G. — 10. καὶ εἰ τήχιον
 δὲ G. — 11. ὑμῶν add. G. — 12. ὑμῶν add. G. — 13. om. G. — 14. μακάριος G. — 15. εἶπεν G. — 16. καὶ
 20 τήχιον τολαίπωρον ὀνόμασας; add. G. — 17. ἐνι ὅτε add. G. — 18. γὰρ add. G. — 19. πλιστάκις παρ' ἡμῶν
 add. G. — 20. ἡμ. ἐν μ. G. — 21. π. τ. ἀληθινῇ G. — 22. εἰς χρῆσιν τοῦ σοῦ βουλήματος add. G. — 23. γὰρ
 G. — 24. ποιῆσαι add. G. — 25. μόνον add. G. — 26. ποίησον add. G. — 27. πάντα γενναίως δεχέσθαι τὰ ὑπὸ
 σοῦ ἐπαγγόμενα add. G.

29. — 1. ταῦτα ἀκούσας παρ' αὐτοῦ ὁ δυσσεβὴς ἀρχιμάχος ἐκραξεν G. — 2. ἐκταθῆναι G. — 3. εἰς μάστιγας add.
 G. — 4. τοῦτο εἰπόντος αὐτοῦ εὐθελώς add. G. — 5. ἐκτείνουσιν G. — 6. ἐκείθεν G. — 7. στάντες ἔτειναν δὲ αὐτόν
 25 add. G. — 8. τέσσαρες add. G. — 9. δὲ ἐμάστηξαν αὐτόν add. G. — 10. αὐτοῦ add. G. — 11. ὡς ὕδωρ add.
 G. — 12. τυπτομένων δὲ αὐτοῦ ἕτεροι G. — 13. λέγοντες add. G. — 14. ὅπου G. — 15. ὑμῶν add. G. —
 16. καρτερῶ G. — 17. μετὰ δὲ G. — 18. αὐτὸν add. G. — 19. λατὸν ἐνευεν δεκαπέντε αὐτοῖς G. — 20. αὐτοῦ add.
 G. — 21. τοῦτο δὲ ἐποιεῖ add. G. — 22. τῷ κυρίῳ add. G. — 23. καὶ ἁγίαν add. G.

et sanguin canos vestros polluturum, nec ullo modo vobis pareiturum; et si
 citius sub flagris animas vestras efflaveritis, * cadavera vestra iisdem concidam. * Fol. 63

Respondit ei beatus Acepsimas et dixit ei: Cum per deum, qui non est, iu-
 raveris, timeo ut iuramentum tuum serves; ecce audisti nos in vera fide nostra
 5 stare et nos corpora nostra tibi tradere; animas autem nostras Deus accipit.
 Quod igitur vis, fac breviter, nos enim parati sumus.

29. Clamavit autem sceleratus ira magna commotus illum extendi. Et
 distenderunt eum triginta homines robusti, quindecim hinc et quindecim inde,
 ad utrumque brachium arrectum, et caedebant eum duo in ventre et duo
 10 in dorso, donec carnes eius cum sanguine super terram defluerent. Alii autem
 clamabant: Obsequere voluntati regis et vive. Sanctus autem donec loqui
 poterat clamabat dicens: Ego voluntatem iniqui regis nihil facio et in vo-
 luntate Dei mei persevero. Postquam vero iam loqui non valebat, oculis suis
 innuebat suam in Deo immobilem confessionem, donec in tormentis perse-
 15 verans feliciter sanctam animam tradidit.

30. Μετὰ δὲ τὸ ἀναλῦσαι πρὸς τὸν ποθούμενον Ἰησοῦν τὸν ἀκαταμάχητον ἀριστέα
 * Fol. 63^v τὸν πανχοῦδιμον ἅγιον Ἀκεψιμᾶν¹ ἠλλάγησαν οἱ τύπτοντες, καὶ ἕτεροι * ἐπεισελθόντες² τὸ
 σκῆνωμα ἐμάστιζον³, ἕως οὗ ὅλον κατεκόπη καὶ κατέρρευσεν, καὶ ῥίψαντες αὐτὸν ἐπὶ κεφαλὴν⁴,
 τὸν σπόνδυλον αὐτοῦ κατέχξαν⁵. Σύραντες δὲ⁶ αὐτὸν ἔρριψαν εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ
 φύλακας κατέστησαν⁷ ἐπ' αὐτῷ. Μετὰ δὲ ἡμέρας τρεῖς⁸ ἐλάπη τὸ ὄσιον αὐτοῦ λεί-
 ψανον¹⁰ ἀφορμῆ¹¹ θυγατρὸς βασιλέως τινὸς¹² τῶν Ἀρμενίων, δεδωμένης εἰς ἐνέχυρον εἰρήνης.
 Ἐτελειώθη ὁ ἀγιώτατος ἐπίσκοπος¹³ Ἀκεψιμᾶς μηνὸς ὀκτωβρίου¹⁴ δεκάτης.

31. Καὶ μετ' αὐτὸν εἰσῆχθη ὁ ἅγιος Ἰωσήφ². Ἔφη δὲ³ πρὸς αὐτὸν ὁ δυσσεβής⁴
 ἀρχιμαγός· « Ἐθεάσω⁵ τὸν ἀνόητον ἐταῖρόν σου, ἐν ποίῳ θλίψει ἀπέθανεν μὴ θλίψας
 ἀκούσαι ἡμῶν καὶ ποιῆσαι τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως καὶ προσκυνῆσαι τῷ ἡλίῳ;
 τοῖνον ποιήσον αὐτὸς τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως⁶, ἵνα ζήσῃ ἡ ψυχὴ σου⁷ καὶ ῥυσθῆς ἀπὸ τοῦ
 προκειμένου σοι πικροῦ⁹ θανάτου. » Ὁ δὲ ἀκούσας¹⁰ εἶπεν· « Ἐγὼ τῷ ἡλίῳ οὐ προσκυνῶ·
 οὐ γὰρ ἔστι θεός, καὶ τὸ κτελευθῆν ἐπὶ τοῦ ἀνόμου βασιλέως¹¹ οὐ ποῶ, διότι κακῶς καὶ
 παρανόμως ἐκέλευσεν· οὔτε μὴν¹² τὸν Θεόν μου τὸν ζῶντα εἰς τοὺς θεούς σου¹³, κτίσματα

30. — 1. (ἀναλῦσαι—Ἀκ.) ἀποθανεῖν αὐτὸν G. — 2. ὑπεισελθόντες G. — 3. αὐτοῦ λοιπὸν ἐμασάνισον· ἕως δὲ 15
 τοσούτου τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ἐθασάνησαν G. — 4. ὡσεὶ ὕδωρ εἰς γῆν καὶ τὰ ὅσα αὐτοῦ πάντα συνετρίβη· μετὰ δὲ
 τοῦτο G. — 5. εἰς τὸ ἔδαφος *add.* G. — 6. μετὰ [δ]τὸ κατεαγῆναι αὐτὸν *add.* G. — 7. *om.* G. — 8. ἐκάθησαν
 G. — 8. τ. ἡμ. G. — 10. τὰ ὅσια αὐτοῦ λείψανα G. — 11. ὑπὸ ἀφορμῆς τινὸς οὕτω καλοῦμενης G. — 12. *om.* G.
 — 13. *om.* G. — 14. μηνὶ ὀκτωβρίῳ G.

31. — 1. μετὰ δὲ G. — 2. εἰσαχθέντος δὲ αὐτοῦ *add.* G. — 3. *om.* G. — 4. δυσσεβέστατος G. — 5. Ἰω- 20
 σήφ *add.* G. — 6. σοὶ δὲ νῦν ἐγὼ ὡς φρονίμω ὄντι συμβουλεύσω ποιῆσαι τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως *add.* G. —
 7. (τοῖνον—ζήσῃ) ἵνα ζ. κἂν σοῦ G. — 8. *om.* G. — 9. πικροτάτου G. — 10. ἅγιος· Ἰωσήφ ἀποκριθεὶς G. —
 11. σου *add.* G. — 12. πάλιν *add.* G. — 13. τὰ *add.* G.

30. Postquam autem invictus heros et celebratissimus sanctus Acep-
 * Fol. 63^v mas ad desideratum Iesum abierat, iis qui caedebant alii * suffecti sunt, qui
 corpus eius caedere pergebant, donec totum concisum esset et deflueret:
 et deicientes illum in capite vertebrae eius fregerunt, traxeruntque et in pla-
 team deiecerunt custodesque in xta illum collocarunt. Tribus autem elapsis 5
 diebus, surreptae sunt sanctae eius reliquiae industria filiae reguli cuius-
 dam Armeniorum, quae pacis obses detinebatur. Consummatus est sanctis-
 simus episcopus Acepsumas die mensis octobris decimo.

31. Post eum introductus est sanctus Ioseph. Dixitque ei impiissimus 10
 archimagus: Contemplatus es dementem socium tuum, in quanta afflictione
 mortuus sit, cum nos audire noluerit nec voluntatem regis exsequi nec
 solem adorare? Fac ergo ipsam regis voluntatem, ut vivat anima tua et cri-
 piaris ab imminente acerbissima morte. Qui haec audiens dixit: Ego solem
 non adoro; non enim Deus est, et quod iubetur ab iniquo rege non facio,
 quia mala et illicita iussit; nec profecto Deum meum viventem eum dis tuis. 15
 qui eius opera et creaturae sunt, permutabo. Quod ergo vis facere, fac.

αὐτοῦ καὶ ποιήματα ὄντας¹⁴ καταλλάσσω. Ὁ τοίνυν¹⁵ θέλει ποιεῖν, ποίει¹⁶. » Θυμωθεὶς οὖν ὁ μικρὸς¹⁷ κελεύει καὶ αὐτὸν¹⁸ ἐκταθῆναι. Καὶ¹⁹ τείνουσιν²⁰ αὐτὸν τριάντα ἄνδρες κατὰ τὸ αὐτό²¹ καὶ ἑτεροὶ ἔτυπον²² τοῖς ὤμοις δέριμασιν²³, ἕως ὅτου²⁴ τὸ σῶμα αὐτοῦ ὄλον ἐγένετο * Fol. 64
τραῦμα ἔν. Ἐτεροὶ δὲ ἐπεφώνουν αὐτῷ· « Πόησον τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως καὶ σώθητι²⁵. »

32. Ὁ δὲ ὁσῖος¹ ἀνεόθα φωνῇ μεγάλῃ λέγων· « Εἷς Θεός ἐστι μόνος² ὁ ποιήσας τὰ πάντα καὶ ἕτερος οὐκ ἔστι πᾶρεξ αὐτοῦ. Καὶ ἡμεῖς δὲ εἰς μίαν πίστιν τὴν αὐτοῦ³ καὶ εἰς μίαν ἀληθειαν καὶ προθυμίαν ἰστάμεθα. » Ὡς δὲ⁴ πολὺ αὐτὸν ταῖς μάστιξι· κατήκτιζον, οὐκέτι ἠδύνατο λαλεῖν⁵ αὐτοῖς. Νομίσαντες δὲ⁷ αὐτὸν τεθνήκειν⁸ ἀπέστησαν τοῦ μαστίζειν⁹, καὶ κατέπεσεν ἡμίανθης. Σύραντες οὖν καὶ¹⁰ αὐτὸν ἔρριψαν ἕξω¹¹. Μαθόντες μέντοι¹², ὅτι ζῆ¹³ ἔτι¹⁴, ἐκέλευσαν αὐτὸν τηρεῖσθαι¹⁵.

33. Καὶ μετ' αὐτὸν¹ προσήλθη τρίτος ὁ ἄγιος Ἀειθαλᾶς. Καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ ἀσεβής²· « Ἄκουσόν μου³, καὶ μὴ στήσης τὸν κάκιστον λογισμόν τοῦτον, καθάπερ σὶ ἐταῖροί σου, οἵτινες πικρῶ⁴ θανάτῳ ἀπόλοντο· ἀλλὰ ποιήσον τὸ θέλημα⁵ τοῦ βασιλέως καὶ προσκύνησον τῷ μεγάλῳ θεῷ ἡλίῳ καὶ ζῆθι, καὶ δόξαν καὶ⁶ δόματα βασιλικά κομίση παρ' ἐμοῦ. »
15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγιος Ἀειθαλᾶς ἔφη⁷ πρὸς αὐτόν· « Θυμαζῶ, ὅ ταλαίπωρε καὶ τυρλῆ

14. ὑπάρχοντα G. — 15. ἀνταλλάξομαι ὁ οὖν G. — 16. εἰς ἐμὲ ταχέως ποιήσον G. — 17. (σ. ὁ. μ.) δὲ ὁ μικρῶτατος ταῦτα ἀκούσας ὁμοίως καὶ αὐτόν G. — 18. (κ. α.) om. G. — 19. εἰς μάστιγας G. — 20. οὖν add. G. — 21. σχῆμα add. G. — 22. αὐτὸν add. G. — 23. ἐπὶ τοσοῦτον δὲ αὐτὸν ἐθασάνησαν add. G. — 24. οὔ G. — 25. σώθησι G.

20 32. — 1. Ἰωσήφ τυπτόμενος add. G. — 2. μ. ἐ. θ. G. — 3. αὐτὴν τῷ προβασανηθέντι ἡμῶν πατρὶ G. — 4. ἐπὶ add. G. — 5. λοιπὸν add. G. — 6. ἀποκρίνεσθαι G. — 7. οὖν G. — 8. τεθνηκέναι ἐκ τοῦ μὴ δύνασθαι αὐτὸν λαλεῖν G. — 9. αὐτὸν add. G. — 10. om. G. — 11. μετ' οὐ πολὺ δὲ add. G. — 12. om. G. — 13. ἔτι ζῆ G. — 14. ὑπὸ φυλακῶν add. G.

25 33. — 1. μετὰ δὲ τοῦτον τὸν ὁσῖον G. — 2. (καὶ-ἀσεβής) ὁ δὲ ἀρχιμάχος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη πρὸς αὐτόν G. — 3. Ἀειθαλᾶ add. G. — 4. πικροτάτῳ G. — 5. πρόσταγμα G. — 6. τιμὴν πολλὴν καὶ add. G. — 7. εἶπεν G.

Incensus ergo sceleratus illum quoque iubet distendi; et extendunt eum tri- * Fol. 64
ginta viri eadem ratione, et alii caedebant eum crudis coriis donec totum eius
corpus unum vulnus fieret. Alii vero clamabant ei : Exsequere voluntatem
regis et salvus eris.

32. Sanctus autem clamabat voce magna dicens : Unus solus est Deus
qui fecit omnia et alius non est extra eum. Et nos in una fide eius et in una
veritate ac studio consistimus. Cum autem eum diu virgis cecidissent, iam
non poterat eis loqui. Existimantes autem eum obiisse, flagellare eum desti-
10 terunt, et proecubuit semimortuus. Illum ergo quoque traxerunt et foras eiece-
runt. Cum autem audivissent eum adhuc vivere, iusserunt eum custodiri.

33. Post hunc autem adductus est tertius sanctus Aeithalas. Et dixit ei
impious : Audi me, et noli pessimum consilium hoc retinere, sicut socii tui, qui
acerba morte perierunt; sed exsequere voluntatem regis et adora magnum
deum solem et vive, et gloriam et dona regia accipies a me. Respondens
15 autem sanctus Aeithalas dixit ei : Mirror, o miser et caece, qui oculis mentis

καὶ μὴ βλέπων τοῖς τῆς διανοίας ὀφθαλμοῖς, ὄντως ζῶσον ἄλογον τυγχάνων⁸ καὶ ἀνόητον·
 εἰ⁹ γὰρ ἐκεῖνοι¹⁰ πηλαιοτέρου μου ὑπάρχοντες οὕτω¹¹ γενναίως ἐγκαρτερήσαντες¹² δόξαν
 τὴν ἀγίω εἰς αἰῶνα¹³ ἐλλορονόμησαν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ διὰ τῶν χειρῶν σου ἐπελθόντος
 * Fol. 61^v αὐτοῖς, οὐ πολλῶ * μᾶλλον ἐγὼ ἄτε δὴ¹⁴ νεώτερος ὑπάρχων παρ' αὐτοῦς ὁφείλω ἀνδρω-
 θῆναι¹⁵ καὶ λαθεῖν δόξαν σὺν αὐτοῖς¹⁶ στέφανον καὶ ζωὴν¹⁷ ἄφθαρτον εἰς ζωὴν αἰώνιον; 5
 διότι, ὦ πανθλίε¹⁸, κἀγὼ ὁμοίως ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου καρτερῶ¹⁹, μὴ ποιῶν το θέλημα τοῦ
 ἀκαθάρτου σου²⁰ βασιλέως· ἐχθρὸς γάρ ἐστι παντὸς ἀγαθοῦ καὶ ἀλλότριος τοῦ αἰωνίου φωτός. »
 34. Ἀκούσας δὲ ὁ ἀκάθαρτος¹ τὰς ὕβρεις τοῦ βασιλέως, λίαν ἐπαράχη καὶ ἔπρεμεν²
 τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἀλλοιωθεὶς³. Καὶ κελεύει αὐτὸν ταθῆναι καὶ τείνουσιν αὐτὸν τεσ-
 σαράκοντα ἄνδρες ἰσχυροί, καὶ ἕτεροι ὁμοίως δυνατοὶ ἰσχυροὶ ἔτυπτον⁴ ἄνευ οἰκτιρημῶν ὡς 10
 ἐπὶ λίθον καὶ ξύλον⁵ καταφέροντες τὰς μάστιγας⁶. Ὁ δὲ ἅγιος⁷ ἀληθῶς γενναίως ἀθλητῆς
 τοῦ Χριστοῦ⁸ ἐβόα φωνῇ μεγάλῃ λέγων· « ὦ μιὰ καὶ ἀκάθαρτε κύων καὶ πάντων
 ἀνθρώπων ἀθλιώτατε⁹ καὶ ταλαιπωρότατε¹⁰, ὥσπερ¹¹ σὺ ἀσθενὴς καὶ γαῖνος, ὁμοίως¹² καὶ
 αἰ βιάσαιοι σου¹³ οἱ τε¹⁴ ὑπέρταται σου ἀσθενεῖς καὶ ἀνάηδοι¹⁵. Βλέπε σὺν, εἴ που ἔχεις¹⁶
 ἄνδρας ἰσχυροτέρους¹⁷ καὶ βασάνους πικροτέρας, φέρε ἐπ' ἐμέ, ἵνα διὰ τῆς τοῦ σώματός 15
 μου ὑπομονῆς ἡ ψυχὴ μου μεγαλυθῆσιν ζωοποιηθῆ. »

8. τυγχάνων G. — 9. μιαιώτατε καὶ δυσσεβέστατε μὴ δοκιμάζων τὸ σαρξί· οἱ G. — 10. οἱ προθρακισθέντες
 πρὸ ἐμοῦ *add.* G. — 11. οὕτως G. — 12. ἐνεκαρτέρησαν καὶ G. — 13. αἰῶνας G. — 14. ἄτε δὴ *om.* G. —
 15. αὐτῶν ὄφ. ἀνδρωθῆναι G. — 16. καὶ *add.* G. — 17. κ. ζ. *om.* G. — 18. δ. ὦ π. *om.* G. — 19. ἐγκαρτερῶ G.
 — 20. *om.* G.

34. — 1. παρὰ τοῦ ἁγίου Ἰσθιαλᾶ *add.* G. — 2. ἀλλοιωθεὶς *add.* G. — 3. *om.* G. — 4. αὐτὸν *add.* G. — 5.
 λίθου καὶ ξύλου τινὸς τὰς ἀθέους ἐκείνας G. — 6. αὐτῶ πληγὰς G. — 7. ὡς *add.* G. — 8. τυπτόμενος *add.* G. —
 9. ἀθεότερος G. — 10. ταλαιπωρότερος καὶ ἀσθενὴ καὶ σαθρώτατε *add.* G. — 11. γὰρ *add.* G. — 12. εἴ οὕτως G. —
 13. τυγχάνουσι ἀσθενεῖς *add.* G. — 14. δὲ G. — 15. εἰσὶν *add.* G. — 16. ἄλλοις *add.* G. — 17. ἰσχυροῦς G.

non intueris et profecto animal rationis expers es et stupidum; si enim illi, qui
 me maiores natu sunt, tam nobili animo perseverarunt, et gloriam perennem
 in aeternum sortiti sunt propter mortem, quae tuis manibus obvenit.

* Fol. 61^v nonne potius * ego, qui minor sum aetate, ab eis animo confirmari debeo et
 cum eis gloriam capere et coronam incorruptibilem in vitam aeternam? 5
 Quapropter, o miserrime, ego similiter in veritate mea permaneo nec facio
 voluntatem impuri regis tui; inimicus enim est omnis boni et alienus ab
 aeterna luce.

34. Cum autem impurus contumelias in regem audisset, valde turbatus est
 et tremuit et vultu immutatus est. Et iubet eum extendi, et extendunt eum 10
 quadraginta viri robusti, et alii pariter viribus potentes caedebant eum absque
 misericordia tanquam in lapidem et lignum virgas inferentes. Sanctus autem,
 vere ingenuus athleta Christi, clamabat voce magna dicens: O scelerate et
 impure canis et omnium impiissime et miserrime, sicut tu imbecillis et mollis
 es, ita et cruciatus tui; ministri autem tui imbecilles et effeminati sunt. Vide 15
 ergo utrum uspiam viros robustiores habeas, et tormenta acerbiora irroga in
 me, ut per corporis patientiam anima mea magnificata vivifietur.

35. Ἐκθαμβος δὲ γενόμενος ὁ ἀρχιμάγος ταῖς ἐγγιστα αὐτοῦ καθήμενοις μεγιστᾶσιν εἶπεν¹ ὅτι « Ἦ γόητες οὗτοι² οἱ χριστιανοὶ οὕτω διψῶσι τὸν θάνατον καὶ τὴν σφαγὴν, ὡσπερ³ τις ἐπιθυμῶν ἄρτου καὶ ὕδατος⁴. » Λέγουσιν αὐτῷ⁵ « Τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν πληροῦσιν. Γέγραπται γὰρ αὐτῶν εἰς τῆς γραφάς⁷ ἄλλον εἶναι⁸ κόσμον⁹ καὶ ζωὴν ἀτελεύτητον. » Τοῦ δὲ ἁγίου¹⁰ πάντα τὰ μέλη ἀπεξάνθη¹¹ καὶ τὰ ὅσα πάντα τῶν ἀρμῶν¹² αὐτοῦ διεσπάσθη¹³ ἀπὸ¹⁴ τῆς¹⁵ ἀνάγκης καὶ¹⁶ βίας τῶν μαστίγων καὶ τῆς τῶν τεινόντων τάσεως.

36. Ἀναθασταζόμενος δὲ ὑπὸ ἀνδρῶν δύο¹ ἔστη ἐνώπιον τοῦ ἀρχιμάγου², καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ἀρχιμάγος· « Κἂν νῦν³ ποιήσῃς τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως καὶ κελεύω ἰατροῖς σου καὶ ἐπιμελοῦνταί σου καὶ τάχιον ὑγιαίνεις. » Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἅγιος⁴ Ἀειθαλᾶς εἶπεν⁵· « Μιὰρὲ καὶ ἀκάθαρτε⁶, πάντων ἀνθρώπων ἀθλιώτατε⁷, ἔασον ὅτι λέγεις περὶ ἰατρῶν ὑγείας⁸ λόγῳ μόνον⁹. Εἰ ἔλεγες καὶ ἔμελλον παραχρῆμα ἰαθῆναι, οὐκ ἂν ἔπεισάς με¹⁰ χωρισθῆναι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ μου τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τῷ κτίσματι αὐτοῦ προσκυνῆσαι¹¹, τῷ ἡλίῳ τῷ πρὸς ὑπηρεσίαν κτισθέντι τῶν ἀνθρώπων. » Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ἀσεβής· « Τί γὰρ ἔμεινεν εἰς σέ ὑγιές; εἰ γὰρ καὶ θελήσης¹² ποιῆσαι τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως, οὐ δύνασαι ζῆσαι ἀπὸ τῶν καλᾶσεων¹³. Καὶ

35. — 1. τί ἄρα ἔστι τοῦτο *add.* G. — 2. *om.* G. — 3. ἄρτου καὶ ὕδατος *add.* G. — 4. ἐν καιρῷ λιμοῦ ἐπιθυμῶν G. — 5. ἄ. κ. ὅδ *om.* G. — 6. ἐκείνοι *add.* G. — 7. εἰς τ. γρ. αὐτῶν G. — 8. τινὰ *add.* G. — 9. μετὰ τοῦτον ἄόρατον *add.* G. — 10. τυπωμένον *add.* G. — 11. αὐτοῦ κατεξάνθη ὡσεὶ ἔριον G. — 12. ἀρμῶν G. — 13. ὡς σκηνία σεσημμένα διεσπάσθησαν G. — 14. ὑπὸ G. — 15. ἀρτου *add.* G. — 16. τῆς μεγάλης *add.* G.

36. — 1. δύο ἀνδρῶν G. — 2. αὐτῶν G. — 3. Ἀειθαλᾶ *add.* G. — 4. ἀπ. ὁ μακάριος G. — 5. ἔφη πρὸς αὐτὸν G. — 6. καὶ *add.* G. — 7. ἀθλίων ἀθλιώτερε G. — 8. καὶ ὑγίας G. — 9. μόνω G. — 10. (εἰ-με) εἰ ἡδύνοιο εἰπεῖν ἵνα ἰαθῶ καὶ οὕτως ὑγιῆς καταστῶ τῷ σώματι ὡς εἶμην πρὸ τῶν βασάνων οὔτε οὕτως ἐπιθές με G. — 11. λέγω δὲ *add.* G. — 12. θελήσῃ K, κἂν γὰρ θέλῃς G. — 13. τῶν ἐπενεχθησῶν σοι *add.* G.

35. Stupore percussus archimagus illis qui proxime eum sedebant magnatibus ait : Incantatores illi christiani ita mortem et caedem sitiunt ut ceteri panem et aquam desiderant. Dicunt ei : Doctrinam * suam perficiunt : scriptum * Fol. 65 enim est in suis scripturis alium esse mundum et vitam aeternam. Membra autem sancti dilaniata sunt et omnia compagum ossa divulsa sunt supplicio et flagrorum violentia et contentione eorum qui corpus eius distendebant.

36. Gestatus autem a duobus viris stabat coram archimago, et dixit ei archimagus : Etiam nunc facito praeceptum regis, et iubeo medicis peritis ut tui curam habeant, et velociter sanaberis. Respondens autem beatus Aei-
thalas dixit : Scelerate et impure et omnium hominum miserrime, omitte
quod verbo solo dicis de medicorum sanitate. Etiamsi diceres me confestim
sanandum, non suaderes me separari ab amore Dei mei, qui fecit caelum et
terram, et eius opus adorare, solem, inquam, qui ad usum hominum creatus
est. Dicit ei impius : Quid igitur remansit in te sanum? nam etiamsi velles
voluntatem regis facere, vivere non posses a suppliciis. Sed nunc ego te

νῦν δὲ ἐγὼ σε ποιήσω κάκιστον παράδειγμα τοῖς χριστιανοῖς, ἵνα μηδαίς τολμήσῃ ποτὲ οὕτως ὑβρίσαι <τὴν βασιλεία¹⁴>. »

37. Καὶ¹ πρὸς αὐτὸν ὁ μακάριος². « Ὁ τρισάθλιε, πῶθεν σοι τοῦτο, ὅτι περ μὴ θέλων προσεφίτευσας; ὑπόδειγμα γὰρ γινόμεθα καλὸν³ τοῖς χριστιανοῖς⁴, ἵνα θεασόμενοι
 * Fol. 65^v ἡμᾶς θαρρήσωσι * καὶ καταπατήσωσι τὴν ἀλογίαν⁵ ἡμῶν⁶. Ὄνομα γὰρ καταλιμπάνομεν
 καὶ μνημόσυνον⁷ κάλλιστον τῇ γενεᾷ πάσαι⁸ τῇ ἐσχομένη τῶ ἀγῶνος τῆς ἀθλήσεως ἡμῶν
 καὶ⁹ ἱερομνηστικῆς καὶ νίκης τῆς προσευτείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἀσκήσαντος στεφάνου¹⁰, οὗ ἀπο-
 ληψόμεθα μετὰ δόξης¹¹ ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν¹². » Ὁ δὲ μικρὸς καὶ ἀνόσιος¹³
 καλέσας Ἀδαρχώσχαρ¹⁴ τὸν ἀρχιμάγον¹⁵ πατρίδος Ἀδιᾶθ¹⁶ εἶπεν αὐτῷ¹⁷. « Ἐὰν ζῶσιν
 οἱ πλάνοι οὗτοι, ἀπάγαγε αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν σου καὶ ποιήσον αὐτοὺς λιθοβοληθῆναι¹⁸
 διὰ χεῖρας τῶν χριστιανῶν. Τοῦτου γὰρ χάριν εἶσα¹⁹ αὐτοὺς καὶ οὐκ ἔδωκα κατ' αὐτῶν
 τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν²⁰. »

38. Παραχρησάμενος δὲ ἤγαγεν¹ δύο ζῶα καὶ λαθῶν αὐτοὺς ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐπέθηκεν
 αὐτοὺς ἐπ' αὐτά· καὶ πανταχόθεν σχοινοῖς κατέσφιγγον αὐτούς, ἵνα μὴ πέσωσιν διὰ τὸ
 παραλελυθῆναι πάντα τὰ μέλη αὐτῶν καὶ συντετριῆσθαι τὰ ὀστέα αὐτῶν. Φθγγίζοντες²
 δὲ κατὰ μονὴν οὕτως αὐτοὺς³ ἔρριπτον ἀπὸ τῶν ζῶων διὰ τὸ μῖσος, ὃ εἶχον πρὸς
 αὐτοὺς οἱ μάγοι, ὥσπερ ἂν τις βίβη γόμον ζύλων⁴. Καὶ γενόμενοι⁵ εἰς τὴν πόλιν

14. τ. β. G, om. K.

37. — 1. ἐρη G. — 2. Ἀειθαλᾶς add. G. — 3. καλὸν γ. πάντων G. — 4. τῶν χριστιανῶν G. — 5. ἀλαζονικῶν
 G. — 6. ἀπασαν add. G. — 7. καὶ μν. κατ. G. — 8. πάσαι. G. — 9. τῆς add. G. — 10. ἡμῶν add. G. — 20
 11. καὶ νίκης πολλῆς add. G. — 12. Ἰησοῦ Χριστοῦ add. G. — 13. ταῦτα ἀκούσας ὁ μικρὸς καὶ δυσσεβὴς ἀρχιμάγος
 G. — 14. Ἀδοσχορχάρ G. — 15. τῆς add. G. — 16. Ἀδειᾶθ K. Ἐδιᾶθ G. — 17. πρὸς αὐτὸν G. — 18. ἐκέισε λιθοί
 βλήθη G. — 19. ἔασα G. — 20. τιμωρίαν G.

38. — 1. ὁ ἀρχιμάγος add. G. — 2. φθάνοντες G. — 3. ἐκίστην οὕτως αὐτὸν G. — 4. γόμου βίβη ζύλων G. —
 5. (x. γ.) δὲ G.

ponam pessimum exemplum christianis, ut nemo unquam audeat ita regem contumelialis afflicere.

37. Dixit ei beatus : O miserrime, unde tibi hoc quod etiam nolens vaticinatus es? Exemplum enim pulchrum finis christianis, ut nos intuentes
 * Fol. 65^v forti sint animo et conculcent stultitiam vestram. Nomen enim et memoriam
 optimam omni generationi futurae relinquimus certaminis pugnae nostrae
 et patientiae victoriaeque senectutis nostrae, et incorruptibilis coronae quam
 accipiemus cum gloria in adventu Domini nostri. Seelestus autem et nefarius
 vocavit Adarchoschar archimagum ex patria Adiab, et dixit ei : Si vivunt
 impostores isti, abduc eos in tuam civitatem et fac eos lapidari per manus
 christianorum. Ideirco enim eos servavi nec in eos gladio animadverti iussi.

38. Statim autem egit duo iumenta, et cum illos coram se vocasset, imposuit eos super illa et undique eos funiculis constrinxit ne caderent, quia omnia eorum membra dissoluta et eorum ossa contrita erant. Cum autem ad mansionem perveniebant, ita eos a iumentis deiciebant, prae odio quod in eos

Ἄρβήλ τῆς ἐνορίας Ἀδιάβ⁶, κατέκλεισαν αὐτοὺς ἐν τῷ σκοτεινῷ⁷ δεσμοτηρίῳ⁸, ἐνθα αἶμα
καὶ ἀκαθαρσία πολλή ἦν ὑποκάτω αὐτῶν, ἀπὸ δὲ τῶν⁹ πληγῶν καὶ τῶν τραυμάτων¹⁰
ἰχθὺρ πολὺς¹¹ κατέρρεεν ἐκλήθισεν¹² τε¹³ φύλακας ἐν τῇ φυλακῇ¹³, ἕνα μηθεὶς¹⁴ τῶν χρι- * Fol. 66
στιανῶν¹⁵ εἰσέλθῃ πρὸς αὐτούς.

39. Γυνὴ δέ¹ τις μεγάλη καὶ σφόδρα χριστιανή ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, ἧς τὸ μνημό-
συνον ἐν εὐλογίαις² καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς³ ἐγνωρίσαμεν⁴ ἐν ἐτέρῳ μαρτυρολογίῳ
Ἰησδανδούχ⁵, διότι ἐτίμα πάντας⁶ τοὺς χριστιανούς καὶ πάντας⁷ τοὺς διὰ⁸ Χριστόν
κατακλείστους ὑπαρχοντας⁹ ἔτρεφεν αὐτῇ¹⁰ καὶ ἐπεμελεῖτο¹¹. Ὡς οὖν ἤκουσεν¹² περὶ τῶν
κρίων Ἰωσήφ καὶ Λειθαλά, ὅτι μεγάλως θλίβονται¹³, ἔπεμψεν καὶ ἐκάλεσεν τὸν φύλακα¹⁴
10 καὶ ἔδωκεν¹⁵ χρυσίον ἰκανὸν παρακαλοῦσα¹⁶ αὐτὸν ὥστε ποιῆσαι αὐτῇ¹⁷ ἰδεῖν αὐτούς.
Ὁ δὲ μετὰ φόβου ὑπέσχετο αὐτῇ. Καὶ¹⁸ πέμψασα τοὺς δούλους αὐτῆς νυκτός, ἤνεγκεν
αὐτούς βασταγαμῶ εἰς τὸν οἶκον¹⁹ αὐτῆς. Ὡς δὲ ἐθέασατο αὐτούς οὕτως ἀπκηθρόπως²⁰
ἠλωμένους, λαβοῦσα ὀθόνια καθαρὰ δι' ἑαυτῆς ἐπέδησεν τὰ τραύματα αὐτῶν²¹ ἀπο-
μασσουσα τὸ αἶμα καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν ἡλειφέν τε²² τῷ λύθρῳ τῷ ἀπ' αὐτῶν²³ τὸ σῶμα

15 6. Eideim K. Eide iaθ G. — 7. εκεισε οντι G. — 8. τῷ ἰαν σκοτεινω καὶ εἰς τοιουτον τονον αὐτούς ἀπέθεντο
add. G. — 9. ἐστρωμένη ἀπὸ δὲ τῶν G, ἀπὸ τε τῶν K. — 10. αὐτῶν add. G. — 11. ἀπ' αὐτῶν add. G. — 12. δὲ
καὶ G. — 13. ὁ θυσεσθῆς ἀρχιμάχος add. G. — 14. μὴ τις G. — 15. τὸ σύνολον add. G.

39. — 1. τούτων δὲ οὕτως γενομένων γυνή G. — 2. ἔσται add. G. — 3. εἰς αἰῶνα μεγαλυνηθήσεται παρὰ Θεοῦ,
ἦντινα θαυμασίαν γυναῖκα add. G. — 4. καὶ add. G. — 5. λεγομένην Ἰησδανδούλ, ἄξιον γὰρ μετὰ ἀγίων εἶναι τὸ
20 μνημόσυνον αὐτῆς G. — 6. σφόδρα G. — 7. τοὺς ἄγιους G. — 8. τὸν add. G. — 9. καὶ add. G. — 10. αὐτούς ἐκ
τῶν οἰκείων θαπανημάτων G. — 11. αὐτῶν ταῖς οἰκείαις χερσίν add. G. — 12. αὐτῇ add. G. — 13. ὄντες ἐν τοῖς
δεσμοῖς τῆς φυλακῆς add. G. — 14. δεσμοφύλακα G. — 15. αὐτῷ add. G. — 16. παρακαλέσασα G. — 17. ὥστε
-αὐτῇ) ἐπὶ τὸ G. — 18. λαβοῦσα οὖν παρ' αὐτοῦ τὴν ὑπόσχεσιν G. — 19. τὴν οἰκίαν G. — 20. ἡ ὁσία ἀπ. οὕτως G.
— 21. καὶ add. G. — 22. (καί-τε) εἰληψε G. — 23. ἐξεργασμένω ἅπαν G.

habebant magi, quasi fascem ligni proicerent. Et cum ad urbem Arbel perve-
nissent, quae est intra terminos Adiab, incluserunt eos in carcere valde tene-
broso, in quo sanguis et immundities magna subter eos erant strata; e plagis
autem et vulneribus sanies multa defluebat. Posuit etiam custodes in carcere * Fol. 66
5 ne quis christianorum ad eos ingrederetur.

39. Mulier autem quaedam illustris et christiana valde in hac urbe erat,
cuius haec memoria in benedictione; et nomen eius cognovimus ex alio martyro-
logio Iesdanduch, quia in honore habebat omnes christianos et omnes qui
propter Christum in carcere detinebantur; et ipsa eos nutrebat eorumque eu-
10 ram gerebat. Ut autem de sanctis Ioseph et Leithala audivit eos vehementer
affligi, misit et vocavit custodem et dedit ei pecuniam multam, eum depre-
cando ut illos videre permetteret. Ille cum timore rem pollicitus est. Et mittens
noctu servos suos, lectica ad suam domum devexit. Cum autem contemplata
esset eos ita inhumaniter tortos, sumens linteola munda, suis manibus eorum
15 vulnera obligavit, et cum sanguinem abstersisset et spureitiam, liniebat corpus

αὐτῆς καὶ κατεφίλει²⁴ τὰς παραλειπούμενας αὐτῶν χεῖρας καὶ τοὺς συντετριμμένους αὐτῶν βραχίονας. Καὶ ἐπαλείφουσα αὐτοὺς μύρω²⁵ ἔκλαιεν ὄλην τὴν νύκτα πικρῶς²⁶ οὕτως γὰρ ἔκειντο οἱ ἄγιοι ἔμπροσθεν αὐτῆς ὡσπερ τινὰ²⁷ τῶν ἀψύχων καὶ ἀναίσθητων²⁸.

* Fol. 66^v 40. Μόλις δὲ¹ ἀναψύξας μικρὸν² καὶ ἀναλῶδων ἐαυτὴν ὁ ἅγιος Ἰωσήφ εἶπεν αὐτῇ·
« Διὰ τί οὕτω κλαίεις πικρῶς³; οὐ ποιεῖς⁴ ὡς χριστιανῆ⁵ τελεία⁶. » Ἡ δὲ⁷ εἶπεν αὐτῷ·
« Οὐ τοίνυν⁸ δι' ἡμᾶς κλαίω, κύριέ μου· ἐμοὶ γὰρ ἄμετρος ἦν χαρὰ, εἰ παραχρῆμα
εἶδον ἡμᾶς τελειωθέντας⁹· ἀλλὰ γάρων τούτου κλαίω καὶ στεναίζω πικρῶς, διότι ἔρεθ
ἡμᾶς εἰς τὰς θλίψεις ταύτας καὶ εἰς τὰς πικρὰς¹⁰ ἀνάγκας¹¹. »

41. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἅγιος¹ εἶπεν αὐτῇ²· « Αἱ θλίψεις αὗται καὶ αἱ ἀνάγκαι
πλήρεις χαρᾶς καὶ ἀναπαύσεως³ τυγχάνουσιν. Ὁ γὰρ σωτὴρ ἡμῶν Χριστὸς εἶπεν⁴, ὅτι⁵
στενὴ καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἣ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες
αὐτήν. Καὶ πάλιν εἶπεν· Ὁ δὲ⁶ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. Καὶ ὁ μακάριος
Παῦλος⁷· Τρίς, φησὶν⁸, ἐρραβδίσθη, ἄπαξ ἐλιθάσθη, καὶ πάλιν⁹ εἶπεν περὶ πολλῶν¹⁰
θλιβέντων¹¹, ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος. Καὶ σὺ οὖν ὡς πιστὴ καὶ τελεία¹² ὅταν ἰδῆς
χριστιανούς θλιβομένους καὶ¹³ ὑπομείνοντας¹⁴, χαῖρε μᾶλλον καὶ εὐχαρίστει τῷ Θεῷ¹⁵. »

24. γνησίως μετὰ πόθου πολλοῦ *add.* G. — 25. εὐτόμως *add.* G. — 26. π. ὠ. τ. ν. G. — 27. τι G. — 28. πραγμάτων *add.* G.

40. — 1. τούτου δὲ γινόμενου ὑπ' αὐτῆς· μόλις G. — 2. μ. ἀν. G. — 3. π. οὕτως κλ. G. — 4. τοῦ π. ὃ θυγατρὸς τῶν ἁγίων καὶ μήτηρ ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ διὰ τί οὕτως ποιεῖς ὡς εὐσεβῆς καὶ ἐνάρετος δοῦλη Χριστοῦ, ὡς μὴ γρη ποιεῖν, τοῦτο γὰρ ποιοῦσα οὐκ G. — 5. καὶ *add.* G. — 6. οὕσα εἰς Θεὸν ποιεῖς· καὶ διὰ τί οὕτως ἀπειθῶς κλαίεις δι' ἡμᾶς ὡς ἄτε ἐπὶ πονηρῷ καὶ ἀθεμῆτῳ πράγματι· ἐκλωχότων ἡμῶν *add.* G. — 7. ἀποκριθεῖσα *add.* G. — 8. οὐχί G. — 9. ἰνήκα κρατιθέντες ταῖς βασάνοις ὑπεισήλατε *add.* G. — 10. τελικαύτας ἀφορήτους G. — 11. ἀμῆν ὑπάρχοντας *add.* G.

41. — 1. Ἰωσήφ *add.* G. — 2. πρὸς αὐτήν G. — 3. ἡμῶν *add.* G. — 4. ἐφη G. — 5. τί K. — 6. *om.* G. — 7. δὲ ἀπόστολος λέγει G. — 8. *om.* G. — 9. πρὸς τοῦτοις G. — 10. ὄρων *add.* G. — 11. ὄρων λέγων οὕτως θλιβόμενοι κακοχούμενοι *add.* G. — 12. γυνὴ *add.* G. — 13. τὰς θλίψεις *add.* G. — 14. ἐν κυρίῳ *add.* G. — 15. κυρίῳ G.

sum eorum cruore et deosculabatur con fractas eorum manus contritaque brachia. Et cum eos aromate inunxisset, flevit amare per totam noctem: sic enim iacebant sancti ante eam tanquam inanimum quid sensuque carens.

* Fol. 66^v 40. Vix autem paululum recreatus * reffectusque sanctus Ioseph dixit ei: Quare tam acerbe lacrimaris? Non agis ut christiana perfecta. Quae dixit ei: Non equidem propter vos fleo, domine mi: mihi enim immenso esset gaudium si statim viderem vos consummari. Sed propter hoc amare fleo gemoque, quia vos video in his cruciatibus et in acerbis suppliciis.

41. Respondens autem sanctus dixit ei: Hi cruciatibus et supplicia plena gaudii et quietis sunt. Salvator enim noster Christus dixit: Arcta et angusta est via quae ducit ad vitam et pauci sunt qui inveniunt eam¹. Et iterum dixit: Qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit². Et beatus Paulus: Ter, inquit, flagellis caesus sum, semel lapidatus sum³, et iterum dixit de multis afflictis quibus mundus non erat dignus⁴. Tu ergo cum fidelis et perfecta sis, si videas christianos allictos et patientes, gaude potius et gratias age

1. Matth., vii. 14. — 2. Matth., x. 22. — 3. II Cor., xi. 25. — 4. Hebr., xi. 38.

ὅσον γὰρ θλίβονται, τοσούτον πληθύνεται.¹⁶ ὁ μισθὸς αὐτῶν καὶ ὁ στέφανος αὐτῶν¹⁷ μεγαλύνεται. »

42. Περὶ δὲ τὸ διάρχουμα² βαστάσαντες αὐτοὺς πάλιν ἀπὶ γαζον³ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ διετέλεισιν ἐκεῖ ἄλλους ἕξ μῆνας⁴ ἐν σκότῳ⁵ καθειργμένοι καὶ θλίψεις μεγάλας, ἅς οὐ μὴ δύνηθῃ⁶ ἄνθρωπος διηγήσασθαι. Ἴν δὲ τῷ μεταξὺ συνῆθη τὸν παραλαβόντα αὐτοὺς ἀρχιμάγον⁷ διαδεχθῆναι καὶ ἕτερον ἄντ' αὐτοῦ γενέσθαι, ὀνόματι Ζερᾶθ⁸, σφόδρα δεινὸν καὶ * Fol. 67
πονηρὸν μᾶλλον ἢ τὸν ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ⁹ προστάγμα ἀπηγνῆς εὐληφῶτα¹⁰ καὶ λίαν ἀνακρῶν¹⁰ παρὰ τοῦ ἀνόμου βασιλείως κατὰ τῶν χριστιανῶν, περιείχετο δὲ ὥστε τοὺς χριστιανούς αὐτοὺς δι' ἐαυτῶν τοὺς ἰδίους αὐτῶν ἡγουμένους λιθάζειν¹¹.

43. Ἐγένετο δὲ ἐκεῖ τάρχαγος καὶ θλίψεις μεγάλας· ἔφυγον δὲ¹ πάντες οἱ χριστιανοὶ ἐλευθεροὶ τε καὶ δούλοι καὶ ἐν τοῖς ὕρσι κατακρύβησαν, ἵνα μὴ ἀναγκασθῶσιν ἐκχεῖν αἷμα² ἄθῳον³ καὶ γὰρ εὐθείως ὡς ἐπέστη ὁ ἀρχιμάγος³ τῇ πόλει⁴, εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ πυρός ἐπὶ τῷ προσκυνησῆαι⁵· καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ ὑπηρέται τοῦ πυρός· « Εἰσὶν ἐνταῦθα δύο⁶ γόητες τῶν λεγομένων χριστιανῶν κατάκληστοι ἐν⁷ δεσμοῖς⁸· τρεῖς ἤμισυ ἔτη ἔχοντες⁹· οὓς ἐπὶ πολὺ πολλῶν¹⁰ βασανίσας Ἀδαρχόσχαρ¹¹ ὁ ἀρχιμάγος οὐκ ἴσχυσεν¹² χυθῶσαι¹³ εἰς

16. παρὰ τῷ θεῷ *add.* G. — 17. πλείω *add.* G.

42. — 1. τούτων δὲ οὕτως λεχθέντων περὶ G. — 2. αὐτῶ *add.* G. — 3. οἱ αὐτοὶ παῖδες αὐτῆς ἀπήνεγκαν αὐτοὺς G. — 4. ἐγκατάκληστοι ὄντες *add.* G. — 5. σκότει G. — 6. αἷς οὐ δύναται G. — 7. Ζερᾶθ G. — 8. (μᾶλλον καὶ) ὑπάρχοντα παρὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ διαδεχθέντα ἀρχιμάγον· οὗτος τοίνυν ὁ πονηρὸς ἀρχιμάγος Ζερᾶθ G. — 9. ἀνόσιον εὐληφῆς G. — 10. ἀ. λ. G. — 11. (περιείχετο-λιθάζειν) ὅπως αὐτοὶ οἱ χριστιανοὶ τοὺς ἡγουμένους αὐτῶν λιθάσωσιν G.

43. — 1. τούτων οὖν ἐξεληθέντος τοῦ ἀνόμου προστάγματος, ἐγένετο ἐκεῖ τάρχαγος καὶ θλίψεις πολλῆ· ἔφυγον γὰρ G. — 2. αἷμα ἔ. G. — 3. *om.* G. — 4. ὁ δυναστεῆς οὗτος ἀρχιμάγος; *add.* G. — 5. τῷ πυρὶ *add.* G. — 6. τινὲς *add.* G. — 7. τοῖς *add.* G. — 8. τῆς φυλακῆς; *add.* G. — 9. ἔχοντες ἔτη G. — 10. *om.* G. — 11. Ἀδαρχορχάρ G. — 12. ὅπως *add.* G. — 13. αὐτοὺς *add.* G.

Deo; quantum enim affliguntur, tantum augetur eorum praemium eorumque corona amplificatur.

42. Iam ad auroram, gestantes illos iterum reduxerunt in carcerem; et exegerunt ibi martyres alios sex menses, in tenebris coartati et cruciatibus magnis, quos nemo narrare valet. Interea accidit archimagum, qui eos susceperat, magistratu abire, * et alium nomine Zerath eius locum tenere, qui * Fol. 67
atrocitate et sceleribus priorem superabat, et mandatum saevum et moestissimum acceperat ab iniquo rege adversus christianos, ut scilicet ipsi christiani proprios praesules lapidibus obruerent.

43. Facta est autem ibi turbatio et afflictio magna; et fugerunt omnes christiani, tam liberi quam servi, et in montibus sese abdiderunt, ne cogerentur sanguinem innocentem effundere. Etenim statim ac archimagus in urbem advenit, exivit ad fanum ignis ad adorandum; et dicunt ei ministri ignis: Sunt hic duo impostores ex iis qui christiani dicuntur in vinculis inclusi iam tres annos et dimidium, quos, cum multum saepius cruciasset Adarchosechar

τὸ ὑπακούσαι τῷ προστάγματι τοῦ βασιλέως. » Ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας¹⁴ παραγράμα
 κελεύει¹⁵ ἀγθῆναι αὐτούς¹⁶ ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ¹⁷ μετ' ὀργῆς¹⁸ ἀπειλῶν ἤρξατο¹⁹ αὐτούς
 φοβεῖν καὶ λέγειν²⁰. « Ὡ λὰς τολμητίας²¹ καὶ σκληροτρόχηλος, οὐπω καὶ νῦν²² κατέ-
 πτηξεν ἡμᾶς²³ τὸ πρόσταγμα τοῦ²⁴ βασιλέως Σαβωρίου καὶ δεσπότου πάσης τῆς γῆς²⁵,
 ὃς ἠρήμωσε βασιλείας μεγάλας καὶ²⁶ κατέσχε²⁷ πόλεις ὄχρας καὶ ὑπέταξε πατρίδας πολ-
 * Fol. 67. λὰς²⁸ ὑπὸ τοὺς πόδας * αὐτοῦ. Ὑμεῖς τε²⁹ καθεζόμενοι εἰς τὴν γῆν καὶ³⁰ τὰς πόλεις αὐτοῦ
 τυραννεῖτε καὶ ἐξουθενεῖτε τὸ πρόσταγμα³¹ αὐτοῦ διαπτύοντες τὸν νόμον αὐτοῦ³². »

44. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγιος² Ἀειθαλᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν. « Εἰ κατὰ τοῦ βασιλέως³
 τυραννοῦμεν καὶ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καθὼς ἐμαρτύρησας κακηγορῶν⁴, τυγχάνομεν, διὰ τί οὐ
 παρετάξατο εἰς⁵ πόλεμον καὶ μετὰ στρατείας καὶ ὀπλῶν ἦλθεν πολεμήσαι καθ' ἡμῶν, ὃν
 τρόπον καὶ μετὰ τῶν ἄλλων βασιλέων, ὧν περὶ⁶ ἐμνημόνευσας⁷; ἀλλὰ σὲ τὸν τλαλίπωρον καὶ
 ἄνδρον ἔπεμψεν, οὐπερ τρέμει ἡ καρδία⁸ ὡς περ φύλλον⁹ σαλευόμενον¹⁰. Οὐδέποτε σύ,
 ἀνόσιε¹¹, ἐθεάσω πόλεμον ἐν ἐρήμῳ¹², ἀλλὰ¹³ πᾶσα ἡ αἰσχύνη σου καὶ ἡ ἀργία¹⁴ μετὰ γυ-
 ναικῶν ἐν τῷ ταμιείῳ ἐγένετο· διὸ καταισχύνθητι καὶ μακίτη λαλήσης, ὃ κύν¹⁵ ἀμάχαρτε·
 οὐκ ἤλθες γὰρ ἐνταῦθα πλανήσαι¹⁶ ἡμᾶς τοὺς ἐν τῇ¹⁷ κληθείᾳ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐστώτας¹⁸. — 15

14. ἐκέλευεν αὐτούς *add.* G. — 15. *om.* G. — 16. *om.* G. — 17. ἀγθέντων δὲ αὐτῶν G. — 18. πολλῆς *add.*
 G. — 19. αὐτοῖς ἤρξ. αὐτοῖς (*sic*) G. — 20. λέγει πρὸς αὐτούς G. — 21. τολμηρός G. — 22. (ο. κ. ν. ι) οὐ G. —
 23. ἡμᾶς ἔτι G. — 24. μεγάλου καὶ φοβεροῦ G. — 25. κ. δ. π. τῆς γ. *om.* G. — 26. *om.* G. — 27. κατήσχε G. —
 28. καὶ ἔθηκεν ἔθνη ἱκανὰ *add.* G. — 29. δὲ G. — 30. εἰς *add.* G. — 31. ἐξουθενεῖτε τοὺς νόμους G. — 32. (τ. ν. α.)
 τῶν βασιλικῶν αὐτοῦ προσταγμάτων G.

44. — 1. *om.* G. — 2. μακάριος G. — 3. εἰ τὸν βασιλέα σου G. — 4. (ἐμ. κ.) λέγεις σήμερον G. — 5. παρέ-
 ταξεν G. — 6. ἐπολέμησεν ὢν G. — 7. πρὸς ἡμᾶς *add.* G. — 8. σου *add.* G. — 9. ὑπὸ ἀνέμου *add.* G. — 10. στ'
 ἂν φυσίση εἰς αὐτὸ *add.* G. — 11. ὃ ἀνόση G. — 12. καὶ πῶς περὶ πόλεμον λὰεις *add.* G. — 13. πάντοτε
add. G. — 14. σου *add.* G. — 15. λαλήσης κύν G. — 16. νικήσαι G. — 17. *om.* G. — 18. ἐστηκότας G.

archimagus, non valuit eos emollire ut praecepto regis oboedirent. Quae cum
 audisset, statim iussit illos adduci in conspectum suum et cum ira minari coepit
 eisque terrorem inicere et dicere : O genus audax et obstinatum, nonne vos
 adhuc terruit praeceptum regis Saborii et totius orbis domini, qui regna
 magna vastavit, expugnavit urbes munitas et subiecit regiones multas sub
 * Fol. 67. pedibus * suis? Vos autem in terra et urbibus eius commorantes spernitis nihi-
 lique facitis mandatum eius, praecepta eius despuentes.

44. Respondens autem sanctus Aeithalas dixit ei : Si regem spernimus
 et inimici eius, sicut convinciendo testatus es, hodie sumus, quare non
 paravit bellum et cum copiis et armis non venit bellum nobis illaturus quo
 modo et aliis regibus quorum mentionem fecisti? Sed te sceleratum et effe-
 minatum misit cuius cor tremuit tanquam folium vento agitatam. Nunquam tu,
 impie, vidisti bellum in deserto, sed omnis ignominia et segnitias tua cum
 mulieribus in thalamo fuit. Ideo erubescere et noli amplius loqui, canis impure :
 non enim huc venisti ad decipiendum nos qui in veritate Dei nostri stamus. 15

μη καλῶς σοι εἶναι, — ἀλλὰ πλανῆσαι¹⁹ τοὺς ὁμοίους σου παναθλίους²⁰. Ἡμεῖς γὰρ²¹ εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν ἔχοντες τὴν ἐλπίδα²² ἐγκρατεροῦμεν αὐτοῦ τῆ πίστει καὶ τῆ ἀγάπῃ²³ καὶ ὁ λόγος²⁴ σου ὁ πάσης πικρίας πεπληρωμένος εἰς τὰς ἀκούας ἡμῶν οὐκ εἰσέρχεται. »

45. Ὁ ἀρχιμάγος εἶπεν²⁵. « Ἰὼ²⁶ γόη²⁷ καὶ ἀσεβῆ, διὰ τί οὕτω²⁸ φλυαρεῖς καὶ ὑβρίζεις με, ἐμοῦ μακροθυμοῦντος²⁹, ἵνα ἐρ³⁰ ἄπαξ³¹ ἀπαλλαγῆς πολλῶν θλίψεων καὶ βασάνων; οὐκ ἔσται σοι³² οὕτως³³, ἀλλὰ μακροθυμῶ³⁴ ἐπὶ σοὶ καὶ κατ' ὀλίγον ἀναλίσσω σε³⁵, καθὼς ἐπιθυμοῦ³⁶ ἡ ψυχῇ μου, ὡσπερ οὐκ³⁷ καὶ ἐκελύθη³⁸. » Ὁ ἄγιος Ἰωσήφ³⁹ εἶπεν⁴⁰. « Οὐδ' αὖτε ὅτι, ὡσπερ ἀσπίς βουνοῦσα τὰ ὄτα αὐτῆς καὶ ἔσωθεν πάσης πικρίας γέμουσα, οὕτω καὶ σοῦ ἡ καρδία ὑπαρχει πλήρης⁴¹ πικρίας καὶ δόλου⁴², καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου ἔβαψας εἰς τὸν θυμὸν⁴³ καὶ ὡς ὄρακτον φθορεῦς⁴⁴ οὕτω διψῆς τοῦ διασθίεσθαι. Λοιπὸν οὐκ φανερώσω τὸν δόλον σου⁴⁵, ὃ ταλαίπωρε, καὶ δεῖξον τὴν ἐξουσίαν σου, ὃ τύραννε, καὶ σπάσαι τὴν μάχαιράν σου⁴⁶, ὃ φρονεῦ, καὶ τὸν θυμὸν σου ἀνάπαυσον εἰς τὸ ἀθῶον αἶμα ἡμῶν, ὃ χίμοπότα⁴⁷, ἵνα κατακρηθῆς εἰς κρίσιν καὶ πῦρ αἰώνιον· καὶ πέμψον ἡμᾶς ἐν πλούτῳ καὶ δόξῃ⁴⁸ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, εἰς ἣν⁴⁹ ἐλπίζομεν καὶ ἐπιθυμοῦμεν εἰσελθεῖν, ἥτις καταργεῖ τὴν βασιλείαν ἡμῶν ταύτην καὶ τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν⁵⁰ τὴν πρόσκαιρον. »

19. ἡλθες *add.* G. — 20. παναθλίως ὑπάρχοντα; G. — 21. δὲ G. — 22. τὰς ἐλπίδας εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ τὴν ἀγίαν G. — 23. (αὐτοῦ-ἀγάπῃ) *om.* G. — 24. δὲ *add.* G.

45. — 1. δὲ *add.* G. — 2. αὐτῶ *add.* G. — 3. *om.* G. — 4. ἀλάζων G. — 5. διὰ τοῦτο φησὶν τοσοῦτον G. — 6. ἐπὶ τῇ *add.* G. — 7. θυμῶεις G. — 8. τὴν κεφαλὴν σου λάβω καὶ *add.* G. — 9. δεινῶν οὐχ G. — 10. σοὶ ἔσται μὴ νομίσης *add.* G. — 11. μακροθυμίσω G. — 12. ἀναλώσω σε ταῖς βασάνοις καὶ ταῖς πληγαῖς G. — 13. ὡς G. — 14. παρα τοῦ βασιλείως ἀπεκρήθη *add.* G. — 15. καὶ *add.* G. — 16. αὐτῶ *add.* G. — 17. πάσης G. — 18. παντός; *add.* G. — 19. σου τὸν κάκιστον *add.* G. — 20. διασθορεῦς G. — 21. σου τ. δ. G. — 22. (σπάσαι σου) σπείσον G. — 23. καὶ ἀναίδη *add.* G. — 24. δόξα G. — 25. καὶ *add.* G. — 26. *om.* G.

Ne tibi bene sit, sed decipe miseros illos similes tui. Nos enim cum in Deo nostro spem habeamus, in eius fide et amore perseveramus et sermo tuus, omnis amaritudinis plenus, in aures nostras non ingreditur.

45. Archimagus dixit: O incantator et impie, quare ita nugaris et conviciaris mihi, qui tecum mansuete ago, ut semel libereris a multis cruciatibus et tormentis? Non sic tibi erit; sed patienter feram te et sensim destruam te, prout cupit anima mea et etiam inunctum mihi est. Sanctus Ioseph dixit: Scimus sicut aspidem aures eius obturantem¹, et intrinsecus omnis amaritudinis plenam, ita et cor tuum amaritudinis et doli plenum esse, et totum corpus tuum te immersisse in iram, et tanquam draconem pestilentem te sitire corruptionem. Ceterum manifestum fac dolum tuum, o miser, et ostende potentiam tuam, o tyranne, et gladium tuum stringe, o homicida, et iram animi tui in sanguine innoxio nostro satia, o sanguinis potor, ut condemneris iudicio ignis aeterni; et mitte nos in divitiis et gloria ad regnum coelorum, in quod speramus et desideramus ingredi, et quod regnum vestrum et potentiam momentaneam dissipabit.

46. Τότε λίαν θυμωθεὶς ὁ ἀσεβὴς ἐκέλευσεν κρεμασθῆναι αὐτὸν κατακέφαλα ἐξ ἄκρων ποδῶν καὶ τοῖς ὤμοις δέσμεσαι τυπτεσθαι κατὰ τῶν πρώτων πλεγῶν καὶ τραυμάτων. Καὶ ἐπὶ τούτῳ αὐτὸν ἐμάστιζαν, ἕως ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος αὐτοῦ τὸ αἶμα ὡς ἀπὸ πηγῆς κατέρρεεν. Ἐκλαίεν δὲ τὸ περιεστῶς πλῆθος διὰ τῆς θλίψεως καὶ βασάνους τοῦ τιμίου τούτου προσβύτου. Οἱ δὲ μάγοι ἔλεγον λεληθότως τῷ ἁγίῳ· « Ἐάν αἰσχύνῃ διὰ τὸ περιεστῶς πλῆθος προσκυνῆσαι¹, εἰσφέρομέν σε εἰς τὸν * ναὸν τοῦ πυρός· κάκει προσκύνησον, ἵνα βυσθῆς ἀπὸ τῶν ἀναγκῶν τούτων. »

* Fol. 68^v πλῆθος προσκυνῆσαι¹, εἰσφέρομέν σε εἰς τὸν * ναὸν τοῦ πυρός· κάκει προσκύνησον, ἵνα βυσθῆς ἀπὸ τῶν ἀναγκῶν τούτων. »

47. Ὁ δὲ μακάριος Ἰωσήφ ἐρ' ὅσον ἴσχυεν ὠμολόγησεν¹ καὶ εἶπεν· « Ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ, μιαινότατοι καὶ ἐργάται τῆς ἀνομίας, ἀπελθόντες εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον· ἐκεῖ καὶ μὴ βουλόμενοι ὡσπερ ζύλα καίόμενοι θρέψετε τὸ πῦρ, ᾧ νῦν τὸ σέβας προσσφέρετε. Αὐτὸ γὰρ εἴ ἴσθι τιμωρήσεται ὑμᾶς ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀνταποδόσεως. » Ἦν δὲ ὁ ἅγιος κρεμάμενος καὶ τιμωρούμενος κατὰ κεφαλῆς ἕως ὠρῶν τριῶν καὶ χαίρων ἐπὶ τούτοις ἐκαρτέρει. Κελεύσας δὲ αὐτὸν κατενεχθῆναι, φασὶ πρὸς αὐτόν· « Κἂν νῦν πείθῃ ζῆσαι ἐκτελῶν τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, ᾧ φίλαρες; » Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἅγιος εἶπεν· « Τοιαύτην ζωὴν μηδέποτε ζήσω. » Ὁ ἀρχιμάγος εἶπεν· « Ἐάν δῶ σοι θάνατον, ἡδέως λαμβάνεις; » Ἀποκρίνεται ὁ μακάριος· « Ὁ παρὰ σοῦ θάνατος ἐμοὶ καὶ τοῖς εἰς φρονούσιν² ζωὴ αἰώνιος ἐστίν, ἡ δὲ παρὰ σοῦ³ ζωὴ θάνατος αἰώνιος ὑπάρχει. »

46. — 1. τὸν περιεστῶτα ὄχλον G.

47. — 1. λαλῆσαι μεγάλως· ἔκραζεν G. — 2. εὐφρονούοντας G. — 3. σοὶ G.

46. Tunc vehementer incensus impius iussit eum capite inverso suspendi per extremos pedes et crudis coriis in primas plagas et vulnera caedi. Et in tantum eum flagellaverunt ut ab omni corpore eius tanquam a fonte sanguis deflueret. Lugebat autem adstans multitudo propter angustias et tormenta venerandi senis. Magi vero furtim dicebant sancto : Si adorare
 * Fol. 68^v erubescis propter circumstantem turbam, inducimus te in * fanum ignis et ibi adora ut ex istis suppliciis eripiaris.

47. Beatus autem Joseph quantum valebat confessus est et dixit : Recedite a me, sceleratissimi et operarii iniquitatis, discedentes in ignem aeternum; ibi etiam inviti velut ligna urentes, ignem, cui nunc reverentiam adhibetis aletis; ab ipso enim bene sciatis vos puniendos esse in tempore retributionis. Erat autem sanctus suspensus et castigatus capite inverso per tres horas, et gaudens in his perseverabat. Cum autem iussisset eum deponi, dixit ei : Saltem nunc persuadearis vivere exsequendo praeceptum regis, o vane. Respondens vero sanctus dixit : Talem vitam nunquam vivam. Archimagus dixit : Si tibi mortem intulero, an libenter accipies? Respondet beatus : Mors a te inflata mihi et recte sapientibus vita aeterna est; vita autem a te data mors aeterna est.

48. Λέγει ὁ ἀρχιμάγος· « Ἰδοὺ τέως τὸ σῶμά σου διαφθείρεται· ἀπὸ τῆς ζωῆς· ἡ δὲ ψυχὴ σου βραχέει ἀναπνεύει εἰς σέ, ἥντινα εἰς τῆς ἐτέρας βασάνους ἀποκατενω. » Καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ μακάριος· « Ὑψῆς ἐξουσία σοι οὐ δέδοται, ὥστε ἀπολέσαι αὐτήν, μή σοι καλῶς εἶπ· γέγραπται γάρ² ἡμῖν· μὴ φοβῆσθε ἀπὸ τῶν ἀποκατενότων τὸ σῶμα τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυνάμενων ἀπολέσαι, φοβήθητε³ δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι· ἐν γειννη. Καὶ σὺ μὲν διέφθεις⁴ τὸ σῶμα τοῦτο τῆ ἐξουσία σου τῆ καταργουμένη· τὴν δὲ ψυχὴν οὐ δυνήσῃ συμπαθεῖσαι ἀποστῆναι τῆς ἐλπίδος αὐτῆς καὶ τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἐνθα τετέρηται ὑμῖν τοῖς ἀσεβέσι· πῦρ ἄσβεστον, κλαυθμὸς καὶ βρυγμοὶς ὀδόντων εἰς αἰῶνα αἰῶνος⁵. »

49. Ὁ δὲ ἀσεβὴς μετατρέζων αὐτὸν¹ εἶπεν· « Εἰ οὕτως ἐστὶν ἐκεῖσε, καθὼς λέγεις, ἐμοὶ χάριτας ὑπείλεις εἶχειν. » Ὁ² μακάριος ἔφη· « Ὁ κύριος ἡμῶν καὶ δεσπότης ὁ³ φιλόκροπος Χριστὸς ἐνετείλατο ἡμῖν, ἵνα περὶ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν εὐχόμεθα καὶ εὐλογοῦμεν⁴ τοὺς καταργουμένους ἡμῖν καὶ ἀγαπῶμεν τοὺς μισοῦντας ἡμᾶς καὶ καλῶς ποιῶμεν τοῖς διώκουσιν⁵ ἡμᾶς. » Ὁ δὲ ἀνόσιος ἔφη γελάσας· « Τοιγαροῦν ἐκεῖ πολλά μοι ἀγαθὰ χρεωστέεις ὑπὲρ ὧν ἐνταυθα πολλά σοι⁷ κακὰ ἐνδείκνυμι. » Καὶ ὁ ἅγιος πρὸς αὐτὸν· « Οὐχ οὕτως ὡς⁸ ὑπέλαβες, πανάθλιε· ἐν γὰρ τῷ κόσμῳ ἐκεῖνῳ οὐχ οἶόν τέ τινα ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τοῦ ἐταίρου ἢ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· ἀλλ' ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς⁹ οἶός τέ εἰμι, εὐχομαι, ἵνα ἀποστῆς

48 — 1. διεφθαρεται G. — 2. ἐν *add.* G. — 3. φοβῆσθαι G. — 4. διεφθεις G. — 5. αἰῶνας αἰῶνων G.

49 — 1. αὐτῷ G. — 2. δὲ *add.* G. — 3. *om.* G. — 4. εὐλογοῦμεν K, εὐχόμεθα καὶ εὐλογοῦμεν G. — 5. γίνωσκε μὲν ὡς G. — 6. τοὺς διώκοντας G. — 7. μοι G. — 8. *om.* G. — 9. *om.* G.

48. Dixit archimagus : Vide quantum corpus tuum a vita corrumpatur, anima autem tua in te vix respirat, et eam aliis tormentis interficiam. Dixit ei beatus : Potentia tibi data non est animam perimendi; noli bono animo esse; scriptum enim nobis est : Ne timeatis eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere; sed timete magis eum qui potest animam et corpus perdere *in gehenna¹. Et tu quidem interfecisti corpus hoc vana tua potentia, animam autem non poteris vincere ut ei eripias spem hanc resurrectionis et vitae aeternae, ubi reservantur vobis impiis ignis inextinguibilis, fletus et stridor dentium in saecula saeculorum.

49. Impius autem deridens eum dixit : Si ita res est illic sicut dicis, mihi gratias referre debes. Beatus autem ait : Dominus noster et benignus magister Christus mandavit nobis ut oremus pro inimicis nostris, benedicamus maledicentibus nobis, amemus eos qui nos odio habent et beneficiamus illis qui persequuntur nos². Impius autem ridens dixit : Igitur multa mihi illie bona debes pro malis multis quae tibi hic praebeo. Dixit ei sanctus : Non sicut coniecisti, miserrime; in illo enim mundo fieri non potest ut quis misericors sit in socium vel fratrem suum; sed in hoc mundo, quantum possum oro ut desistas ab errore isto et agnoscas verum et viventem Deum qui

1. Matth., x, 28. — 2. Matth., v, 44.

τῆς πλάνης ταύτης καὶ ἐπιγινῶς τὸν ἀληθῆ καὶ ζῶντα Θεὸν τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν πιστεύσης τε εἰς αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ σου· ἐὰν γὰρ τούτῳ¹⁰ πιστεύσης ἐλεήσει σε διὰ τὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα καὶ συγχωρήσει σοι πάντα τὰ ἀμαρτηματὰ σου. »

* Fol. 69^v 50. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ἀσεβής· « Τέως ἔασον αὐτὰ καὶ ἀπελθὼν ἐκεῖ ἐκείνω * προσομιλῶ αὐτὰ τῷ κόσμῳ, ἔνθα προσδοκᾷς ἀπιέναι. Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσης τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, σὺν μεγάλῃ θλίψει πέμπω σε ἐκεῖ. » Λέγει ὁ μακάριος πρὸς αὐτόν· « Ἢ ἐμὴ ἐπιθυμία αὕτη ἐστίν, ἵνα τάχιον πέμψῃς με¹ ἐκεῖσε· διὸ καὶ ταῦτα ὑπομένω πάσῃον παρὰ σοῦ. » Ἔφη πρὸς αὐτὸν ὁ ἀρχιμάγος· « Οὐ ποιῶ τοῦτο ὃ ποθεῖς, ἀλλὰ διὰ τῶν ποικίλων αἰκισμῶν, ὧν περ ἐπάγω σοι, φοβῶ πάντας τοὺς χριστιανούς. » Ἀπεκρίθη ὁ ἅγιος καὶ εἶπεν· « Εἰς τοὺς αἰκισμοὺς καὶ τὰς ἀνάγκας, ἄσπερ ἐπήγαγόν μοι οἱ πρὸ σοῦ καὶ σὺ² αὐτός, διὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ μου τέλειος ἠρέθην· καὶ ἕτερα οὖν δεινὰ, ὅσα ἂν ἐπαγάγῃς μοι³ τῆ σεαυτοῦ⁴ πικρίᾳ καὶ ὠμότητι, ἔχω τὸν ἐνισχύοντά με Θεὸν τὸν παρέχοντά μοι καρτερίαν καὶ ὑπομονήν. Ὅσοι δὲ τῶν χριστιανῶν καθαρῶσι τὸ γῆρας μου ταῦτα πάσῃον⁵, ὑπόδειγμα λαμβάνουσι μέγιστον ἐνδυναμούμενοι τοῦ καταπατεῖν καὶ διακρύβειν τὸν τύρον καὶ τὴν ἀλαζονίαν σου, ἢ περ ἐγὼ ἐνίκησα⁶ καὶ κατεπάτησα⁷ ἐν τῷ γῆρα⁸ μου διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐνισχύσαντός⁹ με¹⁰. οὐ περ ἐμμένων τῆ πίστει οὐ παρέσῃον σοι τὴν ἐπιθυμίαν μου¹¹ οὔτε μὴ παρέξω ἕως τῆς τελευτῆς μου. » Τότε

10. αὐτῷ G.

50. — 1. με π. G. — 2. σοι G. — 3. με G. — 4. εαυτοῦ G. — 5. πάσῃοντα K, πάσῃοντα G. — 6. νικήσαι G. — 7. καταπατήσαι G. — 8. γῆρι G. — 9. ἐνισχύοντος G. — 10. σπουδάσω add. G. — 11. ita K, G, forsan legendum σου.

fecit caelum et terram, in eumque credas ex toto corde tuo; si enim in eum credideris, miserebitur tui propter suam bonitatem et dimittet tibi omnia peccata tua.

* Fol. 69^v 50. Dicit ei impius: Interea haec sine; et cum illuc abieris, *tracta haec in mundo in quem exspectas abire. Si vero non obtemperas praecepto regis, magna afflictione illuc te mittam. Dicit ei beatus: Hoc meum desiderium est ut citius me mittas illuc; ideo et ista sustineo quae a te patior. Ait ei archimagus: Non facio quod cupis, sed diversis suppliciis, quae tibi infero, omnes christianos terreo. Respondit sanctus et dixit: Ad sustinendas contumelias et supplicia, quae mihi intulerunt qui te praecesserunt et tu ipse, per gratiam Dei mei perfectus inventus sum; ad alia vero dira quaecumque in me invehas in acerbitate et crudelitate tua, Deum qui me corroboret mihi que patientiam et constantiam praebeat, habeo. Quicumque enim christiani senectutem meam haec patientem contemplantur, exemplo corroborantur optimo ut conculcent et despuant iactantiam et arrogantiam tuam, quam ego vici et conculcavi in senectute mea per potentiam Dei, qui me confortat: cuius in fide perseverans non tribui tibi desiderium meum neque tribuam usque ad finem meum. Tunc praecepit sceleratus eum a praesentia sua

προσέταξεν ὁ μακρὸς ἄρσι αὐτὸν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ· καὶ βαστάσαντες αὐτὸν διὰ τὸ μὴ δύνασθαι * βαδιῶσαι, ἔρριψαν εἰσενέγκαντες ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ.

* Fol. 70

51. Μετὰ δὲ τούτων εἰσηνέχθη ὁ ἅγιος Ἀειθαλᾶς, καὶ φησι πρὸς αὐτόν· « Λέγε μοι σύ¹· ἔτι εἰς τὸν τυραννικὸν λογισμὸν ἐνίστασαι καὶ οὐ πείθῃ σὺν ἡμῖν προσκυνῆσαι τῷ ἡλίῳ, ἵνα ζήσης; » Ἀπεκρίθη αὐτῷ· « Ζῆ μου ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, εἰς ὃν μετὰ ἀληθείας ἠλπικα· μᾶλλον ἐγὼ εἰς τοῦτον ἵσταμαι τὸν τυραννικόν, ὡς ἔφης, λογισμὸν καὶ τὸν πάντων κτίστην οὐκ ἀνταλλάσσω εἰς τὸ κτίσμα αὐτοῦ· οὔτε δίδωμι τὴν προσκύνησιν τοῦ ποιητοῦ τῶν ὅλων τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. » Ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσεν, παραχρῆμα ἐκέλευσεν καὶ αὐτὸν κατακείφαλα κρεμασθῆναι ἐξ ἄκρων² πυλῶν καὶ βασανίζεσθαι εὐτόνως. Βασανιζόμενος δὲ ἔκραζεν ὁ μακάριος³ καὶ ἔλεγεν· « Χριστιανὸς εἰμι, χριστιανὸς εἰμι⁴, καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἀκουέτω, ὅτι χριστιανὸς εἰμι⁵ καὶ διὰ τὸν Χριστὸν ταῦτα πάσχω. »

52. Μανιχαῖος δὲ τις ἦν ἐκεῖ δεδεμένος· ὃν ἐκέλευσεν ἀχθῆναι ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ τὸν ἅγιον Ἀειθαλᾶν ἐκέλευσεν κατενεχθῆναι, ὅπως ἴδῃ τὸν Μανιχαῖον ἀρνούμενον τὴν πίστιν ἑαυτοῦ¹· καὶ ἠνάγκαζόν αὐτὸν ἀρνήσασθαι καὶ θῆσαι. Καὶ παρὰ² τὴν ἀρχὴν ἀντέλεγεν. Κελεύει δὲ αὐτὸν εὐτόνως μαστίζεσθαι. Ἐπὶ ὀλίγων³ οὖν ἀντισχῶν ἔκραζεν⁴ λέγων· « Ἀνάθεμα Μάνῃ καὶ τῇ πίστει αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. » Παρὰ⁵ δὲ ἤνεργαν αὐτῷ * μύρμηκα, ἵνα φρονέσῃ αὐτόν. Οἱ γὰρ Μανιχαῖοι τὸν μύρμηκα θεὸν εἶναι λέγουσιν

* Fol. 70'

51. — 1. σο: G. — 2. G. συνάκρισι; K. — 3. ὁ μ. ἔκραζεν G. — 4. K. ἐλ. om. G. — 5. *semel tantum* G. — 6. (καὶ-εἰμι) om. G.

52. — 1. αὐτοῦ G. — 2. παρὰ δὲ G. — 3. ἐπὶ ὀλίγων G. — 4. ἔκραξε G.

abduci; et portantes eum, quia incedere * non valebat, intulerunt detruserunt- que in carcerem.

* Fol. 70

51. Post eum vero introductus est sanctus Aeithalas, et ait illi : Dic mihi tu, utrum in hoc factioso consilio persistas nec persuadearis nobiscum solem adorare ut vivas. Respondit ei : Vivat Christus meus, filius Dei viventis, in quo cum veritate speravi; potius in hoc persisto factioso, ut dicis, consilio, nec omnium conditorem commuto cum creatura eius nec operibus suis adorationem, creatori omnium debitam, tribuo. Ut autem haec audivit, statim iussit et eum capite inverso suspendi per extremos pedes et acriter flagellari. Dum autem flagellabatur beatus clamabat dicens : Christianus sum, christianus sum, et omnis homo audiat me christianum esse, et propter Christum haec pati.

52. Manichaeus quidam ibi in vinculis erat, quem iussit coram se duci, et sanctum Aeithalam iussit deponi ut Manichaeum videret suam fidem negantem. Et coegerunt eum abnegare et sacrificare. Primo quidem recusabat. Iubetur autem acriter virgis caedi. Cum paulisper sustinisset, clamavit dicens : Vae Mani eiusque fidei et omni eius doctrinae. Illico autem attulerunt * formicam, ut eam occideret. Manichaei enim formicam deum esse

* Fol. 70'

σέβονταί τε αὐτόν. Ὁ δὲ Μανιχαῖος εὐθέως ἀπέκτεινεν αὐτόν. Ὡς δὲ εἶδεν ταῦτα αὐτὸν ποιήσαντα ὁ ἅγιος, ἠλλοιώθη τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ ἐγένετο ὡσπερ ῥόδον. Μὴ δυνάμενος δὲ στήναι, ἐκάθισεν· οἱ γὰρ βραχίονες αὐτοῦ ἤρτηντο τῶν ὤμων αὐτοῦ ὡσπερ χειρῖδια ἱματίου. Καὶ σιωπήσας φωνῇ μεγάλῃ λέγει· « Ἐταλαιπώρησε Μάνης καὶ ἀπέκτεινεν τὸν θεὸν αὐτοῦ. Μακάριος δὲ εἰμι ἐγὼ καὶ τρισμακάριος, ὅτι ἐνίκησα διὰ τοῦ Χριστοῦ μου τοῦ υἱοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὃς ὑπάρχει πρὸ τῶν αἰῶνων καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας αὐτὸς ἔστιν. »

53. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ δυσσεβὴς ἠλλοιώθη ἀπὸ τοῦ θυμοῦ καὶ κελεύει αὐτὸν μαστίζεσθαι βροῶν ῥάβδοις. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ αὐτὸν ἐμάστιζαν, ἕως ὅτε ἑαυτὸν γινῶναι οὐκ ἠδύνατο. Καὶ σὺραντες αὐτὸν ἔρριψαν ἐκ τοῦ σύναγος ἐν ἐτέρῳ τόπῳ. Καταμαθὼν δὲ τις γυμνωθέντα τὸν μακάριον, ἔπαθεν ὡς ἄνθρωπος σπληγγισθεὶς καὶ λαβῶν τὸ ἑαυτοῦ σαγίνον ἐσκέπασεν αὐτόν. Οἱ δὲ ἀκάθαρτοι ἐταῖροι αὐτοῦ μάγοι θεασάμενοι αὐτόν, κατηγόρησαν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀρχιμάγου· καὶ κελεύει αὐτὸν ἐκταθῆναι εἰς μάστιγας καὶ λαμβάνει εἰς διακοσίους ῥάβδους, ὡς τοῦ λοιποῦ μήτε ἑαυτὸν γινώσκειν· ἐν ὅτε διὰ τοῦτο ὁ μάγος οὕτως λαμβάνει κἄν μίαν ἑσταγόναν οὐκισμοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· τὸν δὲ ἅγιον βαστάσαντες εἰσήνεγκαν καὶ ἔρριψαν εἰς τὴν εἰρκτὴν πρὸς τὸν ἐταῖρον αὐτοῦ.

54. Μαθὼν δὲ ὁ ἀρχιμάγος, ὅτι Σαθώριος¹, εἷς τῶν ἀρχόντων παρεγένετο εἰς τὴν κώμην αὐτοῦ τὴν λεγομένην Μακελλαρίαν — καλῶς γὰρ ἐπωνομάσθη Μακελλαρία· οἱ γὰρ

¹ 53. — 1. τε G. — 2. σαγείν K. — 3. om. G.

54. — 1. Σαθώρις K.

dicunt eamque colunt. Manichaeus autem statim eam occidit. Ut autem sanctus eum haec facientem vidit, vultus eius mutatus est prae gaudio et factus est tanquam rosa. Cum autem stare non posset, sedit: nam brachia eius ab unneris dependebant tanquam manicae vestimenti. Et saliens dicit voce magna: Afflixit Manem et occidit deum suum. Beatus autem ego sum terque beatus, quod vicerim per Christum meum, filium Dei altissimi, qui est ante saecula et ipse in saecula est.

53. Cum vero haec audisset impius, mutatus est prae ira: et iubet eum virgis malorum punicarum caedi. In tantum vero eum flagellaverunt, ut eum animus relinqueret. Quem trahentes detruserunt ex vicino in alium locum. Cum aliquis animadvertisset beatum nudum esse, dolore tactus est tanquam homo misericordia motus, et accepto proprio pallio operuit eum. Impuri autem socii eius magi ut eum viderunt, coram archimago accusarunt: et iubet eum distendi ut flagelletur: et accepit ducentas circiter plagas, ita ut ceterum animo linqueretur. Fieri autem potest ut propter hoc magus ille unam etiam guttam misericordiae illa die acceperit. Sanctum vero deportantes induxerunt detruseruntque in carcerem ad socium suum.

54. Cum autem audivisset archimagus Saborium unum ex praefectis advenisse in suum pagum, qui dicitur Macellaria — egregie vero nominatus

ἄρχοντες αὐτῆς² χεῖρους ὑπῆρχον τῶν μακελλαρίων — ἔλαβεν αὐτοὺς καὶ ἐκόμισεν πρὸς αὐτόν. Ἴδὼν δὲ αὐτοὺς ὁ ἄρχων ἔφη· « Φάγετε αἷμα καὶ προσκυνήσατε τῷ ἡλίῳ καὶ ἀπολύω ὑμᾶς, ἵνα μὴ ἀποθνήητε· φεῖδομαι γὰρ τοῦ γήραος ὑμῶν. » Οἱ δὲ ἄγιοι μιᾶ φωνῇ εἶπαν πρὸς αὐτόν· « Σὺ φάγε αἷμα, κύναι αἱμοπότα. ὅτι καὶ γανερῶς καὶ κρυπτῶς αὐτὰ σοῦ ἐστὶν τὰ ἔργα. » Ὁ δὲ πικρῶς ἐπέκειτο αὐτοῖς τοῦτο ποιῆσαι. Μὴ θελόντων δὲ αὐτῶν ὑπακοῦσαι, ἐκέλευσεν αὐτοὺς μαστίζεσθαι.

55. Τινὲς δὲ τῶν περιεστώτων, φειδόμενοι αὐτῶν, ἔλεγον λαθραίως πρὸς αὐτούς· « Θέλετε φέρωμεν ὑμῖν ἔψιμα εἰς τύπον αἵματος; καὶ πίνετε ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ οὐκ ἀποθνήσκετε εἰς τὰς ἀνάγκας ταύτας; » Ἐβόων δὲ οἱ ἄγιοι λέγοντες· « Μὴ γένοιτο ἡμῖν μιᾶναι τὸ γῆρας ἡμῶν καὶ καλύψαι τὴν πίστιν ἡμῶν καὶ τὴν ἀληθίαν ἕνεκεν ἀνθρώπων ἀνόμων καὶ παραπειραίνοντων. » Καὶ πάλιν ἐκέλευσεν αὐτοὺς μαστίζεσθαι πρὸς σαράκοντα¹ καὶ λέγει αὐτοῖς· « Κελεύω ἐνεχθῆναι κρέας καθαρὸν οὐχὶ πνικτὸν ἢ² εἰδωλόθυτον^{*} καὶ φάγετε καὶ ἀπολύω ὑμᾶς. » Εἶπον αὐτῷ οἱ ἄγιοι· « Καὶ ἐστὶν καθαρὸν τι^{*} ἐκ τῶν χειρῶν σου τῶν ἀκαθάρτων; καὶ ὅπως τὸν λόγον σου ἀκούσαι πλήρες³ ἀνομίας ἐστίν· καὶ πάντα δὲ ὅσα λέγεις ἡμῖν περισσά ἐστίν. Δὸς συντόμως τὴν ἀπόφασιν περὶ τοῦ θανάτου ἡμῶν. »

56. Καὶ ἐποίησαν ἡμρότεροι συμβούλιον, ὃ τε ἄρχων καὶ οἱ ἄρχιμάχοι, συναῶσαι χριστιανούς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας ἐλευθέρους, ἵνα λίθοις βάλωσιν ἕνα τῶν ἁγίων ἐκεῖ.

2. om. G.

20 55. — 1. σαράντα G. — 2. om. G. — 3. πλήρης G, πλήρης K.

est Macellaria, praefecti enim optimi lanionum erant, — accepit illos et adduxit ad eum. Videns autem eos praefectus dixit : Comedite sanguinem et adorete solem, et vos dimitto ne moriamini; pareo enim senectuti vestrae. Sancti autem una voce dixerunt ei : Tu sanguinem comede, canis sanguinis potor, quia et manifeste et occulte haec sunt opera tua. Ille presse instabat eis ut hoc facerent. Cum autem nollent obtemperare iussit eos virgis caedi.

55. Quidam autem circumstantium misericordia moti, furtim eis dicebant : Vultisne ut vobis afferamus saram ad formam sanguinis, et bibatis coram ipso nec moriamini supplicii istis? Clamabant autem sancti dicentes : Absit ut nostram senectutem foedemus nostramque fidem celemus et veritatem, propter homines iniquos qui nos exacerbant. Et iterum iussit eos virgis caedi ad quadraginta et dicit eis : Iubeo afferri carnem puram non suffocatam vel idolis immolatam; * hanc comedite et vos absolvam. Dixerunt ei sancti : Num exivit purum quid ex tuis manibus impuris? Et audire tuos sermones iniquitatis iam plenum est. Et omnia quaecumque dicis nobis supervacanea sunt; paucis die sententiam mortis nostrae.

56. Et inierunt consilium praefectus et archimagi ut christianos viros mulieresque liberas congregarent ad ibidem obruendum lapidibus unum ex

Κελεύουσιν οὖν ἀγθῆναι ἀπὸ τῆς πόλεως καὶ τῶν πέριξ χωρίων· καὶ ἤγθησαν ἱκανοί. Ἠνάγκασαν οὖν αὐτοὺς τοῦ ἐξαμαρτεῖν καὶ αἷμα ἐκχεῖν ἀθῶον. Κατεσχέθη δὲ καὶ ἡ θυμασία¹ γυνὴ Ἰησοῦδούχ²· καὶ κρατοῦσι τὸν μακάριον Ἰωσήφ καὶ ἰστώσιν αὐτὸν ὀρθὸν ἐν μέσῳ πάντων μὴ ἔχοντα εἰδέειν ἀνθρώπου. Κατείχετο δὲ ὑπὸ δύο, ἵνα μὴ πέσῃ, καὶ διανέει τῷ ἀρχιμάγῳ ἔλθειν πρὸς αὐτόν.

57. Ὁ δὲ ἀνόσιος μετὰ σπουδῆς μεγάλης¹ ἀναστὰς ἤγγισεν τῷ ἀγίῳ νομίσας ἀπρόρητόν τι λαοῦειν παρ' αὐτοῦ. Πληρώσας οὖν τὸ στόμα αὐτοῦ πτυέλου, ὡς εἶδεν ἐγγίσαντα αὐτὸν ὁ ὄσιος, ἐνέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐπλήρωσεν αὐτὸ ὄλον² καὶ λέγει αὐτῷ· « Μιὰρὲ καὶ ἀκάθαρτε, οὐκ αἰσχύνῃ, ὅτι νεκρὸς εἶμι καὶ πάλιν ἴσταμαι ἐρωτηθῆναι; οὐκ ἔγνωσ ἀπὸ τῶν τοσοῦτων βρασάνων, ὧν ἐνεδείξω μοι, ὅτι ἐν τῇ ἀληθείᾳ³ μου ἴσταμαι καὶ καρτεροῦ ἕως θανάτου; » Πάντες δὲ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ μάγοι, ὅσοι συνεκαθίζοντο τῷ παρανόμῳ ἄρχοντι, ἐγέλασαν μεγάλως καὶ ὠνεῖδισαν τὸν ἐμπυθθέντα λέγοντες· « Τίς γὰρ σε ἠνάγκασεν ἀπελθεῖν³ ἔγγιστα αὐτοῦ; » καὶ κατησχύνθη αἰσχύνῃν μεγάλην ἐνώπιον αὐτῶν⁴. Παρχρηῖμα δὲ ἐξέβαλον τὸν ἄγιον λιθοσθῆναι καὶ μετ' αὐτοῦ χριστιανούς ὡς πεντακοσίους μετὰ θλίψεως καὶ πολλῶν ἀναγκῶν καὶ ὀρθῶντες τόπον⁵ μικρὸν ἕως τῶν ψυῶν αὐτοῦ, δῆσαντες ἐκάθισαν αὐτὸν ἐν αὐτῷ καὶ τύπτειν ἤρξαντο⁵ τοὺς ὄγλους, ἵνα λιθοβολήσουσιν αὐτόν.

56. — 1. μακαρία G. — 2. Ἰησοῦδού. G.

57. — 1. *bis scriptum* G. — 2. πτυέλου *add.* G. — 3. κατελθεῖν G. — 4. αὐτοῦ G. — 5. ἤρξατο G.

sanctis. Iubent ergo adduci ab urbe et vicinis locis; adductique sunt sat multi. Coegerunt igitur eos peccare et sanguinem innocentem effundere. Detenta etiam est admiranda mulier Iesdanduch, et apprehendunt beatum Ioseph, et cum, qui hominis figuram iam non habebat, producunt erectum in medium omnium. Retinebatur autem a duobus ne caderet. Et innuit archimago ut ad se veniret.

57. Impius autem magna cum festinatione surrexit et sancto appropinquavit, putans se ab eo secretum quid auditurum. Cum autem implesset sanctus os suum sputo, et vidisset eum accedentem, inspuit in faciem eius eamque totam perfudit, et dixit ei : Miser et impure, non erubescis me mortuum ad quaestionem revocare? Non agnovisti e talibus tormentis, qualia mihi inflixisti, me in veritate mea stare et perseveraturum usque ad mortem?

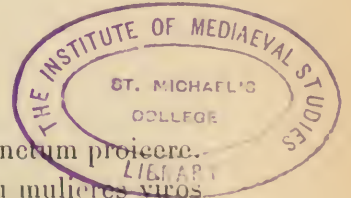
* Fol. 72. * Omnes autem praefecti et magi, qui una sedebant, improbum praefectum riserunt vehementer, eumque cuius faciem sputo foedata erat, exprobrarunt dicentes : Quis enim te coegit ad eum accedere? et pudore magno suffusus est in conspectu eorum. Illieo vero eiecerunt sanctum ut lapidaretur et simul christianos quingentos multiplici afflictione et vexatione; et cum serobem parvam effodissent in altitudinem lumborum, eum vinctum in hac collocarunt, et multitudinem caedere coeperunt ut eum lapidibus obrueret.

58. Ἦνάγκηζον δὲ καὶ τὴν μακκρίαν Ἰησοδανδοῦχ' ῥίπτειν κατὰ τοῦ ἁγίου λίθους.
 Ἡ δὲ καρπερικῶς ἐνισταμένη ἐβόα λέγουσα πρὸς τοὺς ἄρχοντας· « Οὐδέποτε γυναῖκες ἄν-
 5 δρας ἀπέκτειναν, καθὼς ὑμεῖς οἱ ἀκάθαρτοι ἀναγκάζετε ἡμᾶς² ποιῆσαι. Ἀφέντες γὰρ τὸν
 πόλεμον τῶν ἐχθρῶν³ μετὰ γυναικῶν πολεμεῖτε καὶ τῇ ἀργίᾳ ὑμῶν πλήρη⁴ εἰρήνης οὖσαν
 τὴν πατρίδα ἡμῶν διασφειρίζετε αὐτὴν ἐν τῇ ἐκχύσει τοῦ ἁγίου καὶ ἁίου αἵματος. » Οἱ δὲ
 ἀκούσαντες ταῦτα δῆσαντες ὀβελίσκων εἰς μακρὸν κάλαμον λέγουσιν αὐτῇ· « Εἰ οὐ θέλεις
 10 ῥίψαι λίθον κατ' αὐτοῦ, κἄν ἐν τούτῳ κέντησον αὐτὸν ὀλίγον, ἵνα ἀπαργεῖλωμεν τῷ βασιλεῖ,
 ὅτι ἐποίησας αὐτοῦ τὸ θέλημα. » Ἡ δὲ θαυμασία γυνὴ πάλιν ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ⁵ λέγουσα·
 « Μὴ γένοιτό μοι τοῦτο ποιῆσαι· ἄλλοι γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ μου αὐτὸ ἐμπήσω⁶ ἥπερ κατὰ
 20 τοῦ σώματος τοῦ ἁγίου ἀθλητοῦ τοῦ Χριστοῦ ὡθὼ αὐτό· ἐν μέντοι ἐξουσίαν ἐλάβετε τοῦ κἀμὲ
 ἀποκτεῖναι, ἰδοὺ προθύμως σὺν αὐτῷ ἀποθνήσκω καὶ οὐ κοινωνῶ εἰς τὴν ἀδικίαν ταύτην
 τοῦ ἁγίου αἵματος. » Καὶ ἐν τούτῳ ἐκατέρησεν.

59. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ τὸν ἅγιον ἐλιθοβόλησαν, ἕως οὗ ὑπερῆραν οἱ λίθοι τὴν κεφαλὴν
 αὐτοῦ. Ἡ δὲ κορυφὴ αὐτοῦ μόνη¹ ὥσπερ αἷμα ἐθεωρεῖτο καὶ ὁ ἐγκέφαλος αὐτοῦ κατέρρει.
 15 Εἰς σὺν τῶν ἀρχόντων θεασάμενος τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κινουμένην, ὡς δῆθεν ἐντολὴν ποιῶν
 ἐκέλευσεν τῷ δημίῳ² καὶ λαβὼν λίθον μέγαν³ ἔρριψεν κατ' αὐτῆς καὶ παραχρηῖμα παρέ-
 δωκεν τὸ πνεῦμα. Ἐκάθισάν⁴ τε φύλακας ἐπ' αὐτῷ ἕως ἡμερῶν τριῶν⁵ καὶ τῇ τετάρτῃ
 σεισμῶς ἐγένετο ἕωθεν καὶ ἤχος μέγας καὶ ἀστραπαὶ φοβεραί, βρονταὶ τε καὶ γάλαξζα καὶ

58. — 1. Ἰησοδανδοῦχ G. — 2. ὑμᾶς G. — 3. ἐθνῶν G. — 4. πλήρης G. — 5. φωνὴν μεγάλην G. — 6. ἐμπίσω
 20 G, ἐμπίσσω K.

59. — 1. om. G. — 2. μέγα G, K. — 3. ἐκάθισεν G.

58. Coegerunt autem et beatam Iesdanduch lapides in sanctum proiecere.
 Quae viriliter obsistens clamabat praefectis dicens : Nunquam mulieres viros
 occiderunt sicut vos impuri compellitis nos facere. Omisso enim bello adversus
 5 hostes, cum mulieribus bellum geritis, et vestra socordia patriam nostram,
 quae pace fruebatur, effuso sancto innocenteque sanguine disturbatis. Quibus
 auditis, verulum ad longum calamum ligantes, dicunt ei : Si non vis in eum
 lapidem proiecere, hoc saltem punge cum paululum, ut regi amuntiemus te eius
 10 exsecutam esse voluntatem. Admirabilis autem mulier iterum clamavit voce
 magna dicens : Absit ut hoc faciam; potius enim in cor meum illud infigam
 quam eo pungam corpus sancti athletae Christi. Si autem facultatem acce-
 15 pistis me etiam occidendi, ecce alacri animo cum eo morior nec partem habeo
 in illa iniquitate effundendi sanguinis innocentis. Et in hoc perseveravit.

59. In hunc autem modum sanctum lapidaverunt ut lapides caput eius
 attingerent. Caput autem eius solum tanquam sanguis videbatur et cerebrum
 15 defluebat. Unus itaque ex praefectis eum vidisset eius caput hinc inde moveri,
 quasi praecepto facto, satelliti innuit; qui acceptum lapidem ingentem in
 illud proiecit; et statim sanctus reddidit spiritum. Collocarunt autem custodes
 ad corpus in tertium diem; quarto autem die mane ortus est terrae motus

ἀνεμοὶ σφοδροί⁴, ὥστε πάντας φοβηθῆναι καὶ τρομάσαι⁵, τοὺς τε φύλακας πῦρ κατελθόν ἐξ οὐρανοῦ κατέκαυσεν· καὶ ὁ βουνὸς τῶν λίθων διεσπάρη καὶ τὸ ἅγιον τοῦ μακαρίου λείψانون ἐλήφθη, εἴτε ὑπὸ Θεοῦ εἴτε ἀπὸ ἀνθρώπων, ὁ Θεὸς οἶδεν· οὔτε γὰρ εὐρέθη⁶ οὔτε ἠκούσθη πώποτε.

60. Ἐπειλειώθη ὁ ἅγιος μάρτυς καὶ πρεσβύτερος¹ Ἰωσήφ ἡμέρα παρασκευῆ τῆ πρώτῃ² ἐβδομάδι τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Τὸν δὲ ἀθλοσφόρον τοῦ
 * Fol. 73 * Χριστοῦ Ἀειθαλᾶν ἔλαβον³ ὃ τε ἀρχιμάγος καὶ ὁ ἄρχων εἰς πατρίδα λεγομένην Βηθνοαδαρᾶ⁴
 εἰς κόμην μεγάλην σφόδρα ὀνόματι Ῥησθγάρδ⁵· καὶ συνᾶξαντες ὁμοίως χριστιανούς ἄνδρας
 τε καὶ γυναῖκας ἀνήγαγον σὺν τῷ ἁγίῳ εἰς βουνὸν ὑψηλόν· καὶ ρίψαντες αὐτὸν⁶ ἐκεῖ δεδε-
 μένον χαμαί, ἠνάγκαζον τὸ πλῆθος τῶν ἠθροισμένων χριστιανῶν βαλεῖν αὐτὸν τοῖς λίθοις·
 καὶ ἔρριπτον κατ' αὐτοῦ, ἕως ὅτε ὡς⁷ βουνὸν μέγαν ἀνήξαν· καὶ οὕτω μακαρίως παρέδωκεν
 τὴν ψυχὴν. Ἐκάθισάν τε καὶ ἐπ' αὐτῷ φύλακας δύο ἡμέρας· ἐν δὲ τῇ τρίτῃ νυκτὶ ἐλθόντες⁸
 μοναχοὶ ἔκλεψαν αὐτοῦ τὸ ὅσιον λείψانون· καὶ μετὰ πολλῆς τιμῆς κηδεύσαντες κατέθεεντο·
 ἦσαν γὰρ πολλοὶ ἀσκηταὶ κερουμένοι ἐκεῖ. Σημεῖον δὲ μέγα καὶ θαυμαστόν ἐγένετο ἐκεῖ
 διὰ τὸν ἅγιον· ἐν γὰρ τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἐλιθώθη, ἄνερός τι δένδρον μέγα μυρσίνης⁹, ὅπερ εἰς
 θεραπείαν ἐγένετο¹⁰ πάσῃ τῇ γώρῃ ἐκείνῃ. Μετὰ δὲ πάντες ἔτη σβῶν ὄντες οἱ Ἕλληνας

4. (βρονταί-σφοδροί) om. G. — 5. τρομάσαι G. — 6. ἠυρέθη G.

60. — 1. μ. κ. π. om. G. — 2. Ἐαθεν G. — 3. Βηθνοαδορᾶ G; cf. supra n. 9. — 4. om. G. — 5. Ρισθγάρδ H, om. G. — 6. om. G. — 7. εἰς G. — 8. οἱ add. G. — 9. μυρσίνης K. — 10. ἐγένετο K.

et fulgura tremenda, tonitrua, grando et venti terribiles ita ut omnes terre-
 rentur et trepidarent; custodes vero ignis de caelo descendens concreverunt.
 Et acervus lapidum dispersus est, et sacrae beati reliquiae ablatae sunt,
 utrum a Deo an ab hominibus, Deus scit; neque enim inventae sunt nec
 aliquid de his unquam auditum est.

60. Obiit sanctus martyr et presbyter Ioseph feria sexta primae hebdo-
 madis sanctae Pentecostes, in Christo Iesu Domino nostro. Invictum autem
 * Fol. 73 * Christi martyrem Aethalam duxerunt archimagus et praefectus ad patriam
 quae dicitur Bethnoadara, in pagum valde magnum Rhisthgard nomine, et
 congregatos similiter christianos viros et mulieres eduxerunt cum sancto in
 altum collem. Et cum illum ibi proiecissent in terram vinctum, coegerunt
 multitudinem christianorum congregatorum cum lapidibus obruere; totque
 proiecerunt ut magnum acervum aggererent; sicque sanctus feliciter efflavit
 animam. Collocarunt etiam ad eum custodes per duos dies. Tertia vero
 nocte monachi venientes furati sunt eius sanctas reliquias, magnoque cum
 honore in sepulchro condiderunt; erant enim multi ascetae ibi absconditi.
 Miraculum autem magnum et admirandum ibi per sanctum evenit. In loco
 enim ubi lapidatus est crevit magna myrtus, quae medelae fuit toti huic
 regioni. Quinque autem post annos, invidia moti ethnici eam secuerunt. Multi

ἔκρυσαν αὐτό· πολλοὶ δὲ χριστιανοὶ ἐμαρτύρησαν καὶ εἶπαν ὅτι· « Ἐπὶ πλείστας εἰδόμεν
 νύκτας ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ φανερώς πλήθους ἀγγέλων ἀνιόντων καὶ κατιόντων καὶ δοξάζόντων
 τὸν Θεόν. » Ἐτελειώθη ὁ ἅγιος Ἀειθαλᾶς μηνὶ ἰουνίῳ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ¹¹ εἰς τὴν συμπλή-
 ρωσιν τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς¹², ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος
 καὶ ἡ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν¹³.

11. νοεμβρίου τρίτη G. — 12. (εἰς-πεντηκοστῆς om. G. — 13. μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀκεψιμᾶ καὶ τῆς συνοδίας
 add. G.

autem christiani testimonium perhibuerunt et dixerunt : Plurimis noctibus
 manifeste vidimus in eodem loco multitudinem angelorum ascendentium et
 descendentium Deumque glorificantium. Obiit sanctus Aeithalas decimo
 quarto mensis iunii, in fine sanctae Pentecostes, in Christo Iesu Domino
 nostro, cui gloria et potestas et adoratio in saecula saeculorum. Amen.

XI

ΑΘΗΝΣΙΣ² ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΩΝ² ΑΚΕΨΙΜΑ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ,
 ΙΩΣΗΦ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΘΑΛΑ ΔΙΑΚΟΝΟΥ³.

1. * Ἐν ἔτει τριακοστῷ ἐδόξωμ τοῦ διωγμοῦ ἡμῶν πρόσταγμα σκληρὸν ἐξῆλθεν καὶ ἐξουσία τοῖς ἀσε- * N, fol. 45
 βέσιν ἀρχιμαχοῖς¹ ἐδόθη κατὰ παντὸς τοῦ γένους τῶν χριστιανῶν, ὅπως ἐν παντοίοις εἰδέσιν βα-
 σάνων καὶ κολαστηρίων τιμωρήσονται² αὐτοὺς καὶ λιθασμῷ³ καὶ πυρὶ⁴ θανατώσουσιν⁵ αὐτούς· δια-
 βλήσκονται⁶ δὲ τῷ βασιλεῖ ποιμένες γενναῖοι, οἵτινες οὐκ ἔκρυσαν τὴν διὰ τὸν⁷ Χριστὸν παρηρησίαν
 αὐτῶν ἐν τῷ διωγμῷ τούτῳ ἀπὸ τῶν ἀνόμων καὶ λειτουργῶν τῆς ἀσεβείας. Οἱ δὲ διαβῆλλοντες
 ἀσεβεῖς ταῦτα εἶλεγον τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὅτι· « Οἱ χριστιανοὶ ἀνατρέπουσιν ἡμῶν⁸ τὴν διδασκαλίαν⁹
 καὶ οὕτως¹⁰ διδάσκουσιν τοὺς ἀνθρώπους ἐνὶ Θεῷ πιστεῦειν¹¹ καὶ τὸν ἥλιον μὴ προσκυνεῖν καὶ τὸ
 πῦρ μὴ τιμᾶν μῆτε τὸ¹² ὕδωρ καὶ ὑπὲρ τὸν γάμον¹³ ἀγνεῖαν ἀφείσθαι¹⁴ καὶ ταύτην φυλάττειν
 καὶ μετὰ βασιλείας εἰς πόλεμον μὴ¹⁵ ἐξιέναι μῆτε φόνους μιαινέσθαι καὶ¹⁶ αἵμασιν ἀνθρώπων¹⁷,
 πάντα δὲ τὰ¹⁸ εἰς βρώσιν τῶν τετραπόδων νενομισμένα καὶ τῶν πετεινῶν χωρὶς διαλογισμῶν θύειν
 τε¹⁹ καὶ ἐσθίειν, ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς νεκροὺς θάπτειν καὶ γνωρίζειν²⁰ ὅτι περ²¹ καὶ²² τὰ ἄγρια
 ζῷα καὶ πάντα²³ τὰ τετραπόδα τε²⁴ καὶ τὰ²⁵ ἔρπετὰ μὴ τὸν σατανᾶν πεποιγκέναι ἀλλὰ τὸν
 Θεόν. »

2. Καὶ ὅτε ταῦτα ἤκουσαν ἐκείνοι¹ οἱ ἄρχοντες τῆς ἀσεβείας, θυμῷ μεγάλῳ κατεπλέγοντο² καὶ

Tit. — 1. μηνὶ νοεμβρίῳ γ' μαρτύριον (μαρτύρων B) N, D, L, Q, B. — 2. om. L, μαρτύρων D, καὶ ἐνδοξῶν
 μαρτύρων Q, καὶ ἐνδ. τοῦ Χριστοῦ μ. B. — 3. (Ἀκεψιμᾶ-διακόνου) Ἀκεψιμᾶ, Ἀθηνα καὶ Ἰωσήφ (Q, Ἀκ. Ἰωσήφ,
 Ἀειθαλᾶ ἐν περσίδι μαρτυρησάντων ἐπὶ Σαβαρίου βασιλείας D, L, κύριε εὐλόγησον add. B, D, L.

1. — 1. καὶ add. Q. — 2. τιμωρήσοντα Q. — 3. λιθασμῶν corr. L. — 4. φόνω Q, L, D. — 5. θανατώσουσιν
 Q. — 6. B, D, L, Q, διαβῆλλοντα N. — 7. om. D. — 8. ἡμῶν Q. — 9. τὴν διδ. ἡμῶν B. — 10. om. Q, οὕτω
 D, L. — 11. λατρεύειν L, D, Q. — 12. om. L. — 13. τῶν γάμων Q. — 14. προαιρεῖσθαι D, L, Q. — 15. om.
 D. — 16. om. D, Q. — 17. om. D, μολύνεσθαι add. L. — 18. ἅ N, D; om. Q. — 19. om. B. — 20. γνωρίζειν
 Q. — 21. ὅτι D, L. — 22. om. D, L. — 23. om. B. — 24. om. B, Q. — 25. om. B.

2. — 1. (ὅτε-ἐκείνοι) ὅτι πάντα ἠκούσαμεν παρ' αὐτῶν λεγόντων ταῦτα ἀκούσαντες Q. — 2. κατεπλέθησαν
 D, L.

ὡσπερ < πῦρ³ > ἐν δρυμῷ θυμῷ⁴ ἀσρέτω κατὰ τῶν χριστιανῶν ἐξεκρίοντο⁵. Ἐν τῷ καιρῷ οὖν τούτῳ κατεσχέθη ὁ ἀγιώτατος ἐπίσκοπος Ἀκεψιμᾶς ἀπὸ πατρίδος Ναησῶν⁶ καλουμένης, πρεσβύτης πάνυ, ὀγδοηκοστὸν ἔτος ἄγων, τῷ μὲν⁷ σώματι ἰσχυρὸς καὶ ὠραῖος τῷ εἶδει σφόδρα γένους τε⁸ μεγάλου καὶ πλουσίου καὶ ἀγάπην πολλὴν πρὸς τε⁹ ξένους καὶ πτωχοὺς¹⁰ κεκτημένος, ὅς καὶ διὰ¹¹ τῆς συνούσης αὐτῷ χάριτος πολλοὺς ἑλληνας ἐπέστρεφεν¹² εἰς τὴν γυνῶσιν τῆς ἀληθείας· ἦν δὲ εἰς πά- 5
σας¹³ τὰς ἐντολάς τοῦ κυρίου ἀμειπτος¹⁴, ἐγκρατὴς δὲ¹⁵ οὐκ ἀπὸ ἄρτου καὶ ὕδατος μόνον¹⁶ ἀλλὰ καὶ ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος¹⁷, ἐν δὲ τῇ¹⁸ κατανύξει τοσοῦτος ἦν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ὥστε πάντα τὸν τύπον βρέγειν τοῖς δάκρυσι¹⁹ προσευχόμενον²⁰.

3. Πρὸ δὲ τοῦ κρατηθῆναι αὐτὸν¹ ἐν² μιᾷ τῶν ἡμερῶν συνέθη παιδίον μικρὸν³ ὀνόματι Πάπαν φθειρίζειν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν, φιλήσασί τε αὐτὴν καὶ εἶπεν⁴. « Μακαρία ἡ φαλάρα αὕτη, ἥτις 10
διὰ τὸν⁵ Χριστὸν εἰς μαρτύριον καλὸν ἔχει προχωρήσει » ἦν γὰρ ἀναβάλας ὁ ἅγιος. Ὁ δὲ περιλαθὼν ἐφίλησε⁶ τὸ παιδίον⁷ καὶ εἶπεν· « Ἐννοῖτό⁸ σου⁹ ἡ προφητεία ἀληθῆς, τέκνον, καὶ ταχὺ ἀκούσοι¹⁰ αὐτῆς ὁ Θεὸς καὶ δώη μοι τὴν ἀγαθὴν¹¹ μερίδα ταύτην τὴν¹² ἐξεληθούσαν¹³ ἐκ τοῦ στόματός σου. » Ἐτερος δὲ τις ἐπίσκοπος ἐκάθητο ἐκεῖ¹⁴ ἐλθὼν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ μακαρίου· καὶ ἀκούσας ταῦτα ἐγέλασε καὶ εἶπε πρὸς τὸ παιδίον· « Τέκνον, εἰ οὖν ταῦτα οἶδας, εἰπέ καὶ περὶ ἐμοῦ, τί 15
μοι ἀπόκειται. » Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν τὸ παιδίον· « Ὡς ἀπέρχη καὶ αὐτὸς εἰς τὴν πόλιν σου, οὐκ ἔχεις φθῆσαι εἰς αὐτὴν· ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ τῇ καλουμένῃ Ἀθραδάρα¹⁵ ἐκεῖ ἔχεις τελευτῆσαι. » Καὶ καθὼς εἶπεν τὸ παιδίον, οὕτως καὶ συνέθη¹⁶. Ὁ μὲν γὰρ μακάριος¹⁷ Ἀκεψιμᾶς ὁ ἐπίσκοπος ἐτελειώθη ἐν τῷ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρίῳ· ὁ δὲ ἄλλος ἀπερχόμενος ἐν τῇ ὁδῷ τῇ ἀπαγούσῃ Ἀθρα- 20
δάρα¹⁸ ἐτελευτήσεν¹⁹.

4. Ὅτε δὲ κατεσχέθη¹ ὁ ἅγιος Ἀκεψιμᾶς ὁ ἐπίσκοπος, ἀπῆε δεδεμένος ἀλύτῃσι καὶ διήργετο κατέναντι τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Καὶ τις τῶν συναπερχομένων αὐτῷ² εἶπεν αὐτῷ ἐν μυστηρίῳ· « Ἐντεῖλαι περὶ 25
τῆς οἰκίας σου, ἵνα μὴ³ ἐρημωθῇ. » Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἶπεν· « Αὕτη ἡ οἰκία οὐκ ἔστι⁴ μου οἰκία⁵ καὶ αὕτη ἡ κληρονομία οὐκ ἔστιν⁶ κληρονομία μου· ἀλλ' οἰκία καὶ⁷ κληρονομία μου⁸ ὁ Χριστὸς ἔστιν, ὅτι πλὴν αὐτοῦ ἕτερον οὐδὲν⁹ ἠγάπησα. »

5. Ὅτε δὲ ἤνεγκαν αὐτὸν εἰς πόλιν λεγομένην Ἀρβήλ¹, προσήνεγκαν αὐτὸν² ἀρχιμάγῳ τινὶ λεγομένῳ Ἀδραγουσῆθ³· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· « Χριστιανὸς εἶ; » Ἀπεκρίθη αὐτῷ⁴ ὁ ἅγιος μέγαλη τῇ φωνῇ καὶ εἶπεν· « Ἐγὼ Χριστιανὸς εἰμι καὶ τὸν Θεὸν τὸν ἀληθινὸν προσκυνῶ. » Ὁ ἀρχιμάγος εἶπεν· « Οὐκοῦν ἀληθῆ⁵ εἰσιν⁷ ἅ ἤκουσα⁸ περὶ σοῦ, ὅτι διδάσκεις τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἐναντία⁹ τοῦ βασιλείως τῶν¹⁰ βασιλευσάντων; » Ὁ ἅγιος¹¹ Ἀκεψιμᾶς εἶπεν· « Ὅσα ἐλέγθη σοι περὶ ἐμοῦ¹², ἀληθῆ³⁰
εἰσιν¹³. Ἐπ' ἀληθείας γὰρ ἓνα Θεὸν μόνον κηρύσσω τοῖς ἀνθρώποις, ὅπως μετανοήσωσι καὶ ἐπι-

3. om. B, N. — 4. θ. ἀ. om. D, L, Q. — 5. ἐξεκρίθησαν Q, ἐξεκρίθησαν D, L. — 6. Ναησῶν D, Ναησῶν L, Να εἰς ὧν Q. — 7. μέντοι D, L. — 8. τοῦ D. — 9. om. D. — 10. καὶ add. Q. — 11. ὅς καὶ διὰ διὰ δὲ L, D, Q. — 12. ἐστρεφεν B. — 13. ἦν-πάσας εἰς δὲ Q, καὶ εἰς D, L. — 14. γὰρ ἦν add. Q, D. τε ἦν add. L. — 15. ἐγ. τε L, καὶ ἐγκρ. D. — 16. μόνου Q. — 17. (π. π.) πράγματος κακοῦ Q, κακοῦ πραγματος L, πράγματος D. — 18. om. D, L, Q. — 19. ὕδασι B. — 20. εὐχόμενος Q, εὐχόμενον D, L.

3. — 1. τὸν μακάριον D, L, Q. — 2. om. D, L, Q. — 3. (π. μ.) ἀδελφόν τινα D, L, Q. — 4. φιλ. -εἶπεν καὶ φιλήσας αὐτὴν εἶπεν Q. — 5. om. D. — 6. κατερίθησεν D, L, Q. — 7. αὐτὸν D, L, Q. — 8. γένεται D, L, Q. — 9. σοι Q. — 10. ἀκούσει B, ἀκούσει prius ἀκούει L, ἀκούσθη D, εἰσακούσει Q. — 11. om. D, L, Q. — 12. om. D, L, μεγάλην τὴν add. Q. — 13. ἐπελεθούσαν Q. — 14. δὲ ἐκαθ. ἐκεῖ (ἐκεῖσε Q) ἐπίσκοπος; D, L, Q. — 40
15. Ἀθραδάρα B. — 16. (ἐγέλασεν-συνέθη) εἶπεν τῷ ἀδελφῷ τούτῳ ὡς ἐν γελωτι οὖν ὅτι ταῦτα οἶδας, τέκνον, εἶπε καὶ (ἐμοῖ add. D) τί μὲλλει συμβαίνειν· καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀπερχόμενος ἐν τῇ ὁδῷ τῇ ἀπαγούσῃ εἰς (τὴν add. L, D) χώραν τὴν καλουμένην Ἀθρανάς (Ἀθραν L, D) τελεῖται (τελευτῆσαι L, D) καὶ καθὼς εἶπεν οὕτως καὶ γέγονεν L, D, Q. — 17. ἅγιος; L, D, Q. — 18. Ἀθραδάρα B. — 19. (ἐν-ἐτελ.) ἐτελευτήσεν ἐν τῇ Ἀδρα (Ἀθραν L) D, L, Q.

4. — 1. κατεσχέθη Q. — 2. om. L. — 3. μοι Q. — 4. ἐτι N, B. — 5. ο. μ. B, D, L, Q. — 6. ἐτι N, B, 7. ἡ add. Q. — 8. (ἀλλ'-μου) om. B. — 9. ο. ἡ. Q.

5. — 1. Ἀρβηλ L. — 2. D, L, αὐτῷ B, N, Q. — 3. Ἀδραγουσῆθ B, Ἀντραγουσῆθ B. — 4. (ἐπ. -λέγων) ἤρωτησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ D, L, Q. — 5. αὐτός; B, om. Q, L. — 6. ἀληθῆς; Q. — 7. ἔστιν L, Q. — 8. ἠκούσαμεν B, D. — 9. ἐναντίου Q. — 10. om. Q. — 11. ὁ ἄγ. om. D, L, Q. — 12. μου D. — 13. ἔστιν D 50

στρέψουσιν ¹¹ ἐκ ¹² τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν καὶ τὰ ἀρεστὰ αὐτῶ ποιήσωσι, καθὼς γέγραπται ἐν ταῖς ἀγίαις ἡμῶν ¹⁶ γραφαῖς. »

6. Ὁ ἀρχιμάρκος εἶπεν· « Ἦκουσταί μοι ὅτι φρόνιμος εἶ καὶ ἀνὴρ παλαιὸς ἐν ἔτεσι, καὶ πῶς καθάπερ παιδίον πλανᾷσαι καὶ οὐ προσκυνεῖς τῷ ἡλίῳ οὔτε τιμᾶς τὸ πῦρ καὶ τὰ ὕδατα, ὃν τρόπον ⁵ πᾶσα ἡ γῆ ¹ τῶν Περσῶν σέβεται αὐτά; » Ὁ ἅγιος Ἀκεψιμᾶς ² εἶπεν· « Πολλὰ μωραίνει ἡ γῆ τῶν Περσῶν· ἐγκαταλείψασα ³ γὰρ ¹ τὸν ποιητὴν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ ³ καὶ τοῖς ⁶ κτίσμασι ⁷ προσκυνεῖ, ἐπειδὴ ἐπλανήσατε αὐτὴν ὑμεῖς ἐν τῇ παρανόμῳ ὑμῶν διδασκαλίᾳ, ἀριθμοῦντες θεοὺς πολλοὺς, ἅτινά ἐστιν ποιήματα τοῦ ἐνός κτιστοῦ, ὃς ἐστὶν Θεὸς ὁ ⁸ ἐπὶ πάντων. »

7. Ὁ ἀρχιμάρκος εἶπεν· « Παράνομον καλεῖς τὴν ἀληθινὴν ¹ διδασκαλίαν, ἐν ᾗ ὁ βασιλεὺς πάσης τῆς γῆς πέποιθεν ², ὃ κακοῦ θανάτου ἄξιος; » Ὁ ἅγιος Ἀκεψιμᾶς ³ εἶπεν· « Ποῦ ἐστὶν ἡ ἀλήθεια τῆς διδασκαλίας ὑμῶν; Ἴδοὺ γὰρ τὴν ἀλήθειαν ἀρνεῖσθε καὶ λογίζεσθε τὰ κτίσματα καὶ τὰ ¹ ποιήματα ἐκεῖνα εἶναι προσκυνητά. » Ὁ ἀρχιμάρκος εἶπεν· « Γέως ποιήσον τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως καὶ προσκύνησον τῷ ἡλίῳ καὶ δικαιοσύνη καὶ φεύγεις ³ τὰς περιμενούσας σε κολάσεις ⁶. Φεῖδομαι γὰρ τοῦ γήρους ⁷ σου, ἵνα μὴ κατέλθῃ ⁸ ἐν αἵματι εἰς τὸν ἄδην. » Ὁ ἅγιος ⁹ Ἀκεψιμᾶς εἶπεν· « Φράζον ¹⁵ σου τὸ στόμα, ἀσεβέστατε καὶ πονηρέ, καὶ μὴ προσθήσης ¹⁰ τοῦ δευτεροῦσαί μοι ¹¹ τὸν παράνομον λόγον τοῦτον ¹², ἐπειδὴ ἐκ νέας μου ἡλικίας ¹³ ἐν τῇ τιμίᾳ ¹⁴ καὶ ¹¹ ἀληθινῇ πίστει ἐτράφη καὶ μάλλον ¹⁵ νῦν ὀφείλω ἐν τῇ γῆρει μου ¹⁶ ἐν καλῇ ὁμολογίᾳ στήναι ἀνδρείως, ὥστε με στεφανωθῆναι παρὰ τοῦ ἀγωνοθέτου καὶ ἀληθινοῦ Θεοῦ ¹⁷. »

8. Τότε ¹ θυμοῦ πολλοῦ ² πλησθεὶς ³ ὁ ἀσεβὴς ⁴ ἀρχιμάρκος ⁵ ἐκέλευσεν τείνεσθαι αὐτόν ⁶, καὶ ²⁰ οὕτως δεινῶς ⁷ καὶ ἀπανθρώπως αὐτόν ⁸ ἐμάστιξαν ⁹, ὥστε τὸ αἷμα αὐτοῦ τὴν γῆν πληρῶσαι. Καὶ λέγει αὐτῶ ὁ ἀσεβὴς ¹⁰· « Ποῦ ἐστὶν ὁ Θεός σου; Ἐλθέτω ¹¹ καὶ ¹² ῥυσάσθω σε ἐκ τῶν χειρῶν μου. » Ὁ ¹³ ἅγιος Ἀκεψιμᾶς εἶπεν· « Ἔστιν Θεὸς ὁ ἐμὸς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ, ὁ δυνάμενος ῥυσάσθαι με ἐκ τῶν χειρῶν σου τῶν μιαιφόνων. Σὺ οὖν μὴ καυχῶ, ἐπειδὴ ἄνθος εἶ μακρινόμενον· κατὰ τίνος γὰρ ὑπερηφανεύει καὶ ἀλαζονεύει νεκρὸς ὢν ἐν τῇ ζωῇ σου ¹⁴, μὴ πιστεύων τῷ ζῶντι Θεῷ ¹⁵ μήτε προσκυνῶν αὐτῷ; ὡςπερ δὲ χόρτος ἐν ἀγρῷ οὕτως ξηρανθήσῃ καὶ ἀποθάνῃς τὸν φαινόμενον τοῦτον ¹⁶ θνατον καὶ πάλιν ἐγείρη ¹⁷ σε ὁ Θεός μου εἰς αἰωνίαν κρίσιν, ὥστε ἐν τῷ πυρὶ ᾧ νυκί ¹⁸ σέβει θαμάζεσθαι καὶ κατακαίεσθαι ¹⁹ τὴν ψυχὴν σου ²⁰ καὶ τὸ σῶμά σου ²¹. » Τότε θυμωθεὶς ὁ ἀσεβὴς ²² ἐκέλευσεν αὐτόν ἀλύττει βαρεῖταις δεθῆναι καὶ ἐμβληθῆναι ἐν τῇ δεσμοτηρίῳ ²³.

9. Τῇ δὲ ἐξῆς κατεσχέθη Ἰωσήφ ὁ δσιώτατος πρεσβύτερος ἀπὸ κίρκης Βηθλαθουθά ¹, ἐρμηνευομένης ² Καλλιγράφου ³, καὶ αὐτὸς γέρον ὑπάρχων· ἐβδόμηκοστὸν γὰρ ἔτος ἦεν, ἐντιμος ὢν ⁴ πάνυ, μέγαν τε ζῆλον ἔχων ⁵ εἰς τὸν Θεὸν καὶ σπουδαῖος ⁶ καὶ ἀκατάγνωστος ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς ἱερατείας αὐτοῦ παρὰ πᾶσι δεικνύμενος· ὅθεν ⁷ ἐν τῇ αὐτῇ ⁸ ἡμέρᾳ κατεσχέθη πάλιν Ἀειθαλᾶς ὁ ἀοιδίμος ⁹ διάκονος ἀπὸ κίρκης τῆς λεγομένης Βιθνεεδρά ¹⁰, καὶ αὐτὸς πρεσβύτερος ¹¹, ἐξήκοστὸν ἄγων ¹² ἔτος, πλήρης

14. ἐπιστρέψουσιν Q. — 15. πρὸς αὐτόν ἀπὸ D, L, Q. — 16. om. Q.

35 6. — 1. (π. ἡ γῆ) ἡ γῆ πᾶσα D, L, Q. — 2. (δ' ἅ.) ὁ (δὲ add. Q) ἀγιώτατος ἐπίσκοπος D, L, Q. — 3. ἐγκαταλείψασα N, Q. — 4. om. N, Q. — 5. om. Q. — 6. om. B, L, D, Q. — 7. αὐτοῦ add. Q. — 8. om. D, L, Q.

7. — 1. πιστὶν καὶ add. D. — 2. ἔστικεν D, L, Q. — 3. om. D, L, Q. — 4. om. Q. — 5. φάγεις Q. — 6. κολ. τὰς π. σε D, L, Q. — 7. γήρους N. — 8. κατέλθης D, L, Q. — 9. ὁ ἄγ. om. L, Q. — 10. προσθήεις Q. 40 — 11. ἐμοί D, L, Q. — 12. τ. λ. D, L, Q. — 13. ἔλ. μου D, L, Q. — 14. om. D, L, Q. — 15. μάστιγα D. — 16. ὀφείλω hic add. B. — 17. μου add. D, L, Q.

8. — 1. ὅτε Q. — 2. om. D, L, Q. — 3. πληρωθεὶς D. — 4. ἀσεβέστατος D, om. B. — 5. om. D, L, Q. — 6. εἰς μάστιγας add. D, L, Q. — 7. αὐτὸν add. D, L. — 8. om. D, L, Q. — 9. ἐμάστιξεν D. — 10. (καὶ -ἀσ. ἀποκρυθεὶς δὲ ὁ ἀσεβὴς εἶπεν αὐτῷ D, L, Q. — 11. ἐλθάτω B. — 12. om. L, D. — 13. ὁ δὲ D, L, Q.

45 14. ἐν-σου) καὶ μὴ Q. — 15. Θεῶ τῷ (om. D) ζῶντι D, L, Q. — 16. τοῦτον τ. π. D, L, Q. — 17. ἐγείρη D. — 18. νῦν D, L, Q. — 19. κ. κ. om. D. — 20. om. D, L. — 21. om. Q. — 22. om. D, L, ὁ ἀρχιμάρκος Q. — 23. (ἐμβλ.-δεσμ.) εἰς κωτινὸν δεσμοτηρίον (οἶκον δεσμιον D) βληθῆναι (ἐμβληθῆναι L) D, L, Q.

9. — 1. Βηθλαθουθά D, L, Βιθλαθουθά Q. — 2. ἐρμηνευομένη B. — 3. Καλλιγράφου B, Καλλιγράφου D, L, Κελλιστράου Q. — 4. ὑπάρχων Q. — 5. εἶχεν B. — 6. κ. π. om. Q. — 7. om. D, L, Q. — 8. δὲ add. D, L, Q. 50 — 9. (ὁ ἅ.) om. D, L, Q. — 10. B, N, Βιθνεεδρά D, L, Q. — 11. πρεσβύτερος D. — 12. ἔχων D, L, Q.

υπάρχων τῆς ἀγάπης¹³ τοῦ Θεοῦ. Ἐξ ὅλης γὰρ αὐτοῦ τῆς ψυχῆς¹⁴ ἠγάπησεν σφοδρῶς τὸν Κύριον, ζέων τῷ ἁγίῳ πνεύματι, αὐστηρὸς τε¹⁵ καὶ ἐλεγκτικὸς τῷ λόγῳ¹⁶, τῷ προσώπῳ φαιδρός, καὶ τῆ διανοίᾳ¹⁷ ἐπεικὴς, παρέστησαν δὲ ἀμφοτέρους ἐνώπιον τοῦ ἀρχιμάγου ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Ἀρβήλ¹⁸.

10. Καὶ ἔφη πρὸς αὐτούς: « Ὡ κακοθάνατοι, ἵνα τί πλανᾶτε τοὺς ἀδρανεῖς ἀνθρώπους τῆ γοητεία τῆς διδαχῆς ὑμῶν, ποιοῦντες αὐτοὺς χριστιανούς; » Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἅγιος Ἰωσήφ εἶπεν 5 « Ἡμεῖς ἀληθεῖς ἐσμεν, καὶ γοητεῖαν οὐκ οἶδαμεν, ἀλλὰ ἀλήθειαν πάντα ἀνθρώπων διδάσκουμεν ἐπὶ τὸ γινῶναι² τὸν ζῶντα Θεόν. » Ὁ ἀρχιμάγος εἶπεν: « Καὶ ποία διδαχὴ μεγάλη ἐστίν, ἀνόητοι³; αὐτὴ ἦν ὁ βασιλεὺς ἰσχύος τῆς γῆς κρατεῖ⁴ μετὰ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ ἢ ἡ ὑμετέρα⁵ τῶν εὐτελῶν καὶ μετρίων; » Ἐφη πρὸς αὐτὸν ὁ μακάριος Ἰωσήφ: « Ὁ Θεὸς ἡμῶν οὐκ εὐδοκεῖ ἐν τῇ ὑμετέρᾳ⁶ ὑπερήφανα καὶ⁷ ἀλαζονεῖα καὶ ἐν τῷ πλούτῳ τοῦ κόσμου τούτου διὰ τοῦτο ἡμεῖς ταπεινοῦμεν ἑαυτοὺς καὶ 10 πτωχεύομεν, ἵνα εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ζῶν τὴν αἰώνιον καταξιωθῶμεν. »

11. Ὁ ἀρχιμάγος εἶπεν: « Ἐπειδὴ διὰ τὴν ὀκνηρίαν ὑμῶν οὐ θέλετε ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ περιέρχεσθαι οἰκίαν ἐξ οἰκίας, τούτου χάριν καυχήσθε εἰς τὴν πτωχείαν ὑμῶν. » Καὶ πάλιν ὁ ἅγιος Ἰωσήφ εἶπεν πρὸς αὐτόν²: « Ἐπειδὴ ὠνεΐδισας καὶ ἐκάλεσας ἡμᾶς ὀκνηρούς, ἐρώτησον, ὦ ταλαίπωρε, καὶ μάθε, ὅτι εἰ 15 ἠθελήσαμεν κτήσασθαι τὸν κάματον μόνον τὸν ἀπὸ τῶν χειρῶν ἡμῶν, μείζων ἦν τοῦ πλούτου σου τούτου τοῦ συναχθέντος σοι³ ἀπὸ τῆς ἀρπαγῆς ἰσχύων πενήτων. Ἡμεῖς μὲν γὰρ διὰ τὸν Θεόν⁴ διδόμεν⁵ τοῖς πτωχοῖς ἅπερ⁷ κεκτήμεθα⁷, ὑμεῖς δὲ διὰ τὴν πλεονεξίαν ὑμῶν ἀρπάξετε τὰ τῶν πτωχῶν. » Ὁ ἀρχιμάγος εἶπεν: « Πολυεπιτόθητός⁸ ἐστὶν ὁ πλούτος, καὶ οὐδεὶς⁹ ἐστὶν ὁ μισῶν αὐτόν· ἀλλὰ ἀγαπᾶται παρὰ πάντων· τίς οὖν¹⁰ σοι πιστεύσει λέγοντι μισεῖν¹¹ αὐτόν; »

12. Ὁ ἅγιος Ἰωσήφ εἶπεν: « Μαθόντες, ὅτι οὐ μένει οὐδὲ ἴδρυται² ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ ἀλλ'³ 20 ὡσπερ σικιὰ παρέρχεται, καὶ ἴσως πρὸς σὲ μένει³ τὸν ἀγαπῶντα αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν πλουτούντων φεύγει. Ὁμοίως δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων ἢ ἐξουσιᾶ, καὶ γίνεσθε ἐν τῷ ᾄδῃ γῆ καὶ σποδός. Διὰ τοῦτο οὐκ ἐπιθυμοῦμεν τὴν δόξαν τὴν παρερχομένην, ἀλλὰ τὴν μένουσαν εἰς αἰῶνα αἰῶνος⁶, ἣν ὁ Θεὸς ἠτοίμασεν < ἡμῖν⁷ > τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. »

13. Ὁ ἀρχιμάγος εἶπεν: « Ἐασον ταῦτα πάντα, ὅτι ἐμοὶ περιττά¹ ἐστίν. Καὶ ἐν τούτῳ ὅπερ 25 ἐπερωτῶ σε², εἰπέ μοι, ποιεῖς τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως καὶ προσκυνεῖς τῷ μεγάλῳ³ θεῷ³ ἡλίῳ⁴ καὶ σήξεις σεαυτὸν⁵ ἀπὸ πικρῶν βασάνων⁶, ὧν ἐτόιμως ἔγω προσεέγκαι σοι, ἢ οὐ; » < Καὶ⁷ > ὁ μακάριος⁸ Ἰωσήφ ἀποκριθεὶς εἶπεν: « Μὴ πλανηθῆς ἐν τούτῳ, ἀσεβέστετε, καὶ νομίσης, ὅτι ἐγὼ τῷ ἡλίῳ προσκυνῶ, περὶ οὗ πολλοὺς ἐδίδαξα, ὅτι οὐκ ἐστὶ Θεός, ἀλλὰ κτίσμα⁹. »

14. Τότε θυμῷ μεγάλῳ¹ πλησθεὶς ὁ ἀσεβέστατος κελεύει² αὐτὸν ταθῆναι³ εἰς μάστιγας. Καὶ 30 ἔτειναν αὐτὸν δέκα ἄνδρες ἰσχυροὶ καὶ ἔτυπτον⁴ αὐτόν⁵ βράβοις βροῶν ἐχούσαις τὰς ἀκάνθας⁶ οὕτως δεινῶς⁷ καὶ ἀπανθρώπως⁸, ὡς μικροῦ⁹ καὶ ἀποπνεῦσαι αὐτόν. Ὁ δὲ γενναῖος ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ¹⁰ οὐδὲν ἐλάλει τὸ σύνολον, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν οὐρανὸν ἐώρα καὶ τὸν Κύριον ἐν τῇ διανοίᾳ < αὐτοῦ¹¹ > ἐπεκαλεῖτο εἰς βοήθειαν, ἵνα παράσῃ αὐτῷ ὑπομονὴν¹² καὶ δύναιιν.

15. Ὡς δὲ ἐβάφη ὄλον τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῇ χύσει τοῦ αἵματος, ὑψώσας τὴν φωνὴν αὐτοῦ 35

13. τῆς *add.* L. — 14. τῆς ψ. αὐτοῦ B. — 15. δὲ D. L. Q. — 16. καὶ *add.* D. L. Q. — 17. τὴν δὲ διάνοιαν Q. τῆ διανοία D. L. — 18. *om.* Q.

10 — 1. ὁ δὲ ἀρχιμάγος Q. — 2. εἰ. τ. γ. | ἐπιγινῶναι D. — 3. ὦ ἀνόητοι D. L. Q. — 4. κρατεῖ *add.* hic D. L. Q. — 5. *om.* D. L. Q. — 6. ἢ *add.* D. L. Q. — 7. ἅγιος B. — 8. *om.* D. L. Q. — 9. ἐν τῇ *add.* Q.

11. — 1. x. π. *om.* Q. — 2. (ε. π. α.) εἶπεν Q. πρὸς αὐτόν εἶπεν D. L. — 3. *om.* D. L. — 4. διαρπαγῆς N. 40 — 5. Χριστόν D. L. Q. — 6. διδόμεν N. αὐτὰ *add.* Q. — 7. *om.* D. L. Q. — 8. πολλοὶ ἐπιτόθητος Q. ποῦν-ποθητος N. — 9. ἐστὶν ὁ πλούτος καὶ οὐδεὶς *periphrasim add.* N. — 10. σοῦν Q. — 11. μισῶν L.

12. — 1. ὁ ἅγ. *om.* D. L. ὁ δὲ Q. — 2. ἴδρυται Q. — 3. ἀλλὰ L. — 4. *om.* D. L. Q. — 5. οὐτε γὰρ προσ- μένει πρὸς σὲ μένει D. L. D. L. Q. — 6. εἰς αἰῶνας D. L. Q. — 7. B. D. L. Q. *om.* N.

13. — 1. περισσὰ D. L. Q. — 2. σοι N. — 3. *om.* Q. — 4. Θεῷ *add.* hic Q. — 5. ἑαυτόν D. L. — 6. β. 45 πικρῶν D. L. — 7. B. L. D. *om.* N. — 8. ὁ ἅγιος Q. — 9. κτίσματα Q.

14 — 1. *om.* Q. — 2. ἐκτελευσέν D. — 3. τάνθηται Q. — 4. *om.* D. L. Q. — 5. *om.* D. L. Q. — 6. τὰς ἀκάνθας B. ἔτυπτον αὐτόν *add.* D. L. Q. — 7. οὕτως δὲ δεινῶς αὐτόν ἔτυπτον D. — 8. x. α. *om.* D. L. Q. — 9. μικρὸν Q. — 10. τοῦ X. ἀθλητῆς D. L. Q. — 11. B. D. L. Q. *om.* N. — 12. ἰσχύον D.

εἶπεν· « Εὐχαριστῶ σοι, κύριε¹ ἡ ἐλπίς μου, οὐδέ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὅτι κατηξίωσάς με τοῦ δευτέρου βαπτίσματος, ἵνα λουσάμενος² καθαρῶσι ἀπὸ παπτῶν τῶν ἀνομιῶν μου. » Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ παράνομοι³ ἐθυμώθησαν λίαν⁴ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον αὐτὸν⁵ ἐμάστιζαν, ἕως ὅτε⁶ οὐκ ἔμεινεν τόπος ὑγιᾶς ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ· καὶ δῆσαντες αὐτὸν ἀλύσει, ἤνεγκαν⁷ αὐτὸν εἰς τὸ δεσμοτηρίον εἰς τὸν τόπον, οὗ ἦν⁸ ὁ ἅγιος Ἀκεψίμας.

16. Καὶ τούτου¹ γενομένου¹, φησὶ² πρὸς τὸν ἅγιον Ἀειθαλᾶν ὁ τύραννος· « Σὺ τί λέγεις; ποιεῖς τὸ θελημα³ τοῦ βασιλέως καὶ προσκυνεῖς τῷ μεγάλῳ θεῷ ἡλίῳ καὶ τρώγεις αἶμα καὶ λαμβάνεις γυναῖκα καὶ σφίξεις σεαυτὸν⁴ ἀπὸ θλίψεων⁵ καὶ ἀναγκῶν ἢ τοῖς ὁμοίοις ἐπιμένεις τῶν πρὸ σοῦ; » Ἀποκριθεὶς δὲ φωνῆ μεγάλῃ ὁ ἅγιος⁶ Ἀειθαλᾶς εἶπεν· « Σὺ φάγε αἶμα, κύον ἀκάθαρτε, καὶ σὺ⁷ προσκύνησον τῷ ἡλίῳ, τυφλῆ καὶ ἀνόητε· οὕτω⁸ γὰρ ἐτυφλώθη, ὅτι οὐκ ἠδυνήθη κατανοῆσαι τὸ φερόν⁹ καὶ ἐνόησον φῶς τὸ λάμπαν εἰς τὴν οἰκουμένην, δι¹⁰ οὐπερ ἐξῆλθε τὸ εὐαγγέλιον εἰς τὰ περὶ ταῦτα τῆς γῆς. Ἐμοὶ δὲ συμφέρει διὰ τῶν χειρῶν σου ἀποθανεῖν, ἵνα ζήσω εἰς τὸν αἰῶνα. »

17. Πρὸς τούτοις οὖν ἀλλοιωθεὶς¹ τῷ προσώπῳ ἀπὸ τοῦ θυμοῦ ὁ ἀσεβέστατος² καὶ ἐγκρατευσάμενος ἀπὸ τῆς ὀργῆς, εἶπεν³· « Τίς πιστεύσει σοι τοῦτο, ὃ προσομιλεῖς⁴, ἵνα τὴν ζωὴν ἀποστραφῆς παθήσῃ τὸν θάνατον, καθάπερ⁵ σύ, ὦ ἀνόητε; » Ὁ δὲ ἅγιος Ἀειθαλᾶς⁶ πρὸς αὐτὸν· « Σεαυτὸν⁷ καλεῖ ἀνόητον καὶ μωρὸν, μὴ γνωρίζαντα⁸ τὴν ἀληθειαν τοῦ Χριστοῦ. Ὁ γὰρ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός⁹ οὕτως ἐγραψεν ἡμῖν φιλήσαι τὴν ζωὴν, ἣν ὑμεῖς θάνατον λέγετε¹⁰, καὶ μισῆσαι τὸν θάνατον, ὃν ὑμεῖς καλεῖτε ζωὴν. Τὸ γὰρ μετὰ ἀσεβείας ζῆν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι θάνατον¹¹ αἰώνιον προξενεῖ, τὸ δὲ θανεῖν ὑπὲρ¹² εὐσεβείας ζωὴν αἰώνιον ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ἐτοιμάζει. »

18. Τότε ὁ δυσσεβὴς κελεύει, καὶ δεσμοῦσιν αὐτοῦ τὰς χεῖρας ὑπὸ τὰ γόνατα καὶ ζύλον παρὰ εἰσετέγκαντες διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, πατοῦσιν ἄνδρες ἰσχυροί, ἐξ¹ ἐντεῦθεν καὶ ἐξ¹ ἐντεῦθεν², καὶ ἕτεροι ἐξ³ ἐμάστιζον αὐτὸν ἐν³ βράβδοις βῶν ἐχούσας τὰς ἀκάνθας· δεινὴ δὲ ὄντως ἦν ἡ θλίψις αὐτῆ καὶ ἄνευ οἰκτιρῶν. Καὶ ὁ⁴ ἅγιος Ἀειθαλᾶς ὁ ἀληθῶς γίγας⁵ ἐβόα ἐνυβρίζων⁷ τὸν ἀρχιμάγον καὶ⁸ ἐπιλέγων⁹ οὕτως¹⁰. « Μιὰρὲ καὶ αἰμοπότα, κύον ἀκάθαρτε καὶ κόραξ, ἀνοσίως τρώγων πᾶν σκῆνωμα, οὐ φροσῶμαι τὰς βασιάνους σου οὔτε σοῦ αὐτοῦ τινὰ παιοῦμαι λόγον, μιαρῶτατε καὶ τρισυθλιε. »

19. Ἐβόρουε δὲ πρὸς τούτοις τοὺς ὀδόντας¹ ὁ ἄνομος καὶ ἄθεος² καὶ ἔλεγεν μετὰ ἀπειλῆς πρὸς τοὺς μαστιζόντας³. « Διὰ τί περσεύμενοι⁴ μαστιζόντε;⁵ παρασκευάζετε⁶ αὐτὸν οὕτως ἀναιδῶς ἐνυβρίζειν ἡμᾶς⁷; » Τοῦ δὲ τρισμακάρου⁸ ἀπὸ τῆς τάσεως⁹ τῶν δεσμῶν καὶ τῶν πληγῶν οἱ βραχιόνες κατεκλάσθησαν καὶ πᾶσαι αἰ τῶν ὀστέων ἀρμογαί¹⁰ ἀπ' ἀλλήλων διεσπάρθησαν. Βαστάσαντες οὖν αὐτὸν εἰσήνεγκαν καὶ ἔρριψαν¹¹ ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, ἔνθα καὶ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ ἐτύγγανον.

20. Μετὰ δὲ ἡμέρας πέντε ἐξαγαγόντες αὐτοὺς τοῦ δεσμοτηρίου, ἤγαγον εἰς κῆπὸν τινα, οὗ πλησίον ὑπῆρχε ναός, ἔνθα τὸ πῦρ προσεκύνουν. Ἐκεῖ οὖν προσεκάθισεν¹ ὁ δυσσεβὴς² καὶ παμμίαιρος ἀρχιμάγος τοῦ ἐπερωτήσαι³ αὐτούς, καὶ φησι πρὸς αὐτούς· « Εἶπατε δὴ⁴ μοι, ἔτι εἰς τὸν κάλιστον ἐκείνον ἐγκαρτε-

15. — 1. Χριστέ D, L, om. Q. — 2. λουσαμεμένος Q. — 3. βασανίζοντες αὐτὸν πλέον Q. (οἱ π.) λίαν D, L. — 4. om. D, L, Q. — 5. om. L, Q. — 6. ὅταν B. — 7. εἰσήνεγκαν Q. — 8. (οὐ ἦν) ἐν ᾧ ἐτύγγανεν D, L, Q.

16. — 1. om. D, L, Q. — 2. πάλιν add. D, L. — 3. πρόσταγμα B, D, L, Q. — 4. σώξεις σεαυτὸν D, L, σωξής ἑαυτον Q. — 5. θλίψεως Q. — 6. om. B. — 7. B, D, L, Q, om. N. — 8. οὕτως B. — 9. εἰς τὸ φερόν D, L, Q. — 10. καὶ D, L, om. Q.

17. — 1. ἠλλοιώθη D, L, Q. — 2. ὁ ἀσεβέστατος τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θυμοῦ L, Q, τῷ πρ. αὐτοῦ ὁ ἀσ. ἀπὸ τ. θ. D. — 3. πρὸς αὐτὸν add. Q. — 4. B, D, L, Q, λέγει; N. — 5. καὶ add. D. — 6. λέγει add. L, Q. — 7. ἑαυτὸν D, L. — 8. γνωρίζας; D, L, Q. — 9. ἡ. N. om. D, L, Q. — 10. ἤν-λέγετε om. Q. — 11. αὐτὸν add. Q. — 12. τῆ; add. D, L.

18. — 1. om. hic D, L. — 2. ἐξ add. D, L. — 3. om. B. — 4. om. D, L. — 5. ὃ δὲ Q. — 6. (ὁ-γίγας) om. Q. — 7. ἐνυβρίζων D, L, Q. — 8. om. D. — 9. λέγων Q, L. — 10. om. D.

19. — 1. αὐτοῦ add. D. — 2. εὐθείως Q. — 3. πρὸς τοὺς μαστιζόντας καὶ add. D, L, μετὰ ἀπειλῆς ἔλεγεν D, L, Q. — 4. περσεύμενοι D. — 5. μαστιζετε D. — 6. παρὰ; σκευάζεται Q, παρασκευάζοντες; D, L. — 7. ἐνυβρίζειν οὕτως ἀναιδῶς ἡ. Q, οὕτως ἐνυβρίζειν ἀναιδῶς ἡμᾶς (ἡ. ἀ. D) D, L. — 8. τρισμακάρου B. — 9. στασεως B, L, D. — 10. οἱ ἄρμοι Q, ἀρμονίαι D. — 11. αὐτὸν add. Q.

20. — 1. ἐκαθίσεν Q. — 2. B, D, L, Q, ἀσεβής N. — 3. ἐρωτῆται D, L, Q. — 4. om. Q.

ρεῖτε λογισμὸν τοῦ μὴ ὑπακοῦσαι τῷ θεσπίσματι τοῦ βασιλέως, ὃ κακογόντος⁵; » Οἱ δὲ ἅγιοι ὡς ἐξ ἐνὸς στόματος ἀπεκρίθησαν ἅμα καὶ εἶπον⁶: « Ἡμεῖς εἰς ἓνα λογισμὸν τὸν κάλλιστον καὶ εἰς μίαν προθυμίαν ἀγαθὴν ἐγκαρτεροῦμεν⁷ καὶ εἰς τὴν μόνην⁸ ἀληθῆ⁹ πίστιν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν στήκομεν, ἐνὶ Θεῷ¹⁰ οὐρανοῦ τε καὶ γῆς λατρεύοντες, τῶν δὲ προσταγμάτων καὶ¹¹ ἐντολῶν τοῦ παρανόμου καὶ¹² ἀσεβοῦς¹³ βασιλέως οὐκ ἀκούομεν ἢ ποιούμεν¹⁴. ὅσας δὲ θελήσεις¹⁵ ἐν τῇ πινακῇ σου ἐπιενέγ- 5
και¹⁶ ἡμῖν¹⁷ θλίψεις καὶ βασάνους, ἐτόιμωσ ἔχομεν¹⁸ ὑποδείξασθαι πάντα σου τὰ ἐπιτηδεύματα, ὃ ἄθλιε καὶ θεομάχε τύραννε¹⁹. »

21. Λίαν δὲ ἐπὶ τούτοις ὀργισθεὶς ὁ ἀσεβὴς ἐκέλευσεν ἐνεβῆθαι σχοινία λεπτά καὶ περιέβαλον αὐτὰ κατὰ τῶν ὤμων καὶ τῶν ψυχῶν¹ καὶ κνημῶν τῶν ἁγίων, ξύλοις τε ἔσφιγγαν ἄνδρες ἰσχυροῦς² ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε τὰ ὀστέα αὐτῶν πάντα συντριβῆναι καὶ φωνὴν τρισμῶ ἀποτελέσαι. Ἐπέλεγεν δὲ 10
αὐτοῖς ὁ παμμίαιρος: « Ποιήσατε τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως καὶ ζήσετε. » Οἱ δὲ ἅγιοι μάρτυρες ἀντιφθεγγόμενοι φωνῇ μεγάλῃ³ ἔλεγον: « Ἡμεῖς τὸ θέλημα⁴ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτήρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν ποιούμεν⁵ τοῦ δὲ βουλήματος⁶ τοῦ ἀνόμου βασιλέως καταπιύομεν. »

22. Ἀπὸ δὲ τρίτης ὥρας ἕως ἑκτῆς σπερδύοντες αὐτοὺς τῇ τῶν σχοινίων ἀνάγκῃ, τὴν ἐρότησιν αὐτῶν ἐποιοῦντο¹. ὅμως εἰς τὰς² τοσαύτας καὶ δυσποίστους³ ἀνάγκας ἢ ὑπομονὴ αὐτῶν ἐμεγαλύνθη⁴ 15
καὶ ἡ νίκη αὐτῶν θαυμασιώθη καὶ ὁ θεὸς αὐτῶν ἐδοξάσθη. Βαστακσαντες οὖν αὐτοὺς πάλιν διὰ τὸ ἤδη νεκροῦς ὑπάρχειν, ἔρριψαν οἱ μισροὶ καὶ⁵ ἀχάθαρτοι μάγοι ἐν τῇ δεσμοτηρίῳ καὶ οὐ συνεχώρουν τινὰ⁶ εἰσελθεῖν πρὸς αὐτοὺς⁷ τοῦ δοῦναι ἄρτον αὐτοῖς⁸ ἢ περιβόλαιον, τοῦ ἀρχιμάγου τοῦτο προστά-
ξαντος καὶ ὄρον ἐπιθέντος⁹, ὅτι, εἰάν τις εὐρεθῆ¹⁰ πρὸς αὐτοὺς εἰσερχόμενος ἐπισκέψῃς χάριν, λαμβάνειν αὐτὸν μάστιγας ἕως ἑκατὸν ῥάβδων¹¹ καὶ κόπτεσθαι αὐτοῦ¹² τὰ δύο ὄτα¹³ καὶ τὴν ῥίνα¹⁴. 20

23. Ἄλλ' οἱ ὄντως¹ γενναῖοι <τοῦ Χριστοῦ²> ἀθληταὶ³ ὡσπερ στερροὶ ἀδάμαντες⁴ προθύμως ὑπέφερον⁵ τὰς διαφόρους ἀνάγκας τε καὶ θλίψεις⁶, γυμνητεύοντες, πεινῶντές τε⁷ καὶ διψῶντες, ἐπὶ τριετῆ χρόνον⁸ κατὰκλειστοὶ ἐν τῇ δεσμοτηρίῳ ὑπάρχοντες⁹, πρὸς παραμυθίαν δὲ¹⁰ τοῦ λιμοῦ ἐξερχόμενοι καὶ προσαιτοῦντες οἱ σὺν αὐτοῖς δεσμῶται μετεδίδου¹¹ αὐτοῖς ἀρ' ὧν¹² συνηγον καθ' ἑκάστην 25
μικρὰν τινα καὶ εὐτελεῆ τροφήν, ὡς καὶ τοὺς φύλακας τοῦ δεσμοτηρίου ὀρῶντας αὐτῶν τὰς θλίψεις¹³ καὶ τὸ ἐλεεινὸν γῆρας ἀποδύρεσθαι καὶ κλαίειν αὐτοὺς¹⁴.

24. Μετὰ δὲ τὰ δεσμὰ καὶ τὰς ὀδύνας αὐτῶν τοῦ τριετοῦς χρόνου παραγίνεται Σαθωῖριος ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν¹ εἰς τὴν κκλουμένην πατρίδα Βηθσαδάν², καὶ ἐκβαλὼν αὐτοὺς³ ὁ ἀρχιμάγος⁴ οὕτως ἐν τοῖς δεσμοῖς⁵ ὄντας⁶, ὡς⁷ σχεδὸν μήτε ἀνθρώπου⁸ ἔχοντος⁹ εἰδέαν διὰ τὸ αὐτοὺς ἐκτε-
τηκέναι¹⁰, ὥστε καὶ τοὺς πᾶν ἀσπλάγγγους θεασαμένους κλαίειν ἐπ'¹¹ αὐτοὺς, ἀπήγγαγεν αὐτοὺς ἐν 30
τῷ παλατίῳ καὶ παρέστησεν αὐτοὺς¹² ἐνώπιον Ἀδερσαθωῖρ¹³ τοῦ ἀρχιμάγου πάσης τῆς γῆς τῶν Περσῶν ἐκαθέζοντο δὲ ἐγγιστα αὐτοῦ πάντες οἱ μεγιστᾶνες τοῦ βασιλέως καὶ ἕτεροι¹⁴ ἀρχιμάγοι

5. B, D, L. κακογόντος Q. γόντες N. — 6. (ἅμα κ. ε.) λέγοντες Q. — 7. προσκαρτεροῦμεν Q. — 8. τῆ, add. Q. — 9. ἀληθῆν D, L. — 10. ποιητῆ add. Q. — 11. πρ. καὶ om. D, L, Q. — 12. τυραννοῦ καὶ B, om. D, L, Q. — 13. σου add. D, L. — 14. ἢ π. om. D, L, Q. — 15. θελεῖς Q. — 16. ἐπιενεγεῖν Q. — 17. ἡμᾶς B, Q. — 18. ταύτας add. Q. — 19. ὁ τύραννε D, L, Q.

21. — 1. ψυχῶν Q. — 2. ἰσχυροὶ Q. — 3. ἀντ. ρ. μ. om. Q. — 4. τοῦ βασιλέως καὶ add. Q. — 5. τὸ δὲ βούλημα D, L.

22. — 1. καὶ add. D, L, Q. — 2. om. D, L. — 3. κ. δ. om. Q. — 4. ἐμεγαλύνετο D. — 5. μ. κ. om. D, L, Q. — 6. τινι D, L, Q. — 7. π. α. om. Q. — 8. αὐτοῖς ἄρτον D. — 9. ἐπιθέντος Q, D, L, B. — 10. εὐρεθείη 40
Q. — 11. (μάστιγας-ῥαβδῶν ῥάβδους ἑκατὸν Q. — 12. αὐτῶν D. — 13. ὄτια Q. — 14. ῥίναν Q, D, B.

23. — 1. ἀλλ' οἱ D, L, οἱ δὲ Q. — 2. τ. γ. B, D, L, Q. om. N. — 3. ἀθλόφαροι B. — 4. ὡσπερ στ. ἀδ. om. D, L, Q. — 5. ὑπεμένον D, L, Q. — 6. διαφόρους βασάνους D, L. δικτ. ἀνάγκας καὶ θ- Q. — 7. om. B, L. — 8. χρόνον B. — 9. om. D, L, ποιήσαντες Q. — 10. τε Q. — 11. μετεδίδου D. — 12. ἐρ' ὄσον Q. — 13. ὡς ἡμεραι 45
add. D, L.

24. — 1. τ. π. om. D, L, Q. — 2. Βηθσαδάν L, Βηθμαδάν D, Βηθσαδ: Q. — 3. τοὺς ἁγίους Q. — 4. ὁ ἀρχ. om. D, L, Q. — 5. οὕτως-δεσμοῖς: ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου Q. — 6. ἴσαν γὰρ Q, om. D, L. — 7. om. B, D, L, Q. — 8. B, D, L. ἀνθρώπων Q, N. — 9. ἔχοντες Q, ἔχοντος L. — 10. τὸν ἀρχιμαγον ἀνηλεῶς ἐκτετηκέναι αὐ-
τοῦς Q. ὁ ἀρχιμαγος διὰ τὴ αὐτοῦς ἐκτ. D, L. — 11. om. D. — 12. om. D, L, Q. — 13. Ἀδερσαθωῖριος B, D, L. — 14. ἄλλοι Q. 50

πολλοί· καὶ εἰσελθόντες οἱ ἄγιοι οὐ προσεκύνησαν αὐτῷ¹⁵. Ἐἶπεν δὲ¹⁶ πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀσεβής¹⁷ Ἀδερσαθῶρ¹⁸. « Λέγετε¹⁹ ὑμεῖς, χριστιανοὶ ἐστέ; » οἱ δὲ²⁰ ἄγιοι²¹ καὶ γενναῖοι μάρτυρες²² ἀποκριθέντες εἶπον αὐτῷ²³. « Ναί²⁴, χριστιανοὶ ἐσμεν καὶ τῷ ἐνὶ καὶ μόνῳ παντοκράτορι λατρεύομεν Θεῷ²⁵ καὶ αὐτῷ μόνῳ²⁶ προσκυνούμεν. »

25 25. Ὁ δὲ πάλιν πρὸς αὐτοὺς ἔφη¹. « Ἴδοὺ δὴ ἄνδρες πρεσβύται ἐστέ καὶ ὄρω θλίψεις πολλὰς καὶ μεγάλαις² παρεληλυθῆναι δι' ὑμῶν, καθὼς καί³ ἡ εἰδέα ὑμῶν μαρτυρεῖ· διὸ δὴ συμβουλεύω ὑμῖν ἀκοῦσαί μου φείσασθαι τε ἑαυτῶν καὶ μὴ ἀποθανεῖν πικρῷ θανάτῳ· ἀλλ' ὑπακούσατε⁴ τοῖς τοῦ βασιλέως προσταγμάσι καὶ προσκυνοῦντες τῷ ἡλίῳ ζῆσαι. Ἀπόφασις γὰρ δέδοται ζήφους κατὰ παντὸς ἀνθρώπου περιπατοῦντος ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ τῶν χριστιανῶν⁵. »

10 26. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἅγιος Ἀκεψιμᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν. « Ἐπίσταμαι, ὅτι πολλὴν σπουδὴν καὶ φροντίδα ἔχεις ἐν ταύτῃ τῇ ἐξουσίᾳ σου¹ ταύτῃ² τῇ καταργουμένῃ. Μὴ οὖν ἐνδιατρέψῃς³ μηδὲ⁴ ἐγγρονήσῃς εἰς⁵ τὴν τοιαύτην παρανομίαν σου ταύτην βουλήν⁶, μήτε⁷ θλῶς ἔλθῃ εἰς τὴν ἐσκοτισμένην σου⁸ διάνοιαν⁹ τοῦτο, ὅτι ἐξ ἡμῶν τις γυναικῆς ἀκούσῃ σου τῶν τοιούτων λόγων. Ἀλλ' εἴ τε¹⁰ βούλει¹¹ εἰς θάνατον εἶτε¹² εἰς μάστιγας ἄγειν ἡμᾶς¹³, μὴ βραδύνης. Οὕτε γὰρ αἰ ἀπειλαὶ σου φοβοῦσιν¹⁴ ἡμᾶς οὔτε¹⁵ αἰ βιάσανοί σου πτοοῦσιν¹⁵, ἀλλ' ἔδραῖοι ὄντες καὶ¹⁷ στερεοὶ¹⁸ εἰς τὴν ἀθλήσιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ¹⁹ ἐγκαταρευόμεν καὶ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως σου οὐ ποιοῦμεν.

20 27. Λέγει αὐτοῖς ὁ ἀσεβής². « Οἶδα, ὅτι ὁ θάνατος ἀνάπαυσις ὑμῖν³ ἐστίν, καὶ ἐπίσταμαι, ὅτι τοῦτον ποθεῖτε⁴, ἀλλ' ὅπου ποθεῖτε⁵, οὐ παρέξω⁶ ὑμῖν, ἕως οἷ ποιήσω τοὺς ὀφθαλμοὺς⁷ ὑμῶν θεάσασθαι τὸν⁸ θεινόν⁹ καὶ πικρὸν ὑμῶν βίον¹⁰, καὶ μετὰ ταῦτα ζῆπει ὑμᾶς ἀποκτενῶν, ἵνα πάντες οἱ γόητες χριστιανοὶ ἀφ' ὑμῶν φοβηθῶσιν¹¹. » Καὶ ὁ¹² ἅγιος Ἀκεψιμᾶς πρὸς αὐτόν εἶπεν¹³. « Οὔτε¹⁴ τὰς βιάνους σου δειλιώμεν¹⁵ οὔτε¹⁶ τὸν διὰ τοῦ¹⁷ ζήφους θάνατον ἀπειλούμενον ἡμῖν¹⁸ ὑπὸ σοῦ ποσοῦμεθα. Ὁ γὰρ Θεὸς ἡμῶν ὁ δυναμώσας¹⁹ ἡμᾶς εἰς τὰς βασάνους καὶ θλίψεις²⁰ τῶν ἀσεβῶν καὶ ἀκχθάρτων σου ἐταίρων²¹ ἕως τῆς σήμερον καὶ ταυῶν ὁ αὐτὸς²² βοηθήσει ἡμῖν²³ εἰς τὰς²⁴ παρὰ σοῦ καθ' ἡμῶν μηχανωμένας κολάσεις²⁵, πείρασον τοιγαροῦν τὸ γῆρας ἡμῶν τὸ ἐν Θεῷ δυνατὸν καὶ λάβε τὴν δοκιμὴν αὐτοῦ²⁶, ὃ²⁷ ταλαίπωρε, καὶ τότε ἔργῳ μαθήσῃ ὅτι νικηθῆς τῇ ἐλπίδι τῆς ὑπομονῆς²⁸ ἡμῶν <καὶ²⁹> καταισχυνοῦσῃ τῇ ἀοράτῳ στεροῦσῃ ἡμῶν ἢ τε πλάνῃ σου ἐλεγχοῦσῃται³⁰ ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἡμῶν πίστεως³¹. »

30 28. Τότε ὁ παράνομος¹ καὶ² ἀσεβής μεγάλου πληθῆος θυμοῦ ἐκέλευσεν ἐνεγθῆναι ἑπτὰ ζυγὰς βουεύρων ὡμῶν καινοουργίῳ καὶ λέγει πρὸς αὐτούς³. « Ὁμνοῦμι τὸν μέγαν θεὸν ἡλίον καὶ τὴν τύχην

15. αὐτοῦς Q. — 16. τε L. — 17. ὁ ἄσ. om. D, L, Q. — 18. Ἀδερσαθῶρ Q. — 19. μοι add. D, L, Q. — 20. καὶ οἱ L. — 21. ὅσοι D, L. — 22. τοῦ Χριστοῦ add. D. — 23. om. D, L, Q. — 24. καὶ N. — 25. θ. π. λ. D, L, Q. — 26. om. D, L, Q.

25. — 1. ἔφη αὐτοῖς D, L, Q. — 2. μεγάλως Q. — 3. (παρ.-καὶ) ἐφ' ὑμᾶς καθὼς Q. — 4. ἐπακούσαι D, L. — 5. προσκυνοῦντες-χριστιανῶν προσκυνήσατε τοῖς τοῦ βασιλέως θεοῖς καὶ ζήσασθαι Q.

35 26. — 1. B, D, L, Q, om. N. — 2. om. D, L, Q. — 3. διατρέψῃς D, L, Q. — 4. μήτε D, L, Q. — 5. om. Q. — 6. (σου-βουλήν) συμβουλήν D, Q, συμβουλίαν L. — 7. μηδὲ D, L, Q. — 8. (ἐσκ. σου) om. D, L, Q. — 9. σου add. D, L, Q. — 10. om. D, L, τι Q. — 11. εἶτε add. Q. — 12. εἰς θ. εἶτε om. D, L. — 13. ἡμᾶς ἄγειν L. — 14. πᾶν add. Q. — 15. om. D, L, ποιοῦσιν B. — 16. ἡμεῖς γὰρ D, L, Q. — 17. om. D, L, Q. — 18. στεροῦσιν D, L, Q. — 19. (τοῦ-Χριστοῦ) τὴν διὰ τὸν θεὸν ἡμῶν D, L, Q.

40 27. — 1. πρὸς αὐτόν B, D, πρὸς αὐτούς L, Q. — 2. ὁ ἀρχιμάχος Q. — 3. ἡμῖν Q. — 4. ζητεῖτε D, L, Q. — 5. ἐπιποθεῖτε D, L. — 6. παρέξω B, D, L, Q. — 7. τοῖς ὀφθαλμοῖς D. — 8. (ἕως-θεάσασθαι) ἀλλὰ θεάσασθαι ποιήσω Q. — 9. om. D, L, Q. — 10. θάνατον Q. — 11. φοβηθήσονται L. — 12. ὁ δὲ Q. — 13. εἶπεν πρὸς αὐτόν Q. — 14. οὐδὲ D, L, Q. — 15. δειλιώμεν D, L, Q. — 16. πάλιν add. Q. — 17. τὸν του διὰ Q, τὸν διὰ D. — 18. ὑμῖν L, Q. — 19. ἐδυναμώσας D, L, Q. — 20. τὰς θλίψεις καὶ βασάνους D, L, Q. — 21. ἀσεβῶν ἑτεριων σου Q, ἄσ. σου ἐταίρων D, L. — 22. ὁ αὐτός om. D, L. — 23. αὐτός add. D. — 24. τὰ D, L, Q. — 25. μηχανωμένα D, L, Q. — 26. ἡμῶν Q. — 27. om. Q. — 28. (καὶ-ὑπομονῆς) ἵνα νικηθῆς· (νικηθῆς) L. τῇ ὑπομονῇ τῆς ἐλπίδος D, L, Q. — 29. B, D, L, Q, om. N. — 30. ἐλεγθῆς D, L, Q. — 31. καὶ το δόγμα τοῦ παρανόμου σου βασιλείως καταργηθεῖ add. Q.

50 28. — 1. ἀνομος B, om. D, L, Q. — 2. om. D, L, Q. — 3. E, λέγει αὐτῷ N, πρὸς αὐτόν D, L, πρὸς τοὺς ἄγιους Q.

Σαθωρίου τοῦ βασιλέως τῶν βασιλείων¹, ὅτι, εἰ μὴ ποιήσητε⁵ αὐτοῦ τὸ πρόσταγμα⁶, εἰς ταῦτα ὑμῶν⁷ διαφθείρω⁸ τὰ σώματα⁹ καὶ μολύνω¹⁰ τῷ αἵματι τὰς¹¹ πολλὰς ὑμῶν, μηδεμίαν φειδῶ ποιούμενος ὑμῶν· καὶ εἰ τάχιον δὲ ἀπορρήξητε¹² τὰς ψυχὰς¹³ μαστιζόμενοι¹⁴, νεκρὰ ἐν αὐτοῖς κατακόπτω ὑμῶν¹⁵ τὰ σώματα. » Ἀπεκρίθη¹⁶ ὁ μακάριος¹⁷ Ἀκεψιμᾶς καὶ¹⁶ λέγει πρὸς αὐτόν¹⁸. « Ἐπειδὴ εἰς μὴ ὄντα θεὸν ὄμωσας καὶ τάχιον ταλαίπωρον ὀνόμασας, φοβοῦμαι, μὴ πως¹⁹ ἐνίοτε²⁰ οὐ πληρώσης τὸν ὄρκον σου καὶ εὐρεθῆς διαφευδόμενος²⁰. Ἰδοὺ δὴ ἤκουσας καὶ ἄπαξ καὶ δις καὶ πολλάκις³¹, ὅτι ἡμεῖς ἐν²² τῇ ἀληθινῇ²³ πίστει ἐστήκαμεν καὶ ὅτι τὰ σώματα ἡμῶν²⁴ παραδιδόμεν²⁵ σοι· τὰς γὰρ²⁶ ψυχὰς ἡμῶν ὁ Θεὸς λαμβάνει. Ὁ Θελεῖς οὖν²⁷ ποιεῖν²⁸, ποίει²⁹ συντόμῳ· ἡμεῖς γὰρ ἑτοιμοὶ ἐσμεν πρὸς³⁰ πᾶσαν βράσανον καὶ τιμωρίαν³¹. »

29. Ἐκραξεν δὲ ὁ παμμίαιρος¹ μετ' ὀργῆς μεγάλης² τοῦ ἐκτείνειν αὐτόν³ καὶ τείνουσιν αὐτὸν⁴ τριάκοντα⁵ ἄνδρες ἰσχυροί, δεκαπέντε ἐντεῦθεν καὶ δεκαπέντε ἐντεῦθεν, καθ' ἕκαστον βραχίονα εἰς ὀρθόν⁶· καὶ ἔτυπτον αὐτόν⁶ δύο κατὰ τῆς γαστρὸς καὶ δύο κατὰ τοῦ νώτου, ἐπὶ τοσοῦτον⁷, ἕως οὗ⁸ αἱ σάρκες αὐτοῦ σὺν τῷ αἵματι ἐπὶ τὴν γῆν κατέρρευσαν⁹. Ἔτεροι δὲ ἐπεφώνουν· « Ποίησον τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως¹⁰ καὶ ζήση¹¹. » Ὁ δὲ ἅγιος Ἀκεψιμᾶς¹², μέχρις ὅτου¹³ ἠδύνατο λαλεῖν, ἐδόξα λέγων· « Ἐγὼ τὸ θέλημα τοῦ ἀνόμου βασιλέως¹⁴ ἐξουθενῶ, εἰς δὲ τὸ¹⁵ θέλημα τοῦ ἁγίου μου Θεοῦ¹⁶ ἐγκαρτερῶ¹⁷. » Καὶ μετὰ τὸ μὴ δύνασθαι λαλεῖν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐπένευσεν¹⁸ τὴν ἀκλινῆ αὐτοῦ πρὸς¹⁹ Θεὸν²⁰ ὁμολογίαν, ἕως οὗ ἐγκαρτερῶν ταῖς βρασάνοις μακαρίως²¹ παρέδωκε²² τὴν ὄσιν αὐτοῦ ψυχὴν²³.

30. Μετὰ δὲ τὸ ἀποθανεῖν αὐτόν, ἠλλάγησαν οἱ τύποντες· καὶ ἔτεροι ἐπεισελθόντες¹ τὸ σκῆνωμα² ἐμάστιζον, ἕως οὗ ὅλον κατεκόπη καὶ κατέρρευσεν³. Καὶ ῥίψαντες⁴ αὐτόν ἐπὶ κεφαλὴν⁵, τὸν σπόνδου-²⁰ λον⁶ αὐτοῦ κατέαξαν. Σύραντες δὲ αὐτόν ἔρριψαν εἰς τὴν πλατείαν καὶ φύλακας ἐκάθισαν ἐπ' αὐτῆ. Μετὰ δὲ ἡμέρας τρεῖς⁷ ἐκλάπη⁸ τὸ ὄσιον καὶ τίμιον αὐτοῦ λείψανον⁹ ἀφορμῇ θυγατρὸς βασιλέως¹⁰ τῶν Ἀρμενίων, δεδομένης¹¹ εἰς ἐνέχυρον εἰρήνης.

31. Ἐτελειώθη δὲ ὁ ἀγιώτατος¹ ἐπίσκοπος Ἀκεψιμᾶς μηνὶ ὀκτωβρίῳ δεκατῆ καὶ μετ' αὐτόν εἰσήθη ὁ ἅγιος Ἰωσήφ· ἔφη τε πρὸς αὐτόν ὁ δυσσεβέστατος² ἀρχιμάχος³. « Ἐθέσσω τὸν ἀνόητον²⁵ ἐταῖρόν σου, ἐν ποίᾳ θλίψει ἀπέθανεν, μὴ θελήσας ἀκοῦσαι ἡμῶν καὶ ποιῆσαι τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως καὶ προσκυνῆσαι τῷ ἡλίῳ⁴; ὅθεν συμβουλεύω σοι φρονίμως, Ἰωσήφ, ἵνα ποιήσῃ⁵ καὶ⁷ αὐτὸς τὸ θέλημα⁸ τοῦ βασιλέως καὶ προσκύνῃσιν⁹ τῷ ἡλίῳ, ἵνα ζήσῃ ἡ ψυχὴ σου καὶ ῥυθῆς ἀπὸ τοῦ προκειμένου σοι¹⁰ πικροῦ θανάτου. » Ὁ δὲ ἅγιος Ἰωσήφ¹¹ ἀποκριθεὶς εἶπεν· « Γνωστὸν σοι ἔστω,

4. βασιλευέντων D. — 5. ποιεῖτε Q. — 6. τὸ πρ. αὐτοῦ D, L. — 7. om. D, L. Q. — 8. B, D, L. διαφθεῖραι 30
ἔχω Q, διαφθερῶ N. — 9. ὑμῶν add. D, L, Q. — 10. μολυνῶ D, L. — 11. τὰς B. — 12. (μηδεμίαν-ἀπορ.)
καὶ τάχιον διαπορρήξητε Q. — 13. ὑμῶν D. — 14. καὶ add. Q. — 15. ὑμῶν κ. D, L, Q. B. — 16. om. Q. —
17. ἅγιος Q. — 18. (π. α.) B, D, L, Q, αὐτῷ N. — 19. μὴ D, Q. om. L. — 20. (καὶ-διὰψ.) om. D, L, Q. —
21. (καὶ-πολλάκις) om. D, L, Q. — 22. μιὰ add. D, L, Q. — 23. ἀληθῆ D, L, Q. — 24. ὑμῶν Q. —
25. παραδιδόμενον N. — 26. δὲ Q. — 27. om. Q. — 28. om. D, L. — 29. οὖν add. Q. — 30. πρὸ N. — 31. (πρὸς
τιμωρίαν) om. D, L, Q.

29. — 1. μακρός ἐν ὀργῇ D, L. — 2. κινήσεις add. N, μεγάλη κινήσεις D, L. — 3. (ἐκραξεν-αὐτόν) ὁ δὲ ἀσε-
βῆς ἐκέλευσεν τινεσθαι αὐτόν Q. — 4. δέκα Q. — 5. (ἰσχυροί-ὄρθον) πεντε ἐντεῦθεν καὶ πεντε ἐντεῦθεν Q, ἰσχ.
ἀνά δεκαπέντε B. — 6. om. D, L. — 7. δὲ add. Q. — 8. om. D, L. — 9. ἔρυσαν D, L. — 10. των βασιλείων
D. — 11. ζήσῃ Q. — 12. om. D, L, Q. — 13. στε Q. — 14. οὐ ποῦ ἀλλὰ μάλλον add. D. — 15. καὶ εἰς τὸ D,
L, Q. — 16. θ. π. D, L, Q. — 17. καρτερῶ D, L. — 18. ἐνευσεν Q. — 19. τὴν εἰς D, L, Q. — 20. αὐτοῦ add.
D. — 21. ὁ μακάριος D, Q. — 22. ἐνδοξως add. D. — 23. τῷ θεῷ add. man. rec. B.

30. — 1. ὑπεισελθόντες D, L, Q. — 2. τοῦ ἁγίου add. Q. — 3. ἔρυσαν D; καὶ τα ὅσα αὐτοῦ συνετελεῖθ (συν-
τερίθησαν) Q add. D, L, Q. — 4. ῥίψαντες Q. — 5. κεφαλῆς Q. — 6. σπόδου D, L. — 7. τρεῖς ἡμ. D. —
8. ἐκλάπεισαν Q. — 9. τα ὅσα αὐτοῦ λείψανον D, L, Q. — 10. τινος add. B. — 11. δεδομένης N, δεδομένης D. 45

31. — 1. ἅγιος D, L. — 2. ἀσεβέστατος D. — 3. (ἐτελειώθη-ἀρχιμ.) μετὰ ταῦτα δὲ προσκαλεσάμενος ὁ δυσ-
σεβῆς καὶ παρενόμος ἀρχιμαχοῦ τὸν ἅγιον Ἰωσήφ λέγει πρὸς αὐτόν Q. — 4. (καὶ-ἡλίῳ) om. D, L, Q. — 5. (ὅθεν
Ἰωσήφ) καὶ σὺ νῦν Ἰωσήφ, φρονίμως συμβουλεύω σοι D, L, Q. — 6. πικρῶ D, L. — 7. κιν N. — 8. αὐ-
τοῦ-θέλημα τὸ κελεύσθην ὑπο Q, D, L. — 9. προσκυνῆσαι D, L. — 10. σου Q. om. D, L. — 11. om. L, Q.

ὧ δυσσεβέστατε, ὅτι¹² ἐγὼ τῷ ἡλίῳ οὐ προσκυνῶ· οὐ γὰρ ἐστὶν θεός, καὶ τὸ κελευθὲν ὑπὸ τοῦ ἀνόμου¹³ σου¹⁴ βασιλείῳ οὐ ποιῶ, διότι κακῶς καὶ παρανόμως ἐκέλευσεν· οὔτε μὲν τὸν Θεόν μου τὸν ζῶντα εἰς τοὺς θεούς¹⁵ σου, κρίσματα αὐτοῦ καὶ ποιήματα ὑπάρχοντα¹⁶, ἀνταλλάσσω¹⁷. ὁ τοίνυν θέλεις ποιεῖν, ποιεῖ¹⁸ διὰ τυχούς¹⁹. Ἐθνωθεὶς οὖν ὁ μικρώτατος ὁμοίως καὶ αὐτὸν κελεύει ἐλατθῆναι²⁰, καὶ τείνουσιν αὐτὸν τριάκοντα²¹ ἄνδρες κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ ἕτεροι μὲν²² ἔτυπτον τοῖς ὁμοῖς δέρμασιν, ἕως οὔ τὸ σῶμα αὐτοῦ ὄλον²³ ἐγένετο τραῦμα ἓν²⁴. Ἄλλοι δὲ ἐπερώνουσαν αὐτῷ· « Ποίησον τὸ πρόσταγμα²⁵ τοῦ βασιλείου καὶ σώθητι²⁶. »

32. Ὁ δὲ ὅσιος¹ Ἰωσήφ² ἀνεβόα φωνῇ μεγάλῃ λέγων³. « Εἷς μόνος ἐστὶν Θεὸς ὁ ποιήσας τὰ πάντα καὶ ἕτερος οὐκ ἔστι παρῆς αὐτοῦ. Καὶ ἡμεῖς δὲ εἰς μίαν πίστιν τὴν¹ αὐτοῦ καὶ εἰς μίαν ἀλήθειαν καὶ προθυμίαν ἰστάμεθα. » Ὡς δὲ ἐπὶ πολλὸν αὐτὸν ταῖς μάστιξι κατήκτιζον⁵, οὐκέτι ἠδύνατο ἀποκρίνασθαι⁶ αὐτοῖς⁷. Νομίσαντες⁸ δὲ⁹ καὶ¹⁰ αὐτὸν τεθνηκέναι, ἀπέστησαν τοῦ μαστιξίζειν αὐτόν· καὶ κατέπεσεν¹¹ ἡμιθανής. Σύραντες οὖν καὶ¹² αὐτὸν ἔρριψαν ἔξω. Καὶ μετ' οὐ πολὺ¹³, μαθόντες, ὅτι ζῆ ἔτι¹⁴, ἐκέλευσαν αὐτὸν τηρεῖσθαι.

33. <Καὶ> μετὰ² τούτων³ εἰσῆχθη¹ τρίτος ὁ ἅγιος Λειθαλᾶς καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ ἀσεβὴς ἔρχε⁵. « Ἀκουσόν μου⁶, μὴ στής εἰς τὸν κάκιστον λογισμὸν τοῦτον καθάπερ οἱ ἐταῖροί σου, οἵτινες πικρῶ θανάτῳ ἀπώλοντο. Ἀλλὰ ποιήσον τὸ πρόσταγμα⁷ τοῦ βασιλείου καὶ προσκύνησον μεγάλῳ⁸ θεῷ⁹ ἡλίῳ καὶ ζῆθι καὶ δόξαν καὶ δόματα βασιλικὰ κομίσει παρ' ἐμοῦ. » Ἀποκριθεὶς¹⁰ δὲ ὁ¹¹ ἅγιος Λειθαλᾶς εἶπεν¹² πρὸς αὐτόν· « Θαυμάζω, ὃ ταλαίπωρε καὶ τυφλὲ καὶ μὴ βλέπων τοῖς τῆς διανοίας ὀφθαλμοῖς, ὄντως ζῶν ἄλογον¹³ καὶ ἀνόητον τυγχάνεις¹⁴, μικρώτατε¹⁵, εἰ γὰρ ἐκεῖνοι παλαιότεροί μου¹⁶ ὑπάρχοντες οὕτως¹⁷ γενναίως ἐγκαρτερήσαντες¹⁸ δόξαν τὴν ἀγήρω εἰς αἰῶνας¹⁹ ἐκληρονομήσαν διὰ τοῦ θανάτου τούτου²⁰ τοῦ²¹ διὰ τῶν χειρῶν ὑμῶν²² ἐπελθόντος αὐτοῖς, οὐ πολλῶν²³ μᾶλλον ἐγὼ, ἅτε δὴ νεώτερος ὑπάρχων παρ' αὐτοῦς²⁴, ὀφείλω ἀνδρευοθῆναι²⁵ καὶ λαβεῖν δόξαν σὺν αὐτοῖς²⁶ καὶ σέβανον ἀφάρτων²⁷ εἰς ζωὴν αἰώνιον· διὸ δὴ, ὃ πανάθλιε, κἀγὼ ὁμοίως ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου ἐγκαρτερῶ²⁸ μὴ ποιῶν τὸ θελημα τοῦ ἀσεβοῦς καὶ²⁹ ἀκαθάρτου σου³⁰ βασιλείου· ἐγὼ γὰρ ἐστὶν παντὸς ἀγαθοῦ καὶ ἀλλότριος τοῦ αἰωνίου φωτός. »

34. Ἀκουσας δὲ ὁ παμμίαιρος καὶ¹ ἀκάθαρτος τὰς ὕβρεις τοῦ βασιλείου², λίαν ἐταράχθη καὶ ἔτρεμεν ἀλλοιωθεὶς τῷ προσώπῳ αὐτοῦ καὶ κελεύει ταθῆναι³ αὐτόν¹. Καὶ τείνουσιν αὐτὸν τεσσαράκοντα⁴ ἄνδρες ἰσχυροὶ καὶ ἕτεροι ἄνδρες⁶ δυνατοὶ⁷ ἔτυπτον αὐτὸν ἄνευ οἰκτιρῶν, ὡς ἐπὶ λίθου καὶ ξύλου⁸ καταφέροντες τὰς μάστιγας. Ὁ⁹ δὲ ἅγιος¹⁰ καὶ γενναῖος μάρτυς¹¹ τοῦ Χριστοῦ Λειθαλᾶς¹² ἐβόα φωνῇ μεγάλῃ λέγων· « Ὡς μισοὶ καὶ ἀκάθαρτε κύων καὶ πάντων ἀνθρώπων ἀθλιώτερος καὶ ταλαιπωρότατος καὶ ἀσθενῆς καὶ σαθρότατος¹³, ὥσπερ γὰρ¹⁴ σὺ ἀσθενὴς καὶ χαῦνος, οὕτως¹⁵ καὶ

12. γνωστὸν-ὅτι) om. D, L, Q. — 13. om. L. — 14. om. D, L, Q. — 15. ἀθέους L. — 16. ὑπάρχοντα N. — 17. B, L, D, Q, ἀνταλλάσσομαι N. — 18. ποιήσον D. — 19. (δ. τ) om. D, L, Q. — 20. ἐλατθῆναι I, Q. — 21. om. Q. — 22. om. D, L, Q. — 23. om. D, ὄλον τὸ σῶμα αὐτοῦ Q. — 24. ὄλον add. D. — 25. θέλημα D, L. — 26. σωθήσῃ D.

32. — 1. ἅγιος Q. — 2. om. D, L, Q. — 3. καὶ ἔβραυν Q. — 4. om. D, L, Q. — 5. ὁ δὲ ἀσεβὴς ἐπὶ πολλὸν μαστιξίων αὐτόν Q. — 6. ἀποκρίνεσθαι I, ἀποκρίθηκα D. — 7. αὐτοῖς B, N. — 8. νομίσας Q. — 9. οὖν D, L, Q. — 10. om. D, L, Q. — 11. ὁ ἅγιος add. Q. — 12. B, D, L, Q, om. N. — 13. με τοῦ πολλοῦ I, μετὰ πολλῶν Q. — 14. om. D.

33. — 1. B, om. D, L, N, Q. — 2. om. D, L. — 3. ταῦτα δὲ Q, om. D, L. — 4. προσήχθη Q, προσήχθη δὲ D, L. — 5. ἔρχε τε (καὶ λέγει) Q) πρὸς αὐτόν ὁ ἀσεβὴς D, L, Q. — 6. καὶ add. D, L, Q. — 7. θέλημα D. — 8. om. Q. — 9. τῷ Q. — 10. om. Q. — 11. ὁ δὲ Q. — 12. ἔρχε D, L, Q. — 13. τυγχάνων add. D, L. — 14. om. D, L, Q. — 15. om. Q. — 16. om. B. — 17. οὕτοι Q. — 18. ἐγκαρτερήσαν N. — 19. αἰῶνα Q. — 20. om. B, D, L, Q. — 21. om. B. — 22. σου B, D, L, Q. — 23. πού D. — 24. αὐτοῖς B, N, L, Q. — 25. ἀνδρευοθῆναι L, ἀνδρυνθῆναι Q. — 26. αὐτῶν Q. — 27. ἀφάρταις D. — 28. καρτερῶ D, L, Q. — 29. ἀ. κ. om. D, L, Q. — 30. om. D, L.

34. — 1. π. κ. om. D, L, Q. — 2. αὐτοῦ corr. rec. L. — 3. ταθῆναι Q. — 4. αὐτόν τ. D, L, Q. — 5. ἔβραυν Q. — 6. ὡς L, ὁμοίως D, Q. — 7. ἰσχυροὶ add. D, L, ἐν ἰσχυ. Q. — 8. ξύλων L. — 9. om. Q. — 10. ἀθλιώτερος add. D, L, Q. — 11. ἀθλιωτέης add. D, L, Q. — 12. om. D, L, Q. — 13. καὶ ἀ. καὶ σ. om. D, L, Q. — 14. om. D, L, Q. — 15. om. D, L.

αἱ βράσανοί σου οἷ τε ¹⁶ ὑπηρεῖται σου ἀσθενεῖς καὶ ἀνάνδροι· βλέπε οὖν ¹⁷, εἴ που ἔχεις ἀνδρας ἰσχυρούς, καὶ βρασάνους πικροτέρας φέρε ἐπ' ἐμέ, ἵνα διὰ τῆς τοῦ σώματός μου ὑπομονῆς ἢ ψυχῆ μου ¹⁸ μεγαλυνθεῖσα ζωοποιηθῇ ¹⁹. »

35. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀρχιμάχος καὶ ἐλαμβὸς γενόμενος ¹, τοῖς ἐγγιστα αὐτοῦ καθημένοις εἶπεν μεγιστᾶσιν ². « Τί ἄρα ἔστιν τοῦτο, ὅτι οἱ γόητες οὗτοι οἱ ³ χριστιανοὶ οὕτως διψῶσιν τὸν θάνατον καὶ τὴν σφαγὴν ὡσπερ τις ἄρτου καὶ ὕδατος ἐπιθυμῶν; » Λέγουσιν αὐτῷ ἐκείνοι· « Τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν πληροῦσι ⁴. Γέγραπται γὰρ αὐτῶν εἰς τὰς γραφὰς ἄλλον εἶναι κόσμον ἀόρατον καὶ ζωὴν ἀτελεύτητον. » Τοῦ δὲ ἁγίου πάντα τὰ μέλη ἀπεξάνθη ⁵ καὶ τὰ ὀστέα αὐτοῦ ⁶ πάντα καὶ αἱ ἀρμονίαι ⁷ διεσπασθήσαν ⁸ ἀπὸ ⁹ τῆς ἀνάγκης καὶ βίας τῶν μαστιγῶν καὶ τῆς τῶν τεινονῶν τάσεως ¹⁰. Ἀναβασταζόμενος δὲ ὑπὸ δύο ἀνδρῶν ἔστη ἐνώπιον αὐτῶν. 5

36. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ἀρχιμάχος· « Κἂν ¹ νῦν παίησον τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, καὶ κλεῦναι ἰατροὺς σοφοὺς ², καὶ ἐπιμελοῦνταί σου ³ καὶ τάχιον ὑγιαίνεις ⁴. » Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἅγιος Ἀειθαλαῆς ἔφη ⁵ πρὸς αὐτόν· « Μιὰρὲ ⁶ καὶ ἀκᾶθαρτε καὶ πάντων ἀνθρώπων ἀθλιώτατε, ἔασον ὅτι λέγεις περὶ ἰατρῶν καὶ υγείας λόγῳ ⁷ μόνον· εἰ ἔλεγεσ καὶ ἐμελλον παραχρῆμα ἰαθῆναι, οὐκ ἂν ἐπειτάς με ⁸ χωρισθῆναι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ <μου ⁹> τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τῷ κτίσματι ¹⁰ αὐτοῦ προσκυνῆσαι, τῷ ἡλίῳ τῷ πρὸς ὑπηρεσίαν κτισθέντι τῶν ἀνθρώπων. » Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ ἀσεβής· « Τί γὰρ ἔμεινεν εἰς σέ υγιές; εἰ γὰρ καὶ θελήσεις ποιῆσαι τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως, οὐ ¹¹ δύνασαι ζῆσαι ἀπὸ τῶν κολάσεων ¹² καὶ τῶν τιμωριῶν τῶν ἐπινεχθεισῶν σοι ¹³, καὶ νῦν ¹⁴ ἐγὼ σε ποιήσω κάκιστον παράδειγμα τοῖς χριστιανοῖς, ἵνα μηδεὶς τολμήσῃ ¹⁵ ποτὲ οὕτως ἐνουβρίσαι τοῖς δεσπότηαι αὐτοῦ ¹⁶. » 10

37. Ἐφη πρὸς αὐτὸν ὁ μακάριος ¹. « Ὡ τρισάθλιε, πόθεν σοι τοῦτο, ὅτιπερ καὶ ² μὴ θέλων προεργητευσας; ὑπόδειγμα γὰρ καλὸν γινόμεθα τοῖς χριστιανοῖς ³, ἵνα θεασάμενοι ἡμᾶς θαρρήσωσι ⁴ καὶ καταπατήσωσι τὴν ἀλαζονίαν ὑμῶν· ὄνομα γὰρ καταλιμπάνομεν καὶ μνημόσυνον ⁵ κάλλιστον τῇ γενεᾷ πάση τῇ ἐργουμένη τοῦ ἁγίως τῆς ἀθλήσεως ἡμῶν καὶ τῆς ⁶ ὑπομονῆς καὶ τῆς ⁶ νίκης τῆς πρεσβυτείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἀφάρτου στεφάνου, οὗ ⁷ ἀποκηψόμεθα μετὰ δόξης ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ⁸. » Ὁ δὲ μιὰρὸς καὶ ⁹ ἀνόσιος ¹⁰ καλέσας Ἀδοσχορχᾶρ τὸν ¹¹ ἀρχιμάχον πατρίδος Ἀδιᾶθ ¹² εἶπεν πρὸς αὐτόν ¹³. « Ἐὰν ζῶσιν οἱ πλάνοι οὗτοι ¹⁴, ἀπάγαγε ¹⁵ αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν σου καὶ ποιήσον αὐτοὺς ¹⁶ λιθοβοληθῆναι ¹⁷ διὰ χειρὸς τῶν χριστιανῶν· τούτου γὰρ χάριν εἶσα ¹⁸ αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἔδοικα κατ' αὐτῶν τὴν διὰ ¹⁹ ζήτους ἀπόρριψιν. » 15

38. Παραχρῆμα δὲ ¹ ἦγαγεν δύο ζῶα καὶ λαβῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ ἀρχιμάχου ² ἐπέθηκεν αὐτοὺς ³ ἐπ' αὐτά. Καὶ πανταχῶθεν σχοινοῖς κατέσφιγγεν ⁴ αὐτούς ⁵, ἵνα μὴ πέσωσι διὰ τὸ παραλελύσθαι ⁶ πάντα τὰ μέλη αὐτῶν καὶ συντετριβῆναι ⁷ τὰ ὀστέα αὐτῶν. Φθάνοντες δὲ ⁸ καταμονῆν, οὕτως 30

16. ὁμοίως καὶ οἱ Q. — 17. τούτων D, L, Q. — 18. om. D, L. — 19. ζ. μ. D, μεγαλυνθῆ σωζω ὁ ποιηθεῖ Q.

35. — 1. (ταῦτα-γενόμενος) ἐκλαμβὸς δὲ γενόμενος ὁ ἀρχιμάχος D, L, Q, καὶ add. Q. — 2. μ. εἶπεν Q. — 3. om. Q. — 4. om. D, L, Q. — 5. ἐκπληροῦσιν D. — 6. ἀποξάνθεντα Q. — 7. D, L, Q. — 8. π. κ. αἱ ἀ) π. ἀρμογῶν αὐτῶν D, L, ἀρμογονάτων αὐτοῦ Q. — 9. διεσπασθέντα Q. — 10. ὑπὸ D, L, Q. — 11. D, L, στασεως N, B, Q.

36. — 1. B, D, L, καὶ Q, N. — 2. ἰατροὺς σοφοὺς D. — 3. σε B, D. — 4. ἔγ. ταχ. B. — 5. εἶπεν D. — 6. om. Q. — 7. λόγον Q. — 8. μου Q. — 9. B, D, L, Q, om. N. — 10. τὸ κτίσμα D, τὸ κτίσμα B. — 11. om. D, L. — 12. ἀ. τ. κ. om. Q. — 13. (καὶ-σοι) om. D, L, Q. — 14. δὲ add. D, L. — 15. μὴ τολμήσῃ τις B. — 16. ἐν-αὐτοῦ) ὑβρίσαι D, L, Q.

37. — 1. ἔφη τε πρὸς αὐτόν ὁ ἅγιος Q. — 2. om. D, L, Q. — 3. πάντων τῶν χριστιανῶν D, L, Q. — 4. καταρτήσωσιν Q. — 5. γὰρ καὶ μν. κατ. D, L, Q. — 6. om. D, L, Q. — 7. ἐν D, L. — 8. Ἰ. X. om. D, L, Q. — 9. μ. καὶ om. Q. — 10. εὐσεβής D, L, Q. — 11. Ἀδοσχορχαρτον Q, Ἀδοσχορχα τὸν L, Ἀδοσχορχᾶρ τὸν ὄν D. — 12. Ἐλιᾶθ B, N, Ἀδειᾶθ L, Ἀδειᾶθ D, Ἀδειᾶμ Q. — 13. B, D, L, Q, αὐτῶ N. — 14. πολλοὺς πλάνησουσιν add. Q. — 15. ἀπάγαγε D, L, ἀπάγαγε οὖν Q. — 16. αὐτοῖς D, L, N. — 17. λίθοις βληθῆναι D, L. — 18. εἶσα Q. — 19. τοῦ add. L.

38. — 1. τε D, L. — 2. (ἐν. τ. ἀ.) ἐμπροσθεν αὐτοῦ D, L, Q. — 3. αὐτοῖς B, om. D, L. — 4. κατέσφιγγον D, L, Q. — 5. αὐτοῖς N. — 6. παραλυθῆναι D, L, Q. — 7. καὶ καὶ συντετριβῆναι ita Q, πάντα add. D. — 8. φθάνοντων ἐξ αὐτῶν εἰς Q.

αὐτοὺς ἔρριπτον ἀπὸ τῶν ζώων διὰ τὸ μῖσος ὃ εἶχον πρὸς αὐτοὺς οἱ μάγοι, ὡςπερ ἄν τις βίβοι ¹⁰ γόμον
ξύλων ¹¹ ἐπὶ τὴν γῆν ¹², καὶ γεόμενοι ¹³ εἰς τὴν πόλιν Ἀρθήλ ¹⁴ τῆς ἐνορίας Ἀδιάβ ¹⁵, κατέκλεισαν
αὐτοὺς ἐν τῷ ¹⁶ σκοτεινῷ δεσμοτηρίῳ, ἐνθα αἷμα καὶ ἀκαθαρσία πολλή ἦν ὑποκάτω αὐτῶν ἀπό
τε τῶν πληγῶν καὶ τῶν τραυμάτων ἰζὺρ πολλὸς ¹⁷ κατέρρεεν ¹⁸, ἐκάθισεν τε ¹⁹ φυλακῆς ²⁰ ἐν τῇ
5 εἰρακτῇ ²¹, ἵνα μή τις τῶν χριστιανῶν εἰσέλθῃ πρὸς αὐτούς.

39. Γυνὴ δὲ τις μεγάλη καὶ σφόδρα χριστιανὴ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, ἧς τὸ μνημόσυνον εἰς
εὐλογίαν, καὶ τὸ ὄνομα δὲ αὐτῆς ἐγνωρίσαμεν καὶ ἐν ἑτέρῳ μαρτυρολογίῳ, ἧ ¹ Ἰσδανδού ², διότι
ἐτίμα πάντας τοὺς χριστιανούς καὶ πάντας τοὺς ³ διὰ ⁴ Χριστὸν κατακλείστους ὑπάρχοντας ἕτρεπε ⁵
καὶ ἐπεμελεῖτο. Ὡς οὖν ⁶ ἤκουσεν ⁷ περὶ τῶν ἁγίων Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ, ὅτι μεγάλως θλιβόνται,
10 ἔπεμψε καὶ ἐκάλεσεν τὸν δεσμοφυλάκα καὶ ἔδωκε αὐτῷ χρυσίον ἰκανόν ⁸, παρακαλέσασθαι ⁹ αὐτὸν τοῦ
ἰδεῖν αὐτούς. Ὁ δὲ μετὰ φόβου ὑπέσχετο αὐτῇ τοῦτο ποιῆσαι ¹⁰, καὶ πέμψασα τοὺς δούλους αὐτῆς
νυκτός, ἤνεγκεν ¹¹ αὐτοὺς βασταγαμῶν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς. Ὡς δὲ εἰθέασατο αὐτούς οὕτως ¹² ἀπαν-
θρώπως ἠλκωμένους, λαβοῦσα θύνην καθάραν ¹³, δι' ἑαυτῆς ἐπέδησε τὰ τραύματα αὐτῶν, ἀπομάσσουσα
τὸ αἷμα αὐτῶν ¹⁴ καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν· ἤλειπεν δὲ ¹⁵ τῷ λύθρῳ ¹⁶ τῷ ἀπ' αὐτῶν ¹⁸ σταζοντι ¹⁹ τὸ
15 σῶμα ²⁰ αὐτῆς καὶ κατερίλιε τὰς παραλελυμένας αὐτῶν χεῖρας καὶ τοὺς συντετριμμένους αὐτῶν
βραχίονας καὶ ἐπαλείψουσα αὐτοὺς μύρον ²¹ ἑλλαίην πικρῶς ὄλην τὴν νύκτα· οὕτως γὰρ ἔκειντο οἱ
ἅγιοι ἔμπροσθεν αὐτῆς ὡςπερ ²² τι τῶν ἀψύχων καὶ ἀναισθητῶν.

40. Μόλις δὲ μικρὸν ἀναψύξας καὶ αναλαθὼν ἑαυτὸν ὁ ἅγιος ¹ Ἰωσήφ εἶπεν αὐτῇ· « Διὰ τί
οὕτως πικρῶς κλαίεις δι' ἡμᾶς ²; οὐ ποιεῖς ὡς χριστιανὴ τελεία, ὅτι οὕτως κλαίεις. » Ἢ δὲ εἶπεν
20 αὐτῇ· « Οὐχὶ δι' ὑμᾶς κλαίω, κύριόι μου· ἐμοὶ γὰρ ἄμετρος ἦν ³ χαρὰ, εἰ παραχρῆμα εἶδον ὑμᾶς
τελειωθέντας, ἀλλὰ χάριν τούτου κλαίω ⁴ πικρῶς, διότι ὁρῶ ὑμᾶς εἰς τὰς θλίψεις ταύτας καὶ εἰς τὰς
πικρὰς ἀνάγκας. »

41. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἅγιος εἶπεν πρὸς αὐτήν· « Αἱ θλίψεις αὗται καὶ αἱ ² ἀνάγκαι πλήρεις χαρᾶς
καὶ ἀναψύσεις τυγχάνουσιν· ὁ γὰρ κύριος ἡμῶν καὶ ³ σωτὴρ ⁴ εἶπεν, ὅτι στενὴ καὶ θελιμμένη
25 ἐστὶν ⁵ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν. Καὶ πάλιν εἶπεν· Ὁ
ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται· καὶ ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος ⁶ λέγει· Τρὶς ἔρραθδίσθην,
ἅπαξ ἐλιθάσθην. Καὶ πάλιν εἶπε περὶ πολλῶν θλιβέντων, ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος ⁷. Καὶ σὺ οὖν, ὦ ⁸
πιστὴ καὶ τελεία ⁹, ὅταν ἴδῃς χριστιανούς θλιβομένους καὶ ὑπομένοντας, χάριε μᾶλλον ¹⁰ καὶ εὐχαρίστει
τῷ Θεῷ· ὅσον γὰρ θλιβόνται, τοσοῦτον πληθύνεται ὁ μισθὸς αὐτῶν καὶ ὁ στέφανος αὐτῶν μεγαλύνεται. »

42. Περὶ δὲ τὸ διάφανμα βασιτάσκοντες αὐτοὺς πάλιν ἀπήνεγκαν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ· καὶ διετέ-
λεσαν ἐκεῖ ἄλλους ἕξ μῆνας ἐν σκότει καθειργμένοι καὶ θλίψει μεγάλας, ἃς οὐ ¹ δύναται ² ἀνθρώπος
διηγῆσθαι ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέθετο τὸν παραλαβόντα αὐτοὺς ³ ἀρχιμάχον διαδεχθῆναι ⁴ καὶ ἕτερον
ἀντ' αὐτοῦ γενέσθαι, ὀνόματι Ζερῶθ ⁵, σφόδρα δεινὸν καὶ πονηρὸν μᾶλλον ἢπερ ⁶ τὸν πρὸ αὐτοῦ καὶ
πρόσταγμα ἀνόσιον εἰληφῶτα καὶ λίαν ἀναιρὸν ⁷ παρὰ τοῦ ἀνόμου βασιλείου κατὰ ⁸ τῶν χριστιανῶν, περι-
30

9. εἰ *add.* D. — 10. βίβοι B, N, Q, L. βίβει D. — 11. (ὡςπερ-ξύλων) *reponit* Q *post* ζῶων. — 12. ἐπὶ τὴν
γῆν *om.* D, L, Q. — 13. γενομενος B. — 14. Ἀρθήλ Q. — 15. Ἐδιάβ N, Ἐδιάμ B, Ἐδιέβ D, Ἐδετέθ L, Ἐδετάμ
Q. — 16. *om.* Q. — 17. (ἐνθα-πολύς) *om.* Q. — 18. καταρρέων B, αὐτῶν καταρροων L, ἀπ' αὐτῶν κατέρρεεν
D, *om.* Q. — 19. καὶ ἐκάθισεν Q. — 20. φυλάσσειν αὐτούς *add.* Q. — 21. φυλακῆ D, L, Q.

39. — 1. *om.* D, L, Q. — 2. Ἰσδανδού Q, Ἰησδανδού L, D. — 3. ἁγίους τοὺς *add.* D, L, Q. — 4. τὸν
40 *add.* D, L, Q. — 5. αὐτῇ *add.* D, L, Q. — 6. *om.* D, L, Q. — 7. δὲ *add.* D, L, Q. — 8. πρὸν Q. —
9. παρακαλέσας Q. — 10. τ. π. *om.* D, L, Q. — 11. ἤνεγκαν D. — 12. *om.* D, L. — 13. ὄλην καθάραν D, L, Q.
— 14. *om.* D, L, Q. — 15. τε D, L. — 16. τὸ λύθρον Q. — 18. εἰ. α. *om.* D, L, Q. — 19. σταζον B, N.
ἀποστάζοντα ἀπ' αὐτῶν Q, ἀπ' αὐτῶν D, L. — 20. τὰ σῶμα Q. — 21. μύρον Q. — 22. ὡς D, L.

40. — 1. ὁ ἅγιος ἑαυτὸν D. — 2. δι' ἡμᾶς *om.* D, L, καὶ Q. — 3. (ὅτι-κλαίεις) *om.* Q, δι' ἡμᾶς *add.* B, D,
45 L. — 4. ἡ *add.* L. — 5. καὶ στεναζῶ *add.* D, L, Q.

41. — 1. B, D, L, Q, αὐτῆ N. — 2. *om.* B, D, L, Q. — 3. κ. η. κ. *om.* D, L, Q. — 4. ἡμῶν Χριστός
add. D, L, Q. — 5. *om.* Q, ἡ D, L. — 6. *om.* D, L. — 7. (καὶ ὁ μακ.-κόσμος) *om.* Q. — 8. ὡς B. —
9. τελεία B. — 10. χάριου μᾶλιστα D.

42. — 1. μὴ *add.* D, L. — 2. δύναται N. — 3. αὐτοῖς B. — 4. διαδεχθῆναι L. — 5. Ζερῶθ Q. — 6. (μ. η.)
50 παρὰ D, L, Q. — 7. ἀν. λ. D, L, Q. — 8. καὶ τὰ Q.

εἶχεν δὲ τὸ πρόσταγμα ὥστε τοὺς χριστιανοὺς αὐτοὺς δι' ἐκυτῶν τοὺς ἰδίους αὐτῶν ἡγομένους λιθάζειν⁹.

43. Ἐγένετο δὲ ἐκεῖ τάραχος καὶ θλίψις¹ μεγάλη· ἔφυγον γὰρ πάντες οἱ χριστιανοὶ ἐλευθεροί τε καὶ δοῦλοι² καὶ ἐν τοῖς ὄρεσι κατεκρύβησαν, ἵνα μὴ ἀναγκασθῶσιν ἐλθεῖν αἶμα ἀθῶν³. Καὶ γὰρ εὐθέως ὡς⁴ ἐπέστη ὁ ἀρχιμάχος τῇ πόλει⁵, εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ πυρός, ἐπὶ τὸ προσκυνῆσαι. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ ὑπῆρέται τοῦ πυρός· « Κύριε⁶, εἰσὶν ἐνθάδε⁷ τινὲς δύο γόητες τῶν λεγομένων χριστιανῶν κατάκλειστοί ἐν τοῖς⁸ ὄρεσι τρία ἡμῖν ἔτη ἔχοντες⁹, οὓς ἐπὶ πολὺ¹⁰ πολλὰκις βασανίσας Ἀδερχωστῆρ¹¹ ὁ ἀρχιμάχος οὐκ ἴσχυεν θλίωσιν χαυνῶσαι αὐτοὺς¹² εἰς τὸ ὑπακοῦσαι τὸ πρόσταγμα¹³ τοῦ βασιλέως. » Ὁ δὲ ἀρχιμάχος¹⁴ ἀκούσας ταῦτα¹⁵ παραχρῆμα ἐπέλευσεν αὐτοὺς ἀχθῆναι¹⁶ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ μετ' ὀργῆς ἀπειλῶν ἤρξατο αὐτοὺς ἐκροθεῖν ὡς ἐνόμιζεν, λέγων πρὸς αὐτούς· « Ὡλὰς μοῦρος¹⁷ καὶ σκληροτράχηλος, οὐπω¹⁸ κατεπόθησεν¹⁹ ὑμᾶς τὸ πρόσταγμα ἔτι²⁰ τοῦ μεγάλου²¹ βασιλέως Σαθωρίου²² τοῦ²³ θεσπότου πάσης τῆς γῆς, ὃς ἠρῆμωσεν²⁴ βασιλείας μεγάλας καὶ κατέσχευεν πόλεις ὄχυράς καὶ ὑπέταξεν πατριδας πολλὰς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· ὑμεῖς δὲ καθεζόμενοι εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς²⁵ τὰς πόλεις αὐτοῦ τυραννεῖτε καὶ ἐξουθενεῖτε τοὺς νόμους αὐτοῦ, διαπύοντες αὐτοῦ τῶν προσταγμάτων. »

44. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ μακάριος¹ Λεὶθαλᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν²· « Εἰ τὸν βασιλέα σου τυραννοῦμεν³ καὶ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καθὼς ἐμαρτύρησας⁴ κατηγορῶν⁵, τυγγάνομεν, διὰ τί οὐ παρετάξατο⁶ πόλεμον καὶ μετὰ στρατείας καὶ ὅπλων ἦλθεν⁷ πολεμῆσαι κατ' ἡμῶν⁸, ὃν τρόπον καὶ μετὰ τῶν ἄλλων βασιλείων, ἵνα ἔμνημόνευσας; ἀλλὰ σὲ τὸν ταλαίπωρον καὶ ἀνάνδρον ἐπεμψεν, οὐδ' ἔπειτα τρέμει ἡ καρδία σου ὡς περ φύλλον σαλευόμενον⁹ ὑπὸ ἀνέμου, ὅταν φυσήσῃ εἰς αὐτό¹⁰. οὐδέποτε σύ¹¹, ἀνόσιε, θεώσω πόλεμον ἐν ἐρήμῳ, ἀλλὰ πᾶσα ἡ ἰσχύς¹² σου καὶ ἡ ἐργασία σου μετὰ γυναικῶν ἐν τῷ ταμίῳ¹³.²⁰ οἷο κατασχρόνητι καὶ μηκέτι λαλήσῃς¹⁴, κύον¹⁵ ἀκάθαρτε· οὐκ ἦλθες γὰρ ἐνταῦθα νικῆσαι¹⁶ ἡμᾶς τοὺς ἐν ἀληθείᾳ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐστῶτας, μὴ καλῶς σοι εἴη¹⁷, ἀλλὰ¹⁸ πλανῆσαι ἦλθες τοὺς ὁμοίους σου¹⁹ παναθλίους· ἡμεῖς δὲ εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν²⁰ ἔχοντες²¹ τὰς ἐλπίδας²², εἰς τὴν πίστιν καὶ ἀγάπην αὐτοῦ ἐγκατεροῦμεν. Καὶ ὁ λόγος σου ὁ πάσης πικρίας πεπληρωμένος εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν οὐκ εἰσέρχεται. »²⁵

45. Ὁ ἀρχιμάχος εἶπεν· « Ὡ γόης¹ καὶ ἀσεβῆ, διὰ τί² τοσοῦτον φλυαρεῖς καὶ ὑβρίζεις με, ἐμοῦ μακροθυμοῦντος, ἵνα πάντως³ ἐγ' ἄπαξ τὴν κεφαλὴν σου λάθω⁴ καὶ ἀπαλλαγῆς πολλῶν θλίψεων καὶ βασάνων· οὐχ οὕτως δέ σοι ἔσται, ἀλλὰ μακροθυμῆσω⁵ ἐπὶ σοὶ καὶ κατ' ὀλίγον ἀναλωσω σε, καθὼς ἐπιθυμῆι ἡ ψυχὴ μου, ὡς περ⁶ οὐδ' ἔτι⁷ καὶ ἐκελεύσθην. » Ἀπεκρίθη⁸ ὁ ἅγιος Ἰωσήφ καὶ εἶπεν· « Οἶδαμεν, ὅτι ὡς περ ἀσπίς⁹ βύουσα τὰ ὄψα αὐτῆς καὶ ἔσωθεν πάσης¹⁰ πικρίας γέμουσα, οὕτως καὶ σου ἡ³⁰ καρδία ὑπάρχει πλήρης γέμουσα πικρίας¹¹ καὶ δόλου καὶ ὄλον τὸ σῶμά σου ἔδωξας εἰς τὸν θυμὸν καὶ ὡς ὄρακτον διαφθορῆς οὕτως διψᾷς τοῦ διαφθεῖραι ψυχὰς ἀνακειμένους Θεῷ¹² λοιπὸν οὐδ' φανερωσὼν τὸν ὄλον σου, ὧ ταλαίπωρε, καὶ δεῖξον τὴν ἐξουσίαν σου, ὧ τύραννε, καὶ σπάσον σου¹³ τὴν μάχαιραν, ὧ φονεῦ, καὶ τὸν θυμὸν σου ἀνάπαυσον εἰς τὸ ἀθῶν ἡμῶν αἶμα, ὧ αἱμοπότα, ἵνα

9. περιεῖχεν-λιθάζειν) ἵνα αὐτοὶ δι' ἐκυτῶν λιθάσωσιν (διθάξουσιν Q) D, L, Q.

43. — 1. θλίψις; D. — 2. δοῦλοι Q. — 3. αἶμα ἐχγέει ἂ. L, α. ἀθῶν ἐκγῆσαι D, α. ἐκγῆσαι ἂ. Q. — 4. om. Q. — 5. τ. π. ὁ ἂ. D, L, Q. καὶ add. Q. — 6. om. D, L, Q. — 7. ἐνταῦθα B, D, L, Q. — 8. om. D, L. — 9. ἐχ. ἐτη L. — 10. πολλοὶ Q. — 11. Ἀδερχωστῆρ Q. Ἀδερχωστῆρ N. — 12. om. D, L, Q. — 13. τῷ προστάγματι D, L. — 14. ταῦτα D, L, Q. — 15. om. D, L, Q. — 16. εἰσαχθῆναι Q. — 17. τολμητίας D, L, Q. — 18. οὐ D, L, Q. — 19. κατέπηξεν D, L. — 20. ἔτι τὸ π. D, L. — 21. καὶ φοβεροῦ add. D, Q. — 22. τοῦ β. τοῦ μεγ. καὶ φοβεροῦ D. — 23. καὶ D, L, Q. — 24. ἐρχομεν Q. — 25. om. B.

44. — 1. ἅγιος D, L. — 2. B, D, L, Q. αὐτῷ N. — 3. καὶ add. Q. — 4. κατηγορῶν D, L. κατηγοροῦ Q. — 5. οὐκ ἐπαρετάξατο εἰς Q. οὐ παρετάξω B. — 6. ἦλθες B. — 7. (π. ἡ. ἡμᾶς D. — 8. φύλλον σαλευόμενον D, L. — 9. αὐτόν N. (ὅταν-αὐτό) om. Q. — 10. ὧ add. D, L, Q. — 11. ἀσχρόνη D, L, Q. — 12. ταμίῳ D, L, Q. — 13. γίνεται Q. — 14. καὶ μῖνον ἀλαλος Q. — 15. ὧ κύων D, L, Q. — 16. ν. ἐντ. L. Q. — 17. εἰ L. (μὴ-εἴη) om. Q. — 18. καὶ add. D. — 19. οὐ Q. — 20. B, D, L, Q. om. N. — 21. ἔχοντες Q. — 22. καὶ add. Q. L.

45. — 1. γόης Q, γοη L, D. — 2. τοῦτο D, L. — 3. om. D, L, Q. — 4. λάθω Q. — 5. μακροθυμῶ L. — 6. ὡς D, L, Q. — 7. om. D, L, Q. — 8. δὲ add. Q. — 9. οὐδ' add. L. — 10. om. D, L. — 11. π. γ. D, L. — 12. (ψυχὰς-Θεῷ) om. D, L, Q. — 13. B, D, L, Q. om. N.

κατακρήθης εἰς τὴν αἰώνιον¹⁴ κρίσιν καὶ τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον¹⁵, καὶ πέμψον ἡμᾶς σὺν πλούτῳ πολλῷ¹⁶ καὶ δόξῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, εἰς ἣν ζητοῦμεν¹⁷ καὶ ἐπιθυμοῦμεν εἰσελθεῖν¹⁸, αὐτὴ γὰρ καταργεῖ τὴν βασιλείαν ὑμῶν ταύτην καὶ τὴν ἐξουσίαν ὑμῶν τὴν πρόσκαιρον. »

46. Τότε λίαν θυμωθεὶς ὁ ἀσεβὴς ἐκέλευσεν αὐτὸν κρεμασθῆναι¹ κατακέφαλα² ἐξ ἄκρων ποδῶν καὶ τοῖς ὤμοις δέμνασι τύπτεσθαι κατὰ τῶν πρώτων πληγῶν καὶ τραυμάτων. Καὶ ἐπὶ τοσοῦτον αὐτὸν ἐμάστιξαν, ἕως οὗ³ ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος αὐτοῦ τὸ αἷμα ὡσπερ ἀπὸ πηγῆς⁴ κατέρρεεν. Ἐκλαίεν δὲ τὸ περιεστὸς πλῆθος⁵ διὰ τὰς θλίψεις καὶ βασάνους τοῦ τιμίου τούτου πρεσβύτου⁶. Οἱ δὲ μάγοι ἔλεγον λεληθότως⁷ τῷ ἁγίῳ⁸. « Ἐὰν⁹ αἰσχύνῃ¹⁰ διὰ¹¹ τὸ περιεστὸς πλῆθος¹¹ προσκυνῆσαι, εἰσφέροιμέν σε εἰς τὸν ναὸν τοῦ πυρὸς κἀκεῖ λαθραίως προσκυνήσον. ἵνα βυθῆς¹² ἀπὸ τῶν ἀναγκῶν τούτων. »

47. Ὁ δὲ μακάριος Ἰωσήφ ἐπ' ἄσων ἴσχυεν¹, ἐδόξασε καὶ εἶπεν². « Ἀποστήτε ἀπ' ἐμοῦ, μειρώσατο καὶ ἐργάται τῆς ἀνομίαις, εἰς τὸ αἰώνιον πῦρ· αὐτὸ³ γὰρ καὶ τιμωρήσεται³ ὑμᾶς ἐν τῇ καιρῷ ἐκείνῳ. Ἦν δὲ ὁ ἅγιος κρεμάμενος καὶ στρεβλούμενος κατὰ κεφαλῆς ἕως ὠρῶν τριῶν καὶ χαιρῶν ἐπὶ τοσοῦτον ἐνεκαρτέρει⁴. Κελεύει δὲ αὐτὸν κατενεχθῆναι καὶ φησι πρὸς αὐτόν· « Κάν νῦν πείθει ζῆσαι, ἐκτελῶν τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, ὃ φλύαρε καὶ ταλαίπωρε. » Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ὅσιος⁵ εἶπεν· « Τοιαύτην ζωὴν μηδέποτε ζήσω. » Ὁ ἀρχιμάχος εἶπεν· « Ἐὰν δώσω⁶ σοι θάνατον, ἡδέως λαμβάνεις· » λέγει ὁ μακάριος· « Ὁ παρὰ σοῦ θάνατος ἐμοὶ καὶ⁸ τοῖς εὔφρονοῦσιν ζωὴ αἰώνιος ἐστίν· ἢ δὲ παρὰ σοῦ ζωὴ θάνατος ὁμοίως⁹ αἰώνιος ὑπάρχει¹⁰. »

48. Λέγει ὁ ἀρχιμάχος¹. « Ἰδοὺ νῦν² τέως³ τὸ σῶμά σου διέφθαρται⁴ ἀπὸ τῆς ζωῆς· ἢ δὲ ψυχὴ σου βραχὺ ἀναπνέει εἰς σέ· ἦντινα εἰς τὰς ἐτέρας βασάνους ἀποκτενῶ. » Καὶ ὁ μακάριος πρὸς αὐτόν ἐφη⁵. « Ψυχῆς μόνον οὐκ ἔχεις ἐξουσίαν⁶ τοῦ ἀπολέσαι αὐτήν· μὴ σοι εἴη καλῶς. Γέγραπται γὰρ ἡμῖν μὴ φοβείσθε⁷ ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυνάμενον ἀποκτείνειν⁸. Φροσῆθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γέννη· καὶ σὺ μὲν διέφθειρας τὸ σῶμα τοῦτο τῇ ἐξουσίᾳ σου τῇ καταργουμένῃ, τὴν δὲ⁹ ψυχὴν οὐ δύνασαι συμποδίσαι ἀποστῆναι¹⁰ ἀπὸ¹¹ τῆς ἐλπίδος αὐτῆς¹² καὶ τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἐνθα τετήρηται ὑμῖν τοῖς ἀσεβέσι πῦρ ἄσβεστον κλαυθμὸς τε¹³ καὶ βρυγμὸς ὀδόντων εἰς αἰῶνα αἰῶνος. »

49. Ὁ δὲ ἀσεβὴς¹ μωκτηρίζων αὐτόν εἶπεν· « Εἰ οὕτως ἐστίν σοι² καθὼς λέγεις ἐκεῖ³, ἐμοὶ πολλὰς⁴ χάριτας ὀφείλεις δοῦναι⁵. » Ὁ δὲ μακάριος⁶ Ἰωσήφ⁶ λέγει⁷ πρὸς αὐτόν⁸. « Ὁ κύριος ἡμῶν καὶ δεσπότης καὶ⁹ φιλόανθρωπος Χριστὸς¹⁰ ἐνετείλατο ἡμῖν, ἵνα περὶ¹¹ τῶν¹¹ ἐχθρῶν¹¹ ἡμῶν¹¹ εὐχόμεθα καὶ εὐλογοῦμεν¹² τοὺς¹¹ καταρωμένους ἡμῖν ἀγαπῶμέν τε¹³ τοὺς μισοῦντας ἡμᾶς καὶ καλῶς μοι ἀγαθὰ ποιῶμεν¹⁴ τοῖς διώκουσιν ἡμᾶς. » Ὁ¹⁵ δὲ ἀνόσιος πάλιν ἐφη αὐτῷ γελάσας· « Τοιγαροῦν ἐκεῖ πολλὰ¹⁶ χρεωσταίς ὑπὲρ ὧν¹⁶ ἐνταῦθα¹⁷ κακῶν σοι¹⁸ ἐνδείκνυμι¹⁹. » Καὶ ὁ²⁰ ἅγιος πρὸς αὐτόν· Ὁὐχ οὕτως, ὡς ὑπέλαθες, ἀνόσιε²¹, ἐν γὰρ ἐκείνῳ τῷ κόσμῳ οὐχ οἷόν τέ τιτι²² ποιῆσαι²³ ἔλεος

14. om. D, L, Q. — 15. αἰώνιον D, L, Q. — 16. om. D, L, Q. — 17. ἐπιζόμεν B, D, L, Q. — 18. ἀπελθεῖν D, L.

46. — 1. κ. α. B, L, D, Q. — 2. κατὰ κεφαλῆς B, D, κατὰ κεφαλῆν Q. — 3. om. D, L, ἔτου Q. — 4. ὡς ἀ. π. ἐπὶ τῇ γῆν Q. — 5. καὶ τὸ περὶ ἐστὸς πλῆθος ἔκλαίεν D, L, τὰ δὲ περιεστῶτα πλῆθει ἔκλαίον Q. — 6. τοῦ τιμιωτάτου πρεσβυτέρου Q. — 7. ἔλεγον δὲ λεληθότως (λεληθότες Q) οἱ μάγοι D, L, Q. — 8. εἰ μὲν Q. — 9. διατρέπει D, L, Q. — 10. om. D. — 11. (τὸ π. π.) τὸν περιεστῶτα ὄχλον D, L, Q. — 12. βυθῆσαι Q.

47. — 1. ἴσχυεν D. — 2. αὐτῷ Q, L, αὐτός B. — 3. τιμωρήσει Q. — 4. B, D, L, Q, ἐκρτέρει N. — 5. ἅγιος D, L, Q. — 6. B, L, D, Q, ἕω N. — 7. ἅγιος Q. — 8. (ἐμοὶ καὶ ἡμῖν B. — 9. om. D, L. — 10. ἴ. αἰ. D.

48. — 1. ὁ. ἀ. λ. Q. — 2. om. D, L. — 3. τ. ν. Q. — 4. διαφθείρεται Q. — 5. ὁ ἅγιος λέγει πρὸς αὐτόν Q. — 6. ἐξουσίας Q. — 7. φοβήθητε D, L. — 8. ἀποκτείνει Q. — 9. om. D. — 10. om. D, L. — 11. om. B, Q. — 12. ἀποστῆναι add. D, L. — 13. καὶ κλαυμὸς Q.

49. — 1. ἀσεβέστατος D, L, Q. — 2. ἐκέλευε D, L, Q. — 3. om. D, L, Q. — 4. ἔχεν Q, om. D, L. — 5. ἅγιος Q. — 6. om. D, L, Q. — 7. εἶπεν N, om. D, L, Q. — 8. αὐτῷ N. — 9. om. D, L. — 10. θεός B. — 11. om. D. — 12. εὐλογοῦμεν N, B, L, Q, D. — 13. καὶ Q. — 14. ποιῶμεν B, Q, D, L. — 15. om. Q. — 16. ita prius ὑπεραν corr. rec. L. — 17. ἐνταῦθεν D. — 18. πολλὰ κακῶν σὺν corr. rec. L. πολλὰ κακὰ σοι Q, κακὰ σοι B. — 19. ἐνδείκνυμι Q. — 20. ὁ δὲ Q. — 21. ὁ ἀνόσιος D, L, Q. — 22. om. D, L, Q. — 23. τιτι add. D, L, Q.

μετὰ²¹ ἐταίρου ἢ καὶ ἀδελφοῦ²⁵ αὐτοῦ, ἐν δὲ²⁶ τῷ κόσμῳ τούτῳ. ὅσον οὖν τέ²⁷ εἰμι, εὐχόμεναι, ἵνα²⁸ ἀποστραφῆς ἀπὸ τῆς πλάνης ταύτης καὶ ἐπιγνῶς²⁹ τὸν ἀληθῆ³⁰ καὶ ζῶντα Θεόν. τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν πιστεύσῃς τε εἰς αὐτὸν ἐν ὅλῃ σου τῇ³¹ καρδίᾳ· καὶ³² ἐάν³³ οὕτως πιστεύσῃς, ἐλεύσει σε³⁴ διὰ τὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα καὶ συγχωρήσει σοι πάντα³⁵ τὰ ἁμαρτήματά σου³⁶. »

50. Λέγει πρὸς αὐτὸν¹ ὁ ἀσεβής². « Τέως ἔασον ταῦτα παρὰ μίαν³. Καὶ ἀπέλθὼν ἐκεῖ⁵ προσομιλεῖ⁴ αὐτὰ⁵ ἐν ἐκείνῳ τῷ κόσμῳ, ἔνθα προσδοκᾷς ἀπεινᾶν· ἐάν δὲ μὴ ποιήσῃς⁶ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, σὺν μεγάλῃ θλίψει πέμπω σε ἐκεῖ⁷. » Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ μακάριος Ἰωσήφ⁸. « Καὶ ἡ ἐμὴ ἐπιθυμία αὕτη ἐστίν, ἵνα τάξιόν με πέμψῃς⁹ ἐκείσε· οἷ' ὄν¹⁰ καὶ ταῦτα ὑπομένω πάσῳ παρὰ σοῦ¹¹. » Ἐφη¹² πρὸς αὐτὸν ὁ ἀρχιμάχος· « Οὐ ποιοῦ τούτο, ἔπερ ποβεῖς· ἀλλὰ διὰ¹³ τῶν ποικίλων αἰκισμῶν Ἶνπερ ἐπάγω σοι φόβῳ¹⁴ πάντας¹⁵ τοὺς χριστιανούς¹⁶. » Ἀπεκρίθη¹⁷ ὁ ἅγιος¹⁰ καὶ¹⁸ εἶπεν· « Εἰς τοὺς αἰκισμοὺς καὶ τὰς¹⁹ ἀνάγκας, ἄσπερ ἐπήγαγόν μοι²⁰ οἱ πρὸ σοῦ καὶ σὺ²¹ αὐτός, διὰ τῆς γάρτιος²² τοῦ Θεοῦ μου τέλειος εὐρέθην· καὶ ἕτερα οὖν δεινὰ ὅσα ἂν²³ ἐπαγάγῃς μοι τῇ σεαυτοῦ²⁴ πικρότητι²⁵ καὶ ἀπανθρωπείᾳ²⁶. ἔγω τὸν ἐνισχύοντά με Θεόν²⁷ παρέχοντά μοι καρτερίαν τε καὶ ὑπομονήν· ὅσοι δὲ τῶν χριστιανῶν²⁸ καθορῶσι²⁹ τὸ γῆράς μου ταῦτα πάσῳ, ὑπόδειγμα λαμβάνουσι μέγιστον, ἐνδυναμούμενοι τοῦ καταπτύειν καὶ καταπατεῖν τὸν ὄγκον καὶ τὸν¹⁵ τύπον τῆς σῆς ἀλαζονίας³¹, ἥνπερ ἐγὼ κατεπάτησα καὶ ἐνίκησα ἐν τῷ γῆρει μου τούτῳ³² διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ μου τοῦ ἐνισχύσαντός³³ με· οὐπερ ἐμμένειν³⁴ τῇ πίστει³⁵ οὐ παρέσχον σοι τὴν προθυμίαν μου οὔτε μὴν παρέξω ἕως τῆς τελευταίας μου ἀναπνοῆς³⁶. » Τότε προσέταξεν ὁ μιαιφόνος³⁷ ἄρχαι αὐτὸν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ· καὶ βαστάσαντες³⁸ αὐτὸν διὰ τὸ μὴ θύνασθαι αὐτὸν³⁹ βεδίξισιν, ἔρριψαν αὐτὸν³⁹ εἰσενέγκαντες ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ.

51. Μετὰ δὲ τούτον εἰσῆλθη ὁ ἅγιος Λειθαλᾶς. Καὶ ψησιν πρὸς αὐτὸν¹ ὁ ἀκάθαρτος καὶ ἀσεβής². « Εἶπέ μοι, σὺ ἔτι εἰς τὸν τυραννικὸν ἐκείνον λογισμὸν³ ἐνίστασαι καὶ οὐ πείθῃ σὺν ἡμῖν προσκυνῆσαι τῷ ἡλίῳ, ἵνα ζήσῃς; » Ἀπεκρίθη αὐτῷ⁴ ὁ ἅγιος Λειθαλᾶς⁵ καὶ εἶπεν· « Ζῆ μου ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, εἰς ὃν μετὰ ἀληθείας ἤλπισα μᾶλλον⁶, ἐγὼ εἰς τοῦτον⁷ ἐνίσταμαι⁸ τὸν τυραννικόν, ὡς ἔφη⁹, λογισμὸν καὶ τὸν πάντων κτίστην καὶ δημιουργόν¹⁰ οὐκ ἀνταλλάσσω¹¹ εἰς τὸ κτίσμα αὐτοῦ,²⁵ οὔτε οἰδοίμι τὴν προσκύνησιν τοῦ ποιητοῦ τῶν ὅλων τοῖς ἔργοις αὐτοῦ¹². » Ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσεν ὁ ἀσεβής¹³ ἀρχιμάχος¹⁴, παραχρῆμα¹⁵ ἐκέλευσε καὶ αὐτὸν κατὰ κεφαλῆς¹⁶ κρεμασθῆναι ἐξ ἄκρων ποδῶν καὶ βασανίζεσθαι εὐτόνως¹⁷. Βασανιζόμενος δὲ¹⁷ ὁ μακάριος¹⁸ ἔκραξε¹⁹ καὶ ἔλεγεν· « Χριστιανός εἰμι²⁰, καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἀκουέτω²¹, ὅτι χριστιανός εἰμι²² καὶ διὰ τὸν Χριστὸν ταῦτα²³ πάσῳ. »

21. τοῦ *add.* D, L, Q. — 25. *corr. rec.* L, ἀδελφόν. — 26. ἀλλ' ἐν D, L, Q. — 27. ὅσοι ὅστε Q. — 30. ὅπως *add.* L, Q. — 29. ἐπιγνώσῃ B, D, L. — 30. ἀληθινόν B. — 31. ὅλη καρδία Q, ὅλη κ. σου D, L. — 32. *om.* D, L, Q. — 33. γὰρ *add.* D, L, Q. — 34. *om.* D, L. — 35. (σ. σ. π.) συγχωρήσει D, L, σ. σου πάντα σου Q. — 36. *om.* Q.

50. — 1. B, L, τὸν ἅγιον Q, αὐτῷ N. — 2. ὀυσεβής D, L, Q. — 3. π. μ. ε. τ. D, L, Q. — 4. ἀπέλθων δὲ (τε Q) προσομιλεῖ D, L, Q. — 5. ταῦτα L. — 6. ποιεῖς L. — 7. (π. σ. ε.) B, L, D, Q. πέμψω N. — 8. λέγει ὁ³⁵ μακάριος π. α. D, L, λ. αὐτῷ ὁ μ. I, N, ὁ ἅγιος λέγει π. α. Q. — 9. πέμψῃς μοι Q. — 10. οἷ' ὄν Q, οἷ' ὁ L. — 11. *corr. rec.* L, παρα αὐτοῦ. — 12. λέγει Q. — 13. διὰ δὲ D, L, Q. — 14. φόβον Q. — 15. ἀπὸ σοῦ *add.* D, L, Q. — 16. φοβῆσω *add.* Q. — 17. ἀποκρίθεις δὲ Q. — 18. *add.* Q. — 19. *om.* D, L, Q. — 20. με B. — 21. προσοῦ καὶ ἐσοῖ Q. — 22. τὴν χάριν D, L. — 23. ὅσα ἂν δεῖνα D, L, Q. — 24. τῆς αὐτοῦ D, L, Q. — 25. πικρίας L, Q. πικρία D. — 26. καὶ ὀμνητος L, Q. — 27. μου καὶ *add.* D, L. καὶ *add.* Q. — 28. δὲ χριστιανός¹⁰ D, L, Q. — 29. κατανοοῦσιν D, L. — 30. πάσῳ B, Q, D. — 31. καταπατεῖν τὰς βασανου σου ἀλλὰ καὶ τὸν τύπον καὶ τὴν ἀλαζονίαν Q. — 32. τούτω τῷ γῆρει μου D, Q, τῷ γῆρει μου L. — 33. ἐνισχύοντος D, L, Q. — 34. ἐμμένω D, L, Q. — 35. τῇ ἀγάπῃ L, τὴν ἀγάπην D, Q. — 36. (οὐ — ἀναπνοῆς) *om.* Q. — 37. ἀσεβής Q. — 38. βαστάζοντες Q. — 39. *om.* Q.

51. — 1. μετὰ-αὐτόν· ἔφη τε πάλιν πρὸς τὸν ἅγιον Λειθαλᾶν D, L, Q. — 2. κ. ε. λεγων Q. — 3. λογισμὸν⁴⁵ τούτον τ. τ. D, L, Q. — 4. ἀποκρίθεις δὲ D, L, Q. — 5. *om.* D, L, Q. — 6. μάλιστα D, L, Q. — 7. δὲ *add.* D, L. — 8. ἴσταται D, L. — 9. ὁ. ε. *om.* Q. ὡς φῆς D. — 10. κ. ε. *om.* D, L, Q. — 11. οὐ καταλάσω Q. — 12. (οὔτε-αὐτοῦ) *om.* N. — 13. ὡς-ἀσεβής· παραχρῆμα δὲ D, L. — 14. καὶ αὐτόν D, L, Q. — 15. *om.* D, L, Q. — 16. (καὶ-κεφαλῆς) ὁμοίως κατακράδα D, L, Q. — 17. *om.* Q. — 18. ὁ ἅγιος Q. *om.* D, L. — 19. ὁ μακάριος *add.* D, L. — 20. *his scriptum* B. — 21. ἀκουέτω L. — 22. (καὶ-εἰμι) *om.* Q, D. — 23. πάντα⁵⁰ *add.* L.

52. Μανιχαῖος δέ τις ἦν ἐκεῖ δεδεμένος· ὃν καὶ ἐκέλευσεν ὁ ἀρχιμάχος² ἀγθῆναι ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ τὸν ἅγιον δὲ³ Ἰαίθαλαῶν ἐκέλευσεν κατενεχθῆναι⁴, ὅπως ἴδῃ τὸν Μανιχαῖον ἀρνούμενον τὴν πίστιν αὐτοῦ⁵. Ὡς οὖν ἤναγκασεν⁶ αὐτὸν ἀρνήσασθαι⁷ καὶ ὄψαι, παρὰ μὲν τὴν ἀρχὴν ἀντέλεγεν. Κελεύει⁸ δὲ αὐτὸν εὐτόνως μαστίζεσθαι⁹ ὅθεν¹⁰ ἐπ' ὀλίγον¹¹ οὖν ἀντισχῶν¹² ἔκραξε¹³ λέγων· « Ἀνάθεμα τῷ Μάνῃ¹⁴ καὶ τῇ πίστει αὐτοῦ καὶ¹⁵ τῇ διδασχῇ αὐτοῦ. » Παρατυὰ δὲ ἤνεγκαν αὐτῷ¹⁶ μύρμηκα¹⁷, ἵνα φρονέσῃ αὐτόν¹⁸. οἱ γὰρ Μανιχαῖοι τὸν μύρμηκα θεὸν εἶναι λέγουσι καὶ¹⁹ σέβονται²⁰ αὐτόν. Ὁ δὲ²¹ δεξιόμενος εὐθέως ἀπέκτεινεν αὐτόν· ὡς δὲ εἶδεν ταῦτα αὐτὸν ποιήσαντα, ὁ ἅγιος Ἰαίθαλαῶς²² ἠλλάχῃ τὸ πρόσωπον²³ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ ἐγένετο ὡσπερ βρόδον. Μὴ δυναμένος δὲ στῆναι ἐκάθισεν· οἱ γὰρ βραχίονες αὐτοῦ ἤρτηντο²⁴ τῶν ὄμων αὐτοῦ ὡσπερ χειρῶνά τινι ἱματίου.

10 Καὶ σκιρτήσας φωνῇ μεγάλῃ λέγει²⁵. Ἐταλαιπώρησε Μάνης καὶ ἤτητῆβεις ἀπέκτεινε²⁶ τὸν θεὸν αὐτοῦ. Μακάριος δὲ εἰμι ἐγὼ καὶ τρισμακάριος, ὅτι ἐνίκησα διὰ τοῦ ἁγίου μου²⁷ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ υψίστου, ὃς ὑπάρχει Θεὸς²⁸ πρὸ²⁹ αἰώνων καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας αὐτὸς ἐστίν.

53. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ ὀυσεεθῆς³ ἠλλοιώθη ἀπὸ τοῦ θυμοῦ καὶ κελεύει αὐτὸν μαστίζεσθαι βρόδοις βροῦν⁴. Ἐπὶ τσοσῦτον δὲ αὐτὸν ἐμάστιζαν, ἕως ὅτε γινῶναι ἑαυτὸν⁵ οὐκ ἠδύνατο· καὶ σῦρανες αὐτὸν ἔρριψαν ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐν ἐτέρῳ τόπῳ. Καταμαθὼν⁶ δὲ τις⁷ τῶν μάγων γουμνιθέντα τὸν μακάριον, ἔπαθεν⁸ ὡς ἄνθρωπος σπλαγγισθεὶς καὶ λαθὼν τὸ ἑαυτοῦ σαγῖον⁹ ἐσκέπασεν αὐτόν. Οἱ δὲ πονηροὶ καὶ¹⁰ ἀκάθαρτοι ἑταῖροι αὐτοῦ μάγοι θεασάμενοι αὐτόν¹¹ καταγόρησαν αὐτοῦ¹² ἐπὶ τοῦ ἀρχιμάχου· καὶ κελεύει αὐτὸν ἐκταθῆναι¹³ εἰς μάστιγας καὶ λαμβάνει διακασίτους βρόδους, ὡς τοῦ λοιποῦ μήτε ἑαυτὸν γινώσκειν¹⁴. ἐνὶ δὲ ὅτε¹⁵ διὰ τοῦτο ὁ μάγος οὗτος λαμβάνει¹⁶ κἂν μίαν σταγόνα οἰκτιρμιῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀνταποδόσεως¹⁷, τὸν δὲ ἅγιον βαστάσαντες εἰσήνεγκαν καὶ ἔρριψαν ἐν τῇ εἰρκτῇ¹⁸ πρὸς τὸν ἑταῖρον¹⁹ αὐτοῦ.

54. Μαθὼν δὲ ὁ ἀρχιμάχος, ὅτι Σαθιῶριος¹ εἰς τῶν ἀρχόντων παρεγένετο εἰς τὴν κώμην αὐτοῦ² τὴν λεγομένην Μακελλαρίαν, — καλῶς δὲ³ καὶ ἐκλήθη Μακελλαρία· οἱ γὰρ ἀρχόντες αὐτῆς χεῖρους ὑπῆρχον τῶν μακελλαρίων. — ἔλαβεν αὐτοὺς καὶ ἐκόμισε⁴ πρὸς αὐτόν. Ἰδὼν δὲ αὐτοὺς ὁ ἀρχὸν ἔφη αὐτοῖς⁵. Φάγετε αἷμα καὶ προσκυνήσατε τῇ ἡλίῳ καὶ ἀπολύει ὑμᾶς, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· φεῖδομαι γὰρ τοῦ γήρους ὑμῶν. « Οἱ δὲ ἅγιοι μῖα φωνῇ εἶπον πρὸς αὐτόν⁶. « Σὺ φάγε αἷμα, κύν ἀίμοπότα, ὅτι φανερώς καὶ κρυπτῶς αὐτὰ⁷ σου εἰσὶ⁸ τὰ ἔργα. » Ὁ δὲ ἀρχιμάχος⁹ πικρῶς ἐπέκειτο αὐτοῖς τοῦτο ποιῆσαι. Μὴ θελόντων δὲ αὐτῶν¹⁰ ὑπακοῦσαι, ἐκέλευσεν αὐτοὺς μαστίζεσθαι.

55. Τινὲς δὲ τῶν περισσώτων φεῖδομενοι αὐτῶν ἔλεγον λαθραίως πρὸς αὐτούς¹. « Θέλετε² φέρομεν ὑμῖν ἔψημα³ εἰς τύπον αἵματος καὶ πίνετε ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποθνήσχετε εἰς τὰς ἀνάγκας ταύτας. » Ἐβόησαν δὲ οἱ ἅγιοι⁴ καὶ εἶπον· « Μὴ γένοιτο ἡμῖν μιᾶναι τὸ γῆρας ἡμῶν καὶ καλύψαι τὴν πίστιν ἡμῶν καὶ τὴν ἀλήθειαν ἐνεκεν ἀνθρώπων ἀνόμων⁵ καὶ παραπικραίνόντων τὸν Θεόν⁶. » Καὶ πάλιν ἐκέλευσεν αὐτοὺς μαστίζεσθαι πρὸς τεσσαράκοντα καὶ⁷ λέγει αὐτοῖς· « Κελεύω ἐνεχθῆναι

52. — 1. om. D, L, Q. — 2. ὁ ἁ. om. D, L, Q. — 3. δὲ om. D, L, Q. — 4. ἀγθῆναι Q. — 5. τ. π. α. ἁ. Q. — 6. ἠναγκαζεν B, ἠνάγκαζον D, L, Q. — 7. ἀρν. αὐτόν D. — 8. καὶ λεγει Q. — 9. om. D, L, Q. — 10. εἰς ὀλίγον D, L. — 11. om. D. — 12. ἔκραξεν Q. — 13. μανεντι N. — 14. πίσση add. D, L, Q. — 15. om. D. — 16. πρὸς αὐτόν add. D. — 17. αὐτῷ Q. — 18. om. D, L, Q. — 19. δὲ add. Q, τε add. D, L. — 20. μανιχαῖος add. Q. — 21. om. D, L, Q. — 22. τῷ προσώπῳ D, L. — 23. ἤρτηντο D, ἀπὸ add. Q. — 24. εἶπεν D. — 25. ἐφώνησεν I. — 26. ἁγίου μου B, D, L, Q. — 27. om. Q, ἔμου N. — 28. τῶν add. Q.

53. — 1. ἰδ. τ. οὖν D, L, Q. — 2. ταῦτα add. D, L, Q. — 3. βροῦν βρόδοις D, L, Q. — 4. αὐτόν γινῶναι Q. — 5. καταμαθόντα Q. — 6. αὐτῶν add. D. — 7. παθόντι Q. — 8. σαγῖον D. — 9. π. κ. om. D, L, Q. — 10. om. D, L. — 11. αὐτόν B. — 12. ἐκταθῆναι D, L, Q. — 13. μηδὲ γινώσκειν ἑαυτόν D, L. — 14. ἔνοστε δὲ D, L. — 15. βρέπει D, L. — 16. τῆς ἁ. ἡμ. D, L, λαμβάνει-ἀντάπ. λαθεῖν βρόδους γ Q. — 17. εἰς τὴν εἰρκτῆν D, L, Q. — 18. μετὰ τοῦ ἑτέρου Q.

54. — 1. τοῦ μεσθῆρ add. D, L. — 2. αὐτῶν B. — 3. γαρ Q. — 4. λαθὼν τοὺς ἁγίους ἀπήγαγεν Q. — 5. αὐτοὺς B, πρὸς αὐτούς Q. — 6. B, D, L, Q, αὐτῷ N. — 7. ταῦτα D, L. — 8. ἐστίν D, L. — 9. om. D, L, Q. — 10. om. N.

55. — 1. τοὺς μάρτυρας Q. — 2. καὶ add. Q. — 3. ἔψημα D, L, B, ἔψμου N. — 4. ὁ δὲ ἅγιοι ἐβόησαν Q. — 5. παρανόμων N. — 6. τ. θ. om. D, L, Q. — 7. καὶ-καὶ ὁ δὲ ἀρχιμάχος Q.

κρέας⁸ καθαρὸν, οὐχὶ πνικτὸν ἢ εἰδωλόθυτον· καὶ φάγετε καὶ ἀπολύω ὑμᾶς. — Εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν⁹ οἱ ἅγιοι· «Καὶ ἔστι καθαρὸν κρέας¹⁰ ἐκ τῶν χειρῶν σου¹¹ τῶν μεμιασμένων καὶ ἀκαθάρτων· θλίψι γὰρ τῶν λόγων, σου ἀκούσαι οὐκ ἀνεχόμεθα, ὅτι πλήρεις ἀνομίας εἰσὶ καὶ δόλου, καὶ πάντα δὲ ὅσα λέγεις ἡμῖν, περιτετὰ ὑπάρχουσι.¹² Δὸς οὖν συντόμως τὴν¹³ ἀπόφασιν περὶ τοῦ θανάτου ἡμῶν¹⁴.»

56. Τότε¹ ἐποίησαν ἀμφότεροι συμβούλιον, ὃ τε ἄρχων καὶ ὁ ἀρχιμάρτυς², συνάξει χριστιανούς³ ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας, ἐλευθέρους⁴ καὶ δούλους, ἵνα λίθους⁵ αὐτοῖς⁶ βάλωσιν⁷, καὶ κελεύουσιν⁸ ἀγθῆναι ἀπὸ⁹ τῆς πόλεως καὶ τῶν περὶξ χωρίων¹⁰· ὡς δὲ¹¹ ἤχθησαν ἱκανοί, ἠνάγκαζον¹² αὐτοὺς τοῦ ἐξαμαρτεῖν καὶ ἐκχεῖν αἷμα ἀθῶν¹³· κατεσχέθη δὲ καὶ ἡ θουμασία ἐκείνη¹⁴ γυνὴ ἡ μακαρία Ἰσθανδοῦλ¹⁵· ὄθεν¹⁶ κρατοῦσι¹⁷ τὸν μακάριον Ἰωσήφ, ἱστώσιν¹⁸ αὐτὸν ὀρθὸν ἐν μέσῳ¹⁹ πάντων²⁰ μὴ ἔχοντα εἰδῆν ἀνθρώπου. Κατείχεται δὲ ὑπὸ δύο²¹, ἵνα μὴ πέσῃ. Καὶ διανεύει τῷ ἀρχιμάρτυρι ἐλθεῖν πρὸς²² αὐτόν²³.

57. Ὁ δὲ ἀνόσιος μετὰ σπουδῆς μεγάλης ἀναστὰς ἤγγισε τῷ ἁγίῳ, νομίσας ἀπόρητόν τι¹ ἀλοῦσαι² παρ' αὐτοῦ. Τότε³ πληρώσας ὁ ἅγιος⁴ τὸ στόμα αὐτοῦ πυυέλου, ὡς εἶδεν ἐγγίσαντα αὐτόν⁵, ἐνέπτυσεν εἰς⁶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ⁷ καὶ ἐπλήρωσεν αὐτό⁸ ὄλον πυυέλου⁹ καὶ λέγει αὐτῷ· «Μιὰρὲ¹¹ καὶ ἀκάθαρτε, οὐκ αἰσχύνῃ, ὅτι νεκρός εἰμι καὶ πάλιν ἴσταμαι ἐρωτηθῆναι· οὐκ ἔγνω¹⁵ ἀπὸ τῶν τοιοῦτων καὶ¹² τσοῦτων βασάνων, ὧν ἐνεδειξῶ μοι, ὅτι ἐγὼ ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου ἴσταμαι καὶ καρτερώ ἐν αὐτῇ¹³ ἕως θανάτου;» Πάντες δὲ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ¹⁴ μάγοι, ὅσοι συνεκαθέζοντο τῷ παρανομῷ ἄρχοντι, ἐγέλασαν μεγάλως καὶ ὠνεϊόσαν τὸν ἐμπυθθέντα¹⁵ λέγοντες αὐτῷ· «Τίς σε ἠνάγκασεν¹⁶ ἀπελθεῖν ἐγγίστα αὐτοῦ καὶ καταισχυνθῆναι¹⁷ αἰσχύνῃν μεγάλην¹⁸ ἐνώπιον πάντων¹⁹;» Παρηγόρημα δὲ ἐξέβαλον τὸν ἅγιον λιθοσθῆναι καὶ μετ' αὐτοῦ χριστιανούς ὡς πεντακοσίους μετὰ²⁰ θλίψεως καὶ πολλῶν ἀναγκῶν· καὶ ὀρῶζαντες τόπον μικρὸν ἕως τῶν ψυῶν αὐτοῦ, δῆσαντες αὐτόν²¹ ἐκάθισαν²² ἐπ' αὐτῷ²³ καὶ ἤρξαντο τύπτειν²⁴ τοὺς ὄχλους ἵνα λιθοβολήσωσιν²⁵ αὐτόν.

58. Ἠνάγκαζον δὲ¹ καὶ τὴν μακαρίαν Ἰσθανδοῦλ² βίπτειν κατὰ τοῦ ἁγίου λίθους. Ἢ δὲ καρτερικῶς καὶ γενναίως³ εἰς τὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεως αὐτῆς ἐνισταμένη⁴, ἀνεβόησεν φωνῇ μεγάλῃ λέγουσα πρὸς τοὺς ἄρχοντας· «Οὐδέποτε γυναῖκες ἀνδρας ἀπέκτειναν, καθὼς ὑμεῖς οἱ ἀκάθαρτοι⁵ ἀναγκάζετε ἡμᾶς ποιῆσαι· ἀζέντες γὰρ⁶ τοὺς πολέμους⁷ τῶν ἐθρῶν⁸. μετὰ τῶν γυναικῶν πολεμεῖτε καὶ ἐν τῇ ἀργίᾳ ὑμῶν, πλήρης εἰρήνης οὐσης τῆς πατρίδος⁹ ἡμῶν, διαρθείρετε ταύτην¹⁰, εἰς τὴν ἐκχυσιν τοῦ ὁσίου καὶ ἀθῶου αἵματος ἀσχολούμενοι.» Οἱ δὲ ἀκούσαντες ταῦτα¹¹ ἔδωκαν ὀβελίσκον εἰς μικρὸν κάλαμον καὶ λέγουσιν αὐτῇ· «Εἰ οὐ θέλεις βῆψαι κατ' αὐτοῦ λίθον¹⁴, κἂν ἐν τούτῳ κέντησον αὐτόν¹² ὀλίγον, ἵνα ἀπαγγεῖλωμεν¹³ τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἐποίησας αὐτοῦ τὸ θέλημα¹⁴.» Ἢ δὲ θουμασία ἐκείνη¹⁵ γυνὴ πάλιν ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν· «Μὴ γένοιτό μοι τοῦτο ποιῆσαι ποτε¹⁶· μάλλον

8. κρέα Q. — 9. αὐτῶ N. — 10. κρέα B, D, N, Q. — 11. ὑμῶν Q. — 12. μεμ-ὑπάρχουσι om. I. ἀκ. καὶ μ. πάντα γὰρ ὅσα ἂν λέγεις ἡμῖν περισσά ἐστίν Q, ὦ παμμικρε καὶ ἀκάθαρτε D. — 13. om. D, I. Q — 14. om. N.

56 — 1. καὶ D, I. — 2. (ἐποίησαν-ἀρχ.) ὁ ἀρχων καὶ ὁ ἀρχιμάρτυς σ. ποιήσαντες τοῦ Q. — 3. τε add. Q. — 4. D, I. ἡθούς B, N. — 5. om. D, I. — 6. ἵνα τῶν ἁγίων ἐκεῖ add. D, I. ἡθάσα: ἵνα τ. α. ἐκεῖ Q — 7. καὶ κελεύει Q, κελεύει οὖν D, I. — 8. om. D, I, Q. — 9. χριστιανούς add. D. — 10. ὡς δὲ καὶ D, I., Q. — 11. ἠνάγκασαν οὖν D, I., Q. — 12. αἷμα ἐ. ἀ. Q, I. ἀ. ἐκχεῖ D. — 13. om. D, I., Q. — 14. ἡ μ. ἡ Ἰσθανδοῦλ Q, Ἰσθανδοῦλ I, Ἰσθανδοῦλ D. — 15. καὶ D, I., Q. — 16. κρατοῦσαντες Q. — 17. ἱστώσιν Q. — 18. εἰς τὸ μέσον D, I., Q. — 19. μικτόν Q. — 20. ἀνδρῶν add. Q. — 21. ὁ ἅγιος add. I. — 22. αὐτόν²³

57. — 1. om. I. — 2. ἀκούειν B, I., Q. ἀκούειν ἀπόρητόν τι D. — 3. om. D, I., Q. — 4. ὁ ἅγ. δὲ D, I., Q. — 5. ὁ ὄσιος add. D, I., ὁ μάρτυς add. Q. — 6. αὐτοῦ Q. — 7. om. Q. — 8. αὐτόν Q. — 9. π. πυυέλου N, om. D, I., Q. — 10. ἀσεβῆ Q. — 11. τ. κ. om. D, I., Q. — 12. ἐν αὐτῇ om. B, Q. — 13. om. D, Q. — 14. ἐμπυθθέντων D, I. — 15. ἠνάγκαζεν D, I., Q. — 16. καταισχύνθη D, I., Q. — 17. αἰσχύνῃν μεγάλη D, I. — 18. αὐτῶν D, I. — 19. τε I., om. D, Q. — 20. αὐτόν add. D, I., Q. — 21. ἐν D, I., Q. — 22. τ. ἡ D, I. — 23. λιθοβολῶσιν I.

58 — 1. αὐτοῦς τοὺς χριστιανούς add. D. — 2. B, D, Ἰσθανδοῦλ Q, Ἰσθανδοῦλ N, Ἰσθανδοῦλ I. — 3. μετὰ Q. — 4. ἐνισταμένης Q. — 5. δὲ Q, D, om. I. — 6. τὸν πόλεμον D, I., Q. — 7. ἐθῶν B. — 8. τὴν πατρίδα D, I., Q. — 9. om. D, I., Q. — 10. αὐτὰ Q. — 11. τ. ρ. κ. αὐτοῦ D, I., Q. — 12. αὐτῶ B, κἂν add. D, I. — 13. ἀποστειλωμεν D, I., Q. — 14. τ. ὁ αὐτοῦ D, I., Q. — 15. om. D, I., Q. — 16. δὲ D, I., Q.

γάρ¹⁷ ἐν τῇ καρδίᾳ μου αὐτὸν¹⁸ ἐμπήσσω ἥπερ κατὰ τοῦ σώματος τοῦ ἁγίου¹⁹ ἀθλήτοῦ τοῦ Χριστοῦ ὡθῶ αὐτόν²⁰. Ἐὰν οὖν²¹ ἐλάβετε ἐξουσίαν²² τοῦ καὶ ἀποκτείνειν, ἰδοὺ προθύμως σὺν αὐτῷ ἀποθνήσκω, ἐπεὶ²³ οὐ κοινωνῶ εἰς τὴν ἀδικίαν ταύτην τοῦ δικαίου καὶ ἀθώου αἵματος. Καὶ²⁴ ἐν τούτῳ ἐνεκαρτέρησεν²⁵.

59. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ τὸν ἅγιον¹ ἐλιθοβολήσαν², ἕως οὗ ὑπερῆραν οἱ λίθοι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐγένοντο³ ὡς περ βουνοῦ κύλιφ αὐτοῦ. Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ μόνη ὡς περ αἶμα ἔθειρεῖτο καὶ ὁ ἐγκέφαλος αὐτοῦ⁴ κατέρρει⁵. Οὕτως οὖν βασανιζόμενος καὶ ἐγκαρτεροῦν⁶, εἷς⁷ τῶν ἀργύριων θεασάμενος⁸ εἶπε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κινουμένην, ὡς δῆθεν ἐντολὴν ποιῶν, ἐκέλευσε τῷ δημίῳ⁹, καὶ λαθῶν λίθον μέγαν¹⁰ ἔρριψε κατ' αὐτῆς, καὶ παραγρῆμα παρέδωκεν τὴν ψυχὴν τῷ Κυρίῳ¹¹.
10. Τότε¹² ἐκάθισαν¹³ φύλακας ἐπ' αὐτῷ ἕως ἡμερῶν τριῶν, καὶ τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ¹⁴ σεισμός ἐγένετο εἰσθεν καὶ ἦρος μέγας καὶ βροντῆ¹⁵, καὶ χάλαζα καὶ ἀνεμοὶ σφοδροὶ καὶ ἀστραπαὶ φοβεραὶ, ὥστε πάντας τροχέθηναι καὶ τρομάσαι¹⁶. τοὺς δὲ¹⁷ φύλακας πῦρ κατελθὼν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατέκαυσε καὶ ὁ βουνοῦ τῶν λίθων διεσπάρη καὶ τὸ τίμιον καὶ¹⁸ ὅσιον λείψανον¹⁹ ἀνελήθη²⁰, εἶτε δὲ ὑπὸ Θεοῦ εἶτε ὑπὸ ἀνθρώπων²¹ ἐλήθη²², ὁ Θεὸς οἶδεν οὔτε γὰρ εὐρέθη που οὔτε ἠκούσθη εἶναι²³ πώποτε²⁴.

60. Ἐτελειώθη δὲ¹ ὁ ἅγιος μάρτυς καὶ πρεσβύτερος Ἰωσήφ ἡμέρᾳ παρασκευῆς, ἐν τῇ πρώτῃ ἐβδόμῃ αἰ τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν². Τὸν δὲ ἅγιον³ ἀλοφρόνον⁴ τοῦ Χριστοῦ Ἀιθαλᾶν ἔλαβον⁵ τε ἄρχων καὶ ὁ ἀρχιμάχος⁶, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς πατρίδα καλουμένην Βιθναδάρα⁷ εἰς κώμην μεγάλην σφόδρα ὀνόματι Ῥισγαθάρ⁸ καὶ συναγαγόντες ὁμοίως χριστιανούς, ἀνδράς τε καὶ γυναῖκας⁹, δούλους τε καὶ ἐλευθέρους¹⁰, ἀπήγαγον σὺν τῷ ἁγίῳ¹¹ εἰς βουνοὺν ὑψηλόν¹² καὶ βίψαντες αὐτὸν ἐκεῖ¹³ δεδεμένον χαμαί, ἠνάγκαζον τὰ πλήθη τῶν ἀθροισθέντων¹⁴ χριστιανῶν βάλλειν κατ' αὐτοῦ¹⁵ τοὺς λίθους¹⁶, καὶ τοσοῦτον ἔρριψαν¹⁷ τοὺς λίθους κατ' αὐτοῦ¹⁸, ἕως ὅτου¹⁹ ὡς περ βουνοῦ μέγαν¹⁸ συνῆξαν ἐπ' αὐτόν¹⁹. Καὶ οὕτως ἐντίμως καὶ²⁰ μακαρίως²¹ ὁ ἅγιος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἀιθαλᾶς²² παρέδωκεν τὴν ψυχὴν τῷ²³ Χριστῷ²⁴. Ἐκάθισαν δὲ καὶ²⁵ ἐπ' αὐτόν²⁶ φύλακας ἡμέρας δύο²⁶. Ἐν δὲ τῇ τρίτῃ νυκτὶ ἐλθόντες μοναχοὶ τινες²⁷ ἔκλεψαν αὐτοῦ το τίμιον καὶ ὅσιον²⁸ λείψανον, καὶ μετὰ πολλῆς²⁹ τιμῆς κηδεύσαντες κατέθεντο³⁰ εἰς ἐπίσημον τόπον — ἦσαν γὰρ πολλοὶ μοναχοί³¹ καὶ³² ἀσκηταὶ κεκρυμμένοι ἐκεῖσε³² — ὅθεν³³ μέγα καὶ θαυμαστὸν σημεῖον³⁴ ἐγένετο ἐκεῖ³⁵ διὰ τὸν ἅγιον. Ἐν γὰρ τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἐλιθάσθη³⁶, ἀνεφύη³⁷ δένδρον μέγα μυρσίνης, ὅπερ εἰς θεραπείαν ἐγένετο πάσῃ τῇ γῶρᾳ ἐκεῖνη. Μετὰ δὲ ἔτη πέντε³⁸ φθῶν φερόμενοι οἱ Ἕλληνες ἔκοψαν αὐτό. Πολλοὶ δὲ χριστιανοὶ ἐμυρτύρησαν καὶ εἶπον ὅτι "Ἐπὶ πλείστας³⁹ νύκτας εἶδομεν³⁹ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ φανερωῶς πλήθος ἀγγέλων ἁγίων⁴⁰ ἀνιόντων⁴¹ καὶ κατιόντων⁴²

17. αὐτῷ *add.* Q, D. — 18. τούτου *add.* B. — 19. ὡ. αὐτόν *om.* D, L, Q. — 20. *om.* D, L, Q. — 21. εἷς. ἔ. D, L, Q. — 22. καὶ D, L, Q. — 23. τ. δ. *om.* D, L, Q. — 24. τοῦ ἀθ. κ. α. D, L, *om.* Q. — 25. ἐκαρτέρησεν L. ἔλ. ἡ γυνή D, δὲ οὐκ ἐδιόσαντο αὐτήν Q.

59. — 1. αὐτόν L, D, *om.* Q. — 2. αὐτόν *add.* Q. — 3. ἐγένετο Q. — 4. ὅτι D, L. — 5. L, Q, *om.* B, N, ἐκατέρροι D. — 6. (οὕτως-ἐγκ.) *om.* D, L, Q. — 7. σὺν *add.* D, L. — 8. θεασάμενος δὲ εἶπε τῶν ἀργύριων Q. — 9. εἰς τῶν δημίῳ D. — 10. μέγα B. — 11. τ. κ. *om.* D, L, Q. — 12. *om.* D, L, Q. — 13. ἐκάθισαν D, δὲ *add.* D, L, Q. — 14. *om.* D, L. — 15. βρονταὶ D, L, Q. — 16. τρομάξαι D, L. — 17. καὶ τοὺς D, L. — 18. τ. κ. *om.* D, L, Q. — 19. τοῦ ἁγίου *add.* D, L, Q. — 20. ἀνελήθη Q, ἐλειψθη B, D, L. — 21. ἀθροιστοῦ Q, εἶτε-ἀνή *om.* D. — 22. *om.* Q. — 23. *om.* D, Q, L. — 24. ποσποτε D, ποτε L.

60. — 1. *om.* L. — 2. (ἐν-ἡμῶν) *om.* Q. — 3. *om.* D, L, Q. — 4. *corr. rec.* L, ἀθροιστοῦ. — 5. ἀρχμ. καὶ ὁ ἀρχων Q. — 6. Βιθναδάραν B, Βιθναδάρα D, L, Βιθνοαδάρα Q. — 7. Ῥισγαθάρ D, L, ὁ. Ῥ. *om.* Q. — 8. καὶ *add.* L. — 9. ἔλ. καὶ δούλους L, Q. — 10. σ. τ. ἀ. *om.* D. — 11. βίψαντες ἐκεῖ αὐτόν Q. — 12. ἀθροισμένων D, ἠθροισμένων L. — 13. βάλλειν κ. α. B, βάλλειν ἐπ' αὐτόν Q, βάλλαν αὐτόν D, L. — 14. τοῖς λίθοις D, L. — 15. καὶ ἔρριπτον D, L, Q. — 16. αὐτόν L. — 17. οὗ D, L, Q. — 18. μέγαν β. Q, βουνοῦ μέγας D, L. — 19. ἐπ' αὐτόν καὶ ἀνέστησαν ἐπ' αὐτῷ D, L, καὶ ἐπανεστήσαν ἐπάνω αὐτοῦ Q. — 20. (ἐ. κ.) *om.* D, L, Q. — 21. μακαρίως D, L. ὁ μακαρίως Q. — 22. (6-7 Α.) καὶ αὐτόν D, L, Q. — 23. *om.* D, L, Q. — 24. *om.* D, L. — 25. αὐτῷ Q, D, L. — 26. δύο ἡμέρας D, L, Q. — 27. *om.* D, L. — 28. αὐτοῦ τὸ ὅσιον D, L, τὸ ὅσιον αὐτοῦ Q. — 29. ὁσως καὶ *add.* B. — 30. *om.* B. — 31. *om.* D, L. — 32. ἐκεῖ D, L. — 33. εἰς-ὅθεν σημεῖον δὲ Q. — 34. *om.* Q. — 35. ἐκεῖσε D, L, Q. — 36. ἐλιθάσθη Q. — 37. ἐφύη Q. — 38. πέντε ἔτη L. — 39. εἶδαμεν κ. D, ἴδαμεν κ. Q, οἶδαμεν κ. L. — 40. *om.* D, L, Q. — 41. ἀνιόντων Q. — 42. κ. κ. *om.* Q.

καὶ δοξάζοντων τὸν Θεόν. Ἐτελειώθη δὲ ⁴³ ὁ ἅγιος καὶ ἑνδοξὸς ἱερομάρτυς τοῦ Χριστοῦ ⁴⁴ Ἀειθαλῆς
 μηνί ἰουνίῳ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ⁴⁵ εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀγίας πεντηκοστῆς ⁴⁶. βασιλεύοντος μὲν ⁴⁷
 τῶν Περσῶν Σαθωρίου ⁴⁸, κατὰ δὲ ἡμᾶς ⁴⁹ βασιλεύοντος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα
 καὶ τὸ κράτος καὶ ἡ προσκύνησις ⁵⁰ ἅμα ⁵¹ τῷ ἀνάρχῳ πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ⁵² ζωοποιῷ Πνεύματι
 νῦν καὶ ἀεὶ καὶ ⁵³ εἰς τοὺς ⁵⁴ αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν ⁵⁵.

43. *om.* L. — 44. (καὶ-Χριστοῦ) *om.* L, D. — 45. τεσσαρισκαίδεκάτῃ B, D. — 46. (ἑτελ.-πεντ.) ἐτελειώθησαν
 δὲ οἱ ἅγιοι μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ Ἀειψιμᾶς, Ἀειθαλῆς καὶ Ἰωσήφ μηνί νοεμβρίῳ Q. — 47. *om.* Q. — 48. Σ. τῶν
 Η, Q. — 49. (μὲν-ἡμᾶς) *om.* B. — 50. κ. ἡ π. *om.* Q. — 51. σὺν Q. — 52. ζ. καὶ παναγίῳ Q. — 53. βασι-
 λεύοντος μὲν-καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος καὶ ἡ προσκύνησις (νῦν καὶ *add.* D)
 D. L. — 54. ἐξῆς καὶ ἀτελευτήτους ἅπαντας *add.* D. — 55. (πνεύματι-ἀμήν) *om.* Q *mutil.*

10

XII

MARTYRIUM TON AΓIΩΝ KAI ENDOΞΩΝ TOY XPICTOY MARYPΩN AKEFIMIA,
 IΩΣΗΦ KAI AEITHALIA

* C, fol. 39^v 1. Ἐν ἔτει ἐβδόμῳ καὶ τριακοστῷ τοῦ καθ' ἡμᾶς διωγμοῦ ἐξῆλθε δόγμα καθ' ὅλης τῆς ὑπὸ Πέρ-
 σας τελοῦσης γῆς, ὥστε πάντας τοὺς εὐρισκομένους χριστιανούς ἐπιμένοντας τῇ οἰκείᾳ θρησκείᾳ ποικί-
 λαις καὶ διαφόροις κολάσεσιν αἰκίζομένους τῇ τοῦ θανάτου ψήφῳ ὑπάγεσθαι. Τοῦ διωγμοῦ τοίνυν 15
 κραταιωθέντος τῇ τῶν λεγομένων παρ' αὐτοῖς μάγων ὠμότητι — αὐτοῖς γὰρ τὸ περὶ ταῦτα κράτος παρὰ
 τοῦ τηλικάδε βασιλεύοντος Σαθωρίου ἐνεχειρίσθη, — οὐκ ὀλίγοι τὸ τοῦ δόγματος θεοστυγῆς καταπτύ-
 σαντες στεφάνῳ τῷ τοῦ μαρτυρίου ¹ δι' ὑπομονῆς κατεκοσμήθησαν. Οἱ οὖν ἀρχηγοὶ τῶν μάγων τὸ τοῦ
 βασιλείως ἐξουθενούμενον δόγμα βλέποντες καὶ τὰ τῆς πλάνης αὐτῶν ἔθιμα παρὰ τῶν τῆς εὐσεβείας
 ἀγωνιστῶν καταλούμενα ἐπιστρέφοντάς τε πολλοὺς τῆς οἰκείας ἐξαπάτης πρὸς τὴν ἐν Χριστῷ ἀληθῆ 20
 λατρείαν, ἡλίῳ τε καὶ πυρὸς τῶν παρ' αὐτῶν σεβομένων τὴν προσκύνησιν ἀθετουμένην, ἀντὶ δὲ
 ἀκολασίας ἀγνεῖαν ἀσπαζομένην καὶ μαιφρονίαν μὲν ἐξωθουμένην, εἰρήνην δὲ ἀντεισχυρομένην, παντὸς
 δὲ ζήου καθαρῶ ἠυσίαν τε καὶ σφαγῆν ἀποδοχῆς ἀξιουμένην, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, ὅτι πᾶν κτίσμα
 Θεοῦ καλὸν καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον· αὐτοὶ γὰρ οὗτοι οἱ τῆς εἰδωλομανίας προασπισταὶ μετὰ τῆς ἄλλης
 ἀσεβείας καὶ διττὰς προσθεύοντες ἀρχὰς κατὰ τοὺς τῶν Μανιχαίων λήρους τῇ μὲν πονηρᾷ τὰ ² ὀρώ- 25
 μενα, τῇ δὲ ἀγαθῇ τὰ νοούμενα ³ ἰδιαζόντως ἐκάστη χώρα ἀπένεμον.

2. Ὡς οὖν εἴρηται, ἅπαντα ταῦτα σὺν ἀκριβείᾳ μαθόντες ἀνῆνεγκαν τῷ κρατοῦντι καὶ τοῖς περὶ
 αὐτὸν ἄρχουσιν· οἱ καὶ τῶν λεγομένων ἀκούσαντες, οὐδὲν ἕλαττον τῆς ἐν δρυμῷ ἀμφιλαφοῦς ἐκφλο-
 γώσεως τῷ κατὰ χριστιανῶν θυμῷ ἐξεκαύθησαν. Ἐν τῷ καιρῷ οὖν τούτῳ κατεσχέθη ὁ μακαριώτατος
 ἐπίσκοπος Ἀκειψιμᾶς, ἐκ πατρίδος μὲν ὁρμώμενος Ναησὸν καλουμένης, πρεσβύτης δὲ λίαν καὶ προ- 30
 θεβηκῆς, ὀδοηκοστὸν ἔτος ἄγων, ἀστείος μὲν τῷ σώματι. ἐρρωμενέστερος δὲ τὴν ψυχὴν καὶ τῶν
 ἀπ' ἡλίῳ ἀνατολῶν εὐγενεῖα τιμώμενος, φιλοῖενος κατὰ τὸν Ἄβραάμ, καὶ πᾶσι πένθησι καὶ θεομένοις
 τὰ δέοντα ἐπιγορηγῶν, τῇ δὲ χάριτι τοῦ ἐνοικούντος αὐτῷ ¹ πνεύματος πολλοὺς μὲν Ἕλληνας ἐκ τῆς
 ἐν ἀγνοίᾳ περιπλανήσεως πρὸς τὴν ἀληθῆ τοῦ Χριστοῦ γνῶσιν μετέγαγε καὶ ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ
 ἀμέμπτως ἐμπολιτεύεσθαι ἐδίδασκεν· ἐγκρατῆς δὲ ἦν οὐ μόνον κατὰ τὴν σωματικὴν ἀσκησιν, ἀρτε 35
 καὶ ὕδατι ἀρκούμενος, ἀλλὰ καὶ πάσης κακίας καὶ παντὸς ἀπερόμενος πονηροῦ πραγματος κατὰ τὸν
 δίκαιον Ἰωβ· ἐν δὲ ταῖς προσευχαῖς τοσούτων τὸ εὐκατάνυκτον ἐκέκτητο, ὡς μὴ μόνον τὰς ὄψεις
 ἀλλὰ καὶ τὸ ἔδαφος, ἐν ᾧ τὴν στάσιν ἐποιεῖτο, τοῖς διακρυτὶν καταβρέχειν.

3. Πρὸ δὲ τοῦ κατασχεθῆναι αὐτὸν συνέβη ὑπὸ παιδὸς ἀνατεθρακμένου παρ' αὐτοῦ, ὡς τοῖς
 πολλοῖς εἴησται, τὴν κεφαλὴν ψηλαφῶντος φθειρῶν ἀποκαθαίρεσθαι, ἀσπασσθῆναι τε αὐτὴν καὶ ὡς ἐν 40
 προοράσει ἀνειπεῖν· « Μακαρία ἡ φαλάκρα αὕτη, ἥτις διὰ μαρτυρίου τελειωθεῖσα ἀθλοφορικῶν

1. — 1. μαρτυρίῳ C. — 2. *om.* C. — 3. νοούμενα C.

2. — 1. αὐτοῦ C.

στέφανον ἀναδοῖσεται. « Ὁ δὲ ἀντασπασάμενος τὸ παιδίον· « Εἰσακουσθεῖς¹, ἔφη, ὃ τέκνον, καὶ τάχιον πληρωθεῖ· τὸ διὰ τοῦ στόματός σου προφητικῶς εἰρημένον καὶ τῆς μερίδος ταύτης καὶ τοῦ κλήρου γένοιτό μοι καταξιοθῆναι. » Ἐπεὶ δὲ συμπαρῆν καὶ ἕτερός τις τῶν πλησιοχώρων ἐπισκόπων ἐν τῷ ταῦτα λέγεσθαι. ἄτε δὲ συνήθης καὶ φίλος τυγχάνων τοῦ μακαρίου Ἀκεψιμᾶ, ὡς ἐν παιδιᾷ πρὸς τὸ παιδίον ἐν μειδιζματι ἔφη· « Εἰ γινώσκεις, ὃ τέκνον, καὶ περὶ ἐμοῦ, τί μοι ἀποδοῖσεται, σὺν ἀληθείᾳ μὴ ἀποκρύψῃς. » Λέγει πρὸς αὐτὸν τὸ παιδίον· « Ὑποστρέφοντός σου πρὸς τὴν οἰκίαν πόλιν, οὐδαμῶς ἔτι ταύτης θεατῆς γενήσῃ· κατὰ γὰρ τὴν μονὴν τὴν λεγομένην Ἀθραδάραν τὸν βίον καταλύσεις μεθιστάμενος τῶν ἐνθένδε. » Ὁ δὲ καὶ τέλος εἶληφεν, ἐκατέρων τούτων τῆς ζωῆς τὸ πέρασ δεξαμένων τρόπον ᾧ προειρήκει. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν πρὸ τῆς κατασχέσεως.

4. Μετὰ δὲ τὸ συλληφθῆναι τὸν μακαριώτατον πρεσβύτερον παριόντα διὰ τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ τὰς μονὰς ἐποίειτο, εἶπέν τις αὐτῷ τῶν γνωρίμων ἐν κρυφίῃ· « Ἐντειλαί τι περὶ τοῦ οἴκου σου καὶ τὸν ὀφείλοντα τούτου ἐν περιλήψει γενέσθαι. » Ὁ δὲ ἐκτείνας τὴν χεῖρα εἶπεν πρὸς αὐτόν· « Οὐκ ἔστι μοι μερίς οὐδὲ κλῆρος ἔτι ἐπίγειος· ταῦτα γὰρ πάντα ὁ Χριστός μοι² γενήσεται, ὃν ἐκ ψυχῆς ἠγάπησα. »

5. Ἀπαχθέντος δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει Ἀρθῆλ καὶ τῷ τῶν μάγων ἀρχηγῷ, ᾧ ὄνομα Ἀδραχασγάρ, παραστάντος, εἶπεν πρὸς αὐτόν· « Χριστιανός εἶ· » Ὁ δὲ φωνῆ μεγάλῃ ἐκραύγασε· « Χριστιανός εἰμι καὶ ἐνὶ μόνῳ Θεῷ ἀληθινῷ λατρεύω. » Ὁ τῶν μάγων ἀρχηγός ἔφη· « Οὐκ οὖν ἀληθῆ εἰσι τὰ περὶ σοῦ ἠκουσμένα, ὅτι τῷ βασιλικῷ δόγματι, ὡς οὐκ ὄφειλες³, ἀντιτάσῃ διδασκῶν ἕνα σέβειν Θεὸν καὶ αὐτῷ μόνῳ προσκυνεῖν; » Ὁ ἅγιος εἶπεν· « Πάντα ὅσα ἠκουσας περὶ ἐμοῦ ἀληθῆ εἰσιν· καὶ ἐν παρρησίᾳ ἕνα Θεὸν ἀληθινὸν κηρύσσω καὶ αὐτῷ προσκυνεῖν καὶ λατρεύειν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιεῖν πάντα ἀνθρώπων ἐκδιδάσκω, καθὼς κί παρ' ἡμῖν θεῖται γραφαὶ διαγορεύουσιν. »

6. Ὁ δὲ ἀρχιμάχος πρὸς τὸν ἅγιον ἔφη· « Φρονήσεως τελείας περὶ σοῦ φήμη μέγρι τῶν ἡμετέρων ἁσῶν ἐλήλυθεν, ἥτις τῷ βαθεῖ γῆρας μᾶλλον δοκιμωτέρα καθίσταται· τὸ γὰρ πολυχρόνιον πλείονα καὶ πείραν καὶ σύνεσιν εἴωθεν ἐπισπᾶσθαι· καὶ πῶς ἀρτίως καθάπερ παιδίον ἀνοηταῖον καὶ περιπλανώμενον τῷ παρὰ πατρὸς Περσῶν κραταιᾷ βασιλείᾳ προσκυνουμένῳ ἡλίῳ καὶ πυρὶ θρησκεύειν εἰς τὸ παντελὲς ἀνανεύεις; » Ὁ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς εἶπεν· « Εἰς ἀδόκιμον νοῦν ἢ τῶν Περσῶν ἀρχὴ διεληθούσα πολλὰ τῶν μὴ καθηκόντων διαπραττεται· ἐγκαταλιπούσα γὰρ τὸν δημιουργήσαντα πάντα Θεὸν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ λατρεύει ταῖς ὑμετέρας εἰσηγήσεις καὶ ἐξαπάταις, ὑπ' ὧν τὸ τῆς πολυθείας ἀνόσιον⁴ ἐξήπλωται, διαφερόντως ἀποπεπλάνηται. »

7. Ὁ τῆς κακίας εὐρετῆς καὶ τῆς ἀσεθείας ἀρχὸν ἔφη· « Τὴν παρὰ τοῦ μερίστου βασιλείως κρατουμένην ἀγίην καὶ ἀληθεῖας ἐγομένην λατρεῖν, ὃ δύσμορε, σὺ ἀνόσιον καὶ πεπλανημένην ἀποκαλεῖς; » Ὁ τοῦ Θεοῦ λάτρης Ἀκεψιμᾶς εἶπεν· « Ἐν τίνι οὖν ἀναφαίνεται ἡ καθαρότης καὶ ἡ ἀλήθεια τῆς καθ' ὑμᾶς διδαχῆς καὶ τίς ἀνθρώπων σῶμας ἔχων τὰς φρένας τὸν ἀληθῆ Θεὸν ἀνούμενος καὶ τοῖς κρίμασιν αὐτοῦ θεῖον σέβας περιτιθεῖς ὡς Θεοῦ προσκυνῆσαι; » Ὁ τῆς πλάνης ἀρχηγός ἀποκρίνεται· « Ἐν τῷ ἅπασι τῷ βασιλικῷ ὑποκύψας θεσπίσματι προσκυνῆσαι τῷ ἡλίῳ πείσθητι· φεῖδομαι γὰρ σου ἔτι τῆς πολιᾶς, ὡς τὸ αἰδέσιμον προβαλλομένης⁵· εἰ δὲ μὴ βουληθῆς πεισθῆναι, μετὰ πολλὰς τιμωρίας τὸ ἅθλιον γῆρας σου τῷ ἅδῃ παραπέμψω. » Ὁ ἱερός πρεσβύτερος λέγει· « Ἐμφοραγίᾳ σου τὸ ἀπύλωτον στόμα, κύον ἀναιδέστατε, ἵνα μὴ προσθείης ἔτι τοῦ λαλεῖν τοιαῦτα ἀσεβῆ ῥήματα· ἐγὼ γὰρ ἀπὸ νεότητός μου ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ ἀληθεῖ ἀνατεθραμμένως πίστει καὶ νῦν πρὸς βαθὺ γῆρας ἐλάσας, ὡς ὄρεξ, φρόνημά τε στερρότερον τῇ πολυχρονίῳ πείρα προσεῖληφα καὶ τῇ τῆς αἰωνίου ζωῆς ἐλπίδι, τῶν τε σπέρων σου λογίῳ καταφρονῶ καὶ τὰ σεβάσματά σου βδελυσσόμενος ἀποστρέφομαι. »

8. Καὶ ὁμοῦ πλησθεὶς ὁ μικρώτατος κελεύει τεινόμενον αὐτὸν ἀνηλεῶς μαστιξῆσθαι· ἐπὶ τούτου δὲ ὁμότητος οἱ αἰκίζοντες προῆλθον, ὥστε τὸ ὑποκείμενον ἑδάφος τῇ τοῦ αἵματος φορᾷ ροιτισσό-

3. — 1. εἰσακουσθεῖς C.

4. — 1. *supra* lin. U.

5. — 1. ὠφελος C, ὄφελος U.

6. — 1. *in marg. prima manu* U.

7. — 1. προβαλλόμενος U.

μενον περιλιμνάζεσθαι. Καὶ δὴ ἐπὶ μικρὸν ἀνθέντα τούτων δεδεμένον ἀλύσει δισὶ προστυτεῖ παρα-
 στῆναι τῆ βήματι καὶ πρὸς αὐτὸν λέγει· « Πῶς ἐστὶν ὁ Θεὸς σου, ὃν σέβῃ, Ἀκεψιμᾶ; ἐθέτω καὶ
 ῥυσάτω σε ἐκ τῶν χειρῶν μου. » Ὁ μακάριος εἶπεν· « Ὁ ἐμὸς Θεός, βδελυρώτατε. τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
 γῆν πληρῶν δυνατός ἐστιν καὶ ἐκ τῶν μαιφόνων σου χειρῶν ἐξελεσθαι με· σὺ δὲ κατὰ τίνος ὑπερη-
 φανεύῃ ἀναιδεύόμενος, ὁ τεληηλὸς κύων καὶ τῆς ἀληθοῦς ἐστερημένος ζωῆς, οἷα δὴ τῶ ζῶντι Θεῷ
 μὴ προσκυνῶν; διὰ τοῦτο ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ ἐκπεσὼν ζηρανθήσῃ καὶ τὸν αἰσθητὸν ὑπομείνας
 θάνατον μετὰ τῶν ἀσεβούντων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ μου ἐξαναστήσῃ τῇ αἰωνίᾳ κρίσει καὶ τῷ ἀσθέστῳ
 πυρὶ, ἐφ' ᾧ σὺ πέποιθας, ψυχὴν καὶ σάρκα κολασθήσεσθαι παραδοόμενος. Ἐπὶ πλείον δὲ θυμω-
 θεις ὁ ἀλιτήριος κελεύει μεθ' ἐτέρων ἀροτέρων ἀλύσειν ἐπιθεθέντα τῇ ἐσωτέρᾳ καὶ ἀρεγγεῖ κατα-
 κλεισθῆναι φυλακῇ. »

9. Τῇ δὲ ἐξῆς κατεσχέθη ὁ τιμιώτατος πρεσβύτερος Ἰωσήφ ἐν κώμῃ καλουμένῃ Βιβλαθουθὰ τὴν
 παροικίαν ἔχων, ἣ διερμηχνεύεται τοῦ γράφοντος καλῶς, καὶ αὐτὸς γηραιὸς πάνυ, ἐβδομηκостὸν
 γὰρ ἔτος τῆς ἡλικίας ἦγεν, εὐσπτος μὲν τῷ τοῦ σώματος εἶδει, ὠραιότερος δὲ τὴν ψυχὴν καὶ ζήλου
 πνέων ἀπαραβλήτου ὑπὲρ τε τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως καὶ τῆς περὶ αὐτὴν τὴν ἱερατείαν ἀκριβεστάτης
 διαδιώσεως. Τῇ δὲ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνελήφθη καὶ ὁ εὐλοβέστατος διάκονος Ἰεθθαλᾶς, ἀπὸ κώμης
 ὀρμώμενος λεγομένης Βιθνοαδωρά, καὶ αὐτὸς πολὺς μὲν τὴν τρίχα, πολὺς δὲ τῷ φρονήματι, ἐξήκοστον
 ἄγων τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἔτος, ἀνὴρ ζέων τῷ πνεύματι καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ θείας πεπληρωμένος ἀγάπης,
 δραστήριός τε τῶν φύσει καὶ ἐλεγκτικός ἐν οἷς ἔδει τοὺς ἐλέγχους ἐπιφέρειν, παιδρὸς τῷ προσώπῳ
 τὴν διάνοιαν ἐπεικῆς καὶ διὰ πάντων τὸ σεμνὸν ἐνδεικνύμενος.

10. Ἀμφοτέρων δὲ κατενώπιον τοῦ τῶν μάγων ἀρχηγῶ παραστάτων, φρονίῳ τῷ ὄμματι πρὸς
 αὐτοὺς ἀπιδὼν ἔφη· « Ὡ γένος δυστιμώρητον, ἵνα τί τοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀρελεστέρους ἐξαπατῶντες
 ταῖς τῶν διδασκῶν ὑμῶν γοητείαις τῇ τῶν χριστιανῶν θρησκείᾳ προσάγετε; » Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πανόσιος
 Ἰωσήφ εἶπεν· « Ἡμεῖς, ὦ δικαστά, οὐτε γοητεύειν ἐπιστάμεθα οὐτε ψευδολατρεῖν ἀνιμάθομεν, ἐν τῇ ἀλη-
 θείᾳ δὲ ἐστηκότες, πάντα ἀνθρώπων διδάσκωμεν ταύτης ἔχειν καὶ τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν ἐπιγινώ-
 σκειν. » Ὁ ἀρχιμάγος ἔφη· « Καὶ ποία δοκεῖ ὑμῖν, ὦ ἀνόητοι, διδάχῃ τῆς ἀληθείας ἔχειν; ἢ ὁ
 βασιλεὺς πάσης γῆς μετὰ τῶν αὐτοῦ μεγιστάνων ἀποδέχεται, ἣ ἤπερ ὑμεῖς οἱ εὐτελεῖς καὶ ἀπερριμ-
 μένοι κηρύσσετε; » Ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερεὺς ἀποκρίνεται· « Ἐπειδὴ οὐκ εὐδόκησεν ὁ Θεός ἡμῶν ἐν
 τῇ ὑπερηφανίᾳ καὶ τῇ πλούτῳ τοῦ αἰῶνος τούτου ὁδὸν ἀνθρώπου εὐθύνεσθαι, διὰ τοῦτο ἡμεῖς ἐαυ-
 τοὺς ταπεινούμεντες ἐκούσιως πτωχούμεν σώματι καὶ πνεύματι, ὡς ἂν καὶ τῆς ἀκρχατοῦ δοξῆς καὶ
 τῆς ἀδιαδόχου τύχοιμεν ἀπολαύσεως. »

11. Ὁ ἀρχιμάγος ἔφη· « Ἐπειδὴ ἀσθενεῖα φύσεως τὸν ὄκνον περιθάλλοντες ἀποποιεῖσθε τὸ ἐργά-
 ζεσθαι, οἰκίαν ἐξ οἰκίας ἐν σχήματι προσαιτῶν περιεργόμενοι. τούτου χάριν ὡς καύχημα τὴν πενίαν
 καὶ τὸ μέτριον περιφέρετε. » Ὁ τοῦ Θεοῦ ἀνθρωπὸς ἔφη· « Ἐπειδὴ ὠνείδισας ἡμᾶς ὄκνηρους ἀπο-
 καλῶν ἢ ἀργούς, ὦ ταλαίπωρε, ἐρώτησον παρὰ τῶν εὐ εἰδότην καὶ μάθε, ὅτι εἰ ἐβελήσμεν πλοῦτον
 περιποιήσασθαι ἐκ τῶν ἡμετέρων χειρῶν, ἐπορισμέθα ἂν τοῦτον, ὅς τοῦ παρὰ σοὶ ἐξ ἐράνου τῆς τῶν
 πτωχῶν ἐργασίας ἐπισυνχημένου τιμιώτερος ἂν τῷ ὄντι ὑπῆρξεν ἡμεῖς μὲν γὰρ ἐργαζόμενοι ταῖς
 ἰδίαις χερσὶ Θεῷ δανείζομεν μεταδίδόντες τοῖς χρεῖαν ἔχουσιν ὑμεῖς δὲ τῇ πλεονεξίᾳ κρατούμενοι,
 οὐ μόνον οὐκ ἐργάζεσθε ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν πενήτων ἀδελφῶν ἀρπάζετε. Ὁ τῆς ματαιότητος θερα-
 πευτῆς ἀναποκρίνεται· « Ὁ πλοῦτος παρὰ πᾶσιν ἐπιθυμητός ἐστι καὶ οὐδεὶς ἐστὶν ὁ τούτου μὴ
 ἐφιέμενος. Τίς οὖν σοὶ πιστεύσει λέγοντι μηδαμῶς ἐρᾶν χρημάτων; »

12. Ὁ ἅγιος εἶπεν· « Οἱ ἀκριβῶς εἰδότες μᾶλλον δὲ πείρα μεμαθηκότες, ὡς οὐ παραμένει τῷ
 βίῳ ὧδε κἀκεῖσε βέων καὶ μετεργόμενος καὶ οὐδ' αὐτῷ τῷ ἀγαπῶντι προσμένον, ὡσπερ οὐδὲ τὸ

8. — 1. U, om. C.

9. — 1. διάκονος om. C, in marg. U.

10. — 1. ἢ κακοθάνατοι ἵνα τι πλανάτε τοὺς ἀβρανεῖς ἀνθρώπους; τῆ γοητεία τῆς διδασχῆς ὑμῶν ποιοῦντες αὐτοὺς
 χριστιανούς; ἀποκριθεὶς ὁ ἅγιος Ἰωσήφ εἶπεν ἡμεῖς ἀληθεῖς ἐσμὲν καὶ γοητεῖαν οὐκ οἴδαμεν ἀλλὰ ἀληθειαν πάντα
 ἀνθρώπων διδάσκωμεν ἐπὶ τὸ γινῶναι τὸν ζῶντα Θεόν. Ὁ ἀρχιμάγος ἔφη καὶ ποία διδάχῃ μεγάλη ἐστὶν ὦ ἀνόητοι.
 αὐτῇ ἢ ὁ βασιλεὺς κρατεῖ πάσης τῆς γῆς, ἢ ἡ ὁ C, cetera usque ad c. 52 desunt. — 2. τούτου U.

κενὸν δοξάριον τῆ τῶν ἀργόντων ἐξουσία, οἷα γῆ καὶ σποδὸς πατούμενα καὶ εἰς ἕδου τὴν κατασκήνωσιν ἔχοντα.

13. Ὁ θεοστυγὴς ἔφη· « Ἐάσθωσαν τὰ τοιαῦτα ληρήματα· περιττὴν γὰρ ἡγοῦμαι καὶ τὴν φθάσαν ἀναμεταξὺ ἡμῶν ἐρώτησιν γενέσθαι· τοῦτό μοι μόνον ἀπόκριναί· ποιεῖς τὸ τοῦ βασιλείου θέλημα καὶ προσκυνεῖς τῷ μεγάλῳ θεῷ ἡλίῳ, σφίξων σεαυτὸν ἀπὸ τῶν πικρῶν βασάνων, ἅς ἐτοίμως ἔχει τοῦ ἐπενεγκεῖν σοι, ἢ οὐ; Ὁ τρισόβλιος Ἰωσήφ ἀπεκρίθη· « Χρὴν τῆς τοιαύτης δεισιδαιμονίας μὴ πλανῶ, ὡς τρισόβλιε, ἵνα τὸν Θεὸν μου καταλιπὼν τῷ αὐτοῦ ποιήματι προσκυνήσω, τῆ ἑμῇ ἐναντιούμενος διδάχῃ. »

14. Τότε θυμῷ πλησθεὶς ὁ ἀσεβέστατος κελεύει καὶ αὐτὸν τεινόμενον μαστίξασθαι, ἄνδρας δὲ δυνατούς ἐν ἰσχύϊ βιάσθαι ἐκ βῶων ἡκανθωμέναις τύπτειν αὐτὸν ἀπειδίως οὕτως, ὥστε καὶ τῆς ἐνούσης ἀποστερῆσαι πνοῆς. Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ γενναῖος ἀθλητὴς εἰς οὐρανὸν ἀνατείνας τὸ ὄμμα, τὸν βύουμενον κυριὸν ἀλλαγτικῶς κατὰ διάνοιαν εἰς βοήθειαν ἐξεκαίειτο, δύναμιν αὐτῷ εἰς ὑπομονὴν τῶν δεινῶν παρασχεθῆναι.

15. Βλέπων δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ τῆ τοῦ αἵματος ἐκχύσει δι' οὐλο πορφυρούμενον· « Εὐχαριστῶ σοι, εἶπεν, Ἰησοῦ Χριστέ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἡ ἐλπίς μου, ὅτι κατηξίωσάς με τοῦ διὰ μαρτυρίου βαπτίσματος, ἵνα τῷ οικείῳ αἵματι λουσάμενος τὸν ἐν ἐμοὶ τῆς ἀμαρτίας βύπον ἀποκαθάρω. » Οἱ δὲ δῆμιοι ὀργῆς ἀναπλησθέντες τῆ τοιαύτῃ δοξολογίᾳ, ἐπὶ τοσοῦτον τὰς μαρτυρικὰς κατεξέκρινον σάρκας, ὥστε μὴδ' ὀπισθοῦν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ τόπον ὑγιῆ ἐπαρῆναι. Ἐἶτα δυσὶν ἀλύσει δεσμησάντες πρὸς τὴν ἐσωτέραν εἰσάγουσιν εἰρκτήν, ἐν ᾗ ὁ μακάριος Ἀκεψιμᾶς ἐτύγγανεν.

16. Πρὸς δὲ τὸν τιμιώτατον Λειθαλᾶν ἐπιστραφεὶς ὁ τύραννος ἔφη· « Σὺ τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; πληροῖς τὸ τοῦ βασιλείου πρόσταγμα καὶ προσκυνεῖς τῷ μεγάλῳ θεῷ ἡλίῳ ἀπογύει τε αἵματος καὶ γυναῖκα πρὸς γάμον εἰσοικίζῃ, ἵνα βυθθῆς ἀναγκῶν τε καὶ θλίψεων, ἢ τῆ ἀπειθείᾳ τῶν πρὸ σοῦ καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἐπιμένεις; » Ἀποκριθεὶς δὲ μετὰ παρρησίας ὁ τῆς ἀειθαλοῦς φυτείας τοῦ Χριστοῦ γεωργός· « Ἔργον τοῦτο, ἔφη, τῆς σῆς ἀκαθαρσίας ἢ κυνώδους ὀρέξεως τὸ καὶ αἷμα ἀπογεύεσθαι καὶ κτίσμασιν ἀναιδῶς προσκυνεῖν, ὡς πεπληρωμένε καὶ νοῦν καὶ διάνοιαν· οὕτως γὰρ ἔμυσας τοὺς οφθαλμοὺς πνεύματι παραδοθείς κατανώξεις προφητικῶς εἰπεῖν, ὥστε μὴδὲ τὸ λαμπρότατον τοῦ εὐαγγελίου φῶς, τὸ πᾶσαν καταλάμψαν τὴν οἰκουμένην, κἂν ἐπὶ μικρῷ ἐναυασθῆναι τῆ ἐσκουτισμένη σου ψυχῇ· ὁ δὲ παρὰ σοῦ μοι ἀπειλούμενος θάνατος ζωὴ αἰώνιος μοι γενήσεται. »

17. Ὀργιλωτέρου δὲ κινήθεις ὁ δυσμενέστατος, ὡς καὶ τὰς ὄψεις ἀλλοιωθῆναι, εἶτα ἐν ἑαυτῷ αἰδῆς ἐγκρατευσάμενος, λέγει πρὸς τὸν ἄγιον· « Πᾶς ἄθρωπος φρονῶν τὴν ζωὴν μᾶλλον ἢ τὸν θάνατον ἀσπάξεται· τοῖς οὖν ὑπὸ σοῦ λεγομένοις τίς ἂν πιστεύσειεν, ἵνα τῆς ζωῆς καταφρονήσας τῷ θανάτῳ προσδράμῃ, καθάπερ ὑμεῖς οἱ ἀνόητοι. » Ὁ θεοφιλὴς Λειθαλᾶς ἀπεκρίθη· « Ὁ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἀληθείας ὡς ἐν σκότει διαπορευόμενος, καθάπερ ἡ σὴ κακοδαίμων ψυχῇ, ἀζῆτος ἂν κληθεῖτῃ μωρός καὶ ἀνόητος. Ὁ δὲ ἡμέτερος κύριος διαρρήδην ἐμβόᾳ, ὡς ὁ φιλοῦν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῇ προσκαίρῳ ζωῇ ἀπολέσει αὐτήν, ὁ δὲ ἀπολέσας αὐτήν ἐν τῷ παρόντι βίῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον εὐρήσει αὐτήν. »

18. Τότε κελεύει ὁ ὀμότατος θῆρ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ὑπὸ τὰς ἰγνύας δεθείσας κατὰ τὸ μέσον ἀμφοτέρων ξύλων διαπερρονηθῆναι, ἀμφοτέροις μέρεσι μηχανούμενον ἐς τοσοῦτον, ὥστε ἄνδρας ἀνὰ ἕξ δύναμι διαπύροντας ἐντεθεῖεν καὶ ἐντεθεῖεν ἐπιθάντας τῷ ξύλῳ τῆ βαρύτητι τῆς τάσεως ἢ τῶν ἐξεπιτήδες ἀλμάτων τὸ τοῦ ἀγίου ἱερὸν ἐκπέζειν σῶμα· ἕτεροι δὲ βροπάλους ἐκ βῶων ἡκανθωμένοις κατὰ τὴν προγεγεννημένην τιμωρίαν εἰς τὸν τοῦ Θεοῦ ἱερέα τύπτειν ἀπειδίως προσετυσσοντο· ἵατε δὲ πάντες, ὡς δυσφόρητος ἢ πληγῆ οἰκτιρῶν ἄνευ προσαγομένη. Ὁ δὲ καρτερικὸς ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ ἐν γενναίῳ ψυχῆς παραστήματι τῷ τυράννῳ ἐπεφώνει· « Ὡς εἶοικεν, καὶ κυνῶν καὶ κοράκων τὸ ἀναιδῆς ἢ ἀχόρεστον ἐπιδεικνύμενος, οὐδεμίαν φειδῶ ποιῆ τῶν ἀνθρωπίνων σωματίων ὁμοίως ἐκείνοις οἰκείον βροπμα ταῦτα τιθέμενος· γυνῆθι οὖν, ὡς οὐδενὸς λόγον ποιουῦμαι οὔτε σοῦ οὔτε τῶν ὑπὸ σοῦ προσαγομένων μοι κολαστηρίων. »

19. Ὁ δὲ τῆς ἀθείας ἐμπλεως, βρύχων ἄμα καὶ τρίξων τοὺς δόνοντας· « Ἴνα τί, τοῖς παύσειν ἀπειλῶν ἐπεφώνει, πεφεισμένως τὸν ἀνόσιον μαστίξεται; ὡς ἐκ τούτου γὰρ ἀδείας τυγχάνουν, πρὸς λαοδωρίας καὶ ὕβρεις τὰς καθ' ἡμῶν ἀναιδῶς ἐκτρέπεται. Ἀπὸ δὲ τῆς τῶν τεινόντων ὑπερβαλλούσης βίας καὶ τῆς τῶν ἐπιθεθηκότων τῷ ξύλῳ σφοδρᾶς βαρύτητος ἐστὶ δὲ καὶ τῶν ἀνυποίστων βλάβισμῶν οἱ μὲν βραχιόνες τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου σώματος τέλειον κατασθάνοντες μέγρι καὶ αὐτῶν τῶν ὀστέων ὀλοκλήτως ἀπεγυμνοῦντο· ἢ δὲ ἄλλη πᾶσα ἀρμονία λυθείσα τῆς οικείας συμφύας διέσπαστο. Βαστάσαντες οὖν αὐτὸν ὡς μὴδὲ κινή-

θῆναι δυνάμενον τῆ δεσμοτηρίῳ ἐναπέριψαν, ἐνθα καὶ ἡ λοιπὴ τῶν μαρτύρων οὐκ ἀναπεῖκέλειστο.

20. Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας ἐκβαλόντες τοῦ δεσμοτηρίου, ἄγουσιν αὐτοὺς εἰς τόπον λεγόμενον Παρά-
δεισον, οὗ πλησίον καὶ ναὸς ὑπῆρχε τοῦ παρ' αὐτῶν σεβομένου πυρός· ἐν ᾧ καὶ προκαθεσθῆς ὁ παμμίαιρος
πρὸς τοὺς ἁγίους ἔφη· « Εἶπατέ μοι συντόμως· ἔτι τῷ αὐτῷ τῆς κακίας ἐπιμένετε λογισμῶ μὴ πειθαρχοῦντες τοῖς τοῦ αὐτοκράτορος θεσπίσμασιν, ᾧ γοητείας ἀνάμεστοι; » Οἱ δὲ ἅγιοι ὡς ἐξ ἐνὸς στόματος
εἶπον· « Ἡμεῖς τοῦ ἀγαθοῦ λογισμοῦ, ὃν ἀρχῆθεν ἐκεκτήμεθα, καὶ τοῦ ἐνὸς φρονήματος σύμψυχοι
ὄντες, τῆς ἀληθινῆς πίστεως οὐδαμῶς ἐκπεπτώκαμεν, ἐν οἷς Θεῷ ποιητῇ οὐρανῷ τε καὶ γῆς λατρεύομεν,
τὰ δὲ τοῦ ἀσεβοῦς βασιλέως ὑμῶν προστάγματα ἐν οὐδενὶ τιθέμεθα· κἄν εἶδος ἅπαν βασιανιστηρίων ἐπαγά-
γοις, εὖ ἴσθι ὡς ἀμετάθετοί ἐσμεν, τῆς αὐτῆς γνώμης καὶ προαιρέσεως ἐχόμενοι. »

21. Λίαν δὲ ἄγροσεθῆς ἐπὶ τοῖς βήμασιν ὁ τύραννος κελεύει αὐτοὺς μὲν κατὰ τῶν μαχαλιῶν καὶ τῆς
ὄσφους καὶ τῶν κνημιῶν σχοινοῖς περιζωσθέντας ἰσχυρῶς, κατὰ δὲ τὰ τῶν σχοινίων ἄκρα ζύλοις ἐνδύσαντας
τοὺς ὑπηρετοῦντας οἰκὴν στρεβλωτηρίων περιελίσσειν ἐν δυνάμει. Οὗ γενομένου, ἐπὶ τῶσούτων τὰ ὁσπᾶ
τῶν ἁγίων συνέβησαν, ὥστε καὶ τοὺς πόρρωθεν ἀφεστηκότας τοῦ κρότου τῆς συντριβῆς ἐνωτίζεσθαι. Ὁ δὲ
παμμίαιρος ἐπεφώνει τούτοις· « Τῷ θελήματι τοῦ βασιλέως μὴ ἀντιτάσσεσθε. » Ἀντιφθέγγονται οἱ ἅγιοι
τοῦ Χριστοῦ ἀλόφοροι· « Οἱ τῷ θελήματι τοῦ βασιλέως ὑμῶν ὑπέκοντες ὑποταγῆναι τῷ θεῷ βουλήματι
οὐ δυνήσονται. »

22. Ἀπὸ δὲ τρίτης ὥρας ἕως ἑκτῆς τῆ τοιαύτῃ τῆς βασιάνου στρεβλώσει τῶν ἀθλητῶν ἐγκαρ-
τερούτων καὶ διὰ τῆς ὑπομονῆς τὸν Θεὸν μεγαλυνόντων, αὐτοὶ τὰς ἐρωτήσεις οἱ ὠμότατοι μαιφῶνοι
πρὸς αὐτοὺς ἐποίουντο. Πάλιν οὖν βασιλεύσαντες αὐτοὺς ταῖς ἀφορήτοις πληγαῖς οἷα δὴ νενεκρωμένους
τῷ δεσμοτηρίῳ ἐγκατακλείουσι, μὴ συγχωροῦντές τι τῆ τοῦ τυράννου προσταξεί τῶν ἀναγκαιῶν τι
διατροφῆς ἢ σκεπάσματος ἐπιχορηγηθῆναι αὐτοῖς· « Εἰ δὲ τις εὐρεθεῖ τὸν τοιοῦτον ὄρον παραλύειν,
φρσίν, ὠμοστάταις ὑποβλήθεις μάλιστα τῶν ὄτων καὶ τῆς ξινὸς ἀποστερηθήσεται. »

23. Ἄλλ' οἱ γενναῖοι τοῦ Χριστοῦ στρατιῶται πᾶσαν θλίψιν καὶ κάκωσιν δι' αὐτὸν ὑπομένοντες, ἐν
πεινῇ καὶ δίψῃ, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι ἐπὶ τριετῆ χρόνον κατὰκλείστοι διετέλεσαν, μηδαμῶθεν ἔχοντες
τῆς ἐνδείας παραμυθίαν, πλὴν εἰ μὴ ἀπὸ τῶν συνδεσμίων, ἐξεργομένων καὶ προσαιτούντων ἑαυτῶν τε
χάριν καὶ τῆς τῶν μαρτύρων ἐλαχίστης ἐπιχορηγήσεως· ὧν καὶ τὰς ἀφορήτους θλίψεις καὶ τὴν τοῦ
λιμοῦ χαλεπότητα καθορώντες οἱ τῆ εἰρκτῆ προσκαθήμενοι φύλακες τό τε βαθύ γῆρας κατωκτίζοντο
καὶ πρὸς ὄδυρους καὶ δάκρυα μετεφέροντο.

24. Μετὰ δὲ τὴν τῶσούτην πολυχρόνιον κάκωσιν τῶν τρισολβίων μαρτύρων, Σαθωρίου τοῦ Περσῶν
βασιλέως παραγεγονότος κατὰ τὸν αὐτὸν γῶρον, ἐν ᾧ οἱ ἅγιοι ἐφρουροῦντο, Βιθμαδὰ καλούμενον, ἐξαγεῖ
τούτους τῆς φυλακῆς ὁ πρὸς τὸ κολάζειν τὴν ἐξουσίαν εἰληφώς, ἐπὶ τῶσούτων ἐκτετηκότας τῆ πολυημέρῳ
κακίῳσι, ὥστε εἰκόνα μόνον ἀνθρώπου δεικνύουσι· καὶ αὐτοὺς τοὺς ὠμότατοι διαφέροντας εἰς οἰκτιρμὸν
καὶ ἔλεον τούτων ἐπικλίνεσθαι· καὶ τῷ τοῦ κατάρχοντος πάντων τῶν ἐν Περσίδι μάγων τοῦνομα
Ἀρδασαθῶρ βήματι ἀκριβέστερον ἀνεταξομένους παρίστησι, πάντων ἑμοῦ τῶν μεγιστάνων καὶ παρα-
δυναστευόντων συγκαθεζομένους αὐτῷ. Καὶ τῶν ἁγίων γενναίῳ καὶ ἀκαταπλήκτῳ φρονήματι ἐμπα-
νισθέντων, Ἀρδασαθῶρ ἔφη πρὸς αὐτούς· « Ἀληθῶς χριστιανοὶ ἐστέ; » Ἀπεκρίθησαν οἱ ἅγιοι· « Ναί,
ἀληθῶς χριστιανοὶ ἐσμεν, καὶ τοῦτο τὸ σέβας ἐκ προγόνων ἐπιγραφόμεθα, μονῆ Θεῷ ζῶντι καὶ
ἀληθινῷ τὴν λατρείαν προσάγοντες. »

25. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ τύραννος· « Καὶ ἡ πρεσβυτικὴ κατὰστασις ὅσον εἰκάσαι τις δύναιτο καὶ
τὸ βαθύ γῆρας τὴν ἐνοῦσαν ἐμφανίζει ἀσθένειαν. Ἐπὶ πλεῖον δέ, ὡς οἶμαι, ἡ χρονία κῆθειρξις καὶ
ταλαιπωρία τὰς τε μορφὰς ἠλλοίωσε καὶ τὴν ἐπὶ ταύταις σύνταξιν κατειργάσατο· διόπερ εἰ ἐμοὶ
πειθῆσθε, φείσασθε ἑαυτῶν καὶ τῷ ἡλίῳ προσκυνήσατε, ἵνα μὴ βιαίῳ θανάτῳ τὰ ὑμῶν σώματα ἀνα-
λωθῆ. Οὐκ ἄγοιστε γάρ, ὡς κατὰ παντὸς χριστιανοῦ τῷ περσικῷ μὴ πειθαρχοῦντος δόγματι ἢ διὰ
ξίφους εἰς κεφαλὴν διωρίσται τιμωρία. »

26. Ὁ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς Ἀκεψιμᾶς λέγει πρὸς αὐτόν· « Ἐπίσταμαι, ὡς οὐκ ὀλίγην σπουδὴν
κέκτησαι ἐν ταύτῃ σου τῇ καταργουμένῃ ἐξουσίᾳ· μὴ οὖν χρονοτριβήσης ἀναβαλλόμενος περὶ τὴν

τοιαύτην σου παράνομον θέλῃσιν, μὴδ' ἐπὶ διάνοιάν σου ἀνέλθῃ, ὡς ἡ θουπέαις ἢ ἀπειλαις ὑποχουνώσεις ἢ μεταπεισεις τὸν αὐτοκράτορα ἡμῶν λογισμῶν· ἀλλ' ὁ βούλει ποιῆσαι, τοῦτο διὰ τῶν αὐτῶν ἀπόρριπτε· ἡμεῖς γὰρ ἔβραῖοι καὶ ἀμετακίνητοι διαμένοντες οὔτε τὰς βασάνους σου προσούμεθα καὶ τὸ τοῦ βασιλέως ἡμῶν πρόσταγμα ὡς παράνομον ἀποστρεφόμεθα. »

27. Ὁ δυσμενέστατος πρὸς αὐτοὺς ἀποκρίνεται· « Οὐκ ἀγνοῶ, ὡς ὑμεῖς οἱ χριστιανοὶ τὸν θάνατον εἰς ἀνάπαυσιν λογίζομενοι τοῦτου τυχεῖν διὰ τῶν αὐτῶν ἐπισπεύδετε· ἀλλ' οὐκ ἀποθήσεται ὑμῖν τὸ ζητούμενον, μέχρις ἂν τὴν ζωὴν ἡμῶν κατ' ὀλίγον ἐκδοπανήσας καὶ τελευταῖον παραναλωμα ζήτους ὑμᾶς ποιησάμενος ἅπαντας τοὺς περὶ ὑμᾶς χριστιανούς δι' ἡμῶν σωφρονισθῆναι παρασκευάσω. » Ὁ ἅγιος Ἀκεψιμᾶς λέγει· « Πολλλάκις ἤκουσας παρ' ἡμῶν, ὅτι οὔτε τῶν βασάνων σου λόγον ποιούμεθα οὔτε τὸν διὰ ζήτους θάνατον δεδοίκαμεν. Ὁ γὰρ ἐν ταῖς προλαβούσαις θλίψεσι βοηθὸς ἡμῶν γενόμενος Θεός, καὶ τῶν αὐτῶν ἡμῶν δύναμιν παρέξει εἰς τὸ τὰς μηχανὰς τοῦ πατρὸς ἡμῶν τοῦ Σατανᾶ καταργῆσαι. Δοκίμασον οὖν τὴν ἐν Χριστῷ δυναμουμένην πρεσβυτικὴν ἡμῶν ἀσθένειαν ὡς ἐν ῥυτίδι ταῖς βασάνους, καὶ εὐρήσεις ἀργύριον κεκαθαρμένον ἐπταπλασίως, ἵνα διὰ πάντων κατησχυμμένος τὴν σεαυτοῦ ἐπιγῆς περὶ τὴν ἀσθένειαν πλάνην, ὡς ἀνήνυτα καθ' ἡμῶν ἐπιχειρῶν. »

28. Θυμοῦ δὲ πλησθεὶς ὁ τῆς ὀμότητος ἐξάρχων κελεύει παρενεθῆναι ἐξ ὀμῆς βύρσης μαστιγὰς τὸν ἀριθμὸν τεσσαρεσκαίδεκα, ἃς καὶ κατενώπιον αὐτοῦ προθεῖς λέγει πρὸς τοὺς ἄγιους· « Ὁμνυμι τὸν μέγαν θεὸν ἡλίον καὶ τὴν τοῦ βασιλέως τῶν βασιλείων Σαθωρίου εὐκλεᾶ τύχην, ὡς εἰ μὴ πεισθεῖητε τῷ προτάγματι αὐτοῦ, ἐν τοῦτοις ἐξανάλωσω ὑμῶν τὰ σώματα, ἐν αἵματι δὲ μολυνῶ τὴν ἀνόσιον πολιὰν ὑμῶν μηδεμίαν χειρῶν ποιούμενος εἰς ὑμᾶς· εἰ δὲ καὶ τάχιον ἀποδώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν μαστιζόμενοι, καὶ αὐτὰ τὰ νεκρὰ ὑμῶν σώματα καθ' ἐν μελιζόμενα διασκορπίσας, αἰμοδόροις κυσὶ καὶ ὀρνέοις ἀπορρίψω. » Ὁ ἅγιος Ἀκεψιμᾶς εἶπεν· « Ἐπειδὴ ὀμώσας εἰς μὴ ὄντα θεὸν κτίσμα καὶ δοῦλον τοῦ ὄντος Θεοῦ καὶ εἰς ψυχὴν ἀνθρώπου φθαρτοῦ καὶ ἐπικήρου, δέδοικα, μήπως παρορκίσας τὸ ὀμωσμένον οὐκ ἐκπληρώσης. Ἰδοὺ τὰ σώματα ἡμῶν παρὰ σοί εἰσιν· τῶν γὰρ ψυχῶν Θεὸς ἐξουσιάζει· ὁ βούλει τοίνυν ποιῆσαι, τάχιον ποιήσον· ἐν ἐτοιμίῳ γὰρ ἡμᾶς διὰ πάντων εὐρήσεις. »

29. Τότε ὁ μικρὸς ἐν κραυγῇ μεγάλη κελεύει ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ τεινόμενον ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν ἄνδρας δύναμει διαφέροντας κατὰ τε τῶν στέρνων καὶ τῶν νώτων ἀνηλεῶς ταῖς μαστίξιν καταξάνειν. Ἐπὶ τοσούτων δὲ προήλθησαν οἱ μαστιζόντες ὀμότητος, ἕως οὗ αἱ σάρκες αὐτοῦ σὺν τῷ αἵματι ἐπὶ τὴν γῆν καταρρέουσαι ἐλεσιὸν θέαμα τοῖς παροῦσιν εἰδείνουον, ἑτέρων ἐπιθεούτων· « Πείσθητε τῷ τοῦ βασιλέως θελήματι καὶ ζήθι. » Ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ ἄμεμπτος ἀρχιερεὺς μέχρι μὲν 30 δυνάμει εἶχεν, ἐπεφώνει ὡς· « Τὸ μὲν βούλημα τοῦ ἐμοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ δυναμούμενος τελειώσω, τὸ δὲ τοῦ βασιλέως ὑμῶν καὶ ἐξουθενῶ καὶ βεβλύσομαι. » Ἐπειδὴ δὲ τῷ θανάτῳ προσήγγιζε καὶ πρὸς τὸ λέγειν πάντῃ ἀδυνατίως εἶχεν, τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὸν οὐρανὸν ἄρας καὶ τὴν εἰς Θεὸν ὁμολογίαν διὰ τῆς εἰς αὐτὸν ἀνανεύσεως ἀπαράτρωτον συντηρῆσαι βεβαιωσάμενος, ἐν αὐτῇ τῇ τῶν δεινῶν καρτερικῶς τὴν ἀκαταγώνιστον καὶ μακαρίαν ψυχὴν τῷ ἀθλοθέτῳ Θεῷ παρέθετο.

30. Μετὰ δὲ τὴν πρὸς κύριον ἐκδημίαν αὐτοῦ τὸ ἱερόνικον σῶμα νεκρὸν αὐτοῖς προκείμενον ἐν παραλλαγῇ τῶν τυπόντων ἐπὶ τοσούτων μαστιζόντες κατήκισαν, ὥστε τὰς σάρκας αὐτοῦ ἐρίου δίκην καταξάνθεισας δι' ὄλου ἐπὶ τῆς γῆς σὺν τῷ αἵματι καταρρεῦσαι· ὀμωστέρων δὲ καὶ θηρίων γνώμην ἐπιθεκνύμενοι, τὸν μὲν σπόνδυλον ἐπὶ κεφαλῆς σύροντες κατέαξαν· ῥίψαντες δὲ αὐτὸν κατὰ τὰς πλατείας, φύλακας τῷ ἱερῷ σώματι κατεστήσαντο εἰς τὸ μὴδὲ ταφῆς ὁσίας παρά τινος ἀξιωθῆναι. Πλὴν μετὰ 40 τρίτην ἡμέραν τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον παρὰ τῶν χριστιανῶν ἐκλάπη, τῶν φυλακῶν ἐσχαλασάντων τῇ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀρμενίων θυγατρὸς παρουσιασσει, ἕνεκεν σπονδῶν εἰρήνης ἡμῶν ἐπιθεθείσης τῷ τῆς Περσίδος βασιλεύοντι.

31. Τῇ δεκάτῃ δὲ τοῦ ὀκτωβρίου μηνὸς τοῦ μακαρίου τελειωθέντος Ἀκεψιμᾶ, εἰσῆλθῃ μετ' αὐτὸν ὁ ἱερός Ἰωσήφ· καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ τῆς ἀπαθροπίας ἐμπλεὺς ἄρχων ἐκμανῶς ἔφη· « Ἐώρακας τὸν σὸν ἑταῖρον, ποίῳ θανάτῳ περικῶς τὴν ζωὴν κατέλυται; καὶ σὺ τοίνυν, εἰ μὴ τῇ χρηστῇ συμβουλίᾳ μου πεισθῆς, ταῖς ὁμοίαις περιπεσὼν κολάσσει κακικαίως τοῦ ζῆν ἀπαλλαγίση. » Ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀνεπίληπτος ἱερεὺς εἶπεν· « Ὁ πολλὰκις εἶπον, τοῦτο καὶ αὐτῆς φημί· ἐφ' ὅσον κύριός εἰμι τοῦ οἰκείου 50 λογισμοῦ σῶμας ἐν αὐτῷ τὰς φρένας ἔχων, οὐποτε ἀνταλλάξομαι τὴν δόξαν τοῦ ζῶντος καὶ ἀφθάρτου

Θεοῦ ἐν ὁμοίωματι θραστῶν καὶ λυομένων κτισμάτων οὐδὲ τὸν δημιουργήσαντα καταλιπὼν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ποιηθεῖσι προσκνήσω εἰς τὸν αἰῶνα. Ὁ τοίνυν βούλει ποιεῖν, τάχιον ποιήσον. Θουμῆ δὲ πολλῶ ζήσας ὁ θηριωδέστατος, κελύει τεινόμενον αὐτὸν κυκλοτεροῦς ἀνδράσι δυνατοῖς δέρρεσιν ὡμοῖς κατατέμεσθαι τὰς σάρκας αὐτοῦ, τῶν κηρύκων ἐπιβουώντων. « Εἶξεν τῷ θελήματι τοῦ βασιλέως καὶ σώθητι. »

32. Ὁ δὲ τῆς ἀληθείας κῆρυξ φωνῆ μεγάλη ἐκράυγασεν. « Εἷς ἔστι Θεὸς ὁ ἐπὶ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν, καὶ πλὴν αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἕτερος· ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς πίστεως τὴν λογικὴν αὐτῷ λατρείαν προσάγοντες. » Ὡς δὲ ἐπὶ πολλῷ τυπτόμενος οὐδὲ φθέγγεσθαι λειποψυχῆσας ἠδύνατο, νομίσαντες αὐτὸν ἤδη τεθνάναι, τοῦ μὲν μαστίζειν ἀπέσχετο. Σύραντες δὲ αὐτὸν ἔξωθεν, ἐρριμμένον ἐπὶ τῆς πλατείας καταλιμπάνουσιν· εἶτα μετ' οὐ πολλῷ μαθόντες αὐτὸν ἔτι ἐμπνέειν, πάλιν τῇ εἰρκτῇ φυλαχθισόμενον παραδιδόασιν.

33. Τρίτον δὲ μετὰ τὸν αἰδιδιμον τοῦτον τῆς εὐσεβείας ἀθλητὴν εἰσάγουσι τὸν μακάριον Ἀειθαλῆν. Πρὸς ὃν ὁ παμμίαρος ἔφη. « Ζωῆς καὶ θανάτου ἐν ὀφθαλμοῖς σου προκειμένου δόξης τε καὶ ἀτιμίας τοῖς ἀναλόγως αἰρουμένοις θάτερον τούτων, μὴ προδῶς σεαυτὸν τοῖς ἐναντίοις, καθάπερ οἱ ἑαυτοῦς ἀνοήτως ἐκδεδωκότες· ἐταῖροί σου, πικροτάτῳ θανάτῳ τῶν τῆδε μεταχορήσαντες· εἰσακούω γὰρ μου τῆς παρανέσεως, καὶ δωρεὰς λήψῃ βασιλικὰς καὶ δόξης τῆς παρ' αὐτῶν μεγαλοπρεπῶς καταξιωθήσῃ· εἰ δὲ τῇ αὐτῇ ἐπιμένεις ἀπειθεῖα, πρόδῃσά σοι τὰ ἐκ τούτου συμβησόμενα. » Ὁ φερώνυμος Ἀειθαλῆς, τὸ τῆς εὐσεβείας ἀειθαλὲς φυτόν, ἀντέφησεν. « Θαυμάζω ἐπὶ τῇ ἀλογία τῆς σῆς ἀναισθησίας, ταλαιπωρεῖ τοῖς γὰρ ἀνοήτοις κτήνεται παρασυμβληθεὶς οὐδὲ ὅμοια τούτοις ἀπερεύεσθαι ἐρυθρίξ· εἰ γὰρ οἱ ἐμοὶ σύμφυχοι καὶ συμφυλέται ἤδη προβεδηκότες μου τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς ὑπὲρ τῆς εἰς Χριστὸν ἀληθοῦς πίστεως παρέδωκαν, δι' ἧς καὶ βασιλείας οὐρανῶν κληρονόμοι γεγόνασιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ἐγώ, ἀνοητότατε, μικρὸν τι τῆς ἡλικίας ὑποβεδηκῶς καὶ τὸ ἀχμαιοτέρων διὰ ταύτης κεκτημένος, τὸν ὑπὲρ εὐσεβείας ὑπόισω θάνατον καὶ σὺν αὐτοῖς τῶν ἀφθάρτων καταξιωθῆσομαι στεφάνων; »

34. Ταῖς δὲ τοιαύταις ὕβρεσιν ἀλλοιωθεὶς τὸ πρόσωπον ὁ μανιούδης καὶ Θουμῆ ὑπερζήσας, κελύει τεινόμενον αὐτὸν ἐκ τεσσάρων χωρὶς οἰκτιρμῶν ἢ ἐλέους, ὡς ἂν τις ζύλω ἢ λίθῳ ἀναισθητοῖς οὕτις χρῆσαιτο, ὁμοιοτρόπως αὐτῷ τὰς πληγὰς ἐπιφέρειν. Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ ὡς ἀληθοῦς γενναῖος ἀθλητῆς ἀποκρίνεται τῷ τυράνῳ μετὰ βολῆς. « Ὡ ἀνόητε καὶ ρυπαρὲς κύων, τὸ πάσης καταγώγιον κακίας, εἰκὲν τῇ σαθρότητι τοῦ νοῦς ὑμῶν καὶ τὴν τῶν βασάνων ἐξομοιοῦσθαι ἀσθενεστάτην ἐπίθεσιν· ἀναλόγως δὲ τούτοις καὶ οἱ τοῖς πονηραῖς ἐξυπηρετοῦντές σου προστάγμασιν, ἐν ἀτόνοις καὶ παρειμέναις χερσὶ τὰς τιμωρίας ἡμῖν ἐπάγουσι· καινοτέρων τοίνυν κολαστηρίων καὶ τῶν τούτοις ὑποουργούντων ἐν δυνάμει πλείονι εὐρεσιν ποιησάμενος, ἔργῳ μολήσῃ καὶ τὴν ἐμὴν ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ καρτερίαν, δι' ἧς τὸ νεῖζον τῆς ψυχῆς ἀναφαίνεται, καὶ τὴν σὴν ἀδρανῆ καὶ καταγέλαστον ἐπιλείψῃσιν, δι' ἧς τὸ ἐκκελυμένον σου καὶ παράφθορον ἐλεγχθήσεται. »

35. Θαμβηθεὶς δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις ὁ ἀνοσιουργὸς πρὸς τοὺς συνεδρεύοντας αὐτοῦ μεγιστᾶνας. « Τί τοῦτο ἄρα, ἔφησε, τὸ πάσης ἀνθρωπίνης περινοίας ἐπέκεινα· πῶς οὗτοι οἱ λεγόμενοι χριστιανοὶ τῆς παρουσίας καταφρονούντες ζωῆς οὕτω διψῶσι τὸν θάνατον ὡς ἂν τις λιμώττων ἄρτου καὶ ὕδατος ἐπιέμενος; » Οἱ συνεδρεύοντες μεγιστᾶνες λέγουσι πρὸς αὐτόν. « Ταῖς ἐκ πατέρων διδαχῆς ἀκολουθοῦντες τὰς δι' αὐτῶν ἐπαγγελίας ὡς βεβαίαις ἀσπάζονται· περιέχουσι γὰρ αἱ γραφαὶ αὐτῶν ἄλλοι εἶναι κόσμον ἀόρατον καὶ ζωὴν ἀτελεῦτητον. » Ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα μεταξὺ αὐτῶν ἐλέγετο, τῇ τε τῆς ὥρας περατάσει καὶ τῇ τῶν σφοδρῶς αἰκίζόντων ἐπεμβολῇ αἱ μὲν τοῦ πολυάθλου σώματος ἀρμονίαι διελύοντο, αἱ δὲ σάρκες ἅμα τῷ αἵματι καταξινοῦμεναι ἐπὶ γῆς ἀπέρρεον.

36. Ἐπ' ὀλίγον δὲ ἀνεθίντος αὐτοῦ καὶ πάλιν τῷ τυράνῳ βήματι ὑπὸ στρατιωτῶν ἀθνητος, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ τυράννος. « Εἰ βουληθεὶς ὑπέξει τῷ βασιλικῷ προστάγματι, εἰσι παρ' ἡμῖν ἰατρῶν ἐμπειρότατοι, οἱ δύνανταί σε καὶ τῶν πληγῶν ἀπαλλάξαι καὶ ταχεῖάν σοι τὴν ἴασιν βραβεῦσαι. » Ὁ μακάριος Ἀειθαλῆς ἀντέφησεν. « Περὶ ὑγείας καὶ ἰατρικῆς ἐπιστήμης φιλοσοφεῖς, ὦ παράλυτε καὶ σώματι καὶ ψυχῇ· Θεὸς μοι μάρτυς ἢ ἀλήθεια, ὅτι εἰ λόγῳ τὰ πάθη ἐφυγάδευες, τὰ

τραύματά τε καὶ τὰς πληγὰς τοῦ ταπεινοῦ τούτου σώματος ἀθωρῶν ἐθεράπευες, οὐκ ἂν ἐπέκκιμψάς μου τὸν λογισμὸν τὸν πλάσαντά με καταλιπεῖν Θεόν, δι' οὗ πᾶσα κτίσις ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παρήχθη, καὶ τῷ ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντι εἰς ὑπηρεσίαν ἀνθρώπων ἤλιω προσκυνῆσαι. — Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ δυσσεβέστατος: « Δοκιμαζὼν εἶρηκά σοι ταῦτα, ἐπεὶ τυχὼ καὶ εἰ θελήσεις πεισθῆναι τῷ βασιλικῷ προσταγματι, ἢ τῶν πληγῶν θανατηφόρος ἐπιθεῖσις οὐδαμῶς σοι τὸ ζῆν παραχωρήσει· διὰ τοῦτο παραδειγματὰ σε θήσομαι πᾶσι τοῖς χριστιανοῖς, ὅτους ἢ περὶ σέ τῆς κακίας λύθη, κατεκράτησεν, ὡς ἂν μάρτυσι καὶ ἕτεροι διὰ σοῦ σωφρονεῖν καὶ μὴ ἀδεῶς ταῖς ὕβρεσι χρῆσθαι κατὰ τῶν ἐξουσιαζόντων, οἷς ὄφειλες μᾶλλον τιμῆν καὶ σέβας προσάγειν. »

37. Ὁ πανίερος Ἀειθαλᾶς ἀντέφρασεν: « Εἰ καὶ ἄλλως ἀνοηταίνεις, ἀλλ' οὖν ἐν τούτῳ καὶ μὴ βουλόμενος ἀληθεύσεις. Τῷ ὄντι γὰρ ἀγαθὸν ὑπόδειγμα γενησόμεθα τοῖς μετέπειτα χριστιανοῖς, οἱ καὶ εἰς ἡμᾶς ἀφορῶντες καὶ τὴν ἡμετέραν ἐν Χριστῷ γενναϊότητα, ἐν ὁμοίᾳ προθέσει τὰς μηχανὰς ὑμῶν ἐκπαλεύσαντες δι' ὑπομονῆς καὶ καρτερίας τὸν τῆς δικαιοσύνης στέφανον, ἐν οὐρανῶς ἀπολήθονται, ὡς ἀληθῶς μνήμην ἀνεπίληστον τῆς ἐπαινουμένης ἀρετῆς τῷ βίῳ καταλιπόντες. » Ἀφρονία δὲ συσχεθεὶς πρὸς ταῦτα ὁ μανιώδης καὶ πολυπόλοχος, προσκαλεσάμενος τὸν Ἀδεσχογὰρ τῆς ὁμοίας αὐτῷ μετέχοντα ἀρίστους, λέγει πρὸς αὐτόν: « Τοῦς δυστιμωρήτους τούτους καὶ ἀκάματον τὴν πραίρεσιν ἔχοντας παραλαβὼν πρὸς τε τὴν ὑμῶν πόλιν καὶ πατρίδα ἀπαγαγὼν λιθολεύστους χειρὶ χριστιανῶν παρασκευάσον γενέσθαι· τούτου γὰρ ἕνεκεν οὐδὲ τὴν διὰ ζήφους κατ' αὐτῶν ἀπόφασιν ποιῆσαι προτεθύμηναι. »

38. Παραυτίκα δὲ κατ' ἐνώπιον τῶν τε δικαζόντων καὶ συνεδρευόντων ἀγχοφόροις ἐπιθιβάσαντες ζῶρις τὴν εὐθὺ φέρουσαν Περσῶν πρὸς τὰ ἐνδοτέρα πορεῖαν διανύειν κατέσπευδον. Ἐπεὶ δὲ ταῖς ἀφορήτοισ πληγαῖς τῆ τε τῶν μελῶν παραλύσει καὶ τῇ τῶν ὀστέων συντριβῇ πιεζόμενοι ἀδυνατίως εἶχον καὶ αὐτὸ τὸ καθῆσθαι, σχινοῖσι καταδύσαντες δι' ὄλου ἦγον ὡς ἐν ζῶσι· σώματα νεκρά, μηδὲ τῆς οἰασῶν παραφυγῆς ἀξιοῦντες οἱ καὶ θηρίων ὁμότεροι, μᾶλλον μὲν οὖν ἐν αἷς καὶ συνέθῃ μοναῖς καταλύειν, ὡσπερὶ τινα² φορτία ζυγαρίων εἰς καὶσιν ἀγομένων ἀτίμως παραροπιτούντες τοῦ ἐπιπλήττειν καὶ χλευάζειν οὐδαμῶς ἐνεθίδισαν. Κατὰ δὲ τὴν πόλιν αὐτῶν Ἀρβήλ ἐν ὕροις διακειμένην Ἐδιέθ φθασκντες κατακλείουσι αὐτοὺς ἐν σκοτεινῷ δεσμωτηρίῳ, ἐν ᾧ καὶ τῆς ἐκ πληγῶν σήψους ἐπιγενομένης καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἰγῶρων ὑποκάτωθεν αὐτῶν καταρρέοντων, οὐ μικρά τις πόνοιν ἐπιβολὴ τοῖς ἱεροῖς ἐκεῖνοις καὶ ἀδακνυτοῖς ἐνέσκηπτεν σώμασι· πρὸς τούτοις καὶ φύλακας παρακαθῆσθαι προσέταξεν τοῦ μηδένα τῶν χριστιανῶν εἰσιόντα πρὸς αὐτοὺς ἐπιμελείας τινὸς ἀξιώσαι.

39. Γυνὴ δὲ τις ἐν ὀρίοις τῆς αὐτῆς παροικοῦσα πόλεως, ἧς καὶ τὴν μνήμην ἐν ἑτέρᾳ συγγραφῇ πεποίημαι, τούνομα Εἰσθανδόουλ, πολλῶν ἁγίων ἐγκατακλείστων σώματα ἐπιμελουμένη παντοίως περιεποιεῖτο. Αὕτη τοίνυν ἢ σεμνοπρεπεστάτη καὶ ὄντως τοῦ Θεοῦ ἀνθρωπος ἀκούσασα περὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ, ἀωρὶ τῶν νυκτῶν πρὸς τὸ δεσμωτήριον παραγενομένη καὶ τοὺς φυλάσσοντας ἀργυρίῳ καὶ δώροις δεξιωσαμένη, τῆς εἰρηκτῆς ἐξάγει τοὺς μάρτυρας καὶ βασταζομένους ὑπὸ τῶν ἑαυτῆς — οὔτε γὰρ περιπατῆσαι ἰσχύος εἶχον — πρὸς τὴν ἰδίαν διακομίζει μονὴν τε καὶ οἰκίαν. Καὶ δὴ προθεῖσα τούτους μηδὲ φθιγγῆσθαι δυναμένους, ἀπομάσσει μὲν τὸν ἰγῶρα, τὴν δὲ τῶν τραυμάτων ἀλγηδόνα παρηγορεῖται μαλάγμασιν, ὀθονίοις τε καθαροῖς ἐπίδεσμοῦσα καὶ διὰ πάντων τὴν θεραπείαν προσάγουσα, ἐκ δὲ τῆς καθαιρομένης ἐλκώσεως καὶ τῶν ἰγῶρων ἑκτὴν ἐπαλείφουσα, ἁγιασμοῦ μεταλαβὼν ἐντεῦθεν ἡμερομένη, τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ λευόμενα μέλη ἤλειψεν τε μυρίσμασι μεγάλωπρεπῶς καὶ κατερίλει δακρυρροῦσα, οἷα δὴ τὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ στίγματα ἐν αὐτοῖς καθορῶσα.

40. Πρὸς ἣν ὁ καρτερικώτατος Ἰωσήφ ὀψέ ποτε ἑαυτοῦ γενόμενος ἔφρασεν: « Τὸ μὲν περὶ ἡμᾶς σου συμπαθὲς καὶ φιλότιμον, ὦ γύναι, καὶ Θεῷ εὐλόγητον καὶ ἡμῖν τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγλοῦσι, τὸ δὲ οὕτως ἀποκλαῖεσθαι ἡμᾶς ἀφιλοσόφως καὶ ὑπὲρ τὸ μέτρον ἐκτός ἐστι τῆς ἀβουδοῦς τῶν χριστιανῶν ἐλπίδος τε καὶ πίστεως. » Λέγει πρὸς αὐτὸν τὸ πανέντιμον γύναιον: « Τὸ μὲν ὑπὲρ Χριστοῦ τοιαυτὰ τινὰ παθήματα ἀναδέξασθαι τὴν ἡμετέραν ἀκαταγώνιστον σπουδὴν καὶ πάνυ ἀποδοχῆς ἀξιοῦσα.

36. — 1. *ita emendandum*, ὡς U.

38. — 1. *ita V.* — 2. *correxi*, ὡσπερ τι U.

χαρᾶς οὐ τῆς τυρούσης πληροῦμαι ἐπὶ πλείων γὰρ εὐφράνθην ἂν δοξάσασα τὸν Θεόν, εἰ καὶ τελειωθέντας εἶδον ὑμᾶς τῷ μακρυῶν· τὸ δὲ κλαίειν καὶ δάκρυον καταχέειν ἐπὶ τοιούτοις ἀλγεῖνοις καὶ ἀνυποίστοις παθήμασιν ἀνθρώπινον πάθος καὶ τῆς φύσεως ἴδιον. »

41. Ἀποκρίνεται πρὸς αὐτὴν ὁ τληπαθέστατος ἱερεύς· « Αἱ διὰ Χριστὸν θλίψεις βασιλείας σὺρα-
νῶν πρόξενον γίνονται, πρὸς ἀνάπαυσιν αἰώνιων ἀγαθῶν προπέμπουσαι· στενὴ γὰρ καὶ τεθλιμμένη 5
ἡ δόξαις, ὡς φησὶν ὁ Κύριος, ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ οἱ εὐρίσκοντες αὐτὴν ὀλίγοι καὶ ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. Καὶ ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος τῶν οἰκείων παθημάτων μνήμην ποιούμενος « αἱ θλίψεις » ἐπιφέρει « ὑπομονὴν κατεργάζονται » ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων ἀναγράφων τὰ κατορθώματα, ὧν οὐκ ἦν, φησὶν, ἄξιος ὁ κόσμος. Καὶ σὺ οὖν, ὦ πιστότατον γύναιον, χαίρει μᾶλλον 10
ἐπὶ ταῖς τῶν ἁγίων θλίψεσιν, ὅτι πολλαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων καὶ τῷ πληθυσμῷ αὐτῶν ἀναλόγως ἢ τοῦ Θεοῦ παράκλησις χορηγομένη εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιότητος ἐμπλήρησιν. »

42. Τῆς δὲ ἡμέρας ὑπομειδιώσης ἤδη τοῖς πρὸς τὸν ὀρίζοντα τοῦ ἡλίου ἀπαυγάσμασι, βασιτάσαν-
τες αὐτοὺς πάλιν τῇ εἰρκτῇ ἐναποτίθενται. Ἐπὶ δὲ μῆσιν ἐξ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀλγηθόνων καὶ πόνων 15
καὶ ἀφορήτων ὀδυνῶν κατεσθιομένων, συνέβη ἐν τῷ μεταξὺ διαδεχθῆναι τῆς ἀρχῆς τὸν τούτους ἀνετάχοντα ἡγεμόνα, ἕτερον δὲ ἀντ' αὐτοῦ προχειρισθῆναι δεῖνόν τινα καὶ σκληρότατον τοῦνομα Ζερῶθ, ὠμότητι καὶ ἀπανθρωπίᾳ τοὺς πρὸ αὐτοῦ πάντας ὑπερβαλόντα. Ὅς καὶ πρόσταγμα βασιλικὸν παρανομίαις ἐμπλεων εἴληφεν, καθά μοι εἴρηται καὶ πρῶτον. Ὅστε τοὺς κατασχεθέντας ἁγίους ὑπ' αὐτῶν τῶν χριστιανικῶν χειρῶν λίθοις βαλλομένους οὕτω βιαιῶς θανάτῳ τὸν βίον μεταλλάττειν.

43. Διαφρημισθέντος δὲ τοῦ τοιούτου δόγματος, ἅπαν τὸ τῶν χριστιανῶν σύνταγμα δούλων τε καὶ 20
ἐλευθέρων μειζόνων τε καὶ ἐλαττόνων φυγῇ χρῆσαμένων, οἱ μὲν σπηλαίοις, οἱ δὲ ὄρεσιν ἑαυτοὺς κατα- κρύπτοντες, τὸ παράνομον καὶ μυσαρῶτατον ἔσπευδον διαδρᾶναι που πρόσταγμα. Τοῦ δὲ τὴν ἀρχὴν ἐγκεχειρισμένου ἐπιχωριάσαντος τῇ αὐτῇ πόλει καὶ πρὸς τὸν ναὸν τοῦ παρ' αὐτῶν τιμωμένου πυρὸς εἰσεληλυθότος εὐξασθαι, λέγουσιν πρὸς αὐτὸν οἱ τοῦ πυρὸς λατρευταὶ καὶ τῆς μελλούσης γενένης κληρωταί· « Εἰσὶ τινες παρ' ἡμῖν τῆς τῶν λεγομένων χριστιανῶν πολιτείας ἐπὶ τριετῇ καὶ πλείονα 25
χρόνον ἐγκεκλεισμένοι ἐν ἀφῆγγεῖ φρουρᾷ, οὓς ὁ πρὸ τῆς ὑμῶν ἐξουσίας κατάρχων αἰκισμοῖς καὶ βασάνοις περιβαλὼν ἀφορήτοις τῆς οἰκείας μεταθέσθαι θρησκείας οὐδαμῶς παρέπεσεν. » Ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας κελεύει παραυτίκα τούτους ἀγθέντας τῷ βήματι αὐτοῦ παραστῆναι. Τῆς δὲ τάξεως τὸ κελευσθὲν ποιησάσης, ὀργιλιώτερον κινηθεὶς καὶ ἀπειλησάμενος, ὡς ἂν ἐκφοβῶν κατασεῖσθαι τούτων τὸ φρόνημα, λέγει πρὸς αὐτούς· « Ὁ λαὸς τολμητίας καὶ σκληροτράχηλον ἔθνος, οὐ κατέπειθεν ὑμᾶς ἢ τοῦ μεγί- 30
στου βασιλέως Σαθωρίου ἀήτητος ἐξουσία, ὃς πόλεις μὲν ὀχυρὰς κατέστρεψε βασιλείας τε μεγάλας ἠρήμωσε καὶ πάσας τὰς ὑπ' αὐτὸν τελούσας γῶρας τε καὶ ἐπαρχίας τῇ οἰκείᾳ δυναστείᾳ ὑπέταξεν· ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ προσκαθεζόμενοι δίκην προσελύτων, ἀναπαύσεώς τε καὶ τῶν ἄλλων αὐτοῦ καταπολαύοντες ἀγαθῶν, οὕτως ἀνταίρετε κατὰ τῆς βασιλείας καὶ τῶν διαταγμάτων αὐτοῦ καὶ νόμων καταφρονοῦντες ἐξουθενεῖτε καὶ διαπτύετε; »

44. Ὁ τρισόλιτος Ἰωσήφ ἀπεκρίθη· « Εἰ τυραννίδα κατὰ τοῦ βασιλέως ὑμῶν, ὡς φῆς, μελετή- 35
σαντες, ἔπλα κατ' αὐτοῦ ἐκινήσαμεν, φανερώς ἀναφανέντες πολέμιοι, ἔδει καὶ αὐτὸν στρατιωτικὰς φάλαγγας ἀναλαθόμενον, οὕτω πρὸς ἡμᾶς γυροῦσαι ἀντιπαρταζόμενον, ὃν τρόπον κατὰ τῶν λοιπῶν ἐναντίων πεποίηκεν· ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς κατὰ τὸν ἡμέτερον καθηγεμόνα ταῖς ἐξουσιαῖς ὡς ὑπὸ Θεοῦ τε- ταγμέναις ὑποτάσσεσθαι μεμαθήκαμεν καὶ ἑαυτοὺς παρατιδόμενοι εἰς τὰς ἀνόμους ὑμῶν χεῖρας ὡς θύματα ἐπὶ σφαγῇ ἀγόμενα, διὰ τοῦτο καὶ σὲ βατράχιν δειλοτέρου ὄντα τὴν τοιαύτην ἐνεχείρισε καθ' 40
ἡμῶν ἐκστρατεῖαν, οὐ πολέμου νόμῳ συλλαβεῖν, δι' οὗ καὶ νίκης ἐγείρεται τρόπαιον, ἐν οὐδενί γὰρ ὁ τῆς ἀνδρείας σου τρόπος ἐτέρῳ τινὶ εὐχρηστος, πλὴν εἰ μὴ κατὰ γυναικῶν θαλαμνομενίαν ταύτην ἐπιστήσεις, ἀλλ' ἀπάτη καὶ θωπεῖαις δελεᾶσαι τῶν ἀφελεστέρων τὰς διανοίας τοῖς ὑμῶν ἀσεβέ- σιν ἐξακολουθεῖσαι θεοπίσμασιν· ἡμῶν δὲ ὄπλα τε καὶ στρατιὰ καὶ παράταξις ἢ πρὸς τὸν ἡμέτερον Θεὸν ἐλπίς καὶ ἀγάπη ἐστίν· καὶ αὐτοῦ τῷ λόγῳ πειθόμενοι τῶν ὑμετέρων καταφρονούμεν νόμων καὶ 45
δογμάτων, ἃ καὶ ὡς πικρὰς βοτάνης καὶ ἀσεβῆ τῶσιν λογιζόμενοι οὐδὲ ταῖς ἀκοαῖς παραδεχόμεθα.

45. Ὁ τῆς τυραννίδος προκαθήμενος ἀνέφησεν· « Ὅς εἰσικεν, τῇ ἐμῇ μακροθυμίᾳ καταχρῶμενος καὶ σπουδάζων ταύτην θυμῷ ἀνταλλάξασθαι, τὰς τοιαύτας ὑβρεῖς καὶ λοιδορίας ἐπενεγκεῖν μοι διανοη-

σαι, οίόμενος τάχιον ἀπαλλαγῆναι τῶν μενόντων¹ κολαστηρίων καὶ τῇ διὰ ζήφους τιμωρίᾳ τελειωθῆναι, οὐχ οὕτως δέ σοι ἀποθήσεται, ἀλλὰ τῇ συνήθει χρησάμενος ἀνοχῇ μακροθύμως καὶ κατὰ μικρὸν ἐξανάλωσσε σε, καθὼς ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχὴ μου. « Ὁ καρτερικὸς ἀδάμας πρὸς τὸν τύραννον ἀντέφραξεν. »
 « Οἶδα, φησίν, ὅτι ὡς ἀσπίς τὰ ὄψα βίουσα πρὸς ἀκρόασις θεῶν λογίων κωφεύειν προήρησαι· τὸ δὲ στόμα σου ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμον σκολιότητός τε καὶ πονηρίας καὶ θυμοῦ δρακόντων ἀναπέ-
 5 πλησται· διὰ τοῦτο τὰς μὲν ἀλέους σου λείρας ἀκρατῶς πρὸς μισοφροσίαν ἐκτείνεις· οἱ δὲ πόδες σου ὀρεῖς εἰς τὸ ἐκχεῖν αἷμα ἀθῶν· σύντριμμα δὲ καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς σου ἀποστολικῶς εἶπεῖν, καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνως, δι' ἧς οἱ ἐν Χριστῷ δικαιοῦμενοι τῆς ἐκείθεν μακαριότητος ἐπιτυχεῖν ἐλπίζομεν. »

10 46. Θυμῷ δὲ πλησθεὶς ὁ ἐπάρατος κελεύει ἐξ ἄκρων τῶν ποδῶν σχισίσις ἀναρτώμενον κατὰ κεφαλῆς κρεμασθῆναι, δέρρεσι δὲ ὠμοῖς παραστάντας τινὰς ἀνηλεῶς ἐπιζαίνειν τὰ τῶν πληγῶν τραύματα. Καὶ τοῦ ἔργου τελεσθέντος, ἐπὶ τοσοῦτον ὠμότητος ἤλασαν, ὥστε τοῦ σώματος θλου καταδραβέντος τῶν τε φλεβῶν ἀνευροσθέντων, ὡς ἐκ πηγῆς τινος καταρρεῖν τὰ τοῦ νικηφόρου μάρτυρος αἵματα. Τὸ δὲ περισσὸς πλῆθος τὴν τυραννικὴν διασύροντες ἀπανθρωπίαν, πρὸς οἶκτον καὶ δάκρυα κινούμενοι, τοῦ
 15 τιμιωτάτου πρεσβύτου τὴν καρτερίαν ἐθαύμαζον. Τινὲς δὲ τῶν τῆς μαγίας ἀρχηγῶν κρυφιώτερον δῆθεν πρὸς αὐτόν· « Εἰ αἰσχρὴν τὴν δημοσίαν ὄψιν, ἔλεγον, ἐν τῇ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ναῖ κληραίως σὺν ἡμῖν εἰσελθὼν ὁὔσον καὶ ἀπαλλάγηθι τῶν τοιούτων κολάσεων. »

20 47. Ὁρῶν δὲ τριῶν διελευσῶν καὶ τοῦ μάρτυρος ἐν ἀγγελλίᾳ ψυχῆς τοῖς δεινοῖς ἐγκατεροῦντος, ἐς ὅσον ἰσχύος εἶχεν, ἀνεδόχησεν· « Ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ οἱ τῆς ἀνομίας ἐργάται, ὅτι κύριος εἰσέχουσε τῆς δεξιῶς μου· ὕλη πυρὸς αἰωνίου, ἐφ' ὅσον ἀσεβείας ἔχρησθε, τὰ φθαρτὰ ὑμῶν γένοιτο σώματα· τῷ αὐτῷ γὰρ κρίματι κριθήσεσθε ἥτοι τῷ τελευταίῳ πυρὶ βαπτισθησόμενοι. » Καὶ δὴ κατενεχθέντος αὐτοῦ κελεύσει τῆς τυραννικῆς παροιίας· « Ὑπέικεις, ἔφη, τῷ τοῦ βασιλείως προστάγματι, ὃ φλόγαρον στόμα, καὶ ζωῆ τὸν θάνατον ἀντικατάλασσαις ἢ οὐ; » Ὁ τῆς ἀληθείας ὀπίλιτος ἀπεκρίθη· « Μὴ γένοιτό μοι ποτε τοιαύτης ἐπιθυμῆσαι ζωῆς. »

25 48. Ὁ τῆς κακίας ἀρχιτέκτων ἀνθυποφέρει· « Τί δέ; προτιμητέος παρὰ σοὶ ὁ θάνατος τοῦ ζῆν; » Ὁ χριστομάρτυς πρὸς τὸν τύραννον φησίν· « Ὁ παρὰ σοὶ θάνατος ζωὴ τοῖς εὖ φρονούσι γίνεται· ἡ δὲ ζωὴ, ἣν ὑμεῖς χερρίζετε, θάνατον αἰώνιον καταργάζεται. Τοῦ μὲν γὰρ σώματος ἐξουσιάζεις, ὃ καὶ φθορᾷ παραδίδεται διαλυόμενον. Ψυχῆς δὲ τῆς ἀσωμάτου καὶ λογικῆς οὐδαμῶς κυριεύετε ὑμεῖς οἱ τυραννοῦντες, καθὼς καὶ ὁ ἡμέτερος κύριος ἐν εὐαγγελίοις φησίν· Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα τὴν δὲ ψυχὴν μὴ
 30 δυνάμενων ἀποκτείνειν· φοβηθῆτε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γέεννῃ. Καὶ ἡμῖν μὲν ἐπηγγέλη, ἃ ὀφθαλμοῖς οὐκ εἶδον καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίᾳ ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἡτοιμασμένα τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν, ὑμῖν δὲ πῦρ ἄσβεστον καὶ σκότος ἐξώτερον καὶ κλαυθμὸς ἀπαράκλητος, καθὼς γέγραπται· ὁ σκόληξ αὐτῶν οὐ τελευτήσει καὶ τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ σβεσθήσεται. »

35 49. Ὁ τῆς ἀσεβείας ἐξαρχὸς ἔφη· « Ὁμοῖον, μεγάλας ἡμῖν χάριτας ὁμολογεῖν ὀφείλεις, εἰ τοιούτων σοι πρόξενον ἀγαθῶν γενησόμεθα· πάντως δὲ καὶ μετόχους ποιήσεις ἡμᾶς τῶν τοιούτων μεγίστων εὐεργεσιῶν. » Καὶ ὁ ἅγιος πρὸς αὐτόν· « Τὸ ἀγαπᾶν τοὺς ἐθροὺς καὶ τοῖς μισοῦσι καλῶς ποιεῖν καὶ προσεύχεσθαι ὑπὲρ τῶν ἐπηρεάζοντων, δεσποτικῆς ἐντολῆς παράγγελμα τυγχάνον, ἀναγκαῖως ἐστὶ κεραιωστικὸν παρ' ἡμῶν ἐκτελεῖσθαι, ἐφ' ὅσον παραμένειν συγχωρούμεθα τῷ παρόντι βίῳ. Διὸ καὶ εὐχόμεθα, ὡς εἴρηται, μεταθεμένους ὑμᾶς τῆς ἀσεβείας πρὸς τὴν ἀμεινω πολιτείαν ἀνθυποστρέψαι, ἐν δὲ τῇ μέλλοντι αἰῶνι
 40 οὐχ ἡμῖν δέδοται κολάσεως ἐξαριεῖσθαι ἢ ἀμοιβῆς ἀποτινῶναι, ἀλλὰ μόνῳ τῷ ἐξουσίαν ἔχοντι κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς. Ἄδελφός γάρ, φησίν ἡ γραφή, οὐ λυτροῦται, οὐδὲ ἀνθρωπος ἄρα λυτρώσεται. »

50. Ἀντέφραξεν ὁ ὀδυμένεστατος· « Ἐν τῇ τῷ τῶν τοιαύτας ἐρεσχεῖας ἀπολιπὼν καὶ πρὸς τὴν ἐλπιζομένην σοι ζωὴν ταμειυσάμενος, τῷ βασιλικῷ πείσθητι προστάγματι, ἐπεὶ τοιαύταις αἰκίαις εἰς τὴν λεγομένην παρὰ σοὶ μακαριότητα παραπέμφω τὸ γῆρας σου, ὥστε διὰ σοῦ καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν χριστιανῶν ἐκφοβῆσαι. » Ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς πρὸς αὐτόν· « Ἡ ἐμὴ ἔρσις αὕτη ἐστὶ τὸ διὰ τάχους πρὸς τὰς αἰωνίους παραπεμφθῆναι μονάς· κἂν ἄλλας δὲ τιμωρίας μοι ἐπαγάγῃς μυρίας, κἂν μετὰ σὲ ἕτερος, ἐν τῇ

γάρτι τοῦ Χριστοῦ τετελειωμένος εὐρεθήσομαι. Ἐγὼ γὰρ τὸν ἐνισχύοντά με Θεόν, δι' ὃν καὶ ταῦτα ὑπομένειν εὐλόγη. Οἱ δὲ βλέποντές με χριστιανοὶ ἐν τοιοῦτῳ βαθεῖ καὶ μακρῷ γήρα τὸν τῆς ἀλάζονείας σου τύπον καταπατοῦντα, τῆς ἀρετῆς ἀγάμενοι καὶ μέγιστον ὑπόδειγμα γενναιότητος καὶ ὑπομονῆς παράδειγμα τῆς πρὸς τὰ δεινὰ καρτερίας ἔχοντες, τῆς ὁμοίας οὐκ ἀπολειφθήσονται μιμήσεως. » Καὶ ὁ πυρολάτρης τούτων ἀκούσας κελεύει, ἐπεὶ τοῖς ποσὶ κινεῖσθαι οὐκ ἠδύνατο, βασταζόμενον ὑφ' ἐτέρων τῷ δεσμοτηρίῳ αὐθις ἐγκατακλιεσθῆναι.

51. Πρὸς δὲ τὸν μακάριον ἐπιστραφεὶς Ἰεθλαῶν¹· «Σὺ δέ², φησί, ἐτι τῇ αὐτῇ ἐπιμένεις ἀνοίᾳ καὶ τὴν τοῦ μεγίστου φωστῆρος ἀποποιεῖ προσκύνησιν; » Ὁ³ τῆς εὐσεβείας προαπιστῆς ἀποκρίνεται⁴· « Ζῆ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ τοῦ ζῶντος Θεοῦ υἱός, εἰς ὃν ἐν ἀληθινῇ καρδίᾳ ἤλπισα, ὡς ἀμετάθετον κέκτημαι τὸν λογισμόν πλέον ἔγωγε τῶν ἄλλων, σὺν Θεῷ δὲ φάναι, καὶ οὐκ ἄν ποτε τὴν τιμὴν τοῦ πεποιηχότος τοῖς κτίσμασιν ἀπονεύω⁵. » Παρχαρχῆμα δὲ κελεύει καὶ αὐτὸν τῶν ἀστραγάλων ἐξαρτώμενον καὶ κατὰ κεφαλῆς κρεμασθέντα τοῖς ὁμοίαις εὐτόνως αἰκίζεσθαι μάστιξιν. Ὁ δὲ μακάριος⁶ ἐπερωτεῖ⁷· « Χριστιανός εἰμι καὶ διὰ Χριστὸν ταῦτα πάσχω. Ἀκουσάτω πᾶς ἄνθρωπος ὁ φρονῶν ὄτως. »

52. Ἐπεὶ δὲ μετ' ὀλίγον κατενεχθῆναι τοῦτον¹ τῶν κρεμασθηρίων ὁ μανιῶδης προσέταξεν, Μανιχαῖόν τινα δέσμιον ἐπὶ τινι παραπτώματι ἐαλωκότα κατὰ πρόσωπον τοῦ μάρτυρος Ἰσσησι² καὶ³· « Ὁρα, φησί, τοῦτον τὴν οἰκειάν πίστιν ἀρνούμενον », εἶτα τοῦ αἰκίζειν τοῦτον προτρεψάμενος, ἐπὶ μικρὸν μὲν ἀνανεῶν ἐκείνος⁴ ἀντείχετο μὴ ἔξαρνος⁵ τῆς ἑαυτοῦ⁶ θρησκείας γενέσθαι, τὴν δὲ τῶν αἰτισμῶν πύρρῳσιν μὴ ἐνεγκῶν ἀνάθεμα Μάνεντι καὶ τῇ διδασχῇ αὐτοῦ καὶ πᾶσι τοῖς βδελυριτάτοις αὐτοῦ δόγμασι σφοδρῶς ἐπεβόα. Ἐπεὶ δὲ πάσης θυσίας ζῶντος ἀπέχονται, ὡς τῆς πονηρᾶς ἀρχῆς ἀποστρεφόμενοι ποιήματα οἱ μιαιώτατοι, μύρμηκα τῷ Μανιχαῖῳ προσάγουσι, προστάσσοντες ἀποκτείνειν. Ὁ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιήσας τὸν μύρμηκα λαβὼν⁷ ἀνείλεν⁸· ὡς ἐν εὐφροσύνῃ δὲ γενόμενος ὁ ἅγιος ἐπὶ τῷ πραχθέντι καὶ τῷ ἐκ βάρους ἀναδοθέντι⁹ ἐρυθηματι τὸ τῆς ὠγρίασεως ὑπόλευκον κερασάμενος, ὑπομειδιάσας φαιδρῷ τῷ προσώπῳ· « Ἐταλαιπώρηκεν, ἔφη, ὁ ἐπάρατος Μάνης καὶ τὴν οἰκειάν φουλίσας δοξάν δυστυχήματι μιαιφονίας περιέπεσεν. Ἐγὼ δὲ μακάριον ἑμαυτὸν¹⁰ ἤγημαι, μᾶλλον δὲ τρισμακάριστον, ὅτι διὰ τοῦ εἰπόντος κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ « ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον » ἀήττητος κατενόπιον βασιλείως καὶ δυναστῶν κατεράνην¹¹ εἰς γάρ ἐστι Θεός, οὗ τὸ κράτος ἀνείκαστον καὶ ἡ βασιλεία αἰώνιος. »

53. Θυμοῦ δὲ πληρηθεὶς ὁ ἀπηρέστατος¹ κελεύει τοῦτον βροπάλῳ τοῖς² ἐκ βροῶν ἡκανθωμένοις³ βραδίζεσθαι. Ἐπὶ δὲ τοσοῦτον⁴ ἡ πλήρη βαρυνθεῖσα καθήψατο τούτου⁵, ὥστε καὶ τῶν φρονῶν αὐτοῦ ἀλλοιωθειῶν ἀνεπισθήτως διακείσθαι πρὸς τὰ τελούμενα. Διὸ καὶ σύρανες αὐτὸν ὡς ἤδη τεθνηκότα τῇ σύνεγγυς δόδῳ παραρριπτοῦσιν. Εἰς δὲ τις, τῶν τῆς μαγικῆς μερίδος τυγχάνων, τὸ τηλεπαθέστατον ἐκείνο σῶμα θεασάμενος γυμνωθὲν καὶ πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἀπιδὼν σπλάγγνα τε οἰκτιρῶν ἐνδειξάμενος, τὴν ὡς εἶπεν εὐσχήμονα γύμνωσιν τοῦ τρισμακάρος τῷ ἑαυτοῦ σαγίῳ ἐσκέπασεν. Οἱ δὲ τῆς ὁμοίας μετέροντες μαγικῆς τέχνης ἐταῖροι αὐτοῦ ἐνδιαβάλλουσιν αὐτὸν πρὸς τὸν ταύτης ἀρχηγόν. Ὁ δὲ ταθέντα τοῦτον τετραμερῶς κελεύσας, οὕτω ταῖς μάστιξι κατακίσατο⁶ ἀνηλεῶς, ὡς καὶ ἀφρονία τοῦτον παντελεῖ συσφῆθῆναι⁷· πλὴν εἰ μὴ ταχα τις ἐξεταστικός νοῦς φαίη ἀνθρωπίνην διάνοιαν δοκιμάζων, εἰδὼς ὡς ἄρα ἐνενοεῖ ὁ τοιοῦτος ἔλεον⁸· παρὰ τῆς ἄνω προνοίας ἀν' ἐλέου λαβεῖν καὶ διὰ τοῦτο τοῖς δεινοῖς ἐνεκαρτέρει. Τὸν δὲ μακάριον Ἰεθλαῶν ἐτι ἐμπνέοντα τῷ δεσμοτηρίῳ, ἐν ᾧ ἦν ὁ συναθλητῆς αὐτοῦ⁹, κατακλίσαντες ἐπαρῖασιν.

54. Ὁ δὲ τῆς ἀνομίας ἐργάτης μαθὼν τινα τῶν μεγίστων ἀρχόντων Σαθωρίον τοῦνομα τῇ κώμῃ αὐτοῦ¹ Μακελαρία² καλουμένη, τῇ κακίᾳ τῶν ἐνοικούντων φερώνυμον καὶ τὴν κλήσιν ἐχούσῃ, ἐπιχωριάσαντα, τοὺς ἄγιους παραλαβὼν τῷ νέφῳ προσάγει δικαστῆ. Αὐτῶν δὲ παραστάντων, ἔφη ὁ ἀρχων³· « Φειδόμενος τῆς πολιᾶς ὑμῶν ἰδοῦ⁴ παραινῶ προσκυνήσαντας ὑμᾶς⁵ τῷ ἡλίῳ καὶ τοῦ⁶ ἐκ θυσῶν

51 — 1. εἶπεν *add.* C. — 2. δε *om.* C. — 3. ἅγιος Ἰεθλαῶς ὁ *add.* C. — 4. ληγει C. — 5. ἀπονεμω C. — 6. Ἰεθλαῶς *add.* C.

52 — 1. *om.* C. — 2. Ἰσσησι τοῦ μαρτυρος C. — 3. *om.* C. — 4. ἔξαρνον C. — 5. ἑαυτῆς I. — 6. *om.* C. — 7. ἀπέκτεινον C. — 8. καὶ ἀναδοθέντι *om.* C. — 9. ἑαυτὸν C.

53. — 1. σύρανος, *add.* C. — 2. ταῖς C. — 3. ἡκανθωμεναις C. — 4. ἐπὶ τ. δε C. — 5. αὐτὸν C. — 6. κατακίσατο C. — 7. θλαῖον C. — 8. καὶ μακάριος Ἰωσήφ *add.* C.

54 — 1. αὐτοῦ κώμη C. — 2. Μακελαρεα C. — 3. *om.* C.

αἵματος ἀπογεύσασθαι, ὡς ἂν τοῦ πικροῦ βυσθίντες θανάτου τὴν παροῦσαν ζωὴν ἀποκερδήσητε. » Οἱ ἄγιοι ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος εἶπον. « Εἶδισται τοῖς σαρκολόβοις μᾶλλον κυσί λάπτοντα· τῇ γλώττῃ αἱμάτων ἀπογεύσθαι· καὶ σὺ τοῖνον, ὄμμα¹ τε καὶ ἀναίδειαν κυνὸς ἐνδοθυμένε, ὅσα καὶ φανερώς καὶ κρυφῶς ἔργον τοῦτο κτησάμενος, τῶν παρὰ σοῦ προτεινομένων ἐν προτιμῆσει ἔσο. »

5 55. Ὡς δὲ μαστιζέσθαι τούτους ἐκέλευσεν, οἱ παρεστηκότες πρὸς ἔλεον τραπέντες· « Ἄντι αἵματος, ἔλεγον, ἐψήματος ἀπογευσάμενοι σώθητε ἀπὸ τῆς ἀνάγκης ταύτης. » Οἱ δὲ ἄγιοι πρὸς αὐτούς· « Μὴ γένοιτο ἡμῖν¹ ὡς ἐν ἐπικαλύμματι τὴν εἰλικρινῆ προδοῦναι πίστιν ἡμῶν καὶ τὸ πολυχρόνιον γῆρας αἵματος μισαρῶν καταμολῶναι. » Ὁ δὲ ποικίλος ἐν κακίᾳ καὶ θεραπευτικὸς ἐν πανουργίᾳ² ἄρχων ἔφη·³ « Κρέατος δὴ⁴ καθαροῦ ἐνεχθέντος ὑμῖν, ὡσανεὶ μὴ πνικτοῦ μηδὲ εἰδηλοῦτος τυγχάνοντος, οὐδὲ τούτου ἀπογεύσοισθε; » Οἱ ἄγιοι εἶπον· « Ἐξ ἀκαθάρτου τί καθαρισθήσεται καὶ ἐκ τῶν σῶν μειασμένων χειρῶν τίς ὡς καθαρὸν ἀποδέξειται βρωμα; τὰς τοῖνον περιτολογίας ἐάσας συντομον καθ' ἡμῶν ποιῆσαι τὴν ἀπόφρασιν μὴ ἀναβάλλου. »

56. Συμβούλιον δὲ ἐκάτεροι ποιήσαντες εἰς τὸ χερσὶ χριστιανῶν καθ' ἕνα τούτων καταλευσθήναι, ὡς ἂν ἐκ τῶν οἰκείων τῆς πίστεως τὸ τῆς μικρονομίας ἐκτελεσθῆ μῦθος, ἐπισυναγόσιν ἐκ τε τῆς πόλεως 15 καὶ τῶν περὶ ζ χωρῶν πλήθος ἱκανὸν χριστιανῶν, μεθ' ὧν καὶ ἡ θαυμασία Εἰσαδανδούλ κατεγέθη, αὐτουργὸς τῆς ἀνοσιουργοῦ ταύτης πράξεως γενέσθαι· καὶ ὁ τὸν ἱερώτατον¹ πρεσβύτερον² Ἰουσήφ ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν ὑπερείδοντας, ὡς ποσὶν οἰκείοις κινηθῆναι μὴ δυνάμενον, ἰστώσιν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ δικαστηρίου, μικροῦ μηδὲ³ εἶδος ἀνθρώπου φέροντα, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον προφητικῶς εἰς τὸν κύριον· « Εἶδομεν αὐτὸν καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος, ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον⁴ ἐκλείπον παρὰ 20 πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. »

57. Νεύει ταιγαροῦν¹ τῷ τῆς ἀσεθείας ἡγεμόνι πρὸς αὐτὸν δῆθεν παραγενέσθαι. Ὁ δὲ μετὰ σπουδῆς ἐξαναστὰς ὡς ἀπόρρητόν τι ἀκουσόμενος προσεγγίζει τῷ μάρτυρι. Αὐτὸς δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ σιέλου πληρώσας εἰς τε² τὸ πρόσωπον αὐτοῦ σὺν δυνάμει πάσῃ ἐμπτύσας ἐξεμυκτήρισεν εἰπών· « Ἄθλιε καὶ ταλαίπωρε, οὐκ αἰσχρῆ κατὰ τῆς ταπεινῆς ταύτης φύσεως νεανιεύόμενος, ἀλλὰ σῶμα οἰκὴν νεκροῦ 25 περιφέρων πρὸς ἐξέτασιν ἢ παράστασιν ἀνερωτῶν ἄγεις; ὁ τοσοῦτος χρόνος οὐ παρέπεισε τὴν ἀμείλικτόν σου ψυχὴν, ὡς αὐτὸς εἰμι τῆς ἀληθείας μὴ μετατιθέμενος καὶ μέχρι θανάτου πρὸς τὰς βασιάνους ὑμῶν ἀντικαθιστάμενος; » Ὁ δὲ³ τοῖς τοῦ πρεσβύτου νέυμασιν ἀζήτως ἀπατηθείς, παρὰ τῶν συνεδρευόντων τῷ ἄρχοντι οὐκ ὀλίγα δεξάμενος ὀνειδῆ, κατησχυμμένος πρὸς τὴν οἰκείαν ἀνθυπέστρεψεν⁴ καθέδραν· τὸν δὲ ἅγιον πορρωτέρω που διαστήσαντες τὰς τε χεῖρας ὀπισθίως ἀπακωνοίσαντες καὶ βόθρον ὀρύξαντες, μέχρι τῆς ὀσφύος καταχωνοῦσιν· εἶτα τοὺς ἐκ τῆς περιοικίδος χριστιανούς ἀθροί- 30 σαντες, λίθους κατ' αὐτοῦ βάλλαιν τύπτοντες ἠνάγκασον.

58. Σὺν οἷς καὶ ἡ μακαρία Εἰσαδανδούλ ὑπ' αὐτῶν κατεβιάζετο τῆς ἀνοσιουργοῦ ταύτης ἐγγειρήσεως αὐτόχειρ γενέσθαι, ἥτις καὶ παρρησιασαμένη ὡς ἐπὶ τῇ ἀμωμήτῳ καὶ εἰλικρινεῖ πίστει τοῦ σωτήρος ἡμῶν ἰδραῖον ἔχουσα τὸ φρόνημα, πρὸς τοὺς καταργουμένους ἄρχοντας τοῦ αἰῶνος τούτου ἐβόησεν· 35 « Ἐξ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη καταναγκάζειν γυναῖκας ἐπὶ ἄνδρας ὀσίους μισαρῶνους χεῖρας ἐκτείνειν, καθὼς τὸ ὑμέτερον ἀσεβὲς καὶ κενὸν πρόσταγμα ἐκβιάζεται· ἀρέντες γὰρ τὸ κατ' ἐχθρῶν δυσμενῶς πρὸς ἡμᾶς ἐχόντων μάχην ἀνυπόδεσθαι, κατὰ γυναικῶν ἀνακινεῖτε τὸν πόλεμον καὶ τὴν πρὸς τὴν ὑμέτεραν ἀσθένειαν σχολὴν ἐν εἰρήνῃ διαίγουσαν τὴν πατρίδα παντοδαπῶν ἀνεπλήστατε πολέμων, ὅσα καὶ τὰ νῦν ἐπὶ αἵματος ἀθώου χολούμενοι τὴν ἐνοῦσαν ἰσχνὴν καὶ τὸν θυμὸν ἐν τοιοῦτοις ὀλοσχερῶς ἐπιστρέφετε. » 40 Οἱ δὲ ὀβελίσκον ἐν μακρῷ ἐξαρτήσαντες καλάμῳ· « Εἰ οὐ βούλει, φασίν, λίθων βολαῖς κατ' αὐτοῦ χρήσασθαι, κἂν ἐν τούτῳ κέντησον αὐτόν, ὡς ἂν τὴν τοῦ βασιλέως ὀργὴν σθέσης, τῶν ὑμετέρων ἐπακούσασα παραινέσεων. » Ἡ δὲ ἄλλιν· « Μὴ γένοιτό μοι, φησίν, τοῦτο ποιῆσαι· ἀροῦμαι γὰρ μᾶλλον αὐτὸ τῇ οἰκείᾳ καρδίᾳ ἐγκαταπέψαι ἢ τῷ τοῦ ἁγίου σώματι κἂν ἐπὶ μικρῷ προσψαῦσαι· τὸ μὲν γὰρ σῶμά μου πρόκειται ὑμῖν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ποιεῖτε, ὡς τὴν ἐξουσίαν εἰληφότες κατ'

45 4. ὄμματα C.

55. — 1. om. C. — 2. (δὲ-πανουργία) om. C. — 3. εἶπεν C. — 4. om. C.

56. — 1. μακάριον C. — 2. om. C. — 3. δὲ C.

57. — 1. ὁ ἅγιος add. C. — 2. om. C. — 3. ἀνόσιος τύραννος add. C. — 4. ἀνθυπατρέψεν U. C.

αὐτοῦ· τὴν δὲ τοῦ λογισμοῦ κυριότητα οὐκ ἂν κάμψῃτέ ποτε εἰς τὸν αἰῶνα¹· ἄλλὰ τῆς μὲν πανα-
γάστου γυναικὸς ἢ ἔνστασις ἐν τούτοις ἐπεραιῶτο.

59. Τὸν δὲ τοῦ πρωτομάρτυρος μιμητὴν ἐπὶ τοσοῦτον ταῖς τῶν λίθων βολαῖς ἐπέθεντο, ὥστε
περικύκλω αὐτοῦ σφαιρῶν μεγίστην μέχρι κεφαλῆς αὐτοῦ διήκουσαν ἀποτελέσαι, ἀφ' ἧς καὶ ὁ μυελὸς
ἐκχυνόμενος τῷ ἐκείθεν αἵματι κεραννύμενος καὶ συναπορρέων θέαμα τοῖς ὄρωσι ἐλεινὸν παρείχετο. 5
Ἔτι δὲ τὴν μακαρίαν ἐκείνην κεφαλὴν κινουμένην τις τῶν ἀσεβῶν ἀρχόντων θεασάμενος προστάσσει
τῶν δημίων ἐνὶ λίθον μέγαν χειροπλήθη βαστάσαντα κατ' αὐτῆς ἐπαφεῖναι. Τῆς δὲ τῷ βάρει τελείως
συντριβείσης, ὁ τῆς ἀληθείας μάρτυς τὴν αὐτοῦ τιμὴν ψυχὴν αὐτῷ τῷ Χριστῷ παρατίθῃσιν· φύλακας
δὲ παρακαταστήσαντες ἐπὶ τριῶν ἡμέραις, τὸ πολυάθλον ἐκείνο σῶμα ἐπιτηρεῖν παρακελεύονται. Τῆ
ὁ τετάρτῃ σεισμῷ γενομένου μεγάλου ἀνέμων τε σφοδρότατων κινήθων καὶ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν 10
καταρραγέντων, τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος πτοηθὲν φυγῆ τὴν σωτηρίαν πορίζονται· πῦρ δὲ οὐρανὸν κατε-
νεχθὲν τοὺς μὲν φύλακας αὐθωρὸν κατηγάλωσεν· ἢ δὲ σωρὸς τῶν λίθων διασκεδασθεῖσα τὴν τοῦ
θεοφόρου σώματος ἐκείνου ὑπερανυκισμένην εὐκλείαν τε καὶ τιμὴν ἐν Θεῷ φανεράν τοῖς πᾶσι
πεποιήκεν· μέχρι γὰρ τῆς σήμερον εἶτε θεῖα δυνάμει μετατεθὲν εἶτε ἀνθρωπίνῃ cetera desunt.

58. — 1. χρόνον *perperam* *add.* C.

15

XIII

ΛΟΘΗΣΙΣ¹ ΤΩΝ ΛΙΘΩΝ² ΤΟΥ³ ΧΡΙΣΤΟΥ³ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΑΚΕΦΙΜΑ, ΙΩΣΗΦ ΚΑΙ ΛΕΙΘΑΛΑ.

* T, fol. 16*

1. *Ἐλύττα κατὰ χριστιανῶν Σαθώριος ὁ Περσῶν βασιλεὺς, τοῖς μάγοις τε μέρος οὔσι Περσῶν
τὸν κατ' αὐτῶν ἐπέτρεπε διωγμὸν. Οἱ καὶ ἰταμώτερον, ἅτε ζηλωταὶ τῶν πατρῶων ἔθων, τοῖς
διωκομένοις ἐπιτιθέμενοι πυρὶ τε καὶ ἡλίῳ τὸ σέβας νέμειν ἐξεβιάζοντο. 20

2. Οὗ δὴ χάριν καὶ Ἀκεψιμάς ὁ μακάριος ὑπ' αὐτῶν συλλαμβάνεται· δς ἐκ πατρίδος μὲν
ὄρμητο¹ Ναησσῶν² — ὑπὸ τὰ Περσῶν ὄρια αὕτη τυγχάνει κειμένη, — ἐπισκοπικῷ δὲ τετίμητο ἀξιώματι
γηραιὸς τὴν ἡλικίαν, ἔτος που ὀδοηκοστὸν γενόμενος, γηραιὸς τὴν φρόνησιν, πρῶτος, ἀόργητος, ἐγχα-
τεῖα συζῶν, τοῖς δεομένοις τῶν ὄντων μεταδιδούς³, προσηυχῆς ἐπιμελόμενος⁴, χαρίεις τὸ εἶδος χα-
ριέστερος τὴν ψυχὴν, καὶ τῷ ἐκτὸς ἤθει τὴν ἐντὸς κατάστασιν τοῖς ὄρωσι διασημαίνων, ἔργῳ τε καὶ 25
λόγῳ τὴν εὐσέθειαν καταγγέλλων, διδάσκαλος χριστιανούς καὶ βίου καὶ δογματικῶν ὀρθῶν γενόμενος⁵.
Ἐξ οὗ καὶ τὴν τῶν ἐναντιῶν παράταξιν, ἅτε πρὸς ἰσχυρότατον ἀνταγωνιστήν, εἰς ἐκυτὸν ὅλην⁶
ἐξεκαλέαστο· περὶ ὃν δὴ καὶ πρὸ τοῦ συλληφθῆναι τοιοῦτόν τι προφητικῶς γίνεται.

3. Παις τις κατέψα τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν τῶν διολλουσῶν φθειρῶν ἐκκαθαίρων. Ταύτην οὖν
ἀσπασάμενος· « Μακαρία, εἶπεν, ἡ φαλάκρα αὕτη, — ἐψίλωτο γάρ — ἦτις ἄρα¹ διὰ Χριστὸν 30
μαρτυρήσει. » Ὁ δὲ ἤσθη τῷ βῆματι καὶ τὸ παιδίον παραυτίκα ἀντασπασάμενος· Ἔνοιτό μοι,
τέκνον, ἔφη, κατὰ τὸ βῆμά σου. » Ἐπεὶ δὲ τις συνήθης καὶ φίλος τῷ μακαρίῳ Ἀκεψιμᾷ λεγομένου
τούτων πατρῶν, — ἐπίσκοπος δὲ καὶ αὐτὸς τῆς ἐν² γειτόνων πόλεως ἦν — ἤρετο τὸ παιδίον
ὑπομειδιῶν· « Εἰπέ μοι, τέκνον, εἰπὴν³, εἴ τι καὶ περὶ ἡμῶν ἔγνωκας. » Ὁ δὲ γε θεοφορούμενος
παῖς· « Καὶ σοί, ἔφη, πρὸς τὴν πόλιν ἐπανιόντι τὴν σὴν οὐκ ἐξέσται ταύτην ἰδεῖν, ἀλλὰ κατὰ τὴν 35
κώμην Ἀθραδαράν⁴ καταλύσεις τὸν βίον. » Ἄ δὴ καὶ ἀμφοτέροις κατὰ τὴν⁵ τοῦ παιδὸς ἐξεβαινε
πρόρρησιν. Ἄλλὰ ταῦτα μὲν πρὸ τοῦ τὸν μάρτυρα συλληφθῆναι.

Tit. — 1. Μαρτύριον Ζ. — 2. καὶ ἐνδοξίον *add.* Υ. — 3. *om.* Ζ.

2. — 1. ὄρμητ. Γ. — 2. X, Y, Z, *prima manu*, *corr.* Ναησσῶν; Ναησασῶν Τ. — 3. μεταδιδούσι *corr.* Ζ. —
4. ἐπιμελόμενος X. — 5. γινόμενος X, Ζ. — 6. ὅλον Τ.

3. — 1. καὶ *add.* Γ. — 2. ἐκ *corr.* Ζ. — 3. X, Y, Z, εἰπέ Τ. — 4. Ἀθραδαράν X. — 5. κατὰ τὴν *manu*
recent. Ζ.

40

4. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἄλλω καὶ διὰ τῆς ἑαυτοῦ¹ οἰκίας ἤγετο, τῶν τις συνήθων² πλησίον γενόμενος· « Διάταξά τι περὶ τοῦ οἴκου σου, » πρὸς³ οὓς αὐτῷ ἔφη. Ὁ δέ· « Ἀὐτὴ ἡ οἰκία, τῇ χειρὶ δεΐξας, οὐκέτι⁴ ἐστὶν οἰκία μου· ἐγὼ γὰρ ἤδη πρὸς τὴν ἄνω ἔσον οὐπω καὶ μετακίζομαι. »

5. Ἐν τῇ πόλει δὲ Ἀρθὴλ¹ γεγονώς καὶ τῷ τῶν μάγων ἀρχηγῷ παραστάς — ὄνομα αὐτῷ Ἀδραχοσγάρ² ἦν³ — εἰ χριστιανὸς εἶη, ἐπηρωτήσατο. Ὡς δὲ μεγάλη τῇ φωνῇ τοῦτο εἶναι διωμολόγησεν· « Οὐκοῦν ἀληθῆ, ἔφη, τὰ περὶ σοῦ φημιζόμενα, ὡς βασιλικῶν τε εἴης προστάξεων καταφρονῶν καὶ ὡς ἓνα κηρύττεις Θεὸν ἀπεναντίας τῷ βασιλικῷ δόγματι; » Τὸ δὲ μακρῶν ἐκεῖνο γῆρας οὐδὲν ὑποδειλιάσαν· « Πάντα ἔσα, φησί, τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ἀκήκοας, ἀληθῆ τυγχάνουσιν ὄντα. Ἐνα γὰρ κηρύσσω Θεὸν κατὰ τὰς παρ' ἡμῖν¹ θείας γραφάς καὶ τοῖς ὡς ἐμὲ φοιτῶσι τοῦτου πρεσβευτὰς εἶναι τοῦ δόγματος ὑποτίθημι. »

6. Καὶ ὁ μάγος· « Φρονῆσει σε διαφέρειν τῶν πολλῶν ἀκηκόαμεν, ἥτις τῷ μακρῷ χρόνῳ καὶ τῇ πείρᾳ δοκιμωτέρᾳ καθίσταται. Νῦν δὲ οὐχ οὕτως¹, ὡςπερ ἠκούσαμεν, καὶ ὄραν κίρρεσι² διάκεισαι γὰρ παιδὸς ἀφραίνοντος κατ' οὐδὲν ἄμεινον· ἐπεὶ ποῦ τοῦτο³ συνέσει; ἢ καλῶς ἐρούσης φρονός, τὸ βασιλικῶν δογματῶν καταφρονεῖν καὶ μὴ προσκυνεῖν ἐθέλειν τῇ τε λαμπροτάτῃ⁴ ἡλίῳ καὶ τῷ πυρὶ, οἷς δῆτα καὶ βουσιλεὺς αὐτὸς προσκυνεῖ; » Ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀρχιερεὺς ἀπεκρίνατο· « Παλλά μοι δοκεῖ ἡ τῶν Περσῶν ἀνοηταίνειν ἀρχή, ὅτι τοῦ κτίσαντος ἀφεμένη λατρεύειν ἔγνω τοῖς κτίσμασι. Τίς γὰρ εὖ φρονῶν τὸ τοῦ Θεοῦ σέβας τοῖς ὑπὸ Θεοῦ περιθεῖναι πεποιτημένους ἀνέξοιτο⁵. ὡςπερ ὑμεῖς⁶ ποιεῖτε ἀνόσια δρώντες καὶ αὐτὸς γε οὗτος ὁ ὑμέτερος βασιλεὺς; »

7. Ὁ δέ· « Ἀνόσια ὄραν ἡμᾶς λέγειν τολμᾶς, ἔφη, τηλικούτῃ προσκυνῶντας στοιχείῳ καὶ ζωογόνῳ¹ ἡλίῳ λατρεύοντας, ἀνόσιε τάληθις σὺ καὶ λῆρε καὶ ματαίου προστάτα θρησκείματος; Ἄλλ' εἰ μὴ τῷ τοῦ βασιλέως εἵξεις προστάγματι καὶ προσκυνήσεις, οἷς ἄρα καὶ αὐτὸς προσκυνεῖ, οὔτε τὸ γῆρά; σε τοῦ μὴ τὰ² ἀνήκεστά σε³ παθεῖν ἐξαιρήσεται, οὐθ' ὄν λατρεύεις ἐσταυρωμένον Θεόν⁴. » Ἰῆτα ὁ θεὸς πρεσβύτης· « Ἐμπαρχεῖ⁵ σου⁶ τὸ μικρὸν στόμα, κατάρατε, ἔφη, εἰ με⁷ δοκεῖς τὰς ἀπειλαῖς σου μεταπειθεῖν, ὥστε πατρός σου δόγματος ἀποστῆναι, ὃ παιδὸθεν⁸ μεμαθηκώς καὶ εἰς τήνδε τὴν πολιὰν ἔσωσα. Εἰ δέ με οὔτε τὸ γῆρας ἐξαιρήσεται, ὡς σὺ ἔφης, οὐθ' ὄν σέβω Θεόν⁹, τῶν ὑμετέρων χειρῶν, οὐ παρὰ τοῦτο τὸ¹⁰ γεῖρον ἐγὼ τοῦ κρείττονος ἀνταλλάξομαι. Τί γὰρ μοι καὶ ταῖς ὀλίγαις τοῦ ζῆν ἡμέραις; Ἐπεὶ μετ' ὀλίγον τὸ κοινὸν τοῦτο τῆς φύσεως χρέος καὶ ὑμῶν ἄνευ ἀπατηθήσομαι. Οὐ προσκυνήσω ἡλίῳ, οὐ λατρεύσω πυρὶ. Οὐδεὶς μου¹¹ καταγελάσει τῆς πολιᾶς, οὐδεὶς ἐγκαλέσει μοι τὸ φιλόζωνον, βραχείας ζωῆς ἀγαθῶν τοσοῦτων ἀποδομένῳ¹² μακαριότητα. »

8. Θυμῷ ἐπὶ τούτοις ὁ μικρὸς ὑποπίμπλυται, καὶ μάστιξι τὸ ἱερὸν γῆρας εὐθύς κατακίχεται οὕτω βραχέως, ὥστε τῷ αἵματι μὲν ἅπαν περιλιμνασθῆναι τὸ ἔδαφος, μὴ κατακλιφθῆναι δὲ μηδὲνα τόπον τοῦ σώματος ἀπαθῆ. Βραχὺ δὲ τῶν πληγῶν ἀνεθέντα κελεύει πάλιν δυσὶ περιδεθέντα ἀλύσει¹ τῷ βήματι παραστῆναι, καὶ· « Ποῦ ὁ Θεός σου, ὃν σέβῃ, Ἀκεψιμᾶ; » ἔλεγεν. « Ἐλθέτω καὶ τῶν ἐμῶν χειρῶν ἐξελέσθω σε ». « Ὁ ἐμός, ἔφη, Θεός, μικρότατε, τὸν οὐρανὸν πληρῶν καὶ τὴν γῆν δυνατός ἐστι καὶ τῶν σῶν χειρῶν ἐξελέσθαι με. Σὺ δὲ γῆ καὶ σποδὸς ὄν κατὰ τίνος ἄρα καὶ τολμᾶς ὑπερηφανεύεσθαι, ὃ ὑποκάτω στρωθήσεται σῆψις, ἧ ἡ ζωὴ βαρυτέρα θανάτου, τὸν ζῶντα μὴ ἐγνωκότι Θεόν; Διὰ τοῦτο ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὕτως² ξηρανθήσῃ, καὶ τὴν ζωὴν οἰκτρῶς καταστρέψας πυρὶ ἀσθέστῳ παραδθήσῃ³, ἵν', ὅπερ νῦν προσκυνεῖς, τοῦτο ἐκεῖ κολαζόμενος ἔργῳ μύθης, οὐ τὸ πῦρ εἶναι θεόν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἕτερον εἰδέναι δημιουργόν, ὃς καὶ πάντων ἐστὶ τῶν ὀρωμένων⁴ Θεός. » Τούτοις θυμῷ πλείονι τοῦ μάγου διακαυθέντος, βαρύτεραι τὸν ἅγιον περιεδέσμου ἀλύσεις, καὶ ἡ ἑσωτέρα τείως φυλακῇ ὑπεδέχετο.

4. — 1. X, Y, Z, αὐτοῦ T. — 2. συνήθων τις T. — 3. τὸ add. T. — 4. οὐχ X, Y.

5. — 1. Ἀρθῆ T. — 2. ἀδραχὸς γὰρ T. — 3. ὄνομα-ἦν) ὄν // Z. — 4. X, Y, Z, in rasura T.

6. — 1. οὕτω // X. — 2. // ἄρεσι Z. — 3. τὸ X, Z. — 4. om. T. — 5. ἀνέξεται Z. — 6. τε add. X.

7. — 1. ζωγόνω X. — 2. om. T, Y. — 3. om. Z. — 4. ἐσταυρωμένος Θεός Z. — 5. ἐμπαρχεῖ T. — 6. σοι Y, Z. — 7. ἐμὲ X, Y. — 8. παιδὸ // v Z. — 9. Θεός corr. Z. — 10. om. T. — 11. μοι T. — 12. ἀποδομένῳ T.

8. — 1. (κελεύει-ἀλύσει) ἀλύσει δυσὶ περιδεθέντα κελεύει πάλιν T. — 2. οὕτω Y. — 3. καὶ τὴν-παραδθήσῃ om. T. — 4. δημιουργός; καὶ add. Z.

9. Τῆ δὲ ἐξῆς καὶ ὁ τιμιώτατος κατεσχέθη πρεσβύτερος Ἰωσήφ, ἀπὸ κόμης Βηθλαθουθᾶ¹ καλου-
 μένης ὀρμώμενος — ὁ τοῦ γράφοντος καλῶς ἐρμηνεύεται — γηραιὸς καὶ αὐτὸς καὶ τῶν Δαυϊτικῶν ἐντὸς
 θρωῶν, ἐβδομηκοντούτης² ὑπάρχων. Ἐπέπρεπε³ δὲ τις τῷ γήρῳ καὶ χάρις ὠραιότης τε τὴν τιμὴν
 πολὴν ἐπιμᾶλλον ἐφαίδρουν· ᾧ ζήλου μὲν ἔπνεεν ἡ ψυχὴ καὶ τοῦ χριστιανῶν ἐκτόπως προίστατο
 δόγματος σωφροσύνης τε ἀκριβοῦς εἶχετο καὶ τῷ⁴ θεῷ φόβῳ τὴν καρδίαν συνείχετο⁵. Πρὸς τούτῳ καὶ
 ὁ σεβασμιώτατος διάκονος Λειθαλᾶς συλλαμβάνεται, — κόμῃ τούτων ἐθρέψατο Βηθροαδαρᾶ⁶, —
 ἀνὴρ τῷ τε πνεύματι ζέων καὶ τῆ τοῦ Χριστοῦ ἀγάπῃ σφοδρῶς ἐκπυρούμενος· ἐλεγκτικῶν δὲ αὐτῷ
 τὸ ἦθος καὶ παρρησίας μεστόν, τὸν Ἠλιοῦ τοῦ μεγάλου τρόπον τῷ ἐλευθερίῳ, οἶμαι, τοῦ βίου καὶ
 τῷ⁷ τῆς ψυχῆς ἐπόμενον καθαρότητι. Ἐπήνθει δὲ τις αὐτῷ καὶ σεμνότης, ἐκ πάντων περιποιούσα
 τῷ ἀνδρὶ τὸ αἰδέσιμον.

10. Ἐπεὶ δὲ ἄμφω παρέστησαν τῷ δικάζοντι, βλοσυρῶ ὄμματι πρὸς αὐτοὺς ἀποβλέψας· « Ὡ
 δυσθανάτων¹, ἔφη, γένοις, ἵνα τί τοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀφελεστερέους ὑπιόντες καὶ τοῖς ὑμῶν διδάγ-
 μασι καταγοητεύοντες² τῆ τῶν χριστιανῶν ὑπάγετε θρησκείᾳ; » Ὁ μακάριος ἔφησεν Ἰωσήφ· « Ἡμεῖς
 οὔτε γοητεύειν οὔτε ἀπατᾶν μεμαθήκαμεν ἀληθοῦς δὲ καὶ βεβαίως προίστάμενοι δόγματος τοῦς
 πλανωμένους περὶ τὸ σέβας χειραγωγοῦμεν πρὸς τὴν ἀλήθειαν, Θεὸν ἕνα διδάσκοντες προσκυνεῖν
 δεσπότην μετὰ τῶν ἄλλων ἡλίου τε καὶ πυρός. » Καὶ ὁ μάγος φησὶν· « Ποῖον δὲ δόγμα ἀληθείας ἐγ-
 μενόν ἐστιν; ὅπερ ὁ πάσης γῆς βασιλεύων αὐτὸς τε καὶ μεγιστᾶνες αὐτοῦ πρεσθεύουσιν ἢ ὅπερ εὐτελεῖς
 καὶ ἡμελημένοι κατ' ὑμᾶς τοὺς ἠπατημένους κηρύττουσιν; » « Εὐτελεῖς μὲν ἡμεῖς, ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερεὺς
 ἀπεκρίνατο, τοῦτο τῆς ἐντολῆς Χριστοῦ κελευούσης· ἐπεὶ οὐκ ἐν πλούτῳ καὶ ὑπερηφανίᾳ εὐδόκησεν
 ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁδὸν ἀνθρώπου κατευθύνεσθαι διὰ τοῦτο καὶ πολλάκις γοῦν ἐκόντες ἑαυτοὺς ταπεινοῦ-
 μεν, τὰ ὄντα πένησι προίεμενοι, πλοῦτον ἀντιλαβεῖν αἰώνιον ἐκδεχόμενοι καὶ δόξαν τὴν οὐδέποτε
 διαπίπτουσιν. Σὺ δὲ ὁ ἐπὶ πλούτῳ προσκαίρω καὶ ματαίᾳ δόξῃ τὰ μεγάλα φυσῶν ὡς καπνὸς
 παρελεύση καὶ ὡς γοῦς ὑπὸ πνεύματος ἐκφυσηθήσῃ. »

11. Ὁ μάγος· « Ἡμεῖς, εἶπεν, ὄκνῳ δουλούμενοι¹ ἀργίαν τε περὶ πλείονος ἔργου ποιούμενοι, πε-
 ριέρχεσθε τὰς οἰκίας, προσαίταις τινες ἄθλιοι² καὶ χερσὶ προσέχοντες ἀλλοτρίαις. Ἐφ' ᾧ δὲ ἐγρῆν ἐπαισχύ-
 νεσθαι, τούτῳ μᾶλλον ὑμεῖς ἐγκυχαῖσθε· ὁ γὰρ πλοῦτος πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπέραστός τε δεινῶς καὶ ἀξιο-
 σπούδατος· οὐ τίς ὑμῖν πιστεύσειε μὴ ἔρᾳν; » Ὁ μακάριος· « Ἐπειδὴ, φησὶν, ἀργίαν ἡμῖν ὠνεΐσασ· καὶ
 προσαίτας ἐκάλεσας, ἐρωτῶν μάνθανε παρὰ τῶν εἰδότην, ὡς, εἶγε πλοῦτον ἀθροῖσαι διὰ σπουδῆς ἡμῖν
 γέγονε, τοσοῦτον ἂν τῶν ἡμετέρων ἀπινάμεθα χειρῶν, ὅσος οὐδὲ σοὶ σχεδὸν πρόσσεστιν, ἀπὸ τῶν πενήτων
 αὐτὸν ἐρανίζομένῳ πόνους τε ἀλλοτρίους καλαμιωμένῳ. Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἰδίαις χερσὶ πονοῦμενοι, πορισμῷ
 δικαίου κοινωνοῦμεν τοῖς δεομένοις· ὑμεῖς δὲ πλεονεξία προσκείμενοι οὐ μόνον οὐδ' ὅτιον αὐτοὶ ἐργάζεσθε,
 ἀλλὰ προσαφαιρεῖσθε καὶ τὰ ἀλλότρια. Ὅτι δὲ καὶ³ ἡμᾶς πλοῦτου ἔφησ ἔρᾳν, τί τὸ προσὸν ἐκείνῳ κατα-
 νοήσαντες ἀγαθόν, προσδεθέσθαι ἂν αὐτῷ εἶχομεν. »

12. « Οὐχὶ δραπετῆς ἐστὶν καὶ κομιδῆ ἄπιστος; Οὐχὶ τούτῳ μὲν πρόσσεστι νῦν, αὔριον δὲ πρὸς ἄλλον
 μεταφοιτᾷ¹ τὸν πρὸ τοῦ δεσπότην ὡσπερ ἐξαρνησάμενος; οὐχὶ φόβον πολὺν ἀνάπτει κατὰ τοῦ κεκτημένου²;
 Οὐ πόνιον οὗτος καὶ πολέμῳ δημιουργὸς ἀντικρυς; Οὐχὶ ληστῶν καὶ κλεπτῶν ἐφέλκεται ὀφθαλμοῦς; Εἰ δὲ
 τὴν ἐκ τούτου φῆς ἠδονὴν ἢ μέγα τὴν δόξαν λογιζῆ, τί τῶν ὀνειρῶν αὐτῆ διαφέρει καὶ τῶν σκιῶν; Ὀλίγον
 εὐφρανεν, εἴθ' ἐσπέρας καταλαβούσης ἀπέσθη καὶ πρὸς τὸ μὴ ὄν ᾗχετο. Εἰ δὲ καὶ μικρὸν τι τῷ παρόντι
 βίῳ συμπαραμείνοι, ἀλλ' ὁ θάνατος ἤδη καταλαβίων καὶ αὐτὴν ἔχει συναπιούσαν, πικραὶ δὲ κολάσεις τὸν
 ἐνταῦθα ταῖς ἠδοναῖς ἐφέντα διὰ παντὸς ἔξουσιν. »

13. Οὕτω¹ λεγομένων, ἐγκόψας ὁ μάγος· « Ἐάσας τοὺς μακροὺς λήρους, φησὶν, τῷ μεγίστῳ θεῷ ἡλίῳ
 καὶ τῷ φανοτάτῳ πυρὶ τὴν προσκύνησιν ὡς θέμις ἀπόδος². » Πρὸς ταῦτα· « Μὴ πλανῶ, εἶπεν ὁ προσκυ-

9. — 1. X, Y, Βηθλαθουθᾶ T, Βηθλαθουθᾶ Z. — 2. ἐβδομηκοντα τούτοις T. — 3. ἔπρεπε T. — 4. om. Z. —
 ὡ. (καὶ-συνείχετο) om. T, X. — 6. Βηθροαδαρᾶ T, Βηθροαδαρᾶ X, Βηθροαδαρᾶ Y, Z. — 7. τὴν T.

10. — 1. δυσθανατώτατον Y, Z. — 2. (καὶ τοῖς-καταγοητεύοντες) om. Γ.

11. — 1. δουλούμεν X. — 2. ἄθ // Z. — 3. om. T.

12. — 1. μετ' φοιτᾶ T. — 2. (οὐχὶ-κεκτημένου) om. Y, Z.

13. — 1. τούτων (altera manu) οὕτω Z. — 2. ἀπόδος T.

νητής τοῦ Χριστοῦ, μηδὲ τοῦτο οὐο θεάσασθαι ποτε τοῖς σοῖς ὀφθαλμοῖς, καταλιπόντα με τὸν ποιητὴν ἡλίου καὶ τοῦ πύρος τοῖς ἐκείνου ποιήμασι προσκυνῆσαι, τοῖς τε λόγοις καὶ τῇ ἐμαυτοῦ διδαγῇ ἀπειναντίας οὕτω γινόμενον. »

14. Ὁ δὲ πολὺς τὴν ὠμότητα μάγος, ἐπεὶ τούτων ἤκουσε τῶν βημάτων, διακαυθεὶς τῷ θυμῷ κελεύει παραχρῆμα διαταθέντα βῆθδοις βῶν θαμινῶς ὄξοις ἠκανθωμέναις¹ αὐτὸν μαστιζεσθαι.

15. Ὡς δὲ τὰς ἱερὰς ἐκείνας σάρκας οἱ τῆς ἀπωλείας υἱοὶ κατέζαινον· « Ἰὺ Χριστῷ σοι, εἶπεν ὁ ἀθλητὴς εἰς οὐρανὸν ἀνατείνας τοὺς ὀφθαλμούς, ὅτι με τῷ ἐμῷ κατηξίωσας αἵματι βαπτισθέντα τὸν τῆς ἀμαρτίας βύπον καθαρῶς ἀπολούσασθαι. » Οἱ δὲ δῆμιοι ἐφ' ὅς εἶρηκεν ὀργῆς μᾶλλον ἐπ' αὐτῷ¹ πληρωθέντες οὕτω κατέκοψαν ταῖς πληγαῖς, ὡς ἐγκοπήναι² τούτῳ καὶ τὴν φωνήν. Ἐἶτα δυσὶ περιβιολόντες ἀλύσει τῷ³ δεσμιωτηρίῳ ἐγκατακλείουσι⁴ καλὸν αὐτῷ καὶ ἄκοντες παραμύθιον τὸν θεῖον δεδωκότες Ἀκεψιμᾶν⁵ ἐκεῖ γὰρ ἔτυχε προκατακλεισθεῖς.

16. Πρὸς δὲ τὸν τιμιώτατον ἀποβλέψας Λειθαλᾶν, ὁ τὴν ψυχὴν ἀμείλικτος δικαστής· « Σὺ τί λέγεις; ἔφη· πληροῖς τὸ τοῦ βασιλείως πρόσταγμα καὶ προσκυνεῖς τῷ μεγίστῳ ἡλίῳ ἀπογεύῃ¹ τε αἵματος καὶ² γυναικί ὀμιλεῖς καὶ βύχη τῶν ἐπηρητημένων σοι ἀναγκῶν, ἧ καὶ αὐτὸς ἀπειθεῖς τοῖς ἄλλοις ὀμοίως; » Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς³ Ἀειθαλᾶς, τὸ τῆς εὐσεβείας ὄντως ἀειθαλὲς φυτὸν καὶ οὐράνιον· « Ἔργον τούτο, ἔφη, τῆς σῆς ἀκαθάρτου καὶ κυνώδους⁴ ὀρέξεως, τὸ αἱμάτων ἀπογεύεσθαι καὶ ἀντὶ τοῦ⁵ Θεοῦ τὰ τοῦ Θεοῦ σέβεσθαι. Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο χυλεπῶς οὕτω τυφλώττειν καὶ τοὺς τοῦ σώματος καὶ τοὺς τῆς ψυχῆς ὀφθαλμούς, ὡς ὄρωντι τόνδε τὸν ἥλιον μέγρις αὐτοῦ στήναι καὶ Θεὸν ἀπλῶς ἠγήσασθαι τὸ φαινόμενον καὶ μὴ προσωτέρω χωρῆσαι διανοίας ὀφθαλμῶν τρανοτέρῳ καὶ Θεὸν μὲν τὸ κινεῖν, κτίσμα δὲ λογίεσθαι τὸ κινούμενον. Εἰ δέ μοι οὕτω κρίσεως ἔρῃσι καὶ πληγὰς καὶ θάνατον ἀπειλεῖς, οὐ παρὰ τοῦτό με πείσεις τὸ σὸν δόγμα μεταμαθεῖν καὶ τὴν εὐσέβειαν ἀπαρνήσασθαι. »

17. Ὅργισθεῖς¹ ἐπὶ τούτοις ὁ δυσσεβής· « Ἄλλ' οὐδεὶς ἀνθρώπων εὔφρονων, ἔφη, θάνατον ἂν πρὸ τῆς ζωῆς ἔλοιτο, καὶ ταῦτα ματαίως χάριν καὶ οὐ λελογισμένης² ἐνστάσεως· ὅθεν οὐδὲ πιστευτέον σοι λέγοντα προθύμως ἔχειν ὑπὲρ τοῦ δόγματός σου καὶ τῆς θρησκείας ἀποθανεῖν. » Ὁ ἅγιος ἀπεκρίνατο· « Οἱ καθ' ὑμᾶς ἐπὶ κενᾷ αἰωρούμενοι ταῖς ἐλπίσι καὶ μὴ τινα προσδοκίαν μετὰ τὴν ἐντεῦθεν ἀποδημίαν ἔχοντες³ ἀτελευτήτου ζωῆς, εἰκότως ἂν καὶ φιλοζωεῖν οὕτοι⁴ καὶ φιλοσωματεῖν νομίζονται. Οἷς δὲ ἀληθεῖς ἐλπιδες καὶ βέβαιαι τὴν ψυχὴν ὑποτρέφουσιν, ὡς αὐτὴ τε ἀθάνατος εἶη καὶ τῷ ἰδίῳ πάλιν σώματι συνελθοῦσα μετὰ τὴν τοῦ θανάτου διάλυσιν αἰωνίου μέλλοι ζωῆς κοινωνεῖν, τούτοις ἄρα καὶ ἡ παροῦσα ζωὴ χρῆμα σμικρὸν⁵ καὶ εὐκαταφρόνητον καὶ ὁ θάνατος ἥκιστα φοβερός. Ἀψευδὴς γὰρ ὁ ἡμέτερος Θεὸς καὶ διδάσκαλος· Μὴ φοβηθῆτε, λέγειν, ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων⁶ τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν ἀποκτείνει μὴ δυναμένων. »

18. Τότε κελεύει ὁ θηριώδης ἐκείνος τὰς μὲν χεῖρας αὐτοῦ ταῖς ἰγνύαις προσδεθῆναι ζύλον τε μακρὸν μέσον ἀμφοτέρωθεν¹ διαλαθῆναι, ἐξ δὲ ἀνδράς² ἐξ ἑκατέρων ἄκρων τοῦ ξύλου ἐπιθεβηκότας ἀτεχνῶς ἰσχυροῦς ἐρρωμένους πιέζειν, τοῖς ἐπίτηδες ἄλλασι τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο σῶμα καὶ τὰ ὁστᾶ συνθλωντάς καὶ διακλύοντάς, ἐπὶ τούτοις καὶ βῆθδοις βῶν ἀνηλεῶς αὐτὸν τύπτεσθαι. Ὁ δὲ ἀδάμας ἀθλητὴς ἐκείνος καὶ τὸ φρόνημα ὑπ' ὀδενὸς ταπεινούμενος ὡσπερ ἀπόνως καὶ ἀναλγήτως πρὸς βασάνου τοιαύτην ὑπερβολὴν διακείμενος, εὐγενὲς τι καὶ μεγαλόφρον³ πρὸς τὸν δικαστὴν ἀποβλέψας· « Ὡς ἔοικεν⁴, ἠδονήν σοὶ τινα τὰ τῶν ἀνθρώπων, ἔφη⁵, σώματα διασπαρασσόμενα ἐμποιεῖ, τὸν κυνῶν ἢ κοράκων τρόπον ἐμπίπλασθαι τούτων ἐπιεμένῳ⁶. Ἰνῶθι τοιγαροῦν σαφῶς, ὡς οὐδεὶς μοι λόγος τῶν παρὰ σοῦ τούτων ἐπαγομένων βασάνων. Ἢ τοίνυν καινοστέρως ἐπινόει, ἧ ταύτας ἴσθι τὸ μηδὲν μοι λογιζόμενας. »

19. Ὁ δὲ μάγος αὐτίκα πρὸς τοὺς δημίους ἐπιστραφεῖς· « Ἴνα τί πρὸς ἔλεον, ἔφη, μαστιζετε τὸν

14. — 1. om. Z.

15. — 1. ἐπὶ αὐτῷ T. — 2. X. Y, Z. ἐκκοπήναι T. — 3. om. T. — 4. κατακλείουσι T.

16. — 1. ἀπογεύσει T. — 2. om. X. — 3. μαθητῆς X. — 4. κτηνῶδους (κτη in rasura) X. — 5. om. Y.

17. — 1. οὕτω add. Z. — 2. λεγομένης T. — 3. ἔχοντας T. — 4. οὕτω Y, Z. — 5. μικρὸν X. — 6. ἀποκτείνοντων in ras. Y.

18. — 1. ἀμφοτέρων X. — 2. ἀνδρες X. — 3. μεγαλόφρονι ψυχῇ X. — 4. ἔφη add. Z. — 5. om. Y, Z. — 6. ἐπιεμένῳ corr. Z, prius ἐπιεμένων.

άνόσιον; ὁρᾶτε γάρ, ὅπως πειδοῦς ἀξιούμενος πρὸς τὰς καθ' ἡμῶν ὕβρεις κατὰ πολλὴν χωρεῖ τὴν ἐλευθερίαν. Οἱ δέ, ὡςπερ τινὶ κέντρῳ τῷ λόγῳ διαναστάντες, οὕτως ἐπέθεντο κραταιῶς, ὡς ἐκ τῆς τῶν ἐπιθεθηκότων τῷ ζύλῳ βαρύτητος καὶ τῆς τῶν τεινόντων σφοδρότητος τῆς ὠμότητός τε¹ τῶν μαστιζόντων τέλειον παρεθῆναι μὲν αὐτῷ τὰς ἀρμονίας τοῦ σώματος, συνθλασθῆναι δὲ τὰ ὅσα καὶ τὰς σόρκας κατασθῆναι. Διαβάσαισάντες οὖν αὐτόν, ἐπεὶ μὴ χρῆσθαι τοῖς ποσὶν ἡδύνατο, ὡςπερ τι φορτίον τῆ φυλακῆ προσ- 5
ρίπτουσιν, ἔνθα δὴ καὶ ἡ τῶν ἁγίων οὐὰς κατάκλειστος ἦν.

20. Πέντε διῆλθον ἡμέραι, καὶ τούτους τοῦ δεσμοτηρίου ἐξαγαγόντες εἰς τόπον, ὃς ἐκαλεῖτο Παρά-
δεισος, ἄγουσιν, οὗ δὲ καὶ πλησίον ναὸς ἐτύγγανεν ὧν τοῦ παρ' αὐτῶν σεβομένου πυρός· ἐν ᾧ προκαθίσας ὁ μικρός· « Εἰπάτε μοι τὸ τάχος, πρὸς τοὺς ἁγίους, φησὶν, εἰ τῷ αὐτῷ τῆς ἀνοίας ἐπιμένετε λογισμῷ ἢ τι κρείττον ὑμῖν μεταθεβούλευται καὶ² σωτήριον; » Οἱ ἅγιοι ὡς ἐξ ἐνὸς στόματος εὐθὺς ἀπεκρίναντο· 10
« Γνωστὸν ἔστω σοι, δικαστά, ὅτι ὅν ἐξ ἀρχῆς λογισμον ἐσχόμεν³, τούτῳ καὶ εἰσέτι στοιχοῦντές ἐσμεν καὶ μέγρι⁴ τέλους⁵ τὸν αὐτὸν ἔζομεν, οὐκ ἀπειλαῖς, οὐ βασάνοις, οὐ δωρεαῖς, οὐδενὶ ἄλλῳ τὸ παράπαν μετατιθέμενον· ἀλλ' ἕνα⁶ Θεὸν προσκυνοῦμεν καὶ αὐτὸν μόνον κύριον εἶναι τῶν ὄντων πάντων ἐγνώκαμεν. »

21. Τούτων ἀκούσα; ὁ μάγος, βασάνου¹ πάλιν ἐτέραν² ἐπένοε καινοτομίαν καὶ κελεύει σχοινίαις αὐτοὺς διὰ τε τῶν μασχαλῶν καὶ τῆς ὀσφύος καὶ τῶν κνημῶν περιζῶσαι, καθ' ἕκαστον δὲ ζωστήρα 15
ζύλον ἐμβάλλεσθαι καὶ περιδινεῖσθαι, καὶ τῷ σχοινίῳ στερρῶς στρεβιλοῦσθαι³. οὗ γενομένου θέαμα χαλεπὸν ἦν καὶ ὀφθαλμοῖς ἡμέροισ⁴ δακρύων ἄξιον. Τὰ μὲν γὰρ ζύλα περιελεῖτο, αἱ σχοίνοι⁵ δὲ συνεστρέφοντο, κίντεῦθεν σάρκες τε ἐπιέζοντο καὶ ὅσα συνετρίβοντο⁶ καὶ ἡ συντριβὴ μάλα δεινὴ. Καὶ γὰρ καὶ⁷ τοῖς πόρρω διεστηκόσι ψόφος οἷος ἐκ τῶν ὀστέων ἤκούετο. Ἦν δὲ τὸ τῆ βασάνου ἐπιλεγόμενον· « Τῷ θελήματι τοῦ βασιλέως μὴ ἀντιτάσσεσθε⁸. » Εἶτα τὸ πρὸς τῶν ἁγίων ἀντιτρεβ- 20
γόμενον· « Οἱ τῷ τοῦ βασιλέως ὑμῶν θελήματι καθυπεύκοντες τῷ τοῦ Θεοῦ θελήματι ἀντιλέγουσι. »

22. Τρίτη μὲν οὖν ἦρα ἦν, ὅτε ἡ βασάνος ἤρχετο· μέγρι δὲ καὶ ἕκτης, οὕτω πασχόντων τῶν ἀθλητῶν, παρεταίνετο. Ἀπαγορεύσας¹ οὖν μᾶλλον ὁ δικαστῆς² εἰς τὸ δεσμοτήριον αὐτοὺς πάλιν ἐκέλευσεν ἀπαρθῆναι. Διὸ³ δὴ καὶ ἀπήχθησαν οὐ ποσὶν οἰκείοις, ἀλλ' ὑπ' ἐτέρων αὐτοὶ διαβασταζο- 25
μενοι τῷ παντάπασιν νενεκρῶσθαι⁴. Παρήγγελο δὲ τοῖς φυλάττουσιν, ὡς, εἰ φωραθῆί τις τροφῆς αὐτοῖς κοινωνῶν ἢ ποτοῦ ἢ ἐνδύματος, ἐσχάταις ὑποβάλλεσθαι⁵ τιμωρίας.

23. Εἰς ταύτην οὖν τὴν εἰρκτὴν οἱ τοῦ Χριστοῦ στρατιῶται, πᾶσαν¹ κάκωσιν δι' αὐτὸν ὑπο-
μένοντες, ἐπὶ τρισὶ χρόνοις ἐγκεκλεισμένοι διέμειναν, οὐδεμίαν ἢ τοῦ λιμοῦ λύσιν ἢ τῶν ἐν τῇ²
φυλακῇ κακῶν παραμυθίαν εὐρίσκοντες, εἰ μὴ τινες τῶν συνδεσμοτῶν κατοικτεΐραντες βραχὺ τι 30
τροφῆς κατὰ τὸ λεληθὸς αὐτοῖς ὤρεξαν. Οἱ γὰρ τῇ εἰρκτῇ προσκαθήμενοι φύλακες ἡλέουσι μὲν αὐτοὺς τῶν συμφορῶν καὶ τοῦ γήρωος³, οὐδὲν δὲ τῶν εἰς θεραπείαν ὀρθᾶσι διὰ τὸν τοῦ δικαστοῦ φόβον δυνάμειοι συνήλθον αὐτοῖς μόνον καὶ τὸ τῆς συμπαθείας προσέφερον δάκρυον.

24. Εἶτα μετὰ τὴν πικρὰν¹ ἐκείνην καὶ πολυχρόνιον κάκωσιν Σαθωρίου κατὰ τὸν αὐτοῦ τόπον γενομένου — Βιθμαδᾶ² οὕτως ἐλέγετο — ἐξάγει τῆς φυλακῆς ὁ κολάζειν αὐτοὺς πιστευθείς. Εἶτες ἂν 35
ιδῶν ἐκείνους εὐοικεῖναι σκιᾷ· οὕτως³ ἦσαν ὑπὸ τῆς μακροῦς κακοπαθείας ἐκτετηκότες. Εἶτα τῷ⁴ τοῦ Ἀρθασάθωρ παριστήσι βήματι ἄρχων δὲ οὗτος πάντων τῶν ἐν Περσίδι μάγων ἐτύγγανεν ὧν. Καὶ δε εὐθὺς πρὸς αὐτούς· « Τί ὀαί, χριστιανοὶ ἐστε; » Καὶ οἱ ἅγιοι· « Ναί⁵, εἶπον, χριστιανοὶ καὶ τῷ μόνῳ ζῶντι Θεῷ προσκυνοῦντες καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύοντες. »

25. Καὶ ὁ τύραννος· « Ὁρᾶς, εἶπεν, ὅπως αἰ ἐπενεγθεῖσαι¹ βασάνοι πολλὴν ὑμῖν τὴν ταλαιπωρίαν

19. — 1. om. X.

20. — 1. om. Y. — 2. ἐσχόμεν X. — 3. om. X. — 4. μετατιθέμενοι Z. — 5. ἀλλ' ἕναί ἕνα γάρ T.

21. — 1. corr. prius βασάνον Z. — 2. ἐτέρας X, ἐτέρων Z. — 3. συστρεβιλοῦσθαι X. Z. — 4. ἡμέτεροις Y. — 5. σχοίνοι Y. — 6. καὶ ὁ συνετρίβοντο om. X. — 7. om. T. — 8. ἀντιτάσσεσθε.

22. — 1. ἀπαγοράσας corr. T. — 2. καὶ add. X. — 3. ὁ δικαστῆς εἰς τοῦτε rubrica in margine Y. — 4. ἐνεκρῶσθαι T, ἐκνεκρῶσθαι X. — 5. ὑποβλήθησεται T.

23. — 1. θεῶν πᾶσαν add. Y. — 2. om. Y. — 3. γήρωος X. Y.

24. — 1. μακρὰν Y. — 2. Βιθμαδᾶ δὲ X. — 3. σκιάν οὕτως Y. — 4. τῷ in marg. prima. manu Z. — 5. καὶ Y.

25. — 1. ἐνεγθεῖσαι T.

ἐμπεποιήκασιν, ἐπὶ πλεόν δέ, οἶμαι, καὶ ἡ χρονία κάκωσις τε καὶ κάθειρξις. Αὐτὴ γὰρ τὰς τῶν μορῶν ὑμῶν² ἠλλοίωσε καὶ δεινὴν οὕτω τὴν σύντηξιν ἐειργάσατο· διὸ καὶ συμβουλεύσαμι ἂν ὑμῖν πεισθῆναι μοι τὰ λυσιτελοῦντα εἰσηγουμένῳ καὶ φείσασθαι ἑαυτῶν, ἡλίψ τε τῷ φαινεῷ προσκυνῆσαι εἰ δ' οὐ, τὸ λειπόμεινόν ἐστι θανάτῳ ὑμᾶς ὑπαθῆναι χαλεπωτάτῳ. »

5 26. Ὁ ἅγιος Ἀκεψιμᾶς ἀπεκρίνατο· Ὁὐ με διέλαθεν, ὡς ὑπερβάλλουσά σοι σπουδὴ περὶ τὸ πάτριον δόγμα καὶ τοῦτο πρόθεσις, εἴπερ ἄρα καὶ δυνατόν ἦν, ἢ βίη ἢ πειθοί σοι κατορθωθῆναι τὸ πάντας πρὸς τὴν αὐτὴν ἐκλύσαι θρησκείαν. Τοῦτο δὲ περὶ ἡμῶν¹ μηδὲ εἰς νοῦν ἀναθήτω σοι, ὡς ἡ θωπείαις ἢ ἀπειλαῖς ἢ κακῶν ἄλλαις ἐπιφοραῖς μεταπίπτεις ἡμᾶς ἀποστῆναι τοῦ ἅπαξ βεβαιωθέντος ἡμῖν δογματός· καὶ τῆς ἡμολογίας. Ἐπιτόμως γὰρ ἔχομεν πάντα παθεῖν μᾶλλον ἢ τῆς πρὸς Χριστόν² ἀποστῆναι πίστεως. »

10 27. Οὐκ ἀγνωθῶ, ἔφη ὁ τύραννος, ὡς παρ' ὑμῖν τοῖς χριστιανοῖς, εἰς ἀνάπαυσιν εἶναι τοῦ θανάτου νομιζομένου, σπουδὴ πᾶσα πρὸς τοῦτον¹ διὰ τὴν τῶν ἐλπιζομένων ἀπολαυσιν· ἀλλ' οὐκ ἐξέσται ὑμῖν εἰς τάχος² τοῦ πολλουμένου μεταλαχεῖν· πρότερον γὰρ ὑμῶν κατὰ βραχὺ τὰς σάρκας ἐκδαπανήσας, οὕτω πικρὸν ὑμῖν τὸ τέλος τῆς ζωῆς ἐπιθήσω. » Καὶ ὁ ἅγιος· « Ἡδὴ παρ'³ ἡμῶν καὶ πρότερον ἤκουσας καὶ νῦν μάθανε περὶ τούτου βεβαίως, ὡς οὔτε τῶν σῶν¹ βασιάνων οὔτε τῶν ἀπειθῶν λόγος ἡμῖν τὸ παράπαν οὐδ' ὁ τυγῶν. Ὁ γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσι δεινοῖς χεῖρα βοηθὸν παρασχόμενος, αὐτὸς καὶ νῦν ἐπικουρῶν ἔσται καὶ ἀπόνως φέρειν παρασκευάζων τὰ ἐπαγόμενα. Καὶ εἰ βούλει πείραν λαθεῖν τῆς ἐν τῷ βαθεῖ γήρα καρτερίας ἡμῶν, οὐδὲν τὸ κωλύον· εἴση γὰρ ἐπὶ ματαίῳ πονοῦμενος καὶ ἀνηγήτοισ⁵ ἐπιχειρῶν. »

20 28. Θυμοῦ πληρωθεὶς ἐν τούτοις ὁ δικαστὴς μάστιγας κελεύει βύρτης ὠμῆς ἐνεγθῆναι, τεθῆναι τε κατὰ πρόσωπον· εἶτα πρὸς τοὺς ἁγίους· « Αὐτὸν ὄμνυμι τὸν μέγαν, ἔφη, θεὸν καὶ τὴν εὐκλεῆ τύχην Σαθωρίου¹, εἰ μὴ τῷ αὐτοῦ πεισθῆτε προσταγμάτι, τούτοις ὑμῶν ἀναλύτω τὰς σάρκας, οὐδένα οἴκτον ποιούμενος. Εἰ δὲ καὶ τάχιον ὑμῖν γένηται μαστιζομένοις ἀποθανεῖν, ἀλλ' ἐγὼ καὶ οὕτως αἰκίσομαι τοὺς νεκρούς, καὶ κατὰ μέρος² διατεμῶν ὀρνέοις τε καὶ κυτίν ἐπιρρίψω. Ὁ ἅγιος εἶπεν

25 Ἀκεψιμᾶς· « Εἰς κρίσμα ὁμόσαντί σοι καὶ οὐ Θεόν, ἀλλὰ καὶ τύχην ἀνθρώπου, δέδοικα, μήπως οὐ μελήσει περὶ τῶν ὄρκων οὐδ' ἀπαράβατα φυλαχθήσονται τὰ ὁμωμοσιμένα. Εἰ δ' ἀσφαλῶς ἔρχεις¹ ταῦτα καὶ βεβαίως, ἰδοὺ σοι τὰ ἡμῶν σώματα, χροῦ¹ κατὰ γνώμην, μηδένα οἴκτον ἡμῶν¹, ὡς ἔφης, μηδὲ φειδῶ³ ποιούμενος. »

30 29. Οὕτως εἰπόντος, ὁ μικρὸς ἐκέλευε¹ δικαστὴς τὰς² χεῖρας διαταθέντα κατὰ τε νύτων καὶ στέρνων ἰσχυρῶς τύπτεσθαι. Εἰς τοῦτο δὲ προῆλθον ὁμότητος οἱ μασιζόντες, ὡς ἐνδοῦναι μηδ' ὄλωσ, ἕως αἰ σάρκες ἀποσπώμεναι τῶν ὀστέων εἰς γῆν τῷ αἵματι συγκατέρρεον. Ὁ δὲ κηρὺς ἐβόα· « Πείσθητι τῷ τοῦ βασιλείως θελήματι, καὶ ζήθι. » Τῷ δὲ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεῖ ἕως μὲν ἰσχυρὸς ἦν, ἀντεβόα· « Ἐγὼ³ τὸ τοῦ ἑμοῦ Θεοῦ θέλημα μᾶλλον αὐτῷ δυνατούμενος τελευτήσω· τοῦ δὲ βασιλείως ὑμῶν οὐδ' ἄχρισ ὡς παράδεχομαι. » Ἐπεὶ δὲ τὰ τε τῆς φωνῆς αὐτῷ διεκόπητο καὶ τὰ τῆς δυνάμεως ἤδη

35 κατὰ βραχὺ διέλυστο ὁ θάνατός τε ἦτον οὕπω παρῆν, τὸ ὄμμα ὑποῦ διαρᾶς καὶ τὴν εἰς Θεὸν ὁμολογίαν διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν ἀνανεύσεως ἀπαράτρεπτον σφίξιν βεβαιωστάμενος, ἐν αὐτῇ τῇ τῶν δεινῶν καρτερίᾳ τὴν ἀήττητον ἐκείνην ψυχὴν τῷ ἀγνωσθέντι Θεῷ παρέθετο.

30 30. Ἐτι δὲ θυμοῦ πνέοντες οἱ πικροὶ κολασταὶ καὶ νεκρὸν ἤδη τὸ σῶμα νόμῳ τῷ τῶν κρᾶνων ἤκίζοντο. Εἶτα ὠθήσαντες ἐπὶ κεφαλὴν καὶ κατὰ τὴν πλατεῖαν ὡς τι τῶν βεβλήτων οἱ μακροὶ βέβησαντες, φυλάκας ἐριστώσι τοῦ μηδὲ ταρῆς ὑπὸ του τῶν φιλοχρίστων ἀνωθῆναι, δαιμόνων ἰσχυροτάτου θεός ἐκτρίψαι φιλονεικοῦντες οἱ ἐκείνων ὄντες¹ θεραπευταὶ προθυμότητοι. Τρισὶ δὲ ὑστερον ἡμέραις τῶν φυλάκων ἀσχολουμένων ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τῆς θυγατρὸς τοῦ τῶν Ἀρμενίων φημὶ βασι-

2. ὑμῶν Y.

26. — 1. ὑμῶν Y. — 2. τῆς τοῦ Χριστοῦ X.

45 27. — 1. τοῦτο Y, Z. — 2. τάχος Y. — 3. γὰρ Y. — 4. om. Y. — 5. ἀνοήτως X, Z prima manu.

28. — 1. [καὶ-Σαθωρίου] om. X. — 2. μέρος Y. — 3. ἔχει corr. Z. — 4. om. X. — 5. μηδ' ἀπειθῶ X.

29. — 1. ἐκέλευσε X. — 2. μὲν add. X. — 3. μὲν add. X.

30. — 1. ὄντως X, Y.

λέως, ἥτις εἰς² εἰρήνης ἡμέρον τῷ τῆς Περσίδος τότε βασιλεύοντι παρεσχέθη, παρὰ χριστιανῶν κλέπτεται³, θησαυρὸς ὄντως οὐδέποτε θαπνύμενος.

31. Οὕτως οὖν τοῦ μακκαρίου Ἀκεψιμᾶ, δεκάτην ἄγοντος τοῦ ὀκτωβρίου¹, τρόπον ὃν εἴρηται τὸ πέρας τῆς ζωῆς δεξαμένου, ὁ ἱερώτατος Ἰωσήφ μετ' αὐτὸν εἰσῆγετο ὃ προσσχῶν ὁ βέβηλος δικαστής· « Ἐώρακας, εἶπε, τὸν ἑταῖρον τὸν σόν, οἷω πικρῶ τέλει τοῦ ζῆν ἀπηλλάγη. Καὶ σὺ τοίνυν, εἰ μὴ τοῖς ἐμοῖς λόγοις πεισθῆς, ταῖς ὁμοίαις ὑποβληθεὶς καλᾶσει τὸν αὐτὸν² ἐκείνῳ θάνατον ὑποστήσῃ. » Ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ θεῖος ἱερεύς· « Ὁ καὶ πρότερον, ἔφη, τῷ πρὸ σοῦ κρίναι λαχόντι τὰ ἡμέτερα εἴρηκα, τοῦτο καὶ πρὸς σέ νῦν ἐρῶ, ὡς οὐποτε κτίσμα προτιμήσομαι τοῦ δημιουργοῦ οὐδὲ προσκυνήσω κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ἕως δὲ τοῦ ἐμοῦ κύριός εἰμι λογισμοῦ. » Πολλῆ πρὸς ταῦτα ὁ ἄρχων τῇ λύσει καταληφθεὶς, ἐκέλευσε καὶ αὐτὸν ὁμοίως τῷ προλαθόντι διαταθέντα³ ταῖς βροαῖς 10 μαστιξέσθαι, κήρυκά τε ἐπιφωνεῖν, τὸ τοῦ βασιλέως ποιούντα θέλημα σήξασθαι. »

32. Ὁ δὲ· « Εἷς ἐστὶν Θεός, ἀνεθόα, καὶ πλὴν αὐτοῦ οὐδαμῶς ἕτερος, ὃ καὶ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμεν, ὃ καὶ τὴν λογικὴν λατρείαν προσάγομεν, βραχέα τῶν βασιλικῶν φροντίζοντες προσταγμάτων. » Ὡς δὲ ἐπὶ¹ πολλαῖς ταῖς ὥραις τυπτόμενος σχεδὸν ἤδη καὶ νενέκρωτο, νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι, ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἄφαντες ἔρρουσαν. Εἶτα μαθόντες ἔτι λείψανόν τι πνεύματος αὐτῷ παραμένειν, 15 ἐπὶ τὴν εἰρκτὴν² κατακλείουσι.

33. Μετὰ δὲ τοῦτον τρίτος Ἀιθθαλᾶς ὁ σοφὸς εἰσῆγετο, πρὸς ὃν ὁ δικάζων· « Καὶ¹ ζωῆς, ἔφη, καὶ θανάτου προκειμένων ἐν ὀφθαλμοῖς σου δόξης τε καὶ ἀτιμίας, μὴ τὸ χεῖρον ἔλη, τὸ κρεῖττον καταλιπὼν, μηδὲ² αὐτὴν βαδίσει³ τοῖς προλαθοῦσιν, οἱ τῆς ἑαυτῶν ἀφροσύνης ἄξιον ἀπηνέγκαντο καὶ τὸ τέλος. Σὺ δὲ ἀλλὰ τῇ ἐμῇ πειθόμενος συμβουλῇ, τιμῶν τε μεγίστων ἀξιωθήσῃ καὶ βασιλικῶν αἰῶν 20 ἐπιτεύξῃ τῶν ὠρεῶν. Εἰ δ' οὖν, μυρίων σεαυτῷ γενόμενος τιμωριῶν αἴτιος⁴, εἶτα καὶ⁵ τοῦ ποθεινοῦ πᾶσι φωτὸς βιαιότατα στερηθήσῃ. » Ὁ δὲ γε θεῖος Ἀιθθαλᾶς· « Λίγυναίμην ἄν, ἔφη, τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, εἰ τῶν ἐμῶν ἑταίρων, καὶ γῆρας τρυχομένων καὶ ἡλικία προβεβηκότων, ἔπειτα καρτερώτατα διηγωνισμένων, αὐτὸς φιλοζωῶν καὶ ὑποπτήσεων σου τὰς βασάνους ὀφείην, τὴν ἡλικίαν ἔχων ἀκμασιότερην. Οὐ μὰ τὸν τοῦ ἐμοῦ Χριστοῦ θάνατον, οὐ φιλοψυχήσω, οὐ πραδῶτω τῶν δο- 25 κούντων ἀγαθῶν, οὐ τῶν χαλεπῶν, τὴν⁶ εὐσέθειαν. »

34. Θυμὸς τὸ ἐπὶ τούτοις πολλὸς τοῦ ἄρχοντος, μαστιγῶν ἐπιφοραὶ κατὰ τοῦ ἁγίου. Ὁ δὲ βυπαρὸν αὐτὸν ἀπεκάλει κύναι καὶ ἀγεννή καί· « Ὡσπερ ὁ νοῦς ὁ σός, ἔλεγε, σαθρὸς τε καὶ ἀσθενής, οὕτω δὴ καὶ αἱ βάσανοι μορμολύκειαι ψυχῶν ἀθλιῶν¹ εἰσὶ καὶ ταπεινῶν, ἀλλ' οὐκ ἀνδρῶν γενναίων καὶ Χριστοῦ πόθῳ τὰς ψυχὰς ἐκπετυρωμένων. » 30

35. Ἐκπλαγεὶς¹ ἐπὶ τούτοις ὁ φρενόληπτος δικαστής· « Τί τοῦτο; πρὸς τοὺς συνεδριάζοντας ἔφη πῶς οἱ λεγόμενοι οὗτοι χριστιανοὶ τῆς παρουσίας καταφρονοῦντες ζωῆς, ἐκτόπως οὕτω διψῶσι τὸν θάνατον; » Οἱ δέ· « Ὅτι πατροπαράδοτοις, ἔφησαν, προσέχοντες διδαχαῖς, ἄλλον εἶναι κόσμον πιστεύουσι, τοῦ παρόντος κατὰ² πολὺ βελτίω τε καὶ θαυμασιώτερον, οὗ χάριν καὶ τῆς παρουσίας ὑπερρωῶσι ζωῆς. » Ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐλέγετο, τῇ τε τῆς ὥρας παρατάσει καὶ ταῖς τῶν αἰκίζόντων αὐτὸν 35 σφοδρόταταις ἐπιφοραῖς αἱ μὲν τοῦ πολυάθλου σώματος ἀρμονίαι διελύοντο, αἱ σάρκες δὲ ξεόμεναι αὐτῷ αἵματι κατὰ γῆς ἔρρεον.

36. Ἐπὶ βραχὺ δὲ τοῦτον ἀνεθῆναι κελεύσας, ὡσπερ ἔλεον αὐτοῦ λαθῶν ὁ δικάζων· « Ἀλλ' εἰ βουληθεῖς, ἔφη, τῷ βασιλικῷ πεισθῆναι προσταγμάτι, εἰσὶ παρ' ἡμῖν ἰατροί, οἱ σου τὸ τάχος ἰάσονται τὰς πληγὰς. » Πρὸς ὃν εὐθὺς ὁ μακκάριος· « Εἰ λόγῳ μόνῳ τὰς ἐμὰς εἶχες ἴσθαι πληγὰς, ὃ τραυματία 40 σὺ καὶ φρένας καὶ τὴν ψυχὴν, οὐδ' οὕτως ἄν σοι προσέσχον, ἐφ' οἷς ἀνόητα παραινεις. » Πειράζων

2. om. T. — 3. κλέπτεσθαι Y.

31. — 1. μηνός X. — 2. ἐαυτὸν T. — 3. διαταθέντα Y.

32. — 1. δ' ἐπὶ T, Y. — 2. τῇ εἰρκτῇ corr. Z.

33. — 1. om. Y. — 2. τὴν add. Y, Z. — 3. βαδίσει corr. Z. — 4. αἴτιος τιμωριῶν T. — 5. om. Z. — 6. om. X.

34. — 1. οὐσαι Y.

35. — 1. οὖν add. Y. — 2. τὸ add. Y.

εἶρχκα, φησὶν ὁ δικάζων, ἐπεὶ καὶ θελήσαντί σοι τάχα τῷ τοῦ βασιλέως εἶσαι προστάγματι οὐδὲν ἦν παρὰ τοῦτο πλέον, τῶν πληγῶν ἤδη τὸν θάνατόν σοι μνηστευμένων· ὅθεν ἔγωγε χριστιανοὺς πᾶσι¹ ὑπόδειγμα γενέσθαι σε παρασκευάσω τοῦ μὴ ἀδεῦσι οὕτω ταῖς κατὰ τῶν ἀρχόντων ὕβρεσι χρῆσθαι. »

37. « Ἄλλ' εἰ καὶ ἐν ἄλλοις, ὁ ἱερώτατος μάρτυς, ἀλλόκοτα¹ πολλάκις εἶρχκας καὶ² ψευδῆ, νῦν, ἔφη, καὶ μὴ βουλόμενος τὰ ἀληθῆ ἐλεῖας καὶ ὁ πάντως οὐκ εἰς μακρὰν ἀποθῆσεται· ὑπόδειγμα γάρ με τῷ ὄντι ἀγαθὸν καὶ τοῖς ἔπειτα θήσεις³ καρτερίας καὶ γενναιότητος, οἱ καθάπερ εἰς ἀρχετύπον τι τὴν ἡμετέραν ἀφορῶντες ὑπομονήν, βράδιος σοῦ τε καὶ τῶν ἰμοίων ἐχόντων τὰς βασάνους οἴσουςιν. » Ἐκπληξίς ἐπὶ τοῖς βήθεισι κατέσχε τὸν δικαστήν, καὶ δὴ τινα τῶν παρ' αὐτῷ μέγα³ δυναμένου προσκαλεσάμενος — ὁ Ἄδεσχεγάρ⁶ μὲν ἐλέγετο, ἐκ πόλεως δὲ ὄρητο Ἀρβήλ καλουμένης· — « Τούτους παραλαβόν, ἔφη, πρὸς τὴν σὴν ἀπάγαγε πόλιν χριστιανῶν χερσὶ καταλευσθησομένους· τοῦτο γάρ μοι τὸ δικαστήριον⁷ τὸ⁸ σὸν καταπράξασθαι βούλομαι, δι' ἣν αἰτίαν οὐδὲ τὸν διὰ ζήλους αὐτοῖς ἐπενεγκεῖν ἠθέλησα θάνατον. »

38. Παραυτίκα γοῦν ἀχθοφόροις ζῴσις ὡσπερ τινα τῶν ἀψύγων ἐπιφορτίσας αὐτοὺς καὶ περιδεσμήσας, τὴν ἐπὶ τὴν πατριδα ἐκεῖνος ἐπέτελλετο, ἐπεὶ μὴ δυνατῶς εἶχον ἐγκαθῆσθαι τοῖς ζῴσις, ἐσχάτην ὑποστάντες τῶν μελῶν πάρεσιν· ὅθεν ἐρρίπτοντο κατὰ γῆς, ἐν αἷς ἔδει καταλύειν αὐτούς, οἳά τινα νεκρὰ σώματα. Καὶ δῆτα κατὰ τὴν πόλιν ἀγθένας Ἀρβήλ δεσμοτήριόν τι δέχεται τούτους¹ ζοφώδες καὶ ἀλαμπές, ἐν ᾧ σήφεις τῶν σαρκῶν ἀπὸ τῶν πληγῶν αὐτοῖς ἐπιγενομένης ἰχῶρ τε πολὺς ἀπέρρει καὶ ὀδύνη² τῶν ἁγίων δριμύταται καθικονοῦντο, καὶ μάλιστα τῷ μὴ ἐφεῖσθαι τινι τῶν χριστιανῶν ὡς αὐτοὺς εἰσελθεῖν καὶ μικρᾶς γοῦν³ τινος ἐπιμελείας αὐτοὺς ἀζῶσαι.

39. Γυνὴ δέ τις¹ εὐσεβὴς καὶ φοβουμένη τὸν Κύριον ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς αὐτῆς πόλεως παροικῶσα, ἀπὸ τῶν νυκτῶν ἀφίκετο πρὸς τὸ δεσμοτήριον καὶ χρήμασι ἰκανοῖς² τοὺς φύλακας θεραπεύσασα κατεπράξικτο ἑαυτῇ τὸ τοὺς ἁγίους οὕτω³ λεληθῆτως ἀναλαβεῖν καὶ πρὸς τὸν ἑαυτῆς οἶκον οὐ μακρὰν ὄντα χερσὶ τῶν ἑαυτῆς θεραπεπόντων διαβασταζομένους ἀγαγεῖν. Εἶτα προσθεῖσα¹ τούτους οὐδὲ φθέγγασθαι δυναμένους, ἐμάσσει μὲν αὐτοῖς τὸν ἰχῶρα, ἡπίοις δέ τισι φαρμάκοις παραμυθεῖται τὰς ἀλγηδόνας, ὀθονίοις περιδεσμεῖ καθαρῶς⁵, μύροις χρίει πολυτελέσι καὶ οὕτω διὰ πάντων τὸ θεραπευτικὸν τε καὶ φιλόχριστον ἐπιδεικνύεται, καταφιλοῦσα μὲν τὰ μαρτυρικὰ μέλη καὶ τούτοις ἐπιδακρύουσα, ἰχῶρι δὲ τῷ⁶ ἐξ αὐτῶν ἀποστάζοντι ἑαυτὴν ὑπαλείφουσα.

40. Ὁψὲ δὲ καὶ μόλις ἀνενεγκῶν ὁ μακάριος Ἰωσήφ· « Τὸ μὲν περὶ ἡμᾶς σου συμπάθεις καὶ φιλότιμον, ὦ ἱερώτατον, ἔφη, γόναιον, ἀπόδεκτον καὶ Θεῷ καὶ τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ ἀθλοῦσιν ἡμῖν· τὸ δὲ οὕτως ἡμᾶς ἀκρύνει ἀμέτρως πόρρω τῆς ἀψευδοῦς τῶν χριστιανῶν ἐλπίδος καὶ τῆς ἡμῶν πίστεως. » Πρὸς ὃν ἡ σεμνοτάτη γυναικῶν· « Ἐμοὶ μὲν χαρᾶς¹ ἡ ψυχὴ πληροῦται λογιζομένη, ὅπως τοσαύτην ὑμῖν ὁ Χριστὸς ἐνέθηκε τὴν ἀνδρίαν, ὥστε πρὸς τηλικαύτην ὀδυνῶν δριμύτητα διακατερῆσαι· ἦσθην δ' ἂν ἐπιπλέον καὶ εἰ τῷ μαρτυρίῳ τελειωθέντας εἶδον ὑμᾶς. Τὸ δὲ ἀκρύνει φύσεως ἀνθρωπίνης ἴδιον, οἶκτον ἐπὶ τῷ συγγενεῖ λαμβανούσης. »

41. « Ἀλλὰ μὴ λυπεῖσθαι σε, ὁ θεῖος Ἰωσήφ ἀπεκρίνατο, μηδὲ ἀκρύνει ἡμῶν ἕνεκεν γοῆ, ἐπισταμένην πάντως, ὡς αἰ διὰ Χριστὸν θλίψεις αἰωνίου πρόξενοι εὐφροσύνης καὶ βασιλείας οὐρανῶν καθίστανται. »

42. Ἦδη δὲ τῆς ἡμέρας ὑπαυγαζούσης, τῇ εἰρκτῇ πάλιν κατὰ τὸ λεληθὸς ἀποδίδονται. Ἐξ δὲ διεληλυθότων¹ μηνῶν, παραλύεται μὲν τῆς ἀρχῆς ὁ τοὺς ἁγίους ἐπὶ τῷ καταλευσθηγνι παραλαβόν, ἕτερος δὲ τοῦτον δεινότερος διαδέχεται, τὸνομα Ναζερὼθ, ᾧ καὶ πρόσταγμα βασιλικὸν ἦν, ὥστε τοὺς² συλληφθέντας χριστιανούς χερσὶ χριστιανῶν λίθοις βαλλομένους ἀνκιρεῖσθαι.

36. — 1. om. X.

37. — 1. ἀλλοκότατα X, Z. — 2. om. X. — 3. τῆς ἐπιταθήσεις X. — 4. τῷ T. — 5. μεγάλη X. — 6. Ἄδεσχε Z. — 7. δραστήριον Y. — 8. τὸν Y.

38. — 1. αὐτοὺς T. — 2. ὀδύ/ T. — 3. om. Z.

39. — 1. ὄνομα τῆ γυναικὶ Ἰσθανδοῦλ in marg. X. — 2. ἰκανοῖς Z. — 3. om. Y. — 4. προσθεῖσα X. — 5. καθαροῖς Z. — 6. τῶν Y.

40. — 1. εἶπεν add. X.

42. — 1. διεθρότων X. — 2. om. Y.

43. Ἐπιστάντι γοῦν τῇ πόλει καὶ τὸν τοῦ πυρὸς ναὸν εἰσελθόντι διὰ προσκύνησιν, οἱ τοῦ πυρὸς λατρευταί· « Εἰσὶ τινες, εἶπον, ἐνταῦθα χριστιανῶν συγγόν ἤδη χρόνον ἐν ἀσφαλείᾳ φρουρᾷ κατακεκλεισμένοι, οἱ καὶ πρότερον, ὡς ἡμῖν ἐγνώσθη, αἰκισμοῖς σφόδρα χυλεπῶς ὑποδεδωμένοι τῆς ἰδίας¹ οὐκ ἐπεισθήσαν ἔξαρνοι γενέσθαι θρησκείας². » Τούτων αὐτὸς ἀκούσας παραγγῆμα τοὺς ἁγίους τῷ βήματι παραστῆναι κελεύει καὶ φησι πρὸς αὐτούς· « Τοῦ βασιλείου³ Σαθωρίου πόλεις μὲν ὄχλους κατασφραγισμένου ἔθνη τε πλείεστα καταδουλωσαμένου⁴ δυσκαταγώνιστα, πῶς ὑμεῖς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ μὲν⁵ χεῖρα τελοῦντες, τὴν αὐτοῦ δὲ⁶ καρπούμενοι γῆν, ὡσπερ ἀποστάται τινὲς πολλὴν αὐτοῦ κατέρηστε τῶν προσταγμάτων⁷ ὀλιγορίας; »

44. Πρὸς ταῦτα ὁ θαυμαστός¹ Ἰωσήφ· « Εἰ τυραννίδα τινὰ καὶ ἀποστασίαν, ἔφη, κατὰ τοῦ βασιλείου ὑμῶν κεκινήκαμεν, ἔδει πάντως αὐτὸν ὄπλα τε καὶ στρατὸν ἐπαγόμενον ἡμῖν ἐπιθέσθαι, ἢ γοῦν² ἕτερον καθ' ἡμῶν ἐκπέμψαι τὸν καὶ χεῖρα γενναῖον καὶ πείραν ἰκανὸν καὶ στρατηγεῖν δεξιότατον. Ἀλλὰ τοσοῦτον ἡμεῖς ἀπέχρηστον τοιοῦτον ἐπιχειρεῖν, ὥστε οὐκ ἄλλον, ἀλλὰ σὲ καθ' ἡμῶν ἐκπέμψαι, τὸν γυναιξὶ μᾶλλον θαλαμειομένης ἢ ἀνδράσι δικαρχεσθαι³ μεμελετηκότα. Ἡμεῖς γὰρ ὡς πρόβατα ἑαυτοὺς ἐπὶ σφαγῆν ἐκδεδώκαμεν, ὡς ἂν ὑποτάσσισθαι πάσαις ἐξουσίαις κεκελευσμένοι. »

45. Ὁ ἄρχων εἶπεν· « Ὡς εἴποις, τὸν ἐμὸν ἀνερεθίζων θυμὸν ἐπὶ τὸ τάχιόν σε τοῦ ζῆν ἀπαλλάξαι, ταῖς ὕβρεσι ταύταις καθ' ἡμῶν κέχρηται. Ἀλλ' οὐκ ἐπιτεύξῃ τοῦ ποθομένου χρόνῳ¹ γὰρ καὶ τριβῆ² παραδώσω σε³ καὶ πολλαῖς βασάνοις κατ' ὀλίγον ἐξανάλωσω. »

46. Κελεύει τοίνυν σκηνίους ἄκρων ἐκδεθέντα ποδῶν κατὰ κεφαλῆς κρεμασθῆναι, βοεῖαις δὲ ξηραῖς τὰς πληγὰς ἐπιζαίνεσθαι. Οὕτως οὖν αἱ φλέβες τῷ βιβαίῳ τῶν αἰκισμῶν ἀναστομωθεῖσαι ὡς ἐκ πηγῆς παρῆγον τὰ αἵματα καταρρεῖν. Τὸ δὲ περιστὸς πλῆθος τὴν τοῦ διαστοῦ μεμψόμενον ἀγριότητα πρὸς οἷον ἐκινούντο καὶ θάκρυα, τὸν ἱερὸν πρεσβύτερον τῆς ὑπομονῆς ἐκπληττόμενοι. Τινὲς δὲ τῶν περιστάτων μάχων ἐν ἀπορρήτῳ προσύοντες τῷ μάρτυρι· « Εἴτελεθε μεθ' ἡμῶν, ἔλεγον, εἰς τὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν ναὸν ἐν κρυφῇ¹, εἰ γὰρ καὶ τὴν τῶν πολλῶν ὄψιν αἰσχύνῃ, καὶ θύσας ἀπαλλάγητε τῶν κολάσεων. »

47. Ὁ δὲ· « Ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ, εἶπε λομπρᾷ τῇ φωνῇ, ἀπόστητε, οἱ τὴν ἀνομίαν ἐργαζόμενοι, ὅτι Κύριος τῆς θεότηός μου εἰσῆκουσεν. » Εἶτα τριῶν ὥρων ἤδη διελευσῶν, κελεύει ἀνεθέντα τῶν πληγῶν αὐτῷ παραστῆναι· καὶ· « Τί; φησί, πείθη τῷ τοῦ βασιλείου προσταγμάτι καὶ τὸ¹ ζῆν τοῦ ἀποθανεῖν ἀναλλάττει ἢ οὐ; » Ὁ ἅγιος ἀπεκρίνατο· « Μὴ γένοιτό μοι ποτε τοιαύτης ἐπιθυμησῆσαι ζωῆς, ἐν ᾗ ἴδοι με ὁ² ἥλιος αὐτῷ μᾶλλον ἢ τῷ ποιητῇ αὐτοῦ τὴν προσκύνησιν ἀπονέμοντα. »

48. « Τί θαί; καὶ προτιμητέος σοι, εἶπεν, ὁ θάνατος τῆς ζωῆς; » Ὁ ἅγιος ἔφη· « Ναὶ ὁ γὰρ θάνατος οὗτος¹ πρόξενός μοι ζωῆς γίνεται αἰωνίου ἀγαθῶν τε πολλῶν ἡμῖν καθίσταται αἴτιος, ἃ οὔτε ὀφθαλμοῖς ἐστί θεατὰ οὔτε ὠσὶν ἀκουστὰ οὔτε μὴν καταληπτὰ διανοῆ. »

49. Πρὸς ταῦτα ὁ εἴρων ἐνεῖνος καὶ γλευκαστῆς οἱά περ ἐγγέλων τῷ μάρτυρι τῆς ἀπολογίας· « Μεγάλως οὖν ἡμῖν, ἔφη, τὰς χάριτας ὀφείλεις ὁμολογεῖν, εἰ σοι τηλικούτων ἀγαθῶν πρόξενος καθεστήκαμεν. Πάντως δὲ καὶ ἡμᾶς κοινωνοὺς αὐτῶν γενέσθαι σοι παρασκευάσεις, ἅτε δὲ καὶ συνεργός σοι γενομένου πρὸς τὴν κτῆσιν τῆς τοῖσδε μακαριότητος. » Ὁ ἅγιος· « Μὴ εἰρωνεύου, εἶπε, τὰ πρὸς ἡμᾶς, δικαστά· ἡμεῖς μὲν γὰρ καὶ τοὺς ἐλθροὺς ἀγαπᾶν καὶ τοὺς μισοῦντας καλῶς ποιεῖν παρὰ τῆς θείας ἐντολῆς πεπαιδευμένα· πλὴν ἀλλ' ἕως ἐν τῷ παρόντι βίῳ ζῶντές ἐσμεν, ἀλείει καὶ εὐχόμεθα τῆς πλάνης ὑμᾶς ἀποστάντας μεταμαθεῖν τὴν εὐσέθειαν, ὡς ἂν εἴη καὶ ὑμῖν μερὶς καὶ κλήρος ἐν τοῖς

43. — 1. τὴν ἰδίαν X. Y et prima manu Z. corr. τῆς ἰδίας. — 2. θρησκείαν X Y. — 3. βα. λέως Y. — 4. παραδουλωσαμένου Z. — 5. om. X. — 6. om. Y. — 7. πραγμάτων Z.

44. — 1. θαμνασίος Z. — 2. del. Z. — 3. δικαρχεσθαι Y.

45. — 1. χρόνου X. — 2. σε add. Z. — 3. del. Z.

46. — 1. ἐγκρυφεῖ X, ἐγκρυφῆ Y.

47. — 1. τοῦ X. — 2. om. X. Z.

48. — 1. οὕτω X.

5

10

15

20

25

30

35

40

45

ἀρράστοις τοῦ Θεοῦ ἀγαθοίς· ἐν δὲ τῷ μέλλοντι οὐχ ἡμῖν δέδοται κολάσεως ἐξαίρεσθαι ἢ τὰ ἀγαθὰ διδόναι· τοῦτο γὰρ τῷ Θεῷ κείται μόνῃ τῷ καὶ ἕξουσίου ἔροντι κρίνειν ζῶντάς τε¹ καὶ νεκρούς. »

50. Ὁ ἄρχων ἔφη¹· « Τὰς τοιαύτας ἐρεσχηλίας ἐν τῷ παρόντι καταλιπὼν καὶ τὰ ὄνειροπο-
 5 λουμένά σοι ταυτὶ ἀγαθὰ, τῷ βασιλικῷ προστάγματι πείσθητι. Ἐπεὶ τηλικαύταις ὑποβυλιῶ σε τιμω-
 ρίαις, ὡς διὰ σοῦ καὶ τοὺς ἄλλους πεισθῆναι χριστιανούς τῶν ἐν χειρὶ τὰ ἐν ἐλπίσι μεθ'αυτῶν
 ἀνταλλάττεσθαι. » Ὁ ἅγιος· « Τοῦτο γὰρ μοι ἔφεςτις, εἶπε, καθάπερ δὴ καὶ αὐτὸς ἔγνωκας, τὸ διὰ
 τάχους πρὸς τὰς αἰωνίους παραπεμθῆναι μονάς. Κἂν ἄλλας δὲ μυρίας ἐπαγάγῃς μοι τιμωρίας,
 10 κἂν μετὰ σέ ἕτεροι, τετελειωμένοι ἐν τῇ Χριστοῦ ἀγάπῃ² εὐρεθῆσονται· ἔγω γὰρ τὸν ἐπιτρόπόνά με
 Θεόν, δι' ὃν καὶ ταῦτα ὑπομένειν προήρημαι. Χριστιανοῖς δὲ οὐ προτροπὴ πρὸς ἄρνησιν εὐσεβείας,
 ὡς σὺ ἔφες, διὰ τῶν σῶν ἔσομαι βυσάνιον, ἀλλὰ παράκλησις μᾶλλον εἰς θεοσέβειαν· αὐτοί³ γάρ με
 καθορῶντες ἐν γήρᾳ τοιοῦτῃ τὰς σὰς παρὰ φάλλον ποιούμενον τιμωρίας, ὑπόδειγμα κελὸν ἔξουσι
 15 γενναιότητος καὶ τῆς μιμησίως οὐκ ἀπολειφθήσονται. » Τούτῳ ἀκούσας ὁ ἄρχων καὶ τὸ τοῦ μακαρίου
 γέροντος ἀκατάπληκτον ἐκπλαγείς, ὑπὸ τινων διαβασταχθέντα κελεύει, ἐπεὶ μὴ⁴ βαδίζειν ἡδύνατο⁵,
 τῷ δεσμοτηρίῳ πάλιν κατακλεισθῆναι.

51. Ἐἶτα πρὸς τὸν μακάριον ὑποβλέψας Ἀειθαλᾶν· « Καὶ σύ, φησί, τῆς αὐτῆς ἔρχομαι παρακλησίας,
 καὶ τὴν τοῦ μεγίστου φωστῆρος διαπίστευσι προσκύνῃσιν; » Ὁ τῆς ἀληθείας κήρυξ ἀποκρίνεται· « Ζῆ
 Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ τοῦ ζῶντος Θεοῦ υἱός, εἰς ὃν ἐκ νεότητος ἤλπιστα, ὡς ἀμετάθετον ἔχω
 20 τὸν λογισμόν· καὶ οὐδεὶς μεταπίσει με τὴν τοῦ Θεοῦ τιμὴν τοῖς αὐτοῦ κτίσμασιν ἀπονεῖμαι. » Εἶπε
 τούτων ὁ ἀλαζὼν ἐκεῖνος καὶ βάρβαρος ἤκουσεν, ἐκδεθῆναι τῶν ἀστραγάλων κελεύει τὸν ἅγιον, τῷ
 ζύλῳ τε προσαναρτᾶσθαι καὶ ταῖς βοσείαις μαστίζεσθαι. Ὁ δὲ μεγάλη τῇ φωνῇ χριστιανὸν ἑαυτὸν
 ἀνεκέρυττεν. Ἀπειρήκει μαστίζων ὁ ἀσεβὴς μᾶλλον ἢ ὁ ἅγιος ὑπεμμένον τι φθέγγεται¹ καὶ τῆς
 ὑπὲρ Χριστοῦ καρτερίας ἀνάξιον.

52. Κελεύει τοιγαροῦν τοῦ ζύλου κατενεχθῆναι, καὶ τινὰ Μανιχαῖον ἐπ' αὐτοῖς τιτὴν αἰώντα
 25 εἰς τὸ μέσον ἀγῆναι. καί· « Ὅρα, φησί τῷ μάρτυρι, τὴν οἰκείαν αὐτὸν θρησκείαν¹ περιφανῶς
 ἐξομνύμενον. » Αἰκίζεσθαι οὖν ἐπιτρέψας τὸν Μανιχαῖον ἠνάγκασε πρὸς τὴν ἄρνησιν. Ὁ δὲ ἀντείχετο
 μὲν τὰ πρῶτα καὶ πρὸς τὰς πληγὰς ἐφόκει² διαγωνίζεσθαι. Ἐπεὶ δὲ βιαϊότερον αἱ μαστίζοντες
 ἐπετίθεντο καὶ ἰσχυρῶς αὐτοῦ καθίκοντο αἱ πληγαί, ἠτήρηθίς τῶν πόνων ἕξαρνος εὐθὺς γίνεται καί·
 « Ἀνάθεμα Μάνεντι καὶ τοῖς αὐτοῦ δόγμασιν », ἐξεβόα. Καὶ ὄντα³ προσάγουσιν αὐτῷ μύρμηκα
 30 προστάσσοντες ἀνελεῖν. Ὁ δὲ ἀπέκτεινε παραχρῆμα λαθῶν. Ἐφ' ᾧ διαμυθεὶς ὁ ἅγιος καὶ ὅσον
 ἐπιγελασας τῇ γενομένῃ· « Τεταλαιπώρηκεν, ἔφη, ὁ τοῦ Μάνεντος λατρευτῆς, καὶ φόνου ἄλλῳ τὸν
 ἑαυτοῦ Θεὸν ἀνελεῖν. Ἐγὼ δὲ μακάριον ἑμαυτὸν ἠγγῆμαι κατὰ Παῦλον, ὅτι Χριστοῦ τῇ δυνάμει
 περιφανῶς κραταιούμενος, τοῦ εἰπόντος· Ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον, ἀήτητόν μου τὸ φρόνημα
 35 συντηρῶ. »

53. Θυμοῦ πληρωθεὶς ἐπὶ τούτῳ ὁ παράφορος δικαστὴς βράβδιος βροῶν ἐξηκανθωμέναις τύπτειν
 προστάττει τὸν ἅγιον. Οὕτῳ δὲ κατειργάσαντο αὐτὸν αἱ πληγαί, ὡς καὶ ἄφωνον σελῶν γενέσθαι
 καὶ μηδὲ τῶν ἐπιφορῶν¹ ἐπαισθάνεσθαι· ὅθεν καὶ ὡς ἡδὴ τεθνηκότα σύραυτος ἕξω ῥίπτουσιν. Εἷς
 δὲ τις² τῶν μάγων τὸ καρτερικὸν ἐκεῖνο σῶμα γυμνωθὲν θεασάμενος καὶ τι φιλόνηρωπον παθὼν
 πρὸς τὴν φύσιν, βράκει τοῦτο περικαλύπτει³. Οἱ δὲ τῆς αὐτῆς⁴ ἐκεῖνῳ θρησκείας τὸ γεγονός θεα-
 40 σάμενοι διαβήλουσιν αὐτὸν πρὸς τὸν ἄρχοντα· καὶ παραχρῆμα πικραῖς αἰκίζεται μαστίξι καὶ
 μισθὸν τοῦτο τῆς συμπαθείας παρὰ τῶν λίαν ἀσυμπαθῶν δέγεται. Τὸν μέντοι μακάριον Ἀειθαλᾶν
 ἐμπνέοντα ἔτι τῷ δεσμοτηρίῳ παραδίδούσι.

54. Μαθὼν δὲ τινὰ ὁ δικαστὴς ἄρχοντα τῶν μεγίστων Σαθώριον τὸνομα τῇ αὐτοῦ κώμῃ

49. — 1. om. Y.

50. — 1. εἶπε Z. — 2. χάριτι Y. — 3. αὐτῶι X. — 4. supra lin. X. — 5. ἐδύνατο Z.

51. — 1. φθέγγεσθαι corr. Z.

52. — 1. θρησκείαν αὐτὸν Z. — 2. ἐδόκει X. — 3. δὴ X.

53. — 1. ἐπιφανῶν X. — 2. om. Z. — 3. καλύπτει Z. — 4. om. X.

ἐπιδοδμηχέναι — Μακελλαρία αὕτη¹ ἐλέγετο φερωνύμως — τούτῳ τὴν τῶν μαρτύρων ἐξέτασιν ἐπιτρέπει. Ὁ δὲ τοῖς προλαθοῦσιν ὁμοίως ἔχων ἀσεβείας καὶ ἀγριότητος, ἀποβλέψας πρὸς τοὺς ἁγίους· «Καὶ τὴν πολὴν ὑμῶν, εἶπεν, αἰδούμενος καὶ τῆς ταλαιπωρίας οὐκ αἰσίων ὑμᾶς παραινῶ προσκυνῆσαι ἡλίῳ καὶ τοῦ ἐκ τῶν θυσιῶν αἵματος ἀπογεύσασθαι, ἵνα πικρῶ θανάτου βυσθέντες τὴν γλυκεῖαν πᾶσι ζωὴν κερδήσῃτε. » Οἱ ἅγιοι ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος πρὸς αὐτόν· «Τοῖς σαρκολόγοις, εἶπον, 5 εἴθισται² κυσὶν αἵματος ἀπογεύεσθαι, οὐκ ἀνθρώποις. Σοὶ δὲ μᾶλλον ἐμφορεῖσθαι τοιοῦτων προσήκει, κυνὸς ἔχροντι λύσσαν καὶ τοῦ πεποικηκόςτος καθυλακτοῦντι καὶ ἀγριαίνοντι. »

55. Ὁς δὲ καὶ μαστιγέσθαι τοὺς ἁγίους ἐκέλευεν, ἔλεον δὴθεν αὐτῶν οἱ περιεστηκότες λαμβάνοντες· «Ἐψήματος, ἔλεγον, ἀντὶ αἵματος κατὰ τὸ λανθάνον ἀπογευσάμενοι¹ σώθητε καὶ τῶν ἐπιηρημένων ἀπαλλάγητε τιμωριῶν. » Οἱ δέ· «Μὴ γένοιτο ἡμῖν, ἀπεκρίναντο, μήτε σχήματι μήτε ἄλλως 10 τὸ καθαρὸν ἐπληγᾶσαι τῆς ἡμῶν πίστεως καὶ τὸ πολυχρόνιον τοῦτο καταστῆναι γῆρας. » Ὁ δὲ ποικίλος ἄρχων ἐκείνος καὶ κομιδῆ πονηρός· «Ἄλλ' εἰ κρέας ὑμῖν, ἔφη, καθαρὸν ἐνεβραίη, οὐδὲ τούτου ἂν ἀπογεύσοισθε; » Οἱ ἅγιοι εἶπον· «Ἐξ ἀκαθάρτου² τί καθαρὸν καὶ ἐκ χειρῶν σῶν τῶν μεμολυσμένων τί ποτε ἂν ἀμολύντον ἦ; Πασῶν τοίνυν³ τῶν τοιούτων σου⁴ μηχανῶν ἀφρέμενος ταχέϊαν τὴν καθ' ἡμῶν ἀπόφασιν ἐπενεγκεῖν προθυμήθητι· εἰκῆ γὰρ κοπιᾷς, εἰς ἀέρα δέρων καὶ πᾶσιων 15 ἀμαθῶς τὸν ἀδάμαντα. »

56. Κοινῆ τοιγαροῦν μετὰ τῶν συνεδρευόντων διασκεψάμενοι¹ τε καὶ ψηφισάμενοι χειρὶ χριστιανῶν τοὺς ἁγίους καταλευσθῆναι, πληθὸς χριστιανῶν συναθροίζουσι, μεθ' ὧν καὶ τὴν θαυμασίαν συνέλαθον¹ Ἰσδανδοῦλ. Καὶ δῆτα τὸν μακάριον Ἰωσήφ πάλιν διαβαστάσαντες, εἰς τὸ κριτήριον παριστῶσι.

57. Νεύει οἷν τῇ ἡγεμονίᾳ ὁ ἅγιος πρὸς αὐτὸν ἐγγίσει, ὡς τι τῶν ἀπορορήτων ἀκουσομένου. Τοῦ δὲ 20 εὐθείως παραγενομένου καὶ πλησιάσαντος, σιέλου τὸ στόμα πληρώσας ὁ μάρτυς, τοῦ μιαιφῶν ἐκείνου καταπτύει προσώπου· «Οὐκ αἰσχύνει, ἐπειπῶν, ἀναιδέστατε, ἀγρίως οὕτω καὶ δυσμενῶς κατὰ τῆς κοινῆς ταύτης νεανειούμενος φύσει καὶ σῶμα ἤδη νενεκρωμένον αὔθις εἰς ἐξέτασιν ἄγων; » Ὁ δὲ καὶ παρὰ τῶν συνεδρευόντων πολλὰ τῆς περιττῆς ταύτης ὠμότητος κατονειδισθεὶς καὶ γέλωτα οὐδὲ ὅσον εἰπεῖν ὀφλήσας, πρὸς τὴν ἰδίαν πάλιν καθέδραν ὑποστρέφει κατασχυμμένος. Τὸν δὲ ἅγιον πορρωτέρω² που 25 διαστήσαντες καὶ ὀπίσω τῷ χεῖρι δεσμήσαντες, βόθρον αὐτῷ διορύσσουσι, καὶ καθέντες μέγρις ὄσφρος αὐτὸν χωννύουσιν. Εἶτα τοὺς συλληφθέντας περιμύσει χριστιανούς, καὶ παίοντες βάλλιν τὸν αἰδίδιμον λίθοις διεκελεύοντο.

58. Μεθ' ὧν καὶ τὴν ἱερὰν Ἰσδανδοῦλ τὰ ὅμοια ποιεῖν ἐπιγόντων, ἐκείνη· «Ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, ἔφη, οὐδὲν ἤκουσται τοιοῦτον, ὥστε γυναικῶ κατ' ἀνδρῶν ὕσιν χεῖρα ἐκτείνειν καταναγκάζεσθαι, ὡς περ νῦν 30 ὑμεῖς ποιεῖτε, ἀποσχόμενοι μὲν τοῦ κατὰ τῶν ἑθρῶν ἀγωνίζεσθαι, καθ' ἡμῶν δὲ¹ αἰρόντες ὄπλα καὶ τὴν πυρρῖδα εἰρήνην ἄγουσιν αἰμάτων καὶ σφαγῶν ἐμπιπλῶντες. » Οἱ δὲ ὀβελίσκον μακροῦ καλᾶμψ παραδεσμήσαντες κεντεῖν αὐτῶ² τὸν ἅγιον διεκελεύοντο. Κἀκεῖνη· «Μὴ γένοιτό μοι, ἔφη, βραῖσαι τοιοῦτον· ὡς ἔγωγε ἠθέλω ἂν πρότερον τῇ ἐμῇ καρδίᾳ τοῦτο ἐγκαταπέψαιμι³ ἢ πρὸς βραχὺ τοῦ ἁγίου δι' αὐτοῦ ψάσω σώματος. » Οὕτως ἡ μὲν⁴ ἀνδρικὴν ἐπιδειξαμένη τὴν ἐνστασιν, κρείττων τῆς 35 ἐπινοίας ὤφθη τῶν μαιφόνων.

59. Τὸν δὲ ἅγιον τσαυταῖς νιφάσι λίθων συνέχουσιν, ἕως μόνην δρᾶσθαι τὴν κεφαλὴν, τοῦ λοιποῦ σώματος τῇ σωρείᾳ τῶν λίθων συγκεχωσμένου. Ὅτι δὲ τις τῶν ἀσεβῶν ἀρχόντων ἐτι κινουμένην ἑωρακίως, ἐνὶ τῶν ὀσμίων κελυεῖ χειροπλήθη λίθων λαβόντι ἀνωθεν αὐτῆ ἐπαφείναι· οὗ δὲ γενομένου καὶ τῷ τοῦ λίθου βράει τέλεον αὐτῆς συντριβείσης, τὴν τιμίαν ψυχὴν ὁ μακάριος τῷ Χριστῷ πα- 40 ραιθήσεται. Φυλάκων τοίνυν ἐπιστασίαι· τὸ πολύτιμον ἐκεῖνο σῶμα καθάπερ ὄψασαρος τις συνετηρεῖτο. Τριῶν δὲ διελευσῶν ἡμερῶν καὶ τῆς² τετάρτης ἤδη ἐπικαταλαθοῦσης, σεισμὸς μέγας οἶος καὶ φοβερός γίνεται· εἶθ' οὕτως ἀστραπῶν ὑποφαινομένων βροντῶν τε μεγίστων ἐπικαταρρηγνυμένων αὐταῖς,

54. — 1. ταύτη X. — 2. εἴθισται εἶπον Z.

55. — 1. ἀπογευσάμενοι X. — 2. ἐξ ἀκαθάρτου εἶπον Z. — 3. om. X. — 4. σοι T.

56. — 1. καταλαθον T.

58. — 1. om. T. — 2. αὐτῆ in rasura Z. — 3. ἐγκαταπέψαιμι X. — 4. ἡ μὲν om. L.

59. — 1. ἐπιστασίαι Z. — 2. om. T.

πῦρ οὐρανόθεν κατενεχθέν ἀποτεφροῖ μὲν τοὺς φύλακας, τὸν¹ σωρὸν δὲ τῶν λίθων οἷά τινα ῥοῦν ἐκφορεῖ, τὴν ἐπὶ τῷ μάρτυρι τιμὴν τοῦ Θεοῦ φανεράν πᾶσι καθιστῶντος· τὸ σῶμα δὲ ἀφανὲς γίνεται, εἴτε τοῦ Θεοῦ τοῦτο οἷς οἶδε τρόποις μεταθεῖναι οἰκονομήσαντος², εἴτε ἀνθρωπίνων ἀνελομένων μερῶν.

60. Ἀειθαλᾶν δὲ τὸν τιμιώτατον εἰς κώμην Πατριᾶς καλουμένην ἀπαγαγόντες, χριστιανῶν χειρῶν καὶ αὐτὸν καταλευσθῆναι παρασκευάζουσιν· οὗ τὸ σῶμα μοναχοὶ τινες τῶν ἐκεῖ κατοικοῦντων νυκτὸς ἀπελθόντες³ καὶ διαλαθόντες τοὺς φύλακας ὑφαίρουσι, κλέμμα ὄντως ἐπαινετὸν ἐργασάμενοι καὶ πρᾶγμα οὐ σκότους, ἀλλὰ φωτός ἄξιον. Εἶτα καὶ τὰ νενομισμένα δρᾶσαντες ἐπ' αὐτῷ, ἐν τόπῳ τινὶ τῶν ἐπισήμων κατατιθοῦσιν. Ἐνθα δὲ⁴ τὸν ἅγιον ἀναιρεθῆναι συνέβη, θαυματουργεῖ Θεὸς ἄξιόν τι καὶ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως καὶ τῆς τοῦ μάρτυρος δόξης. Φυτόν γάρ τι μυρρίνην φυεῖσα νοσημάτων γίνεται⁵ παντοίων ἀπαλλαγῆ. Ἐπὶ πέντε τοιγαροῦν χρόνοις τῶν θαυμάτων οὕτω διὰ τοῦδε τοῦ φυτοῦ τελομένην, οἱ τὰ Ἑλλήνων θρησκεύοντες φθόνῳ βαλλόμενοι τὴν ψυχὴν καὶ τὰ παράδοξα δὴ⁶ ταῦτα ἐπ' ἐλέγγῳ τῆς αὐτῶν θρησκείας οὐ φέροντες καθορᾶν, αὐταῖς ῥίζαις ἐκτέμνουσί τε τὸ φυτόν καὶ πυρὶ νέμουσι. Πολλοὶ δὲ τῶν τὴν ψυχὴν ἐκκεκαθαρμένων ἐφ' ἱκανὸν χρόνον φῶτα περὶ τόνδε τὸν χρόνον ἐώρων καὶ δυνάμεις θείας ἀνιούσας ὡσπερ καὶ κατιούσας καὶ δοῦσαν ἀναπεμπούσας τῷ τοὺς ἄγιους αὐτοῦ δοξάζοντι. Ἐτελειώθη δὲ ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Ἀειθαλᾶς κατὰ τὸν ἰούλιον μῆνα, τὴν ἴσην τοῖς πρὸ αὐτοῦ τελειωθεῖσι μάρτυσιν ἔνστασίν τε καὶ καρτερίαν ἄχρι θανάτου ἐπιδειξάμενος βοηθεία καὶ χάριτι Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ᾧ πρέπει⁷ δόξα, τιμὴ⁸ σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζῶσποτιῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων⁸. Ἀμήν.

3. τὴν Y. — 4. οἰκονομήσαντο T.

20 60 — 1. ἐπελθόντες Y. Z. — 2. δὴ T. — 3. om. X. — 4. om. X. — 5. πᾶσα add. T. — 6. καὶ προσκύνη-
σι add. T. — 7. παναγίῳ κ. ἀ. καὶ om. T. — 8. τῶν αἰώνων om. Z.

INDEX DES NOMS PROPRES

(A = Assémani; Bⁿ = Bedjan; S = Synaxarium; voy. *supra*, p. 420.)

- 'Αβδισσότας pieux chrétien : 435₁₂. — **ܐܒܘܫܘܬܐ** 'Abtoštā, Bⁿ II; A, 224; 'Abtošat = *Abtusciatas*.
- 'Αβειρώων personnage biblique (*Num.*, xvi, 1) : 471₂₆.
- 'Αβίθος martyr : 422₁₇ 436₂ 437₁₅. — **ܐܒܝܬܘܫܘܫ** *Habib*.
- 'Αβραάμ patriarche : 426₇₋₉ 534₁₀₂.
- 'Αβράμιος évêque d'Arbèle, martyr † 344 : 450-451, 452. 'Αβραάμιος : 452₄₀.
- 'Αδαλος père d'Isaïe : 429₁₂. Voir 'Ησαίας.
- 'Αδάμ le premier homme : 444.
- 'Αδαρσαβώρ chef des mages : 538₃₁; 'Αδερσαβώρ : 454₁₁ 494₂₁ 495₃ 522₁₁ 523₂; 'Αδερσαβώριος : 494₁₅ 522₃₀. 'Αρδασαβώρ : 538₃₁. — **ܐܕܪܫܘܒܘܪ** *Adarsābor*.
- 'Αδαρχώσχαρ chef des mages : 485₁ 502₁ 505₁₅; 'Αδερχμισχάρ : 528₇; 'Αδεσχεγάρ : 554₁₁; 'Αδεσχορχάρ : 541₁; 'Αδεσχορχάρ : 545₂₁ 523₂₀; 'Αδοσχορχάρ : 504₂₁ 523₄₄; 'Αδοσχορχάρ : 523₈₁; 'Αδραχουσγάρ : 535₁₅ 547₄; 'Αδραχουσήθ : 485₁₇ 518₂₇; 'Αντραχουσίθ : 518₄₈. — A : **ܐܕܪܫܘܫܘܫܐܪ** *Adarkurkašir*; Bⁿ II : **ܐܕܪܫܘܫܘܫܐܪ** *Adorkurkašir*. Arménien : *Adraquusith* **Ադրաքուսիթ**.
- 'Αδειάβ = 'Αδιάβ : 512₂₂ 529₁₅.
- 'Αδείαμ = 'Αδιάβ : 529₁₅.
- 'Αδελφέρ voir 'Αδερφέρ.
- 'Αδερσαβώρ voir 'Αδαρσαβώρ.
- 'Αδερφέρ chef des mages : 454₂₁; 'Αδελφέρ : 454₁₀ 454₁₂ 456₁₁. — 'Αδερφάρ : S, 544. — **ܐܕܪܫܘܫܐܪ** *Ad(a)rphar*.
- 'Αδερφορᾶς chef des mages : 450₁₈ 450₂₀ 452₃. — S, 445 : 'Αδελφορᾶς. — **ܐܕܪܫܘܫܐܪ** *Adurphareh*.
- 'Αδερχμισχάρ voir 'Αδαρχώσχαρ.
- 'Αδεσχεγάρ, 'Αδεσχορχάρ etc. voir 'Αδαρχώσχαρ.
- 'Αδοσχορχάρ, 'Αδοσχορχάρ voir 'Αδαρχώσχαρ.
- 'Αδιάβ Adiabène : 502₁ 503₃; 'Αδειάβ : 502₂₂ 529₄₅; 'Αδειάμ : 529₄₅; Αδειάβ : 529₁₅; 'Εδειάμ : 503₁₅ 527₁₇; 'Εδειέβ : 527₈₁; 'Εδιάβ : 502₄ 502₂₁ 527₁₆; 'Εδιάμ : 527₃₀; 'Εδιέβ : 527₈₁ 541₂₁; Ειδειάβ : 503₁₅; 'Ελιάβ : 529₁₅; 'Ιάβ : 451. — **ܐܕܪܫܘܫܐܪ** *Hadiab*.
- 'Αδραδάραν = 'Αθραδάρά : 546₁₀.
- 'Αδραν = 'Αθραδάρά : 484₂₁ 518₁₀.
- 'Αδρανές = 'Αθραδάρά : 519₁₁.
- 'Αδραχουσγάρ = 'Αδαρχώσχαρ : 535₁₁ 547₄.
- 'Αδραχουσήθ = 'Αδαρχώσχαρ : 518₂₇.
- 'Αειθαλῆς diacre martyr († 379) : 478-557. — **ܐܕܝܬܐܠܝܫ**.
- 'Αθλαδάρά = 'Αθραδάρά : 518₁₀.
- 'Αθραδάρά δδός : 484₁₀; 'Αθραδάρά : 519₁₇₋₁₀; 'Αθραδάραν μονή : 519₇; 'Αθραδάραν κώμη : 546₃₁; 'Αθλαδάρᾶ δδός : 518₁₀; 'Αδραν μονή : 484₂₁; 'Αδραν, 'Αδρανές χώρα : 518₄₃. — **ܐܬܪܐ ܕܐܪܐܢ** *Atrā de Aran*; arménien : **Ադրադան** *Adrana*.
- Αιδειάβ = 'Αδιάβ : 529₄₅.
- 'Ακεψιμάς évêque martyr († 378) : 478-557. — **ܐܩܒܫܡܐ** *Aqebšema*.
- 'Αλέξανδρος le Macédonien : 491₁₀.
- 'Αλέξιος 'Αγγελος empereur 1195-1203 : 472₃₀.
- 'Ανδρόνικος empereur 1282-1328 : 472₃₀.
- 'Ανθῆ = 'Ανίθα : 481₂₁.
- 'Ανίθα contrée : 481₁₀; 'Ανθῆ : 481₂₁. — **ܐܢܝܬܐ** Bⁿ II : *Honitā*; A, 182 : *Honitā*.
- 'Αντραχουσίθ = 'Αδαρχώσχαρ : 518₄₈.
- 'Αραβίαις λύκοι : 444₁. — Hab., 1, S, d'après les LXX = lupi vespertini.
- 'Αρβήλ πόλις : 500₁₀ 504₁₈ 585₁ 587₁₀ 593₁ 518₃₁ 529₃ 535₁₁ 541₂ 547₄ 563₁₀ 563₁₀.
- 'Αρδασαβώρ = 'Αδαρσαβώρ : 538₃₁.
- 'Αρζανινών χώρα : 491₁₀. — **ܐܪܫܘܫܐܪ**.
- 'Αρίων πόλις : 475₁₁. — **ܐܪܝܘܢ** *Arion*. Le traducteur aura lu **ܐܪܝܘܢ** *Arion*.
- 'Αρμένιοι : 493₃ 494₁₁ 524₂₁ 529₁₅.
- Αύγουστος = 'Οκτάβιος : 491₁₁.
- Βάδμημος archimandrite martyr († 375) : 470-471. — **ܐܕܡܐ** *Badma*.
- Βαρχίσιος martyr († 327) : 421-430. — **ܐܪܝܚܝܫܘ** *B'irikišō*.

Βαρδιαβώλ κώμη : 421, 467₁₂. —
 A, 216 : 𐭪𐭫𐭮𐭫𐭮 in oppi-
 dum Hubaham; B^o : 𐭪𐭫𐭮𐭫𐭮
 𐭮𐭫 𐭮𐭫 ad vicum ubi erat
 altare illud.

Βεθουζαΐν contrée : 451₇. — 𐭪𐭮
 𐭮𐭫𐭮 Bet Huzaié.

Βηθμαδάν = Βηθμαδαή : 404₂₂.

Βηθαδαΐ = Βηθμαδαή : 522₁₁.

Βηθγερμηΐ contrée : 475₁₂. —
 𐭪𐭮𐭫𐭮 Bet Garmai.

Βηθλαβουθα, Βηθλαβουθαΐ etc.
 voir Βηθλαβουθαΐ.

Βηθλαπατ πόλις : 451₇, 473₂₈. —
 𐭪𐭮𐭫𐭮 Bet Lopat.

Βηθμαδαή contrée : 404₂₁; Βηθ-
 μαδάν : 404₂₂, 522₁₈; Βηθμαδά :
 522₁₁, 522₁₃; Βηθαδάν : 522₂₈. —
 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫 Atrā d(e) Madai,
 la Médie.

Βηθνοαδαρά κώμη : 487₂₅, 510₇, 543₁₄;
 Βηθνοαδουρά : 510₁₃; Βηθνωε-
 δαρά : 487₁₂; Βηθροαδαρά : 543₁₄;
 Βηθαδαρά : 522₁₃; Βηθαδαράν :
 522₁₁; Βηθνωερά : 510₁₂; Βηθνωε-
 δρέ : 510₂₀; Βηθνοαδαρά : 487₂₅;
 Βηθνοαδαρά : 522₁₁. — 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫
 Bet Nahadra. Arménien : Bith-
 nébri 𐭪𐭮𐭫𐭮𐭫𐭮. Bo-
 rebioni 𐭪𐭮𐭫𐭮𐭫𐭮.

Βηθροαδαράΐ voir Βηθνοαδαρά.

Βηθλαβουθαΐ κώμη : 447₈; Βηθλα-
 βουθαΐ : 447₂₂, 510₂₀, 543₇; Βηθλα-
 βουθαΐ : 543₁₁; Βηθλαβουθαΐ :
 510₁₈, 522₁₁, 543₁₃; Βηθλαβουθαΐ :
 510₁₈. — 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫 Bet Ka-
 taba. Arménien : Bithla-
 tuba 𐭪𐭮𐭫𐭮𐭫𐭮.

Βιζαδέον = Βιζαϊδέον : 451₁₇.

Βιζαϊδέον κάστρον : 453₃; Βιζα-
 δέον : 453₁₇; Βυζαντίς : 453₁.
 — S, 35 : Βιζαΐβητ. — 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫
 Bet Zabdai.

Βηθλαβουθαΐ, Βηθλαβουθαΐΐ voir
 Βηθλαβουθαΐ.

Βηθμαδά = Βηθμαδαή : 514₁₈, 522₁₁.

Βηθαδάν = Βηθμαδαή : 522₂₈.

Βηθαδαρά, Βηθνοαδαράΐ voir
 Βηθνοαδαρά.

Βηθνωεδρά, Βηθνωεδρέΐ voir Βηθνοα-
 δαρά.

Βετακέρ μονή : 453₁₂; Βετακερηά :
 453₂₁. — 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫 Dastagar-

ta; cf. NÖLDEKE, *Gesch.
 der Perser*, 295; HOFF-
 MANN, *Auszüge*, 120.

Βυζαντίς φρούριον = Βιζαδέον :
 453₁.

Δαβίδ le saint roi : 425₁₂, 461₁₅.

Δαθάν personnage biblique
Num., xvi, 1 : 471₂₀.

Διοκλητιανός : 492₁.

Δόστας prêtre martyr † 362 :

453₈, 453₁₁, 453₂, 453₅, 453₁₁; Δοσῆς :
 453₁₅. — 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫 Dausa.

Δοσῆς = Δόστας : 453₁₅.

Ἐβραϊὸν παῖδες : 404₂₈.

Ἐδίαθ, Ἐδίαθα voir Ἀδίαθ.

Ἐδειαθ, Εδειαθ voir Ἀδίαθ.

Ἐισθανδούλ, Εισθανδούλ voir
 Ἴησθανδούλ.

Ἐλιάθ = Ἀδίαθ : 522₁₅.

Ζαϊνῶν χώρα = Οὐζαϊνῶν χώρα :
 453₁₄.

Ζανίθας = Ζανίθας : 430₂₀.

Ζανίθας martyr : 422₁₆, 430₂, 467₁₃,
 467₂₀; Ζανίθας : 430₂₀. — 𐭪𐭮𐭫𐭮
 Zebina.

Ζεράθ chef des mages : 522₁₁;
 Ζερωθ : 522₁₈, 527₁₀; — A :
 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫 Zarhusi; B^o II, 380 :
 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫 Zaradhusi.

Ἠίας martyr : 422₁₇, 430₂, 467₁₅.

Ἠίας prophète : 543₈.

Ἠλιόδωρος évêque martyr †
 362 : 451₁, 453₁₁, 453₁₁.

Ἠσαίας υἱὸς Ἀδάθου : 430₁₂. —
 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫 Isaias bar-
 Hadabo.

Ἰσθανδούλ, Ἰσθανδούλ voir
 Ἴησθανδούλ.

Θελάμ κώμη : 451₁₈; Θελάμος :
 452₁₁. — B^o II, p. 131 : 𐭪𐭮𐭫𐭮
 Teln'èiaha.

Θερβοῦς vierge martyre : 430₁₀,
 430₁₇, 430₁₈, 440₅, 441₁, 443₁₂; Φερ-
 βουθή : 430₂₁; Φερβουθί : 430₂₁;
 Φερβοῦς : 430₂₃, 440₅, 441₁₈, 443₁₂.
 — Φερφοῦθα : S, p. 585.
 Θέρμος : S, p. 588. — So-
 zomène. II, E., II, 12 :
 Ταρβουλα. — Théophane

(De Boon, 25) : Τερβουλία,
 avec les variantes : Τερ-
 βουλία, Τουρβουλία, Περβουλία.
 — 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫 Tharbu, Tharbo.
 — A, 59 = Crescentia.

Ἴα vierge martyre (c. 362) :
 431-471.

Ἰάθ = Ἀδίαθ : 451₁.

Ἰακώβ le patriarche : 426₇, 474₁₀.

Ἰακὰ κώμη : 421₉; Ἰασσα : 467₈.
 — 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫 Bet Asa.

Ἰησθανδούλ = Ἴησθανδούλ : 527₂₈.

Ἰησθανδούλ piense chrétienne :

503₇, 511₇; Εἰσθανδούλ 503₁₉, 511₁₉,
 545₁₅, 545₁₂; Εἰσθανδούλ : 512₁₇;

Ἰησθανδούλ : 512₁₈; Ἰησθαν-

δούλ : 512₁₉; Ἰησθανδούλ : 527₂₈;

512₂₀; Ἰσθανδούλ : 511₁₉, 527₇, 512₈;

532₂₃, 533; Ἰσθανδούλ : 527₁₀, 512₁₈;

— A 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫, B^o 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫,
 lazdānduktī.

Ἰογναφαῖον = Ἰωνθαφαῖον : 430₁₇.

Ἰουζαϊνῶν χώρα = Οὐζαϊνῶν
 χώρα : 461₁.

Ἰσακ le patriarche : 426₇.

Ἰσθανδούλ, Ἰσθανδούλ voir Ἴη-
 σθανδούλ.

Ἰταλοΐ : 472₁₀, 472₁₅.

Ἰωθ le saint homme : 533₁₇.

Ἰωνᾶς martyr † 327 : 421-430.
 — 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫 Ionan.

Ἰωνθαφαῖον surnom de S. Sy-
 méon : 430₁₀; Ἰογναφαῖον : 430₂₁.
 — Pour υἱὸν βασιλέων = 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫
 Bargab'è.

Ἰωσηφ prêtre martyr † 379 :
 478-457.

Καλλιγράφου κώμη = Βηθλα-
 βουθαΐ : 487₁, 510₁₀; Καλιστράφου :
 510₁₀.

Κτησιζῶν πόλις : 445₁, 467₁₀.

Κωνσταντίνος ὁ μέγας : 467₈.

Κωνσταντινούπολις 472₂₈.

Αἰζαρος martyr : 422₁₀, 430₂, 467₁₄.

Μακρνησί = Μακρνησί : 431₁₀.

Μακρνησί chef des mages : 421₁,
 424₁₁, 431₁₀. — 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫 Meharn-
 narsai; 𐭪𐭮𐭫𐭮 𐭮𐭫 Mehir-
 narsai.

Μαγγάνων *μόνη* monastère à Constantinople : 472₃₁ 472₄₁.
 Μακεδόνες : 461₁₂.
 Μακελλαρία κώμη : 512₁₈ 531₂₃ 544₃₀ 554₁. — *ܡܚܠܐ ܒܬ* *tabāha* = Ianiena.
 Μάνης hérétique : 51₁₇ 512₄ 531₅ 531₁₀ 544₁₈ 544₂₁ 555₂₉ 555₃₁.
 Μαρεθέης prêtre martyr : 453₈. — *ܡܪܝܬܗ* *Mariahb*.
 Μαρία Mère de Dieu : 461₁₈.
 Μάρις martyr : 422₁₇ 436₂; Μάρης : 437₁₅. — *ܡܪܝܫܐ* *Mahri*.
 Μαρουθῆς martyr : 422₁₇ 436₂ 437₁₅; Μαρωθῆς : 422₁₉. — *ܡܪܘܬܗ* *Māroth*.
 Μασδράθ chef des mages : 423₃ 424₁₄ 434₁₀. — Forme avec Σηρόθ un seul nom, Hormisdatsir, A, 225; Bⁿ. II : *ܡܫܕܪܐܬܗ*.
 Μέρσης = Νέρσης : 437₁₅.
 Μιχαήλ Παλαιολόγος empereur (1261-1282) : 472₃₀.
 Ναζερώθ = Ζεράθ : 553₄₀.

Ναησόν contrée : 518₂ 534₉; *Ναησσών*, *Ναισιών* : 518₃₂ 546₂₂; *Ναηασσών* : 546₃₀. — *Voir* Ἀνίθια.
 Νέρσης martyr : 422₁₇ 436₂; Μέρσης : 437₁₅. — *ܢܪܫܐ* *Narsai*.
 Νηρσάν gouverneur : 475₁₁ 475₁₂ 476₃ 476₆ 476₁₀ 476₁₁ 477₁₀. — *ܢܪܫܐ* *Narsa*.
 Οὐζαῖνων χώρα : 453₁₁ 455₂₅ 461₉; Ζαῖνων χώρα : 455₁₄; Ἰουζαῖνων χώρα : 461₄. — *ܠܘܙܐܝܐ* *Bet Huzaie*.
 Ὀκατέλιος Αὐγουστος : 461₁₄.
 Παπᾶς enfant : 484₂ 518₉. — *ܦܦܐ* *Papa*.
 Παράδεισος τόπος : 538₂ 550₇.
 Πατριὰς κώμη : 557₄.
 Παῦλος Ἐπίσκοπος : 527₂₀.
 Πησθαγάρδ κώμη : 516₈; Πησθαγάρδ : 516₁₈; Πησθαθάρ : 533₁₈; Πησθαγάρ : 533₄₁. — *ܦܝܫܬܐܓܐܪܕ* *Dastag arar*; *ܦܝܫܬܐܓܐܪܕ* *Rastgard* Bⁿ II.

Ρωμάοι : 461₁₂.

Σάβας martyr : 422₁₇ 424₃ 437₁₅.
 Σαβώριος roi de Perse 309-379 : 421₂ 437₂ 447₅ 473₂ 485₄ 524₁ 534₃ 462₂ 473₂₇ 546₁₈.
 Σαδὼθ évêque de Séleucie et Ctésiphon martyr († 342) : 445-459. — S. 478 : Σαδὼγ. — *ܫܗܕܘܫܬܐ* *Šahdust*, du persan *شاه* roi et *دوست* ami. *Σαλλῆα πόλις* : 445₂ 447₆. Séleucie. *Voir* Κτησιφών.
 Σημβεθηθῆς = Σημβεθηθῆς 436₂₉.
 Σηρόθ chef des mages : 423₃ 424₁₄ 434₁₀. *Voir* Μασδράθ.
 Σημβεθηθῆς martyr : 422₁₇ 436₂ 437₁₅. — S. 568 : Σημιάθης. — *ܫܡܒܥܬܗܬܐ* *Sembaïteh*.
 Σηρόθ = Σηρόθ : 434₁₉.
 Συμεών Ἰωνδαχαίων évêque de Séleucie et Ctésiphon martyr († 341) : 438₁₅ 442₂ 445₃ 445₉ 447₁₀. *Voir* Ἰωνδαχαίων.
 Φερβουθή *voir* Θερβοῦς.
 Φερβοῦς *voir* Θερβοῦς.

BOX
269
.D3

DWLD
38

THE INSTITUTE OF MEDIEVAL STUDIES
10 ELMSLEY PLACE
TORONTO 5, CANADA.

7487.

